ဆၧချဲဒ့လၧယၫ

ထီးပဒိဒန့ဘာထဲးဆားဖုံးကိုး, မေလာျမေးပွဲးထားထဲးလာအက်ကေးခိုးယား, ထံးထားကျိုး, ဘျံးထဝဲကလမာနီး ပဆရာနံးဂလေးပယားထားအမီးလာအဖားခိုးနီး ဘားကွားဆဲး, ၁ သုံးထင်းလားမှုးဖျိုးသုံး ဘဲးလုံးခေဒိဒအဖျိုးအားပုံးအသိုးနီး ဆားပွဲထီယုံးဝံ့းလဆံးနီး ခုးဖြဲးအားမှားပုံမေးဖျိုးသုံး တဲ့လုံးလုံးစိုးလားပုံဒေးအအား, ဘဲး၁ သုံးတို့လုံးမှုးဖျိုးသုံးကိုးလူးဝါလားအားပြဲလေးဖျိုးဖျိုးလား ပကာပိုးနံအာဂးအာကိုး, ဆား၁ လေးလုံးမှုးဖျိုးသုံးဂီးလူးဝါလားအား (ကြိယာ), ဒေးမိုးသား (နာမဝိသေသန), ဒေးမဆား (ကြိယာ) ဒေးမိုးသား (နာမဝိသေသန), ဒေးမအေး (ကြိယာ) သေးလုံးခဲ့သေး (နာမဝိသေသန) သုံးမေးစား လုံးလှုံဒေးပွဲနော်းလည်းနှား ချုံးလားဆုံအာ့ေး မွဲလါနားလာပဆားပုံထီဒေးပုံသုံးပြီး မိုကဲ၊ထားတရှါ လုံးလှုံဒေးပွဲနော်လဘုံးနီး ပန်းတရှါလီး.

လၧလံးအဝှၢယီးအဖၧး ပမိဒၪဘၪဆၧချဲး့ဖျိး(အရှပ)နီးမွဲ (အရှေပိုးကရင်စကား)တၭ, (အနပ)နီးမွဲ (အနောက်ပိုးကရင်စကား)လီး. အာ့၊မွဲ(အကလ)နီးမွဲဝှး (အင်္ဂလိပ်စကား)ဒဲ, (ပယ)နီး ပယးအဆၧချဲးနီးလီး. တၭၦဖြိုးရှိ(မိထိၭ)ဖိးယီး အထံးအခးအီးအလးယဲးလိပေၭ ခဲလႏဲစဲးလိပေၭအကိုး, အဆၧချဲးလမီးၿီးလၧး့ဘာအားလုံးနီး အဝှာဝံးအီးဒာဝှာအလးခဲ အဆၧချဲးနီး ပထံးလႏဲ့ဒုန္နဲးထဲးပုံးဝှာ, အဒီး (ကျီးကျႏှချီးချႏဲ့), (ခႏိုခဲ့၊ –ခႏိုးခဲ့း),(ကွၭ–ခွၭ), (ယံးယါ–ယုံးယါ), (ဝံးခွံ၊–ဝံးရှုး), (ချီ–ဆၧမံး, ဆၧနၧး့–ဝီးဘံး့), (ခွေ့လႏဲ့မှး–ဘာလေးမုံး)ခဲ့ ဘဲာနီးအီးအားလုံးတၭ ပမၩနဲ့ပဝဲ့၊ထီးဒာဘာပဝၭ၁့၊ဝဲ့၊တၭ, ယံးယံးနီး ပနာခဲ့၊လိပေၭ၁့၊ဝဲ့၊နီးလီး.

ထီးနဲ့ သေးပူမျိုး အဆးကွန်ခဲ့အဆားချဲး ကိုးနန်းဂာဂ်ိဳးအဖား ပယားအလူဘဲ (င်းင်းးင့်) ဘုံနီး ပူမျိုးဘုံးဘားချဲး, ဘာကွန်စုံး ထီးခာလုံးပဂန်ေးလာသုံးဘာတန်, ပူအာဂနကွန်ခဒိုးလုံးထီးအဘာအဘနာနေမုံးဂန်မိုးနီး၊ လက်ပင်္ကေသာကို သားပရီးဆားအဲဒိုး (ခင် နီး ဘုံးဘူးစန်းမေးအဘိုး ကမ်တုံးယီး စုံးရေးစုံးသေး (င် နီး –့္ ႏ) ဘုံးပစ်နံဆားအဲဒိုး (ခင် နီး ခုံး/တင် နီး၊ တုံး/ဒင် နီး၊ ခုံး/ရင် နီး၊ ယုံး) တန်း ထီးပကကွန်းဒီး (င်း နီး၊ –့ ႏ) ဘုံးပစ်နံဆားအဲဒိုး (ဆင့် နီး၊ ဆုံး/တင့် နီး၊ မုံး/ဝင်း နီး၊ စုံး) နီးလီး၊ ဆားကွန်းသုံးယီးသိန ဘုံးပစ်နံဆားအသိုး (ဆင့် နီး၊ ဆုံး/တင့် နီး၊ တုံး/ဒဲ မြင့် နီး၊ မှုး)နီးလီး၊ ဆားကွန်ဘုံးယီးသိန မွဲဆားအဘုံးအား၊ ခ်ီးဒာလ၊ ၁၉၃၀ နံးအိုးဒေးလုံး၊ ပူမျိုးရှိအဟားရေး၊မဲနကစ္နံအဖားနဲ့ ပဒ္ဓးဘားပစ္စုဘုံးယီးသိန်းဆုံးလီး

လံးအဝဲ့၊ယီးအမဲ့းယာ, ကမ်တံ၊ဖိုးဆီးမီးဝဲ့၊ဒာလးဆးာ့ထီခံးခု၊အဲ့၊အီးဝဲ့၊နီး၊ လးပုဖျိုးချဲ့လေးအလးလဘာ, ကွန္အေလံးလ၁့၊ဘာအဂး, ပမိဘာထုံးထေးခံး ဖျိုးပယုံးအခီးပယီးနားဘံံးတန, လံုးအဝဲ့၊ယီးဆးချဲ့အခာ့ထံနမိဘာမွဲဝဲ့၊လးပယနဲ့ဂီး အခ်ီးပယီးမိဘာမွဲဝဲ့၊လ၊ ဖျိုးလခ်ီးနီးလီး, ထီးနီးပအဲ့၊ယိလဲးပယဒဲ့အဆးချဲနဲနီး၊ ပမိဒာဘာဖျိုးကိုနဝဲ့၊ဘဲးသွဲ့၊လဲ့၊နီးလီး,

၁၆ၿၿ န္ခုံ ဝူးလခွင့် ခးဂကန်င်္ကျီနီဗွဲသၫန်ထွဲ့ ၁၅နဲ့ ဖြန် စားလာန်င်္ကျီနီဗွဲသ႑န်ထွဲ့ ၁၅နဲ့ လန်မျှဒွဲင်္ကျီနီဆ႑ဆ႑းရွာဆ႑းလန

```
@ന@
၁၊ (က) အက္ခရာကို နာမ်၏ရှေ့တွင်ထား၍အသုံးပြုလျှင် တစ်၊တစ်ခု၊တစ်ယောက်ဟူသော
အရေအတွက်ကို ဖေါ်ပြ၏
ဤအခါမျိုးတွင် အရှေ့ပိုးကရင်၏စကား၌ (က)အက္ခရာအစား (လ)အက္ခရာကို အသုံးပြု၏
ဥပမာ
အနောက်ပိုးကရင်/အရှေ့ပိုးကရင်
(ကဂၩ)/ (လဂၩ), တစ်ယောက်
(ကဒုၩ)/ (လဒုၩ), တစ်ကောင်
(ကဖျို့)/ (လဖျို့), တစ်လုံး
(ကတ၀ၢ့)/ (လတ၀ၢ့), တစ်ရွာ
၂၊ (က)အက္ခရာကို တစ်ဖန်ကြိယာ၏ရှေ၌ထားပြီးအသုံးပြုပြန်သော်
(လိမ့်မည်)ဟူသောအနာဂတ်ကာလကို ပြညွှန်သည့်ပြင် (လိုသည်၊လိုချင်သည်)ဟူသော
ဆန္ဒသဘောကိုလည်းပြု၏
ထိုအခါအရှေ့ပိုး၏စကားတွင် (က)အက္ခရာနေရာတွင် (မိ)ဟူသောစကားကို
ထည့်သွင်းအသုံးပြုသည်
ဥပမာ
အနောက်ပိုး/အရှေ့ပိုး
(ကလုး)/ (မိလုး) သွားမည်၊ သွားလိုသည်
(ကမၩ)/ (မိမၩ) လုပ်မည်၊ လုပ်လိုသည်
(ကအၤ့)/ (မိအၤ့) စားမည်၊ စားလိုသည်
(ကထ့ဖs)/ (မိထ့ဖs) ကွဲမည်၊ ကွဲလိမ့်မည်
ကကၠၪ(အရှပ – လဖၧာ့), တစ်ခါ၊ တစ်ကြိမ်
ကက္႔ကဆါ (အရှပ – လဖၧာ့လထါ), တစ်ခါတစ်ရံ၊ တစ်ကြိမ်တစ်ခါ
ကက၊(အရှပ – မိက၊), ခက်မည်
ကက၊(အရှပ – လက၊), တစ်ကင်
ကခိကခၧၩ့, ခလုခလဲ့၊ ဖုလိုက်ပိန်လိုက်
```

```
ကချဲးကဝၢ့, တစ်ခါတစ်လေ၊ တစ်ခါတစ်ရံ
ကစုးယၢ, တိတ်ဆိတ်သည်
ကစုး/အီးကစုး, တိတ်တိတ်နေ
ကစူး, စုမည်၊ စုဆောင်းမည်
ကစူး, ပြည်ကိုက်သည်၊ အနာပြည်ကိုက်သည်
ကဆါ, အရှင်၊ သခင်၊ ကိုယ်တော်
ကဆါကွဲs/ကဆါယ္ရႊ, ဘုရားသခင်
ကဆၢ, ဆင်
ကဆိ(အရုပ – လဆိ), ခဏ၊ တစ်အောင့်
ကဆိကလး(အရှပ – လဆိလလး), တစ်ခဏ၊ တစ်အောင့်တစ်နား
ကဆိး(အရှပ – လဆိး), လူမျိုးဆက်တစ်ဆက်
ကဆိးရူး (အရူပ – လဆိးရူး), တစ်သက်လုံး
ကဆိုးယီး (အရူပ – လဆိုးယီး), ဒီဘဝ၊ ဒီတစ်သက်
ကဆိးကခါ့(အရုပ – လဆိးလခါ့), ရံဖန်ရံခါ
ကရူ၊/ကဘူ့၊, တစ်ခွက်
ကတၨၩ/ခတၨၩ, ထကြွသည်၊ အနာကြွသည်၊ စိတ်ကြွသည်
ဒဲးကတၨး, ဒီရေထလာသည်
ကတၨးထီ, လူဟောင်းဝင်စားသည်
ကတီး(အရှပ), ပူပင်သောကရောက်သည်
ကထၤထံ/ထူးမီး့ထံ(အရှပ – ထူးထံ), ကဒပ်ဥ
ကထံးကထူး/ကၤထံးကၤထူး, ကျဉ်းကြပ်သည်
ကထုးအဲၫအီၫ/အုးထုး/အုးထုး, တွေတွေဝေဝေ ထုံထုံထိုင်းထိုင်း
ကထိး, အခင်ပါသောမြှုံးလေးထောင့်
ကထိးဒူ၊, အင်းအိုင်များတွင် ပေါက်သောဗေဒါပင်ထက် မြင့်မားသော အူတိုင်နုကို
ဟင်းရွက်အဖြစ်စားရသော အပင်မျိုး
ကဒၩရၫ/၁ံ့၊ကဒၩရၫ, သစ်ကြမ်းပိုးပင်
ကဒံးကဒႏ, ဟိုလိုလို ဤလိုလို ဇဝေဇဝါဖြစ်သည်
ကဒိႏထာ့, ကျွဲနွားတိရစ္ဆာန်အုပ်ကို မယူသိမ်းသွင်းသည်
ကဒ္ဂ်ိဳး၁၂/ဒီၫ၁၂, ကတွတ်သီး
ကနၤ/ကတၢ့(အရှပ – လနၤ), တစ်တင်း
ကနာ့/ချုံၫကနာ့, လေ့ကန့်
```

```
ကနံး/ကနံးလၪ/ဂၢ့လၪ, ဓနိ
ကပၢယၫ/ထၧာ့ပၢယၢ, တပြင်လုံး
ကဖၧာ့(အရှပ – လဖၧာ့), တစ်ကြိမ်တစ်ခါ
ကဖး (အရှပ – လဖး), တစ်ပိဿာ
ကဖျဲ့ပူး, တစ်လျှောက်၊ တစ်ပြင်လုံးဆက်လက်သွားသည်
ကဖျီးပး, တစ်ကြောင်းတည်း ဆက်လက်သွားသည်
ကဖျို့ၿး, တစ်လုံးတည်း တစ်လုံးတစ်ဝတည်း
ကဘၤ္န, သင်္ဘော
ကဘႏယါ, ရွက်သင်္ဘော
ကဘႏွယူး, လေယာဉ်ပျံ
ကဘျႏ့ (အရှပ – လဘျႏ့), တစ်ခေါက်
ကဘျၭ/နးဘျၭ, ခဏခေတ္တ
ကဘျၭကဘျၧၩ့, ကန္တဲ့ကရ
ကမၢ, ရေကန်
ကမီးကမိ၊, အော်ဂလီဆန်သည်၊ ရင်ထဲမအီမလည်ဖြစ်သည်
ကမျဲ, ကမျင်းသည်
ကမျဲမှၪ, ကမျင်းမ
ကမျဲကစဲ, ကမျင်းတင်းတင်းပြုသည်
ကမျိၩ (အရှပ)/ဆၧအာ့ဂူ၊, သူခိုး
ကယၧၩ့, ဆင်ယင်သည်၊ ဆငြ်မန်းသည်
ကယၧၩ့ကယီၫ, ကကြူိးတန်စာစုံဆင်သည်၊ ဝတ်စားဆင်ယင်သည်
ကယး, စိတ်ခြောက်ခြားဖွယ်ရာ
ကယုကစုး, တိတ်ဆိတ်ငြိမ်သက်သည်
ကယုၩဖၩ, မျောက်လွှဲကျော်
ကရန္စဖၧၩ့ (အရှပ) မရီးချိၬ, ရှိုမြောင်
ကရဲၩ့, ချွန်း၊ဆင်ချွန်း
ကရီၫ့ (အရှပ – မႊဖျဲၪ၁ၭ), အသော့၊ ကဗျာကရာ
ကလအူး, ကုလားအုတ်
ကလၤဆ္ (အရှပ – လၤဆ္), ရှားေစး
ကလးမၢ, လက်စသတ်တော့
ကလံ၊မးစိၩ, ရွှတ်တွတ်တွတ် နောက်တောက်တောက်
ကလဲၢ့ခွံ၊ (အရှပ)/ဘျံးဒၪခွံ၊၁ၭ, လှန်သွားသည်၊ ပက်လက်လှန်သွားသည်
```

ကလဲးကယီး, ပြောင်ပြောင်နောက်နောက် ပြုမူသည် ကလိကလံ၊, အရွှန်းပြောသည် က၁့၊, မြင်း ကလိးထဲ့၊, ပူဇော်ပသသည် ကလိးကလ၊, နတ်သိကြား က၁့၊ကံ၊, မြင်းကျား က၁့၊လ၊, မြင်းလား ကလုံ၊, သူတစ်ပါးအား တံတွေးထွေးမိ၍ ဘွာခတ်သည် ကဝံးကဝး, အိပ်၍မပျော်တစ်ချက် ပျော်တစ်ချက်

@നു@

ကး/ဆၧမး, အလုပ်၊ လုပ်ငန်း ကးခိ, အလုပ်ပူသည်၊ အလုပ်အပူတပြင်းဖြစ်သည် ကးခီး, အလုပ်အားသည် ကးဎၧာ့, အလုပ်ပင်ပန်းသည် ကးလာ့ (အရုပ – ကႏဲ့ထာ့), သမ်းသည်၊ သမ်းဝေသည်

@w1@

က၊, ခက်သည်၊ ကင်သည် က၊က၊ဂဲၩဂဲၩ, ခက်ခက်ခဲခဲ က၊ကၨ/က၊တီး, အလွန်ခက်သည်၊ တယ်ခက်ဒါကိုး က၊ကဲ၊ (အရှပ)/ကဲ့၊ကဲ၊, ခို၊ခိုငှက် က၊လဲး, ကင်ပါ က၊(ယ၊က), ငါးကင်

@ms@

ကs, ချည်သည်၊ ကြပ်သည်၊ ပိုင်စေ့ ကs/ကsထး/စၧး့ထး, ချည်ထားသည် ကs(၁၊ကs), အသက်ရှုကြပ်သည် ကs(ထီးကကs), ပိုက်ဆံပိုင်စေ့တစ်စေ့ ကsကပၧး့, ငါးတန် ကsကျီး(ယၪတဲးကျီး), ငါးဖျံအငယ်စားမျိုး ကနက္နႏ, ငါးကျောက်ဖါး
ကနေဒိန (အရှပ)/ယာဒိန္ဒိန္နာ, ငါးပြေမ
ကနာတို့ ကြပ်တောင့်နေသည်
ကနာတို့ ကသပေါင်းငါး
ကနာထုံ ရည်ထားပါ
ကန်ဆို ရေးကိတ္တန့်ချည်သည်
ကန်ဆို မေးကိတ္တန့်ချည်သည်
ကန်ဆို ပိတ်ထားသည်၊ ဖုံးထားသည်
ကန်ဆီး ပိတ်ထားသည်၊ ဖုံးထားသည်
ကန်း/ယာအူနအူန/ကန်လင်း, ငါးယောင်
ကန်း ပေးခေါင်းပွ
ကန်း/ယာအူနအူန/ကန်လင်း, ငါးယောင်
ကန်း ပေးခန်း (စုပ်ငါးမန်း)
ကန်းအနေနဲ့ ကန်လင်း ပိတ်လယ်ခူ

@ကႏ့@ ကႏုစိႏုပႏ/စီး့ပးဖီး, တရုပ်စကားပွင့် ကႏုဝဲဖီး(အရှပ – ကီးဝဲဖီး/ဘျံး – ကူ၊ရဲာ့ဖီး), လေးညှင်းပွင့် ကႏုထဲ့ (အရှပ)/ကႏုလာ့, သမ်းသည်

(အကလ), ဩတ္တပ္ပစိတ် (ထား

@ကး@ ကး(ပယ)/၁ံ၊ဍ၊လံယီၢ့ (အရှပ), ကန့် ကးကုၩ, ဖေါင်းအိနေသည် ကးကုၩ/ယိၤထဲ့၊ကးကုၩ, ယောင်ကားနေသည်

@ကံ၊@ ကံ၊, ပေါင်၊ပရွက်ကြောင်း၊ ချေး(ဂျီး) ကံ၊ကၩထံး/ကံ၊ဒူ၊ဆၧာ့, တင်ပါးဆုံ ကံးကဲႏွံ, ကြောင်ကြောင်ကြားကြား ကံးကဲႏွံချုံး, ဒန့်ချွဲ၊ ဒန့်ချွဲစေ့ ကံးခဲ့ပုံလိုး, ပေါင်ထိပ်၊ ဒူးစေ့အထက်ပိုင်း ကံးခူး/ကံးဖျို့, ပေါင်လုံး၊ ပေါင်တံ ကံးခူးဆူး/ကံးထါဆူး, ပေါင်ခြံ၊ ပေါင်ကြား ကံးပါ, တင်ပါး ကံးလဲ၊, ချိုင်းကြား(ဂျိုင်းကြား) ကံး (ဆဲး့ဆားကံး), ပရွက်ကြောင်းဖေါ် ယက်လုပ်ထားသော ကရင်သင်တိုင်း ကံး (ဆားဂႏုံးကဲႏွံ), ကာတွန်း

@က်ိန@

ကံး, လက်ပံပင်၊ ဖန်သည်၊ သုတ်ပစ်သည် ကံးချ, ခါးအောင်ဖန်သည်၊ လက်ပံခါး ကံးခွံ၊မ့၊ထံၫ, မျက်ရည်သုတ်သည် ကံး (ထၧာ့ဖုဝဲထံးကံး), ညီအစ်ကို၊ သို့မဟုတ် ညီအစ်မ၊ သို့မဟုတ် မောင်နှမအရင်း ကံးဒူး, သုတ်ပစ်သည် ကံး (နါကံးထံး/နါကဲးထံး), နားထင်

@ယုံံ@

ကံ ့ (အရှပ)/ဆီး, ဆိတ်သည်၊ ချိုးဖဲ့သည် ကံ ့ထု၊ (အရှပ)/ဆီးထု၊, ဆိတ်၍ဖြတ်သည် ကံ ့ထူ၊ (အရှပ)/ဆီးထူ၊, အညွန့်ကို ဆိတ်ဖြတ်သည် ကံ ့ဘျ့န္ (အရှပ)/ဆီးဘျ့န, ပေါင်မုန့်ကို အတုံးသေးသေးဖဲ့သည်

@ယ်း**@**

က္ႏ (အရှပ)/ဎွံ၊ကဲႏ့, ညောင်းညာကိုက်ခဲသည်၊ အကြောအချင်တောင့်သည် ကုးခွဲ့၊အဲဲ့၊ဂံံ၊အဲဲ့၊ဆီး, အဆစ်အမြစ် ကိုက်ခဲသည် ကူး (စူ၊ကုး/ခဲ့ကုး), လက်ညောင်း ခြေညောင်းသည်

ယံ၊ (အူးယံ၊)՝ ထားဘ**ာ်** (ထယ်၊@

က္၊ (အီ၊က္၊ထ၊), ထားလိုက် က္၊ (အီ၊က္၊ထး), ချန်ထားသည် က္၊ (အီ၊က္၊ခွံ၊), သိမ်းထားလိုက် က္၊ (ထဲၩ့အီ၊က္၊), ပြန်ထားပါ

@നs@

က္နေ, ခံခက်သည်၊ ခံရခက်သည်၊ ကလော်သည် ကုန္ဂကိုနေကိုနေ, ကြိုကြိုကြားကြား ခက်ခက်ခဲခဲ ကုန္ဂချီး/ကုန္ဂချီ, ကလော်ထုတ်သည် ကုန္ဂထဲး/ကုန္ဂအိုနထဲး, ကလော်ဖွင့်သည် ကုန္ဂတဲ့၊, ဓါး၊လှုံ၊ အချွန်တန်းလန်းစိုက်ခံရသကဲ့သို့ နာသည် ကုန္ဂဝိန၁း/ပံၢလီးသ၊ (အရှပ – ဘွဲကကု (၁၁), ရုံးပတီသီး ကုန္ဂ (ဘာထိုးကုန္ဂ), ခံရခက်သည်

@ന`@

ကဲ, အမေဋိတ်စကား၊ အချိန်ပြအစ စကားလုံး
ကဲ (အရှပ)/ကိ, အချိန်ကာလကို ပြောရန် ဝေါဟာရအစ စကားလုံး
ကဲခဲာ့ခိုး (အရှပ)/(အနပ) ကိခဲာ့ခိုး, နောက်မှ
ကဲဂၪခိုး (အရှပ)/(အနပ) ကိမုဂၪခိုး, ညနေမှ
ကဲဂီးခိုး (အရှပ)/(အနပ) ကိဂီးခိုး/ကိမုဆဲာ့ခိုး, နက်ဖန်ခါ
ကဲတဂီးခိုး (အရှပ)/(အနပ) ကိတဆဲာ့နံးခိုး, သဖက်ခါ
ကဲမုနးခိုး (အရှပ)/(အနပ) ကိမုနးခိုး, ယနေ့ည

(എ.എ

ကဲး, နိုင်သည်၊ တတ်နိုင်သည်
ကဲးကႏ/(အရှပ) ကဲးလး၊/ကဲးဖြီးလး၊, တတ်နိုင်သည်ထက် စွမ်းဆောင်သည်
ကဲးကႏ(ဒိုးလါကဲးကႏ), တတ်နိုင်သည်ထက် ပိုမိုလုပ်ဆောင်သည်
ကဲးက၊/ကဲးသံး/ကဲးတက၊, နိုင်တာပေါ့ (မေး ၂၀း၂၂)
ကဲးကီး(ဆ း့မိကဲးကီးနိုး), ကြက်မဉသံပေးသည်
ကဲးခိုးကဲးတႏ, အကျိုးကျေးဇူးဖြစ်စေသည်
ကဲးခိုးကဲးနါ, ခေါင်းဆောင်သည်၊ ဦးစီးခေါင်းဆောင်လုပ်သည်
ကဲးစီး, ကျွန်ဖြစ်သည်

ကဲ၊ရှိနကဲ၊ရှား/ကဲ၊ဝံးကဲ၊ဝႏ, အကောင်အထည်မပေါ် ဘာမှဖြစ်မလာခြင်း၊ ဖြစ်ကတတ်ဆန်းဖြစ်သည်
ကဲ၊ထဲ့၊, ဖြစ်လာသည်၊ ဖြစ်ပေါ်လာသည်၊ အပင်ပေါက်လာသည်
ကဲ၊ထဲ့၊, ဖြစ်လာသည်၊ ဖြစ်ပေါ်လာသည်၊ အပင်ပေါက်လာသည်
ကဲ၊ထဲ့၊တဲ့၊ဘဲ့၊, ဖြစ်လာနိုင်သည်
ကဲ၊ထံ့၊ကဲ၊ထီ၊, ဖြစ်မြောက် အောင်မြင်လာသည်
ကဲ၊ဒံန, ဖြစ်သေးသည်
ကဲ၊ဒံန, ဖြစ်သေးသည်
ကဲ၊ဒံုးလမံးမုံးဧ၊, တစ်ခုခုဖြစ်သေးလား
ကဲ၊ဒီး့လမံးမုံးဧ၊, တစ်ခုခုဖြစ်သေးလား
ကဲ၊ဒီး့လား၊, ကျွန်ုပ်၏ပုံစံမျိုး၊ ဤသဘောမျိုး၊ ကဲ့သို့
ကဲ၊ဒီး့လား၊, ကျွန်ုပ်၏ပုံစံမျိုး၊ ကျွန်ုပ်ကဲ့သို့
ကဲ၊နှ, ဖြစ်ရသည်၊ ဖြစ်လာရသည်
ကဲ၊ဘဲ၊, ဖြစ်နိုင်သည်၊ ဖြစ်တတ်သည်
ကဲ၊ဘဲ၊, ဖြစ်နိုင်သည်၊ ဖြစ်တုံး၊ နိုင်ဘူး
ကဲ၊အံ့၊/နား့အေ့၊, မြစ်ဘူး၊ ဖြစ်ဘူး၊ နိုင်ဘူး

@ယှဲ့ @

ကဲး, ကျစ်သည်၊ ကျစ်ကျစ်လစ်လစ်ရှိသည်၊ တွန့်လိန်သည်၊ အချမ်း၊ အပဲ့၊ တက်သည်၊ ဖြာသည် ကဲးခို (ထံးကဲး တွန့်လိမ်၍ အဖုဖုရှိနေသော ကြိုး ကဲး ဖိထားသည်၊ ခွဲအေးသည်၊ ကဲး စိုးစိုးတို့ ကဲး ထိုးခိုးလို ကဲး စိုးခိုးလို ကဲး စိုးခိုးလို ကဲး ရှုံးလိုးလျှံ့ တစ်ခြမ်းပဲ့၊ မုဆိုးမ၊ မုဆိုးဖို ကဲး ရှုံး(ရှူးရှာ – အရှပ), နှီးဖြာသည်၊ နှီးထိုးသည် ကဲး ထားပုံ, တက်သည်၊ တွန့်လိမ်ကောက်ကွေး၍တက်သည် ကဲး ထား လှုံးလုံး တွန့်လိမ်ခွာမရအောင် ခဲ၍ကိုက်ထားသည်၊ ခဲထားသည် ကဲး ထိုးထုံး တွန့်လိမ်၍ အဖုဖုရှိနေသော ကြိုး ကဲး ဖော်းသွေး ဖြာထွက်၊ ခွဲထွက် ကဲး (ထံးကဲး ပုံမီးကဲး), အိုးခြမ်းပဲ့၊ စဉ့်အိုးပဲ့ ကဲး (ဝဲးကဲး ပုံမီးကဲး), ဝါးခြမ်း

@യുရံ@

ကဲ့၊, ကောက်သည်

```
ကဲ့ ကီး, ကွေ့ကောက်သည်၊ ပိုးကရင်သတ်ပုံ (း)၏အမည်
ကဲ့ ကီး ဂုံးလုံး , ကွေ့လည်ကြောင်ပတ်ကောက်လိမ်နေသောအရာ (လမ်း)
ကဲ့ ဆံး (အရှပ – ကဲ ဲ့ ပုံး) , ပိုးကရင်သတ်ပုံ (ျ)၏အမည်
ကဲး ကူး , ပိုးကရင်သတ်ပုံ (း)၏အမည်
ကဲး ထုံး , ပိုးကရင်သတ်ပုံ (း)၏အမည်
ကဲး လုံး , ပိုးကရင်သတ်ပုံ (ျ)၏အမည်
```

@w1s@

ကားႏု ပုံဖော်သည်၊ စည်းရုံးသည်၊ စုရုံးသည်၊ အရှိန်အဝါပြည့်ဝသည်
ကားႏကိုးသာ, လောက်စာလုံးလုံးသည်
ကားႏွဲခ်လီး, ခဲသွားသည်၊ အခဲဖြစ်သွားသည်
ကားႏွဲထာ့/ကားႏွဲထားသည်
ကားႏွဲထားအားကီး၊, အသင်းတော် ဖွဲ့စည်းသည်
ကားႏွဲပနါဂႏု ကျွဲရုပ်ပုံလုပ်သည်
ကားႏွဲဖေးႏု အိုးလုပ်သည်
ကားႏွဲဖျို့, လုံးသည်
ကားႏွဲဖြို့, လုံးသည်
ကားႏွဲ (နုကားႏွဲထား), နို့သက်သည်၊ နို့အုံမှ နို့ရည်စုလာသည်
ကားႏွဲ (အကားႏွဲထား), တန်ခိုးအရှိန်အဝါ တိုးတက်သည်၊ နာမည်ကျော်စောလာသည်
ကားႏွဲ (အကားႏွဲသေး), အရေးကြီးသည်

@സഃ@

ကၧးတငၨားခၧးတငၨား, တက်ပြင်းလှော်ခတ်သည် (နၫ. ၁း၁၃)

@പ്ന@

ကၨ, အဓိပ္ပာယ်ကို လေးနက်စေသော ဂရုသံ၊ ပါ့ဗျား ကၨ (မွဲကၨ), ဟုတ်ပါ့ဗျား ကၨ (ဂုၩကၨ), ကောင်းပါ့ဗျား ကၨ (မးကၨ), မှာပါ၊ မှာပေါ့၊ ဒါပေါ့ ကၨ (လုၩမးကၨ), သွားမှာပါ ကၨ (လုၩဘုံ့မှုးကၨ), သွားရဲဒါပေါ့

@ാപ്ന@

ကၨ၊, လည်ချောင်းမှထွက်သော လေအံသံ ကၨ၊ထၨာ့/ကၨ၊လၢ့, လေချဉ်တက်သည်

@ကုၩ@

ကုး, နောက်လွယ်ပုလိုင်း ကုးလုး, ဝတစ်နေသည်၊ ဖောင်းဝနေသည်၊ ဥပမာ – ၁၀sအဒွံ၊ကၧး့အီ၊ကုးလုး – ကျွတ်သွေးဝ၍ ဖောင်းတစ်နေသည် ကုးလုးကုsလုs, ဝဝတုတ်တုတ်၊ ဝတုတ်ခိုင်

@ကုಽ@

ကုၭ, ပြည့်သည်၊ ဝသည်၊ ဗိုက်ပြည့်ပြီ၊ ဗိုက်ဝပြီ၊ အတိုအစ ကုၭလုၭ, တစ်တစ်ဝဝ၊ ပြည့်ပြည့်ဖြိုးဖြိုး ကုၭ(အဲ့ကုၭအီးဎွဲး့), ဝဝလင်လင်၊ ချောင်ချောင်လည်လည် နေရစားရသည် ကုၭ(၁ံ့ကုၭ), သစ်သားအတိုအစ၊ နာမ်၏နောက်မှ (ကုၭ)ကို ထားသုံးလျှင် အတိုအစ၊ အပိုင်း၊ အပြတ်ဟူ၍ အဓိပ္ပါယ်ရ၏ ကုၭကျႏဲ့ ကရင်စကားများတွင် မြန်မာနည်းတူ စကားဖို၊ စကားမ အများအပြား သုံးစွဲတတ်သည့်နည်းတူ၊ ဤနေရာ၌ သစ်တိုသစ်စကို (၁ံံ့ကုၭ၁ံံ့ကျႏဲ့)/ ဝါးတိုဝါးစ (၀႕ကုၭ၀႕ကျႏဲ့)/ သံတိုသံစ (ထၭကုၭထၭကျႏဲ့) ဟုသုံး၏ ကုၭ(၁ၭကုၭ), ကြို့ထိုးသည်

@ကု၊@

ကု၊, သိန်းဂဏာန်း ကု၊ (ကကု၊ – အနပ/လကု၊ – အရှပ), တစ်သိန်း

@ഫ്യൂ@

ကူး, အခွံ၊ ဗူးခွံ ကူး(ခိ၊ကူး), ခေါင်းခွံ ကူး(ချံsကူး), လိပ်ခွံ ကူး(တကူးကူး–ကူး), ချိုးကူသံ ကူ၊, ခွာသည်၊ နွှာသည် ကူ၊ရဲးဖီ၊ (ဘျံး), လေးညှင်းပွင့် ကူ၊လး့ (ဘျံးအူ၊လး့), ခွါသည်၊ ခွါချသည် ကူ၊လ့၊, ဆွဲခွါချသည် ကူ၊၁ၪ/ခဲး၁၊, သဖန်းသီး

@ကူး@

ကူး, ချောင်းဆိုးသည်၊ ရိတ်သည်၊ လှီးသည်၊ ရှသည်
ကူးကဲုး, ချောင်းရှည်ရောဂါ
ကူးကွံး, ကုန်းကုန်းကွကွနေသည်၊ ကွေးနေသည်
ကူးတရံး, အရေပြားလှီးခြင်း မင်္ဂလာ
ကူးထေ့၊, လှီးဖြတ်သည်
ကူးဒေး, သူတစ်ပါးရှေ့ချောင်းဆိုးသည်
ကူးနေါ, နားရွက်ခုန်းသူ၊ သို့မဟုတ် တိရစ္ဆာန်အမည်
ကူးပလူ၊, ဓါးဖြင့်မွန်းသည်
ကူးဘု၊, စပါးရိတ်သည်
ကူး (ဘ၊ကူး/စူ၊ဘ၊ကူး), ရှသည်၊ လက်ရှသည်၊ လက်ဓါးရှသည်
ကူးလႏု/လုံးကူး, ကိုင်း၍ကျသည်၊ ကွေး၍ကျသည်
ကူးလႏု/လုံးကို၊/၃ပလုံးကိ၊, မုန့်ကိုလှီးပါ

@ന്@

ကိ (အရှပ – ကဲ), အနာဂတ်အချိန်ကို ပြောရန်စကားလုံး၏အစ ကိခဲ့ခိုး (အရှပ – ကဲခဲ့ခိုး), နောက်မှ ကိဂ်ီးခိုး (အရှပ – ကဲဂ်ီးခိုး), နက်ဖန်ခါ ကိမုဆဲခဲ့ရ (အရှပ – ကဲဂ်ီးခိုး), နက်ဖန်ခါ၊ မိုးလင်းမှ ကိမ္ဂာခိုး (အရှပ – ကဲဂာခိုး), ညနေမှ ကိတဆဲခဲ့နံးခိုး (အရှပ – ကဲတဂ်ီးခိုး), သဖက်ခါမှ ကိနားနံခဲ့ဒီနခိုး (အရှပ – ကဲလနံခဲ့ဒီနခိုး), နောင်နှစ်ခါမှ ကိလု၊ဝံ, နလိန်ကျော်မြစ်

യും

ကိ၊, မုန့်၊ မည်သည့်မုန့်မျိုးကိုမဆိုခေါ်သည်

ကိ၊ခိ၊နု၊, မုန့်ဦးနောက် ကိၢခွႏ့, မုန့်လက်ကောက် ကို ဂို ၃, မုန့်ပေါင်း ကိ၊ဆွၭ, မုန့်ဆီကြော် ကို၊ဆၢ့ကလ္၊ (အရုပ – ကို၊ခနီၫ့), မုန့်ဟင်းခါး ကိ၊ထၢ့ဘျၪ, ခါဂျာမှန့် ကိ၊ထរ့ဖီၢ, မှန့်လုံးရေပေါ် ကို၊ထံၢ, မုန့်ရေ၊ ရေမုန့် ကို၊ထွဲးဘႏွဲ့ ကဒပ်မှန့် ကိုးခံးဖိုး/ကိုးလိုးဆီး, မှန့်လက်ဆောင်း ကို၊ဒဲ့၊ဒံ့၊, သာဂ္ပစေ့ ကို ပနါ၁၈ ့ မှန့်ကျွဲသဲ ကိ၊ပ၊ပဲ၊, မှန့်ပြား ကို မှန့်စိမ်းပေါင်း ကို ျဖဲ့နော်နဲ့ ဘီးမှန့် ကိ၊ဖၧၩ့ကူၩ, မှန့်ပျားသလက် ကိ၊ဖျို့, မုန့်ဆိတ်ချေး ကို၊ဘု၊ဖီးဒူ၊ (အရှပ – ဖံၩ့ဖီးဒူ၊), ပေါက်ေပါက်ဆုပ် ကို၊ဘွဲ့၊ဘီႏ, မုန့်ဗိုင်းတောင့် ကိ၊မု၊, မုန့်မှုန့် ကိုးရီးလ၊, မုန့်လေပွေ ကိုးလ၊ဘီး, မှန့်ဖက်ထုပ် ကို၊ဘၧၩ့, မှန့်အိုးကင်းကပ် ကိ၊၁ၭဆ္ဂံ၊, ထာပနာမုန့်

@ကိၢ@

ကိၫစၩ/ရှၩနု၊လး, ကိုယ်စား၊ ကိုယ်စားလှယ်

@ന്ട@

ကိs, ခေါ်သည်၊ စုံသည်၊ စေ့ငှသည်၊ တိုင်း(အရာတိုင်း) ကိsကီး, စုခေါ်သည်၊ စည်းဝေးခေါ်သည် ကိsခ်ိ၊ (အရှပ), ကျွန်း၊ တောအုပ်တစ်စု ကိုးဂႏ, လူတိုင်း၊ လူအားလုံး ကိုးစီ, အော်ငေါက်သည် ကိုးစီး့, နေရာတိုင်း၊ ဒေသတိုင်း ကိုးဆၧာ့, ပြန်ထူးသည် ကိၭဆၧာ့နာ့, ခေါ်ထိုင်သည်၊ လာထိုင်ရန်ခေါ်သည် ကိုးဆၧာ့လူ, အသံကုန်ခေါ်သည်၊ အသံကုန်ဟစ်သည် ကိုးဆၧာ့ဆၧာ့လူ, အသံကုန်ပြန်ထူးသည် ကိုးရှား, အော်သည်၊ ဟစ်အော်သည် ကိုးထဲ့, တက်လာရန်ခေါ်သည် ကိုးဂဲထုဲ့, နှိုးပါ၊ နှိုးသည် ကိုးနူး, သင့်ကိုခေါ်သည် ကိုးဖုံးဘိုး, ဖိတ်ခေါ်သည် ကို အီး ခေါ်ယူဖမ်းဆီးသည် ကိုးဘံ့၊ဘုံ၊ ကိုးဂူ၊, တိတ်တိတ်ခေါ်သည် ကိုးမံၢ, အိပ်ဖော်ခေါ်သည် ကိုးမိကိုးဖါ, အမေလေး၊ အဘလေးလို့ အော်ရသည် ကိုးမိကိုးဖါ၁့၊, မေမေ ဖေဖေဟု ခေါ်တတ်သည် ကိုးယၧၩ, ကျွန်ုပ်ကို ခေါ်ပါ ကိုးလဂူး, မခေါ် နှင့် ကိုးအမံုး, အမည်မှည့်ခေါ်သည် ကိုးအမံႏွခ္န္႔ကိုးမံႏွခ္နႏႇ အရာအားလုံး၊ အရာရာတိုင်း က်ိဳးအေ့၊, မခေါ်ဘူး၊ မစုံဘူး၊ မစေ့ငှ ကိုး (ပဝိုးကိုးအေ့၊), ငါတို့ အဖော်မစုံဘူး ကိုး (ထိုးကိုး), အောက်ချင်းငှက်

@ကိုး (ကူလ၊ကကိုး), ဓနိတစ်ပေါ ကိုး (ယံာလ၊ကကိုး), သက်ကယ်တစ်ပေါ

@ကိၢ့@ ကိၢ္/ချံ၊ဆၢ့ဖိး, လောက်လေး ကိၢ့ဖျံး, လောက်လေးကြိုး ကိၢ့၁ၪ, လောက်စာလုံး

@လိုး@

ကိႏ, တာရှည်ခံသည်၊ တာရှည်အောင့်နိုင်သည် ကိႏဆီးကိုးဆး, အနိုင်နိုင်အောင့်ထားသည် ကိႏ (အရှပ), စုံသည်၊ စုရုံးသည် ကိႏယူးဧး (အရှပ), စုံပြီလား ကိႏသ, အသက်မရှူဘဲအောင့်ထားသည် ကိႏသနးဆိ, ခဏအောင့်ထားပါ ကိႏ (အားကိႏဲ့), အသက်ရှည်သည် ကိႏ (အီးကိႏုံအီးခိုး), သေခဲသည်၊ ပျက်စီးခဲသည်

@ധുൂ@

ကိုး, ကြံစည်သည်
ကိုးချဲး, ကြံဖန်ပြောသည်
ကိုးဆား, ကြံဆသည်
ကိုး (ဆာကိုး), အကြံအစည်
ကိုးထဲ့တဲ့စေး, ကြံစည်စိတ်ကူးသည်
ကိုးထဲ့ဖုံ့လေး, တိုင်ပင်ဆွေးနွေးသည်
ကိုးခိုးခိုး, ပါမောက္ခ
ကိုးဘာကိုးသေ့၊, ဉာဏ်ပညာ၊ အတတ်ပညာ
ကိုးမှုး, ကြံဖန်လုပ်သည်
ကိုးလိုးဆား, တိုင်ပင်သည်
ကိုးလိုးသား, တိုင်ပင်သည်
ကိုးလိုးသား, တစ်ယောက်ကို တစ်ယောက်ကြံစည်သည်
ကိုးသုံ့၊, ကြံတတ်ဖန်တတ်သည်
ကိုးသုံ့၊, ကြံတတ်ဖန်တတ်သည်
ကိုးသုံ့၊, ပါရဂူ
ကိုးဝဲးတဲ့နဲဝဲး, ကြိုတင်ကြံစည်ပြင်ဆင်သည်

@ကီး@

ကီး, မနှစ်မြို့ဘွယ်သဘောကို ဖော်ပြသော စကားတစ်ခွန်း၏ အဆုံး၌ ထည့်သုံးသော ဂရုသံ၊

ပါတကား

ကီး (မၩ၁ၞၪအၟၬကီး), မလုပ်တတ်ပါတကား ကီး (မၩကဲၪအၟၬကီး), မလုပ်ချင်ပါတကား ကီးမၟၪ, မီးရှို့ရန် အခြောက်ခံထားသော တောင်ယာမြေကွက် ကီးဝဲး, ဟင်းချက်ရာတွင် ထည့်ခတ်ရသော ပူစပ်မွှေးကြိုင်သည့် သစ်မျိုးစေ့မျိုး ကီးဝဲးမှ၊, မဆလာ

യൂൂത

ကီး, ကဲ့ရဲ့သည်၊ အမည်တတ်သည်၊ တမ်းတသည်၊ အသံပြုသည် ကီး (ဆာ့မိဎွါကဲးကီးအနိုး), ကြက်မ ဥချလို၍ ဥတင်းရှာအသံပြုသည် ကီးဘးနမံး, သင်၏အမည်ကို တသည် ကီးဘးနလး, ကွယ်ရာမှာ သင့်အကြောင်းကို ပြောသည် ကီးအား, ဖျားနာသည် ကီး (အာ့ကီး/အာ့ကီးအာ့စုး), စကားတင်းဆိုသည်၊ ကဲ့ရဲ့သည် ကီး (ဆာ့ကီးဆး), ကြက်များ စွန်းမြွေးကြွက် တစ်ခုခုတွေ၍ အသံပြုသည်

@ന്ട@

ကီးကူးဖီး/ကီးကုံးဖီး/ကီးကရှား, ခရေပွင့် ကီးကရူးဖီး/ကီးကျီးဖီး, သခွပ်ပွင့် ကီးတဲ့ဖီး/ဘံဲ့သျှဲ့ဖီး, ပဒပ်စာဖူး ကီး (ဆဲးဖုံးကီး/ဆဲးဖုံးကီးကရီး), ကြက်ဖကြီး ကီးမလဲး၊, စပယ်ပန်း ကီး၁နုံးဖီး (အရုပ)/ခနူးဖီး, ကန့်ကော်ပန်း

@ကီး@

ကီး, ဝတ်ဆင်သည်၊ ပုလင်း ကီးကံံ့ (ဘျံး–အရှပ) ဖျာ့ခဲာ့, ဘောင်းဘီ ကီးရှာ့, ပုဆိုးဝတ်သည် ကီး့တလဲာ့/ကီး့တရဲာ့, ကပ်ကြေး ကီး့ထဲ့သို့သေ့, ဝတ်စားဆင်ယင်သည်၊ ဝတ်ဆင်သည် ကီးနှံ့၊, ထမီဝတ်သည် ကီး့ပလာ့, နတ်ရေစင်ပုလင်း ကီးယါ, သက်သာသည် ကီးယါ (ဆၧဆၫကီးယါယူး), အဖျားသက်သာသည် ကီးယါထဲ့ထဲးယူး, သက်သာလာပြီ ကီးယါဒံး, တော်ပါသေးရဲ့

@ယူရံ@

ကီး, ကော့သည် ကီး (ကဲး့ကီး), ကွေ့ကောက်သည် ကီး (ကဲး့ကီး့ဝႏလဲး့), ကောက်လိမ်နေသောအရာ သို့မဟုတ် လမ်း

@ကၠါ@ ကၠါထံၫ၁ၧၢ့(အရှပ)/ဆၤလ၁ၧၢ့, ခြင်္သေ့

@ကုး@
ကုး(အရှပ)/ဆံထိး(ယ၊ဆံထိး), နယ်သည်၊ ဆားနှင့်နယ်သည်
ကုးဒံႏွ(အရှပ)/လဲးပုံ၊/လဲးလႏဲ့ ဖျော်သည်၊ ဆေးကဲ့သို့ဖျော်သည်
ကုးထး, တင်းအောင်ဖောင်းနေသည်
ကုးထး(ယိုးကူးထး), ယောင်ကားနေသည်၊ တင်းနေအောင် ယောင်သည်
ကုးမီး, တကယ့်လူ၊ တော်တယ်ဟေ့
ကုးဘံံးထဲ့၊(အရှပ)/လံးဂဲၫ၃ျ၁ုရ, လေတသုံသုံလာနေသည်

@ကၠၪ@
ကၠၪ, လှည့်သည်၊ လည်သည်
ကၠၪကၠၪ(အီၪကၠၪကၠၪ), ဆိတ်ဆိတ်နေသည်
ကၠၪကၠၪ(ဆၧာ့နၩ့အီၪကၠၪကၠၪ), မကြားချင်ဟန်ဆောင်၍ မလှုပ်မရှက် ထိုင်နေသည်
ကၠၪကၠၪ(အဆိးဆိးအကၠၪကၠၪ), ထာဝစဉ်၊ အစဉ်အမြဲ
ကၠၪခွံ၊အ၁ၭ, မျက်နှာလွဲလိုက်သည်၊ တစ်ဖက်သို့ မျက်နှာလွှဲသွားသည်
ကၠၪထဲၩ့, လှည့်သွားသည်
ကၠၪအိနချိၫ့/ဝဲၢုဒိနချို့, ကျောခိုင်းသည်
ကၠၪမုၩ/ကၠၪဖၧၩ့မုၩ, ထမင်းအိုးလှည့်သည်
ကၠၪလၩ့ဖၧၩ့မုၩ, ထမင်းအိုးချပြီးနှပ်သည်
ကၠၪလးဖၧး့မုၩ, ထမင်းအိုးချပြီးနှပ်သည်

ကု၊လီးထဲး၁s, စိတ်ပြောင်းလဲသည်၊ နောင်တရသည် ကု၊လဲဲ့ပ၊, ဘီးကိုလှည့်သည် ကု၊အ၁s, လည်နေသည် ကု၊ (နးကု၊ဒီs), နောက်တစ်ကြိမ်၊ နောက်တစ်ခါ

@ကုး (အရှပ), ရှုံးသည်၊ ခြောက်သည်၊ ပုပ်သည်၊ ကျွတ်သည် ကုး (အနပ), လူအုပ်ညာသံပေးအော်သံ ကုး (ပုရှးကုး), လူတွေ ညာသံပေးအော်ကြသည် ကုး (နံအိႏုနံကုး), လူတစ်စု ရယ်ကြမောကြသည် ကုး/၁ံဲ့ဝဲ့၊အကုုး/ဖူး၁ံဲ့၊ကုုးဝဲ့၊ဘုုး, သစ်ခြောက်ဝါးခြောက်

@ကုႏ့@ ကုႏ့, တဲ၊ ဝါးတဲ၊ ရွက်ထည်တဲ ကုႏ့ဖ႑, သစ်စေးဖိုပင် ကုႏ့ဖဲ႑, ချေးပင်

@ကှဲး@ ကှဲး, ဘုရား ရိးကှဲး, ဆင်းတု ကှဲး(လိးကှဲး), ကျောက်ဆင်းတု

@ကုၧာ့@ ကုၧာ့ (အရှပ – ၁မီၫ), ပြိုင်တူ၊ အတူတကွ၊ ဖြတ်သည်၊ (အဖျား) ကုၧာ့ကုၧာ့, အတူတကွ၊ တစ်ပြိုင်တည်း၊ တစ်ချိန်တည်း၊ ပြိုင်တူ ကုၧာ့ဒိၭယၧၩ/ကုၧာ့၃ွဲ့ဃၧၩ, ကျွန်ုပ်နှင့် တစ်ချိန်တည်း ကုၧာ့ခွံ၊အခံၫ, အဖျားကိုဖြတ်သည်

@ကုၧႏ့@ ကုၧႏ့/ကယၧႏ့, အလှဆင်သည် ကုၧႏ့ထၪ၁ၭ/ကုၧႏ့ထၪ့ကိုးထၪ့၁ၭ, ကိုယ်ကိုဆင်ယင်သည် ကုၧႏၟ၁ၪ, အာလူးနှင့်တူသော အနွယ်မှအသီးတစ်မျိုး @ကုၧဲ့@ ကုၧဲ့, ဆန်လှော် ကုၧဲ့မုၬ, ဆန်လှော်မှုန့်

@ယ္ပံုး@

ကုၨၩ, စွန်အန္တရာယ်သတိပေးသံ ကုၨၩလံး/ကုၨၩလံးကုၨၩကုၨၩ, လူသံကြားသည်နှင့် ကြက်မများ မိမိခလေးငယ် ချုံအောက် ပြေးဝင်ရန် အသံပြုခြင်း

@ယ်ါ်ံစ

ကုု၊့, ပျင်းသည်၊ ပျင်းရိသည် ကုု၊့ဘျီး, ပျင်းရိသည်၊ ပျင်းတွဲသည် ကုု၊့ကုု၊့ဘျီး့ဘျီး, ပျင်းပျင်းရိရိ

@လါ်း@

ကုုး, နှေးနှေးဧဧ၊ ပျင်းရိဘွယ်ရာ နှေးနှေးကွေးကွေး ကုုး(လဲဲ့လုံးကုုးကျုး), နွားလှည်းတအီအီ နှင့် နှေးနှေးကွေးကွေးသွားသည်

@ကျူး@

ကျူးကို အွဲသည်
ကျူးကို အွဲသည်
ကျူးကို အွဲသည်
ကျူးကို အွဲသည်
ကျူးကူးလႏုံကျူးလႏုံကူး, ကိုင်းကျလာအောင် ဆွဲချသည်
ကျူးရေးလႏုံ လဲကျအောင် ဆွဲချသည် (သက်မဲ့သစ်ပင်၊ တိုင်များသာ)
ကျူးစီး, ယိုင်အောင်ဆွဲသည်
ကျူးစီး, လှမ်းဆွဲသည်၊ ဆွဲယူသည်
ကျူးဆေး၊့ ဆွဲတင်းသည်
ကျူးဆေး၊့ ဆွဲတင်းသည်
ကျူးဆေး၊့တံႏုံ တောင့်နေအောင်ဆွဲတင်း
ကျူးဆေး၊့ထံပံ့, တောင့်နေအောင်ဆွဲတင်း
ကျူးနော၊့ထံပံ့, ဆွဲဆန့်
ကျူးနေျါ, ကွာကျအောင်ဆွဲသည်
ကျူးနေျါလႏုံ ကွာကျအောင်ဆွဲသည်

ကျူးတီးတီး, ဖြောင့်ဖြောင့်ဆွဲ ကျူးတီးထဲႏ့, ဖြောင့်အောင်ပြန်ဆွဲ ကျူးထံးဖါ, လဲကျအောင်ဆွဲသည် (သက်ရှိလူတိရစ္ဆာန်များသာ) ကျူးထဲ့၊, ဆွဲဖြတ်သည် ကျူးန့, ဆွဲယူသည်၊ ဆွဲသွင်းသည်၊ ခေါ်ယူသိမ်းသွင်းသည် ကျူၭပဲၩ, ဆွဲဖယ်သည် ကျူးပြၧႏဲ့, ပြိုင်ဆွဲသည် ကျူးပြၧၩ့ဖျံး, လွန်ဆွဲသည် ကျူးဖၭ, ဖြတ်ကျော်ဆွဲသည် ကျူးဖၭချံၫ, လှေကို (ကုန်းပေါ်) ဖြတ်ကျော်ဆွဲသည် ကျူးယူးထဲ့၊/ကျူးယဲ့၊ထဲ့၊, ရှည်ထွက်အောင်ဆွဲသည် (ရော်ဘာကြိုးကဲ့သို့) ကျူးလဲ့၊ / ကျူး၁လဲ့၊ , ဒရွတ်တိုက်ဆွဲသည် ကျူးလဲ့၊ / ကျူးရှဲ့၊ ၁ၭ, အပင်ပန်းခံ ကြိုးစားလုပ်ဆောင်သည် ကူုုးလဲ့၊ထဲ့၊, ဒရွတ်တိုက်ဆွဲတင်သည် (လှေ၊ သစ်တုံး၊ တစ်ခုခု) ကျူးလဲဲ့, လှည်းဆွဲသည်၊ ဆၧမံံး့ ကျူးလဲဲ့ – နွား လှည်းကို ဆွဲသည် ကျူးလႏ့, ဆွဲချသည် ကျူး၁ံံ့ကျူးဝ၊, သစ်ဝါးများကို ဆွဲသည် ကျူးအိုးထ^{ဲ့}, အခေါင်းကျယ်လာအောင်ဆွဲဆန့် (ရော်ဘာပူဖောင်း) @ကိုး@ ကိုး, ကြွပ်သည်၊ ဆတ်သည် ကိုး(ကိរရီးလ၊ကိုး), မုန့်လေပွေကြွပ်သည် ကိုးချး, ချောက်၍ ကြွပ်သည် ကိုး (ဎ့ၬကိုး), ဓားအိမ် @ကိုႏ့@ ကိုႏ, ဖျံပင်၊ မြုပ်ဝင်သည် ကို့နထံ, ဖျံဉ ကိုႏမံႏ, တောဖျံရိုင်း ကိုႏ(လႏုဘၧႏုကိုႏ), စုံးစုံးမြုပ်သည်

ကိုးကိုး (အရှပ)/ ရှီ၊ရှီ၊, ဖြည်းဖြည်း

@ကို၊@ ကို၊ (ဝီးကို၊), နီနေသည်၊ အရောင်နီသည်

@ကိုး့@ ကိုးထံ, အာလူး

@ယ္စီး@

ကွီး, စွတ်ကြောင်း၊ ခြေလမ်းကြောင်း၊ နွားလမ်းကြောင်း၊ ထွန်ကြောင်း၊ ရေစီးကြောင်း ကွီး(အဂဲးအကွီး), အကြောင်းအရာ၊ စာစဉ် ကွီး(အကွီး့အဖျီး့), လမ်းစဉ်၊ နည်းလမ်း

@ന്വു@

ကျး, ပီသသည်၊ ထင်ရှားသည်၊ အကြိုအကြားအထဲ ကျး (ချဲး့ကျး), စကားပီသသည် ကျး (ဖျီးကျး), ထင်ထင်ရှားရှားပေါ်သည် ကျး (ခမျးအကျး), လူထုထဲ၊ လူထုကြားထဲ ကျး (ခံး့ကျးဝးကျး), သစ်တောဝါးတောထဲ ကျး (အဆူးအကျး), ကြိုထဲကြားထဲ ကြိုကြိုကြားကြား

@മ്പ്വാ@

ကျ၊, ဆွေးသည်၊ ဆွေးမြေ့သည် ကျ၊ (အိ၊လႏ့ကျ၊လႏဲ့), ဆွေးမြေ့ ပျက်စီးသည်

@ന്വുട@

ကျၭ, ကျီး၊ ကျီးကန်း၊ ကပ်သည် ကျၭဎီး, ကျီးအ ကျၭထၬ, ကပ်ထား၊ ချိတ်ထား ကျၭမဲ့းဆွံၫ, ကျီးအာသီး ကျၭ (ဆၭကျၭ), ဖာချုပ်သည် ကျၭ (၁ံၪကျၭ), ကပ်ဆေး @ကျဲ့@ ကျဲ့, မျက်နက်ဝိုင်း၊ ငါးဖီးမမျက်စေ့ ကျဲ့ (ယ၊ကျဲ့မှ၊), ငါးဖီးမ ကျဲ့ (မှ၊၁၊ကျဲ့ကျဲ့), မျက်နက်ဝိုင်းစက်သည်

@ကျာ့@ ကျာ့ကျဲနဲ့ (အရှပ – ထာ့ကျဲနဲ့), ပိတောက်ပင် ကျာ့ကျဲနဲ့ဖီ1, ပိတောက်ပွင့်

@ကျၨာ ကျၨာ (အရှပ)/စဲဲ့၊, ပြေးသည်

@ကျံး@ ကျံး, ခေါက်သည် ကျံးလ¹့/ကျံးထ¹့, ခေါက်တင်သည် ကျံးလ²့, ခေါက်သွင်းသည် ကျံး (အနါကျံး), နားရွက်ခေါက်နေသည်

@ကျံး့@ ကျံး့ကျၧာ့, ဝင်းလက်သည်၊ ဝင်းလက်လက်တောက်သည် ကျံး့ကျၧာ့ (မ့ၬ၁ၪဖၩ့ကျံး့ကျၧာ့), မျက်စေ့ဝင်းလက်လက်တောက်သည်

@ကျံး့@ ကျံး့, ရောင်ပြန်ဟပ်သည် ကျံး့ဒိsမှၤ၁ၪ, မျက်စေ့ကို ရောင်ပြန်ထိုးသည်

@ကျဲ့@ ကျဲ့, ဟုန်းမြစ်၊ ငါးသေစေရန် ဆေးချသော သစ်နွယ်ပင် ကျဲ့ဘႏဲ့, ပဲစင်းငုံ အဝါမျိုး ကျဲ့(ဘု၊ကျဲ့), ပဲစင်းငုံ ကျဲ့(ယုံးကျဲ့), အစိမ်းရင့်ရောင် @ကျၭ့@ ကျၭ့စၨၭႇ ကြိုးစားသည် ကျၭ့စၨၭခရၧၢ့, ကြိုးစားခြင်းအဖွဲ့

@ကျဲး@ ကျဲး(၁ုနကျဲး)/ဎီနဒို၊, စီစဉ်သည်၊ စီမံသည်

@ကျဲး@ ကျဲး, သပ် ကျဲး(ဒိ၊လၩ့ကျဲး), သပ်ရိုက်သွင်းသည်

@ကျဲ့့@ ကျဲ့, မကောင်းနိမိတ် ကျဲ့(ဘ၊ကျဲ့ဘ၊ကျီး), ငါးမျှားထွက်ရန်၊ အမဲလိုက်ထွက်ရန်ဟန်ပြင်စဉ်၊ တစ်စုံတစ်ဦးက စကားဦး သမ်းမိ၍ ဘာမျှမရလျှင် (ဘ၊ကျဲ့ဘ၊ကျီး)နိမိတ်မကောင်းဟု ယူဆခြင်း

@ကျဲး့@ ကျဲး, သွေးသည်၊ ချွန်သည်၊ ဟန်ဆောင်သည် ကျဲး့စူး, ဓားသွေးသည် ကျဲး့စူး, ချွန်အောင်သွေးသည် ကျဲး့တံး/ကျဲး့တံးသိ, ရေနံချေး၊ ရေနံဆီ ကျဲး့နံ, ဟန်လုပ်၍ရယ်သည် ကျဲး့ဖစီး, လှည့်ဖြားသည်၊ ဖြားယောင်းသွေးဆောင်သည်၊ စုံစမ်းနှောင့်ယှက်သည် ကျဲး့မး/ကျဲး့မး၁ၭ, ဟန်လုပ်သည်၊ ဟန်ဆောင်သည် ကျဲး့ (ကျာ့ကျဲး့), ပိတောက်ပင် ကျဲး (လိးကျဲး့), ဓားသွေးကျောက်

@ကျဲ့@ ကျဲ့, မျက်လွှာလှန်၍ကြည့်သည်၊ စောင်းကြည့်သည် ကျဲ့ကျီ့(အရှပ)/ချံးချီး, ခလောက် ကျဲ့စိုး/ကျဲ့စိုးအမ့်၊, စောင်းငဲ့၍ကြည့်သည် ကျဲ့ထဲ့အမဲ့၊, မော့၍ကြည့်သည်

@ကျၧၩ@ ကျၧၩ(အရှပ)/ထံၪဎး, အမြဲ ကျၧၩကျၧၩ(အရှပ)/ခိၭမၬခိၭမၬ, မကြာခဏ

@ကျုး@ ကျုး(၁ၭကျုၩ၁ၪ)(အရှပ–၁ၭကွံၩ၁ၪ), ငှက်ပျောသီး

@ကျ၊@ ကျ၊ထဲ့အမဲ့၊, မျက်ဖြူလှန်သည် ကျ၊လဲ့အမဲ့၊, မျက်လွှာ အောက်ချကြည့်သည် ကျ၊(ဖိ၊၁၊အီ၊ကျ၊), ကလေး တင်ပါးဆုံဖွားသည်

@ကျူး@ ကျူး(နါကျူးခ်ိ၊)(အရှပ–နါကူးခ်ိ၊), နားထင်

@ကျိုး@ ကျိုး, အသုပ်၊ ပြူးကြည့်သည် ကျိုး(ယိဆၧကျိုးကျိုး), ပြူးပြူးကြီးကြည့်နေသည်၊ ပြူးကြောင်ပြီးကြည့်နေသည် ကျိုး(အာ့ကျိုးလႊဲ့), လက်သုပ်လုပ်သည်

@ကျိ၊@ ကျိ၊, ကရင်ဖားစည် ကျိ၊စဲ့း, ရွှေငွေ ကျိ၊၁ံ၊စဲ့း၁ံ၊, ရွှေငွေဘဏ္ဍာ

ကျု၊(၀ၪကျုၪ), ဝါးဘိုးဝါး

@ကျိၭ@ ကျိၭ, ကိုင်းခင်း၊ ရှင်းလင်းသည်၊ ပြီးစီးသည်၊ ခွာသည် ကျိၭလး, ကိုင်းမြေ၊ ကိုင်းခင်း ကျိၭလၩ့ဖၧၩ့လးခိမၢ့, အနာဖေးကို ခွာချသည် လျိုးလႏုံခံးဖုံး, သစ်ခေါက်ခွာသည် ကျိုး (နံး့ကျိုး/နံး့ဆးးလး), နှစ်တစ်ပတ်လည်သည် ကျိုး (ဘုးခဲးကျိုး), ပြောင်းခင်း ကျိုး (လီးကျိုး), ရှင်းလင်းပြောဆိုသည် ကျိုးကခ်ိုးယူး, လယ်တစ်ကွက်ပြီးသွားပြီ ကျိုးဝါအာ့၊ /ယဆံံးလးကျိုးဝါအာ့၊, ကျွန်ုပ်လယ်ကွက်မပြီးတတ်ဘူး

@ကျိဲ့@ ကျိဲ့, လုံးခွက်သည် ကျို့(၁ၧာ့ဘဲဲ့အီးဝှာကျို့ကျို့), ဟင်းပန်းကန် လုံးလုံးခွက်ခွက်ရှိသည်

@ကျိႏ့@ ကျိႏ့(အရှပ – ကိၭ), ကျွန်း

@ကျီး@ ကျီး, တိန်ညင်းငှက်၊ အော်ရောငှက်၊ နွားလှည်းတတ်သည် ကျီးထ^{ဲ့}ဆဲ့မံုံးလဲနလဲဲ့, လှည်းမှာ နွားတတ်သည် ကျီး(ဆူးကျီး), လည်ခွံပတ်၊ နွားလည်ခွံပတ်

@ကျီး@ ကျီးမွံး၁s(အရှပ)/လဲးဎုၤ၁s, ရောနှောသည်၊ ရောယှက်သည်

@ကျီး@ ကျီး, တုတ်ကျိုးသံ၊ ပုစွန်ခပ်သံ ကျီး(ခါကျီး), ကလောက်ခနဲကျိုးသည်

@ကျီး့@ ကျီး, ကြွယ်နွယ်ပင်၊ လက်ရဲသည် ကျီး့ပီး, မောင်မခေါ်ပင် ကျီး့(စူ့၊ကျီး့), လက်ရဲဇက်ရဲသည် ကျီး့(လံံးကျီး့ကျီး့), ရွှေလင်းယုန်ငှက် ကျီး့(အနိုးကျီး့), ပေါက်ကရပြောတတ်သည်၊ နှုတ်သီးကောင်းလျှာပါး @ကျီး့@ ကျီး့, ခုတ်သည် (အင်နှင့်အားနှင့်ခုတ်ခြင်းမျိုး) ကျီး့ဘံး့, သစ်ခုတ်သည် ကျီး့လိၤ၁ၭ, တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး ဓားနှင့်ခုတ်သည်

@ကျီး့@ ကျီး့, သေနတ်၊ စေတီ ကျီး့ကျး့/ချီး့ချး့, ကျီးပေါင်းပင်

@ကြး@ ကြး, မိုးကြိုးပစ်သံ ကြး(လၢ့ဖျၭဆၧဒီၫကြးကလၤ), မိုးကြိုးဒိန်းကနဲပစ်သည်

@ကြၭ@ ကြၭ(အရှပ), ဖိကပ်သည်

@ကြႏ့@ ကြႏ့, အရမ်းကာရော၊ အလဟသ၊ မဆင်မခြင် မထီမဲ့မြင်ပြုသည် ကြႏ့(ကဲ၊ကြႏ့), အလဟသဖြစ်သည် ကြႏ့(မႊကြႏ့ထမး), အရမ်းကာရောပြုသည်၊ မထီမဲ့မြင်ပြုသည် ကြႏ့(လီးကြႏ့နိုး), မဆင်မခြင်ပြောသည်

@ကြၨၢs@ ကြၨၢs, သင့်သည်၊ တော်သည်၊ အသုံးတဲ့သည်၊ ထိုက်တန်သည်၊ လျော်ကန်သည်၊ လိုက်ဖက်သည် ကြၨားချဲႏ့, ပြောသင့်သည်

ကြၨၢလၧနၧၩ, သင်နှင့်တော်သည်၊ သင်နှင့်ထိုက်သည်၊ သင်နှင့်လိုက်သည်

@ကွၩ@ ကွၩ, ပုဆိန်၊ ဦးစီး ကွၩ(ကဆၢ့အကွၩ), ဆင်ဦးစီး @ကွ၊@ ကွ၊, ဟောင်ဖွာ ကွ၊ (ချဲဒုကွ၊ကွ၊), ဟောင်ဖွာဟောင်ဖွာပြောသည် ကွ၊ (ဖိဒဖၢ့၁ကွ၊), တစ်ဝက်တစ်ပျက်၊ တစ်ဝေတစ်ဝက် ကွ၊ (ဖိဒဖၢ့မှ၁ကွ၊မု), ညကြီးသန်းခေါင်

@ကွs@
ကွs/ခွ၊, ကုပ်သည်၊ ချိတ်ဆွဲသည်
ကွsစိၩစူၪ/ဝါစိၩစူၪ, လက်ယပ်ခေါ်သည်
ကွsအာ့ၪယၧၩ, ကုပ်ပေးပါ
ကွsထ၊, ကုပ်ထားသည်၊ ချိတ်ထားသည်
ကွsလၩ့, ချိတ်ဆွဲသည်
ကွsလၩ့ဆဲၩ, တွဲလောင်းချိတ်ဆွဲသည်
ကွs (ထ့ဖ၊ကွs), ကွဲသွားသည်၊ ထက်ခြမ်းကွဲသွားသည်
ကွs (နုးကွs), လင်းဝက်ငှက်

@ယိ်\$@

ကွႏ, အကွင်းလိုက်ထင်သည်၊ အစွန်းအကွက် ကွႏုထီးကွႏုထ္၊, အကွင်းလိုက်တစ်ရစ်တစ်ရစ်ရှိသည် ကွႏု (ကၭကွႏု), ငါးကျောက်ဖား ကွႏု (ယၪဆၫကွႏရှီး), ငါးကျည်း ဆောင်းကွက်အပေါက်၌ တစ်နေသည် ကွႏု (ဖျၧာ့ကွႏယး), ပဒူကြား ကွႏု (အခ်ိုးကွႏု), လည်ပင်းအရစ်ရှိသည်

@യ്¹@

ကွဲ့ကွဲး, ရဲတင်း၊ ကပ်ပါး ကွဲ့စုံး, ပဲခွပ် ကွဲ့ခုံး့, ပေါက်တူး

@က္ဂ်ိဳး@

ကွံး, ကျယ်သောရေအိုင်၊ ပင်လယ်ကလေး ကွံး(ဆរအဲ၊ဆၧကွံး), ချစ်ခြင်းမေတ္တာ

```
ကွံး(ဘီ၊ကွံး)/(အရှပ)၁ံံ့ပဍ္ဍၭ, ကျည်းပင်
ကွံး (၁ၭကွံၩ/လီၢ့ကီႏ၁ၭကွံး), တပ်မက်သည်
@က္စ္ပ္စ္အ္အ္ဟု
ကွံ၊, ယားသည်
က္ပံ၊၁့၊, ယားတတ်သည်
က္ဂံ၊ (နါက္စံ၊), နားယားသည်
ကွံ၊ (နိုးကွံ၊), သွားရည်ယိုသည်၊ စားချင်၍ သွားရည်ယိုသည်
က္ပံ၊ (ယမိချဲ့ ယနိုးက္ပံ၊မၬလီၫ), ပြောချင်လိုက်တာ ပါးစပ်ယားနေတာဘဲ
@ന്റ്.@
က္ဗ့(နာ့က္ဗ့/နာ့ကအွံာ/နာ့ဎ္မွာ့အံာ)/(အရှပ – တကီးတး), ထန်းလျက်
യറ്റു@
ကွႏှ, မွေ့လိန်၊ ကစားသည်
ကွႏွစဲ၊, မွေ့လိန်မှရသော အစေးပွဲ့လျက်
ကွ္ဒ (ချဲဒုက္ခဒ္), ချစ်စကားပြောသည်
ကွႏ့ (ဂၭကွႏ့)/(အရှပ) လုံးစဲဲ့၊ကွႏု အိမ်လည်သွားသည်
ကွႏ(လိ၊ကွႏ), တို့ထိကစားသည်
ကွႏ(လုံးကွႏု), သွားကစားသည်
ကွႏ့(ဂဲၫအီၪကွႏ့), အလည်လာပါ၊ အိမ်လည်လာပါ
ကွႏ့ (အီးကွႏဲ), လာလည်ပါ၊ အိမ်ပေါ်သို့ လာလည်ပါ
@നും@
ကွွ့န, ရေးသည်
ကွ္ဇနဆဲၢ, ကူးရေးသည်
ကွ္မွနဆဲၫထဲႏွဲ့ ပြန်ကူးပါ၊ ထပ်မံကူးပါ
@ശ്ച
```

ဏ္ဌာဏ ကွဲးဖျါ, ဖြေလွှတ်သည် ကွဲးဖျါလႏ့, စေလွှတ်သည်၊ လွှတ်လိုက်သည်၊ ဖြေလွှတ်သည် ကွဲးလႏ့, ဖြေလိုက်သည်

```
ကွဲ၊(လႏုက္ပဲ၊), ပြေသည်
ကွဲ၊ဖျါဆၧမၪ, အပြစ်လွှတ်သည်၊ ခွင့်လွှတ်သည်
@ကွဲ$@
ကွဲးတူးဖီး, ဆတ်သွားဖူး
@@
ခဒဲၭ, ဆီမီးခွက်၊ ရေနံဆီမီးခွက်
ခဒိs, စာလုံးပေါင်း
ခဒိsလံ၊, စာလုံးကိုပေါင်းသည်
ခဒိs(လံ၊ခဒိs), သတ်ပုံ
ခနီး, ဂဏာန်းသင်္ချာ
ခန္မ၊ (အရုပ – ကီး၁နူး), ကံ့ကော်ပန်း
ခန္နs/ပံၩ, ပုလွေတစ်မျိုး (ဒၢ့. ၃း၅ ဒဲ ၁၅)
ခဒိနမံႏွာ၊(အရှပ)/ယႏွဆဲပူ၁၊, ခရမ်းချဉ်သီး
ခနံၢလၢ့၁ၭ(အရှပ – ကြၧၢ့ကြၫ၁ၭ), စောင်နေကြသည်
ခနဲ့၊့ဒိႏ္၁၊ (အရှပ)/ထိုး၁ံ့၊၁၁, ဒန့်သလွန်သီး
ခမိs, ဂန်းအိပ်
ခမ်းထံ, ဂန်းအိပ်ဉ
ခမၧာ့ခယါ၁ၪ(အရှပ)/တကိဂူ၁ၪ(ဘျံၭ)/ဘဲႏဂူကိုႏ၁ၪ, ပဲလင်းမြွေသီး၊ ဗုံလုံသီး
ခရါ, ထွန်
ခရါဖိၪ, ထွန်ခြစ်
ခရါဖုၢ, ထွန်တုံး
ခရါဘီး, ထွန်တံ
ခရါ၃႑, ထွန်သွား
ခရါမိ, ဆောက်ချို၊ ဆောက်ချိုပင်
ခရါဖီး့, ထွန်ကိုင်း
ခရး(အာ့ခရး), တောင်းစားသည်၊ တောင်းခံသည်
ခရဲး, တလင်း၊ ကောက်နယ်တလင်း
ခရၧာ့/ဝး, ခြံ၊ ဝင်းခြံ၊ ကာရံထားသောမြေကွက်၊ ဖွဲ့စည်းထားသောအစုအဖွဲ့
ခလဲ ၂/ ခီ ၁ ခီ ၁ လဲ ၁ လ်လဲ၊ ဘယ်ကိုလဲ
ခလၨၩ/ခ၁ၨၩ@@/ဘဲၫ၁ိၭ, ဤသို့၊ ဤကဲ့သို့၊ ဤသို့သော
```

ခလၨးကကဲ၊ထဲ့, ဤကဲ့သို့ဖြစ်လာရန် ခလၨးပှအဝဲ့၊ယီး, ဤသို့သောသူ ခလူ၊ /ခလု၊, ခဏ (ခလူ၊ သို့မဟုတ် ခလု၊) ဆိုသော စကားတခွန်း၏ လိုရင်းအဓိပ္ပာယ်မှာ "ခဏ"ပင်ဖြစ်ပါသည်၊ ဥပမာ ခဏ၊ ခဏဟေ့၊ ခဏကွ၊ ဟေ့ ခဏခဏ သဘောမျိုးဖြစ်၏၊ သို့ရာတွင် အဖြစ်အပျက်အပေါ်တည်ပြီး ဝေါဟာရ တစ်ခုခု၏နောက်၌ တွဲသုံးသောအခါ ဦး၊ ပါဦး၊ ပါစေဦး၊ ဦးတော့ ဟူသောအဓိပ္ပာယ်မျိုးသက်ရောက်၏၊ ဥပမာ၊ (အီ၊ခလူ၊) ခဏနေဦး၊ (အီ၊ဒ၊ခလူ၊) ခဏနေပါဦး၊ (အီ၊ဒ၊ဝဲ့၊ခလူ၊) ခဏနေပါစေဦး၊ (လဲ့းဒ၊ခလူ၊) သွားဦးတော့ ခဝၧ၊ (အဖျို့ဝ၊ဝ၊/အဝဲ့အလဲ), လုံးပတ်၊ အလုံးအဝန်း

@əl@

ခါ, ကျိုးသည် ခါကျီး, ထက်ပိုင်းကျိုးသွားသည် ခါဆဲ့အဲ့၊/ခါနံၫအဲ့၊/ဆဲ့အဲ့၊, လည်း၊ လည်းမ၊ (မၩခါနံၫအဲ့၊/မၩဆဲ့အဲ့၊) လည်းမလုပ်၊ (အဝဲ့ၫမၩခါနံၫအဲ့၊) သူလည်းမလုပ် ခါဖျိ၊, အပင်ဘဝဂ်ကကျိုးသည် ခါလဲး့, ကျိုးကျသည်

@se@

ခး, ရှားပါးသည်၊ ဈေးကြီးသည်၊ ရှာ၍ရရန်ခဲယဉ်းသည် ခး (အနံ့၊့ခး), ဈေးကြီးသည်၊ ဈေးမြင့်သည်၊ ရှားပါးသည် ခးလႏ့အလူ, အမိန့်ထုတ်သည်၊ အမိန့်ထုတ်ဆင့်သည်

@s1@

ခ၊, ခါးသည် ခ၊ဖျံး, ဇက်ကြိုး၊ မြင်းဇက်ကြိုး (ယိဘၭ ၃၀း၁၁) ခ၊လၤ, မေးစေ့၊ မေးဖျား ခ၊လၤတွံ၊, မေးရိုး ခ၊လဆီါ့, မုတ်ဆိတ်မွေး ခ၊(ခွဲ့ကာခ၊), ငါးမျှားချိတ်နှင့် ကြိုးအပါတစ်စုံလုံး

@ခ1@ ခ1, လှမ်းသည်၊ ခြေလှမ်း ခၢထរ့, လှမ်းသွားသည် ခၢထរ့ခၢလၩ့, တက်လိုက်ဆင်းလိုက် ခၢ (ဒုၭခၢအမၢ), မယားပေးစားသည် ခၢ (ဒုၭခၢအဝၩ), လင်ပေးစားသည်

@ခၤ@ ခၤ, အိပ်ရာခုတင် ခၤ၁ၭ, နှလုံးရောဂါ ခၤ (နိၪခၤ), သလိပ် ခၤ (ခၤလၩ့နိၪခၤ), သလိပ်ဟက်ထုတ်သည် ခၤ (ဝံခၤ/ဆၧဝံဆၧခၤ), ငတ်မွတ်ခေါင်းပါးခြင်းဘေး

@se@ ⁷

ခၭ, ပစ်သည် ခၭႜ႟ႜၟ, သေနတ်ပစ်သည် ခၭချံၤလ ႏၟ/ခၭချံၤထ ၨၟ, ခါးတောင်းကျိုက်သည် ခၭချံၤလ ႏၟ/ဘိၭခၭချံၤလ ဃၟ, ခေါက်ချသည် ခၭချံၤသ ၭ, ခေါက်နေသည် ခၭစိၩ, လှမ်းပစ်သည် ခၭစီႏွခ် ႞/ခၭထု႞ၟထ ၨၟ, ထောင်ပစ်သည် ခၭရီၭ, ရမ်းပစ်သည် ခၭထယၤ/ထယၤခၭ, မှန်းပစ်သည် ခၭထယၤ/ထယၤခၭ, မှန်းပစ်သည် ခၭပထ္, ပုစွန်၊ ငါးအမြီးခတ်ခြင်းမျိုး ခၭ (နိၪခၭထ္), ဒိုးကစားရာတွင် ဒိုးကို လက်ညိုးဖြင့် ပစ်ရမည့်အစား သုံးသော ဝါးခြမ်းပြားကလေး

@aj@

ခာ့, ကူးသည်၊ တဖက်ကမ်းသို့ကူးသည်၊ ဝန်သယ်ခေါက်ရေ ခာ့ဂၤ/ခာ့လၧဝါ, တစ်ဖက်သို့ရောက်ရန် ကူးသွားသည် ခာ့ထာ့လၧဝါ, တစ်ဖက်ကမ်းကူး၍ တက်သွားသည်

```
ခၢ့ထ္၊, ဖြတ်ကူးသည်၊ ကန့်လန့်ဖြတ်ကူးသည်
ခၢ့ဖၤ, ခွကျော်သွားသည်
ခၢ့ဖျီာ့, မှတစ်ဆင့်၊ အကြောင်းပြု၍
@se@
ခႏ့, သူကြီး၊ ရွာသူကြီး၊ ပင့်ကူ
ခႏ(ဆၧခႏဲ့), ကျေးရွာသူကြီး
ခႏွခို့၊, မြို့နယ်မှူး၊ မြို့နယ်ဥက္ကဌ
ခႏုခို႕ဒို႕ ဝန်ကြီးချုပ်
ခၩ့ဒိၪ, ဝန်ကြီး
ခၭ်ဒ္တၭ, ဂင္ငံယအွမ်
@ai@
ခဲ့, ခြေထောက်
ခဲ့ကီႏဲ့, ခြေခလယ်၊ အလယ်ခြေချောင်း
ခဲ့ခါ, ခြေကျိုးသည်
ခဲ့ပွဲ၊ကဲဲ့, ခြေကျင်သည်
ခါ့ဆားလ၊, ခြေသားခေါက်ကြော၊ သားခေါက်ခွက်
ခဲ့ဆဲ့န, ခြေထောက်ကိုက်သည်
ခါ့ရှ1, ခြေညောင်းသည်
ခဲ့ထဲ့, ခြေထောက်အကြောတက်သည်
ခဲ့အီး, ခြေချင်းဝတ်
ခါ့ထိs, ခြေရင်း၊ အပင်ရင်း၊ အစအဦး၊ ကနဦးအစ၊ အခြေခံ
ခဲ့ဒူ၊၁၊, ခြေသလုံး
ခဲ့ဒွန, ခြေသန်း
ခဲ့နိုင္ငံ, ခြေညိုး
ခဲ့၊နိုးခဲဲ့၊ /ခဲ့၊နိုးခဲဲ့၊, ခြေဖနောင့် (၁မိ. ၃း၁၅/အာ့. ၄၁း၉/ယီ. ၁၃း၁၈)
ချဖို့နှင့် မိနုပ်
ခာ့ဖျာ့, ခြေစွပ်၊ ခြေအိတ်
ခါ့ဘံံးကဲးသာ, ဒူးစေ့၊ ဒူးဂုံညှင်း
ခဲ့မို့၊, ခြေသည်း
ခဲ့မိုးလဲ့လိုး, ခြေစွယ်ငုပ်သည်
```

ခဲ့မုံး, စတုတ္ထခြေချောင်း၊ ခြေသန်းကြွယ် ခဲ့မုံးသ, ခြေမျက်စိ ခဲ့မုံ, ခြေမ ခဲ့ယားခ်ိဳး, ခြေဖမိုး ခဲ့ယားသင့်, ခြေဖဝါး (၅မိ. ၂၈း၃၅) ခဲ့ယဲးလဲး, ခြေတင်ခုံ၊ ခြေနင်းခုံ ခဲ့လဲး, ခြေရာ ခဲ့မိုးလီး, ခြေမွဲရိုး၊ ညိုသကျည်း၊ ညိုတံကျည်း ခဲ့လုံခီး/ဆန္ဆာခဲ့လုံခီး, ခြေလေးချောင်း၊ ခြေလေးချောင်းသတ္တဝါ ခဲ့လူခိုး/ခဲ့လူးခိုး, ဒူးခေါင်း (အဲး. ၃၅း၃/ရိ. ၁၄း၁) ခဲ့သုံးဖိုး, ခြေလျင်တပ် (၁ဎွဲး. ၂၀း၂၉) ခဲ့အာ့အုံးနဲ့သင့်, ခြေခူနာဖြစ်သည်

@s:@

ခး, တိုင်းပြည်၊ နိုင်ငံ၊ ဒေသ ခးခို့ နိုင်ငံအကြီးအကဲ ခးခို့ သို့ နိုင်ငံအကြီးအကဲအချုပ်၊ သမ္မတ ခးစုံးကို ပုံ, ပြည်ထောင်စု ခးစုံးကို ပုံခုံးခိုးခို့ ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံတော်သမ္မတ ခးခ်ီ ့, တိုင်း ခး (ဆဲးခေးခ်ီ ့), ပြည်နယ် ခးဘဲ , လူ့လောက၊ ကမ္ဘာလောက

@ခံ@

ခံ, အတွင်းခြင်ဆီ ခံ (၁ၭခံဖၧၩ့), စိတ်အတွင်း ခံ (အခံဖၧၩ့), ကိုယ်ခန္ဓာအတွင်း ခံ (အခံအလဲ), အဆီအနှစ် ခံ (အ၁ိၪအခံ), ဝမ်းတွင်းခြင်ဆီ ခံ၊, မွှား၊ မွှားကောင် ခံ၊ထံs/ခံ၊မု, ကြက်ဆူပင် ခံ၊နိ၊, ခြင်လောင်း (မs. ၂၃း၂၄)

@**ໍ**ຳ@

@ခံရ@

ခံ၊, ဆင်ချေး၊ နွားချေး၊ သစ်ဆွေးထဲတွင် တွေ့ရသော ပိုးတုံးလုံးကောင် ခံ၊နါ, နားငြီးစရာ ခံ၊ (နါခံ၊), နားငြီးသည်

@ås@

ခံး, မှောင်သည် ခံးခံးခူးခူး, မှောင်မှောင်မဲမဲ ခံးခူး (မူးထုးခံးခူး), မျက်ခုံးမွေး မည်းနက်သည် ခံးပံးကလး/ခံးယုးကလး, အမှောင်လွှမ်းနေသည် ခံးလႏဲ့ မှောင်ကျလာသည် ခံးလႏဲ့မိုးမူးမိုးမူး/ခံးလႏွမူးမွံၫမူးမွံၫ, မှောင်စပျိုးလာသည်၊ မမှောင့်တမှောင် ခံး၁ၧာ့ခံးလာ, မဲမှောင်လာသော မိုးသား တိမ်တိုက် များမြောင်လှသော လူထုပရိသတ် (ဟံ. ၁၂း၁)

```
@စံ့ာ့@
ခံာ့, ချိန်ခွင်၊ အချိန်နာရီ၊ စောင်းငဲ့သည်
ခံာ့ခၢ, အချိန်အခါ၊ အခါရာသီ
ခံာ့ဆၧ, ချိန်သည်၊ ချိန်တွယ်သည်
ခံာ့ဘာခာဘာ, အချိန်တော်၊ အခွင့်အခါသင့်လျော်သည်
ခံ ့( ဒံ့ ခံ ့ ), စောင်းသည်၊ တိမ်းစောင်းသည်
ခံာ့ဖျံး, ချိန်ခွင်ကြိုး
ခံံဖျံ့, ချိန်ခွင်လျှာ
ခံၢ့ယ်၁ၭ, ကိုယ့်ကိုယ်ကို ချိန်ဆသည်
ခံာ့လ၊, ချိန်ခွင်ခွက်
ခံာ့လိ၊၁s(ခနံာ့လာာ့၁s), စောင်နေကြသည် (နွားနှစ်ကောင် စောင်နေကြသည်)
ခံၫ့၁၊(၁နံး၁၊), အလေး
@ခံး@
ခံးဂၩ့/အခံးအဂၩ့, ပုံပန်းသဏ္ဌာန်
ခံးဂး/အခံးအဂး, တွက်တာ၊ အဖို့၊ သူ့တွက်တာ၊ သူ့အဖို့
ခံးဂး(ရှၩခံးဂး), လူမှုရေး၊ လူမှုကိစ္စအတွက်
ခံးဂုံးဂုံးဘ၂/ခံးဘ၂ဂုံးဂုံး, ပုံကျသည်၊ အချိုးကျသည်၊ အချိုးအဆစ် ပြေပြစ်သည်
ခံးဒိ၊ဂၩ့ထီၫ, ကြီးခိုင်သည်၊ လုံးကြီးပေါက်လှ
@š1@
ခဲ့ ၂မှ , ရုံးပင်
@ഉ1@
ခ္ၫ/ဘီ၊, ကျား
ခဲ့ၫစံၫဖီး/ဘီ၊ပွဲနဲ့, ကျားသစ်
ခဲ့ၫရှၩ/အခဲ့ၫအရှၩ, အစေခံ၊ အလုပ်အကျွေး၊ အမှုတော်ဆောင်
ခ္ (ယၪခ္ ၊), ကြောင်ကြောင်ကြားကြား ငါးတစ်မျိုး
@ar@
ခ့၊, လှည့်သည်၊ တစ်ဘက်သို့လှည့်သည်၊ ကိုယ်စားပြုသည်
```

ခ္ဒ၊ခ်ိ၊, ခေါက်တုံ့ခေါက်ပြန်

ခ့၊ခိ၊ဝၩ့လဲႏ, ဝေ့လည်ကြောင်ပတ် ခု၊ခိ၊ခဲ့၊ခဲ့၊, ဖင်လှည့်ခေါင်းလှည့် ခု၊ခိ၊ဖီးအာ့၊ /ခဲ့၊ခဲ့၊ဖီးအာ့၊, ဦးမလွတ်ပဲ့မလွတ် ခု၊ခိ၊ဝ၊ဝ၊, လှည့်ပတ်သွားသည်၊ ပတ်ခြာလှည့်သည် ခု၊စူ၊စ့၊, ဘယ်ဘက်လှည့်သည် ခု၊စူ၊ထွာ့၊, ညာဘက်လှည့်သည် ခု၊ (ချဲးခဲ့၊) /လီးခဲ့၊, သူ့ကိုယ်စား ပြောပေးသည် ခု၊ထဲးအလးခဲ့၊, နောက်သို့ ပြန်လှည့်သည် ခု၊ဝ၊ဝ၊, လှည့်ကာလှည့်ကာသွားသည်၊ လှည့်ကာပတ်ကာသွားသည် ခု၊ဝံးခဲ့၊ဝႏဲ, ဦးတည်ချက်မရှိ ဟိုဟိုဒီဒီ လှည့်လည်သွားသည် ခု၊ (၃)့ခဲ့၊၁ၭခဲ့၊), မနာလိုဝန်တိုခြင်း

@as@

ခ့ၭ/ခ့ၭထၪ့ဆၧဆူၪ, ထွင်သည်၊ ဖောက်ထုတ်သည်၊ စူးနေသောဆူးကိုထွင်သည် ခုးဖိးအဖံၫ, ပြည်ဖောက်ထုတ်သည်

@**é**@

ခဲတာ့/နိုးကွန္စထီး, ခဲတံ ခဲဘႏ့/ဆႏဘႏုခိုး/ကယုးဖၫ, လင်သက်၊ တစ်ကိုယ်လုံးမှည်းပြီး လည်ပင်း၌ ဝါသောရှဉ့်အကြီးစားတစ်မျိုး ခဲလႏ့/လူၫလႏံ့/ဂါလႏံ့, လောင်းသည်၊ သွန်သည် ခဲဝၫ/ထွံးဂါ့ခိုး, မြေတွင်းအောင်း မြေခွေးငယ်မျိုး

@s6@

ခဲး, တောက်သည်၊ လင်းသည် ခဲးစီး, လင်းသွားသည် ခဲးရှိနခဲးရှား့/ခဲးဆဲ့နရှိန, မီးတောက်မီးလျှံ၊ ထိန်ထိန်တောက်သည် ခဲးထဲ့့, တောက်လာသည် ခဲးဖဲ့့, ထိန်ထိန်လင်းသည် ခဲးဖံု့ဖုံးလဲ့့၊လဲ့ ၊, မှိတ်တုတ်မှိတ်တုတ်၊ လင်းတစ်ချက်၊ မလင်းတစ်ချက် ခဲးလံုးခဲးလုံး, ရှုမောဘွယ်ထိန်ထိန်လင်းသည် ခဲးလုံးခဲးလုံး, ရှဲရဲတောက်ထိန်လင်းနေသည် ອ່າ (ຜອ່າ (ຜອ່າ

ခဲ့၊, တောပိတ်ဖုံးသည်၊ တောနက်သည်၊ တောကြမ်းသည် ခဲ့၊ခဲ, သော်လည်း၊ ပါလျက်၊ သားဘဲ ခဲ့၊ခဲ (လီးခဲ့၊ခဲ), ပြောပါလျက်၊ ပြောသော်လည်း၊ ပြောသားဘဲ ခဲ့၊ (ချဲံ့ခဲ့၊), သူတစ်ပါး မကောင်းသတင်းကို ပြောသည် ခဲ့၊ဘံန, ဖုံးလွှမ်းသည်၊ ချုံနွယ်ပိတ်ပေါင်း ဖုံးလွှမ်းသည်

@ခဲາ@ ခဲၫ, နှဲ (အာ့.၉၈း၆ ဒဲ ဟိ.၅းဂ) ခဲၫ (လုးခဲၫ၁၂), ရွှေဖရုံသီး

@a1@ ခဲာ့, နောက်မှ၊ ဖင် ခဲာ့ကံs/အာ့ယိ၊ (အရှပ – ကတီး), ပူပင်သည်၊ သောကရောက်သည် ခဲ့ာ့ကျs (ခိုးခဲ့ာ့ကျ်s), နောက်စေ့၊ ခေါင်းနောက်စေ့ ခဲာ့ကျs (ဖၧၩ့ခဲာ့ကျၭ), အိုးဖင်ကပ် ခဲ့ ခဲ့ ၂, ဖင်ထိုင်ခုံ ခဲ့၊ခ်ီး၁၊, ဇောင်းလျားသီး ခဲ့ ခီး/ခဲ့ ဖိုးဘီး, တင်ပါးခွက် ခဲ့ ခွား, တင်ပါးဆုံ ခဲာ့ရှိး, ဖင်ရှူးသွားသည် ခဲ**ာ့ဒ**ၭ, အိုးဖင်ကပ်ကျန် အနယ်အနှစ် ခဲ့ ျပၪ, တင်ပါး ခဲ့ ၁၀၂၀ ၁၃ ခဲာ့မယူ၊, မြီးညောင်းရိုး၊ မြီးဒူး ခဲ့ သို့ လိပ်ခေါင်းရောဂါ ခဲဲ့ ၁၁ (ထိနခဲ့ ၁၁), ခပ်ချိုညွန့်၊ ခပ်ချိုနွယ် ခဲ့ (မှ ၊ခဲ့ ၂), ထင်းမီးစ

ခဲ့ႏ, အတက်၊ ဆူး၊ ဆူးတောင် ခဲ့ႏခဲ့ႏ, ခြေနင်းကွင်း၊ ခြေသုတ်ကိုင်း ခဲ့း(ခွဲ့၊ခဲႏဲ့), ငါးမျှားချိတ် ခဲႏ့(ဆမဆူ၊ဆမခဲႏဲ့), ဆူးငြောင့်ခလုတ် ခဲႏ့ဘုး, တံချု၊ ဆွတ်ခြင်း ခဲႏ့မျှ, မီးချိတ် ခဲႏ့(ယမဆူ၊ခဲႏဲ့), ငါးစင်ရိုင်း ခဲႏ့(လိးဆူ၊ခဲႏဲ့), သင်္ဘောကျောက်ဆူး

@ခဲ့၊@ ခဲ့၊/ခဲး/(အရှပ – ကူ၊), သဖန်းပင် ခဲ့၊ဆၫ/ခဲးဆၫ, ထိန်ပင် ခဲ့၊ထူၭ/ခဲးထူ၊, သဖန်းစေး

@ခဲး@

ခဲး, စည်းသည်၊ ကြပ်စည်းသည်၊ လည်အစ်သည် ခဲးခွ၊/ခွဲးထ၊, ထင်ရှားစွာပေါ်သည် ခဲးစူ၊/ခဲးစူ၊ဘျၭခါ့, လိပ်ပြာခေါ်သည် ခဲး(ခိုးခဲး)/(အရှပ–ခိုးခံး), လည်ပင်းအစ်သည် ခဲး(ခိုးခဲးဖျံး), နွားလည်ပင်းကြိုး ခဲးထး, စည်းထားသောကြိုးရာ ထင်ကျန်ရစ်သည် ခဲးထူ၊, စစ်ဝတ်တန်ဆာဆင်သည်၊ ရင်စည်းတန်ဆာဆင်သည်

@อาว่@

ခၧာ့, ခိုင်သည်၊ ခိုင်ခံ့သည်၊ စင်းတုံး ခၧာ့ (ဂုးခၧာ့), တည်မြဲသည်၊ မလှုပ်မရှား မြဲမြံခိုင်ခံ့သည်

@อำทั่@

ခၧၪ့ (တရၢ့ခၧၪ့), တံခါးခုံ၊ တံခါးအဝင်ဝခုံ (ဇၟၭ. ၂း၁၄/၁စၢ. ၅း၄) ခၧၪ့ (၁ၭခၧၪ့ထၬ), ဆို့တက်သည်၊ ဝမ်းနည်း၍ ဆို့တက်လာသည်

@aısi@

ခၧၩ့ယး, ခါးစည်း၊ ခါးပတ်

@ie@

ခ၊ (အရှပ – ဂၭခ၊ႆ), ပြိုသည်၊ လဲသည် ခ၊ံလႏ့ (အရှပ – ဂၭခ၊ံလႏဲ့), လဲကျသည် ခ၊ံ (၁ံ့ခ၊ံလႏဲ့), သစ်ပင်လဲကျသည် ခ၊ံ (ဂၢ့ခိ၊ခ၊ံလႏဲ့), မြေပြို့ကျသည်

இர்கே

ချီး, အမှုအရာ၊ အကျင့်စရိုက်၊ အထာ၊ ရယ်မောသံ ချီး (၁့၊ယၫထ၊အချီး), အထာသိထားသည်၊ စရိုက်သိထားသည် ချီး (ဖျီးလျှံ၊အချီး), လိုသည်ထက် လွန်ကဲသည်၊ စရိုက်လွန်ကဲသည် ချီး (နံတချီးတချီး), တဟားဟားနှင့် ရယ်မောနေကြသည် ချီး (န၃့၊ယၫယချီးယူးဧး), ငါ့အကြောင်းသိပြီးလား

@ခုန@

ခုး, ဘိ၊ ထောင်ချောက် ခုးဒိsယူ, ကြွက်ထောင်ချောက်၊ ကြွက်ထောင်သောဘိ ခုးထ[ွ] (ယိ**းခုးထ**ါ့), ခုဘို့ရန် ထမ်းထားသည် ခုးခိၪခုးခဲ**ာ့**, ကုန်းလိုက်ကွလိုက်

@si@

ခု၊, ခုသည်၊ အောက်ကခုသည် ခု၊ထ၊, ခုထားသည်၊ တုံးခုထားသည် ခု၊ (နိ၊ခု၊), တုတ်၊ လက်ကိုင်တုတ် ခု၊လူ၊ (အရှပ – ခွၢ့လူ၊), ချည်ကိုရစ်သည် ခု၊ (လူ၊ခု၊, လူ၊၁ူ၊), ချည်လုံး

@ခ်း@

ခု၊ , ထည်၊ချောင်း ခု၊ (နံ၊ကခု၊), ထမီတစ်ထည် ခု၊ (နိ၊ခု၊ကခု၊), တုတ်တစ်ချောင်း @ခုಽ@ ခုၭ, ဖိတ်စင်သည် ခုး (လႏွခုး), ဖိတ်သွားသည်၊ ဖိတ်ကျသည် **@**ခ်ံစ ခု ့, တူးသည် ခုរ့ကမၢ, ကန်တူးသည် ခု၊့ဂံ၊့ထု၊့ဖၧၩ့, အိမ်တိုင်တွင်းတူးသည် ခုរ့ဎူ၊ထံ, ပိန်းဥတူးသည် ခုံ့ဆၧဖၧၩ့, တွင်းတူးသည် ခု၊့ထံၫကၠဳ၊့, ရေမြောင်းတူးည်၊ ရေမြောင်းတူးဖော်သည် ခုរ့ထံၫဖၧၩ့, ရေတွင်းတူးသည် ခုរ့ထီၢ့, ရွှေတူးသည် ခုဲ့ပိုးထဲ့, မြေကိုတူးပုံသည် ခုံ့ဖံ၊, မြေတူးသည် ခု ့ဖျီာ့, တစ်ဖက်သို့ပေါက်အောင် တူးသည် @@ခုរ့ဘို့ထာ့, တူးဆွသည် @@ခုរ့ဘိរ့ထរ့ဖံၤ, မြေကိုတူးဆွပေးသည် ခုဲ့ဘွဲ့၊ထဲ့,/ခုဲ့ဘွဲဲ၊ထဲ့၊, မြေဖို့သည်၊ မြေတူး၍ တစ်ခုခုကို ဖို့သည် ခုဲ့လၩ့ဘၧၩ့, မြေမြှှုပ်သည်၊ တူးမြှှုပ်သည် ခုរ့ယိ၊ယိ၊, နက်နက်တူးပါ ခုဲ့၀၀၀၊, ပတ်၍တူးပါ ခု ့၀၊ဆွေ့န, တစ်ပတ်လည်လုံးတူးပါ ခုဲ့အိၩ, ဂလိုင်ဖြစ်အောင် တူးသည် @ခုး@

ခုး, ကြိမ်းမောင်းသည်၊ ကြိမ်းဝါးသည် ခုးကျီ ၂/ခုးဖွ၊, ဓားနှင့်ခုတ်ရန် ကြိမ်းဝါးသည် ခုးဆွs, လှံနှင့်ထိုးရန် ကြိမ်းမောင်းသည် ခုးဒိၪ/ခုးထး, တုတ်နှင့်ရိုက်ရန် ကြိမ်းမောင်းသည် ခုးမႊ၁ံ 1, သတ်ပစ်ရန် ကြိမ်းမောင်းသည် ခုးဆိၭခုးဆိၭ/ခုးဆိၭခုးကၠၪ, တစ်ခါတစ်ရံ၊ ရံဖန်ရံခါ ခုးတငၨား, တက်ခတ်သည် ခုးထံၪခုးထံၪ, တစ်ချက်ပြီးတစ်ချက်၊ တစ်ချက်တစ်လေ ခုးဘီး့ခုးဘီး, တစ်ချောင်းတစ်လေ၊ တစ်ပင်တစ်လေ ခုး(ခိၪဍၪဘွၩခုးဘီး့ခုးဘီး့), ဆံပင် တစ်ချောင်းတစ်လေ ဖြူသည် ခုးမီၫ့ခုးမီၫ့, တစ်ခွန်းတစ်လေ၊ တစ်လုပ်တစ်လေ

@ခူး@ ခူး/ဘု၊ခူးလႏ့, စပါးနှံငိုက်ကျစပြုပြီ

@ခူ J@
ခူ J, အခိုးအငွေ့၊ ဝေသည်၊ ခိုးသည်
ခူ J(ဆုံခူ J), နှင်းကျသည်၊ နှင်းဝေသည်
ခူ Jထဲ့ဘျို့ဘျို့, တစ်ငွေ့ငွေ့ မီးခိုးတက်နေသည်
ခူ Jထဲ့ညွဲပည္လဲ၊, မီးခိုးနံ့သဲ့သဲ့ရသည်
ခူ J(မှ Jခူ J), မီးခိုး၊ မီးခိုးသည်
ခူ J(မှ Jခူ J), မီးအခိုး
ခူ Jလူ J/ခု Jလူ J, ချည်ရစ်သည်
ခူ J(လူ Jခူ J/လူ Jခု J), ရစ်လုံး၊ ချည်လုံး

@ခူး@ ခူး, ရွေသည်၊ ရွေချသည်

@ခူး@ ခူး, ဖွတ် ခူး(လၩခူး), ဝါခေါင်လ

@ခိ@ ခိႇ ပူသည် ခိက္နၭ, တူးသည်၊ ထမင်းအိုးတူးသည် ခိက္နၭ (နၧာ့ခိက္နၭ), တူးစော်နှံသည် ခိဂီး (ဘၪခိဘၪဂီၩ), ပူပင်သောကရောက်သည်

```
ခ်ိဎီး (မ္ၪခ်ိဎီးဒိန), မီးမြိုက်ခံရသည်၊ မီးဟပ်သွားသည်၊ မီးပူကပ်ခံရသည်
ခိဎဲာ့ထၤ, ပူပြင်းခြောက်သွေ့သည်
ခိဆီး (ဆ<sup>ှ</sup>ခိဆီး), နေပြင်းသည်
ခိတီး, တယ်ပူပါလား၊ တယ်ပူပါတကား
ခိန္းလဲ့၊, အလွန်ပူသည်
ခိဘႏ့ (မှးခိဘႏဲ့), ချိုးကပ်သည်၊ ထမင်းချိုး
ခ်ိမါ့, အနာဖေး
ခ်ိလၧၩ့လၧၩ့, ခပ်နွေးနွေး၊ ကြက်သိမ်းနွေး
ခိလႏုဂူ၊, အရိုးခိုက်ထိ ပူဆင်းသွားသည်
ခ်ိလူန, ပြာပူနည်းတူ ပူပြင်းသည်၊ ပြင်းစွာသောဒုက္ခဆင်းရဲ၊ တိုင်းပြည်ရှုပ်ထွေးဆူပူမှု
ခိလီ၊ (အခိလီ၊), အလုံး၊အခဲ
ခ်ိဘ္မ, မီးသွေးတမျှ တူးချစ်သည်
ခ်ိဘ္သၢ, ချွေး
ခ်ိအုႏ/ခ်ိအိႏ, ပူစပ်သည်
ခ်ိအ္တီး/ခ်ိ၁အ္တီး, ပူအိုက်သည်
စြန်စေ
ခ်ိၩလၩ, ကုလားလူမျိုး
@ရို့
ခိၪ, ရှဉ်း၊ ဦးခေါင်း၊ အကြီးအကဲ၊ ဖွသည်၊ လှန်လှောရှာဖွေသည်
ခိ၊ (ကဓိ၊), တစ်ရှဉ်း
ခ်ိုးကို နဲ့ စုံစု
ခ်ိဳးရခါင်းခွံ
ခ်ိဳးကျၭ, အဖုံး၊ စလောင်းဖုံး
ခို့ မြောင်းပြန်
ခွဲ၊ခွဲ၊ခဲ့၊့, ယောင်ချာချာ
ခိုးခဲ့ (ဝဲာ့ခိုးခဲ့ာ့), ခေါင်းတစ်ပြန် ဖင်တစ်ပြန်ထားသည်
ခိုးခဲ့ (ဘာခိုးခဲ့), ခေါင်းရင်း ခြေရင်းမှားသည်
ခွာခ်ာံ' ဧချင်းအွံး
ခွာခ်ာံယူး/ခွာခ်ာံဒွန်' ဧချင်းဆုံးစိဂု
ခိာချၩ, ခေါင်းပြောင်၊ ကတုံးပြောင်
```

```
ခ်ိုးပျံ့/ခ်ိုးပွဲးပူး, ခေါင်းအုံသည်
ခ်ိုးပွဲးယံး့/ခ်ိုးပွဲးဆာ, ခေါင်းကိုက်သည်
ခ်ိဳးစူး, အဖျားချွန်သည်၊ ထိပ်ချွန်သည်
ခ်ိုစီနဲ႔အခ်ိုစီနဲ႔အခံုစီနဲ့, ထိပ်ဖျား၊ ထွတ်ဖျား ထိပ်ဆုံး၊ ထိပ်ခေါင်ဖျား
ခ်ိဳးဆုံ့, အငှတ်တို
ခ်ိဳးဆွၭ, ဆီထိုး
ခို့အေး, ငယ်ထိပ်
ခ်ိဳးထံ၊ (န့ာခ်ိဳးထံ၊), ပျားလပို့
ခ်ိဳးထႏုိခ်ီးပဲးထႏ့, လက်ဖြင့်ယက်ထုတ် ဖယ်ရှားသည်၊ ဖွသည်
ခ်ိဳးတဲ့ (ဆံးခ်ိဳးတဲ့), လယ်ဦးပိုင်း၊ လယ်ထိပ်၊ လယ်ကွက်များ၏ အစပိုင်း
ခ်ိဳးထိs, အဝ၊ အပေါက်ဝ၊ အဦး၊ အဖျားထိပ်
ခ်ိဳးထိုး (တရာ့ခ်ိဳးထိုး), တံခါးပေါက်ဝ
ခ်ိုးထိုး (ဖား့၁နခ်ိုးထိုး), လမ်းထိပ်၊ လမ်းဝ
ခ်ိုးထိုး (မှုးခ်ိုးထိုး), ထမင်းဦး
ခိုးထိုး (ဝးခိုးထိုး), ခြံပေါက်ဝ
ခ်ိုးထိုး (၁၈ ရှိသည်။), ဟင်းဦး
ခို၊ဒႏဲ့ (ဒႏုခို၊/ခို၊လီႏုဒႏုခို၊), တောင်ထိပ်၊ အမြင့်ပေါ်
ခ်ိဳ႕ဒၧၩ့, အကွပ်၊ ချုပ်ကွပ်သည်၊ နှုတ်ခမ်းအကွပ်၊ မြို့ရိုး
ခ်ိုး (ချဲးခ်ိုးအႏွ), စကောနခမ်းအကွပ်
ခ်ိုးအဖွဲ့ (ရှီးခ်ိုးအဖွဲ့), ပွေးကွက်နှုတ်ခမ်း
ခွာဒာနီ (ခွန်ခွာဒာနီ\ဝူးခွာဒာနီ)' မြိမ္မီး
ခိုးအႏွ (အႏွိမ်းအႏွ), တောင်းနှုတ်ခမ်းအကွပ်
ခ်ိဳ့၊နှါ, ခေါင်းဆောင်၊ လူကြီး
ခ်ိဳးနူး, ဦးနှောက်
ခ်ိဳ့၊နွံၫ, ဆံမြိတ်၊ ဆံချည်
ခ်ိပဲး, ယက်ထုတ်သည်၊ ဖယ်ရှားသည်
ခ်ိဳ ၂ဖၭ,ဆု၊ လက်ဆောင်ပဏ္ဏာ
ခ်ိဳ့၊ဖီs, ဦးခေါင်းအရေပြား၊ ခေါင်းခု၊ (ခေါင်းဘု)၊ တဘက်
ခ်ိပ္ပဲနဲ့, နူတ်ခမ်း
ခ်ိဳးဖဲ့ (ထံၫဖၧၩ့ခ်ိဳးဖဲ့ ), ရေတွင်းနှုတ်ခမ်း
ခ်ိ၊ဖဲ့ (ထံးခ်ိ၊ဖဲ့), ရေအိုးနှုတ်ခမ်း
ခွဲ၊ဖွဲ့ (ဖၢနဲ့မိုးခွဲ၊ဖွဲ့), ထမင်းဆိုးမှုတ်ခမ်း
```

```
ခွာက်ာံ' ဧချင်းဧဂျင်း
ခိုးဘွာ, ပုလင်းအဆို့
ခ်ိုးမိုး, ခမောက်
ခ်ိဳ့၊ရိ, မျက်ဝါးထင်ထင်၊ အထင်အရှား၊ အထင်ကရ
ခ်ိဳးလူး, ဦးထုပ်
ခ်ိုးလိုးတိုး, ကတုံး
ခ်ိုးလီး, တောင်
ခ်ိဳးသူ၊, ဆံပင်
@ဓိາ@
ခိၫတ္ခရာ့(အကလ Quotation), သူတစ်ပါး စကားသွင်းထည့်သောစာပိုဒ် ("----")
@ခိုး@
ခို, ဇက်၊ လည်ပင်း၊ လယ်ကွက်
ခိုးကွီ၊, လည်ချောင်းယားသည်
ခိးခါ, ဇက်ကျိုးသည်
ခိုးခံး(အရှပ)ခိုးခဲး, လည်ပင်းအစ်သည်
ခိုးခဲးဖျံး, လည်ပင်းကြိုး
ခိုးခဲာ့ကျs, နောက်စေ့၊ အုပ်ဆက်
ခိ၊ဎဲၩ, လည်ချောင်းကွဲသည်
ခ်ိုးဆရာဖျို့, လျှာခင်
ခ်ိုးဆုံးထုံး, လည်ကုပ်
ခ်ိ၊ (ရှိ၊အခိ၊ ), ညာသည်၊ လိမ်ညာသည်
ခ်ိုးဖျံး, ခံတွင်း၊ အာခေါင်၊ အာခံတွင်း
ခိုးဘူးထၤ, လည်ချောင်းနင်သည်
ခိုးဘီး, လည်ပင်း၊ လည်တိုင်
ခ်ိုးဘိုးထိုး, ပခုံး
ခိ၊ (ဘု၊ခိ၊), ကောက်သင်း
ခ်ိုလး, လယ်ကွက်
ခိုးယူ/ခိုးယု, လည်မျို
ခိုလဲနဲ့ ဝပ်သည်
```

ခိုး၁၊/ခိယု၁၊, လည်မျိုဖု၊ လည်စေ့ ခိုးဝံ၊လ၊, ပသိ ခိုး(ဝံ၊ခိုး), လေပြွန် ခိုး၃ၭ/ခိုးဘီး၃၃ၭ/ခိုးယု၃ၟၭ, လည်ချောင်းရှသည် ခိုးအံံၭ/ခိုးဘံံး/လူအံံး, အသံဝင်သည် ခိုး (အူးခိုး), ကြွားသည်

@ခ်ိန@

ခိုး, သရက်ပင်၊ စောင့်သည် ခိုးခလူ၊ /ခိုးခလု၊, စောင့်ပါဦး ခိုးဆေး, စောင့်ပစ်သည် ခိုးထာ၊, စောင့်၍တားဆီးသည် ခိုးအဲ့ ၁၂, သီဟိုသရက်သီး ခိုးနဲ့ ၁၂, နားထောင်သည် ခိုးနဲ့ ၁၂, တောစာသရက်သီး ခိုးမိုး ၁၂, စောင့်၍ဖမ်းသည် ခိုးမ၊ ခိုးမေ၊, ခဏခဏ၊ ထပ်တလဲလဲ ခိုးယို, စောင့်ကြည့်သည် ခိုးသျှ /ခိုးရှာ၊ (အီ၂ခိုးချာ), ပုန်းအောင်း၍စောင့်သည်၊ ချုံခိုစောင့်သည်

@ရို့@

ခိၢ့, ချေ(ဂျီ)ဟောက်သံ၊ ပိတ်အနံ၊ ညှစ်အား ခိၢ့ (ခံးဘႏုခိၢ့), ချေ(ဂျီ)ဟောက်သည် ခိၢ့အ၁ၭ, ညှစ်အားပေးသည် ခိၢ့ (၁ၭခိၢ့ထ^{ဲ့}), ညှစ်အားလာသည် ခိၢ့အအဲ့ J, ချေးညှစ်သည် ခိၢ့ (နံ၊အခိၢ့လဲ), ထဘီအနံကျယ်သည်

```
ခ်ိး, ကျေးဇူး
ခိးတၩ, အကျိုးကျေးဇူး
ခ်ိးဒိ၊တၩအ၊, ကျေးဇူးကြီးမားသည်
ခ်ိဳးမွှဲဘဲၫနီီ၊တၭ, ထိုသို့ဖြစ်သောကြောင့်
ခ်ိး (ဆၧခ်ိးဆၧတၩ), ကျေးဇူးတင်သည်
@ອຳ@
ခီ1, နှင်းခူရောဂါ၊ အားလပ်သည်၊ အဖက်၊ အခြမ်း၊ လျှင်၊ ကတည်းက
ခီးလဲ၊/ခီးခီးလဲ၊, ဘယ်လဲ၊ ဘယ်ကိုလဲ၊ ဘယ်မှာလဲ
ခီၫအរ့ယခរ့, ကျွန်ုပ်ခြေထောက်ကို နှင်းခူစားသည်
ခ်ီးအ၊, မအားပါ
ခ်ီးခ်ီးနလအာ့ ဒုနအာ့ယၧၩ, သင်မစားလျှင် ကျွန်ုပ်ကို ကျွေးပါ
ခီၫလၧနလအီၪဘၪ ဆၧကၠုၢ့ပၥၭ, သင်မရှိကတည်းက တို့ပျင်းတယ်
ခီး (စူJနုံးခီး), လက်နှစ်ဖက်
ခီ1 (၀၂ခီ1), ဝါးခြမ်းပြား
ီး (ဝါလါခီး), ဟိုဘက်ဒီဘက်
ခီၫ (မၩခီၫချဲႏၟခဵၫ), လုပ်ယင်းပြောယင်း၊ လုပ်လည်းလုပ် ပြောလည်းပြော
ခ်ီး (၁ီးခီးအားနဲခ်ီး), သင်လေဆိုးလေ
ခီၫ (မၧာ့ခီၫလၩအ့ၬ/၁ံၫခီၫယူအ့ၬ), ရှင်လည်းအကျိုးမရှိ၊ သေလည်းလွမ်းစရာမရှိ
စီ1 (မှနၩစီ1), ညဘက်
ခီး (မှဆးခီး), နေ့ဘက်
ခ်ီး (စနခ်ီး), စက္ကူ
ခီး (အခ်ီးပယီး), အနက်အဓိပ္ပာယ<u>်</u>
@စီ1@
ခီာ့, အိမ်အပြင်ခန်း၊ ကုန်းပေါ် ၊ အပြင်လက္ခဏာ
ခီာ့ဆူ၊, ဆူးပင်တစ်မျိုး၊ ထနောင်းပင်
ခ်ီၫ့ရူး, စီးပွားရေး
ခီာ့ထး, အခွန်အကောက်
ခ်ီၫ့ရး, ရှေ့နေ
ခီၫ့ (ထរ့ခဵၫ့), မိမိလူမျိုးစကားကိုမတတ်သူ
```

စြန်မီ

ခီးခူ၊, ဘုတ်၊ ဘုတ်ငှက် ခီး့ (တလၫ), လူသေထည့်သော သေတ္တာခေါင်း ခီး့ (ဒၪခီး့), ဆုံတွေ့သည် ခီး့ (ဘၪခီး့), အမှတ်မထင်တွေ့ဆုံသည်

@ခ္စ္စ္ခ်ာဲ@

ခီ့အဲႏ/ခီ့အဲး, အမွေဆိုင်၊ အမွေဆိုင်ပစ္စည်း

@ခ်ီး@

ခီး, စိတ်ဆတ်သည်၊ ကြွပ်ဆတ်သည် ခီးဘိႏွနဲဲ့၊ယီး, ယခုအထိ၊ ယခုတိုင်အောင် ခီးမှဆၢလနံးယီး, ယနေ့တိုင်အောင်

@ခုုး@

ချးခ်ိဳး, ဆံပင်မပေါက်သောခေါင်း၊ ကတုံးပြောင် ချးနုး/လူ၊ချႊနုး, ကုန်ပြီ၊ ပြောင်ပြီ ချးအာ့, စားလောက်ရုံ

@al)@

ချ၊, ပြာ၊ ဆပ်ပြာ ချ၊ထံၫ, ပြာရည်၊ ဆပ်ပြာရည် ချ၊(ဖံၫ့ချ၊), ပြာမှုန့် ချ၊(ဖံၫ့ချ၊ဖၧၩ့), မီးဖို

@ချၬ@

ချ၊, ခေါက်သည်၊ လက်နှင့်ခေါက်သည်၊ တက်ခေါက်သည် ချ၊ချ၊/ဂဲၩချ၊ချ၊, တအိအိလှုပ်သည် ချ၊အထၢ, တက်ခေါက်သည်၊ တောက်ခေါက်သည် ချ၊(ယူ၊ချ၊), အလွန်လေးသည်

@ချၭ@

ချs, ဝမ်းပျက်သည် ချs(ဖိរ၁ၪချs), ကလေးဝမ်းပျက်သည်

@ချၢ့@

ချာ့, ချောင်သည်၊ ကျပ်တည်းခြင်းမရှိ ချာ့ချူs/ချာ့ချိး, ချောင်ချောင်ကလေး ချာ့ (ထံၫချာ့), ရေနွေး

@ချႏွ@

ချႏ့, ခွေသည်၊ အကွင်း ချႏ့ထပ့ဖျံး, ကြိုးကိုခွေသည် ချႏ့ (ဂူချႏ့အ၁s), မြွေခွေနေသည် ချႏ့ (ဖျံးချႏဲ့), ကြိုးကွင်း ချႏ့ (ထsချႏဲ့), သံကွင်း

@ချံၪ@

ချံ၊, ဒူးလေး ချံ၊ဖၫ/ချံ၊ဘီႏ, ဒူးလေးကိုင်း ချံ၊ (ဖဲၫထ၊့ချံ၊/ဖဲၫ့ထ၊့ချံ၊), ဒူးလေးကိုတင်သည် (အ၊့ ၃၇း၁၄) ချံ၊ဖျံး, ဒူးလေးကြိုး ချံ၊မိ, ဒူးလေးကိုယ်ထည် ချံ၊မဲ၊ ၁ဲႏ, ဒူးလေးခလုတ်

@ချံၫ@

ချံၫ, လှေးမျိုးစေ့ ချံၫကနာ့, လှေကန့် ချံၫကူၩ, လှေအခွံ ချံၫခဲာ့, လှေပဲ့၊ လှေ၏ပဲ့ပိုင်း ချံၫခဲ႕, လှေဦး၊ လှေ၏ဦးပိုင်း ချံၫချို, လှေဝမ်းတွင်း၊ ဧရာ ချံၫစိန, လှေနံတောင် ချံၫဝါ, လှော်တက်၊ ခတ်တက် ချံၫ၁ံ၊ထီၫ့၁ံ၊, လှေငယ်တက်စင်း ချံၫ (ဆၢ့ဒံ၊ချံၫ), ကြက်ဥဆံချောင် ချံၫ (ဆၧချံၫ), မျိုးစေ့ ချံၫ (ခိၭချံၫ), သရက်စေ့ ချံၫ (ဒံ၊ချံၫ), ဝှေးစေ့ ချံၫ (မ့၊၁၊ချံၫ), မျက်ဆန်

@ချံး@
ချံး, လိပ်၊ခေါက်သည်
ချံးကူး, လိပ်ခွံ
ချံးဆါ, စင်းချောလိပ်
ချံးဆါခီး, ကမ္ဘာလိပ်အခွံပျော့မျိုး
ချံးရှား/ချံးရှား, ကမ္ဘာလိပ်အခွံမာမျိုး
ချံးထံး, ဆောက်လိပ်
ချံးဘး့မှ, လိပ်ကျောက်ဆူး
ချံးလဲး, အစွန်အနားကို ချိုး၍ခေါက်သည်
ချံးလဲး့အခဲ့, ဒူးထောက်သည်
ချံးလဲး့ထဲး့ဒီး, ရောဂါပြန်ထလာသည်
ချံးလဲး, ကျောက်လိပ်

စာရုံး@

ချံ့၊, အေးသည်၊ ချည်ရစ်ရန်သံချောင်း ချံ့ချံ့ရှူ႕ရှူ႕, အေးအေးဆေးဆေး ချံ့ဆူ၊, ကျည်ပွေ့ ချံ့ဆို၊, ရစ်လုံး ချံ့ဖျံး, ရစ်ကြိုး ချံ့လႏဲ/ချံ့ဆိဘႏဲ, အေးသွားသည်၊ အေးစက်နေသည် ချံ့လႏဲ့ဘးလႏဲ့, အေးဆေးသွားသည် ချံ့လဲ့သံ, အေးလွန်းသည်

@ချံး@

ချံး, လှိမ့်သည် ချံးခွံ၊, လှိမ့်ပစ်သည် ချံးချီာ့, နွားခလောက် ချံးလၩ့, လှိမ့်ဆင်းသွားသည် ချံးအ၁ၭ, လှိမ့်သွားသည်

@ချ့ဲ့@ ချဲ့, ဝမ်းပျက်သည် ချဲ့ (မဲ့၊၁၁ချဲ့), မျက်စိအောင့်သည် ချဲ့ (အူ့နချဲ့), ဝမ်းဗိုက်အောင့်၍ရစ်နာသည်

@ချဲး@ ချဲး, စကော ချဲးထဲ့သုံ့သေး ကောက်လှိုင်းကို ဆွသည် ချဲးဒၧႏဲ့, ဆန်ကော (ဆန်ပြာကိရိယာ) ချဲးဘၧႏဲ့, ဆန်ခါစိပ်

@ချဲး့@ ချဲး့, လျင်မြန်သည်၊ လံတာ ချဲး့ချဲး့/ချဲးချံး, လျင်မြန်စွာ ချဲး့မၬ, မြန်ပေစွ ချဲး့ (ကချဲး့), တစ်လံ ချဲး့ (ဘာချဲး့), ခြေထောက်ခေါက်သွားသည်၊ အကြောတင်သည် ချဲး့လဲး့ဆာ, လံတာဖြင့်တိုင်းသည်

@ချဲး့@ ချဲး့, စကားပြောသည် ချဲး့ကျး, စကားပီသသည်၊ စကားပြောပီသသည် ချဲး့ကျိုးထဲး့, ရှင်းလင်းဖော်ပြသည်၊ ပြန်လည်ရှင်းတမ်းထုတ်သည် ချဲး့ကျီးဆာ/ချဲး့ကျဲ့ချဲး့ကျီးဆာ, လာဘ်တိတ်အောင်ပြောသည် ချဲး့ကြး, အဓိပ္ပာယ်မရှိပြောသည်၊ ပေါက်ကရပြောသည် ချဲး့ခုန, ကိုယ်စားပြောသည် ချဲဒုခဲ၊ဆၧ, စကားတင်းဆိုသည် ချဲႏဂူ ၂/ချဲႏဘံ၊ဘွံ ၊, တိုးတိုးတိတ်တိတ် ဖုံးကွယ်ပြောသည်၊ လျှိုဝူက်ပြောသည် ချဲ့ပိုးချဲ့ဒို့ သိဒ္ဓိတင်ပြောသည် ချဲ့ပိုးချဲဲ့ဒို့ ၂အနိုး, စကားကြီး စကားကျယ် ပြောသည် ချဲႏ့ဎီး့ကဲ၊အဲ့၊, ဆက်မပြောချင်ဘူး ချဲႏွစ္နးချဲႏွစိၭ, မနာတနာ မထိတထိပြောသည် ချဲ့ဆၢ, နာအောင်ပြောသည် ချဲ့ဆၧတီးတီး, ဖြောင့်မတ်မှန်ကန်စွာ ပြောသည် ချဲ့ဆၧာ့, ခံပြောသည်၊ ချေပသည် ချဲဒ့ဆၧာ့ထဲဒ့, ပြန်ပြောသည် ချဲး့ဆါဆါ/ချဲး့ဖူးလူးကူး, ငြင်သာစွာပြောသည် ချဲ့ဆွဲာ့, ညစ်ငမ်းစွာပြောသည် ချဲႏရှီ၊ရှီ၊, ဖြည်းဖြည်းဆေးဆေးပြောသည် ချဲႏုဒိ၊ထဲး, ထိပါးအောင်ပြောသည် ချဲ့ဒီးလဲ့, ပုံဆောင်ပြောသည် ချဲႏ့ဒီႏ့, တုပြောသည်၊ တုပပြောသည် ချဲဒ့ဒ္ဒၭ, ဒေသအလိုက်စကားဝဲသည်၊ စကားမပီ ချဲႏွဒ္၊, တစ်စုံတစ်ဦးနှင့်စကားပြောသည် ချဲႏွဒု့္နယမႏႇကျွန်ုပ်နှင့်စကားပြောသည် ချဲၩ့ဒုរ့လိၬ၁ၭ, အချင်းချင်းနှင့် စကားပြောသည် ချဲႏန့လီးန့, လုပ်ကြံပြောသည် ချဲၩ့ပျီးအနိၭ, အားတိုင်းထွေရာလေးပါးပြောသည် ချဲဒ့ဖံနိုsဖံနာ၊, မဲ့ကာရွဲ့ကာပြောသည် ချဲၩ့ဖိၪ့နိၭဖိၪ့န႑, အားပါးတရပြောသည် ချဲး့ဖီး့ဖျ့န, ကိုယ်လွှတ်ရုံးပြောသည် ချဲး့ဖျ့့၊, သွက်သွက်လက်လက်ပြောသည် ချဲ့ဘံ့ ၁၃ ကိုးတိုးပြောသည် ချဲႏဘ၊အလၩ, သူ့အကြောင်း နောက်ကွယ်မှာပြောသည် ချဲႏဘုနထၤ, စကားထစ်သည်၊ အသည် ချဲၩဘူးအဲ့၊, ဖက်မပြောဘူး ချဲံ့မှ၊, စကားပြောကောင်းသည် ချဲးမှ၊ထဲ့အား, စိတ်ကောင်းအောင် ပြောသည်

ချဲးမှ၊၁ၭ, နားထောင်ကောင်းရုံပြောသည်၊ ရသေ့စိတ်ဖြေပြောသည် ချဲးမွုံ အနိုး, အိပ်ပျော်စဉ် ယောင်ရမ်းစကားပြောသည် ချဲးမွုံ ချဲးဖူး, ဦးတည့်ရာပြောသည် ချဲးပွဲ ချဲးဖူး, ဂိုဏ်ပြုစကားပြောသည် ချဲးလးချဲးဖူး, ဂုဏ်ပြုစကားပြောသည် ချဲးလးထုံးလဲ ဆေ့ သေချာဂနစွာပြောသည် ချဲးလဲ ဖူး့/ဆာချဲးလဲ ဖူး့, စကားကျွံသည်၊ စကားလွန်သည် ချဲးလို ကွဲ့ /ချဲးလိုချဲးလံုး, ကစား၍ပြောသည်၊ ကျီစား၍ပြောသည် ချဲးလဲ သုံး, လွန်ကဲစွာပြောသည်၊ ပိုပြောသည် ချဲးသုံး လွန်ကဲစွာပြောသည်၊ ပိုပြောသည်

၍ရးရုံး (၁ိုးထ႞စူးခါးနံခါးနံ), အဆူလဝင်းဝင်း စေခါးနံ၏

@ချုဖ@ ချုး, ဆောင်းသည်၊ အုပ်သည်၊ ဖုံးသည်၊ မှောက်သည် ချုးခ်ီးလူး, ဦးထုပ်ဆောင်းသည် ချုးစီး့, ထီးဆောင်းသည် ချုးရှီး, ဆောင်းဆောင်းသည် ချုးထေးအခ်ိဳး, အဖုံးဖုံးထားသည် ချုံးထေးထိုးထားစိုး, ဘဲကလေးအုပ်ထား ချုံးသံး, ဖုံးထားသည်၊ ပိတ်ထားသည် ချုံးလား, ဖုံးထားသည်၊ ပိတ်ထားသည် ချုံးလား, ငေးဆောင်းသည်

@ချုs@ ချုs, အားလပ်သည်၊ မီသည်၊ ခင် ချုsခီ1, အားအားလပ်လပ်ရှိသည် ချုsန့, မီလိုက်သည်၊ မိလိုက်သည် ချုs (လချုsအာ့), မစားမီ၊ မစားခင်

ချုၭ (လချုၭလၟၩ), မသွားမီ၊ မသွားခင် ချုၭန့ (လီၩ့ချုၭန့), အမီလိုက်သည်

@ချိဳဖြ ချိဳ့၊, ခရု ချိဳ့ဖူးခဲာ့, ခရုဖင်ချွန်း ချိဳ့၊ (ကၭဒိဳ့၊ချို့), ဘုတုံးထုံးသည် ချို့တဆု, ကနစိုသစ်တုံးတွင် ကပ်နေတတ်သော ခရုဖင်ချွန်း ချို့ပန့္န/ချို့ပန္နါ, ကျွဲခရု၊ ခရုဖင်လိန်ကြီး

@ရိုး@

ချိုး, အလျားလိုက်ဖြင့်ရှိနေသော ချိုင့်ဝှမ်း၊ ချောင်း၊ တူးမြောင်း ချိုး(ထံၫချိုး), ချောင်း၊ မြောင်း၊ မြစ်ကြောင်း ချိုး(ထိၭချိုး), ဝက်စားခွက် ချိုး(ထွံၪချိုး), ခွေးစားခွက် ချိုး(ဘုံးချိုး), မြစ်၊ မြစ်ကြောင်း

@ရိုး@

ချိၭလဲဒဲ့, ချထားသည်၊ စီစဉ်ချထားသည် ချိၭလဲဒဲ့ဆဲ , ကွန်းမြို့တင်သည်၊ ပူဇော်ပသသည် ချိၭ(ဆၧချိၭလဲဒဲ့), ပူဇော်ပသမှု အလေ့အထ ချိၭ(ဒိၪချိၭ), တီးခတ်သည်၊ တီးခေါက်သည်

@ချိၫ့@ ချိၫ့, အပြင် ချိၫ့ခိၪ, ကျောကုန်း၊ ကျောပြင် ချိၫ့(ဂဲ့၊ခိၪချိၫ့), မြေကြီးပေါ် ၊ ကမ္ဘာပေါ် ချိၫ့(ဂံံ့အချိၫ့), အိမ်အပြင်၊ အိမ်ပြင်ဘက် ချိၫ့ဆဲၪ/ချိၫ့ဆဲၪခိၪ, ကျောပြင် အမြောင်းတစ်ဖက်တစ်ချက်ရှိ အကြောမို့မို့နှစ်ခု ချိၫ့(ထိၭချိၫ့), ကနားပြင်၊ ဆင်ဝင်

```
ချို့, ညောင်ပင်
ချို့ဆဲဲ့, ညောင်ချဉ်ပင်
ချို့ဒိႏ္နဲ့ သင်္ဘောသဖန်းပင်
ချို့၁ရွ့, ဗောဓိညောင်ပင်
ချို့၁ၭ/ထံၫချို့၁ၭ(အရှပ)/ဘံၩတိၩ့ဖၧၩ့/ထံၫတိၩ့ဖၧၩ့, မြစ်လယ်ခေါင်
@ရိုး@
ချိး (လဲ့၊ ချိး), စင်တုံး၊ လှည်းစင်တုံး၊ လှည်းကဲ့ အိမ်အောက်ခံသောတုံး
ချိး (၁ံ့မုချိ<sup>း</sup>), ထင်းချောင်းအများထဲမှ အကြီးဆုံးထင်းချောင်း
ချိး (အမိချိး), ပုရွက်ဆိတ်တစ်အုံထဲမှ ကြီးသောအကောင်
@ချီ@
ချီ/ဆၧမိၩ့/ဆၧနၧာ့/ဝီးဘံဲ့၊, နွား
ရီ, စာအမှတ်၊ လူ၌မွေးစကပါလာသော အသားပေါ်မုအမှတ<u>်</u>
ချီဖၢ, နွားထီး
ချီဖၫနံ့၊, နွားသိုး
ချီမိ, နွားမ
ချီမိနၫ့, နွားမတန်းမ၊ နွားမပျို
@ရီး@
ချီး (လႏုချီး/လႏုအီးချီး), အလယ် သို့မဟုတ် တစ်ဘက်သို့ ညွတ်ကျသည်၊ နိမ့်ကျသည်
@ရီး@
ချီး, ဖျာ
ချီးရှာ, နှီးဖျာ၊ ဝါးဖြင့်ယက်လုပ်သောဖျာ
ချီ၊နှဲ၊ ့, သင်ဖြူးဖျာ
ချီ၊ခဲၫ့, အောက်ခင်းဖျာ
ချီးခွႏ့, ရိုင်ပတ်
@ရျီံ့@
ချီာ့, မကြေမကွဲသောဆန်လုံး၊ အသံပြတ်သားရှင်းလင်းသည်
ချီာ့ (ဂူ၊ဆ၊ချီာ့), ဆန်ရိုးကောင်းသည်
```

```
ချီု့ (အလူချီုု), အသံအောင်သည်၊ အသံကြည်လင်သည်
@ရီး့@
ချီး့, ထုပ်၊ အိမ်ထုပ်တန်း၊ ထောင်ချောက်၊ ဂျမ်း၊ ချိုင်သည်
ချီး့ချး/ကျီးကျး, ကျီးပေါင်းပင်
ချီးလႏ့/ချီးလႏု၁ံ့၊ထဲး့, ချိုင်ချသည်၊ သစ်ကိုင်းချိုင်ချသည်
ချီး (ဂံပ္ပချီး), အိမ်ထုပ်တန်း
ချီး (၁ံာ့နီးချီး), တစ်နေ့လုံး
@ချီး@
ချီး (မၬချီး/မၩ့ချီး), မန်ကျည်းပင်
ချီး (ယုချီး), မဝါးဘဲမြို့ချသည်
ချီး (၁ံ့ပ္ဂံ၂အချီး), ဆေးစာ
ချီး (၁ီာ့ချီး), ပြုပ်၍မနူး၊ တောက်ဆတ်ဆတ်ရှိသည်
මෘ්ම
ခြႏွ, (မြည်သံစွဲ) ကြေး သံ တစ်စုံတစ်ခု ကျသဖြင့် မြည်သောအသံ
@ရီး@
ခြီး, အိပ်မောကျစဉ် အသက်ရှုရာတွင် တစ်ခါတစ်ရံထွက်ပေါ်တတ်သောအသံ
@ഉ]@
ချွဲ (မၩချွဲ) စီးယိ, စမ်းသပ်ကြည့်သည်
ခွါ (ယိခွါ), ကြည့်လော၊ ကြည့်ရှုလော့
@ခု1@
ခွ1 (ပုခွ1), ယောက်ျား
ခွၫရှါ, သက်ရွယ်ကြီးသော ယောက်ျား၊ အိမ်ထောင်ရှိသော ယောက်ျား
ချာ (တချာ), တစ်ဝမ်းကွဲတော်စပ်သည့် အမျိုးသား
ခွာ (တခွာမှ၊), တစ်ဝမ်းကွဲတော်စပ်သည့် အမျိုးသမီး
```

ခွ၊/ကွၭ, ကုတ်သည်၊ ကုတ်ခြစ်သည် ခွ၊ခိၪခွ၊ခဲာ့, ဖင်ကုတ်ခေါင်းကုတ်လုပ်သည် ခွ၊စိၩအစူၪ, လက်ယပ်ခေါ်သည် ခွ၊ထ့, လက်တို့သတိပေးသည်၊ အမျိုးသားက အမျိုးသမီးကိုစသည် ခွ၊ထ့ယၧၩနးဆံၭ, ကျွန်ုပ်ကို နည်းနည်းသတိပေးပါ ခွ၊ထ့ (လီးခွ၊ထ့ပှမှ၊လဂုၩ), အမျိုးသမီးတွေကို လိုက်မစနှင့်ဦး ခွ၊ဂီၩ, သက်ရင်းကြီးပင်

@ခွs@ ခွs (ဘဲ၊့၁ံ၊ခွs၁ံ၊), ပန်းကန်ခွက်ယောက်

@ခွာ့@ ခွာ့, ရစ်သည်၊ နောက်ပိုးသည်၊ ခွင်သည် ခွာ့လူ ၂/ခု ၂လူ ၂, ချည်ကိုရစ်သည် ခွာ့ပုမှ ၁, မိန်းမနောက်ပိုးသည် ခွာ့(ခါ့ခွာ့), ခြေခွင်သည်

@ခွၩ့@ ခွၩ့, ဝိုင်းသည်၊ အဝိုင်း ခွၩ့ခွၩ့, ခပ်ဝိုင်းဝိုင်း ခွၩ့ထၤ, အမှတ်ဝိုင်းဝိုင်းလုပ်ထားသည် ခွၩ့ဒၩ့, ဝိုင်းဝိုင်းစက်စက် ခွၩ့လၩ့, ဝိုင်းချထားသည် ခွၩ့(ဖျံးခွၩ့), ကြိုးကွင်း၊ ကြိုးခွေ ခွႏ့(အခွၩ့), အဝန်း၊ အဝိုင်း

@ခွဲ့့ ခွဲ့့, သန်းဂဏန်း ခွဲ့့(လခွဲ့့/ကခွဲ့့), တစ်သန်း

@ခွး@ ခွး, မှုခင်း၊ အမှုအခင်း၊ ပေါင်ခြံ၊ ပေါင်ခွ ခွးရှါ, ပေါင်ခွပြဲသည် ခွးအဲဲ့့, ခွကျဉ်းသည် ခွး(ချဲဒုခွး), အမှုလုပ်သည်၊ တရားစွဲသည်

@ခွံ@

ခွံ, မတင်သည်၊ ပင့်တင်သည် ခွံထរ့အ၁s/ခွံလາ့အ၁s, မိမိကိုယ်ကို မတင်သည်၊ အားခဲ၍ထသည် ခွံလາ့နးထံ၊, ပင့်စမ်းပါ၊ မစမ်းပါ ခွံလူ၊ထွs, အားကုန်မသည်

@နွံစွဲ

ခွံး, ချား၊ ဝါစေ့ကိုလှည့်ထုတ်သောချား ခွံး၁၂, ဖွဖွ လွဲစေပယ်စေ ခွံး (ဂsခွံး), လေးဘက်တွားသည်

@၊ဇ္ဂိ

ခွံ၊, ပုတ်သင် ခွံ၊ထီးဖ၊, ပုတ်သင်ခေါင်းစိမ်း ခွံ၊ယဲ, ပဒတ် ခွံ၊၁့ၭနှ၊, ပုတ်သင်ပျံ

@ခုံ1@

ခွံၫ, ကိုးဂဏာန်း၊ ဖြီးသည် ခွံၫဓိၪ, ခေါင်းဖြီးသည် ခွံၫ (၁ံၪခွံၫ/၁ံၪခွံၫ/၁ံၢရှၩ့), ဘီး

@ခွံ၊@

ခွံ၊, ပစ်သည် ခွံ၊ရှ၊, ကွန်ပစ်သည် ခွံ၊ရှိ၊ခွံ၊, ပစ်လိုက်သည်၊ စွန့်ပစ်သည် ခွံ၊ရှိ၊ခွံ၊ရှၩ့, ရမ်းပစ်သည် ခွံ၊ရှိ၊ထး, ပစ်ထားခဲ့သည် ခွံးထ[ွ]၊, ပစ်တင်သည် ခွံးထွာ့၊, ဒိုးပစ်ကစားသည်၊ လှမ်းပစ်သည် ခွံးလ[ု]့ထွ၊, ပစ်ချသည် ခွံးဖျံးခွ^{န့}, ကြိုးကွင်းပစ်သည် ခွံ၊ (ကခွံ၊), ခဲတပစ် ခွံ၊ (ဘၪခွံ၊ရှိၭ), စွန့်ပစ်ရသည်

@ခွၩ@ ခွၩ, ပဒိုး၊ တံပိုးခရာ ခွၩလူလဲ, အသံချဲ့စက် ခွၩ (လၫ့ခွၩလူ), ရေဒီယို

@ခွဲ့ J@ ခွဲ့ J / ခွဲ J, ဖက်သန်းပင်၊ မလွှပင် ခွဲ့ Jဖီ J, ဖက်သန်းပွင့် ခွဲ့ J J, ဖက်သန်းသီး

@ခွ့ာ@ ခွာ့, ငါးမျှားချိတ် ခွာ့ခဲ့, တံစက်မြိတ်၊ တံစက်မြိတ်ရေစီးကြောင်း ခွာ့ခဲ့, ငါးမျှားချိတ်အထစ် ခွာ့ဆာ, ငါးမျှားစာ၊ ငါးစာ ခွာ့တပု၊/ခွဲ့ထီးဖျံး, လက်ထွန် ခွာ့ထံး, မိုဃ်းရေ ခွာ့ဖျံး, ငါးမျှားကြိုး ခွာ့ဘီး, ငါးမျှားတို

@əs@

ခွ့န, ကော်ထုတ်သည်၊ ကုတ်ထုတ်သည် ခွ့နခွန, မွှေသည်၊ မွှေနှောက်သည် ခွ့နခွံ၊, ကော်ပစ်လိုက်သည်၊ တုတ်နှင့်ကော်ပစ်သည် ခွ့နထဲ့စူနင်္ဂတော်တုံ့လံ, လက်မြှောက်၍ ကွေးအောင်ကသည်

```
ခွေ့ ထော့ဖီး, ပေါ်လာအောင် ကော်ထုတ်သည်
ခွေ့လႏွမ့်ႏ/ဘၭလႏွမ္နီး, ထမင်းခူးသည်
ခွေ့နှ (မှ ၁ခွဲ့နှ), ခြစ်သည်၊ မီးခြစ်
```

@ခွဲစ@

ခွဲးခွဲး, နှေးနှေးကွေးကွေး ကိုင်တွယ်လှုပ်ရှားသည်၊ နှေးနှေးနှင့်အေးအေး လုပ်ကိုင်သည်

@§§@

ခွဲႏ (အရှပ) ချႏအား, ခွေသည် ခွဲႏ (ဂူခွဲႏလႏား) (ဂူချႏလႏား), မြွေခွေနေသည်

@റി@

ဂါ, အဒေါ် ၊ အရီး ဂါခွံ၊, လောင်းပစ်သည် ဂါဖၭဒိ၊, အဒေါ်ကြီး၊ ကြီးကြီး ဂါဘၨား, ဒေါ်လေး၊ ဒွေးလေး ဂါလႊ့, လောင်းချသည်

@იг@

ဂၩ, အယောက်၊ အခြား
ဂၩ (ကဂၩ), တစ်ယောက်
ဂၩ (ကိၭဂၩ), ယောက်တိုင်း၊ လူတိုင်း
ဂၩ (ဂူၫဂၩ), အခြားလူ၊ အခြားအရာ၊ အခြားကိစ္စ
ဂၩ (ပုရှၩဂူၫဂၩ), အခြားလူ
ဂၩ (ဆၧမံၩဂူၫဂၩ), အခြားနွား
ဂၩ (ဆၧမၩဂူၫဂၩ), အခြားအလုပ်
ဂၩ (ထံၫခးဂူၫဂၩ), အခြားတိုင်းပြည်

@01@

ဂၪ, ညနေ ဂၪဆၧအာ့, ညနေစာ ဂၪလႊဲ့, ညနေစ် ဂၪ(ထုဂၪ), ဓူဝံကြယ်

@ဂၤ@
ဂၤ, ကျော်ဖြတ်သည်
ဂၤထံၫ, အရက်
ဂၤ၁၂(အရှပ)တဲႏဲဝဲး, ပြင်ဆင်သည်
ဂၤ(ခၢ့ဂၤ), တစ်ဖက်သို့ ကျော်ဖြတ်သည်
ဂၤ(လႏ္ဂၤ), တူသည်

@ns@ ဂၭ, လျှောက်သည် ဂၭက္ဇၩ့, လည်ပတ်သည်၊ အလည်သွားသည် ဂၭခၨ (အရှပ)ခၨၤလၩ့, အမြစ်မှ ပြုတ်လဲသည် ဂန္ခံန, လေးဘက်တွားသည် ဂၭဂီ, ရွေ့လျားလှုပ်ရှားသည် ဂၭဂီၩၞ, ပျက်စီးသည် ဂၭဎၟၭ, ရှောင်သည်၊ ရှောင်ကြဉ်သည် ဂၭဆၞၪ/ကဆၞၪ, နှာချေသည် ဂၭဆီံံ့, အလည်ကျူးသည်၊ အလည်လွန်သည် ဂၭထၪ့ဂၭလၩ့, ထနိုင်သွားနိုင်သည် ဂၭဒၪခွံ၊, ရှောင်ထွက်သွားသည် ဂsဖs, လမ်းလျှောက်သွားသည် ဂၭဖၭကႆၭကၭကႆၭကၭ/ဂၭဖၭခႆၢ့ခံၫ့ပၪပၪ, ဒယိမ်းဒယိုင်လျှောက်သည် ဂၭဖျ့ၭ, လွတ်သွားသည် ဂၭဖျိၭ, လမ်းမှားသည်၊ လမ်းစရှာမရ ဂၭလဲးဂၭလီၩ့, အလည်အပတ်လျှောက်သည်၊ အပျင်းပြေလျှောက်သည် ဂၭဝံႏ၀ႏ/စဲဲ့ဝံႏ၀ႏ, လှည့်လည်သွားလာသည်

@ဂၢ့@ ဂၢ့, ငန်သည် ဂၢ့ခၪ၁ၪ, ကြက်ဟင်းခါးသီး

ဂၭလိၢလး, အိမ်သာ၊ ရေအိမ်

```
ဂါ့စီး, ခေါင်တန်း၊ အိမ်ခေါင်တန်း
ဂါ့ထား, ကတက်ပင်
ဂါ့ထီး, ဓနိရည်
ဂါ့ထီး (အရှပ) ထီးခိုး, အခြင်ဝါး၊ အိမ်မိုးအခြင်
ဂါ့လား, ဓနိ
```

@სა

ဂႏ့, ပုံ၊ အရုပ်၊ အရပ်အမောင်း ဂႏဲ့ခါ, ဆင်က၊ ဆင်ကျောပေါ် ဝန်တင်ရန်က ဂႏဲ့ထီး, အနားတွင် ဂႏဲ့ထီး, အရပ်မြင့်သည် ဂႏံ့ဖႏဲ, အရပ်နှိမ့်သည် ဂႏံ့ဖႏဲ, အရာထင်ကျန်ရစ်သည် ဂႏဲ့လး, အရာထင်ကျန်ရစ်သည် ဂႏဲ့ (အရှပ – မညှါ), အင်ပျဉ်ထသည် ဂႏံ့ (ဆာဂႏံ/အဂႏဲ့), အရုပ်၊ ဓာတ်ပုံ

@ui@

ဂါ့, ငိုသည်
ဂါ့ကီးရှား, ဟစ်အော်၍ငိုသည်
ဂါ့ဆီးဂါ့ကိုး, ညည်းတွားငိုကြွေး မြည်တမ်းသည်
ဂါ့ဆီး, ကမ္ဘာမြေကြီး
ဂါ့ဆီးခ်ီလီး့/ဖံးဆီလီး့, မြေကြီးဆဲ၊ မြေစိုင်မြေခဲ
ဂါ့ဆီးချိုး, ကမ္ဘာလောက
ဂါ့ဆီးဂါး့, မြေပို
ဂါးဆီးမေး၊ ကမ္ဘာလူသား
ဂါးဆီးယာထံး့/ဖံးအယာ၊, သဲကင်းသောမြေသား၊ မြေဆီမြေနှစ်၊ မြေဩဇာကောင်းသောမြေ ဂါ့ဆီးဝား/ဖူးဆီးဂု, မြေငလျင်လှုပ်သည်
ဂါး့ဆားလေး့, ရှိုက်ကြီးတငင် ငိုသည်
ဂါး့ဆား, ညည်းညူသည်
ဂါး့ဆား, ညည်းညူသည်

@n:@

ဂး, အတွက်၊ အဖို့ ဂး (အခံးအဂး), တွက်တာ

@ၵဂံ@

ဂံးဂု, လှုပ်ခါသည် ဂံးဂုခိ၊, ခေါင်းခါသည် ဂံးဂုလႏ့, လှုပ်သွင်းသည် ဂံးဂုလႏ့ထဲႏ့, သိပ်သည်းသွားရန်လှုပ်၍ချသည်

@ဂံၢ@

ဂံၫ/ယံၫ, သက်ငယ် ဂံၫလၪခ္ဒၭ/ယံၫခ္ဒၭ, သက်ငယ်ပျစ်

@იაი

ဂံ၊, ကြားထဲညှပ်သည်၊ ညှပ်ထားသည်
ဂံ၊ ဂူ၊, ပွတ်တိုက်သည်
ဂံ၊ ဂူ၊လ ုံ, နှဲ့၍သွင်းသည်
ဂံ၊ ပွံ၊, နံရိုး
ဂံ၊ ထ၊ဒီး, ဓားမြှောင်ညှပ်ထားသည်
ဂံ၊ လႏုဂူ၊၁ၭ, လူကြားထဲ တိတ်တိတ်ဝင်သည်
ဂံ၊ အားလေးပုရှုအဆူး, လူကြားထဲတိုးသည်
ဂံ၊ (၃၁အဲဲ့၊ဂံ၊), သွားကိုက်သည်၊ သွားနာကျင်ကိုက်ခဲသည်
ဂံ၊ (အဲဲ့ဂံ၊အ၃၂), သွားကြိတ်သည်
ဂံ၊ (အဲဲ့ဂံ၊အမဲ၊), အံသွားကြိတ်ခဲသည်

@ပုံနံ@

@پئ@

ဂံဲ့/ယံဲ့, အိမ် ဂံဲ့ခိဲ, အိမ်မိုး ဂံဲ့စွဲ၊ (အရှပ)ယူဒိႏဲဝဲႏ, ဆင့်၊ အိမ်ဆင့် ဂံဲ့ထုံ့, အိမ်ထောင်စု ဂံဲ့ဖဲ၊ဎၢုဖိ၊, အိမ်သူအိမ်သား၊ မိသားစု ဂံဲ့လး, အိမ်ရာ၊ သားအိမ် ဂံဲ့အဒႏ, အိမ်အခင်း ဂံဲ့အဒီံ့, အိမ်အကာ ဂံဲ့အပိ၊အလၢ့, အိမ်ထောင်ပရိဘောဂ

@ဂံး@

ဂံး, ပူးသည်၊ ပူးကပ်သည် ဂံး(ပုနီ၊ဂံးနၧၩ), ထိုသူ သင့်ကို ပူးပူးကပ်ကပ် လုပ်သည်

@ဂ့@ ဂ့, ကြိမ်ပင် ဂ့ဎီး့, ရမထာကြိမ် ဂ့ခၤဒ့၊, ကြိမ်ခါးဖူး ဂ့ဖျို့, ကြိမ်လုံး

@0s@

ဂ့ႏ, ကောင်းသည်၊ လှသည်
ဂ့းဂုးဘ၊ဘ၊, ကောင်းမွန်စွာ၊ ကောင်းကောင်းမွန်မွန်
ဂုးတီး, ကောင်းပေ့၊ ကောင်းပေစွ
ဂုးထဲ့၊, ကောင်းလေသည်
ဂုးထဲ့၊ဘ၊ထဲ့၊, ကောင်းမွန်လာသည်
ဂုးထုံ၊/အဂုးထုံ၊, အကောင်းဆုံး
ဂုးဘ၊ဂုးစဲး, နှစ်လိုဖွယ်ဖြစ်သော၊ အလွန်လှပသော
ဂုးဘ၊စဲ့၊, အတော်ကောင်းသည်၊ အတော်လှသည်
ဂုးမး, လုပ်သင့်သည်
ဂုးလဲ့၊, ကောင်းလွန်းသည်၊ အကောင်းလွန်သည်

@ບໍ່ເ@

ဂ္ဂ၊, ညှပ်သည်၊ လှီးဖြတ်သည် ဂ္ဂ၊ဂဲဲ့့, စောင်းရွဲ့သော ဂ္ဂ၊ဆဲၫ့/ဂ္ဂ၊ပလူ၊, အင်္ကျီညှပ်သည် ဂ္ဂ၊ (ထၭဂ္ဂ၊), တံစဉ်

@[^]@

ဂဲထု¹့, ထသည် ဂဲထု¹့လံ, ကခုန်သည်

@აი@

ဂဲၩ, လှုပ်သည် ဂဲၩထၪ့ဝၭထၪ့, လှုပ်ရှားလာသည်၊ လှုပ်ရှားထကြွသည် ဂဲၩမှၪမှၪ, ရွစိရွစိနှင့်လှုပ်ရှားသည် ဂဲၩဖျုဂဲၩလိၬ, ရုန်းကန်လှုပ်ရှားသည် ဂဲၩဝၭ, လှုပ်ရှားသည်

@\\

ဂဲ၊, စပ်သည်၊ ပူစပ်သည် ဂဲ၊ (ဆၧဂဲ၊၁၊), ငရုတ်သီး

@იე@

ဂဲၫ, လာသည် ဂဲၫကိၭ, လာခေါ်သည် ဂဲၫခိၭ, လာစောင့်သည် ဂဲၫဂၧႏ, အဖော်အဖြစ်အတူလာသည် ဂဲၫဂူၪ, တိတ်တိတ်လာသည်၊ သူတစ်ပါး မသိအောင်လာသည် ဂဲၫစိၩ, သည်ကိုလာခဲ့၊ သည်ကိုလာသည် ဂဲၫဆိၬ, ယူဆောင်လာသည် ဂဲၢထဲႏ, ပြုန်လာသည် ဂဲၢထီး, ရောက်လာသည် ဂဲၫနု၊, ဝင်လာသည် ဂဲၢလး့, ဆင်းလာသည်

@ဂဲၢ့@ ဂဲၢ့ (၁ၭဂဲၢ့), ငြုစူသည်၊ မနာလို

@yì@

ဂဲဲ့, ဘေးစောင်း ဂဲဲ့ (ဝါခီ၊အဂဲဲ့), ဝါးခြမ်းစောင်း ဂဲဲ့ (မံ၊လဲ၊အဂဲဲ့), ဘေးစောင်းအိပ်သည် ဂဲဲ့ (ဆွဲ့၊လုံးဆဲ၊လဲ၊အဂဲဲ့), ပုစ္ဇန်လုံး ဘေးစောင်းလျှောက်သည်

@ဂဲး@

ဂဲး, ခွန်အား၊ အကြောင်းကိစ္စ၊ အတန်းလိုက်
ဂဲးကို့၊/အဂဲးအကို့၊, ကိစ္စ၊ အကြောင်းကိစ္စ္၊ အကြောင်းအရာ
ဂဲးစီး, စွမ်းအင်၊ စွမ်းအား
ဂဲးဆါ/ဂဲးဆါဘၭဆါ, ခွန်အားနည်းသည်
ဂဲးဆီ၊/ဂဲးဆီး့ဘၭဆီး, ခွန်အားကြီးသော၊ သန်စွမ်းသော
ဂဲးထံး, အားတက်သည်
ဂဲးနဲ့ /ဂဲးနဲ့ ဘၭနဲ့, ခွန်အားရလာသည်
ဂဲးဘၭ, ခွန်အား
ဂဲးလိ၊တဲ့နလိ၊, ငြင်းခုံသည်
ဂဲး (လဂဲးလဂဲး), တစ်တန်းတစ်တန်း၊ အတန်းလိုက်

@ဂၧာ့@ ဂၧာ့ထာ့, ပေါက်ကြားသည် ဂၧာ့ထာ့sလေး, ကျော်ကြားသည်

@ဂၧၩ့@ ဂၧၩ့ (ချဲႏဂၧၩ့), စကားပြောဖော်အဖြစ် ပြောသည်၊ အပြောသင်သည် ဂၧႜၟ (ဂၭဂၧႜၟ), အဖော်အဖြစ် အလည်လိုက်သွားသည် ဂၧႜၟ (ထဲႜၟဂၧႜၟ), အဖော်အဖြစ် အတူပြန်သည် ဂၧႜၟ (မၩဂၧႜၟ), အဖော်အဖြစ် အလုပ်အတူ လုပ်သည် ဂၧႜၟ (မံၫဂၧႜၟ), အဖော်ရရန် အတူအိပ်သည် ဂၧႜၟ (လဲ့ၩဂၧႜၟ), အဖော်ရှိရန် အတူလိုက်သည် ဂၧႜၟ (အီၪဂၧႜၟ), အဖော်ရှိရန် အတူနေသည်

@ဂၨၪ@ ဂၨၪ(ပဂၨၪထၪ့), နှိုးဆော်တိုက်တွန်းသည်

@ဂု@
ဂု(အရှပ – ဝံ), အလျင်၊ အဦး၊ ဝိုင်းသည်
ဂုခိ၊ထု၊ (အရှပ – ဝံခိ၊ထု၊), ပထမဦးဆုံး
ဂုဘု၊/ဂုလႏ, စပါးကိုဝိုင်း၍ အမှော်ကိုချသည်၊ ဆန်ခါချသည်
ဂု(ဂဲၫဂု/အရှပ – ဂဲၫဝံ), အလျင်လာသည်
ဂု(ဒ၊ဂု/အရှပ – ဒ၊ဝံ), အလျင်တွေ့သည်
ဂု(ထဲႏုဂု/အရှပ – ထဲႏုဝံ), အလျင်ပြန်သည်
ဂု(မႏဂု/အရှပ – မႏဝံ), အလျင်လုပ်သည်

@ဂုរ@ ဂုរ, ဝပ်သည်၊ လိမ်းသည် ဂုរလႏ့ဖၧာ့လႏ့, သုတ်လိမ်းသည်၊ လိမ်းကျံသည် ဂုរလႏုခံာ့ဗွံ၊, ဆေးလိမ်းသည် ဂုរ(လာ့မိဂုរ), ရေမြွေကြား

@ဂု၊@ ဂု၊ဎွံၪ/ဂံ၊ဎွံၪ, နံရိုး ဂု၊ဖၩ, နံဘေး

@ဂုႏ့@ ဂုႏ့, ဆုတ်သည်၊ ရွေ့လျော့သည် ဂုႏ့ထဲႏ့အလးခဲၢ့, နောက်ဆုတ်သွားသည် @ဂုး@
ဂုး, တည်မြဲသည်၊ တည်ငြိမ်သည်
ဂုးခၧာ့, တည်တန့်ခိုင်မြဲသည်
ဂုးဂုးခၧာ့ခၧာ့, တည်တည်တန့်တန့်၊ ခိုင်ခိုင်မြဲမြဲ
ဂုးဂုးရှါရှါ, တည်တည်ကြည်ကြည်၊ ဣန္ဒြေရရ
ဂုးဖုး, တည်ငြိမ်စွာ၊ ငြိမ်သက်သည်
ဂုး (ဖီးဂူးထး), မြဲစွာကိုင်ထား

@റ്ര@ ဂူ, မြွေ၊ ရှင်သန်ကြီးထွားသည် ဂူက္နီး, လင်းမြွေ ဂူခံၢ့ဖျર့, ရက်ကန်းကြိုးမြွေ ဂူဂီၩ့, မြွေပတုတ်၊ ကနဂုတ် ဂူဆၢ့ဒံ၊, မြက်လျှောမြွေ ဂူယီၫ/ဂူကီၪနၫ, မြွေပွေး ဂူထယၤ, ထရမြွေ ဂူထံၢ, ရေမြွေ ဂူထរ့အာထာ့/ဂုထာ့အာထာ့, ရှင်သန်ကြီးပွား များပြားသည် ဂူဒံ၊လီး/ဂူကၠီးလံၢလီး, မြွေငန်းစောင်း ပ်မိုးအားနဲႛ မြေိရူးခွ ပ်ကၢ၁ၩ/ပ်ပၢံ၁ၩႛ ဆင္ဂဂစ္ေြ ဂူဝီးခို့၊, မြွေပဒတ်ဖင်နီ ဂူ၁ၢ့, မြွေဟောက် ဂူ၁ၢ့ဖျာ့, ငန်းမြွေ ပ်သုံတာ' မြေစွမ်း ဂူ၁ံ့ာလၪဎီၫမ့ႇ မြွေစိမ်းမြီးခြောက် ဂူ၁ၧာ့ဖျာ့, ငန်းလျှာမဲ၊ ငန်းစောင်းမျိုး ဂူ (ဖၩ့ထီၢ့ရှၤ), မြွေမင်းသား ဂူ (ဆီးမု), စပါးကြီးမြွေ

ဂူ၊, ဝပ်သည်၊ လောင်းရိပ် ဂူ၊လ၊, ရင်ခွင်ထဲ ဂူ၊လႏ့, လောင်းရိပ်ကျသည် ဂူ၊ (ဆၧအၪ့ဂူ၊), သူခိုး ဂူ၊ (အာ့ဂူ၊), ခိုးသည်

@ဂူၫ@ ဂူၫဂၩ, အခြား ဂူၫဆၢ, ဆန် ဂူၫထံၢ, ဆန်ဆေးရည် ဂူၫနံး, ဆန်ကွဲ ဂူၫ (ဘု၊၁ံ၊ဂူ၊၁ံ၊), ဆန်စပါးများ

ဂူၫ (ပှဂူၫဂၩ), အခြားသူ

@ဂူး @ ဂူး, ကြိတ်သည်၊ သွေးသည်၊ ထိုးသည် ဂူးဖံ1, ပြည်ဝပ်သည်၊ ပြည်တည်သည် ဂူးဘု၊, စပါးကြိတ်သည် ဂူးလိၤ၁ၭ, ထိုးကြိတ်ကြသည် ဂူး၁ာ့ထီး, တယောထိုးသည် ဂူး၁ာ့တီး, ဆေးသွေးသည်

@ဂူး@ ဂူး, ဝမ်း ဂူးခေးာ့, ဝမ်းချုပ်သည် ဂူးချေ့, ဝမ်းပျက်သည် ဂူးလဲး, ဝမ်းနောသည် ဂူးထဲ့, ဝမ်းဖောသည် ဂူးထဲ့ဒုံးကေး, ရင်ပြည့်ရင်ကယ် ဂူးလဲံ့, ဝမ်းဗိုက် ဂူးလဲံ့, ဝမ်းသွားသည် ဂူးလဲံ့ပံံ, သားလျှောသည် ဂူးလံုး, ဝမ်းလျှောသည် ဂူးဝံး/ဂူးအဲ့၊, ဝမ်းကိုက်သည်

@റ്@

ဂိဎုၭ, တောင်ယာခင်း မီးရှို့ရှင်းလင်းသည်

@ဂိၢ@

ဂိၫ, ထမဆိုင်းပင်၊ တံမြက်စည်းပင် ဂိၢလိၩ/ဂိၢ၁လိၩ, ဟောင်းလောင်းပေါက် တိုးလျို့ပေါက် အခေါင်း

@ဂိုး@

ဂိ၊, အချွန်နှင့်ထိုးသွင်းသည်၊ ဓားမြှောင်နှင့်ထိုးသည် ဂိ၊ကံ၊လ၊, တစ်နှိုက်၊ လက်တစ်နှိုက် ဂိ၊နိုးဂိ၊နာ, ရောရောဝင်ဝင် ခေါ်ခေါ်ပြောပြော ဂိ၊နိုးဂိ၊နာနးဆံး, နည်းနည်းတီးခေါက်ကြည့်ပါ ဂိ၊လႏု, ထိုးသွင်းသည်

@ဂိၭ@

ဂိၭ, ချပ်ဝတ်တန်ဆာထည့်သောအိတ်၊ စစ်လွယ်အိတ် ဂိၭဎွံၪ, ညှပ်ရိုး ဂိၭဒိၭ, ကနဖော့ရွက် ဂိၭဖိၬ, ချပ်ဝတ်တန်ဆာအပေါ် ပိုင်း ဂိၭဘီၩ့, ချပ်ဝတ်တန်ဆာအောက်ပိုင်း

@ဂိၢ္@

ဂိၢ့ကလsထံ(အရှပ – နဲ့ Jစဎွးထံ), ကဇွန်းဉ ဂိၢ့(ဖၧးဂိၢ့), ပေါင်းအိုး၊ ပေါင်းချောင် ဂိၢ့(ဖိးဂိၢ့), လွှမ်းခြုံဖက်ထားသည် ဂိၢ့ဘံး, ဖုံးသည် ဂိၢ့ဘံးထၤ, ဖုံးထားသည် ဂိၢ့(အဲ့၊ဂိၢ့), ပေါင်းသည် ဂိၢ့(မှးအဲးကဂိၢ့), ကောက်ညှင်းတစ်ပေါင်း

@ဂိႏ@

ဂိႏ, လင်းရောင်ခြည်၊ သစ်၊ ဝါး၊ ဆန်ကိုစားသော ပိုးကောင် ဂိႏစိႏ, လင်းရောင်ပေးသည် ဂိႏရှုန့ဂိႏရှီၫ, ပြိုးပြိုးပြက်ပြက် လင်းရောင်ဖြာထွက်သည် ဂိးထဲ့၊, လက်ရောင်ဖြာထွက်ပြီ ဂိးဘံ၊, ပိုးစားထားသော ကျစ်စာမှုန့် ဂိးအဲ့၊, ပိုးစားသည် ဂိးအဲ့၊, ပိုးချေး ဂိး(မုဂိး), နေရောင်ခြည်

@റീ@

ဂီ, အရေပြားပေါ်တွင် ရွစိရွစိယားယံခြင်း၊ ဂဏှာမငြိမ်၊ ဝါတွင်း၊ အများနှင့်ဆိုင်သော ဂီနု၊လႏ့, ဝါဝင်သည် ဂီမု, အများ၊ အစုအဝေး ဂီယၧး (ဆၧဂီယၧး), ကျွန်ုပ်ကိုယ်ပေါ် ယားကျိကျိနှင့် ဂီ (မံၫဂီ), အတူအိပ်သည် ဂီ (ခတူနဂီ/လၩဂီ), သီတင်းကျွတ်လ ဂီ (အဖုၢအဂီ), အစုအဝေး၊ လူစုလူဝေး ဂီ (အာထာ့ဂီထာ့), ပွားများလာသည်

@ია@

ဂီး, စောသည်၊ နံနက် ဂီးဂီး, စောစော၊ ခပ်စောစော ဂီးဆ၊အာ့, နံနက်စာ ဂီးန၂ခု၊, နံနက်စောစော ဂီးဖဲၫန၂, အစောကြီး၊ ဝေလီဝေလင်းအချိန် ဂီးဂီးလဲ့၊, အလွန်စောစော၊ စောလှစွာ ဂီးအထိ, နံနက်ချိန်

@ດຄຸ້ງ

ဂ်ိဳ့၊, သံချေး

```
ဂီ၊ (ကဂီ၊), လက်ဝါးနှစ်ခုအပြည့်
ဂီ၊အ့၊ထ<sup>ု့</sup>, သံချေးတက်သည်
```

@ဂီး့@
ဂီး့, ကျဲသည်၊ ကွာဟနေသည်
ဂီး့ထာ့, ကျဲလာသည်
ဂီး့ (ဆၧဂီး့မ့၊), ပိုက်၊ ငါးထောင်ငါးဆွဲသောပိုက်
ဂီး့ (ဖၧး့ထဲ့ဂီး့), ပျဉ်ခင်းကျဲသည်
ဂီး့ (လႏုဂီး့), လစ်လပ်သည်၊ ကျဲသွားသည်
ဂီး့ (၃ၧ့ဂီး့ဂီး့), ကျဲကျဲဆောက်၊ ကျဲကျဲစိုက်
ဂီး့ (အလးလႏုဂီး့), နေရာလစ်လပ်သည်

@ဂီႏ့@
ဂီႏ့ ပြီးသည်၊ ရူးသည်
ဂီႏ့ယူန, ပြီးပြီ
ဂီႏ့ (ကဘ၊ဂီႏဲ့), ပြီးရမည်
ဂီႏဲ့ (ဆၧမၩဂီႏယူန), အလုပ်ပြီးပြီ
ဂီႏဲ့ (ဆၧအဂီႏဲ့), အရူး
ဂီႏ့ဖံ့၊ (အရှပ – လိနဖံ့၊/ထံးဝိန), အပေါင်းအသင်း၊ သူငယ်ချင်း
ဂီႏဖံ့၊ (အရှပ – လိနဖံ့၊), ယောက်ျားသူငယ်ချင်း
ဂီႏဖံ့မှ၊ (အရှပ – လိနဖံ့မှ၊), မိန်းမသူငယ်ချင်း
ဂီႏု (အု့၊ဂီႏဲ့), ပြီးလျှင်

@ဂီး@ ဂီး, ချမ်းသည် ဂီးချံံ့, ချမ်းအေးသည် ဂီး (ဆၧဂီးခၫ), ဆောင်းရာသီ၊ ဆောင်းတွင်း ဂီး (ဆၧဂီးဆၧချံံ့), အချမ်းအအေး

@ဎ@ ဎရံၬ, ခရစ်တော် ဎရံၤဖိၪ, ခရစ်ယာန် @ဎါ@
ဎႝ႞ဎီၩ့(အရှပ-အဂူၫဂၩ), အခြားအရာ
ဎႝ႞ၹၪဎႝ႞), ကပ်ပါးပိုး
ဎႝ႞ၹၪၹၫအဎႝ႞), ရောဂါပိုး
ဎႝ႞ၹၪၹ႞ၟ), ကြက်သန်း၊ ကြက်လေး
ဎႝ႞ၹၪၑိၪဎႝ/ၹၪဎႝ႞ၑိၪ), ဖြုတ်၊ ပိုးမွှားများ
ဎႝ႞ၹၪၑိၪၹၪဎ႞), ပိုးမွှားတိရစ္ဆာန်
ဎႝ႞(ၹံၫဎႝ႞), ရေပိုး
ဎႝ႞(ဒုၭဎႝ႞), လှောင်သည်၊ ခြံလှောင်သည်
ဎႝ႞(ဒုၭဎႝ႞ထၬ), လှောင်ထားသည်
ဎႝ႞(အဎႝ႞), အလှေး

@აა@

ဎၩ, ကြက်ငှက်လှောင်အိမ် ဎၩ(ဘဲၪၞ၁ၪၫၟဎၩ), ပန်းကန်ခွက်ယောက်ထည့်ထားသော ခြင်းကြား၊ ကြောင်အိမ် ဎၩပနၩ(အရုပ)ဎဲၩပနဲၩ, တောင့်တင်း မာကျောသည်

@pra@

ဎၪ(ဆ့ၭဎၪ), ကမ်းနှင့်ကွာသွားရန် ထိုးသည် ဎၪ(ထီၩဎၪ), ကမ်းနှင့်ကွာရန် ထိုးဝါးနှင့် ထိုးသည်

@ນາ@

ဎၢလိ၊, အော်ငေါက်သည် ဎၢလိ၊ဎၢဆံၫ့, အဝေးသို့ ရှောင်တိမ်းရန် အော်ငေါက်သည်

@vi@

ဎၬ, ပြာသည် ဎၬဂူၫဆၫ, ဆန်ပြာသည် ဎၬဎၟၩ, တော်သေးရဲ့ တော်တဲ့လူ ဎၬဆံၫ့, ပြာထုတ်သည် ဎၬဘုၪ, စပါးပြာသည် ဎၬ (ဆၧဎၬ), ယားနာ ဎၬ (အၪၟဎၬ), ရှာဖွေသည် ဎၬဎၟၩ (ၦရှၩဎၬဎၟၩ), တော်တဲ့လူ၊ တယ်ဟုတ်တဲ့လူ

@**vs@**

ဎၭ, ဝိရိယရှိသည်၊ ကြိုးစား၍ မပျင်းမရိလုပ်ဆောင်သည် ဎၭဖံၭဎၭမၩ, အလုပ်၌ ဝိရိယရှိသည်

@ນາ@

ဎၢ့, လှေကား၊ လှီးသည် ဎၢ့ခၪ့ထံၭ, လှေကားရင်း ဎၢ့ထ့ၬ, လှီးဖြတ်သည် ဎၢ့ထိၭနၫ, လှေကားဝ၊ လှေကားထိပ် ဎၢ့လၩ့, တစ်လွှာတစ်လွှာလှီးသည် ဎၢ့၃ၟၢ, လှေကားထစ်၊ လှေကားချင်

@ၵಽಁ@

ပႏု ညီညာသည်၊ တည့်မတ်သည်၊ မရမ်းပင် ပႏုပဲး (အရှပ)/ပႏုပ္ပႏ, အလွန်ညီညာသည် ပႏုပႏု, ခပ်တည့်တည့်၊ ခပ်ညီညီ ပႏုထံး, မရမ်းပင် ပႏု၁၂, မရမ်းသီး

@ဎး@

ဎးဎိၭ (အရှပ)/ယၧာ့, ပွဲလျက် ဎးလာ့, ဖြန်းကနဲဖြစ်သည်၊ ကျင်တက်လာသည် ဎး (ဆီာ့ကံ၊ဎးလာ့), ကြက်သီးထသည် ဎး (နၭဎး), မဲနယ်

@ပံ@

စံ, ယိုင်သည်၊ ယိုင်လဲသည် စံလႏ့/လႏ့စံ, ယိုင်လဲသွားသည်

```
@ဎႆၩ@
ဎႆၩ (ထုးဎႆၩ/ထုးဎႆၩ၁ၭ), ပုရွက်ဆိတ်
@ဎႆၪ@
ဎႆၪ, ကြည်လင်သည်
ဎႆၪ (ဆံၫ့ဎႆၪ), သန့်ရှင်းစင်ကြယ်သည်
ဎႆၪ (ထံၫဎႆၪ), ရေကြည်၊ ကြည်လင်သောရေ
ဎႆၪ (နၧာ့ဎႆၪ), ညိုစော်နံသည်
```

ပံံ၊ဖၩ့, ကြည်လင်တောက်ပသည်

ပံ၊ (လံ၊ဆံၢ့ပံ၊), သမ္မာကျမ်းစာ

@ບໍາ@

ပံၫ, ချောသည်၊ လှသည်၊ မှုတ်ရသောတူရိယာ၊ ဥယျာဉ် သို့မဟုတ် တောင်ယာဖုန်းဆိုးခေါ် တောင်ယာရိတ်သိမ်းပြီး ပြန်လည် အလေ့ကျပေါက်လာသောအခင်း ပံၫပါဒၩ, ချောမောလှပသည် ပံၫဎုၭ/ပံၫဝံၪဎုၭဝံၪ, တောင်ယာပဲခင်း ပံၫဖၧၩ့ဎုၭဖၧၩ့, ဥယျာဉ်ခြံတွင်း ပံၢလၩ, လှပသည်၊ ယဉ်ကျေးသည် ပံၫပဲးလၩလၩ, ရှုချင်ဖွယ်၊ လှလှပပ

@ဎံၬ@

ပံ၊ (အရှပ)/ကၭတခူၭ, ကျပ်ညှပ်သည်၊ ကျပ်သည်၊ စုပြုံကျပ်သိပ်သည်

@ບໍ່າ@

ပံံ့(အရှပ)/ဝၩ့ဖီၩ့, စည်းရိုးခတ်သည်၊ ခြံခတ်သည်

@ၵိုး

ပံႏ့, ကျိန်းသည်၊ နှံ့စပ်သည်၊ အနှံ့အပြား ပံႏုပံႏလ့၊, နေရာတကာအနှံ့၊ နေရာအနှံ့အပြား ပံႏ့(၃ၫဎံႏဲ့), သွားကျိန်းသည်

@ပု@ ဎ့ (အရှပ)/ဎၞၪ, ဗန်း၊ ကျဲကျဲယက်ထားသော ဆန်ကော(သို့)ဗန်း **@**ၵ်း**@** ဎၟၭကနဲႇ အမှတ်တမဲ့ ဎၟၭဎၟၭႇ တိတ်တိတ် @ຄໍາ@ ဎၟၪ(အရှပ–ဎ့), ရွေးဖယ်သည်၊ ဗန်း(သို့) ဆန်ကောကျဲ ပဲ့၊ခွံ၊ယ၊ဎွံ၊, ငါးကိုအရိုးရွေးဖယ်သည် ပံ့၊လႏံုဆိုးပဲ့၊လႏံ့, ချွေချသည် **@**ၵ်း@ ပ္ငု, ဓား ပ္၊ကိုၭ/(အရှပ–နၭထရိး), ဓားအိမ် ပူးခိုးဆွာ့, ဓားဦး ဎၟၬချီၩၟ, တူရွင်း ဎၞၬ(ဂsဎၟၬ), ရှောင်ကြည်သည်၊ ရှောင်တိမ်းသည်၊ ရှောင်သွားသည် ပ္စ္စ္စစ္မေန) မွားဦးချွန် **ဎ့၊ဆလံၫ့/ထၭဆလံၫ့, ဓားခွေး** ဎ့၊ဖၭထီၢ, ဓားရှည် ဎ့၊ထိ, ဓားရိုး ဎ့၊နါ, ဓားသွား ပ္စုနုံး, ဓားနောင့် ဂ်ံးမင်္နယ်း, မားမ **@**ဎႝၩ@ ပဲး, ငရဲ၊ အက်သည်

ပဲး, ငရ၊ အကသည ပဲး/ဆၧပဲး, ဒရယ် ပဲးဖၭ/ပဲးထ့ဖၭ, အက်ကွဲသည် ပဲးမိ, ဒရယ်မ

ပဲး (ဘ၊ပဲး), ငရဲကြီးသည်

ပဲးလၫ့/ပဲးထဲ့, အက်ကြောင်းပေါ်သည် ပဲး (အဲ့ပဲး), လူကြီးမိဘကို ငရဲကြီး၍ ပူဇော်သည်၊ နတ်စားသည်

ဎဲၪ (အရှပ), မြက်ကြမ်း

@ဎેၫ@

ขဲາ, ဗိုက်နာသည်၊ စီစဉ်သည် ขဲາ (ဂူsขဲา), ဝမ်းဗိုက်နာကျင်သည် ขဲາလႏ့/ขိรขဲາလႏ့, အစီအစဉ်လုပ်သည်

@ဎႝၫၟ@

ဎဲာ့, သွေ့သည်၊ ခြောက်သည် ဎဲာ့ထၤ, ခြောက်ကပ်သည် ဎဲာ့ထာ့/ဎဲာ့လာ့, သွေ့လာသည်၊ ခြောက်လာသည် ဎဲာ့ (ယၪဎဲာ့), ငါးခြောက် ဎဲာ့ (၁၁ာ့ဎဲာ့), ပုစွန်ခြောက်

@ၵှဒ်@

ပဲႏ, အမွှာ၊ အကွဲ၊ အစုံ ပဲႏထး, ခွဲမရအောင် ပူးကပ်သွားသည် ပဲႏ့ (ဖိ၊၁၊အပဲႏဲ့), ကလေးအမွှာပူး ပဲႏလံ, လေးယောက်အတွဲ

@၇ၢံ@

ပဲဲ့, ကွေ့သည်၊ လှည့်သည်၊ ရှောင်တိမ်းသည် ပဲဲ့ပီဲ့, လှည့်ပတ်သွားသည်၊ ကွေ့ပတ်သွားသည် ပဲဲ့ (လုံးပဲဲ့), ကွေ့၍သွားသည်၊ ပတ်၍သွားသည် ပဲဲ့ဝေဝေ, ပတ်၍ပတ်၍သွားသည်၊ ပတ်ခြာလှည့်သွားသည်

@ဎႝး@

ပဲး, ထိမိ ဖိမိ၍ ပိန်သွားသည်၊ ပြားသွားသည်

ပဲးထး, ဖိမိ၍ ပိန်ကျန်ရစ်သည် ပဲးလႏ့, ပိပြားသွားသည် ပဲး၁s/ဆၧပဲး၁s, မျက်စိရှက်သည် ပဲး (ဘၪပဲး), ထိ၍ ပြားသွားသည် ပဲး (မုပဲးလႏဲ့), နေစောင်းသွားသည် ပဲး (ရီဘၪထဲးပဲး), ဖိမိ၍ ပလိုင်းပြားသွားသည်

@ภาวั**@**

ဎၧၢ့, လေးသည်၊ လေးလံသည်
ဎၧၢ့ဎၧၢ့လီၢ, ခပ်လေးလေးပဲ
ဎၧၢ့တီၩ, အလွန်လေးသည်
ဎၧၢ့ယူၭချၬ, အလွန့်အလွန်လေးသည်
ဎၧၢ့လၨၪ, လေးလွန်းသည်
ဎၧၢ့ဘၪအ၁ၭ, သူ့အတွက်လေးသည်
ဎၧၢ့ (ခိၪဎၧၢ့ခဲ့႞ဎၧၢ့), ခေါင်းလေး ဖင်လေးသည်
ဎၧၢ့ (စူၪဎၧၢ့ခဲ့႞ဎၧၢ့), လက်လေး ခြေလေးသည်
ဎၧၢ့ (ထာၩဎၧၢ့ဆီ၊နီၢလဲ၊), ဘာတာဝန် လေးသလဲ
ဎၧၢ့ (အ၁ၭဎၧၢ့), စိတ်လေးသည်

@ภาร**้**@

ဎၧၩၟႋ မှို ဎၧၩၟဎီ, ႖ၟေငွေလက်ဝတ်တန်ဆာများ ဎၧၩၟၜႜအူၭထၟၪ, မှိုကွန်ခြာ ဎၧၩၟၹၨႝဎၧၩၟၹ႞ၟဖူၫ, သစ်တုံးမှို ဎၧၩၟထၪၟ/ဎၧၩၟဎီထၪ, မှိုတက်သည် ဎၧၩ့ထိၪဎွႆၭ, ငှက်စွပ်မှို ဎၧၩ့တျို့, မှိုဖြူ၊ တောင်ပို့မှို ဎၧၩ့ဘၩ့, ဝါဆိုမှို ဎၧၩ့ဘႏွ, ဝါဆိုမှို ဎၧၩ့ဘျၭ/ထိၪဎၧၩ့ဘျုၭ, ငှက်၊ မြေဝပ်ငှက် ဎၧၩ့မၫဆမံၭ, ရေမြှုပ် ဎၧၩ့(လၩၟဎၧၩၟ), ပိန်သွားသည်၊ ကြုံလှီသွားသည် ဎၧၩၞၥႆၪလၪအီၩ, ဖက်သွတ်မှို ဎၧၩ့အဲၩ့, မှိုဆန်ကွဲ

@ဎုၬ@

ဎု၊ (ကဎု၊), တစ်သက်
ဎု၊ (ကဎု၊), တစ်သက်
ဎု၊ (ကဎု၊ယီး), ယခုတစ်သက်တာ
ဎု၊ (ဗၩဎု၊ဆၧမး), အလုပ်အတူလုပ်သည်
ဎု၊ (မံၫဎု၊အာ့ဎု၊), အတူအိပ်အတူစား
ဎု၊ (လံ့ၩဎု၊ထဲႏၟဎု၊), အတူသွားအတူလာ
ဎု၊ (ဘံၫဎု၊မၧာ့ဎု၊), သေအတူရှင်အတူ
ဎု၊ (အီ၊ဎု၊), မင်္ဂလာဆောင်သည်
ဎု၊ (အီ၊ဎု၊ဂံံံ့ကဖျိုံ့ဎး), တစ်အိမ်တည်း အတူနေသည်

@ဎၟၭ@

ဎုၭ, တောင်ယာ ဎုၭၥံၪဎႆၫ၁ံၪ, တောင်ယာပဲခင်း

@ဎုၢ့@ ဎုၢ့(အရှပ)/ဎိၢ့နၫအ့ၪ, နှပ်ညှစ်သည်

@ပူ@

ပူ, ရှို့သည်၊ နို့သက်သည် ပူခိ၃ွ၊, မီးကျွမ်းအောင်ရှို့သည် ပူထဲ့၊ခွံ၊, မီးနှင့်ရှို့လိုက်သည် ပူထဲ့၊ခွံ၊ဆဲ၊ဘံ၊၁ိၭ, အမှိုက်ကို မီးရှို့ပစ်သည် ပူထဲ့၊ဆဲ၊လုမ္၊, ယဇ်ကောင်ကို မီးရှို့သည် ပူ(ထဲ့ပူ), အစိုပြန်သည် ပူ(နူပူလ႑ဲ့), နို့ရည်သက်သည် ပူလဲ့ပုရှုးအစွဲ၊, လူသေအလောင်းကို မီးသင်္ဂြိုလ်သည် ဎူ၊, ပိန်း၊ ပိန်းပင် ဎူ၊ထံ, ပိန်းဉ ဎူ၊ဘီၩ့, ပိန်းရိုး ဎူ၊မံၩ့, ပိန်းရိုင်း

@బူ1@

ပူး, ခြောက်ဂဏာန်း ပူးကု၊, ခြောက်သိန်း ပူးဆံး, ခြောက်ဆယ် ပူးထီး, ခြောက်ထောင် ပူးယး, ခြောက်ရာ ပူးလ၊, ခြောက်သောင်း ပူးပူးပႏဲ့ပႏဲ့, ညီညီညွတ်ညွတ်

@ဎူၭ@

ပူး, သပ်သည် (ချောမွေ့အောင်) ပူးဂူ, ကြိမ်ကိုသပ်သည် ပူးဖျဲ, မျှားကိုသပ်သည် ပူးဖျဲ့ / (ရှူးဖျဲ့ – အရှပ), ချောအောင်သပ်သည် ပူးဝေ, ဝါးကိုသပ်သည် ပူး (အီးပူး), သောက်သည်၊ ဇွန်းနှင့်သောက်သည်

@စိုး@

ပိး/ဒိ၊, ကြီးသည် ပိးဆံး, မညီမညာ၊ အကြီးအငယ်မတူညီ ပိးထဲ့့၊, ကြီးပြင်းလာသည် ပိးထဲ့့ဒိ၊ထဲ့့၊, ကြီးပွားတိုးတက်လာသည် ပိးပိးထီးထီး, ကြီးကြီးမားမားမြင့်မြင့် ပိး (အပိးအဆံး), အကြီးအငယ်

@ၵွၢ@

စိၪ, ဖုတ်သည်၊ မိတ်ထသည်

```
စိ၊ပါလ၊အၧၩ့, အရုပ်ဆိုးသည်၊ အကျည်းတန်သည်
စိ၊ (အဲ့စိ၊), မီးနှင့်ဖုတ်သည်
@ຍຳ@
စိၫခွံ၊, ပေါင်းသင်သည်
စိၢလ႑္/စိၫထၧ့, စိတ်ကြွသည်၊ တောင်သည်
@ၿိုး@
ပိ၊, ရှစ်ဂဏာန်း
ပိ၊ (လႏုပိ၊/လႏုပလိ၊), သင့်မြတ်သည်၊ သဘောတူညီသည်
@ပိၵ@
စိၭ, ဖယောင်း၊ ပျားဖယောင်း
စိၭဒီၪ, စီစဉ်သည်
စိၭဎဲၫလၩ့, စီစဉ်နေရာချသည်၊ အစီအစဉ်လုပ်သည်
စိနစ် သေးအခါ (ပုစိနစ်) ဆန္ဒအခါ), စီမံကွပ်ကဲရေးမှူး
စိးစၭခ်ီၫ, ဖယောင်းစက္ကူ
ပိး (ဒ၊ပိးလၩ့), အတူဆုံတွေ့ကြသည်
ၿိး (မးၿိးလႏဲ့), အတူလုပ်ဆောင်ကြသည်
စိး (လူးစိုးလ<sup>နဲ့</sup>), အတူတကွသွားသည်
ပိး (လီးပိးလ<mark>ႊဲ့), အတူပြောဆိုတိုင်ပင်သည်</mark>
ပိန (အာ့ပိနလဲ့), အတူစားသောက်ကြသည်
಄ၵွဒ်@
စိုးပ၊ (အစိုးအပါ), အလှေးအမွှား
စိးလး, အမာရွတ်
```

@ဎီ@ • *(* ့

ပီ (ကိၭဎီ), အော်ငေါက်သည် ပီမုၫဖျဲၫ, ဖျောက်ဆိပ်ပင်

@စီး@

```
ီး, ဖြည်းဖြည်းတွဲ၍လျှောက်သည်၊ လမ်းညွှန်သည်
ၿီးလာ့, အနာသက်သာလာသည်၊ အသားနုတက်လာသည်
စီး (ဆၧစီး), ဆတ်
@စူး@
ဎီး (ကဎီး), ဒုက္ခရောက်မယ်၊ မသက်သာဖြစ်မည်
@စီး@
ၿီး (နု၊လ<sup>န္</sup>ၿီး), ရေထဲ့သို့ ထိုးဝါးထိုးချသံ၊ ဆူး(သို့) ချွန်ထက်သောအရာ စူးဝင်သောအသံ
@ຍໍາ@
စီာ့, ဖို(ပန်းဘဲဖို)
ဎီၢ့ (ဆဲ့ နေ္ပီး), ထိုးသည်
စီာ့ထဲ့မှ ၁, မီးထိုးသည်
ဎီၫ့လၩ့, ထိုးသွင်းသည်၊ လျှို့သွင်းသည်
@စ္စ်န္စဲ@
စ္ခန္ (မွဴးစ္ခန္), အတူတူပဲ
ဎီႏ့ (နဲႏ္ဎီႏဲ့), အနီးအနား၊ ပတ်ဝန်းကျင်
@စူ္နဲစ
စီ့၊, ဇင်ပြွန်းပင်
စီး့၁, ဇင်ပြွန်းသီး
@စီး@
ီး, ကျွန်၊ ကျေးကျွန်၊ အခိုင်းအစေ
ဦးရှး (အဦးအရှး), အစေခံကျွန်များ
ပီးထဲ့၊ (ပီးလၢ့), အဆိပ်တက်သည်၊ ထိုး၍တက်သည်၊ ကိုက်ခဲ၍တက်သည်
@ၓၘၹ
ဂ်န္တော် (ထွာဂ်န္တော့), ငီ
```

ပွး(စပ္ပး), ရှင်ဘုရင်

```
ဎၟၩ(နးဎၟၩမုၪ), မိဖုရား
ဎၟၩ(အမ့ၬဎၟၩ), မအိပ်ဘဲနေနိုင်သည်၊ မျက်စေ့ကြောင်သည်
@ဎွံ@
```

ဎွံ, ယင်းတိုက်ပင်၊ အရှောင်ခိုက်သည် ဎွံဒိန, ယင်းတိုက်ညွန့် ဎွံ(လုံးဎွံပုရှး), အရှောင်သွားပေးသည် ဎွံ(အဲ့ဎွံ), ပြုတ်သည်

@ပို့ 1@

စွံ၊, ကျဲသည်၊ အရိုး၊ ခွပ်သည် စွံ၊ကဲႏ့, ကျဉ်သည်၊ ကျဉ်တက်သည် စွံ၊ဆၧချံၫ, မျိုးစေ့ကြဲသည် စွံ၊ထံၫ, ရေဖျန်းဘာသာ စွံ၊လၧထံၫ, ရေနှင့်ဖျန်းသည် စွံ၊လႏဘု၊, စပါးကြဲသည် စွံ၊ (ဆ၊စွံ၊ဆၧနၧး့), အရိုးစု စွံ၊ (ဆာ့စွံ၊လိၤ၁ၭ), ကြက်ခွပ်နေသည်

@ဎၟఄၫ@

စွံ၊ ပေါ့သည် စုံ၊ဎၧၢ့ (စုံ၊ဎၧာ့ဘိၭ), အလေးအပေါ့မမျှဘဲကိုး စွံ၊ (ဆာ့စွံ၊), ညှင်းရောဂါ စွံ၊လဲဲ့ကဲဲ့, အလွန်ပေါ့သည်၊ ပေါ့ပေါ့လေး စွံ၊လဲဲ့စွံ၊လီ၊, ဘာမျှမလေး၊ အလွန်ပေါ့သည် စုံ၊ (ပစ္ပံ၊လၨာပစိနက္တာ), ပေါ့လွန်းကျွမ်းထိုးကျသည် စုံ၊ (၁နေ့), ဝမ်းသာသည် စုံ၊ (ဆာစွံ၊ဆာဖျး)/စုံ၊စွံ၊ဖျးဖျး, မရဲတရဲ၊ ကြောက်ကြောက်လန့်လန့်

@ဎ္ပံီး@

ဗွံ၊, အူ ဗွံ၊ဆဲၩ့, ဗိုက်ထဲအစာမရှိ၍ ဆာလောင်နေသည် ဗွံ၊၁ၪ, ငရုတ်ကောင်း ဗွံ၊ (ဂံរ့အဗွံ၊) ယူဒိႏ၀ဲႏ, ဆင့်

@ဎွႆၭ@ ဎွႆၭ (ထိၪဎွႆၭ), စာကလေးငှက်

@ဂ္ဂ်ိ်န်

ပွံႏဲ့ ကျပ်ခိုး၊ ငှက်တွန်သည် ပွံႏဲ့ဘ၊အမံႏဲ့ အမည်ကိုသတိရ တမ်းတသည် ပွံႏဲ့၁၂, ချူလုံးလေးအသီး ပွံႏဲ့ (ထိ၊ပွံႏဲ့), ငှက်တွန်သည်၊ ငှက်သီချင်းကျူးရင့်သည် ပွံႏဲ့ (လၢ့ပွံႏဲ့), မိုးခြိမ်းသည်

@బ్గ@

ဎၘ, ဘယ်မျှ၊ ဘယ်လောက်၊ ပိန်သည် ဎၘ့ခိ၊လဲ၊, ဘယ်နှစ်စီးလဲ ဎၘ့ဂၩလဲ၊, ဘယ်နှစ်ယောက်လဲ ဎၘ့စီါ့လဲ၊, ဘယ်နှစ်နေရာလဲ ဎၘ့ဖျို့လဲ၊, ဘယ်နှစ်လုံးလဲ ဎၘ့လႏ (ဎွဲလႏဲ့), ပိန်သွားသည် ဎၘ့လႏဆံးယူး, ပိန်ချုံးသွားသည်၊ ပိန်ညှက်သွားသည် ဎၘ့ဆိးဎၘ့ဘႏဲ့, ပိန်လှီသည်၊ ပိန်သေးသည် ဎၘ့ဆိးလဲ၊, ဘယ်တုံးကလဲ၊ ဘယ်သောအခါမျှ

@ၵိ်း**@**

ပွဲ့ႏ, ပြည့်သည်၊ ဝယ်သည် ပွဲ့းပီး့, အညီအမျှ ပွဲ့းစီး့နီး့, ပြည့်မောက်သည် ပွဲ့းယူး, ပြည့်ပြီ ပွဲ့းယီး, ဤမျှလောက် ပွဲ့းနီး, ထိုမျှလောက် ပွဲ့လေး, ပြည့်လွန်းသည် ဎွၩ့အိပ္ဂအိပ္ဂ, မပြည့်တပြည့် ဎွၩ့အာ့, ဝယ်စားသည် ဎွၩ့လၨၪခွံ၊, ပြည့်လျှံကျသည် ဎွၩ့အီး, ဝယ်သောက်သည် ဎွၩ့ (အာ့ဎွၩ့), ဝယ်ယူသည် ဎွၩ့ (အလူအဎွၩ့), တန်ဖိုး၊ အဖိုးအခ

@ဎွဲ့ (ဎွဲ၊) ဎွဲ့၊ထံၫ (ဎွဲ၊ထံၫ), မိုးရေ ဎွဲ့၊ (ဎွဲ၊) ဎွဲ့၊ထံၫ (ဎွဲ၊ထံၫ), မိုးရေ ဎွဲ့၊ခါ့, တံစက်မြောင်း ဎွဲ့၊ရှုးလႏဲ့, မိုးရွာနည်းလာသည်

@ဎွၭ့@ ဎွၭ့, ခွဲစိတ်သည် ဎွၭ့ထ့ဖၭ/တီး့ထ့ဖၭ, ထက်ခြမ်းခြမ်းသည်၊ ထက်ခြမ်းခွဲသည် ဎွၭ့အ၁ၭ, ခွဲစိတ်ခံသည်

@ဎွဲၫ့@ ဎွဲၫ့ (အရှပ)/ပွဲၩ့, ပျဉ်းကတိုးပင်

@ဎွဲး (ဒံၪဎွဲး – အရှပ) ဒံၪဎွ., ဥသိမ်

@ငါ@ ငါငီး(ငါငီးငါစၪ), စိတ်မနှံ့သူ

@¢@ ငဲမီរံလံုး, ခဏခဏ၊ မကြာမကြာ၊ မကြာခဏ

@ငၨၭ@ ငၨၭ(တငၨၭချံၫ), တက်နောက်ပြန်လှော်ခတ်သည်၊ တက်ပြင်းခတ်သည်

```
ငၨးs(တငၨးsလၪ), ခတ်တက်
ငၨးs(တငၨးsဘီး့), ခတ်တန်
@ငူး@
```

ငူ၊, ရှိန်းခို

@o@

စ, မောင်၊ ငယ်ရွယ်သူလူငယ်များ၏ အမည်နာမရှေ့တွင် တပ်ခေါ်ရသော အက္ခရာ စကာ့, မောင်ကန် စဘွႏ, မောင်ဖြူ စဎွႏ, ရှင်ဘုရင် စဎွဲ, စားပွဲ စဘံးမှ, စပျစ်ပင် စဘံးလး, စပျစ်ခင်း စဘံးထံး, စပျစ်ရည်

@os@

စးထံၢ, ရေဆန်သွားရသည် စးလံး, လေဆန်သွားရသည် စး (နံၫစး), နှစ်ဆ

@o1@

စၪ, ရှုံးသည် စၪဂါ/စၪဂါစၪဘၟၭ, ရုတ်တရက်ကြောက်လန့်တတ်၍ ပါးစပ်မှ ပေါက်ကရပြောမိပြောရာပြောခြင်း စၪယူၭ, ရှုံးပြီ စၪ (ပှစၪ), ဖုတ်၊ တစ္ဆေ၊ မှင်စာ

@os@

စၭကဝၭ, ဝန်ပိုငှက် စၭခီၫ, စက္ကူ စၭခုၪ, တူ

```
စၭခူၭ, လက်ရိုက်၊ တင်းပုတ်
စၭထၪ့, စတင်သည်၊ အစပြုသည်
စၭထၪ့ဆၧဖံၭဆၧမၩ, လုပ်ငန်းအစပြုသည်
```

@os@

စႏု အဆီအနှစ်၊ အနှစ်၊ ကညင် စႏုကလၧႏ့မှ, နွယ်ပင်တစ်မျိုး စႏုပခၧႏု ယောက်ျားခြင်း မေထုံပြုခြင်း စႏုပြၩ၁၂ (အရှပ – တမီးကျဲႏု၁၂/ပနီးကျဲႏု၁၂), သံပုရာသီး စႏုထံနေ့ ကညင်ပင် စႏု (အစႏုထံး), အနှစ်သာရ၊ အဆီအနှစ်

@oi@

စါ့, ရေကွင်း (ငါးထောင်သောရေကွင်း) စါ့ထါ့မှု၊, မျက်စိဖွင့်သည် စါ့မှု၊စါ့နာ၊, မျက်စိမျက်နှာဖွင့်သည်၊ နိုးနိုးကြားကြား စါ့ (ဒိုးစါ့), ရေကွင်းထောင်သည် စါ့ (အါ့စါ့/အါ့စိုးအာ့စါ့), မေးသည်၊ မေးမြန်းသည်

@@@

စံစီး/ထိ၊စံစီး, ငှက်မင်း စံစီး့/စိစီး့(အရှပ)/ဆၧဖိၢ, ခြင် စံပီာ့၁၊, မြက်ပင်တစ်မျိုး စံဖယၧး (အရှပ)/မၭစံ၁ၧာ့, စမုန်နက်

@აა@

စံးကရိ[ု]့, ပန်းခရာ စံးပီး့/ဆံးပီး့, ဆီးအိမ်

@å1@

စံ၊စ၊ (အရှပ)/ဘ၊၁ၭလိ၊, ပေကျံသည်

@ 01@

စံၫဖီး, အစက်အပြောက်၊ ပြောက်ကြား၊ ကျားသစ်ရေကဲ့သို့ အပြောက်အပြောက် စံၫ (ခဲ့ၫစံၫဖီး), ကျားသစ်

@**o**s@

စံး/စံးဆၧ, ပြောသည် စံးခိုးစံးတၩ, ကျေးဇူးတင်သည် စံးဂီးစံးကဲၪ, ပြီးစလွယ်ပြောလိုက်သည် စံးဆၧာ့, ပြန်ပြောသည် စံးထဲ့အာ့အား, ချီးမွမ်းထောပနာပြုသည် စံးဘၪ/လီးဘၪ, ပြောပြသည်၊ ရှင်းပြသည် စံးလဲးအား, သူ့ကိုယ်သူ ပြန်ပြောသည် စံးဝဲး/လီးဝဲး, ပြောခဲ့ပြီးသော၊ ပြောဆိုခဲ့ပြီးသော၊ ဂတိပြုခဲ့ပြီးသော စံးခိုး, ဆဲဆိုသည် စံးအားနဲ့စံးဘာ့, မကောင်းပြောသည်၊ ရှုံ့ချပြောဆိုသည်

@စံး့@ စံး့စံး့, လင်ကွင်းကလေး

@os@

 စုးရၫ့နၧၩ့, အနိုင်ဆုံးဖြတ် စီရင်ပိုင်သည် စုးရၫ့ပၧၩ့ဘၪ, စီရင်စိုးပိုင်သည်၊ စီရင်အုပ်စိုးသည် စုးရၫ့စၪ, အရှုံးဆုံးဖြတ်သည်၊ စီရင်ချက်ချသည် စုး(ပှစုၩရၫ့ဆၧ), တရားစီရင်သူ၊ တရားသူကြီး စုး(ပှစုၩရၫ့တီးဆၧ), တရားသူကြီး

@o1@

စ္ ၊ (စူ ၊ စု ၊) , လက်ဝဲဘက်၊ ဘယ်လက်

@os@

စ္နႈစ္နုံးရဲာ့, အထွေထွေ စုန္ထို႔ဂန္ဖနစ္နန္တိုင္စန္နီး ေတာ့နဲ့ေတာ့နဲ့လျှောက်သည် စုန္ဆ(အာ့စုန္/အာ့စုန္အာ့ကိုး), စစ်ဆေးသည်၊ စစ်ဆေးမေးမြန်းသည်

@\$6@

စဲး, မြဲမြံအောင်ပြုသည်၊ ခတ်သည် စဲးနဲ့၊့ (စဲးနဲ့၊့ထ၊), တံဆိပ်ခတ်သည် စဲးဘုး (စဲးဘုးထ၊), ကပ်ထားသည် စဲး (၁ၫ့စဲး), ပိုးစုန်း

@91@

စဲ၊ (၁), တစ်သီးတစ်ခြား၊ သီးသန့်သည်ဟူသောအဓိပ္ပာယ်၊ ဥပမာ – ကွဲ့စဲ၊, သီးသန့်ကစားသည် မံၫစဲ၊, သီးသန့်အိပ်သည် မၩစဲ၊, သီးသန့်လုပ်သည် လဲ့စဲ၊, အများထဲက သီးသန့်ကျန်ခဲ့သည် လဲ့စဲ၊, သီးသန့်သွားသည် အီးကဲ့၊စဲ၊, ဖယ်ထားသည်၊ သီးသန့်ထားသည် အီးကဲ့၊စဲ၊, ဖယ်ထားသည်၊ သီးသန့်ထားသည် စဲ၊ (၂), သေချာသည်ဟူသောအဓိပ္ပာယ်၊ ဥပမာ – ဂုံ့ဘာ၊စဲ၊, ကောင်းစွာ၊ လှစွာ (အခြားဝေါဟာရနှင့်တွဲလျှင်)

မးဝဲ့ၫဂဲ့းဘၪစဲၪ, ကောင်းစွာလုပ်သားပဲ လဲ့းဝဲ့ၫဂဲ့းဘၪစဲၪ, သွားသားပဲ စဲၪ (၃), ပွဲလျက်ကဲ့သို့စေးကပ်သည်ဟူသောအဓိပ္ပာယ်၊ ဥပမာ – ကွဲ့းစဲၪ, မွေ့လိန်မှရသောပွဲလျက်

@စဲး@ စဲးဆးဆၧ, အပ်ချုပ်စက်

@စဲး့@ စဲး့, ယိုင်သည်၊ တိမ်းသည်၊ စောင်းသည် စဲး့ (၁ှၭစဲး့), စစ်ကြောင်း

@စဲဲ့@
စဲဲ့, ပြေးသည် (အရှပ – လျှောက်သည်)
စဲဲ့ကွႏှ ပြေးလွှားကစားသည် (အရှပ – အပျင်းပြေလျှောက်သည်)
စဲဲ့ခငဲ, ဘုရင် တိုင်းခန်းလှည့်လည်သည်
စဲဲ့ရှိနစဲဲ့ရှႏှ ခြေဦးတည့်ရာ ပြေးသည်
စဲဲ့တလဲး, အပြေးအလွှားသွားသည်
စဲဲ့ထဲ့ခွဲ၊, ထွက်သွားသည်
စဲဲ့ထဲ့စဲ့၊လုံး, ဝင်ထွက်သွားလာသည်
စဲဲ့ပြဲးႏွဲ့, အပြေးပြိုင်သည်
စဲဲ့ဖုံး, ရောင်ခွာသည်

@စၧၩ့@ စၧၩၟ, ချည်သည် စၧၩ့ထၬ, ချည်ထားသည်၊ ချည်နှောင်သည် စၧၩ့ဒိၪချိၪ, ထုံး၍ချည်သည် စၧၩ့လၩ့ဆဲၩ, တွဲလောင်းချည်ထားသည် စၧၩ့လၩ့၁ံၫအ၁ၭ, ဆွဲကြိုးချသေသည် စၧၩ့၁ံၫ, ဆွဲကြိုးချသတ်သည် စၨး (ကျၭစၨးၭ), ကြိုးစားသည်

@စုး@ စုး (ကစုးယၫ), ငြိမ်ငြိမ်နေသည် စုး (အီ၊ကစုး), ငြိမ်ငြိမ်နေပါ၊ တိတ်တိတ်နေပါ

@စု၊@ စု၊, အဆိပ်၊ စိမ်သည် စု၊စီ၊လႏ့, စိုအောင်စိမ်သည် စု၊ဆံး/စု၊ဆံးလႏ့, ဆောင့်ချသည် စု၊ဘိၢ့, နူးအောင်၊ ပွအောင်စိမ်သည်

@စုs@
စုs, တိုးသည်၊ တိုက်သည်၊ ဝှေ့သည်၊ ဆောင့်သည်
စုsထ့ဖs, ကွဲအောင်ဆောင့်သည်၊ ဆောင့်ခွဲသည်
စုsထံးလႏ့, ဆောင့်ချသည်
စုsထံးအခါ့, ခြေထောက်ဆောင့်သည်၊ ခြေဆောင့်သည်
စုsထံးအခါးပွံ၊, ခေါင်းကိုဆောင့်ချသည်
စုsလႏု, ဆောင့်ချသည်၊ ပစ်ချသည်
စုs (ဆာမံးစုsပုရှး), လူကိုနွားဝှေ့သည်

@စူး@ စူး, ချွန်သည် စူးဖိ[ဲ]^၂, နာမကျန်းဖြစ်၍ ကုပ်ကုပ်လေးဖြစ်နေသည် စူးယ¹ခိ၊ (အရှပ), ရှေ့သို့၊ နောက်နောင် (လု ၁း၄၈) စူး (နိ[ဲ]^၂စူး), တုတ်ချွန်

@စူ၊@ စူ၊, လက် စူ၊ကုႏ, လက်ကိုက်သည်၊ လက်ညောင်းသည် စူ၊ကီႏ, လက်ခလယ် စူ၊ခိ၊, လက်သီး

```
စူ၊ခ်ိုး/စူ၊ဒံႏွ, လက်ကောက်ဝတ်
စူ၊ဎွံ၊ကဲႏ့, လက်ကျဉ်သည်
စီးစံး, တယ်ဝှ
စူ၊ရှာ, လက်ညောင်းသည်
စူ၊ထၢ, လက်အထွာ
စီၫထ္ရနံႛ တယ္ခဏာ
စူ၊ထီးဒူ၊, လက်သီးဆုပ်
စူ၊ထွာ, လက်ယာ
စူ၊ဒံႏႇ လက်ကောက်ဝတ်
စူ၊ဒ့ၭ, လက်သန်း
စူ၊ဒူ၊, လက်ဖျံ
စူ၊နိႏ့, လက်ညိုး
စူ၊နိုးခဲၢ့, တထောင်ဆစ်
စူ၊ပလံၩ, လက်မောင်း
စူ၊ဖံနခု၊, လက်နှီး
စူ၊ဖီ့၊, လက်နက်၊ လက်ကိုင်
စူ ၂ဖု၊ ဘူး၊ သခွားအညွန့်တွင် တိုင်ကို တွယ်တက်ရန် လက်တံအမျှင်
စူးဖျါ, လက်တောင်၊ လက်၏အတောင်အတိုင်းအတာ
စူးဖျာ့, လက်အိတ်
စူးမိုး, လက်သည်း
စူ၊မံႏ, လက်သူကြွယ်
စုံ၊မှ, လက်မ
စူ၊ယၫခိ၊, လက်ခုံ၊ လက်ဖမိုး
စူ၊ယၫ၁ၭ, လက်ဝါး
စူ၊လါခီ1, လက်ဘယ်ပြန်ညာပြန်၊ လက်ဘယ်ရောညာပါ
စူ၊လး, လက်ရာ၊ လက်ရေး
စ္ခ၊လးခၢ့ခ်ိဳ၊, ဥစ္စာပစ္စည်း
စူ၊ဝၭထိ၊, လက်တုန်သည်
စူ၊ဝဲၩ, လက်နက်
စူ၊၁ံၭ, လက်စွပ်
စူ၊၁့၊ခၢ့မၩ, လက်မှုအတတ်
စူ၊အၢ့ဒၩ့, ခူနာ၊ လက်ခူနာ
```

```
စူ၊အဲဲ့၊ဂံၭ, လက်ညောင်းညာကိုက်ခဲသည်
စူ၊ (ကစူ၊), လက်တစ်ဆုပ်
@os@
စူး, စုသည်
စူးကီး, စုပုံသည်
စူးကီးဝါပိုး, စုသိမ်းပုံထားသည် (ဥပမာ – စပါး၊ ပစ္စည်းဥစ္စာ)
စူးစုး, ငွေစုသည်
စူးဆၢ, ဖျားနာသည်
စူး (ကစူး), ပြည်တည်ကိုက်ခဲခြင်းမျိုး
@88@
စိၩ, အဝေးကအရာကို မျှော်မှန်းသည့် အဓိပ္ပာယ်၊ ဥပမာ –
ကျဲ့စိုး, အဝေးသို့ မျက်လွှာကို ပင့်၍ကြည့်သည်
ကိုးပီစိုး, လှမ်းအော်သည်
ဂဲၫစိၩ, လာခဲ့သည်
ရူးစိုး, လှမ်းပါးချသည်
ထဲးစိုး, ပြန်သွားသည်
ဒဲးစိုး, လက်ဝါးနှင့်လှမ်းချသည်
နံစိၩ, လှမ်း၍ပြုံးရယ်သည်
ဘူးစိုး, လှမ်းနှိုက်သည်
ယီစိုး, လှမ်းကြည့်သည်
ယူsစိုး, လှမ်းပေးသည်
လုံးစိုး, လှမ်းသွားသည်
လီးစိုး, လှမ်းပြောသည်
စိုး (ဂ်ီႏွစ်ႏ/ဂ်ီႏွစ်ႏစိုး), စိတ်မနှံ့တနှံ့
@စိs@
စိန, စိုက်ချသည်၊ (လှေ)စပ်သည်၊ (လှေ)ဆိုက်သည်၊ ဆိတ်သည်
စိနခ္န, ရုံးပင်
စိန္ခို/စိန္ခိုလႏွဲ့ ဦးစိုက်ကျသည်၊ ငိုက်စိုက်ကျသည်
```

စိုးချံၫ, လှေစပ်သည်

```
စိ်းထၧ့ကဘၩ့, ဘင်္ဘော ဆိုက်သည်
စိုးဖျၩ, ပန်းပုထုသည်
စိ်းထပ့်ချုံး, လှေကိုဆိုက်ကပ်သည်
စိုးဘံ၊ခို၊, နှံကောင်၊ ရှိခိုးကောင်
စိၭဘျာ့/စိၭလၩ့ဘျာ့/ကံဲ့ဘျာ့, လက်နှင့်ဆိတ်ချေသည်
စိုးအဲ့အဆဲ၊ (ဆဲ့), ကြက်အစာကို ဆိတ်(ကောက်)စားသည်
စိs (ကစိs), တစ်မိုက်
@စီး@
စီး, ညှင်သာစွာ၊ အစ်ကိုကြီး
စီးစီး (ချဲႏွစီးစီး), တိုးတိုး၊ ညှင်ညှင်သာသာ (ညှင်ညှင်သာသာပြောပါ)
စီးစီး (တီးတီး/ဝဲစီး), ကိုကိုကြီး၊ အစ်ကိုကြီး
စီးတမူၢ, ကန့်ချုပ်နီ
@စီ1@
စီၫချီၩ/စီၩချီး, ရှန်းသည်၊ ပျာယာခတ်သည်၊ အရှက်မရှိသော၊ ကမျင်းသော၊ ကလက်သော၊
နန့်သော
യൂയ
စီး, စိုသည်၊ တွေးတောစဉ်းစားသည်၊ နားထောင်သည်
စီးပိုး (ဆီးမီးဒိုး – အရုပ), အထင်ကြီးသည်
စီးဆံး (ဆီးမီးပုံ၊ – အရုပ), အထင်သေးသည်
စီးဖျွန္စစီးဘုံ့, စိုရွဲသော၊ စိုစိုစ္စတ်စွတ်ဖြစ်သော
စီးဘာမာ, အထင်မှားသည်
စီးဘၤအဲ့၊, မတွေးတတ်၊ မစဉ်းစားတတ်
စီ၊လၩ့အ၁ၭ, သူ့ကိုယ်သူထင်သည်၊ သူ့ကိုယ်သူ ပြန်သုံးသပ်သည်
စီ၊အနါ (ဆီၫ့နါ – အရှပ), နားထောင်သည်၊ နာခံသည်
@စီနဲ့@
စီး့ (ခ်ိ၊မိ၊ – အရှပ), ထီး၊ အနံ့၊ ရနံ့၊ မို့တက်သည်၊ စွမ်းအင်၊ စမ်းသပ်သည်
```

စီးခ်ိဳ၊ – မြင့်သောတောင်ကုန်း

စီးခ်ိုး (တႏွစ္စီးခ်ိုး), တက္ကသိုလ်

```
စီးခိ၊ (ထរ့စီးခိ၊), မြင့်သွားသည် (ငှက်ပစ်ရာ အပေါ်မြင့်သွားသည်)
စီး့ချိုထံး, ကုဣိုပင်
စီးနီး, ပြည့်လျှံမောက်နေသည်
စီးနီးခို့ရ, တရားပလ္လင်
စီး့မှီး, ထီးထီးမြင့်မားနေသော
စီး့မလီၢ့, စွန်ပလွန်ပင်
စီး့မႏ့, တန်ခိုး၊ ဩဇာ၊ အာဏာ
စီးယိ/မႊချွဲ၊, စမ်းသပ်ကြည့်သည်
စီး့(အစီးဆါ), စိတ်အားငယ်သည်
စီး့(အစီး့နၧာ့မၧာ့), အနံ့မွေးသည်၊ ရနံ့မွေးသည်
စီး့(မှ ၊စီး့), ဓာတ်ခဲ၊ ဘက်ထရီ
@စူး်@
စီး့(ထိဘဲႏှ – အရှပ), စောင်၊ နေရာဒေသ၊ ဆန့်တန်းသည်
စီး့ၿး, တစ်စုတစ်ရုံးတည်း၊ အတူတကွ
စီးစူးစီးခႏ္, ခြေဆန့်လက်ဆန့်သည်
စီး့လၩ့အ၁ၭ, ဆန့်အိပ်သည်၊ အိပ်ချသည်
စီးလႏအယးဒံႏ, ခါဆန့်ချသည်
စီးလီးထၤ့, ဖြောင့်အောင်ဆန့်သည်
စီးလီးထဲ့ချွဲ့ဘီး, ငါးမျှားတံကို ဖြောင့်ပေးပါ
စီးအဒူး, စန့်စန့်သေသည်
စီး့(လစီး့လါလါ), ဘယ်နေရာမဆို၊ ဘယ်ဒေသမဆို
@§§@
စွၩ, တွားသွားသည်
စွၩ (ဂူစွၩ), မြွေတွားသွားသည်
စွး (ဆၧမုဆၧဘီႏွစ္စၩ), အပင်ငယ်များ တွားသွားသည်
စ္ဂၩ (ဖိၪ၁ၪစ္ဂၩ), ကလေးငယ်တွားသွားသည်
စ္ခၩ (အနှါစ္စၩကျီး့), တစ်မျိုးပြော တစ်မျိုးကြားသောနား
@ბ1@
```

စွ၊ (ဆၧစွ၊), အသေကောင်

```
@ģ@
စွံ, နောက်ကျသည်
စွံ (နဂဲၢထီး့စွံ), သင်အရောက်နောက်ကျသည်
@ģs@
စွံs, စုပ်သည်
စွံးထ<sup>ု့</sup>, စုပ်ထုတ်သည်၊ စုပ်တင်သည်
စွံနန့္, စုပ်ယူသည်
စ္ပံနေူ, နို့စို့သည်
စွံအော့, စုပ်၍စားသည်
စွံsနိန, စုပ်သပ်သည် (နွားကိုရပ်တန့်ရန် စုပ်သပ်ခြင်းမျိုး)
စွံsနိုးစွံsနှ၊, ငရုတ်သီးစပ်သဖြင့် ပါးစပ်က စုပ်သပ်ခြင်းမျိုး
@@@
ဆရၢ, ဆရာ
ဆရၢမှၪ, ဆရာမ
ဆန်း, ယက်သဲ့
ဆရ၊, အင်ဒုံ
ဆရု/မီး့ဆရု(မီး့ဆရံ), ရာဝင်စဉ့်အိုးကြီး
ဆလီၢ့, သစ်သားအမွှေးတုံး၊ နံ့သာတုံး
ဆလီၢ့ဘွၩ, နံ့သာဖြူ
ဆလီၢ့ဝီး, နံ့သာနီ
@ဆါ@
ဆါ, ပျော့ပျောင်းသည်
ဆါ (ချံးဆါ/ချံးဆါခ်ီး့), ကမ္ဘာလိပ်အခွံပျော့မျိုး
ဆါ (ဂဲးဆါ), ခွန်အားနည်းသည်
ဆါ (ဆွဲ့၊ဆါ), အခွံပျော့ပုစွန်လုံး
ဆါဖျဖျိုး (ဆါဖျ့ဆါဖျိုး), ပျော့ပျောင်းခွေလိန်သည်
ဆါ (၁ီ့၊လိ၊ဆါဆါ), ဖြည်းညင်းစွာ သွန်သင်ဆုံးမသည်
```

(စဆားစု), ကြက်စာ ဆား (ဆာ့ဆား), ကြက်စာ ဆားစရာသောက်စရာ

@ဆ1@
ဆ1, နာသည် ဖျားသည်
ဆ1ကီးယါ, အနာသက်သာသည်၊ ရောဂါသက်သာသည်
ဆ1ခိုးတံနှံ, အလွန်နာသည်၊ အသည်းအသန်ဖျားသည်
ဆ1ၿပီးလုံး, အဖျားအလွန်ပြင်းထန်သည်
ဆ1ဆိပ္ပံ, မကြာမကြာဖျားနာသည်
ဆ1ဆိပ္ပံ ခံကို ကလနာ၊ သေကြေပျက်စီးခြင်း
ဆ1ရှုနှံ, ရုတ်တရက်ဖျားနာသည်
ဆ1ထင်း, နာထားသည်
ဆ1နန်လုံး, အလွန်နာသည်၊ အလွန်ဖျားသည်
ဆ1ဖိန်/(အရှပ)ဖိနဂိပ္ပံ, ဖက်လှဲတကင်း ပြုသည်
ဆ1ဘာသာနှံ, စိတ်နာသည်
ဆ1 (၁နောဆာဆာ), စိတ်ရောဂါ
ဆ1 (အ၁နဆာ), စိတ်နာကျည်းသည်

@ဆၤ@ ဆၤလ၁ၧၢ့ (ဆၤခံ၁ၧၢ့ – အရှပ), ခြင်္သေ့

@ဆး@ ဆး, မျိုးစေ့အောင်သည်၊ ချုပ်သည်၊ ထက်မြက်သည် ဆးကံးဆးကဲႏဲ့, ကရင်သင်တိုင်းကို ပရွက်ကြောင်းဖော်ချုပ်သည် ဆး(ဆဲး့ဆးကံး), ပရွက်ကြောင်းဖော်၍ လှပစွာချုပ်လုပ်ထားသော ကရင်မများ၏သင်တိုင်း ဆးကဲးကီး့(ဆးကဲး့ဆးကီး့), ကွေ့ကွေ့ကောက်ကောက်ချုပ်သည် ဆးကျား, ဖာထေး၍ချုပ်သည် ဆးဆား, အချုပ်ချုပ်သည် ဆး(ဆာဆုံးဆားဆား), အပ်ချုပ်လုပ်ငန်း

```
ဆsထံ၊, ကြူံ၍ချုပ်သည်
ဆးထဲ့လူ/ဆးထဲ့အလူ, ချီးမွမ်းသီဆိုသည်
ဆး(ဘု၊အ၁ၭဆၭ), အောင်မြင်သောစပါးစေ့
ဆး(၃၊့ဆၭ၁ၭဆၭ), ထက်မြက်သောစိတ်၊ ထိုးထွင်းမြင်တတ်သောစိတ်
@æj@
ဆ႑ှ ကြက်
ဆၢ့/ဆၢ့ဖၢထံ/ကဆၢ့, ဆင်
ဆၢ့ကဆၢ့, ကြက်ဆင်
ဆၢ့ကတီး, ကြက်ကတော်သည်
ဆၢ့ကလူ၊, တီကောင်
ဆၢ့ကလူးစီးခ်ီး, ဘွတ်ကလုံငှက်
ဆၢ့ကအဲး, ကြက်တိန်ညင်
ဆၢ့ကိၭဖံၩ့(အရှပ)/ဖံၢဒိၭခၩ, လိပ်ပြာ
ဆၢ့ဎါ, ကြက်သန်း
ဆၢ့ပ္ပံၫ/ဆၢ့ခဲၢ့, ညှင်းရောဂါ
ဆၢ့ဎ္စံ၊လိၬ၁ၭ, ကြက်ခွပ်ကြသည်
ဆາ့ဆၪ, ကြက်စာ၊ ကြက်အစာ
ဆာ့ဆာ, ကြက်နာ၊ ကြက်အနာ
ဆာ့ဆာ့၊ဖိၪ/စာ့စံၭဖိၪ, နှံပြည်စုတ်ငှက်
ဆာ့ဆူး, ကြက်အတက်
ဆာ့ရှါခို့၊, ကြက်အိပ်စင်
ဆၢ့တရှၢ, တောင်ပြန်ကြက်မျိုး
ဆၢ့ထံး, ကြက်အမောက်
ဆၢ့ဒံၪ, ကြက်ဉ
ဆၢ့ဒံ၊ကူး, ကြက်ဥခွံ
ဆၢ့ဒံ့၊ချုံး, ကြက်ဥဆံချောင်
ဆၢုဒံ၊ဒီႏ (အရှပ) ထွနဒံ၊ဒီႏု/ထနဒဲ့၊ဒီႏ, ကြောင်လျှာ (အပင်)
ဆၢ့ဒံ၊ဘျံၭ, ကြက်ဥအကာ
ဆၢ့ဒံံ၊ယႏှ ကြက်ဥအနှစ်
ဆၢ့ဒံ၊အဘျ၊, ကြက်ဥအမှေးပါး
ဆၢ့ဒိႏ့, ယဉ်သောကြက်၊ အိမ်ကြက်
```

ဆၢ့ဖၢ, ကြက်ဖ ဆၢ့ဖၢတလီၩ့လၢ့, အရွယ်ရောက်စ ကြက်ဖ ဆၢ့ဖၢလမူၭ, မယ်ညိုငှက် ဆၢ့ဖိၪ, ကြက်ကလေး ဆၢ့မိၩ့, တောကြက် ဆၢ့မံၩထံၢ, ရေကြက်မ ဆၢံမှာ, ဆင်စွယ် ဆၢ့မိဂုၪ, ဝပ်ကြက်မ ဆၢ့မိဎ္ပါ, ကြက်မကြီး၊ ကလေးနှင့်ကြက်မ ဆာ့မိဒံ၊, ဥကြက်မ ဆၢ့မိနၢ့, ကြက်မတမ်းမ ဆၢ့ယူးဖျး, လန့်ပျံသောကြက် ဆၢ့လႏ့ (အရှပ)/ဒီ၊လႏ့, စီချသည် ဆၢ့ဍၭ, ကြက်တင်း ဆၢ့အကျိၩ, ကြက်သားသုပ် ဆၢ့အထၢ့, ကြက်အမြစ် ဆၢ့အီးအိ၊, ကြက်တွန်သည်

@ဆ်စ

ဆႏ, နှင်း၊ စစ်သည် ဆႏ့စနူထံၫ, နွားနို့ကိုစစ်သည် ဆႏ့ထံၫ, နှင်းရည်၊ ရေကိုစစ်သည် ဆႏ့လႏ့, နှင်းကျသည် ဆႏ့လုန, ကဇန်း ဆႏ့လူလႏ့, တံလျှပ် (ဟေရှာ၊ ၃၅း၇)

@ဆၢံ@

ဆ[ု], တွန်းသည် ဆ[ု]ခါ, ကျိုးအောင်တွန်းသည် ဆ[ု]့စံ/ဆ[ု]့စံဘု၊, တွန်းလှဲသည်၊ ပင်ထောင်စပါးကို တွန်းလှဲပြီးမှ ရိတ်သည် ဆ[ု]့ထ[ု]့, တွန်းတင်သည် ဆ[ု]့ထဲ<mark>း</mark>လႏဲ့, သိပ်သွားအောင်ဖိချသည် ဆဲ့ထဲး, ညှပ်တွန်းသည်၊ တစ်ခုခုနှင့် ဖိတွန်းသည် ဆဲ့ပဲးပွံ၊, တွန်းဖယ်ပစ်သည် ဆဲ့ဖိန, ကိုယ်လုံးနှင့်ဖိချသည် ဆဲ့တဲ့နောဲ့ဘဲးနဲ့, ဖုံးဖိသည် ဆဲ့လဲ့နော်မေါ, တွန်းလှဲသည် ဆဲ့လဲ့အားနဲ့, မြှုပ်အောင်တွန်းချသည် ဆဲ့လဲ့ဘဲးနဲ့, မြှုပ်အောင်တွန်းချသည် ဆဲ့လဲ့ဘဲးနဲ့, မြှုပ်အောင်တွန်းချသည် ဆဲ့လဲ့ဘုန်, စိတ်နှိမ့်ချသည်

@ဆး@

ဆးထ[ု]့ယါ (အရှပ)/ကၢုထ**့္**ယါ, ရွက်ဖွင့်သည်၊ ရွက်ဆင်သည် ဆးလူ၊, ချည်မျှင်ကို ကော်တင်သည်

@ဆံ@

ဆံ, ကြပ်ထုပ်ထိုးသည်၊ နယ်သည်၊ လက်နှင့်ဆုပ်ကိုင်သည်၊ သံမျှော့နှင့်ကုပ်၍ ရိုက်ထားသည် ဆံကူး (အရှပ)/ဆံဘိး, နယ်သည်၊ ထမင်းနှင့်ဟင်းကို ရောနယ်ခြင်းမျိုး ဆံကျိုး (အရှုပ)/အာ့ကျိုး, လက်သုပ် ဆံထိုး, အသားကိုဆားနှင့်နယ်သည် ဆံထိုး/စုးထိုး, ထော့နဲ့၊ ထော့နဲ့ ထော့နဲ့ လျှောက်သည် ဆံ (ကဆံ), တစ်ကိုင်၊ လက်မနှင့် လက်ညိုး ထိအောင်ကိုင်ခြင်းမျိုး

@ဆဲ့1@

ဆံ၊, ကျင်ငယ်ရည်၊ ဆီး ဆံ၊ကို့ ၊ / ဆံ၊ဖျီး, ဆီးသွားလမ်း၊ ကျင်ချောင်း ဆံ၊ဆ1, ဆီးသွားသည်၊ သေးပေါက်သည် ဆံ၊ဆ1ဒိန, သေးပန်းချ၍ စောင်၊အဝတ်အထည်စိုခြင်းမျိုး ဆံ၊ဒိန့, ဆီးအိုး၊ သေးအိုး ဆံ၊ပီ ၊ / စံးပီ ၊ , ဆီးအိမ် ဆံ၊ဘ၊အ၁န, သေးပါသည် ဆံ၊ ၁ဲ ၊ , ဆီးပူရောဂါ

@ဆံາ@ ဆံၫ, ဆယ်ဂဏာန်း ဆံၫပိႏ့, ဆယ်ပုံ ဆံၫပိႏ့လပိႏ့, ဆယ်ပုံတစ်ပုံ ဆံၢဖိ၊, ကြံ၊ ကြံပင် ဆံၢဖိ၊ထံ၊, ကြံရည် ဆံၢဖိ၊၁ၧၢ့, ကြံနက် ဆံၫမံႏ့, ဆယ်မျိုး ဆံၢမှ, တော်သလင်းလ ဆံၢ(ကဆံၫ/လဆံၢ), တစ်ဆယ်

@ဆံ၊@

ဆံ၊, လယ်၊ထွန်သည်
ဆံ၊ကလး, လယ်တစ်ပွဲ၊ လယ်တစ်နေရာ၊ လယ်တစ်ကွင်း
ဆံ၊ပညး(အရှပ)/ဆူးပနါ, ကန်သင်းရိုး
ဆံ၊ပျံ့ဖေး့, လယ်ကွင်းထဲ
ဆံ၊ဖိ၊ကးဖိ၊, လယ်သမား
ဆံ၊လး, လယ်လုပ်ရန်မြေကွက်
ဆံ၊လးကဝႏဲ့ လယ်လုပ်ရန်မြေတစ်ကွက်
ဆံ၊သံ၊နုးသံ၊, လယ်ယာကိုင်းကျွန်း
ဆံ၊ (ယဆံ၊သ့၊), ကျွန်ုပ် လယ်ထွန်တတ်သည်
ဆံ၊ (ယဘ၊ဆံ၊လ၊ခရါ), ကျွန်ုပ် ထွန်နှင့် ထွန်ရသည်

@ဆံး@

ဆံး(ပုၢ – အရှပ), ငယ်သည်၊ သေးသည်၊ ညှစ်သည်၊ ပါ ဆံးခ်ိုးလီ၊, ငယ်ငယ်လေး ဆံးဆုံးနူထံ၊, နို့ညှစ်သည် ဆံးဆုံးနူထံ၊, နွားနို့ညှစ်သည် ဆံးထုံး/စဲဲ၊ထုံ့, ထွက်သွားသည် ဆံးထီးလဲ၊, မည်မျှရှည်သနည်း ဆံးဒိုးအခု၊, ငယ်စဉ်အခါ ဆံးဒိုးလဲ၊, မည်မျှကြီးသနည်း ဆံးပနါနူထံ1, ကျွဲနို့ညှစ်သည် ဆံးယံးလဲ1, မည်မျှကြာသနည်း ဆံးယဲဲ့လဲ1/ယဲဲ့ဆံးအာလဲ1, မည်မျှဝေးသနည်း ဆံးလဲ့ရှားလဲ့ , နည်းပါးသွားသည် ဆံးလဲဲ့စုံ့ ထံ1, ငိုချသည် ဆံးလဲဲ့1, သေးလွန်းသည်၊ ငယ်လွန်းသည် ဆံးလဲဲပဲ/လဲဆံးအာလဲ1, မည်မျှကျယ်သနည်း ဆံး (ကဆံးကခဲ့း), အနည်းငယ်၊ နည်းနည်းပါးပါး ဆံး (ဘံးဆံး), ညှစ်ထုတ်သည် ဆံး (လဆံးဘာလဆံး), နည်းနည်းနှင့်တရွေ့ရွေ့ တဖြည်းဖြည်း ဆံး (လါဆံး/လုံးလါဆံး/မႊလါဆံး/အာ့လါဆံး), ပါ၊ လုပ်ပါ၊ သွားပါ၊ စားပါ

@ဆံၢ့@

ဆံံ့, စင်သည်၊ စင်ကြယ်သည်၊ သန့်ရှင်းသည်၊ လွင့်စင်သည် ဆံံ့စံံ၊, သန့်ရှင်းစင်ကြယ်သော ဆံံ့ဆံံ့ပျံ့ (အရှပ), ရှင်းလင်းသန့်ပြန့်သည် ဆံံ့ဆံံ့ဖျံ့ဖျံ့, သန့်သန့်ရှင်းရှင်း၊ သန့်သန့်ပြန့်ပြန့် ဆံံ့ဒိန, လွင့်စင်သည်၊ စင်၍ထိမှန်သည် ဆံံ့ဖိ၊/ကဆံံ့ဖိ၊, မျောက်မောင်းမ

@ဆ့@

ဆ့, လည်း၊ စိပ်စိပ်ပေါက်သည် ဆုဆီး/နုးလုံးဆဲ့ဆီး, သင်လည်းသွားပါ ဆုံ့ဘီး/နုးလုံးဆဲ့ဘီး, သင်လည်းသွားပါလား ဆုံ့အာ့၊/အဝဲ့၊လုံးဆဲ့အာ့၊, သူလည်းမသွားပါ ဆုံ့ (မွဲဆဲ့), ဟုတ်လည်းဟုတ်သည် ဆုံ့ (ယားဆဲ့ယကလုံး), ကျွန်ုပ်လည်းသွားမည် ဆုံ့ (ဖွဲ့၊ဆဲ့), ဝါးလုံးကို စိပ်စိပ်ပေါက်ပြီး ကြမ်းခင်းရန်ခွဲသည်

@ဆံး@

ဆဲ့၊, ခါသည် ဆဲ့၊ခါ့/ဆဲ့၊အခါ့/ဆဲ့၊ပထု၊အခါ့, ခြေထောက်ကိုခါသည် ဆေ့၊ခွံး/ဆဲ့၊လၩ့ခွံး, ခါချသည်၊ ခါလိုက်သည် ဆဲ့၊စူး/ဆဲ့၊အစူး/ဆဲ့၊ပထုးအစူး, လက်ကိုခါသည် ဆဲ့၊ဖိ/ဒိ၊ဆဲ့၊ဖိ, ကြေမွသည်၊ ကြေမွသွားအောင်ထုချေသည် ဆဲ့၊ဖုဒး(အရှပ)ဖုံးဆဲ့ဖုဒႏ, ကြမ်းခင်းရန် ဝါးလုံးကို စိပ်စိပ်ပေါက်ခွဲသည်

@ဆံ 1@

ဆုၫနႏ့(အရှပ)/ဆၧာ့နႏ့ ထိုင်သည် ဆုၫနႏ့ကဆီး/ဆၧာ့နႏ့ကဆီး, ဆောင့်ကြောင့်ထိုင်သည် ဆုၫနႏ့ထွံးလႏ့/ဆၧာ့နႏ့ထွံးလႏ့ ပုဆစ်တုပ်ထိုင်သည် ဆုၫနႏွဖဲးဝဲၫခာ့/ဆၧာ့နႏွဖဲးဝဲၫခာ့, တင်ပျဉ်ခွေထိုင်သည် ဆုၫနႏွဝႏွဝဲ/ဆၧာ့နႏွဝႏွဝဲ, ဒူးပေါ်ပေါင်ပေါ်ထိုင်သည်၊ အောက်ပေါ်အောင်ထိုင်သည်

ဆု၊ (၁ံၫ့ဆု၊), စိမ်းလန်းသည်၊ လတ်ဆတ်သည်

@**ဆွ**\$@

ဆွၭ, ထိုးသည် ဆေ့းကဲ့နေ, ထိုးကော်သည် ဆေ့းကူးအ၃ွၫ, သွားကြားထိုးသည် ဆဲ့sဂီးဂီး, ခပ်စောင်းစောင်းထိုးသည် ဆေ့နဎၪ, ကျားကန်ထိုးသည်၊ ထိုးခွာသည် ဆေ့နဎၪချံၫ, လှေကိုထိုးခွာသည် ဆေ့နဎၪထၤ, ထိုးကန်ထားသည်၊ ထိုးခွာထားသည် ဆႈးၿီး့, ထိုးသွင်းသည်၊ ဒိုးယိုပေါက် ထိုးဖောက်သည် ဆွေးပွံ၊, မိုးပက်သည် ဆေ့နဎ္စုံ၊လႊ့, မိုးဖွဲဖွဲကျသည် ဆွေးစူ၊ဆွေးခဲ့, ခြေထိုးသည်၊ ဂုံးချောသည် ဆွးရှုး, ရုတ်တရက်ထိုးသည် ဆႈးရှိန, ဆောင့်ထိုးသည် ဆႈးရှိးဒိန, တစ်ခုခုကို ဆောင့်ထိုးသည် ဆွးရှိုးလႊ့/စိုးကျသည်၊ ဝမ်းလျားမှောက်ကျသည် ဆႈးရှီး, လက်လွတ်ထိုးသည်

ဆွးထု၊လိုး, ကျောက်ဆေးထိုးထားသည် ဆွးထု၊့ထု၊့, မတ်မတ်စိုက်သည် ဆွးထု၊့လႏဲ့ စိုက်ထောင်သည်၊ စိုက်ထူသည် ဆွးနေ၊လႏဲ့ ထိုးသွင်းသည် ဆွးဖေး, ပင်မကြီးမှ ပင်ငယ်ခွဲထွက်သည် ဆွးဖိုး, ထိုးဖောက်သည် ဆွးဖျီး, တစ်ဖက်သို့ ကျွံအောင်ထိုးသည် ဆွးယီး, ထိုးကွင်းထိုးသည် ဆွးလႏဲ့အမံး, လက်မှတ်ရေးထိုးသည်၊ အမည်စာရင်းသွင်းသည် ဆွးလငံ့အမံး, လက်မှတ်ရေးထိုးသည်၊ အမည်စာရင်းသွင်းသည် ဆွးဝးထ၊, စည်းရိုးထိုးခြံခတ်သည် ဆွားသံပဲ, မင်ကြောင်ထိုးသည်

@න\c@

ဆဲး, အုံတုံပင်၊ လှမ်းကမ်းသည်၊ ကမ်းသည်၊ ငင်သည် ဆဲးစီးအား, တစ်ကိုယ်လုံးညွှတ်၍ တစ်ခုခုကို လှမ်းပေးလှမ်းယူသည် ဆဲးဖံး, အုံတုံအခေါက် ဆဲးထံး, ရေငင်သည်၊ ရေတွင်းထဲမှ ရေငင်ယူသည် ဆဲးထံး, အုံတုံအပင် ဆဲးလႏ့/ဆဲးလႏံ့အား, တွဲလွဲချသည်၊ တွဲလောင်းခိုဆင်းသည် ဆဲးလႏံ့အခဲ့, ခြေထောက်တွဲလောင်းချသည် ဆဲးလႏံ့အစုံ့, လက်တွဲလောင်းချသည် ဆဲးလႏံ့အစုံ့, ကြိုးလျှောချပေးသည်

<u>@</u>ဆှၢ@

ဆဲ၊, ထောင်သည်၊ လက်ပြင်ကြော ဆဲ၊ခုး, ထောင်ချောက်ဆင်သည် ဆဲ၊ထိ၊, ငှက်ကို ထောင်ချောက်နှင့် ထောင်သည် ဆဲ၊ယူ, ကြွက်ထောင်သည် ဆဲ၊ (ယဆဲ၊အူး), လက်ပြင်ကြောငုတ်၍ တင်းနာသည်

```
@ဆဲၢ@
ဆဲၫယဲထរ့အမှၤ, မျက်လုံးပြူးပြသည်
ဆဲၢအလး(အရှပ), နေရာခြင်းလဲသည်
ဆဲ၊ (ကွ္လ္ဂ်္ဆေးလံုး), စာကူးသည်
@ဆှပ်@
ဆဲာ့/ပလူ၊, သင်တိုင်း၊အင်္ကျီ
ဆဲာ့ခိုးထံး, မိန်းမဝတ်လည်ကြပ်အင်္ကျီ
ဆဲာ့ၿႏွ, မျက်နှာချင်းဆိုင်၊ မြစ်ချောင်းဟိုဖက်ဒီဖက်မျက်နှာခြင်းဆိုင်
ဆဲာ့ဎ့၊ထိ (အရှပ), ဓားရိုးကို ကြိမ်သို့မဟုတ် သံကွင်းနှင့်ကွပ်သည်
ဆဲာ့ဆၭကံၪ, ပရွက်ကြောင်း အလှဖော်ထားသော ကရင်အမျိုးသမီးသင်တိုင်း
ဆဲာ့ဆဲး, မျှ၊ နီးပါးမျှ
ဆဲံ့ (ဘ၊ဆဲံ့), သက်ဆိုင်သည်
စာန်စ
ဆဲႏ့, ဓားခွဲနေလှန်းသားအခြောက်
ဆဲး့ (ဎွံၭဆဲး့), ထမင်းဆာ၍ ဗိုက်ထဲအသံမြည်လာခြင်းမျိုး
ဆဲး့ (ဎွု့နဆဲး့ယၪ), ငါးကိုဓားခွဲ၍ အခြောက်လှန်းသည်
ဆဲႏ (ယးဒံႏဆဲႏု/ယးဒံႏုဒံႏဆဲႏ္), ခါးသေးသည်၊ ခါးသိမ်သည်
@ဆှၢံ@
ဆဲဲ့, ချဉ်သည်
ဆဲ့ကျိုးဆဲဲ့ကျႏ့/ဆဲဲ့ဘိုးဆဲဲ့ဘႏ့, ချဉ်စုပ်နေသည်
ဆဲဲ့ဘၩ့, အချဉ်ပေါက်သည်
ဆဲ့၊ဘႏုံဆဲ့၊ဘႏထံး, စစ်ပင်
ဆဲ့၊ (နိၭဆဲဲ့ဘၩ့), ခံတွင်းချဉ်သည်
@ဆဲး@
ဆဲး, မြည်းကြည့်သည်၊ မြည်းစမ်းသည်
ဆဲးထၤ့, စိမ့်ထွက်သည်
ဆဲးလႏှ စိမ့်ဝင်သည်
```

ဆဲးယိ/ဆဲးယိခွါ (အရှပ – ထဲးယိခွါ), မြည်းစမ်းကြည့်သည်

```
@නෑ@
ဆၧ, (ဆၧ)ကို ဝေါဟာရတစ်ခုခု၏ရှေ့တွင်ထားသုံးပါက (နာမ်)ဖြစ်စေပြီး ဝေါဟာရတစ်ခုခု၏
အဆုံး၌ထား၍သုံးလျှင် (ကြိယာ)ဖြစ်စေ၏ နာမ်ရော၊ကြိယာရောဖြစ်စေသော သဒ္ဒါ၊ ဥပမာ
(ကိၧ့)သည် ဝေါဟာရတစ်ခုဖြစ်၍ (ဆၧ)ကို ရှေ့တွင်ထားပါက
(ဆၧကိၪ့)အကြံအစည်ဟူသောနာမ်ကို ဖော်ပြ၏ အကယ်၍ (ကိၪ့)၏အနောက်မှ (ဆၧ)
ကိုထားပြန်လျှင် (ကိၢ့ဆၧ)ကြံစည်သည်ဟူသောကြိယာဖြစ်သွား၏
യായായുട്ട് അന്അ
ဆၧကဲၩ့ယၤ, အဝတ်စုတ်၊ အဝတ်စ
ဆၧကဲဲ့မှ, ကင်းမြီးကောက်
ဆၧကိၢ့, အကြံအစည်
ဆးယွံးသးယွံး၁ံး သဏ္ရဂညာ
ဆ၊ကီး့ဆ၊၁ိၭ, အဝတ်အထည်
ဆၧကျဲၩ့ဖစီၩ့, ဖြားယောင်းသွေးဆောင်ခြင်း
ဆၧကၠ၊ ့ဆၧဘျီး, ပျင်းရိခြင်း
ဆၧကၠၧၩ့ဆၧကၟီၩ, ဝတ်စားဆင်ယင်မှု
ဆ၊ခ၊အဲ့၊ထံးဆ၊မဲ၊အဲ့၊ဂံၭ, အံသွားကြိတ်ခဲသည်
ဆၧခံၫထူ၊ ဆၫအၧၩ့, ကုဌနူနာ
ဆၧခံၭ/ဆၧခံၭပံၬ, အမှောင်၊ မှောင်မိုက်ခြင်း
ဆၧခံၭတၢ့, မှောင်ထုမည်းမည်း
ဆၧခံၭလၩ့, မှောင်ကျသည်
ဆၧခံၭ၁ၧၢ့ခံၭလၢ, မှောင်မှောင်မည်းမည်း၊ လူစုလူဝေးအုတ်အုတ်သဲသဲ
ဆၧခိ, အပူ
ဆၧခ်ိၭနၪ, နားထောင်ခြင်း
ဆၧချို့, အအေး
ဆၧချဲၩ့, စကား
ဆၧချဲဒုကမီ့၊, စကားတစ်ခွန်း
ဆၧချဲႏုရုးမီး့, စကားအနည်းငယ်
ဆၧချဲဒုဒီဒူ, စကားပုံ
ဆၧချဲၩ့လၧယၢ, စကားချီး
ဆၧချိၭလၩ့, ကိုးမြို့တင်ခြင်း၊ ကိုးမြို့
ဆၢခ်ိန်ဒနိ' အဝွင်း
```

```
ဆၧဂၩ့, အရုပ်
ဆၧဂၩ့ကံၪကဲၩ့, ကာတွန်း၊ ရုပ်ပြောင်
ဆၧဂၩ့ဆၧဖၪၟ, ရုပ်တုဆင်းတု
ဆၧဂဲၩဆၧ၀ၭ, လှုပ်ရှားသွားလာမှု
ဆၧဂဲၪ, ငရုပ်
ဆၧဂဲၫဍၭလၩ့, မိုးသက်မုန်တိုင်း၊ မိုးရွာလာသည့်အသံ
ဆၧဂီဆူၪ/ဆၧဂိၤဆူၪ, ဖြူ
ဆၧဂီးခၢ, ဆောင်းတွင်း၊ ဆောင်းရာသီ
ဆၧဎါဖိၪ, ဖြုတ်
ဆၧဎၬ, ယားနာ
ဆၧဎဲၩ, ဒရယ်
ဆၧဎူၫဆၧဎၩၞ, ညီညွတ်ရေး၊ ငြိမ်းချမ်းရေး
ဆၧစီး, ဆတ်
ဆၧဎွံဆၧဘျဲၩ, ကရင်လူမျိုးများ ရိုးရာအရ၊ သေသူ၊ အခြားအသေကောင် အစရှိသည်တို့ကို
ထိမိကိုင်မိက မသန့်ရှင်းသဖြင့် အသွေးပက်ဖြန်းခြင်း၊ နံသာနီ၊ဖြူလိမ်းကျံခြင်းမျိုး
ဆ၊ပ္ဂံ၊ဆ၊န၊ႏ့, အရိုးစု
ဆၧစံၭ၀ဲၩ, ကတိ၊ ပဋိညာဉ်
ဆၧစူးဆၧဆၢ, ရောဂါဘယ
ဆၧစီၩ့ဆၧမၩ့, တန်ခိုး၊အာဏာ
ဆၧဆၫဂႆဲ့, ဆေးရုံ
ဆၧဆၫဆါ, ရောဂါသည်
ဆၧဆၫဆီၪ့၁ံၫဆီၪ့, သေကြေ ပျက်စီးခြင်း ကာလနာ၊ ကပ်ရောဂါ
ဆၧဆၫဆံၪကၟီၪဘံၭ, ဆီးကျိတ်နာ
ဆ၊ဆາဆံ၊လိး, ဆီးကျောက်တည်နာ
ဆၧဆၢဖျု, စိတ်ရောဂါ
ဆၧဆၢဖျုထိၭ, ဝက်ရူးပြန်ရောဂါ
ဆၧဆၫဘၩ့မှၤ, အသားဝါရောဂါ
ဆၧဆၫ၁ိၫလၩ့ (၁စၢ. ၅း၆), မြင်းသရိုက်နာ
ဆၧဆံၭခိၭဖိၪ, သေးငယ်သောကိစ္စ၊ သေးငယ်သောအရာ
ဆၧဆ့ၭဎွံၪလၩ့, မိုးဖွဲကျသည်၊ မိုးပက်သည်
ဆາဆၢန္နဲ့ မိုး
ဆၧဆဲဲ့ထံၫ, အချဉ်ရည်
```

ဆၧဆၧၩ့ခၢ, မိုးတွင်း၊ မိုးဥတု ဆၧဆၧၩ့လၩ့, မိုးရွာသည် ဆၧဆၧးဎႆၫဆၧးလၩ, ယဉ်ကျေးမှု ဆၧဆူဆၧနဲၩ, ယုံကြည်ခြင်း ဆၧဆူ၊ဆၧမဲ၊, ဆူးညှောင့်ခလုတ် ဆၧဆူၪဂိၬ, ငှက်ဖျားရောဂါ ဆၧဆီၢ့မီၪ့, အတွေးအခေါ် ဆၧဆီၪ့ဆၧချဲၫ့, ကျန်းမာရေး၊ ကျန်းမာခြင်း ဆးမါးဆးနန္ပ ဒုက္ခဆင္းရဲ ဆၧရှူ၊ဆၧရှီး, ဘေးဘယာကင်းခြင်း၊ ဘေးဘယာကင်းအတတ် ဆၧရှူ၊ဆၧမုၤ, ငြိမ်းချမ်းသာယာမှု ဆၧတုႏ့ထၪ့တုႏၟလႏႇ ဆူပူသောင်းကျန်းမှု ဆၧတီးဆၧလီႏ, ဖြောင့်မတ်ခြင်း ဆၧထူၭဆၧလၧာ့, ကြွယ်ဝပြည့်စုံခြင်း ဆၧထိ၊ဂၪ့ခိၢ, မြေတိုင်းခြင်း ဆၧထိၪဆၧတွၭ, တိုင်းထွာတွက်ချက်မှု ဆၧထိးထဲဲ့တဲ့ထဲဲ့, ကယ်တင်ခြင်း၊ ကူမကယ်ဆယ်ခြင်း ဆၧဒဲၩဘၭ, အပြစ်တရား ဆၧဒု၊ဒွဲ့၊, ကဲ့ရဲခြင်း ဆၧဒုၭဆၧယၩ, စစ်ရေးစစ်ရာ၊ စစ်တိုက်မှု ဆၢဒ္ဘၢ, ယြံ့ ဆၧဒိၪဆၧထး, ရိုက်နှက်ပုတ်ခတ်မှု ဆ၊ဒိၵဆ၊လ၊, ဟင်းသီးဟင်းရွက် ဆၧဒီံ့/ဆၧဒီံ့ဆၧရှၩ့, နံရံ၊ အကာအရံ ဆၧနၪ, နတ်ဆိုး ဆၧနၭဆၧရှာ့, ဆင်းရဲဒုက္ခ ဆၧနံ, ရယ်ရွှင်ဖွယ်၊ ဟာသ ဆၧန့၁ၢ, အမ္ဘေအနှစ် ဆၧနၧာ့မၧာ့, အမွှေးအကြိုင် ဆၧနၧာ့အုၪ, ပုပ်စော်၊ အပုပ်နံ့ ဆၧနီၪလဲၪ, ဘာလဲ၊ ဘာအကြောင်းလဲ ဆၧနီ၊အကိုႏ, ဒါကြောင့်၊ သို့ဖြစ်ခြင်းကြောင့်

```
ဆၧပဒၩ့, တားမြစ်ချက်
ဆၧပရၧာ့, သတင်း
ဆၧပၧၩ့ဆၧပြၭ, အုပ်ချုပ်ရေး
ဆၧပိၭဆၧလၢၞ, ပစ္စည်းအထုပ်အပိုး
ဆၧပျၩ့ဖၧၩ့, ကွင်းပြင်၊ ဟင်းလင်းပြင်၊ အသုံးမဝင်သောသူ
ဆၧပျီးပျီး, အချည်းနှီး
ဆ၊ပ္ဂ်ဴးဆ၊ထႏ, မောပန်းခြင်း
ဆၧဖအီၭ, သံချပ်၊ သံချပ်သံ
ဆၧဖဒၨၢၭ, ဝန်၊ ကုန်စည်
ဆ၊ဖၭ/ဘ္၊မံၩ, တောင်ဆိတ်
ဆ၊ဖံၭဆ၊မၩ, အလုပ်အကိုင်
ဆၧဖိုးဆၧယၪ, အသား
ဆၧဖၩ, အလင်း
ဆၧဖၧၩ့, တွင်း၊အပေါက်
ဆၧဖိၪ (စံစီး့ – အရှပ), ခြင်
ဆၧဖိၪဆၧဎါ, သားရဲတိရစ္ဆာန်
ဆၧဖိၪဆၧလံၩ, ပစ္စည်းဥစ္စာ၊ မွေးမြူထားသောတိရစ္ဆာန်
ဆၧဖိၭထံဖိၭဖၢ္, တစ်ဝေတစ်ဝက်၊ လမ်းခုလတ်
ဆၧဖိၭဖၢ့/မှုၭဖိၭဖၢ့, ကောင်းကင်ဘဝဂ်၊ မြေနှင့်ကောင်းကင်စပ်ကြား
ဆၧဖျါခွံ၊, ဖြေလွှတ်ခြင်း
ဆၧဖျါခွံ၊ဆၧဒဲၩဘၭ, အပြစ်မှဖြေလွှတ်ခြင်း
ဆၧဖျၪ့ခဲၢ့, ဘောင်းဘီ
ဆၧဖျာ့လိ၊ (အရှပ)/ဆၧအီၪဎု၊, လက်ထပ်ထိမ်းမြှားခြင်း
ဆၧဘၪအၭ, နှာစေး၊ အအေးမိခြင်း
ဆၧဘၩ့, သင်္ကန်း
ဆၧဘၩ့နိၩ့, ပြောင်၊ ပြောင်ချို
ဆ၊ဘဲၫနီ၊၁ိၭ, ဤသို့သော
ဆၧဘဲၫနီ၊ဧၪ/ဇၨၪၫပနီ၊ဧၪ, ဒီလိုလား၊ ဤလိုလော
ဆ၊ဘဲၫ၁့၊လဲ၊/ဇၨၢပ၁့၊လဲ၊, ဘယ်လိုလဲ၊ အဘယ်နည်း
ဆၧဘိၭဘၪၥ့ၪယၢ, ကြော်ငြာ
ဆၧဘိၢ့ဆၧဘၩ, ဘာသာတရား
ဆၧဘိၪ့ဆၧထး, ကုသိုလ်၊ အလှူဒါန
```

```
ဆၧဘီ၊ဆၧယီၢ, သက်သာချောင်ချိရေး
ဆၧဘီၪ, အထုပ်
ဆၧမၩ, အလုပ်အကိုင်
ဆၧမၩခွါ, စမ်းသပ်စစ်ကြောခြင်း
ဆၧမၩထံ၊ထၤ, အနှောင့်အယှက်
ဆၧမၪလူ၊, ပညတ်၊ ပညတ်ချက်
ဆၧမိႏႇန္ကား
ဆၧမံၫ့၃ၪ့မံၫ့၁ၭ, ကျေနပ်နှစ်သိမ့်ခြင်း
ဆၧမဲၪ၁ၧာ့မဲၪဝီၩ, မျက်နှာမဲ့ခြောက်၊ အပြစ်စွန်းကွက်ခြင်း
ဆၧမၧာ့ကဆါ, အသက်ပေးပိုင်ရှင်
ဆၧမၪ႑, ဇီဝအသက်
ဆၧမှဆၧဘီၩ့, အပင်၊အနွယ်များ
ဆၧမှၤဆၧလၩ, ပျော်စရာပါးစရာ၊ အပျော်အပါး
ဆၧမှၭဆၧမၫၞ, မြူမှုန်၊ ဖုန်မှုန့်
ဆၧမှုၭလၩ့, အိမ်ဘေးအဖီ၊ မြင့်မိုရ်ပိတ်
ဆၧယၢ့၁ၭ/ဆၧယၢ့၃រ့ယၢ့၁ၭ, သနားကရုဏာ
ဆၧယုမှ, နေကြတ်ခြင်း
ဆၧယုလၩ, လကြတ်ခြင်း၊ လငပုပ်ဖမ်းခြင်း
ဆၧယူဆၧယီၫ့, လွမ်းဆွတ်ခြင်း
ဆၧယူ၊ / ဆၧယူ၊ ဆၧဖျဲၩ့, စုန်းကဝေ
ဆၧယူၭဆၧယၪ့, ရှိသေလေးစားခြင်း
ဆၧယိလါ, မျှော်လင့်ခြင်း
ဆၧယီၩ, မိုးပြတ်ချိန်၊ ခလေးမကြိုက်တာကို လုပ်သဖြင့် ကြိမ်းမောင်းသံ၊ တယ်ငါလုပ်လိုက်ရယင်
ဆၧယီးခၢ, နွေရာသီ
ဆၧယီးထၪ့, မိုးစဲခြင်း၊ မိုးပြတ်ခြင်း
ဆၧလမံႏမံႏ, တစ်စုံတစ်ရာ
ဆၧလအံးလအိၩ, သောင်းပြောင်းထွေလာ
ဆ၊လ၊အီးလ၊အီး, ဟိုဟိုဒီဒီ
ဆၧလၩဆၧဖၩ့, ဂုဏ်သရေ၊ ဂုဏ်သိက္ခာ
ဆၧလၩ့ထီာ့လၩ့ရှၭ, နက်ရှိုင်းမတ်စောက်သောနေရာ
ဆၧလၩ့နံ, ရယ်ချင်စဖွယ်
ဆၧလၩ့လၭ, အံ့ဩဖွယ်ရာ
```

ဆၧလုၩဆၧထဲႏႇ ခရီးသွားလာမှု ဆၧလဲ့းထၪ့လဲ့းထီၫ, တိုးတက်ကြီးပွားခြင်း ဆၧလဲးဆၧဘျၪ, ကိလေသာလွန်ကြူးခြင်း ဆၧလၧာ့ဆၧဎ္ဂႏ, ပြည့်စုံလုံလောက်ခြင်း ဆၧလှဂံံ့၊, ဗိမာန်တော် ဆၧလုလး, ယစ်ပလ္လင် ဆၧလုဆၧဖၤ, ပူဇော်သက္ကာ ဆၧလုၭဖုၭ, ကမ္ပလာနီ၊ နီသောအဆင်းအရောင် ဆၧလီၢ့ပိုၭဆၧလီၢ့ခဲၢ့, အော့အံဝမ်းကျရောဂါ ဆၧလီးဆၧဘွဲၩ, ပြုစားခြင်းအတတ် ဆၧဝံ, အမှတ်စဉ်၊ နံပါတ်၊ ငတ်မွတ်ခြင်း ဆၧဝံဆၧခၤ, ငတ်မွတ်ခေါင်းပါးခြင်း ဆးဝံဆးနု၊, အရေအတွက် ဆၧဝီးလုၭဖုၭ, နီရဲသောအရောင် ဆၧ၁ၭခ့ၬ, မနာလိုဝန်တိုခြင်း ဆၧ၁ၭဆၬ, မြော်မြင်တတ်ခြင်း၊ ထိုးထွင်းဉာဏ် ဆၧာၭဆၧၩ့, စိတ်ရှည်ခြင်း ဆၧ၁ၭဆီံ့၊, စိတ်အားကြီးခြင်း၊ စိတ်ထက်သန်မှု ဆ႑ားထ႑, ဒေါသ ဆၧာၭထိၬ, ဝမ်းမြှောက်ခြင်း ဆၧာၭထိၬပရၧာ့, ဝမ်းမြှောက်ဖွယ်သတင်း ဆၧ၁ၭဘွၪလၢၞ, မအီမလယ်၊ အော့အံချင်ခြင်း ဆၧ၁ၭမဲၪ, ကြောက်စရာ၊ ကြောက်မက်ဖွယ်ရာ ဆၧ၁ၭဝံ, မွတ်သိပ်ခြင်း၊ ဆာလောင်ခြင်း ဆၧ၁ၭဝံလၩ့ဒိၩ/ဆၧဝံဆၧခၤ, အစာရေစာ ငတ်မွတ်ခေါင်းပါးခြင်း ဆၧ၁ၭအ္ဂံၪ/ဆၧယၧၩ့ဘၪ, တေး၊သီချင်း ဆၧၥံၫ၁ၧာ့မူၭချၬ, ညစ်ပတ်ပေရေခြင်း၊ အပြစ်မကင်းခြင်း ဆၧ၁ံၢ, သေခြင်း ဆၧၥံၫစ္စၧ, အသေကောင်၊ အလောင်း ဆၧၥံၢဒိၪ, သေမင်း ဆၧၥံၫထုအု၊လံံ့, သေကြေပျက်စီးခြင်း၊ အစုလိုက်အပြုံလိုက်သေခြင်း ဆၧ၃ၪ့ခိ၁ၭဂီၩ, ပူပင်သောက

ဆ၊၃၊့ဆ၊ဒီႏ, အဆောက်အဦး ဆၧ၃္၊့ဆၧဖျၭ, စိုက်ပျိုးရေး ဆၧ၃့၊ဆၧၩ့၁ၭဆၧၩ့, စိတ်ရှည်ခြင်း၊ သည်းခံခြင်း ဆၧ၃္၊ထၪၞ၁ၭဂဲၢ့, မုန်းတီးခြင်း ဆၧ၃့၊မဲၪ၁ၭဖျဲၩ့, ကြောက်ရွံဖွယ်ရာ၊ အန္တရာယ် ဆၧ၃့រလဲး၁ၭဘျၪ, ကမြင်းလိုစိတ် ဆၧဍ၊ဆၧ၁ၪ, အသီးအနှံ၊ သစ်သီးဝလံ ဆၫ၁ီးဆၫမၢ, အပြစ္၊ ပြစ္မမှု ဆၧ၁ီរ့ဆၧ၁ၢ့, စည်းမျဉ်းဥပဒေ ဆၧ၁ီ့၊ထဲႏၟ၁ာ့ထဲႏႇသွန်သင်ဆုံးမမှု ဆၧၥီံ့လိၢနဲ၊ဂၧၩ့, သွန်သင်လမ်းညွှန်မှု ဆးသီး/ဆးသိန္မ်ား, မျက်ကွင်းဖြူမျောက် ဆၧအဆၧာ့, နယ်နိမိတ်၊ အဆက်၊ ချိုသောအရာ ဆၧအဘျဲၪအဆဲ, အကြွင်းအကျန် ဆၧအ၁ိၪအခံ, အဆီအဆိမ့် ဆၧအအွံ၊, အရသာရှိသောအရာ ဆၧအအွံၩ, အခိုးအငွေ့ ဆၧအၪ့ကုၭအီးဎွၩ့, ချောင်လည်စွာ စားသောက်ရခြင်း ဆၧအၪ့ကီၫအၪ့စၭ, ကဲ့ရဲပြစ်တင်စကားတင်း ပြောဆိုခြင်း ဆၢအၢံပီၢ, ဘ်မွ်း ဆၧအာ့ဎွၩ့အာ့ဆၢ, ရောင်းဝယ်ဖောက်ကားခြင်း ဆၧအၪ့ဆၧအီၩ, စားသောက်ဖွယ်ရာ ဆၧအာ့လၨၪအီးလၨၪ, အစားကြူး သောက်ကြူးခြင်း ဆၧအာ့လံ၊အာ့လီၫ, လိမ်လည်လှည့်ဖြားခြင်း ဆၧအာ့လီ၊အီးလီ၊, အစားမခံ ကုန်လွယ်ခြင်း ဆၧအဲ့၊ဆၧဆံ၊, ကျင်ကြီးကျင်ငယ် ဆၧအဲၪဆၧက္ဂံၩ, ချစ်ခြင်းမေတ္တာ ဆၧအဲၪရှုၭအဲၪဖျဲၩ့, မဆင်မခြင် ချစ်ခြင်းကြိုက်ခြင်း၊ ခုမြင်ခုကြိုက် ဆ၊အဲ၊တႏ, ရည်းစား ဆၢအၫးံဆၫ၁၁ံ ဆွ်းဘိုမုးမှ ဆၧအုၭအၭ, အအ၊ လူအ၊ အသောသူ ဆ၊အု၊့ဆ၊ခံၭ, မိုးမှောင်ကျနေခြင်းမျိုး

ဆးအုႏလႏ, ဝန်ခံကတိပြုခြင်း ဆးအုႏအုးလႏွာs, အနိုင်မခံ အရှုံးမပေး ကိုယ်ရည်သွေးခြင်း ဆးအူး, မှုတ်စရာ၊ ရေမန်း၊ မန်းမှုတ်သည် ဆးအူးဆးဒံုး, တူရိယာ ဆးအူးဆးပီး, ဂါထာမန္တရား ဆးအူးနာ မျာက် ဆးအူးဆေးဥွဲ့၊, စကားဖိုမသဘောဖြင့် မျောက်အမျိုးမျိုးကို ခေါ်ခြင်း ဆးအီးကီး့၊, အစည်းအဝေး၊ အသင်းတော် ဆးအီးဆုံးသုံး, နေရာထိုင်ခင်း ဆးအီးအုံးပုံး, အုံ့ဆိုင်း မှုန်မှိုင်းနေသော ရာသီဥတု ဆးအွံးဆးဆးုံ့၊ စကားဖိုမသဘောဖြင့် ချိုမြိန်ရသာကို ခေါ်ဆိုခြင်း ဆားဆွံးဆးယီး, တာဝန်၊ ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုး ဆားဆွံးသားယီး, တာဝန်၊ ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုး ဆားဆွံးသားသုံး, သည်းခံခြင်း ဆာ(နဆာ), သင်၏ပစ္စည်း ဆား(ယဆာ), ကျွန်ုပ်၏ပစ္စည်း

@න1j@

ဆး၊့ ချိုသည်၊ တင်းသည်၊ နယ်ခြား၊ ကွမ်းစားဂမုန်း ဆး၊့က¹/ဆး၊့ကၨလီ၊, သိပ်ချိုတယ်၊ အလွန်ချိုသည် ဆး၊့ကိၭ/ဆး၊့လူ, အသံတစ်ဆုံး၊ အသံကုန် ဆး၊့ဂုံးထီဘာ, အချိန်တော်၊ အချိန်ကိုက် ဆး၊့တံံ့ /ဆး၊့တံံ့းနံး့, အလွန်တင်းသည် ဆး၊့ထု့ , ထသည်၊ မတ်တပ်ရပ်သည် ဆး၊့နုံး (ဆု၊နုံး - အရှပ), ထိုင်သည်၊ ထိုင်ပါ ဆး၊့နုံးကဆီး, ဆောင့်ကြောင့်ထိုင်သည် ဆး၊့နုံးထုံးလဲံ့, ပုဆစ်ဒူးတုပ်ထိုင်သည် ဆး၊့နုံးစုံးဝဲံးခဲ့၊, တင်ပျဉ်ခွေထိုင်သည် ဆး၊့နုံးစုံးဝဲံခဲ့၊, တင်ပျဉ်ခွေထိုင်သည် ဆး၊့နုံးကု ၊ /ဆး၊ုန်းမုံးနုံးကု ၊, ချိုမြိန်မွှေးကြိုင်သည် ဆာ၊့သုံးကု သာ၊ အချိန်တော်၊ အချိန်ကိုက်၊ အချိန်မှန် ဆာ၊့ယာ၊, မျက်နှာချင်းဆိုင် ဆာ၊့လာ၊, အခါလည်သည်၊ တစ်နှစ်ပြည့်မြောက်ပြီ ဆးဂဲ့လဲးထူး (အရှပ), ပြေလည်အောင် ဆပ်ပေးသည် ဆးဂဲ့ (ကိုးဆးဂဲ့/ကိုးဆးဂဲ့ထဲး), ပြန်ထူးသည် ဆးဂဲ့ (ကိုးဆးဂဲ့လူ), အသံကုန်ဟစ်ခေါ်သည် ဆးဂဲ့ (ခုးဆာဂဲ့), နယ်စပ်၊ နယ်မြေခြင်းအစပ်၊ နယ်ခြား ဆးဂဲ့ (ဖျံးအီးဆာဂဲ့တံုး), ကြိုးအလွန်တင်းသည် ဆးဂဲ့ (ဘာကဆာဂဲ့), သည်းသည်၊ တံတွေးသည်းသည် ဆးဂဲ့ (ယိဆးဂဲ့ယာ), မျက်နှာချင်းဆိုင်သည်၊ ရင်ဆိုင်သည် ဆးဂဲ့ (နံးဆာဂဲ့လာ), နှစ်တစ်ပတ်လည် ဆးဂဲ့ (အလူဆာဂဲ့), အသံချိုသာသည် ဆာဂဲ့ (အလူဆာဂဲ့တံုး), အသံမာကြောသည်

@න1s්@

ဆၧၩ့, ရွာသည်၊ အခြားဝေါဟာရနှင့်တွဲသုံးရခြင်း၊ ဥပမာ– ကဆၧၩ့ယီၩ, ဤတစ်မိုး ဆၧဂဲၫဆၧၩ့, မိုးရွာလာသည် ဆၧဆၧၩ့, မိုးရွာသည် ၁ု၊့ဆၧၩ့၁ၭဆၧၩ့, စိတ်နူးညံ့သိမ့်မွေ့သည် အ၁ၭဆၧၩ့, စိတ်ရှည်သည် အွံ႕၁ၭဆၧၩ့, သည်းခံသည်

@න~~း~~:@

ဆၧးဎႆၫဆၧးလၩ, ယဉ်ကျေးမှု ဆၧး (ဘၪဆၧးဆဲ့ၭ), ကြုံကြိုက်သည် ဆၧး (ဘၪဆၧးတီၩ/ဘၪဆၧးဒဲနီၫ), အဆင်သင့်လိုက်တာ ဆၧး (ဘၪဆၧးဘၪထၪ့), ကြုံကြိုက်တုံး

@ဆၤုံး@

ဆ**ၨး, အမျိုးအနွယ်၊ လူမျိုး** ဆၨးခးဒီံံ့, ပြည်နယ်၊ လူမျိုးစုပြည်နယ် ဆ**ၨးဆၤ, မျိုးနွယ်စု** ဆ**ံး (လ**ဲ့ဆ**ံး), မျိုးရိုးနွယ်လာသည်၊ မျိုးနွယ်သက်ဆ**င်းလာသည် ဆၨၫ, နုံသည်၊ အသည်၊ ထုံသည်

@ဆု@

ဆု (ချိ၊တဆု), ခရုဖင်ချွန်း၊ ကနစိုတုံးများ၌ တွယ်ကပ်နေသော ခရုဖင်ချွန်း

@ဆုး@

ဆုး (ဆီးဆုး), ကွာသည်၊ ကွာဝေးသည်၊ အကွာအဝေး

<u>@</u>ဆ်း@

ဆု၊, ကဒူး၊ပီလီမ

@ဆ်၊@

ဆု၊/ဆု၊ဆု၊, အသီးအသီး၊ အသကအသက

@ဆုಽ@

ဆုၭ, ကွပ်သည်၊ အနားကွပ်သည် ဆုၭချဲၩ, ဆန်ကောကွပ်သည် ဆုၭထၬ, ကွပ်ထားသည် ဆုၭဒၩ့, တောင်းကိုကွပ်သည်

<u>@</u>ဆ််ံ@

ဆု ့ ဆုံးမောင်း၊ဆုံခွက်၊မောင်းခွက် ဆု ့ကုံးဆု ့ဂူး ကြိတ်ဆုံ ဆု ့ဂူးလိး , ကျောက်ကြိတ်ဆုံ ဆု ့ထီး /ဆု ့ဖိ ၊ထီး , ငရုတ်ဆုံ ဆု ့ထီးဘီ ႏ , ငရုတ်ကျည်ပွေ့ ဆု ့မီး , မောင်း၊ခြေဖြင့် နင်း၍ ထောင်းရသောဆုံ ဆု ့မီးဖ ၊ ႏ မောင်းခွက် ဆု ့မီးဖ ၊ , မောင်းဆုံး၊ မောင်းတံ ဆု ့မီးပ ၊ , မောင်းဆုံ၊ မောင်းသီး ဆု ့မီးပ ၊ , မောင်းဆုံ ဆုံ့မီးခဲဲာ့, မောင်းမြီး၊ ခြေဖြင့် နင်းရသောအပိုင်း

@ဆုး@

ဆုး, သွယ်သည်၊ သွယ်တန်းသည်၊ ဆန့်ချည်သည်၊ သွယ်တန်းသည် ဆုးစီး, တစ်ဖက်မှတစ်ဖက်သို့ ဆန့်ချည်သည်၊ သွယ်တန်းသည် ဆုးတနီၫ/ဆုးလဲးတနီၫ, ခြင်ထောင်ကြိုးကို ဆန့်ချည်သည်၊ ခြင်ထောင် ထောင်သည် ဆုးထဲ့ဖျံး/ဆုးစီးဖျံး, ကြိုးတန်းသည်၊ ကြိုးတန်းဆွဲသည် ဆုးလီး့, လက်စနှင့် ဆုးလီး့(မးဆုးလီး့), လုပ်လက်စနှင့် ဆက်လုပ်ပါ ဆုးလီး့(လုံးဆုံးလီး့), သွားလက်စနှင့် ဆက်သွားပါ

@ဆူ@

ဆူနဲး/ဆးဆူဆးနဲး, ယုံကြည်နာခံသည်၊ ယုံကြည်ခြင်း ဆူ/ဆွံ, တိမ်သည် ဆူ(အဆူအယိုး/အဆွံအယိုး), အတိမ်အနက် ဆူ(ထံ၊ဆူ/ထံ၊ဆွံ), ရေတိမ်သည် ဆူထဲးနဲးထဲး့, ယုံကြည်လာသည်၊ ယုံကြည်သည် ဆူမာနဲးမာ, ယုံမှားခြင်း၊ ယုံမှားသံသယ

<u>@</u>ဆ်း@

ဆူ၊, ဆူး ဆူ၊ဂ်ိိုး /ဆဲ၊ဆူ၊ဂ်ိိိ၊, တုံဖျားသည်၊ ငှက်ဖျားရောဂါ ဆူ၊ (ဆဲ၊ဆူ၊), ဆူး ဆူ၊ (ဆဲ၊ဆူ၊ဆဲ၊မဲ၊), ဆူးညှောင့်ခလုတ် ဆူ၊ (ဆဲ၊ဆူ၊ဘဲ၊ဆဲ့န), ဆူးစူးသည်

@ဆူ1@

ဆူၫ, ထည့်သည်၊ သွင်းသည် ဆူၫလႏ့, ထည့်သွင်းသည် ဆူၫလႏ့ကျီႏ၁ၪ, ကျည်ဆံထိုးသည်၊ သေနတ်ကျည်ဆံထည့်သည် ဆူၫလႏ့မှႏ, ထမင်းထည့်သည် ဆူၫ(အာ့ဆူၫဘုၪ), စပါးထောင်းသည်

```
ဆူး(အာ့ဆူးဝs), လျှော်ဖွပ်သည်
@ဆူ၊@
ဆူ၊, ပုခက်
ဆူ၊ကျီး, လှည်း၌နွားတပ်ရန်လည်ခွံပတ်၊ သစ်ဆွဲရန်ဆင်၌တပ်သောလည်ခွံပတ်
ဆူးဂိ/ဆီးဂီ, ဓမင်းနွယ်
ဆူ၊တီႏ, ကိုင်ကြိုး၊ နွားလှည်းနှင့် ထွန်းတို့တွင် နွားကိုချည်သောကြိုးရှည်ကိုင်ကြိုး
ဆူ၊ဒိၭ, ထွန်ညှင်းကွင်း
ဆူးပၪ, ပုခက်၊ သစ်သားပုခက်
@ဆူး@
ဆူး, အကြိုအကြား၊ အပြွတ်၊ ရှို့သည်၊ မီးလှုံသည်
ဆူးခဲး/ဆူးခဲးထာ့မှာ, မီးဖိုသည်၊ မီးရှို့သည်
ဆူးခဲးထာ့ခွံ၊လီခဲ့၊ပိုး, ကောက်ရိုးပုံကို မီးရှို့သည်
ဆူးပၩ, နည်းဗျူဟာ
ဆူးဆူးမဲ့ ၊ /ဆူးမဲ့ ၊, မီးလှုံသည်
ဆူးထဲ့ခွံ၊လဲ မေ့၊, မီးနှင့်တင်ရှို့သည်
ဆူးပနါ (ဆု၊ပညး – အရှပ), ကန်သင်းရိုး
ဆူး (ခိုး၁၂ကဆူး), သရက်သီးတစ်ပြွတ်၊ တစ်တွဲ
ဆူး (ဎၩၟ၁ၪကဆူး), မရမ်းသီးတစ်ပြွတ်
ဆူး (န္ ကဆူး), ပျားအုံတစ်အုံ၊ သစ်ကိုင်းတွင်စွဲသော ပျားအုံမျိုး
ဆူး (ဖီၫကဆူး), ပန်းတစ်ပြွတ်
@ဆိ@
ဆိ, ခဏ၊ခေတ္တ
ဆိ (ကဆိ/လဆိ), တစ်ခဏ
ဆိ (ကဆိကလး/လဆိလလး), ခဏလေး၊ တစ်အောင့်တစ်နား
ဆိ (ဆိဆိ), မကြာမကြာ
```

@ဆိး@ ဆိး, လူမျိုးဆက် ဆိးဆိးကၠၪကၠၪ, ထာဝစဉ် ဆိုးရှား (ကဆိုးရှား), တစ်သက်လုံး၊ အသက်ထက်ဆုံး ဆိုး (ကဆိုး/လဆိုး), လူမျိုးတစ်ဆက်

@ဆွိາ@

ဆိ၊, ဆဲသည်၊ ဆိုသည်၊ ဆုတောင်းသည်
ဆိ၊ကိုႏ/ဆိ၊လႏား, ကျိန်ဆိုသည်
ဆိ၊ဂုးဆိ၊ဘွး, ကောင်းချီးပေးသည်
ဆိ၊ဆုံစံးဆ၊, ဆဲရေးတိုင်းထွာသည်
ဆိ၊နဲ့ဘိဲ့၊, ဆုတောင်းပေးသည်၊ ကောင်းချီးပေးသည်
ဆိ၊ဖ၊/ဘးဆိ၊ဖ၊, ဆုတောင်းပတ္ထနာပြုသည်၊ ဆုတောင်းသည်
ဆိ၊ဖ၊ဆိ၊ဆဲဆ၊, ဆုတောင်းပတ္ထနာပြုသည်၊ ဆုတောင်းသည်
ဆိ၊ဖ၊အနိုး, သီချင်းဆိုသည်၊ တေးဆိုသည်
ဆိ၊လႏုအား, ကျိန်ခြင်းဖြင့် ကတိပြုသည်၊ သစ္စာဆိုသည်
ဆိ၊အားဆုံး, ကျိန်ဆဲသည်

@ဆိၫ@

ဆိ1, ဦးသည်၊ အဦး၊ ဦးဆုံး၊ အရင်၊ ဦးဦးဖျားဖျား ဆိ1ဂု (ဆိ1ဝံ – အရှပ), အရင်အဦး၊ ဦးဦးဖျားဖျား ဆိ1 (ဂဲ1ဆိ1), အရင်လာသည်၊ အဦးလာသည် ဆိ1 (စဲဲ့ဆိ1), အရင်ပြေးသည်၊ အဦးပြေးသည် ဆိ1 (ဘု၊ဆိ1), ကောက်စောစပါး ဆိ1 (လီးဆိ1), အရင်ပြောသည်၊ အဦးပြောသည် ဆိ1 (အီ၊ဆိ1), အရင်ရှိသည်၊ အရင်မွေးဖွားသည်

@ဆိုး@

ဆိ၊, ချီသည်၊ ယူဆောင်သည် ဆိ၊ဆၧပရၧာ့, သတင်းယူဆောင်သည် ဆိ၊ဂၞ၊, ကျော့ကွင်း ဆိ၊ဆၧး့, ကူညီချီဆောင်သည် ဆိ၊ထာ့, မချီသည်၊ ပင့်ချီသည် ဆိ၊လး့, ချီချသည်၊ မချလိုက်သည် ဆိ၊ (အာ့ဆိ၊), ဆွတ်ခူးသည် @ဆိုး@ ဆိၭ, (ဆိၭ)ကို အောက်ပါဝေါဟာရများနှင့်တွဲ၍ အသုံးပြုသဖြင့် အဓိပ္ပာယ်ကိုထင်ရှားစေပါ၏ ဆိုးကဲ့း, နာကျင်သောဝေဒနာ ဆိုးခိုး/ထုံးဆိုးခိုး, ရေအိုးစင် ဆိုးဂူး လယိုး, ကျော့ကွင်း ဆိုးပူ ၊ /ဆိုးပဲ ၊, ချွေ၍ချသည် ဆိုးဆာ့ဆိုးဆာ့, ဆင့်ကဲဆင့်ကဲ ဆိုးထပ္ခံဖီး (အရှပ)/ဒံုးဖီး, ခေါင်းပေါ်ပန်းထိုးသည်၊ ပန်းပန်သည် ဆိး (ကဆိုးကခါ့), တစ်ခေါက်တစ်လေ ဆိး(ခိုးဆိုး), သရက်ပွင့်သည် ဆိး(ဎၩ့ဆိၭ), မရမ်းပွင့်သည် ဆိး(နးဆိးအာ့၊), ဘယ်သောအခါမျှ @ဆိ႑့@ ဆိၢ့, ဆုံးရှုံးသည်၊ အာသီသ၊ ဆန္ဒ၊ သုံးလိုသည်၊ သုံးသည်၊ လိုလားသည် ဆိၫ့ကၩ, သုံးသည်၊ သုံးလိုသည်၊ အသုံးပြုသည် ဆိၢုဂူးဆိၢုဘ္ကႏ, ဆန္ဒကောင်းပြုသည်၊ သဝဏ်လွှာ ဆိၢ့ဂီႏ့/ဆိၢ့ဂီႏ့ပၩဂီႏ့, အချည်းနှီး၊ ပြုန်းတီးသည် ဆိၢဒၪဘၪ, တွေ့ချင်သည် ဆိၢ့န့ဘၪ, ရယူလိုသည်၊ ရရန်မျှော်လင့်သည်၊ တောင့်တသည် ဆိၢ့မှလါ/ဆိၢ့မှၢလါ, မျှော်လင့်သည် ဆိၢ့ယူၭ, ဆုံးပြီ၊ မရတော့ပြီ ဆိၢ့လၢ့ထံၢ, ရေထည့်ပါ

಄ဆိုး@

ဆိႏွခုႏုဆူ၊ခွႏ့, ယက်ကန်းလွန်းတွင် စွပ်သောသံကွင်း

ဆိၢ့လုံး, သွားလိုသည်၊ သွားချင်သည်

ဆိၢု၁ၭ/၁ၭအဆၧဆိၢု, ဆန္ဒစိတ်၊ လိုအင်

ဆိၢ့ၥံၢ, သေချင်သည်၊ သေရန်တောင့်တသည်

@ဆိုး@

```
ဆီး, အလောင်းစင်၊ အရိုးပေါ်အောင်ပိန်သည်
ဆီး (ဎ္ဂဆီးဎ္ဂဘၩ့), နံပိန်၊ အရေပေါ် အရိုးပြိုင်းပြိုင်းပေါ်သည်
ဆိး (၁ီ့ဆိုး), သစ်ပါးပျည်း
ဆီး (အဆီးဖျီး), နံရိုးပေါ်အောင် ပိန်သည်
ဆိး (အီ၊န္၊အဆိး), နံရိုးပြိုင်းပြိုင်းထနေသည်
@ဆီး@
ဆီး, ချောင်းသည်၊ ချောင်းမြှောင်းသည်
ဆီးချီး, ပျာယာခတ်သည်၊ လျမ်းသည်၊ ရုပ်တေး
ဆီးမှ, စပါးကြီးမြွေ
@ဆီၫွ@
ဆီၢ့ကိၭဆီၢ့ကဲၩ့/ဆူ၊ဝိ၊ဆီၢ့လဲၩ့, ချူချာသည်
ဆီၢ့ထီးဘီး့ဒိၭ, ရေကညွတ်ညွန့်
ဆီၢုန္၊/ခ်ိနန္၊, နားထောင်သည်
ဆီၢ့မီး့, တွေးထင်သည်၊ တွေးသည်
ဆီးမီးခွါ, တွေးကြည့်သည်
ဆီာ့မီာ့ထံာထံာဆsဆs, သေချာစွာစဉ်းစားဆင်ခြင်သည်
ဆီၫ့မီ၊့မၪ, အထင်မှားသည်
ဆီံံ့ယူ၊, သေချာစွာ စောင့်ကြပ်ကြည့်ရှုသည်၊ ဇွဲနဘဲ
ဆီးအီး/ဆီးအီးနူးအဖိး/အီးဖျဲးအဖိး, မွေးဖွားသည်
ဆီၢ့, (ဆီၢ့)ဝေါဟာရကို ကြိယာနောက်ကတွဲလျှင် တိုက်တွန်းနှိုးဆော်ခြင်း အဓိပ္ပာယ်ကိုပြပြီး
(ဘ၊ဆီၢ့လီၢ)ဟူသော ဝေါဟာရများနှင့် တစ်ဖန်ညုပ်သုံးသော် ကန့်ကွက်ခြင်းအဓိပ္ပာယ်ကိုပြဆို၏၊
ဥပမာ
ကိုးဆီၫ့, ခေါ်ပေါ့
ဂဲၫဆီၫၞ, လာပေါ့
ဆွာဆူပံ ဘွဲ့ တွဲေဂါ့
ရုးဆီၫွ, ပါးချပေါ့
ထၧာ့ဆီာ့, ကန်ပေါ့
မးဆီၢ့, လပ်ပေါ့
မံၫဆီၫ့, အိပ်ပေါ့
တဲ့းဆူ၊ံ ဘားပေါ့
```

ဟူသော အဓိပ္ပာယ်ရရှိပြီး (ဘ၊ဆီၢ့လီၫ)ဟု သုံးပြန်သော်၊ ဥပမာ– ကိုးဘ၊ဆီၫ့လီၫ, မခေါ်ပါနှင့် ဂဲၫဘၪဆီၫ့လီၫ, မလာပါနှင့် ဆိုးဘာဆီာ့လီး, မဆဲပါနှင့် ရူးဘၪဆီၫ့လီၫ, ပါးမချပါနှင့် ထၧာ့ဘၪဆီာ့လီၫ, မကန်ပါနှင့် မၩဘၪဆီၫ့လီၫ, မလုပ်ပါနှင့် မံၫဘ၊ဆီၫလီၢ, မအိပ်ပါနှင့် လူးဘ၊ဆီၫလီၢ, မသွားပါနှင့် **@**ဆူံ@

ဆီး, အမွေးအမျှင်၊ မာသည်၊ အစုံ ဆီံ့ကထံ၊ထံ၊ဆါကထံ၊ထံ၊, ကျန်းမာလိုက်ဖျားလိုက် ဆီးကံးပးလာ့, ကြက်သီးထသည် ဆီ ဂဂ္ဂၩအ္နာ, ကောင်းကောင်းမမာပါ၊ ကောင်းကောင်းနေမကောင်းပါ ဆီး့ဆါယံးအဲ့၊, အပျော့အမာမညီညာပါ ဆီးဆီးလူး, ပြင်းပြင်းထန်ထန် ဆီ၊့နးဆံးအဲ့၊, နည်းနည်းမျှမမာပါ၊ နည်းနည်းမျှ မကျန်းမာပါ ဆီးဘဲၫအကြၤံန, အသင့်အတင့်ကျန်းမာသည် ဆီး့ဘီး့အခ်ိုး, ဆံထုံးထုံးသည် ဆီး့မ၊ကၨ, မာပါသည်၊ ကျန်းမာပါသည် ဆီး (ကဆီး), တစ်စုံ၊ တစ်ရံ ဆီ၊့ (ကိၢ့ဆီ၊့), လောက်လေး အလွန်တင်းမာသည် ဆီ၊့ (ခဲ့ဖုံးကဆီ၊့), ဖိနပ်တစ်ရံ ဆီ ့ (ဂဲးဆီ ့ဘၭဆီ ့), အားသန်သည်၊ ခွန်အားသန်မာသည် ဆီ၊့ (အဆီ၊့အဒံး), အမွေးအတောင် ဆီ၊့ (အီ၊ဆီ၊့အီ၊ချဲၫ့), ကျန်းမာသည်

@ဆီး@

ဆီးခို ၂/ဆီးမီးခို ၂ (အရှပ), အိပ်စင်မြင့် ဆီး့ဆီထာ့, မြှောက်တက်သည်၊ မြင့်တက်သည်၊ အမြင့်ပိုင်း ဆီး့ဆုး/ယဲး့, ကွာဝေးသည်၊ အကွာအဝေး

ဆီး့ဆုးလၧယီး, ဤနေရာနှင့်အကွာအဝေး

@ဆီး@

ဆီး, ဆိတ်သည်၊ ခေါ်ယူသည်၊ ကြိုသည်၊ နားသည် ဆီးထံ့၊, ဆိတ်ဖြတ်သည် ဆီးယံး, အသားကိုဆိတ်သည် ဆီးလဲး, ကျွန်ုပ်ကို ဆိတ်သည် ဆီးလဲး/ကဘႏယူးဆီးလဲး, နားသည်၊ လေယာဉ်ဆင်းသက်သည် ဆီး(ဂဲၫဆီးယံး), ကျွန်ုပ်ကို လာခေါ်သည်၊ သို့မဟုတ် လာကြိုသည် ဆီး(ထိ၊ဆီးလဲး), ငှက်နားသည် ဆီး(လဲ့းဆီးနား), သင့်ကိုသွားခေါ်သည်၊ သို့မဟုတ် သွားကြိုသည် ဆီး(ပဆီး), ခလဲ့၊ လက်ဖွဲ့

@ဆိုး@

ဆွး, စွေသည်၊ စောင်းသည်၊ စွေစောင်းသည် ဆွး(ခၢုထ္၊ဆွးဆွး), ခပ်စောင်းစောင်း (သို့) ခပ်စွေစွေဖြတ်ကူးသည် ဆွး(ဖ့၊ထဲ့၊ဆွးဆွး), ခပ်စွေစွေခုတ်သည် ဆွး(ဖ့၊ဆွးအ၁s), စွေစောင်းနေသည်

@ဆွ၊@

ဆွ၊, ဆတ်ကနဲ၊ ဖြုတ်ကနဲ၊ ရုတ်တရက် ဆွ၊ (ခါ့ဖနဆွ၊), ဆတ်ကနဲ ကျော်ဖြတ်သွားသည် ဆွ၊ (ဆွနလဲ့ဆွ၊), ဆတ်ကနဲ ထိုးချလိုက်သည် ဆွ၊ (ဖူးထဲ့၊ဆွ၊), ဆတ်ကနဲ ခုတ်ဖြတ်လိုက်သည်

<u>@</u>ဆိ်<u>း</u>@

ဆွႏ, ပျဉ်းမ ဆွႏုထံs, ပျဉ်းမပင် ဆွႏုဖီၫ, ပျဉ်းမပွင့်

<u>@</u>ဆိုး@

ဆွး, တူရွင်း

@ဆွံ@ ဆွံ/ဆူ, တိမ်သည် ဆွံ (ထံၫဆွံ/ထံၫဆူ), ရေတိမ်သည် ဆွံ (အဆွံအယိ၊), အတိမ်အနက်

@ဆွံ၊@ ဆွံ၊, သင်းသည်၊ ကွပ်သည် ဆွံ၊အဒံ၊, ဝှေးသင်းသည် ဆွံ၊ (မုးဆွံ၊), ထမင်းကြမ်း

@ဆွံး@ ဆွံး, ဆို့ပိတ်သည်၊ ဆို့သည် ဆွံးနု၊/ဆွံးနု၊လႏဲ့ သွတ်သွင်းသည်၊ ကြားထဲသွင်းထည့်သည် ဆွံးဘံs, ဆို့၍ပိတ်ထားသည်

@ဆွဲ့၊@ ဆွဲ့၊/ဆွဲဲ၊, ဂဏန်းကောင် ဆွဲ့၊ဆါ, ဂဏန်းခွံပျော့

@ဆွဲာ့@ ဆွဲာ့/ဆွာ့, လွယ်ထားသည်၊ ပခုံးတွင်လွယ်ထားသည် ဆွဲာ့ထိဲ့/ဆွာ့ထိဲ့, လွယ်အိတ်လွယ်သည် ဆွဲာ့နၭ/ဆွာ့နၭ, ဓားကိုလွယ်သည် ဆွဲာ့နဲ့ (ဆွာ့နဲ့ ပလိုင်းလွယ်သည် ဆွဲာ့ (အဒံးဆွဲာ့လ၊), အတောင်အောက်၊ အတောင်တော်အရိပ်အောက်

@**ဇ**@ ဇယံဒ့, ဇယိမ်းလူမျိုး ဇဝါနီၫ, ဟိုဒင်း၊ ဟိုဟာ၊ ဟိုအရာ

```
ဇံအိၢ့ခိ၊လီႏ, ဇိအုန်တောင်
```

@ເໍໍອ@

ဇၨၫနီၪ/ဆၧနီၪ, ဤအရာသည်၊ ဤကိစ္စကား ဇၨၫပနီ၊ဘိၭ/ဆၧဘဲၫနီ၊ဘိၭ, ဤလိုဆိုယင်၊ ဤသို့ဖြစ်လျှင်၊ ဒီလိုကိုး ဇၨၢပနီ၊အကိုႏ/ဆၧဘဲၫနီ၊အကိုႏ, ဤသို့ဖြစ်ခြင်းကြောင့် ဇၨၢယီး/ဆၧယီး, တယ် ဟူသောကြိမ်းမောင်းသံ (တယ်၊ ငါလုပ်လိုက်ရယင် ဟူသောသဘောမျိုး)

@ည@

ညါတညါ (အရှပ)/အာ့ကံႏဆိ၊ဖာ၊, ဆုတောင်းပတ္တနာ ညါ (အညါ/အန]့), အင်္ဂါနေ့

@ည1@

ည1 (ကည1 – အရှပ), ကြွသည်၊ သွားသည် ည1 (နဲကည1 – အရှပ), ဘုန်းကြီးကြွလာသည် ည1 (ပိႏည1)/ကိរ့ဘာကိာ္ဟာ့ာ, ပညာ

@ညး@

ညၩရှၢ, အားနာသည်

@ညို@

ညိ၊၁ၪ, ရဲယိုသီး

@ညး@

ညး (အရှပ), ဘုန်းတန်ခိုး၊ အရှိန်အဝါ ညး (ဆံးပညး – အရှပ) ဆူးပနါ, ကန်သင်းရိုး

@ညၢ့@

ညာ့(ဍၫကညၢ – အရှပ), ဖူးစာ

@ရှါ@

ရှါ, ရင့်သည်၊ အိုသည်၊ ကွာကျသည်၊ ဒဏ္ဍာရီ၊ ပုံပြင် ရှါက့န, အလွန်အိုသည်၊ အိုမင်းရင့်ယော်သည် ရှါခိန္န, (၁) အိမ်အောက်စင်မြင့်ကလေး၊ ဥပမာ – ကြက်အိပ်စင် (၂) အိမ်တွင်းစင်မြင့်၊ ဥပမာ – အထပ်ခိုး ရှါဂီး့ခွံ၊, ရင့်သွားပြီ ရှါဂီး့ခွံ၊, အလကားရင့်သွားသည်၊ အကျိုးမဲ့ရင့်သွားသည် ရှါခီး့, ဝတ္ထု၊ ဇာတ်ညွန်း ရှါမ႑/တရှါ/အရှါမ႑, တစ်ကယ်၊ အဟုတ်၊ သေချာသည် ရှါမုနနားဖ႑, တောတောင်၊ တောကြီးမြက်မည်းအတွင်း ရှါလန့, ကွာကျသည်၊ ဥပမာ – သစ်ပင်အကိုင်းကွာကျသည် ရှါဘံန့ ကွာကျသည်၊ ဥပမာ – သစ်ပင်အကိုင်းကွာကျသည်

@ရှၩ@

ရှး, နည်းသည်၊ လူဟူသော (ပှရှး)ဝေါဟာရကို အဖျားဆွတ်ခေါ်ခြင်းမျိုးလည်းဖြစ်သည် ရှးခများ, လူစုလူဝေး ရှးခံးဂး, လူမှုရေး ရှးခိ၊, အနည်းငယ်မျှ ရှးဂး, လူအနည်းငယ် ရှးထံာ, အချက်အလက်အနည်းငယ် ရှးထံာရှးမီာ့, စကားအနည်းငယ် ရှးနဲာ့, ထက်နည်းသည်

@ရှာဖ ရှာ, ကြယ် ရှာကဆာ့, ခုနှစ်စဉ်ကြယ် ရှာထုဂၤ/ထုဂၤ, သောကြာကြယ် ရှာထူဂီး/ထုဂီး, ကြယ်နီ၊ မိုးသောက်ကြယ် ရှာဒိႏ့မှ, ဖျောက်ဆိတ်ကြယ် ရှာဒီႏ, ဂြိုလ်တု ရှာဖိပ္စပ္ပံဂံပဲ့ထုပ္ပ, မောင်ရင်ဆိုင်းထမ်းကြယ် ရှ၊ဘု၊ဖိဲ့၊, နဂါးငွေ့တန်း ရှ၊မ့ကီး့, ကြယ်တံခွန် ရှ၊ယူး, ကြယ်ပျံ ရှ၊လံးခံၫ, ဓူဝံကြယ် ရှ၊လုံးမံၢလိၤ၁ၭ, ကြယ်ကြွေသည် ရှ၊ဘံ၊ဖီၫဘံ၊, ကြယ်နက္ခတ်တာရာများ

@ရှၫ@

ရှာ, ဝါးနှီး၊ ညောင်းသည်၊ မျက်စိရှင်သည် ရှာ (စူ၊ရှာ), လက်ညောင်းသည် ရှာ (ဆာ့ရှာ), ကြက်မျက်စိရှင်သည်၊ ဖမ်း၍မမိ ရှာရှာဖျံ့ဖျံ့, သွက်လက်ချက်ချာသည်၊ ပေါ့ပါးဖြတ်လတ်သော ရှာ (ပုရှုံးအရှာ), မျက်စိရှင်သောလူ ရှာ (မုံးရှာ), မျက်စိမျက်နှာလန်းဆန်းသည် ရှာ (ဝနရှာ), မောင်းပြန်ကန်သည်

@ရှု

ရှေး, ကွန်၊ ပိုက်ကွန်၊ သွတ်သတ္တု ရှးချံ၊, ကွန်လှေ ရှး (ခွံးရှး), ကွန်ပစ်သည် ရှး (စုးဘံရှးဘံ), ပိုက်ဆံကြေးငွေ ရှးမေ့ခွႏှ ကွန်ကွက်၊ ပိုက်ကွက် ရှးဘႏ့ (ထီးဘႏွ), ကြေးဝါ ရှးဘီး, ခဲတန် ရှးဘွး, သံဖြူ ရှးလံးမှးဖျို့, ခဲစာလုံး ရှးသျှ, ကွန်၌တပ်သောခဲသီး ရှးသျှ, ခဲ (ယိဘး ၁၉း၂၄) ရှးဘံထီးဘံ၊, ခဲသတ္တုများ

@ရှၭ@

ရှၭ, အော်ဟစ်သည်၊ ကြွေးကြော်သည်

ရှး (ကိးရှး), အော်ခေါ်သည် ရှး (ဂါ့ကိးရှး), အော်၍ငိုသည် ရှးနဲ့းထံး, မြစ်ကမ်းပါးအနား ရှးမဲ့၊ထုး, ကမ်းနဖူး ရှးလဲ၊, ကမ်းပြိုသည်

@ရှာ့@ ရှာ့(ထဒီး – အရှပ), ပုဆိုး ရှာ့ထ့၊, ဆုတ်ဖြတ်သည် ရှာ့ထ့၊နးကုန, တစ်ပိုင်း ဆုတ်ဖြတ်သည် ရှာ့ယ၊, ဆုတ်ဖြဲသည် ရှာ့လုန (ဖ၊ဘဲး – အရှပ), ခြုံစောင်

@ရှး@ ရှး့ (ဆၧရှး့), စည်းရိုး၊ ခြံစည်းရိုး၊ စောင်ရန်း၊ စကောကရင်လူမျိုး ရှး့ဖီးထ၊, ဝင်းခတ်သည်၊ စောင်ရန်းကာသည် ရှး့ (ဆၧဒီံ့ဆၧရှး့), အကာအရံ၊ စည်းရိုး၊ စောင်ရန်း ရှး့ (ဘျၭလႏလၧဆၧရှးလီး့), အကာပေါ်ချိတ်ဆွဲပါ ရှး့ (ဖျိႏုရှာ့/ဖါထံး), စကောကရင်လူမျိုး

@ရှဲ့စ ရှဲ့, ဆင်းရဲသည် ရှဲ့ရှဲ့ယ၊ယ၊, ဆင်းဆင်းရဲရဲ၊ အလွန်ဆင်းရဲသည် ရှဲ့လ^{ွဲ့}ယ၊လ^{ွဲ့}, ဆင်းရဲမွဲတေသွားသည်

@ရှး@ ရှး, လက်ဝါးနှင့်ချသည်၊ ရိုက်သည်၊ ပြန့်နှံ့သည် ရှးပ၊အ၁ၭ, တစ်ပြင်လုံး ဖြန့်ကြဲနေသည် ရှးပဲးပီး, လက်ဝါးနှင့် အပြန်ပြန်အလှန်လှန်ချသည် ရှးဝီးထဲ့့, အနီရောင် ကြဲဖြန့်လာသည် ရှးအမ့၊, ပါးကိုချသည် @ရုံး့@ ရုံး့ရှိႏ့ (အရှပ), ခေါင်းလျှော်ရည်နှံ့အောင် ခေါင်းကို လက်နှစ်ဖက်ဖြင့် ကုတ်၍လျှော်သည်

@ရှဲး့@ ရှဲး့လဲ၊/ရှလဲ၊(အရှပ)/ခလဲ၊/ခီၫခီၫလဲ၊, ဘယ်ကိုလဲ

@ရှု@ ရှုထ[ွ],/၁ၭရှုထ[ွ], တစ်ခုခုကြောင့် စိတ်လှုပ်ရှားလာခြင်း ရှု/စဲဲ့ရှုထ[ွ], စိတ်လုပ်ြပီး ထွက်သွားသည် ရှု/မၩရှုထ[ွ]အ၁ၭ, စိတ်လုပ်သည်၊ စိတ်ဆိုးသည်

@ရှုး@ ရှုး, ရုတ်တရက်လန့်သည်၊ လန့်သည် ရှုးဆဲ့ J, အိပ်နေစဉ် ရုတ်တရက် လန့်နိုး၍ ထသည် ရှုးဘံ Jဖျဲ့ဘံ J, အလန့်တကြား ရှုး (ကဲ Jထ Jရှုး), အမှတ်တမဲ့ ဖြစ်ပေါ်လာသည် ရှုး (န Jရှုးအာ S), လန့်နိုးသည် ရှုး (မ မ ရှုးအာ S), ရုတ်တရက်ဖြစ်လာသည် ရှုး (ယရှုးဒဲနီ 1), ကျွန်ုပ်လန့်လိုက်တာ

@ရှူ၊ ရှူ၊, အေးချမ်းသာယာသည် ရှူ၊ချု၊, အေးတာမှ စိမ့်နေတာပဲ ရှူ၊ရှူ၊ရှု၊, အေးမြသာယာစွာ ရှူ၊ရှူ၊သားဘး, အေးအေးဆေးဆေး ရှူ၊ရှီး့, ပြောသည့်အတိုင်းဖြစ်လာသည်၊ နိမိတ်ဖတ်သည့်အတိုင်း မှန်ကန်လာသည် ရှူ၊သႏုဘးလႏုယူး, အေးဆေးပါပြီ ရှူ၊(မုရှူ၊လႏုယူး), နေအေးသွားပြီ၊ နေချိုသွားပြီ ရှူ၊(အယ၊ရှူ၊လႏုယူး), ကိုယ်ပူအေးသွားပြီ ရှူ၊(အု၂ရှူ၊), အေးသွားအောင် မှုတ်သည် ရှူၫထံးခ်ိဳး (အရှပ)/ဘံးထံးခ်ိဳး, ပခုံး ရှူၫဘံံ့း, လက်ပြင်

@ရှူး@

ရှူး, သပ်သည် ရှူးလႏ (ဘံးရှူးလႏဲ့), သပ်ချသည်၊ နှိပ်၍ သပ်ချသည် ရှူးဘွံးလႏဲ့, အိပ်အဝကို ရှုံ၍ဆွဲစည်းသည် ရှူးရှာ (အရှပ)/ကဲႏွရှာ, နှီးထိုးသည် ရှူးဖျာ့ (အရှပ)/ပူးဖျာ့, နှီးကိုချောအောင်သပ်သည်

@ရှိ@ ရှိ (ဖျိုးရှိ/မိထံs), ပိုးကရင်လူမျိုး

@ရှိ ၂@ ရှိ ၁, မိတ်၊ မိတ်ထွက်သည် ရှိ ၁ချိ၊ (အရှပ)/ထံ ၁ချိ၊ ဘံ ဧချိ၊, မြစ် ရှိ ၁ဆ ၁ ခိ, နေ ပူ၍ထွက်သောမိတ် ရှိ ၁ထ ၁, မိတ်ထွက်သည်၊ အဖုအပိန့်ထွက်သည် ရှိ ၁ပနံ၊, ဝက်ခြံနာ

@ရှိၫ@ ရှိၫ, ပန်းသည်၊ ရေနှင့်ပန်းသည်၊ ပိုက်ဆံမူးစေ့၊ လှေ့သည် ရှိၫထံၫ, ရေနှင့်ပန်းသည် ရှိၫဘုၪ, စပါးလှေ့သည်

@ရှိ၊@ ရှိ၊, ချုံနွယ်ပိတ်ပေါင်း ရှိ၊စံ၊ရှိ၊လၩ (အရှပ)/ကိၭအလၩ, လိပ်ပြာခေါ်သည် ရှိ၊ဆၧ, တိုင်သည်၊ တိုင်ကြားသည် ရှိ၊အခိ၊, လိမ်ပြောသည်

```
ရှိၭ, တစ်ခုခုနှင့် ထိုးသွင်းသည်
ရှိးဘု၊ဘံံ့/အာ့ဆူၫရှိး, စပါးခွံခွာရန် ထိုးသည်၊ မောင်းနှင့် သို့မဟုတ် ကျည်ပွေ့နှင့် ထောင်းသည်
ရှိးယၪဘံာ့, ငါးပိလုပ်ရန် ရေစိမ်ထားသော ငါး အကြေးကျွတ်ရန် စည်းထားသော ဝါးတံနှင့်
ထိုးဆွပေးသည်
ရှိ်း (ဆွားရှိုးယာ), မှိန်းဖြင့်မြစ်ထဲမှ ငါးများကို ရမ်းထိုးရှာဖွေသည်
@ရိုး့@
ရှိုးရှိုးနိုး (အရှပ)/ရှီးရှိုးနိုး, ပလုတ်ကျင်းသည်
ရှိၩ့နိၢ့(အရှပ)/ထံၫကံၪ/၁ံၭကျုၩ, ရေညှိ
@ရိုး@
ရှိး, ကျုံ့သည်၊ ရှုံ့သည်၊ ရှူးသွားသည်
ရှိး (လႊရှိး), ကျုံသွားသည်၊ ရှူးသွားသည်
@ရှီး@
ရီး, အကွာအဝေး၊ အလှမ်းအကမ်း
ရှီး (အရှီးယဲႏဲ့), အလှမ်းကွာသည်၊ ဝေးကွာသည်
ရှီးရှီ၊ (ရှီးရှီ၊ရှီးရှီ၊) (ဆၧ. ၂၇း၇), ဖြည်းဖြည်း ဖြည်းဖြည်း
@ရှီ၊@
ရှီ၊, နှေးသည်၊ အလွတ်မကိုင်ဘဲ သွားသည်၊ မကြည့်ဘဲဖတ်သည်၊ နှုတ်တိုက်သည်၊
အာဂုံဆောင်သည်
ရှီ၊ (ချဲႏုရှီးရှီ၊), ဖြည်းဖြည်းပြော
ရှီ၊ (ထူ၊ရှီ၊ပနါ), ကျွဲကိုလက်လွတ်စီးသည်
ရှီ၊ (ဖီရှီ၊လံ၊), စာအလွတ်ဖတ်သည်၊ နှုတ်တိုက်သည်၊ နှုတ်ကျက်သည်
@ရှီၫ@
ရှီၫ, ပွေးရောဂါ
ရှီၫဘွၩဓိၪ, ပွေးညှင်း၊ ပွေးဖြူ
ရှီၫမးထုး, ခရုပတ်ပွေး
ရီ ၊ (ဂူရီ ၊/ဂူကီ ၊့န ၊), မြွေပွေး
ရှီ၊ (၁ႆနှီ၊လ၊), ပွေးဆေးရွက်၊ ဘင်္ဘောမဲဇလီရွက်
```

```
@ရီၢ့@
ရှီၫ့ (လူၫ – အရှပ), လောင်းသည်၊ သွန်ချသည်၊ ငုံ့သည်၊ သီးကင်းစထွက်သည်
ရှီၫ့ကူၭလၩ့, ဦးညွှတ်ချသည်၊ ခါးကိုညွှတ်၍ ခေါင်းငုံ့သည်
ရှီၫ့ဖံ၊မှ၊, မီးကိုရေနှင့်လောင်းသတ်သည်
ရှီာ့လႏုထံၫ (လူၫလႏုထံၫ), ရေလောင်းချသည်
ရှီၫ့လၩ့ခ်ိဳ၊, ခေါင်းငုံ့သည်
ရှီၫ့ (ဂဲၫရှိၫ့လၩ့), သီးကင်းထွက်စပြုသည်
@ရီး@
ရှီး, နဂါး၊ မှန်ကန်သည်၊ နှုတ်စလျှာစမှန်သည်
ရှီးကွႏ, လေပွေမွေ့သည်
ရီးရှါ, စကားထာဖွဲ့သည်
ရှီးရှိနနိန (ရိုးရှိ၊နိန – အရုပ), ပလုတ်ကျင်းသည်
ရှီးနိုးရှီးနန့်, ပြောသလိုဖြစ်သည်၊ ဟောတိုင်းမှန်သည်
ရှီး့ (ယံးရှီး), ညီညွတ်သည်
ရှီး့ (ရှူ၊ရှီး), ငြိမ်းအေးသည်
ရီး့ (၁ၭရီး့), အသက်၊ ဝိညာဉ်
@ရီး့@
ရှီး့(အရှပ)/ရီး, ဆောင်း၊ ငါးဖမ်းဆောင်း၊ အုပ်ဆောင်း
@တ@
တကၧၩ့, ရေမှော်
တကီး, ပဒုမ္မာကြာ
တကီးဖီၢ, ပဒုမ္မာကြာပန်း
တခၢိန္တတခုႏိုင္ငံ တခ်ိခို (နံတခၢိန္ခါး - တခ်ိခိုရယ်သည်)
တခ့ၭဖဝၭ, အကျင့်စာရိတ္တ
တခူး, ဈေးဆစ်သည်
တခ်ို့/လကူး (အရှပ), ရန်ကုန်မြို့
တခ်ီး(ထံၫတခ်ီး), ရေတကောင်း
တခွာ, ဝမ်းကွဲညီအစ်ကို မောင်နှမ(ထၧာ့ခွာ – ဝမ်းကွဲတော်စပ်သည်)
```

```
တဂၪ/တဂၪနံၩ, တစ်နေ့က
တဂူ၊နီး, တစ်မြန်နေ့က
တင္းန္း ခတ္ခ်တက်
တငၨားချုံး, လှော်ခတ်သည်၊ ခတ်သည်
တစၧၩ့, ခက်ရင်းခွ
တစ္ဂံ, နောက်ကျသည်
တဆဲၫ့/တဆဲၫ့နံၩ, သဖက်၊ သဖက်ခါ
တဆဲး/တဆဲးလ၊, ကဇန်းပင်၊ ကဇန်းရွက်
တဆိ/တဆု, ကနစိုပင်
တဆိၫ/တဆိၫနံၩ, ဖိန်းနွှဲခါ
တဆီး/တလိၢ့, သင်ပေါင်းပင်
တတိုး, သတိ
တတံႏှ မှတ်သည်
တတံံ့ထၤ/မၩနဲ့ဲ့ထၤ, အမှတ်အသားပြုထားသည်
တတံံ့တမိ၊, အမှတ်အသား
တတီး(နို၊ထူ), ငါးသီကြိုး
တတ္လ္စ္န္႔တတ္လွန္ျဖ္မွုႏႇ ကြိုးလွန်းသည်
တဒဲ့ (အရှပ)/ထၭဒဲဲ့, သံမဏိ
တနၢ, စောင်းကောက်
တနီ1/၁ိႏ့(အရှပ), ခြင်ထောင်
တဖဲ/တဖဲပျံၩ, နဖားကြိုး
တဖး/လၩချိုး, တပေါင်းလ
တဖး, တာလမ်းဖို့ထားသောလမ်းမကြီး
တဖု၊ / ခု့ ၊တဖု၊ , လက်ထွန်၊ အဝေးသို့ပစ်၍ မျှားသောငါးမျှား
တဖုး, အခေါက်ကို ဆိုးဆေးသုံးရသော သစ်တစ်မျိုး (မဓမ)
တဖွံ, ဗန့်ဗွေးပင်
တဘျုၭ, များသည်
တဘျုၭလ့ၬ, အလွန်များသည်
တမှာ့/ထမၧာ့, တမံ(တာတမံ)
တမၢိၭပုၭ, ကျောက်ပျဉ်
တမှာ့(အရှပ)/လႏဲ့မဲး/လႏဲ့လၭ, အံ့ဩဖွယ်ရာ
တရါလႏ့, ဖြာကျသည်၊ ဖြာထွက်သည်
```

တရာ့ (ပဲဲ့တရာ့), တံခါး တရာ့လံး, ပြတင်းပေါက် တရဲဖီၢ, ခွာညိုပန်း တရၧၩ့, ဒိုက်ဖတ် တရူး/တရူးလႏ့, လှုပ်ခါချသည် @@ထိ၊တရူးလႏ့, လှုပ်ခါ၍ အသီးကိုချွေသည် တရူး/ဆၧရံးခိၪ, တရုပ်လူမျိုး တရူးလႊ့, ပွတ်ညှပ်၍ ကျသွားသည် တရီးတပၩ, စော်ကားသည် တရီးမ့၊ယၢ, နိုင်စရာ တရီးမ့၊ယၫဆၧၩ့အ့၊, မိုးရွာနိုင်စရာမရှိ တရီးမ့၊ယၫမႊအ့၊, ဒါမျိုးမလုပ် တလၢ, သေတ္တာ တလၢခ်ိဳး, တလာကူဘာသာ တလၭလိၩ့(ဍူၪ), ငှက်ကြီးတောင်ပင် တလၭ, ရာဇမကွက် တလၭ၁ၧၢ့(ဖီၫ), မယသိန် (ပန်း) တလူး, ခေါက်တံခါး တလၧာ့ခွံ၊, လွန်သွားသည် တလိၭ, ပြည်တောင်း တလိုၫ/တဆီး, သင်ပေါင်းပင် တလီးလၢ့(လိ၊ဘီးထ၊့), အရွယ်ရောက်စ၊ ကြီးကောင်ဝင်စ တ၀ၢ့, ကျေးရွာ တ၀ၢ့တု, တွံတေးမြို့၊ တွံတေး တ၀ၢ့ခိၪ, ကျေးရွာသူကြီး တဝၢ့ဖိၪ, ကျေးရွာသူကျေးရွာသားများ @თ**:**@ တၩ, သင်္ကြန် တးလႏ့, သင်္ကြန်ကျသည် တး (အတၩ/လၩတၩ), တန်ခူးလ တး (အခ်ိဳးအတၩ), အကျိုးကျေးဇူး

```
@တၭ@
တၭ, နာမကြိယာတို့ကို တွဲသောစကား၊ ဝါကျနှစ်ခုကို ဆက်စပ်ပေးသောစကား
တၭ, အာမေဋိတ်စကား၊ တစ်ခုခုကိုကိုင်လိုက်ရာ အမှတ်မထင်ကျိုးသွားရာ "တၭ" ဟု
ဆိုတတ်ခြင်းမျိုး
တးတး (ဂဲၫတးတး), မြန်မြန်၊ (မြန်မြန်လာ) အလျင်အမြန်သဘောကို ဆို၏
တၭတၭလီၫ, ခဏကလေးပါ (အမြန်ဆုံး သဘောကို ဖော်ပြလိုသော တစ်ခဏကို ဆိုလို၏)
@သ႑ဲ@
တၢ့ (ဒႏုတၢ့), တင်းဝင်တောင်း
တၢ့/ကတၢ့(လန၊ – အရှပ), တစ်တင်း
တၢ့ခု၊, တစ်တင်းခွဲ
@0000
တႏှ ညီပင်
တႏ့ (အရှပ)/ယုး (အနပ), ရွက်သည် (ခေါင်းပေါ်တင်ရွက်သည်)
တႏုကၩ, ငွေဒင်္ဂါး၊ ဒင်္ဂါး
တႏုကူး/တႏွခူး, နွားတင်းကုတ်
တႏ့ဆၧချဲႏ့, အချေအတင်ပြောသည်
တႏွဆၧာ့ဆၧ(၁ကီ. ၁း၂၀), လျှောက်လဲသည်၊ လျှောက်လဲချက်ပြုသည်
တႏုကျႏ, အလယ်တန်း
တႏုတံၫ့(ရှၫ့တႏုတံၫ့)/ဖၤဘဲႏှ တင်းတိန်၊ စောင် (ခြုံစောင်)
တၩ့ထီၢ, အထက်တန်း
တႏၟဒႏု(အရှပ)/ယုၩဒႏ့, တောင်းကိုရွက်သည်
တႏ့ထၪ့/တႏ့လၢ့, တင်သည်၊ အပေါ်မှာတင်သည်
တၩ့ဖၨၪႇ မူလတန်း၊ အနိမ့်တန်း
တႏွဖီၢ, ညံပွင့်
တၩ့ဖူၭ, ညံပင်အပွမျိုး
တၩ့မှ, ညံအပင်
တႏ့လႏ့, ချသည်၊ အပေါ်မှ အောက်သို့ချသည်၊ ထည့်သည်
```

တာ့/ဒၧၩ့, ထူသည် တာ့ပံs၁ံs, ထူထဲသည်၊ အလွန်ထူသည်

@တး@

တး, သေနတ်မည်သံ တးတရၢ, သရောပင်

@တုံး@

တံးတုး, ရုန်းကန်သည်၊ အကြိတ်အနယ် တံးတုးလိၤ၁ၭ, တစ်ဘက်နှင့်တစ်ဘက် သူနိုင်ငါနိုင်အပြိုင်လုယူသည်

@တႆၭ@

တံး/တံးချႏ့ တိပ်ခွေ တံးတံး, စောင့်ဆိုင်းခြင်းမရှိဆောင်ရွက်လိုက်သည်၊ ဥပမာ – မစောင့်ဘဲသွားလိုက်သည်၊ လုပ်လိုက်သည်

@တ္း@ တ္နး, ငြင်းခုံသည် တု့နလိၤ၁ၭ, ငြင်းခုံကြသည်

@တ်း@

တဲး, ခုတ်သည်၊ ဖျင်သည်၊ ရွေသည် တဲးချံၫဝါ, လှော်တက်ခုတ်သည် တဲးဂံဲ့ထုဲ့, အိမ်တွက်ဖျင်သည်၊ ရွေသည် တဲးစူး, ချွန်အောင်ခုတ်သည် တဲးလဲးဘား, ပါးသွားအောင် ဖျင်ပေးသည်

@တဲ့ 1@

တဲ့၊နဲ/ထုံ့လုံ့(ဒາ့. ၈း၁၈), မတ်မတ်စိုက်နေသည်၊ စိုက်ထောင်နေသည် တဲ့၊လဲ၊ (မs. ၁၄း၁၁ ဒဲ ၂၃း၁၅), လင်ပန်း

@တဲ့ဖွဲ့@

တဲး, ဖန်ဆင်းသည်၊ ပြုလုပ်သည်၊ တည်ဆောက်သည် တဲးကဘး, သင်္ဘောတည်ဆောက်သည် တဲး့ဝဲး, ပြင်ထားသည်

@တဲ့၊့@ တဲ့၊့တီး၁ၪ, ဖရဲသီး

@**ბე**ავ

တၧႜၟ, တိုင်၊ ထောက်၊ မိုင်တိုင် တၧႜ့ (ကတၧႜၟ/ကမံလၬ), တစ်မိုင် တၧႜ့ (လိးတၧႜၟ), ကျောက်တိုင် တၧႜၟၥံံ့ပယံၫ, ကျွန်းတိုင်

@၀႞၀@

တ၊ံး (ခတ၊ံး), ထကြွသည် တ၊ံး (ဒဲၭခတ၊ံး), ဒီရေထသည် တ၊ံး (၁ၭခတ၊ံး), စိတ်ထကြွသည်

@စၤုံလ@

တၨၭ, ကုဋေ၊တိုက်သည်၊ တိုက်အိမ် တၨၭခိၭဆၧ, မျှော်စင် တၨၭထဲး, ဖိတိုက်သည် တၨၭထီၢ, တိုက်မြင့် တၨၭဘၪ, တိုက်မိသည် တၨၭ (ကဲၪဒိၪကတၨၭ), ကုဋေကြွယ်သည်

@တုរ့@ တုរ့နုး, တုံးတိ

@လ်း်@

တုႏ့, လှန့်သည်၊ ကြောက်လန့်စေသည် တုႏ့ကျၭ, ကျီးကိုလန့်စေသည် တုႏွချၭ, ထိန်ထိန်လင်းသည် တုႏွဆၤ့, ကြက်ကိုကြောက်စေသည် တုႏွထၤ့, ဆူပူထကြွသည် တုႏွထၤ့တုႏွလႏွ, ဆူပူသောင်းကျန်းသည် တုႏွထးလၧကိၢ့, လောက်လေးကို ကြောက်ကျန်ရစ်သည် တုႏ့ (မံး့ယီးဂႏ့ယူတုႏွ), ကြောင်ရုပ်ကြောင့် ကြွက်လန့်

@တိး@ တိး(လိးတိး), ပြူးတူး(မျက်စိ)

@တိၵ@

တိးတဲ့ ႏုပိုက်ကိုဆွဲထားသောဖော့၊ သေးသေးလေး တိးနိုး (ဆၧာ့ထုဲ့တိုးနိုး), မတ်နေသည်၊ မတ်မတ်ရပ်သည် တိုးနိုး (လဂုံးတိုးနိုးလီး), တည်းသာ (တစ်ယောက်တည်းသာ)

@တိၢ့@ တိၢ့, ယက်မ၊ ပေါင်းကွက်

ထိုးဖူး/တိုး၁ၭ/၁ၭက

တိႏ့ဖၧႏ့/တိႏ့၁ၭ/၁ၭကျၩ, အလယ်ခေါင်၊ ဗဟိုအလယ် တိႏ့ (ထံၫတိႏ့ဖၧႏ့/ဘံးတိႏ့ဖၧး့), ရေလယ်ခေါင်၊ မြစ်လယ်ခေါင်

@တိဲ့ @ တိဲ့, ချင်တွယ်သည် တိဲ့ဂူၫဆၫ, ဆန်ချင်သည် တိဲ့ဘုဲ့၊, စပါးချင်သည်

@တီး@ တီး, တည့်သည်၊ ဖြောင့်သည် တီးတိ, တောက်တဲ့ တီးတီး, တည့်တည့်၊ တည့်မတ်စွာ၊ သစ္စာရှိစွာ တီးတီးလီးလီး, ဖြောင့်ဖြောင့်မတ်မတ် တီး (ချဲးတီးတီး), မှန်မှန်ပြော၊ မှန်သည့်အတိုင်းပြော တီး (ဆၧတီးဆၧလီး့), ဖြောင့်မတ်ခြင်း၊ ဖြောင့်မတ်မှန်ကန်မှု တီး (ဆၧမွဲဆၧတီး), အမှန်တရား တီး (အစူ၊တီး), လက်ဖြောင့်သည်၊ လက်တည့်သည် တီး (ပှအတီး), လူဖြောင့်၊ ဖြောင့်မတ်သောသူ

@တီၫ@ • °/ · \

တီၫကလိ(မႊက္စံၪၦရှၩ), ကလိထိုးသည်

@တီး@

တီး, တက်ခေါက်သံ တီး (ဆၢ့ကတီး), ကြက်ကတော်သည်

@တီး့@ တီး့ဥ္မာမၩ့ဖျဲ၁၂(အရုပ)/ဦး့အူး၁၂(အနုပ), ကျွဲကောသီး

@တီး့@ တီး့, ခွဲသည် (ဓားနှင့်ခွဲသည်) တီး့ထ့ဖs, ဓားနှင့်ကွဲအောင်ခွဲချသည် တီး့နီး့(အရှပ)/ဘာခီး့, ဆုံမိသည်၊ ဆုံကြသည် တီး့၁ံးမှု, ထင်းခွဲသည်

@တီး့@ တီး့, ဝါးဆစ်ဗူးနှင့်ပြုလုပ်သော ကြွက်ထောင်ချောက် တီး့ (မှး၁၁လတီး့), မျက်လုံး (မျက်လုံးတစ်လုံး) တီး့တလီး, ဒန့်သလွန်ပင် တီး့လး, ဒေါင်းလန်း

@တွs@ တွs, တွက်သည်၊ တွက်ချက်သည် တွsခနီး, ဂဏန်းတွက်သည် တွsဆၧ, တွက်ကပ်သည်

```
တွၭယိလႏၞ၁ၭ/အၪ့ဖၩ့ဆၧ, ကာလဗေဒင်ကြည့်သည်
တွၭ (အတွၭအီၪအ့ၬ), ကိစ္စမရှိပါ
಄တိ်း@
တွေ့အီး့/မှာဖိ/မှာရှီၫ, မီးတုတ်
တွ ့ (တတ္လႏွ), လွန်းသည် (ကြိုးလွန်းသည်)
@တြး@
တြးပီးညၫ, ပညာရှိသုခမိန်
<u>@</u>ලාූ@
တြર့မံလ၊, စတုရန်းမိုင်
000
ထခီၫလဲ၊/ခီၫခီၫလဲ၊/ထလဲ၊/ခလဲ၊, ဘယ်မှာလဲ
ထဒိန္ ကွမ်းအစ်
ထဒ္မီး, ပုဆိုး
ထနါ, စည်းရိုး၊ စောင်ရင်း
ထန်း (ဘ၊ထန်း), မသန့်သောနေရာ၊ အရာအစရှိသည်တို့ကို ရောက်ရှိ ထိမိသဖြင့် ယားရံပြီး
အဖုအပိန့်ထခြင်းမျိုး
ထပ္စ္မာ, ကိုရင်
ထမၢထမၢ, အမှုမဲ့အမှတ်မဲ့
ထမ၊, ပန်းဘဲ
ထမု, နုန်းမြေ၊ ဖို့တက်လာသောနုန်းမြေ
ထမီးလးကျဲး, နေရပ်လိပ်စာ
ထမျၤ/ထမျိုးထမျး, ဓားပြ
ထယ၊ (ခယ၊ – အရှပ), ခန့်မှန်းသည်
ထရိ၊ထဝိန, ပစ္စည်း၊ အိမ်ပရိဘောဂ
ထလၧာ့/ထလၧာ့ခွံ၊, လွန်သွားသည်
@യി@
ထါ, ခွ(သစ်ပင်)၊ ကျိန်းသည် (မျက်စိ)
```

ထါပမဲ့၊, မျက်စိကျိန်းသည် ထါ (ထႏုထါခဲ့), ခြေထောက် ကားထားသည် ထါ (နိ၊ဖၭထါ), ကွန်ပါ၊ လွန်းသောကြိုးကိုခွေသောခွ ထါ (အထါဖၧႏဲ့), ခွကြား

@000

ထး, လောင်းသည်၊ လောင်းကစား၊ လင်္ကာ ထးဆၧ, လောင်းသည် ထးလိၤ၁ၭ, တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး အလောင်းအစားပြုသည် ထး (အာ့ထး), စိန်ခေါ်သည်

ထး, ရက်ကန်း ထးဖျိုး, ကရင်ဂျပ်ခုတ်ရက်ကန်း ထးထိးခာ, ကျပ်မကြီးဆွဲချိန် ထးယိုး, မွန်ယက်ကန်း ထး (ထံးထး), မြစ်ဝ ထး (ဖီး့ထး), ရက်ကန်းအလုပ်ကိုလုပ်သည် ထး (ဘုံးထား), ရက်ကန်းဆင်သည်၊ ရက်ကန်းရှည်သည်

@**001**@

ထ1 (စူ၊ထ1), ထွာ(လက်ထွာ)၊ အမဲသားကို လှီးသည် ထ1 (ကထ1), တစ်ထွာ ထ1ချၭ, အာခေါင် ထ1ဆၧမံဒဲ့ယၪ, အမဲဖျက်သည်၊ အမဲသားကို လှီးသည် ထ1လႏဲ့ လှီးချသည် ထ1 (အလူအထ1), နှုတ်ကပတ်တော်၊ စကားမိန့်ခွန်း

@თ**ເ**@

ထးဒိ၊(၁ံ့ထးဒိ၊), သစ်ပင်ငယ်တစ်မျိုး ထးထိး, ခံတပ်တည်ဆောက်သည် ထး(ကထးထံ/ထူးမီး့ထံ/ထူးထံ – အရှပ), ကဒပ်ဉ ထး(ခိုးထး), စောင့်ထား ထး(စၧး့ထး), ချည်ထား ထး(ဆာထး), နာထားသည် ထး(ဘုးထး), စွဲကပ်သည်၊ စေးကပ်သည် ထး(မၩနဲ့ထး), ယူထားသည် ထး(မၧလူ၊ထး), မှာထားသည် ထး(အီးကဲ့းထး), ချထားသည်

$0 \infty 0$

ထၭ, သံ၊ အပေါ်မှာ ထနကျဲနဲ့, တံစဉ်း ထၭဓိၪ, သီချင်း၊ ကဗျာလင်္ကာ ထၭခွၩ့/ထၭချၩ့, သံကွင်း ထၭဂ္၊, တံစဉ် ထၭခဵၫ/ထၭလခဵၢ, အပေါ်မှာ၊ အထက်ပိုင်း ထၭဆၭဆၧ, ချုပ်အပ် ထၭဆၟၭ, ခက်ရင်းခွ ထၭဒိၪဂံၪ့(အရှပ – ဖနံး), အိမ်ရိုက်သံ ထၭထၪ, ရက်ကန်းရက်သည် ထနထံ၊, ကပ်ကြွေး ထၭဒဲၩၟ, သံမဏိ ထၭဒိၪချိၫခဲၫ့, ပင်အပ် ထၭနၪ, သံလိုက် ထၭပၪ, သံပြား ထၭပုၭကၟၭ, တွယ်အပ် ထၭပိၢ့, ဖားလောင်း ထၭပိၢ့ဎ္ငံ၊, မြင်းခွာရွက် ထၭဖျၩ, ဆောက် ထၭဖျၩအိႏထိႏႇ ဆောက်ခုံး ထၭဖျံၩ, သံကြိုး၊ သံကြိုးစာ ထၭဖျံၬ, လက်ပွတ်စူး ထၭဖျိၪ့, သံလုံး

ထၭဘီး, သံချောင်း ထၭမ့ခဲၫ့, အပ်နဖား၊ အပ်မြီး ထၭလူ၊ထၭထ၊, ချည်ထည် ရက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်း ထၭအ့၊, သံချေး ထၭထူး, လက်ထုပ်ကြီးပင် ထၭ (မူးခိ၊ထၭ), မိုးကောင်းကင်

@∞1@

ထာ့(အရှပ – တး), ထန်း၊ ထန်းပင်၊ တပ်သည် ထာ့ခရါဥာ, ထွန်သွားတပ်သည် ထာ့ဎ့၊ထိ, ဓားရိုးတပ်သည် ထာ့ဒ္ဒ၊ဒႏ, ပုန်ကန်ထကြွသည် ထာ့ထ၊/ထာ့ထ၊င်ာ, ဥမှမပေါက်နိုင်ဘဲ သေကျန်ရစ်သော ကြက်၊ဘဲကလေး ထာ့ထာ့/ထာ့လာ့, တပ်ဆင်သည် ထာ့မျါဝီးလုန (အဇံ၊ ၂၇း၁၆), သင်္ဘောမဟူရာ ထာ့မျါ (မနံနထာ့မျါ), ကျောက်မျက်ရတနာ

@ထႏ့@ ထႏ့ဖံs, ဒိုင်းလွှား ထႏ့ထါခဲ့၊, ခြေကားထားသည် ထႏ့ (လႏ့ထႏဲ/လႏ့ပ္ပံsလႏ့ထႏဲ့), မောပန်းသည်

@ανί**@**

ထွဲ့, အမြင့်သို့တက်သည်၊ အကြောတက်သည်၊ ဆို့တက်သည် ထဲ့ချီး/ထဲ့းလဲ့ချီး, ကုန်းပေါ်တက်သည် ထဲ့ချီး (ချဲ့ထဲ့ ချီး), စကားပြောဝဲသည် ထဲ့ခုံး, သွားတက်ပေါက်သည် ထဲ့စုံးလဲ့အိုး, မညီမညာ၊ အတက်အဆင်းများသည် ထဲ့အီး, မာတောင့်လာသည် ထဲ့ရှါ, အိမ်ထောင်ကျသည် ထဲ့ရှါလဲ့ဖန်, အိမ်ထောင်ရက်သားကျသည်

```
ထၢံ့ထား (ဆၧထၢံ့ထား), ပဲသီတာရောဂါ
ထဲ့ထန, ဥမှမထွက်နိုင်ဘဲ သေသောကြက်ကလေး
ထာ့ထဲး့, ပြန်တက်သည်၊ ပြန်ပေါက်သည်
ထဲ့ဒုန, တက်တိုက်သည်
ထဲ့ဒိ၊, တက်ရိုက်သည်
ထာ့နာ့, တက်မောင်းသည်
ထរ့နီ1, တက်နဘန်းလုံးသည်
ထဲ့ဖို့၊, ကလေးရသည်
ထဲ့ဖီၢ, ရေပေါ်ပေါ်သည်၊ ပေါ်ထွက်သည်
ထဲ့ဖျင့်(ထဲ့ဖျင့်နိုးဖဲးနဲ့), နှုတ်မှထွက်သည်
ထဲ့ဖျိန, စူထွက်သည်
ထဲ့ဘန, ပြည့်သည် (အရေအတွက်၊ အရည်အချင်း)
ထာ့ဘၩ့, ဝါလာသည် (အရောင်)
ထဲ့ဘွႏ, ဖြူလာသည်၊ ဖြူသွားသည်
ထဲ့ယုံၫ, စိမ်းလာသည်
ထဲ့ယဲ, ပြောင်လက်လာသည်
ထဲ့လဲနယာ, ရှေ့သို့တက်လာသည်
ထဲ့လၢ, အပြာရောင်သန်းလာသည်၊ ပြာသွားသည်
ထဲ့လုံး, ညိုမဲသွားသည်
ထဲ့ဝီး, အနီရောင်သန်းသည်
ထၤ၁ၧၫွ, မဲသွားသည်
ထဲ့၁ၧာ့ထဲ့ယ်, မဲကြူတ်နက်ပြောင်လာသည်
ထរ့ၥံံ့, အစိမ်းပကတိဖြစ်သွားသည်၊ မာဆတ်ဆတ်ဖြစ်သည်
ထរ့ခံរ့ခံၫ, သစ်ပင်တက်သည်၊ သစ်ပင်ဖျားသို့တက်သည်
ထဲ့အဲ့၊, သံချေးတက်သည်
ထၤ့အ္စ္အာထၤ့ဆံ၊, အိမ်သာတက်သည်
ထဲ့အုန (ထဲ့အုနထဲ့မှါ), စိုထိုင်းနှံစော်သည်
@ထး@
ထး, ရိုက်သည်၊ ဆည်၊ ယင်းချထားသည်နေရာ
ထး(ခီၢ့ထး), အခွန်ဘဏ္ဍာ
ထးပံံးထူသ၊ (သၢဆ႑ာံသၫထူ), အခိုင့်ယောင်း၊အခိုင့်အရေး
```

ထးထၤ, ရိုက်ထားသည်၊ ယင်းချထားသည်
ထးထံၫ/ထးထၤထံၢ, ချောင်းရေကို ရင်းတားထားသည်
ထး (နါထးကီး), နားရွက်နောက်ဆံစပ်
ထးလံ့ဝးလံံ့, ခေါ်စာပစ်သည်၊ ခေါ်စာချသည်
ထး (ပထး), ထရံ၊ကျူဖျာ
ထး (အထးထီး), အချိန်ကျကဖြစ်လာရ၏၊ မင်းလောင်းမှန်ရထားဆိုက် ထး (အဘိံ့အထး), ကုသိုလ်ကံ
ထး (အီပဆံ), နေရစ်သည်၊ ကျန်ရစ်သည်

@ထံ@

ထံ, ဉ(သစ်ဉ၊ နွယ်ဉ)၊ ဦးဦး ထံ(ဎူၫထံ), ပိန်းဉ ထံ(နဲ) ထံ), မျောက်ဉ ထံ(နဲ) သံ့သံ), ပီလောပီနံဉ ထံ(ဖၢထံ), ဦးဦး၊ ဦးလေး

@ထံး@

ထံး, သခွား၊ ရေအိုး ထံးခဲ့ာ့ချႏှ ကရွတ်ခွေ ထံးဆိုးခ်ဲ့၊, ရေအိုးစင်၊ သောက်ရေအိုးစင် ထံးခဲ့၊, ရေအိုးအဖုံး ထံးခွ၊, သခွားအဖိုသီး ထံးဖါ, လဲကျသည် ထံးဖါနွါထ၊, စုပြုံလဲကျသွားသည်၊ တစ်ပြင်လုံးလဲကျနေသည် ထံးမှ၊, သခွားအမသီး၊ ခမသီး ထံးလႏွာ့, ရေအိုးဖင်ပေါက်ကျသည် ထံး၁၊, သခွားသီး

@ထံ့1@

ထံ၊, အချက်အလက်၊ ကြည်လင်သည်၊ ဇဝေဇဝါမဖြစ် ထံ၊ကျၩ, ထင်ရှားသည် ထံးပး, အမြဲ၊ ထာဝစဉ် ထံးပးဘီးပး, အစဉ်အမြဲ၊ အစဉ်တစိုက် ထံးဆး, သေချာသည်၊ သတိရှိသည် ထံးထံးကျးကျး, ထင်ထင်ရှားရှား၊ ပြတ်ပြတ်သားသား ထံးထံးဆားဆား/ထံးထံးရားရား, စေ့စေ့စပ်စပ်၊ သတိရှိရှိ ထံး (ကထံး/နံးထံး), တစ်ချက်၊ နှစ်ချက် ထံး (အားထံး), စိတ်နန့်သည်၊ သတိကောင်းသည်

@ထံ1@ ထံၢ, ရေ ထံၫကကဲ့၊, ရေတစ်ကွေ့၊ မြစ်တစ်ကွေ့ ထံၫကံၪ/၁ံၭကျုၩ (အရှပ – ရှီၩ့နိၢ့), ရေညှိ ထံၫကထီ, တစ်ရေကျ၊ ရေတစ်ခါကျချိန် ထံၫကဒဲၩ, ဒီရေတစ်ခါကျတစ်ခါတက်ချိန် ထံၫကၠၪ၁ၭ, ရေလှည့်ပတ်ခြင်း၊ ရေသံသရာ ထံၫက္ပ္စ္မီ့, ရေမြှောင်း ထံးကို္ပ္စထံးချိုးဆၧမၩ, ဆည်မြောင်းဌာန ထံးခံၢ, ချောင်းဖျား၊ မြစ်ဖျား ထံၫခး, တိုင်းပြည် ထံၫခးခ်ိဳ႕နါ/ထံၫခ်ိဳ႕ခႏၶိဳ႕, တိုင်းပြည်ခေါင်းဆောင် ထံၫချာ့, ရေနွေး ထံၫချို့၊, ရေအေး ထံၫချို၊, ချောင်း ထံၫချိၪ့၁ၭ (အရှပ)/ထံၫတိၩ့၁ၭ/ထံၫ၁ၭကျၩ, မြစ်လယ်ခေါင် ထံးဂၢု, ရေငံ ထံၫဂဲထု ့၊ /ထံၫလီးထ ့၊ /ဒဲၩကတၨၢးထ ့၊, ဒီရေထစပြုသည် ထံၫဂဲးခးဂဲး, တိုင်းရေးပြည်ရေး ထံၫပါ, ရေပိုးရေမွှား ထံးขံး, ရေကြည်ရေကောင်း ထံၫဎိၩထၪ့/ထံၫဒိၪထၪ့, ရေကြီးလာသည် ထံၫဆ္နၭ, ရေစီးသည် ထံၫဆွၭဆီာ့, ရေစီးသန်သည်

ထံၫဆုၭဖျီာ့, ရေစီးဝင်ကျော်ဖြတ်သည် ထံၫဆၧာ့ခးဆၧာ့, နယ်နိမိတ်၊ နယ်ခြား ထံၫဆဲၩ, ရေတွင်းထဲမှ ရေကိုငင်ရန်ပုံး ထံၫဆွံ/(ထံၫဆူ – အရှပ), ရေတိမ်သည် ထံၫရှူ၊, ရေမှုတ် ထံၫတခ်ီး, ရေတကောင်း ထံၫထၪ, မြစ်ဝ၊ချောင်းဝ ထံၫထၪကျိုး, မြစ်ဝကျွန်းပေါ် ထံၫထ1့, ရေတက်သည်၊ ရေဝင်သည် ထံၫထၤ့ဖျိၭ, စမ်းရေတွင်း ထံၫထိး (အရှပ), လူချမ်းသာ၊ ဝါးကျည်တောက်ရေဆွဲပုံး ထံၫထိးခါ့လး, အိမ်နောက်ဖေး ရေသွန်အိုင် ထံၫထီး, ရေတံလျှောက် ထံၫဒ္ဓၩ, စမ်းပေါက် ထံၢဒု၊, ရေနောက် ထံးပျံာ့, ရေကျော်ဖြတ်သည် ထံၫပျၧၩ့/ပျၧၩ့, ရေအိုင်၊ အိုင် ထံၫပ္ငူၭ, ရေမြှောပ် ထံၫဖၢ့ခ်ိဳ႕, ရေပေါ် ထံၫဖံၭခ်ိဳ႕, ရေမျက်နှာပြင် ထံၫဖၧၩ့, ရေတွင်း ထံၫဖၧၩ့ခိၪဖဲၩ့, ရေတွင်းနှုတ်ခမ်း ထံၫဖိၪချို, ချောင်းကလေး၊ ချောင်းငယ် ထံၫဖိး, ရေလမ်းပေါက်သည် ထံၢဖီၢ, ရေပန်း ထံၫဖီး, ရေဗူး ထံၫဖျီး, ရေစီးကြောင်း ထံၫမၧာ့, ရေရှင်၊ စီးနေသောရေ ထံးယိ၊, ရေနက်သည်၊ နက်သောရေ ထံၫယ္ဂၩ, ရေစီးသည် ထံၢလၪ, ဆား ထံၫလၪကှဲၪ, ဆားမီးဖုတ်

ထံၫလၪဆၧၢႇ သကြား ထံၫလၪဆၧာ့ဖျို့, သကြားလုံး ထံၢလၩ့, ရေကျသည် ထံၫလဒ္နဆဒ္န, ရေစက်ကျသည်၊ မိုးယိုသည် ထံၫလၩ့ဘၧၩ့, ရေမြှုပ်သည် ထံၢလၩ့၁ံၭ, ရေခန်းသည် ထံၫလႏုဒီ၊လႏု/ပိုးဒီ၊လႏု/ပိုးထံၫပိုးဒီ၊, စီစဉ်သည်၊ စီစဉ်ခင်းကျင်းသည် ထံၫလု၊ဘံၭ, ရေလွှမ်းမိုးသည် ထံၫလူၩ/ထံၫလူၩ၁ၪ, ဘူး၊ ဘူးသီး ထံၫလူးမှ, ဘူးပင် ထံးလိး, ရေခဲ (ကိ၊ထံးလိး – ရေခဲမှန့်) ထံၢလိးခ်ိလီံ့, ရေခဲတုံး ထံးလိးခ်ိဳ့၊လီး, ရေခဲတောင် ထံၫဝၭဖျၩ့, ရေလှုပ်ရှားသည် ထံၫ၁ဝံၭ, ဝဲ၊ ဝဲဩဃ ထံၫ၁ံၢ, ရေသေရက် ထံၫ၁ံၭ, ရေစစ်ချိန် ထံၢအွံၭ, ရေခိုးရေငွေ့ @ထံ၊@ ထံ၊, ကျဉ်းသည်၊ ကျပ်သည်၊ ညှပ်သည် ထံးခို့၊, ဆံပင်ညှပ်သည် ထံး(ခ်ိုးယုထံး), လည်မျိုကျဉ်းသည်၊ ကျပ်သည် ထံးထး(ဆွေ့၊ထံးထး), ညှပ်ထားသည်၊ (ပုစွန်လုံးညှပ်) (ဂျိုင်းကြားထဲ) ထံးထး(ဘ၊ထံးထး), အနှောင့်အယှက်၊ အထစ်အငေါ့ ထံးထူး, ညှပ်ဖြတ်သည် ထံးထူး, ကျဉ်းမြှောင်းကျပ်တည်းသည် ထံးဘ၊, ညုပ်မိသည် ထံးလႏ့, ညှပ်ချသည် ထံးဝံၢ, ညှပ်သေသည်

ထီး, အပင်၊ အရင်း၊ ဇစ်မြစ် ထီးစီးစီး, လင်းကွင်းတီးသည် ထီးဘုံးဆွဲ့၊/ဆၧကဲဲ့မ့/(ထၧးချို၊ – အရှပ), ကင်းမြီးကောက် ထီးလ၊/ဝံထီးပဲးလ၊/အထီးအလ၊, အခြေခံအရင်းဇစ်မြစ် ထီးလႏ့/ဆူ၊လႏ့, ထည့်သည်၊ ထည့်သွင်းသည် ထီး (ခဲ့၊ထီးလ၊), အောက်ခြေ၊ ခြေရင်း ထီး (ခဲ့၊ထီးခဲ့၊ဎၧႏွ), အရင်းခံ ထီး (ဘ၊ထီးဘ၊ထဲး), ထိမိခိုက်မိ ထီး (၁ံ့၊ကထီး), သစ်ပင်တစ်ပင် ထီး (အထီးခီးခီးလဲ၊/ဂဲုအထီးခီးခီးလဲ၊), ဘယ်အရပ်ကလာသနည်း

@ထံး@ ထံးထိႏ, ငါးရှဉ် ထံးထိႏဘး, ငါးရှဉ်အဝါ ထံးထိးလုန, ငါးရှဉ်မွဲ

@ထံး@
ထံး, ရင်းနှီးသည်၊ အရင်းအချာ၊ သေချာသည်
ထံးပိႏွား, စုပုံနေသည်
ထံးဖိၫား/ထုးဖိၫား, စိတ်လုပ်သည်၊ စိတ်တိုသည်
ထံးထား, လုပ်လိုက်ရ (စိတ်တို၍ ငါလုပ်လိုရ)
ထံးလဲးထီးလဲး, ထိထိရောက်ရောက်၊ သေသေချာချာ
ထံး (ဘူးထံး), ဆွေမျိုးညာတိ
ထံး (ဘူးထဲးထံးကံး), အထူးရင်းနှီးသည်

@ထ့@ ထ့, သွက်လက်သည်၊ ချက်ချာသည်၊ ခတ်သည် (ပုစွန်မြီး) ထုထ့ဖျါဖျါ, သွက်သွက်လက်လက် ထံ့ဖန, ကွဲသည် ထံ့ဖိုးထံ့ဖန, ကွဲအက်သည် ထံ့ဘဲၫ၁ဒၢ့၁ိန, ပုစွန်အမြီးခတ်သကဲ့သို့

@∞′1**@**

ထ္, ယောက်ျားအင်္ဂါ၊ ထေးသည် (လှေ) ထဲ့၊ခ်ိုးဆုံ့၊, ယောက်ျားအင်္ဂါခုံ ထဲ့၊ချံ၊, လှေထေးသည် (ပွဲလျက်နှင့်) ထဲ့၊ဘီး့/ထဲ့၊မီးလီး့, ယောက်ျားအင်္ဂါချောင်း ထဲ့၊ (လၢုံ့ထဲ့၊/လၢုံ့ကထဲ့၊), ပုံစဉ်းကောင်

<u>@</u>ထ်း@

ထွေး, ပြတ်သည်း ဖြတ်သည် ထွးတူး, ထောက်ကနဲပြတ်သည် ထွးထံ/ထွးမီး့ထံ/ကထးထံ, ကဒပ်ဉ ထွး (ကျူးထွး), ဆွဲဖြတ်သည် ထွး (ဂူးထွး), တံစဉ်းနှင့်တိုက်ဖြတ်သည် ထွး (ဎာ့ထွး), လှီးဖြတ်သည် ထွး (ဆီးထွး), ဆိတ်ဖြတ်သည် ထွး (အီးထွး), ဆွဲန်းဖြတ်သည် ထွး (ဖုံးထွး), ခုတ်ဖြတ်သည် ထွး (ဖုံးထွး), ကြိုးပြတ်သည် ထွး (လံးထွး), အောက်သို့ကျသည် ထွး (ဝံးထွး), လိမ်၍ဖြတ်သည် ထွး (ဘဲ့ထွး), ကိုက်ဖြတ်သည်

(G)

ထ္း, နှုတ်သည် ထူးခွံ၊, နှုတ်ပစ်သည် ထုးထ^{ဲ့}/ထူးထဲ့၊ခွံ၊, အမြစ်ပါဆွဲနှုတ်သည် ထုး (ပျုံ့ထုး), စုဆွဲ၍နှုတ်သည်

@ထဲၫ@

ထဲၢ, ထယ် ထဲၫဆၧ, ထယ်ထိုးသည် ထဲးနါ, ထယ်သွား ထဲးဖုး, ထယ်တုံး ထဲးဘီး, ထယ်တံ ထဲး(လိဒထဲး၁ၭ/လိၭဖၢဎဲး၁ၭ), လူလယ်လုပ်သည်

ထဲာ့ရက်သည်
ထဲာ့ခူးဖိ J, ပြာသိုလ
ထဲာ့ခူး S J, တပို့တွဲ
ထဲာ့ချီ J, ဖျာရက်သည်
ထဲာ့ဒႏဲ့, တောင်းရက်သည်
ထဲာ့နဲး ပလိုင်းရက်သည်
ထဲာ့ပထး, ထရံရက်သည်
ထဲာ့ထရိနထဝိန်, ပစ္စည်းစုံရက်လုပ်သည်

ထဲး ပြန်သည်၊ အကိုင်းအခက်၊ ပြည့်သည်၊ ကျပ်သည် ထဲး ခါ့ / ခဲး ခါ့ , ခြေနင်းကိုင်း၊ ခြေနင်းညွှတ်ကွင်း ထဲးထဲး , ပြန်သွားသည် ထဲး ထဲး လုံး ပြန်သွားပြန်ပြီ ထဲး အော နေ ပြည့်ကျပ်သည် ထဲး အော နေ ပြည့်ကျပ်သည် ထဲး အော နေ ပြည့်ကျပ်သည် ထဲး စေး နေ ပြည့်ကျပ်သည် ထဲး စေး နေ ပြည့်ကျပ်သည် ထဲး စေး လုံး လုံး ခွဲ ထဲး လုံး , ကိုင်းခွဲ ထဲး လုံး , ကိုင်းခွဲ ထဲး (ထားထဲးလုံး) , ကျပ်အောင်ဖိချသည် ထဲး (ထားချိုင်းထဲး စား) , ချောင်းလက်တက် ထဲး (စားသော စေး စား) , လမ်းခွဲ ထဲး (တားထဲး စား) , မြစ်ခွဲ၊ မြစ်လက်တက် ထဲး (ဝာထဲး / ခံးထဲး စား) , ဝါးကိုင်း၊ သစ်ကိုင်း

@ထဲး@ ထဲး/ဆဲး, မြည်းသည် (ဟင်း) ထဲးယိ/ဆဲးယိ, မြည်းစမ်းသည် ထဲး (ဆဲ့ထဲး), ညှပ်တွန်းသည် ထဲး (ထဲ့အဲ့သေး), ညှပ်ကန်သည် ထဲး (ဘဲ့ထဲး), ခိုက်မိသည် ထဲး (ယဲးထဲး), နင်းမိသည်

@თ1j@ ထၧာ့, ကန်သည်၊ ဂူ၊ အထပ်၊ အလွှာ ထၧာ့ခးယာ, တစ်ပြည်လုံး၊ တစ်နိုင်ငံလုံး ထၧာ့ခံၫနဲ့ႏႇ ယောက်ဖ၊ ယောက်မ၊ မရီး၊ ခဲအို၊ ခယ်မ ထၧာ့ခွာ, ဝမ်းကွဲ၊ တစ်ဝမ်းကွဲ ထၧာ့ခွာနီၫဆိၩ, နှစ်ဝမ်းကွဲ ထၧာ့ဂၩယၢ, တစ်ကိုယ်လုံး၊ တစ်ယောက်လုံး ထၧာ့ဂံံံ့ယာ, တစ်အိမ်လုံး ထၧာ့ထံးထၧာ့၁ိၭ, မိတ်ဆွေသူငယ်ချင်း ထၧာ့ထၧာ့ဂၩလဲၪ, ဘယ်အယောက်လဲ၊ မည်သည့်ပုဂ္ဂိုလ်နည်း ထၧာ့ထၧာ့ဒုၩလဲၪ, ဘယ်အကောင်လဲ၊ မည်သည့်အကောင်နည်း ထၧာ့ထၧာ့မံႏွလဲၪ, မည်သည့်အမျိုးအစားနည်း ထၧာ့ဒုၩယၢ, တစ်ကောင်လုံး ထၧာ့ဒီံ့၊, ခမည်းခမက် ထၧာ့ဒီံ့ယၫ, တစ်သိုက်တစ်ဝှမ်းလုံး ထၧာ့နီးယၢ, တစ်နေ့လုံး ထၧာ့နံဲ့ယၫ, တစ်နှစ်လုံး ထၧာ့ဖၫထံ, တူဝရီး၊ တူနှင့်ဦးလေး၊ တူမနှင့် ဦးလေး ထၧာ့ဖံၫလံၩ, မြေးအဖွား ထားကား ပ်လိုင္း ထၧာ့ဖူၫလံၩ, မြေးအဖိုး ထၧာ့ဖုဝဲ, ညီအစ်ကို၊ မောင်နှင့် ညီအစ်မ ထၧာ့ဖုဝဲထံး, ညီအစ်ကိုရင်း၊ မောင်နှမရင်း၊ ညီအစ်မရင်း ထၧာ့ဖုဝဲယါ, မိခင် သို့မဟုတ် ဖခင်ဖက်မှပါသော ညီအစ်ကိုမောင်နှမ ထၧၢ့ဖုဝဲခွာ, ညီအစ်ကိုယောက်ျားချင်း၊ အစ်မက မောင်ကို၊ ညီမက အစ်ကိုကို ခေါ်ခြင်း ထၧာ့ဖုဝဲမှၪ, ညီအစ်မမိန်းမချင်း၊ အစ်ကိုက ညီမကို၊ မောင်က အစ်မကို ခေါ်ခြင်း

```
ထၧၢဖိၪဖါ, သားအဖ
ထၧၫဖိၪမိႇ သားအမိ
ထၧာ့ဖျို့ယာ, တစ်ခုလုံး၊ တစ်လုံးလုံး
ထၧာ့ဘံံ့ယၫ, တစ်ချပ်လုံး၊ တစ်ပြားလုံး၊ တစ်ခွင်တစ်ပြင်လုံး
ထၧာ့ဘူးထၧာ့ထံး, ဆွေမျိုးနီးစပ်
ထၧာ့မၫ၀ၩ, လင်မယား
ထၧာ့မှၧၩ့လၤ, တူ၊ တူမနှင့်ဦးလေး၊ တူ၊ တူမနှင့် အဒေါ်
ထၧာ့မိဂါ, တူဝရီး၊ တူနှင့်အဒေါ် ၊ တူမနှင့်အဒေါ်
ထၧာ့(ဂံာ့နုံာထၧာ့), နှစ်ထပ်အိမ်
ထၧာ့(တၨၭလံထၧာ့), လေးထပ်တိုက်
ထၧာ့(ဖိၪထၧာ့), ထပ်သည်
ထၧာ့(ဖိၪထၧာ့ထၬ), ထပ်ထားသည်
ထၧၫ့(လထၧၫ့ဘၪလထၧၫၟ), တစ်ထပ်ပြီးတစ်ထပ်
@\omega_1\cdots
ထား, ပြီ
ထား (ထိ၊အာ့ခွာ့ယာ), ငှက်သည် ကောင်းကင်၌ ရပ်တံ့ပြီး အောက်ကအစာကို
သုတ်ရန်လုပ်နေပုံ
ထၧၩ့ချိၭ (အရှပ)/ထံၭဘၩ့ဆွေ့၊, ကင်းမလက်မဲ
ထၧး့ထၪ့/ဘိၩထၪ့/(ပနူးထၪ့ – အရှပ), အရေတွန့်လိပ်သည်
ထားကာဆံ၊ (ပားထားကာဆံ၊), ယြားလောင်မကြားသူး
ထား (ပာာံထား) ယြားငြို
ထား (စုံကား), ပြေးပြီ
ထၢနဲ (ဆွဲ၊ထၢနဲ), ဆူးဘွားပြီ
ထား (ဖူထား), စာဖတ်ပြီ
ထၧး့ (ဘၪထၧး့), ခလုတ်တိုက်မိပြီ
ထား (မွဲထား/မွဲယူး), ဟုတ်ပြီ
@uia@
ထပ်္သန္နပ် (အရှပ)/ထုပ္စလုပ္၊ (ဒາ့. ၈း၁၈)/တဲ့ နဲ့, မတ်တတ်၊ မတ်မတ်ထောင်နေသည်
ထၨၪဎီၩ့/ထီၫဎီၩ့, အလျားတူ၊ အမြင့်တူ
ထံ၊နီ၊, ထိုမျှလောက်
```

```
ထၨၪယီၩ, ဤမျှလောက်
@ စင်းထ
ထၨား, ခိုက်၊ ခိုက်ဖတ်
@φ@
ထု, ဒီ၊ ဒီရေ၊ အစည်းလိုက်စည်းထားသော အရာဝတ္တု၊ ပစ္စည်း၊ ခန့်ညားမှု၊ ဂရုစိုက်မှု
ထုခွံၫဖျို့, ဒီကိုးဒီ
ထုဂၪ, သောကြာကြယ်
ထုဆၧအ့ၤ, ခန့်ညားမှုမရှိ
ထုထ<sup>ဲ့</sup>, ဒီရေတက်သည်
ထုလၩ့, ဒီရေကျသည်
ထု(ဂ့လထု/ဂ့ကထု၊), ကြိမ်တစ်စည်း
ထု(ရှၢလထု/ရှၢကထု), နှီးတစ်စည်း
ထု(လထု/ကထု), တစ်စည်း
ထု(၁ံ့မှလထု/၁ံ့မှကထု), ထင်းတစ်စည်း
ထု(တ၀ၢ့ထု), တွံတေးရွာ (တွံတေးမြို့)
ထုပုရှုးနးဂၩအ့၊, မည်သူ့ကိုမျှ မခန့်ညား၊ မည်သူ့ကိုမျှ ဂရုမပြု
@ထ်၊@
ထု၊, အဆုံး
ထု၊ထွံး (ထု၊ထုး – အရှပ), ထုံသည်
ထု၊ပုၭ, ဥပမာ
ထု၊ပီုာ့, တုံးတိတိဆုံးသည်
ထု၊ယူၭ, ပြီးပြီ၊ အဆုံးသတ်ပြီ၊ ရပ်ထားပြီ
ထု၊ (ဆၧချဲၩ့အထု၊), နောက်ဆုံးစကား
ထု၊ (အဆံးထု၊/အပ္၊ထု၊), အငယ်ဆုံး
ထု၊ (အဎိၩထု၊/အဒိ၊ထု၊), အကြီးဆုံး
ထု၊ (အီ၊ပထု၊/ဖျါပထု၊), ရပ်ဆိုင်းထားသည်
```

@ထုs@ ထုs, ဆွဲသည်၊ ရုပ်သည်၊ အကြောဆွဲသည်

ထုးကိုႏ့/ထုး၁ွံး, ဆွဲရှုံ့သည်၊ (အိတ်အဝကို ဆွဲရှုံ့သည်) ထုးခွံ၊, ဆွဲရုပ်သည်၊ နုတ်ပစ်သည် ထုနခွံ၊စူ၊, လက်ရုပ်သည် ထုနဆဲ့ ၊, ဆွဲခါသည် ထုးရှုးစူ၊, လက်ကိုရုတ်တရက်ရုပ်ပစ်သည် ထုးနဲ့၊ (ဆၧနဲ့၊ထုးခွံ၊), အနုတ်လက္ခဏာ ထုၭပဲၩ, ဖယ်သည် ထုးဖိၫ၁ၭ/ထံးဖိၫ၁ၭ, စိတ်လုပ်သည်၊ စိတ်တိုသည် ထုးဖိၫထုးဂီ၁ၭ, ကလေးစိတ်လုပ်ပြီး ခြေဆောင့်လက်ရမ်းလုပ်သည် ထုးထၤ့, ဆွဲထုတ်သည်၊ ဘာသာပြန်သည် ထုးထរ့ၿုႇ ဓားဆွဲထုတ်သည် ထုနထរ့ဆၧ၁ၭအွံ၊, သီချင်းရေးစပ် ထုတ်ဝေသည် ထုနထာ့လံ၊ ၁ံ၊လဲ၁ံ၊, စာပေရေးသားထုတ်ဝေသည် ထုးထီးထ^{ဲ့}, ရှည်စေသည်၊ ကြန့်ကြာစေသည်(အချိန်) ထုsန့ပ္ပရုးအာs, လူ၏စိတ်ကို ဆွဲဆောင်သည်၊ မြူဆွယ်သည် ထုးပု၊လႏ့, ဆွဲဖြန့်သည် ထုးဖၭ, ခွဲခွာစေသည် ထုးဖၭခွံ၊, ခွဲခွာပစ်သည် ထုးဖၭနူ/ထႆၭလၩ့ရှၪနူ, နို့ခွဲသည် ထုးဖျီးထဲ့, ထုတ်ဖော်သည် ထုးယူ၊ထၤ့, ဆွဲဆန့်သည် ထုးလႏုရှး, လျော့ပစ်သည် ထုးလဲ့၊, ဒရွတ်တိုက်ဆွဲသည် ထုၭလဲထၪ့, ဆွဲချဲ့သည် ထုၭ၁ၭ, စိတ်ထိန်းသည်၊ စိတ်ချုပ်တည်းသည် ထုး (စူ၊ယူး/ခဲ့၊ထုး), လက်ကြော ခြေကြောဆွဲသည် ထုး (မူးထုး), မျက်ခမ်းလှုပ်သည် ထုး (မ့၊ဖံးထုး), မျက်နှာအရေဖျားလှုပ်သည်

@ထုၢ့@ ထုၢ့ (အာ့ထုၢ့), ကောက်သည်၊ ကောက်ယူသည် ထုၢ့ (အာ့ထုၢ့ကီး့), ကောက်ယူ စုသိမ်းသည်၊ စုသိမ်းသည်

```
ထုၢ့ (အာ့ထုၢ့နေ့), ကောက်ရသည်
<u>@</u>ထ်ဴး<u>@</u>
ထု၊့, တိုင်
ထုပ္ပစ္ရပယၢ, လက်ဝါးကပ်တိုင်
ထုဲ့ထိၭ, တောက်တက်ခတ်တုန်ခါသည်
ထု၊့ထိၭလၭအွံ၊, အုတ်အော်သောင်းနင်း
ထုံ့လံ/ဂဲထုံ့လံ, ကသည်
ထုံ့လႏ၁ၭ, သတိထားသည်
ထု ့လု ့ / တဲ ၊ နဲ (ဆၧာ၄း၁၀), မတ်မတ်ထသည်၊ မတ်မတ်ထောင်သည်
ထုဲ့လီး့, တိုင်ပေါ် ၊ ကားတိုင်ပေါ်
ထုံ့ (ကထုံ့), တစ်တိုင်
ထုံ့ (ဂံံ့ထုံး), အိမ်တိုင်
ထုံ့ (ဆၧာ့ထုံ့), မတ်တတ်ရပ်
ထုံ့ (လိုးထုံ့), ကျောက်တိုင်
ထုံ့ (မုထုံ့), နေမွန်းတည့်
ထုံ့ (၁ံ့ထုံး), သစ်တိုင်
@ထုး@
ထုး, ပုရွက်ဆိတ်အမျိုးမျိုး၊ အစ (ကမ်းနား)
ထုးကံၪ၁ၭ/ထုးဎႆၩ၁ၭ, ပုရွက်ဆိတ်ဝါကလေးမျိုး
ထုးခ်ိဳး (ထံၫထုးခ်ိဳး), ကမ်းစပ်
ထုးခွၩ့, ကရင်နီ (ပုရွက်ဆိတ်မျိုး)
ထုးဆဲဲ့/ထုး၁ွံၫ, ခါချဉ်
ထုးထိန/ယ၊အူ၊ဖိၫ(အရှပ), ငါးပူတင်း
ထုးဒဲ့ႏ, ခွေးလှေးပျား
ထုးဒဲ့းမဲ့းခ်ိဳ့၊, ပျားစလောင်း
ထုးဒုၩမဲၩ့ဎဲၫ့, ခါချဉ်မျှရှိသော မြေအောင်းပုရွက်မျိုး
ထုးမှ၊ထုးဆၢ, ခါချဉ်မျှရှိ၍ အမည်းရောင်အိမ်တွင်းသစ်ပင်၌ အထူးဖျက်ဆီးသော ပုရွက်မျိုး
ထုး(ရှါမှၤထုး), ကမ်းနဖူး
ထုး(မႊထုး), စသည်၊ နောက်ပြောင်သည်၊ ကျီစားသည်
ထုး(မှၤထုး), မျက်ခုံး
```

@ထူ@
ထူ, သီသည်၊ သီကုံးသည်
ထူထနမဲ့ခဲ့ာ့, အပ်နဖားထိုးသည်
ထူထူ/ထူ၊ထူ, တရွေ့ရွေ့တဖြည်းဖြည်း
ထူပနါအနာ၊, ကျွဲနဖားထိုးသည်
ထူဖဲာ, ပုတီးသီကုံးသည်
ထူဖိသာအနါ, ကလေးနားထွင်းသည်
ထူဖိ, ထိုးဖောက်သည်
ထူဖီ၊, ပန်းသီကုံးသည်
ထူဖီ၊, ပန်းသီကုံးသည်
ထူဖျံု, တစ်ဖက်သို့ လွန်အောင် ထိုးဖောက်သည်
ထူယာ, ငါးကိုသီသည်

@ထူၫ@ ထူၫ, လိပ်သည် ထူၫထၪ့ချီၪ, ဖျာလိပ်သည် ထူၫထၪ့လးမံၢ, အိပ်ရာလိပ်သည် ထူၫမိၭ/ထူၫ၁ံၫမိၭ, ဆေးလိပ်လိပ်သည်

@ထူး@
ထူး, စီးသည်၊ ပြတ်သည်၊ ရှသည်၊ မြှံသည်
ထူးကဒ္ဒာ, မြင်းစီးသည်
ထူးချံ၊, လှေစီးသည်
ထူးရှီး, လက်လွတ်စီးသည်
ထူးတူး, ထောက်ကနဲပြတ်သည်၊ (အညွန့်အဖျား)
ထူးဖိုး/ထူးနီး, မြှံသည်၊ ကလေးမရ
ထူး (ဘာထူး), ရှသည်
ထူး (အစူးဘာထူး), လက်ရှသည်
ထူး (အယိုးထူး), အညွန့်ပြတ်သည်၊ အညွန့်တုံးသည်

@ထူး@ ထူး, ကြွက်နို့၊ ထက်လှမ်းမီသည်၊ တိုက်ချွတ်သည်၊ စေးကပ်သည် ထူးကခွံ၊, ခဲတစ်ပစ်စာကွာဝေးသည်
ထူးခွံ၊, တိုက်ချွတ်ပစ်သည်
ထူးစီး, မီသည်၊ လက်လှမ်းမီသည်
ထူးစီးအာ့၊ /ထူးအာ့၊, မမီပါ
ထူးဆံံံ့၊, စင်အောင်တိုက်ချွတ်သည်
ထူးဖီံ့၊, လက်တစ်ကမ်းရှိသည်၊ လက်ကိုင်၍ မီသည်
ထူးဖျံ့၊, ချောအောင်တိုက်သည်
ထူးပျံ့, ပျောင်လက်အောင်တိုက်သည်
ထူးလဲ့ ပြောင်လက်အောင်တိုက်သည်
ထူးလဲ့ ပြောင်လက်အောင်တိုက်သည်
ထူးလဲ့ (ပြည့်မီသည်
ထူးလဲ့ (အရှပ), ချမ်းသာကြွယ်ဝသည်
ထူးအာ့အခဲ့ , ခြေတွင် ကြွက်နို့ပေါက်သည်

<u>@ထိ@</u>

ထိ, ခန့်မှန်းသည်၊ ရည်ရွယ်သည်၊ ချိန်ရွယ်သည် (သေနပ်)၊ ပိုးထည်၊ လက်ကိုင်ရိုး (ဓား၊ ပုဆိန်)၊ အဖူးအငုံ ထိခs, ချိန်ပစ်သည် ထိထၤ, ရည်မှန်းထားသည်၊ ရည်ရွယ်ထားသည် ထိထာ့ပုာတာ့, ဖူးပွင့်လာသည် ထိ(ပုံးထိ), ဓားရိုး ထိ(ရှာ့ထိ/နံာထိ), ပိုးပုဆိုး၊ ပိုးထမီ

@ထွາ@

ထိ၊, တိုင်းထွာသည်၊ ငှက် ထိ၊ကလအူး, ငှက်ကုလားအုတ် ထိ၊က၊ကဲ၊, ခို ထိ၊ကံ၊/ထိ၊ကဲ၊/ထိ၊ဒဲးယ၊ကး, ကြက်တူရွေး ထိ၊ကိုး, အောက်ချင်းငှက် ထိ၊ကျု၊, ငှက်တော် ထိ၊ကွဲးခိုး, ငှက်ကျား ထိ၊ခဲ့၊, အောင်လောင်ငှက် ထိ၊ခီးခူး, ဘုတ်ငှက်

ထိ၊ချိၩ့, ကြက်တူရွေးအကြီးစားအမျိုး ထိ၊ဂံ၊, ရစ်ငှက် ထိ၊ဂဲထု့၊, လှုပ်နိုးသည် ထိ၊ဂဲၩ, လှုပ်သည် ထိ၊ဂ်ီး, ချုံတိုးငှက် ထိ၊ဎၧၩ့ဘူး, မြေဘုတ်ငှက် ထိ၊ၿီး့, တိုင်းသည်၊ တိုင်းထွာကြည့်သည် ထိ၊ဎွၩချိၫ့, ငူ၊ ချိုးစိန်း ထိ၊ၓ္ဂုံၭ, စာကလေး ထိ၊စနကဝန, ဝံပိုငှက် ထိ၊စံစီ၊, သီချင်းဆိုငှက် ထိ ၂စ ာ့စံ န / (စ ာစံ າ - အရှပ), နှံပြတ်စုတ်ငှက် ထိ၊စူး, ချွန်သည် ထိ၊ဆၢ့ကလဲ့၊စီးခို၊, ဘွတ်ကလုံ ထိ၊ဆၢ့ဖၢ, ငှက်မင်းသား၊ ဘီးဒုံးငှက် ထိ၊ရှၤ, ဥဒေါင်း ထိ၊တရဲၭ, ဒေးဒရဲမြို့ ထိ၊တရူး, လှုပ်ခါသည်၊ လှုပ်ရမ်းသည် ထိ ၊တုံးတဝံ၊, တီတီတွတ်တွတ်၊ တစ်တီတူးငှက် ထွိ၊ထး, ဘွဲ ထိ၊ထၩကဘၩ့/ထိ၊ဒ္၊, ဘဲငန်း ထိ၊ထၩထံၢ, ရေဘဲ ထိ၊ထဲဒဲ့ထီ, ငှက်အိပ်တန်းတက်ချိန် ထိ၊ထၭဂ့ၬ, ခရုစုပ်ငှက် ထိ၊ထွံးလႏ့/ထိ၊လႏ့ယွး/ထိ၊ယွးလႏ့, ရေစီးနှင့် မျှောချသည် ထိ၊ဖိုးဒံ၊, ရေချင်းယားသီး ထိ၊ဒၢ့, တိန်ညှင်းငှက် ထိ၊ဒံၭဘီၩ, ကလောင်တံ ထိ၊န၊ကွၭ, လင်းဝက် ထိ၊နၢ့ခဲႏ့, သစ်တောက်ငှက် ထွာဂ်ီး/ထွာဂပီး/ထွာဂ်ီးပီာ' ဇူးယိယ္ ထိ၊ပူးဖၭဒိ၊, ဒီးဒုတ်ငှက်

ထိ၊ဖၩ, မြေဝပ်ငှက် ထွာဂစုဒ္ဓာ၊ အုံးစပ် ထိ၊ဖျံၭ, တံတွေးထွေးသည် ထိ၊ဖျံးထံၫ, တံတွေး၊ တံတွေးရည် ထိ၊ဘျံ့ဘျဲ့ဘွၩ, စင်ယော် ထိ၊မးလံၢ့, ဆက်ရက် ထိ၊မှနး, ညဉ့်ငှက် ထိ၊ယွၩလၩ့/ထိ၊လၩ့ယွၩ, ရေစီးနှင့် မျှောချသည် ထို့၊လၫုကထၤ, လင်းတ ထိ၊လႏ့ထံးဖါ၁ၭ, လှဲသည်၊ လှဲချသည်၊ ကိုယ်ကိုလှဲချသည် ထိ၊လႏုထ္၊ထး၁ၭ, နောက်ကျန်နေခဲ့သည် (ခရီးအတူသွားစဉ်) ထိ၊လႏုဖျး (အရှပ)/မးလႏုထ္၊, ကျသွားအောင်ပြုသည် ထိ၊လံ၊နာ, ငှက်ဆိုး ထိ၊လံ၊၁ံာ့, သိမ်းစွန် ထိ၊လဲၫ၃ွာ, ဗျိုင်းအောက် ထိ၊လဲၫဘွၩ, ဥဗျိုင်း ထွၢတွန်, ဘာတွင်္ကာ ထိ၊လွံ, ချိုးငှက် ထိ၊လွံလၫ့, ချိုးလင်းပြာ ထိ၊ဝၭ, လွှဲသည် (ပုခက်) ထိပ္ဝံၫ, ငုံး ထိ၊ဝီးခဲာ့, ငှက်ကျားဖင်နီ ထိ၊၁ံ၊လံ၊၁ံ၊, ကျေးငှက်များ ထိ၊၁ာ့ဂီၩ, ဥဩငှက် ထိ၊အမိၭ, ငှက်နှုတ်သီး ထိ၊အ၁ူး, ငှက်အသိုက်

@ထိ1@

ထိၢ, တကျားကြီးမှိန်ဟုခေါ်သော လက်ထပ်မင်္ဂလာပန်းစည်းပြုလုပ်ရသော ရွက်သေးသေးနွယ်ပင်တစ်မျိုး

ထိုး, ခံတပ် ထိုးချို့, ကနားပြင်၊ ဆင်ဝင် ထိုး(၁့ာထိုး၁နထိုး), ဝမ်းမြှောက်ဝမ်းသာ @ထိ\$@ ထိး, ဝက်၊ ပဲတောင့်ရှည်၊ ထိသည်၊ ထောက်သည်၊ တို့သည် ထိုးကို ၊ခူး/ထိုးကို ၊ပါ, ဝက်ပေါင် ထိနခဲာ့သိ၊, ခတ်ချို (နွယ်ပင်တစ်မျိုး) ထိုးချိုး, ဝက်စားခွက် ထိးပႏ့, တစ်ညီတည်းရှိရန်ဆောင့်၍ညှိသည် ထိနဎႜၟယူန, လျှောက်တတ်ပြီ (ကလေးငယ်) ထိနစိုး, လက်နှင့်လှမ်းတို့သည် ထိုးရှီးအခ်ိုးညှုံး, ခေါင်းချင်းဆိုင် တိုင်ပင်သည် ထိုးထီး, တောကြောင် ထိၭထီၩနၧာ့မၧာ့, ကြောင်ကတိုး ထိုးနာ/ခံာထိုး, အစွန်၊ အဖျားအနား ထိးနဲ့၊, တို့မှတ်ထားသည် ထိုးနှိုးထိုး, တောင်ဝှေးနှင့်ထောက်သွားသည် ထိၭဖအိၩ့, ဖြူနက်ကြား၊ အမြီးဖွားနှင့် နံစော်သော အသားစားတောကြောင်မျိုး ထိနဖၢဆွံ၊, သင်းထားသော ဝက်ထီး ထိုးဖျံနံာ့, ဝက်သိုး ထိုးဖီး, ဝက်ခြံ ထိုးဖီးအူး, ကြောင်ဝံပိုက် ထိးဘုး, ထိကပ်သည်၊ မှီခိုသည် ထိုးမိုး, တောဝက် ထိုးမှာ, ဝက်စွယ် ထိုးမဲ့၊တဲ့, ဝက်စွယ်ကင်းပိတ် ထိနမဲ့ ျဖါ, ဝက်စွယ်ရှင် ထိုးမို့ ဝက်မ

ထိနမှ, ပဲပင်

ထိုးယ႑, ဝက်သား

ထိန၁၂, ပဲသီး၊ ပဲတောင့်ရှည်သီး

ထိုးသို့ ဝက်ဆီ ထိုးအား, မှီခိုသည်၊ အားကိုးသည်

@ထိႏ့@ ထိႏ့ချို၊, နက်ရှိုင်းသောချိုင့်ဝှမ်းရှိုမြှောင် ထိႏ့ချ၊ (အရှပ)/ထီးချု၊, ဆုပ်သည် ထိႏ့ထၫ/ထိႏ့ထၫထဲ့မ၊, တုံ့ဆိုင်းသည် (ကြီးထွားမှု) ထိႏ့မိ(အရုပ)/ထွဲ၊ထိၭအဲ့၊, ချေးထိုးပိုး

@ထိး@

ထိး, ခံသည်၊ ခံနိုင်သည်၊ ခိုင်သည် ထိးခဲ့၊, ကိုယ်စားခံသည် ထိးစၪ, အရှုံးခံသည် ထိးဆၢ, အနာခံသည် ထိးဆၤ, အောင့်ခံ၊ အောင့်အည်းသည်းခံ ထိးဆၧဆၢ, ဝေဒနာခံသည် ထိးဆၧရှဲ့, အဆင်းရဲခံသည် ထိးဆၧဒု၊ဒွဲ့၊, ကဲ့ရဲ့ရှုတ်ချခြင်းကိုခံသည် ထိးဆၧာ့, လက်ခံသည်၊ ဧည့်ခံသည် ထိးဆၧၩ့, ဝိုင်းခံပေးသည်၊ ကူညီထောက်ပံ့သည် ထိးရှဲ့ထိးနန, ဒုက္ခဆင်းရဲခံသည် ထိးထၤ, ခံထားသည် ထိုးထဲးတုံ့ထဲး, ကယ်တင်သည် ထိုးဒို့၊, အရိုက်ခံသည် ထိုးဖီး့, အဖမ်းခံသည် ထိးဘုႏ့, အကုသခံသည် ထိးဘုႏအ၁ၭ, ကုသမှုခံယူသည် ထိးမ့၊မဲ, အရှက်ခံသည် ထိးယံ၊, ကြာရှည်ခံသည် ထိးရွံအာၭ, အရွေးခံသည် ထိုး၁ံၢ, အသေခံသည် ထိုးအာ့မၧာ့အ၁ၭ, အခိုင်းခံသည်

@ထိဲ့ @ ထိဲ့, အိတ် ထိဲ့ဆဲ့ ဖံနဲ့, သားရေအိတ် ထိဲ့ဆွဲ့ (အရှပ), လွယ်အိတ် ထိဲ့ ဂူ ဆာ (ဂူ ဆာ ထိဲ့), ဆန်အိတ် ထိဲ့ (ဘု ထိဲ့), စပါးအိတ် ထိဲ့ (ပလူ၊ ထိဲ့ / ဆဲဲ့ ထိဲ့), အင်္ကျီအိတ် ထိဲ့ (ဖျဲ့ခဲဲ့ ထိဲ့), ဘောင်းဘီအိတ်

@ထီ@

ထီ, ဆံ့သည်၊ စိတ်ရသည်၊ ကျမ်းစာတရားစာ၊ အချိန်အခါ ထီစူ ၊ ခိ ၊ ထီစု ၊ ခိ ၊ ထက်ဝင်နိုင်လျှင် ကိုယ်ဝင်နိုင်သည် ထီရှား / ထီရှားခိုး, အနည်းငယ်သာဆံ့သည် ထီရှါမ ၊, တကယ်ဆံ့သည် ထီ (ဆ ၊ ဆ ၊ ဆ ၊ ညှေးကျချိန် ထီ (ဆ ၊ သုံးထီ), မိုးဦးကျချိန် ထီ (ဆ ၊ သုံးထီ), ဘုရားတရား ထီ (မ ၊ ထီ), အိပ်ချိန် ထီအဘ ံ့, ခေတ်သစ်၊ အချိန်အခါသစ် ထီအဘ ံ့, ခေတ်သစ်၊ အချိန်အခါသစ် ထီအဘ ံ့, စေတ်သစ်၊ အချိန်အခါသစ် ထီအဘ ံ့လံံး, စိတ်ရလို့စာဖတ်သည် ထီအဘ လ ၊ နဲ့ ဆုံး စိတ်မရတော့ဘူး၊ စိတ်မပါတော့ဘူး ထီအာ့၊, မဆံ့ဘူး၊ စိတ်မရတော့ဘူး၊ ထီတံ့၊, မဆံ့ဘူး၊ စိတ်မရတော့ဘူး ထီအာ့၊, မဆံ့ဘူး၊ စိတ်မရတော့ဘူး

@ထီး@

ထီး, ထိုးသည်၊ ထိုးဝါးနှင့်ထိုးသည် ထီးချံၫ, လှေထိုးသည်၊ ထိုးဝါးဖြင့် လှေကိုထိုးသည် ထီးၿချံၫ, လှေကိုကမ်းမှခွာရန် ထိုးဝါးဖြင့်ထိုးခွာသည် ထီး (မဲးထီး), ဝါး၊ထိုးဝါး ထီး, ရှည်သည်၊ မြင့်သည် ထီးမံးထီးမ, အံ့အားသင့်သည်၊ အံ့ဩသည် ထီးမီး့ပီး့, အလျားတူသည်၊ အမြင့်တူသည် ထီးလဲ၊ / ထီးထလဲ၊ ့, ရှည်လွန်းသည်၊ မြင့်လွန်းသည် ထီး(ဆနချဲးထီး), စကားကြောရှည်သည် ထီး(၁ံး့ထီးဝ၊ထီး), သစ်ပင်ဝါးပင် မြင့်မားသည်

@ထီး@

ထီး, ရွှေ၊ အချုပ်ထောင်၊ ထောင်ဂဏန်း၊ မဂူပင် ထီးဆံး့/ထီးရး, ရွှေစင် ထီး့ဒီး့(အာ့. ၈၃း၁), ငြိမ်နေသည်၊ မလှုပ်ရှား ထီးလဲး့ဖားး့မှား, ထမင်းအိုးခွင်ပေါ်ကချသည် ထီး့၁၁, ဂျင်၊ မဂူသီး ထီး့၁၁လွှေး၁၁, ရွှေငွေရတနာ ထီး့၁၁လွှေး၁, ထမင်းရေငှဲ့သည် ထီး့(စုးလထီး), ငွေတစ်ထောင် ထီး့(လဲးထီး), ခွက်ဝင်သွားသည်၊ ချိုင့်ခွက်ဖြစ်သည်

@ထူး<u>@</u>

ထီး, တတောင်နှင့် ထောင်းသည်၊ ဆောင့်ချသည်၊ ထောင်းချသည် ထီး့ဖျါ, အကြောအချင် ထီးလ ရူးနိုးခဲဲာ့, တတောင်ဆစ်နှင့် ဆောင့်သည် ထီးလ ုံ့ စုံးလို့ စားရိုးကို ဆောင့်ချသည် ထီးလ ုံ့ ဘု ၊, စပါးစူးထိုးစိုက်သည် ထီး ၁ မံုးဆဲး့ , မဂူသီးမှည့်ချဉ်သည် ထီး (လိက္လ ့ ထီး ၁ ၂), ဂျင်ကစားသည်

಄ထီး@

ထီး့, တံတား၊ ရောက်သည်၊ လက်ညှိုး သို့မဟုတ် တစ်ခုခုနှင့် ရေးဆွဲထားသော အမှတ်အသား ထီး့ကံ၊ထီး့ကဲး့, ကြောင်ကြောင်ကြားကြား ရေးခြစ်ထားသည် ထီး့ကဲဲ့၊, အကောက်ကလေးဆွဲထားသည် (,) ထီး့ကဲဲ့၊ကို့၊, အမေးလက္ခဏာ (?) ထီး့ခို့ အချင်ဝါးတန်း ထီးစိုး, ရောက်သွားသည် ထီးစဲး, မျဉ်းစောင်း (/) ထီးထါ, ကြက်ခြေခတ် (x) ထီးထၤ, ရေးဆွဲထားသည်၊ အမှတ်တစ်ခု ရေးခြစ်ထားသည် ထီးထဲ့၊, ဟိုက်ဖင်ခေါ် စာလုံးနှစ်ခုကြားမျဉ်းတို (–) ထီးထူးဝီး, ကြက်ခြေနီ (+) ထီးထဲးယူး, ပြန်ရောက်ပြီ ထီးဒူ၊, ဆုပ်သည် (လက်နှင့်) ထီးဒူ၊စူ၊, လက်သီးဆုပ်ထားသည် ထီးဒူ၊မှး, ထမင်းကို ဆုပ်သည် ထီး့ဘီး, မျဉ်း၊မျဉ်းကြောင်း၊ တံတားဘောင် ထီး့ဘီးလႏ့, မျဉ်းဆွဲသည်၊ မျဉ်းသားသည်၊ မျဉ်းတားထားသည် ထီးယူး, ရောက်ပြီ ထီးလၢ့အနာ, စားစရာမရှိ၍ ဟိုဟိုဒီဒီ စဉ်းစားသည် ထီးလႏဲ့, တိုင်အောင်၊ အောက်ထိသည်၊ အောက်အထိရောက်သည် ထီးလးယူး, ရောက်လာပြီ၊ အောက်ကိုထိပြီ၊ အောက်ကိုရောက်ပြီ ထီးလီး, တံတားပေါ်၊ သီးမွေးငှက်ပျော ထီးလီး၁ၪ, သီးမွှေးငှက်ပျောသီး ထီး (ဝဲး့ထီး), တံတားပေါ် လျှောက်သွားသည် @ထီး@ ထီး, ပိုက်ဆံ၊ သတ္တု၊ ခဲ၊ ထစ်သည်၊ လျော့သည်၊ ထောင်းသည် ထီးကဘၭ, ပိုက်ဆံတစ်ကျပ် ထီးကဘံ့၊, ပိုက်ဆံတစ်ပြား ထီးခ်ိုးသည် ငှက်ပျောဖူး ထီးချ၊ (အရှပ)/ထီးတီး, တယ်လျော့တာကိုး၊ အလွန်လျော့သည် ထီးဆၧဂဲၪ၁ၪ, ငရုတ်သီးထောင်းသည် ထီးထၤ, ထစ်ထားသည် ထီးထၤ၁ံ့၊, သစ်ပင်ကိုထစ်ထားသည် ထီးထွ၊ထ၊, ဖြတ်၍ထစ်ထားသည် ထီးထုံ့, တည့်တည့်ထစ်မှတ်သည်၊ ပုဒ်မ(။)

ထီးထိန/ထုနထိန/ယ၊အူ၊ဖိၫ(အရှပ), ငါးပူတင်း ထီးဒ၊, ဘာမဆို၊ မည်သည့်အရာဖြစ်စေ ထီးဒ၊ဆၧမိမၩအ၁ၭ, ဘာဖြစ်ဖြစ်၊ မည်သို့ပင်ဖြစ်သော်လည်း ထီးဒ၊လ္၊, သည်တိုင်အောင်၊ သည်အထိ၊ သည့်တိုင် ထီးဒ၊အ၁ၭ, သဘောအတိုင်း၊ စိတ်ရှိသလို ထီးန့, နာယူမှတ်သားသည် ထီးနဲ့ထၤ, မှတ်ထား ထီးနဲဲ့, မှတ်ရန် ထီးနဲ့ ့ထၤ, မှတ်သားထားသည် ထီးနီး/ထနီး, အဲဒီမှာ၊ ထိုနေရာမှာ ထီးနီ၊လဖၧာ့/ထီးနီ၊ကက္၊, ထိုမှတဖန်၊ ထိုသောအခါ ထီးပနၩ, လင်းနေ ထီးပၪ, ခဲပြား ထီးဖျိ၊ (အရုပ), ချောင်လွန်းသော ထီးဖျို့, ခဲလုံး ထီးဘႏ့, ကြေးဝါ ထီးဘူ့၊, စပါးထောင်းသည် ထီးဘီး, ခဲတံ ထီးမၩလဂ္ဂၩ, မလုပ်ပါနှင့် ထီးမၩအာၭလဂ္ဂၩ, မဖြစ်ပါစေနှင့် ထီးယီး, ဤတွင်၊ ဤနေရာတွင် ထီးယီးလၧယၢ, ဤမှရှေသို့ ထီးလၩ့၁ၭ, သတိထား၊ ကိုယ်ကိုသတိပြု ထီးဝီး, ကြွေးနီ ထီး၁ံ၊ရှ၊၁ံ၊, ပိုက်ဆံကြေးငွေ ထီး၁ံ့၊ပ္ဂံ၊, ဆေးထောင်းသည် ထီးအလူ၊, အားလုံး၊ အကုန်လုံး

@ထိၢ@

ထွ၊, လွှဲသည် (လက်၊ခြေ) တွက်သည် ထွ၊ခွံ၊မ့၊ထံၫ(အရှပ), မျက်ရည်သုတ်သည် ထွ၊ခွံ၊ယၧၩ, ကျွန်ုပ်ကို တတောင်နှင့်တွက်လွှတ်သည်

```
ထွ၊စူ၊ထွ၊ခါ့, လက်ခြေလွှဲ၍သွားသည်
```

@ထွံ@ ထွံ, အစို့ပေါက်သည်၊ အညှောက်ပေါက်သည်၊ တူးသည် ထွံထဲ့ (ဝဲ့ဘဲ့ထွံထဲ့), အစို့ပေါက်(မျှစ်ဝါးမျှစ်) ထွံ(ထိုးထွံဆဲ႕), ဝက်မြေကြီးတူးသည်

@ထွံး@ ထွံးလႏ့, ဒူးထောက်သည်၊ ပဆစ်တုပ်သည် ထွံးလႏ့ဘး, ပဆစ်တုပ်ရှိခိုးသည် ထွံးလႏ့အာ့ကံႏ့အာ့ယာ၊, ဒူးထောက်၍ တောင်းပန်သည်

಄ထိုၢ@ ထွံ၊, ခွေး ထွံ၊ကဘႏဲ့, ခွေးသင်္ဘော ထွံ၊ချံၫ(ထွံ၊ဎါ), ခွေးသန်း၊ ခွေးလှေး ထုံ၊ဒိႏ, အိမ်ခွေး ထွံ၊ထိၭအ့ၪ/ထိၩ့မိ(အရှပ), ချေးထိုးပိုး ထွံ ၂ဖ႑, ခွေးထီး ထွံးဖျု, ခွေးရူး ထွံ၊ဘ၊ဆ၊(အရှပ)/ဘ၊ထၧႏ့, ခလုတ်တိုက်သည် ထွံ၊မႏၟစဲၩ, အမဲလိုက်ခွေး ထွံ၊မႏ့ဆၧ, ခွေးဟောင်သည် ထွံ၊မႏ့ထု၊့ဆၧ, ကြာရှည်စွာခွေးဟောင်သံ ထွံ႕မံႏွ, တောခွေး ထွံ၊မဲ၊, ခွေးစွယ် ထွံ့၊မိ, ခွေးမ ထွံ၊လႏ၀ၭ, အကျိုးပြုတဲ့ခွေး၊ အသုံးကျတဲ့ခွေး ထွံ၊အိႏယိႏ, ခွေးအူသည်

@ထွံၫ@ ထွံၫလူ၊(အရှပ)/ခု၊လူ၊, ချည်ကိုရစ်သည်

```
ထွံၫ(လူ၊ထွံ၊ – အရှပ)/လူ၊ခူ၊, ချည်လုံး၊ ရစ်ထားပြီးသောချည်လုံး
@ထ్య@
ထွ့, နှံကောင်
<u>@</u>ထိ်း@
ထွ့၊, မုန့်ဆန်း၊ လက်ယာဖက်
ထွံ့၊ (စူ၊ထွံ့၊), လက်ယာဖက်
ထွ ့၊ (ထီးထွ ့၊), မုန့်ဆန်းထောင်းသည်
@ထွ့ၢ@
ထွာ့/ဘဲဲ့, ပန်းကန်ပြား၊ ဒိုးဝိုင်း၊ လှမ်းသည် (ခြေ)
ထွာ့ခွံ၊, ပစ်ကစားရသောဒိုး
ထွ္ပ္စ္စ္နႏ, ငွေပန်းကန်၊ ငွေဖလား
ထွာ့ထរ့အခါ့, ခြေထောက်ကိုစ၍လှမ်းသည်
ထွာ့ထီာ့, ရွှေပန်းကန်၊ ရွှေဖလား
ထွဲ့ ာမဲ့ နှင့်သည် ထရင်းပန်းကန်
ထွာ့ခံံ့, သစ်သားခွက်၊ သစ်သားပန်းကန်
ထွာ့၁ၧာ့, ဟင်းပန်းကန်
ထွာ့ (ကိၭထွာ့), ခွဲခွာ၍ ပြန်ကာနီး နှုတ်ဆက်သည်
ထွာ့ (ချဲ့ထွာ့), ခွဲခွာကာနီး စကားပြောသည်
ထွာ့ (ဖိုးထွာ့), နောက်ကိုလိုက်သည်၊ လိုက်လျှောက်သည်
ထွာ့ (မ၊လူ၊ထွာ့), မှာကြားသည်
ထွာ့ (ယိထွာ့), ပြန်သွားသည်ကို လှမ်းမျှော်ကြည့်သည်၊ စောင့်ရှောက်သည်
ထွာ့ (လီးထွာ့), ပြန်သွားသည်ကို လှမ်းပြောသည်
ထွာ့ (ဝ့၊ဝ၊ထွာ့), ပြန်သွားသည်ကို လက်ယပ်ပြသည်
@3@
ဒန့ရံၫ, ရဟူဒီ လူမျိုးသုံး ဒေနာရီပိုက်ဆံ
@38@
ဒၩ, အခင်း(အိမ်)၊ ညီညာသည်(လွင်ပြင်)၊ အငယ်ဆုံး (မောင်နှမ)
```

```
ဒးဒံ့၊(အရှပ)/ဎႏွဎ္ဍ, ညီညာသည်၊ ညီနေသည်၊ အလွန်ညီညာ၊ တစ်ပြေးညီနေသည်
ဒၩဖိၪ, ညီမကို ချစ်စနိုးခေါ်ပုံ
ဒၩလၧဝၪ, ဝါးနှင့်ခင်းသည်
ဒၩလၧ၁ံၪ့, သစ်နှင့်ခင်းသည်
ဒၩလၩ့, ခင်းသည်၊ ချခင်းသည်
ဒၩလၩ့ဝၪခ်ီၫ, ဝါးခြမ်းနှင့်ခင်း
ဒးလႏွံာ့ပာ, ပျဉ်နှင့်ခင်း
ဒၩလၩ့လးမံၢ, အိပ်ရာကိုခင်းသည်
ဒၩ (ဆၧဒၩဖၧၩ့), မြေညီပြန့်ထဲ
ဒး (ဆၧဒၩဖၧၩ့ဖၭလဲ), ကျယ်ပြန့်သော လွင်ပြင်ထဲ၊ လွင်ပြင်ကျယ်ထဲ
ဒၩ (ဆၧလၩ့ဒၩ), ညီညာစွာနိမ့်ဆင်းသွားသည်
ဒၩ (ဖုဒၩ), ခင်းရန်အခင်း (သစ်၊ဝါး)
ဒၩ (ဖုဒၩဓိၪ), ကြမ်းပေါ်၊ ကြမ်းခင်းပေါ်
ဒး (အာဒး), အငယ်ဆုံး (မောင်နှမ)၊ အထွေး
ဒး (အဒး), အခင်း (သစ်၊ဝါး၊ဖျာ)
@31@
ဒ၊, မြင်သည်၊ တွေ့သည်
ဒၪခလူ၊, ပါစေဦး (မၩဒၪခလူ၊ – လုပ်ပါစေဦး)
ဒ၊ခီႏှ တွေ့ဆုံသည်၊ ဆုံမိသည် (အမှတ်မထင်)
ဒ၊ခ်ီးလိၤ၁ၭ, တွေ့ဆုံကြသည် (အမှတ်မထင်)
ဒ၊ဎိၭလၩ, ဆုံတွေ့ကြသည် (ချိန်းချက်ပြီး)
ဒ၊ဆၧ, မြင်သည်၊ မြင်ရသည်၊ မြင်နိုင်သည်
ဒ၊ဆၧ, သားပဲ (မွဲဒ၊ဆၧ – ဟုတ်သားပဲ)
ဒ၊ဆၧ, အားဖြင့် (အ၊ဒ၊ဆၧ – အများအားဖြင့်)
ဒၪရှုၭ/ဒၪရှုၭဒၪဖျဲၩ့, ရုတ်တရက်တွေ့၊ ဗြုန်းကနဲတွေ့၊ အမှတ်မထင်တွေ့ (၍ အံ့အားသင့်)
ဒ၊တၭ, တွေ့တော့၊ တွေ့သည်နှင့်
ဒာထာ့ထဲးဆာ/ဒာထဲးဆာ, ပြန်မြင်နိုင်သည်
ဒၢထၢၭႛ တွေ့ပြီ
ဒၪန္, တွေ့ရှိသည်၊ (ဥပမာ – မသိမမြင်ဘူးသောအရာကို တွေ့ရှိသည်)
ဒ၊နဲ့ထဲႏှ ပြန်တွေ့သည် (ပျောက်သောအရာ)
ဒ၊လူ၊, ပင်လျှင် (ကျွန်ုပ်၊ သူ)
```

```
ဒ၊လ္၊လါနၢ့, တိုင်အောင်
ဒာဝဲ့၊(တဲ့အာဝဲ့၊), ပါအောင် (သွားပါစေ)
ဒၪဝၞၫ(အဖိၪဒၪဝၞၫ), နှင့်သူ (သူ့သားနှင့်သူ)
ဒ၊ယၧး (ယဖိ၊ဒ၊ယၧး), နှင့်ကျွန်ုပ် (ကျွန်ုပ်သားနှင့် ကျွန်ုပ်)
@3s@
ဒၭ, ပျစ်သည် (အရည်)
ဒၭဒၭဖိၪ, ခပ်ပျစ်ပျစ်၊ ပျစ်ပျစ်ကလေး
ဒၭတၧၩ့/ဒၭယူၭ, ပျစ်ပြီ (အရည်)
ဒၭဘၩ့, ကင်းခြေများ
ဒၭဘၩ့ဆူ၊ခါ့, အမြစ်ဖြာကျသော နွယ်ပင်တစ်မျိုး
ဒၭဘၩ့ခၪ့, ကင်းခြေကဲ့သို့ချုပ်သော အပ်ချုပ်နည်းမျိုး
ဒၭလၢ့ယူၭ, ပျစ်လာပြီ
ဒၭဝိၩဒံၭ/ဒၭဝႆၭဒူၭ, ပျစ်ခဲသည်၊ အလွန်ပျစ်သည်
ဒၭ(လၩ့ဒၭ), အနယ်ကျသည်၊ အနယ်ထိုင်သည်
ဒၭ(အထံၢဒၭ), အရည်ပျစ်သည်
ဒၭ(အယၪဒၭ), အသားညှက်သည်၊ အသားပိတ်သည် (ပုဆိုး)
@3š@
ဒႏ့, တောင်း
ဒႏုခို၊(ခို၊လီႏဒႏုခို၊), ထိပ်(တောင်ထိပ်)
ဒႏ္နဘာ့/ဒႏွန္မွ တင်းတောင်း
ဒႏ့ထរ့ဒႏုလႏု/ဒိနဖံး့(အရှပ), ကိုယ်ပူ၍ ကယောင်ကတန်းဖြစ်သည်
ဒႏုဒိၭဆိၬ/ဖ္၊လၢုဒိၭဆိၬ, လက်ဆင့်ကမ်းသည်
ဒႏုဒိၭလိၤ၁ၭ, တစ်ခုပေါ်တစ်ခု ထပ်ဆင့်တည်ဆောက်သည်
ဒၩ့ဖဲၫနၬ, ခွဲတောင်း၊ တစ်ခွဲဝင်တောင်း
ဒႏုဖီး(အရှပ), ကိုင်းထွင်သည်၊ လမ်းထွင်သည်၊ ချုံထွင်သည်
ဒႏုလဲး, အိမ်မြှောင်
ဒႏုလဲးဂႏ့, ကွန်ပါ၊ အရပ်လေးမျက်နှာပြအိမ်မြှောင်
ဒႏ့ (ပဒႏဲ့)/ဆၧပဒႏဲ့, တားမြစ်သည်၊ တားမြစ်ချက်
ဒႏ့ (ဘၪဒႏ့)/မၩဘၪဒႏ့, ဝတ်ကျေဝတ်ကုန်၊ ဝတ္တရားကျေရုံလုပ်သည်
```

@**3**i@ ဒါ့, ခုတ်သည် (သား၊ ငါး၊ အမဲ၊ ဝက်အစရှိသည့် အသားများကို ခုတ်ထစ်ခြင်းမျိုး) ဒာ့ကကူးကကူး, တစ်ပိုင်းတစ်ပိုင်း ခုတ်ဖြတ်သည် ဒဲ့ၿပီး/ဒဲ့ၿပီ့ပွဲ့, ညီညာစွာဖြတ်ပါ ဒာ့ထ္၊, ခုတ်ဖြတ်သည် ဒာ့ထိနယာ, ဝက်သားကိုခုတ်သည် ဒာ့ဘျร္/ဒာ့လၩ့ဘျင့္, နုပ်နှပ်စင်းသည် ဒဲ့ယာ, ငါးကိုခုတ်သည် ဒေ့ (ထိ၊ဒေ့), တိန်ညှင်းငှက် ဒေ့ (၁ဒေ့), ပုစ္စန်ဆိတ် ဒေ့ (၁ဒေ့ခ်ီး), ပုစ္စန်ထုပ် ဒၢ့ (အဒၢ့ဎႏွဲ) အလနး, အနံ @ဒ်ငံ@ ဒံး(အရှပ)/ဘံး(အနပ), လွင့်သည်၊ လွင့်စင်သည် ဒံးခွံ၊ဒံးဖျိန, လွှင့်စင်သွားသည် ဒံးဒိႏ့, သည်းခြေအိတ် ဒံး(ဆီးမုဒံး), စပါးကြီးသည်းခြေ ဒံး/အဒံး, သည်းခြေ **@**ဒုံ1@ ဒံ၊, ဝှေး၊ ဉအမျိုးမျိုး၊ ကတွတ် ဒံ့၊ကူး, ဥခွံ ဒံ့၊ချံၫ, ဉဆံချောင် ဒံ့၊ခွာ, ကြက်မတွင် ကြက်ဖကဲ့သို့ ဝှေးစေ့ဝမ်းဗိုက်တွင်ရှိခြင်း ဒံ၊ဆီႏ, မကြာမကြာဥသည် ဒံ့၊ထံၭ, ကတ္ခတ်ပင် ဒံ၊ဘျီး, ကြက်မ၏ ဥအိမ် ဒံ၊လႏမိ၊လႏု(အရှပ)/ထးလႏ၀းလႏႇ ခေါစာပစ်သည် ဒံ၊လၩ့, ဥချသည် ဒံ၊လၩ့ဖိ၊ဆါ, မျိုးရိုးပေါက်ပွားသည် ဒီ၊၁၊, ဝှေးစေ့၊ ကတွတ်သီး

@ås@

ဒီး, အတောင်ပံ၊ ဆူးတောင်၊ ပန်သည်၊ သေးပါ၊ ဆဲပင်၊ တုံးပင်၊ စဉ်မှာပင်၊ နှင့်ဦး ဒီးဆွဲာ့/ဒီးဆွာ့ာ, အတောင်ပံအောက်ပိုင်း ဒီးဒူး, ပွတ်လျှော်သည်၊ ပွတ်၍လျှော်ဖွပ်သည် ဒီးဒူးဒီးခွးဒီးဒူးဒီးရူး, ပွတ်သီကတ်သီ ဒီးနှါဒီး, နားဋောင်းပန်သည် ဒီးဖီး, ပန်းပန်သည် ဒီး(ဘိုးဒီး), () ဆဲပင်၊ တုံးပင်၊ စဉ်ပင်၊ (စား)ဆဲပင် ဒီးလဂုံး, ()နှင့်ဦး၊ (မစား)နှင့်ဦး ဒီးအာ့၊, ()သေးပါ၊ (မစား)သေးပါ

@ဒဲ့နဲ့@

ဒံႏ, တီးသည်၊ သာ၍ ဒံႏကဲ့ သာ၍ကောက်သည် ဒံႏခံႏ, တစ်ဖက်စောင်းသည် ဒံႏဆံႏ, သိမ်သည် ဒံႏနါဒံႏ, စောင်းကောက်တီးသည် ဒံႏအာဒံႏဂုံး, များလေသာ၍ကောင်းလေ ဒံႏ(ဆန္ဆုဆန္နံး), တူရိယာ ဒံႏ(ဓဲ့၊ဒံႏွ), ခြေချင်းဝတ် ဒံႏ(စူ၊ဒံႏွ), လက်ကောက်ဝတ် ဒံႏ(မီး့ဒံးဆံးခိုး), စဉ့်အိုးလည်သိမ် ဒံႏ(လံ၊အီ၊ဒံး)/လံ၊လဲးမွံး, ဗျည်းတွဲ

@ဒုံစ်

ဒံ့၊, နှမ်း ဒံ့၊ဘွၩ, နှမ်းအဖြူ ဒံ့၊၁၁, နှမ်းအသီး ဒံ့၊၁၁၃, နှမ်းဖတ် ဒံ့၊၁၁၃, နှမ်းအမည်းမျိုး

```
ဒံ့၊၁၁, နှမ်းဆီ
@3s@
ဒ္ဓၩ, ချက်
ဒူးဆၧာ့ထာ့/ဒူးဘီး့ဆၧာ့, ချက်ကြောတင်း၍ နာသည်
ဒ္ဒၩဖိၪ/ဖုဒ္ဒၩဖိၪ, ညီလေး၊ ညီမလေးဟု ချစ်စနိုးခေါ်ခြင်း
ဒ့ၩဖျံၩ, ချက်ကြိုး
ဒုးဘီး/ဒုးဘီးလီး, ချက်အောက်သို့ ဆင်းသွားသောအကြော
ဒ္ဒးဘံာ့/အဂံာ့လး/အဒၧး့လး, လူ၏အချင်း
ဒ္ဒၩ(ဂរ့ခိၪဒ္ဒၩ), အိမ်အောက်မြေကြီးပေါ်
ဒ္ဒၩ(ထံၫအဒ္ဒၩ), ရေကြော၊ ရေစမ်းပေါက်
@ŝ1@
31, തഃ
ဒ္ဓာတီဒုနာ, နှာတံစင်းနှင့်ဖား
ဒ္ဒ၊န္ဒထႆၭ, ဖားတလက်
ဒ္၊ဘၩ့ခၢ့, ခြေတွင် အဝါရောင်ရှိသောဖား
ဒဲ့၊ဘုၭ, ဖားကပ်(ဖားပျံ)
ဒ့၊မါ, ကြွေးမြီ
ဒံၫမ်ႛ စားကား
ဒံ့၊၃ွံ၊, ဖားပြုပ်
ဒ့၊အု၊, ဖားခုံညင်း
```

@ဒၞၭ@ ဒၞၭ, ဆွတ်သည်၊ ခူးသည်၊ တိုင်းပင် ()တိုင်းပင်၊ ဥပမာ – လူတိုင်းပင်၊ နေရာတိုင်းပင်၊ အရာတိုင်းပင် ဒၞၭကံၪ, ဆစ်သည်၊ ထုသည်၊ ပန်းပြောက်ဆစ်၍ထုလုပ်သည် ဒၟၭနၞ,/အာ့ဆိ၊, ဆွတ်ခူးသည် ဒၟၭ(ချဲၩၟဒၞၭ), စကားပြောဝဲသည် ဒၟၭ(စူၪဒၟၭ), လက်သန်း

@ŝ@

ဒဲ, နှင့် (စကားဆက်) ဥပမာ – (နၧၩဒဲယၧၩ) သင်နှင့်ကျွန်ုပ်၊ (လဲ့ၩဒဲနၧၩ) သင်နှင့်သွား

@31@

ဒဲ့၊, ချွေးမ

@35@

ခဲး, လက်ဝါးနှင့်ပုတ်သည်၊ တီးသည် ခဲးခီၫခဲး, တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး၊ အချင်းချင်း ခဲးစူ၊, လက်ခုပ်တီးသည် ခဲးမှ၊, ပါးချသည် ခဲးဘs/ဆၧခဲးဘs, အပြစ် ခဲးယ၊ကs, ကြက်တူရွေး ခဲး(ပခဲး), ယုန်

@3s@

ခဲၭ, တစ်လှည့်စီတက်ဆင်းနေသော ဒီရေ ခဲၭကတၨၩ/ခဲၭလီးလၢ့, ဒီရေတက်စပြုသည် ခဲၭတျး(အရှပ), လမ်းဘေးရေအိုးစင် ခဲၭနိး(အရှပ)/ထံၩ/ထံၫနိး, ရေအိုး ခဲၭ/ခခဲၭ, ရေနံဆီမီးခွက်

@3š@

ခဲႏ့, အတင့်ရဲသည်၊ သောင်းကျန်းသည်၊ ကဲသည် ခဲႏ့(ဖိ၊၁၊ခဲႏဲ့), ကလေးကဲသည် ခဲႏ့(ဘီ၊ခဲႏဲ့), ကျားသောင်းကျန်းသည်

@31s@

ဒၧၩ့, ထူသည်၊ ကိုယ်ဝန်ရှိသည် ဒၧၩ့ထၪ့(ဒၧၩ့လၫၞ), ကိုယ်ဝန်စရှိသည် ဒၧၩ့လး, သားအိမ် ဒၧၩ့ဘၧၩ့, လင်ကောင်မပေါ်သော ကိုယ်ဝန် ဒၧၩ့ဘၧၩ့ဖိၪ, ဖခင်မရှိသောသား ဒၧၩ့(ခိၪဒၧၩ့), ကတုတ်ရိုး၊ မြေရိုး၊ မြေတောင်ရိုး ဒၧၩ့(ဝံးခိၪဒၧၩ့), မြို့ရိုး ဒၧၩ့(ဎၟၬနါဒၧၩ့), သွားဖုံးထူသောဓား ဒၧၩ့(အန႑ဒၧၩ့), နားထူသည်

@ဒၨၢၭ@ ဒၨၢၭ, ဖိသည် ဒၨၢၭလၩ့, ဖိချသည် ဒၨၢၭဎဲးလၩ့, ပြားချပ်သွားအောင် ဖိချသည်

@ဒုး@
ဒုး, ရိပ်သည်၊ ခြေလေးချောင်း သတ္တဝါ၏ ကောင်ရေ
ဒုးထံး, သစ်တိုပင်
ဒုးလႏ့/ဆၧဒုးလႏ့, အရိပ်ကျသည်
ဒုး၁၂, သစ်တိုသီး
ဒုး(ဆၧဒုး)/လၩဒုး/လၩရှူ၂, အရိပ်
ဒုး(ဆၧဒုးလဲ့), အရိပ်ကျသည်
ဒုး(ဘ၂ဒုး), အရိပ်နှင့်ကွယ်သည်
ဒုး(အီ၂ဒုး), အရိပ်ခိုသည်
ဒုး(ထ္ပံ၂လဒုး), ခွေးတစ်ကောင်

@ဒုរ@
ဒု၊, ကြဉ်ရှောင်သည်၊ နောက်ကျိသည်၊ မှုန်မွှားမွှား
ဒု၊ဆ၊အာ့, အစာရှောင်သည်
ဒု၊ထာ့/ဒု၊လာ့, နောက်လာသည်
ဒု၊ဒု၊, မှုန်မှုန်မွှားမွှား
ဒု၊ဒွဲ့၊, ကဲ့ရဲပြစ်တင်သည်
ဒု၊အီးဝံန, အရက်သောက်ခြင်းရှောင်သည်
ဒု၊(ထာ့ဒု၊ဒၩ), ရန်ဖက်ပြိုင်သည်
ဒု၊(ထံာဒု၊), ရေနောက်သည်

ဒု၊(အ၁ၭဒု၊), စိတ်နောက်သည်

@3s@ ဒုၭ(အရှပ), အုတ်ကျွတ် ဒုၭ, တိုက်ခိုက်သည်၊ ပြုလုပ်စေသည်၊ စိပ်သည် ဒုနကီး့ဒုနဝိန, ဝတ်ဆင်စေသည် ဒုၭခၢ, ပေးစားသည် (မယား) ဒုၭချဲၩ့, စကားပြောစေသည် ဒုรဂဲၫ, လာခိုင်းသည် ဒုနပါ, လှောင်ထားသည် ဒုန္စ္ဂ်္ဂ ??????? ဒုနစိုး, စူးတိုက်သည် ဒုၭဆၧ, တိုက်သည် (စစ်) ဒုၭဆၧာ့, ခံတိုက်သည် ဒုၭဆၧၩ့, ကူတိုက်သည် ဒုၭဆၧၩ့လၩ့, မိုးရွာစေသည် ဒုၭဆံ၊, သေးတည်သည် (ကလေး) ဒုၭဆိ၊, ချီခိုင်းသည် ဒုဒထၪ့, တက်ခိုင်းသည်၊ တက်စေသည် ဒုဒထူ၊, စီးခိုင်းသည်၊ စီးစေသည် ဒုဒထိး, ခံစေသည် ဒုဒထီးလႏ၁ၭ, သတိပေးသည် ဒုၭဒၪ, မြင်စေသည်၊ သဘောပေါက်စေသည် ဒုၭဒုၭ, တကောက်ကောက်(လိုက်)၊ စိပ်စိပ် ဒုၭဒိႏၞ, ပူးစေသည်၊ ကပ်စေသည် (အမှောင့်ပယောဂ) ဒုၭနဲၪ, ပြသည်၊ ညွှန်သည်၊ သွန်သင်သည် ဒုၭနု၊, သွင်းသည်၊ သွင်းခွင့်ပြုသည် ဒုၭပၧၩ့, အုပ်စိုးစေသည် ဒုၭဖၭ, ဖောက်သည် (ကြက်ဉ၊ ဘဲဉ) ဒုၭဖႆၭ၁ိၭ, မိတ်ဆက်သည် ဒုၭဖီလံၤ, စာဖတ်စေသည်၊ စာဖတ်ခိုင်းသည် ဒုၭဖီၪ့အစူၪ, လက်ကို ကိုင်ခွင့်ပြုသည်

ခုးဘဲ၊လိုး, သင့်မြတ်စေသည် ခုးဘီ၊ထဲ့၊ယီ၊ထဲ့၊, သက်သာစေသည်၊ လွယ်ကူစေသည် ခုးမံး့၃း့မံး့၁ၭ, စိတ်ချစေသည် ခုးယဲဲ့ , ဝေးစေသည်၊ ဝေးသွားစေသည် ခုးယိဲး ထဲ့ပေဆဲ့၊ အမြင်ကျယ်စေသည် ခုးယို , ထမ်းစေသည် ခုးရွံ, ရွေးခွင့်ပေးသည် ခုးလုံး , သွားခိုင်းသည်၊ သွားခွင့်ပြုသည် ခုးလုံး , ဆွဲကြိုးဆွဲပေးသည် ခုးဝဲး့ဒိနချို့ , ကျောခိုင်းစေသည် (အကျင့်ဆိုးမှ) ခုးခိုးထဲ့၊ , ဝတ်စေသည်၊ စီးစေသည် (ဖိနပ်) ခုးအာ့ခုးအီး , ကျွေးမွေးသည်

@ải@

ခု ့ , မအူ၊ မအူပင်၊ ခပ်သည် ခု ့ ထားသုံ့ / ခု ့ လားသုံ , ဟင်းခပ်သည် ခု ့ ထားထံ , ရေခပ်ထား ခု ့ နဲ့ , ခပ်ယူသည် ခု ့ အား , ခပ်စား ခု ့ အား , ခပ်သောက် ခု ့ (ချဲ ့ ခု ့) , စကားပြောသည် ခု ့ (မ းခု ့) , ထိစေသည်၊ ခိုက်စေသည်

@ဒူ@ ဒူဒၭ၁ၪ(၁မိ. ၃၀း၁၄–၁၅), အနုဆေးသီး

@ဒူး@ ဒူး, ရဲရင့်သည်၊ သစ်တိုပင် ဒူးဖိ၊(ပုဒူးဖိ၊), ရဲဘော် ဒူးယ၊့(တ၊၊ ၆း၆), ရိသေသည်၊ ခန့်ညားသည်၊ ချီးမြှောက်သည် ဒူးယ၊့ခိ၊, တပ်ကြပ်ကြီး ဒူး(ဆၧဒူးဆၧယၪ့), လုံခြုံမှု ဒူးလၪခိုးဒီပဲ့ခဲ့၊, ရဲမင်းကြီး ဒူးယပဲ့စိုးဆုံ့၊, ရဲချုပ် ဒူးယပဲ့စီးနှံ့ခိုး၊ ဂါတ်တဲ ဒူးယပဲ့လီး, ရဲစခန်း၊ ဂါတ်တဲ ဒူးယပဲ့လီးခဲ့ပုံ မြို့နယ်မှူး ဒူးလာ, ယင်ကောင် ဒူး(ဆၧဒူးဆၧယၪ့), လုံခြုံမှု

@ဒူး@ ဒူး, အခန်း ဒူးခဲ့ ့ နောက်ဖေးခန်း၊ နောက်ဖေးအိမ်သာ ဒူးဆဲ ႏ ့ အတွင်းနှင့်အပြင်ခန်းကို ကာထားသောနံရံ၊ ခန်းဆီး ဒူးဖဲ ႏ ့ အိမ်အတွင်းခန်း ဒူး (ထံ ၫဒူး), ရေချိုးခန်း ဒူး (ဖဲ ၁ခွး နွ), မီးဖိုခန်း ဒူး (မုံ ၁ခူး), အိပ်ခန်း ဒူး (မုံ ၁ခူး), ထမင်းစားခန်း

@ဒူး့@ ဒူး့ကဲဲ့(ဆၧဒူး့ကဲဲ့ – ရှူၫ. ၁၅း၂), ပင်လယ်အော်၊ ပင်လယ်ကွေ့

@ဒိုး (လႏုဒိုး), ငတ်ပြတ်သည် ဒိုး (၁နဝံလႏုဒိုး), အစာရေစာငတ်ပြတ်သော ကပ်ဆိုက်သည်

@ဒိ၊@ ဒိ၊, ရိုက်သည်၊ ကြီးသည် ဒိ၊ကဲ့၊, ကောက်အောင်ရိုက်သည် ဒိ၊ကူးလႏဲ့, ကုပ်ကွေးသွားအောင်ရိုက်ချသည် ဒိ၊ကီး့, ကော့တက်လာအောင် ထုရိုက်သည် ဒိ၊ခါ, ရိုက်ချိုးသည်၊ ကျိုးအောင်ရိုက်ချသည်

```
ဒိ၊ချိ၊, ခုလုခုလု (မျက်စိထဲ)
ဒိ၂ချို, တီးသံမှုတ်သံ၊ ထုသံရိုက်သံ (ကလေးများ၏)
ဒိ၊ဆံးပြီး၃ွ၊, အကြီးအငယ်အရွယ်အလတ်
ဒိ၊ထၢ့, ကြီးလာသည်
ဒို့၊ထဲ့ထီးထဲ့, ကြီးပွားတိုးတက်လာသည်
ဒိ၊ထ့ဖၭ, ရိုက်ခွဲသည်၊ ကွဲအောင်ရိုက်သည်
ဒိ၊ထး, (စကားဖိုမ) ရိုက်သည်နှက်သည်
ဒိ၊ထးလိ၊၁ၭ, ရိုက်ကြနှက်ကြသည်
ဒိုးထိုး, ခေါက်သည် (တံခါး)
ဒိ၊ဒိ၊(၁ၭအီ၊ထႏဒိ၊ဒိ၊), တထင့်ထင့်၊ တသဲ့သဲ့၊ တတတ်တတ် (စိတ်ထဲတထင့်ထင့်ကျန်ရစ်သည်)
ဒိ၊ဒိ၊အ၊အ၊, ကြီးမားများပြားသည်
ဒိ၊ပှ၊, ပြန့်အောင်ရိုက်ထုသည်
ဒိ၊ဖျို့, လုံးနေအောင်ထုရိုက်သည်
ဒိ၊ဘဲ့၊, ပိပြားအောင် ရိုက်ထုချသည်
ဒိ၊မၩဆၧ, ကြိုယာဝိသေသန
ဒို၊မံႏွ၁၊, နာမဝိသေသန
ဒိ၊ယ္၊ထဲ့၊, စန့်ထွက်လာအောင် ထုရိုက်သည်
ဒိ၊လါကဲ၊ကၩ, အထူးသဖြင့်၊ ထူးကဲလှစွာ
ဒိ၊၁ံၫ, ရိုက်သတ်သည်
ဒို့၊၁ီး, အသံမြည်အောင် ထုရိုက်သည်
```

@ss@

ဒိန, ခံသည်၊ ကျားကန်သည်၊ ထောင်သည် ဒိနကထိး, အခင်နှင့် လေးထောင့်မြှုံး ဒိနကာသန, ခက်ခဲအောင်ပြုလုပ်သည် ဒိနကဲ့၊အနါ, မနာခံ၊ နားမကြားလို ဒိနခန, ဘီလူး ဒိနခန္ဒီနှိုး, ဗြူးပင် ဒိနခုန္ဒီနချို့/ဝဲ, ဘိထောင်သည် ဒိနဆားယာမှ၊, မျက်နှာချင်းဆိုင်သည် ဒိနဂီးဂီုဂီး, ကျဲကျဲထောင် ဒိုးဆိုး, ဆင့်ကဲ ဒိုးထၤ, ခုထား၊ တစ်ခုခုနှင့်ခံထား ဒိ်းထဲ့, ရွက်နုတက်သည် ဒိုးထိုး, ကန်ဒိုင်း ဒိနဒူ၊ထ1့, အငုတ်မှအတက်ပေါက်သည် ဒိနန့္, ရရှိသည်၊ ခံယူသည် ဒိၭနဲၩ့, အမှီပြုသည်၊ မှီခိုသည် ဒိနဖံုး(အရုပ)/ဒဲ့လၢ့, ကယောင်ချောက်ချား ဒိနဖိၢ့, မြှုံးထောင်သည် ဒိနယ၊, ငါးထောင်သည် ဒိုး(ဆု၊ဒိုး/ဆု၊ဒိုးဆု၊လ၂), ဟင်းသီးဟင်းရွက် ဒိန (ဖံၢဒိနခၩ)/ဆၢ့ကိနဖံး့ (အရှပ), လိပ်ပြာ ဒိၵအားဒုအနါ, နားပင်းဟန် မကြားဟန်ဆောင်သည် **@**ვა@ ဒိႏ့, ကြီးသောမြို့၊ အသိုက်အဝန်း၊ အအုံ၊ ယဉ်ပါးသည်၊ ပူးကပ်သည်၊ ဆိုင်း(ဗုံ) ဒိႏတခိႏု/ဒိႏလကုး(အရှပ), ရန်ကုန်မြို့ ဒိႏွမ္, ဖျောက်ဆိတ်ကြယ် ဒိႏ့မုတဝၢ့, ကျေးရာ၊ ကျေးလက်တောရွာ ဒိုးယၧး့(အရှပ)/ဒိုးယိႏႇ ယင်ပျား ဒိန္(ကဆၢုဒိန္), ဆင်အယဉ် ဒိႏ့(ဆၧနၪဒိႏ္), နတ်ဆိုးစွဲ၊ နတ်ဆိုးပူးသည် ဒိႏ့(ဆၧမိဎ္ဂါဒိႏ္နဲ), သရဲပူးသည်၊ တစ္ဆေပူးသည် ဒိန္(နူ၊ဒိန္), ပျားအုံ ဒိႏု(နို၊ဝံၭဒိႏွ), သော့ခလောက် ဒိဒ္(ဖျာ့ဒိဒ္), နဂျီအုံ ဒိႏုကိႏ့(ဦနဒိႏုကိႏ္), တွန့်လိမ်ရှုံ့တွနေသည် **಄**ဒီး@ ဒီၩ, မောင်းချဓား၊ သားလှီးဓားငယ် ဒီးထိ, မောင်းချဓားအရိုး

ဒီးနါ, မောင်းချဓားအသွား

@ဒီး@ ဒီး, ခေါက်သည်၊ စီသည်၊ ထပ်သည် ဒီးပလူ၊, အင်္ကျီခေါက်သည် ဒီးဖုလၢ, ကွမ်းရွက်စီထည့်သည် ဒီးလႏု၁ၭ, ကျုံ့ကျုံ့ယုံ့ယုံ့ထိုင်သည် ဒီးလႏု၁ၭကဂဲးကဂဲး, အတန်းလိုက်စီသည် ဒီးနါ, နားစိုက်ထောင်သည် ဒီး(ပိၭဒီး), အစီအစဉ်ချသည် ထီဒီရွိ ဒီး(ဂဲၢဒီးလဖန္း), တစ်ဖန်လာပြန်ပြီ

@ဒီႏ့@
ဒီႏ့, တည်သည် (ထမင်းအိုး)၊ ပုံစံ၊ နှိုင်းသည်၊ နမူနာ၊ ပုံသက်သေ
ဒီႏ့ဂုးထွ၊ဘာ, ပုံသက်သေကောင်း
ဒီႏဆာ့ထုန္, ငြမ်း
ဒီးဆာ့ထုန္, ငြမ်းကိုင်
ဒီး့ထာ့ဖန်းမှု ထမင်းအိုးတည်သည်
ဒီးလ ုံ, တည်သည် (ထမင်းအိုး)
ဒီးလ ုံ, နှိုင်းသည်၊ ခိုင်းနှိုင်းသည်
ဒီႏု(ဘာဒီႏွာ, တူသည်
ဒီႏု(ဘာဒီႏွာ), တူသည်
ဒီႏု(အထိ၊အဒီႏွံ), ပုံစံ၊ နမူနာ
ဒီႏု(အဒီႏအထ္၊), သက်သေ၊ ခိုင်းနှိုင်းစရာ
ဒီႏုံဘန်းနိုင်း၊ အရက်ချက်သည်

@ဒီံ့@ ဒီံ့, အစုအဖွဲ့၊ ခမည်းခမက်၊ ကာရံသည် ဒီံ့ကျs/ဆၧမူးလဒဲ့, ကျီးအက် ဒီံ့ဂံံံ့, အိမ်ကာသည်

@\$\$@

ခွs (အရှပ)/တွs, တွက်သည် ခွsခနီး (အရှပ)/တွsခနီး, ဂဏန်းတွက်သည် ခွsခယၤဆး (အရှပ)/တွsခယၤဆး, ကြိုတင်မှန်းဆတွက်ထားသည်

@ဒွံး@ ဒွံး(အရှပ), စောင်းကြိုးလိုခတ်သည်

@ဒွဲ့ (အရှပ) / ဎူ, ထွန်းသည်၊ ရှို့သည် ဒွဲ့ ၁၃ (အရှပ), စပါးမျိုးသန့်ရွေးသည် ဒွဲ့ ၁၃ (အရှပ) / ထို ၁၈ , မီးထွန်းညှိသည် ဒွဲ့ ထဲ့ မဲ့ ၁၀ (အရှပ) , မီးနှင့် ရှို့ပါ ဒွဲ့ ထဲ့ ခွဲ့ လဲ ၁ မှ ၁ (အရှပ) , မီးနှင့် ရှို့ပါ

@3%@

ခွႏ့် အတွင်းပိုင်း၊ စိတ်တွင်း၊ ကုန်းတွင်း ဒွႏ့(ရှsမှ၊ထုးအခွႏွဖဲ့နဲ့), ကမ်းခြေအတွင်းပိုင်း ဒွႏ့(၁sအခွႏွဖဲ့နဲ့), စိတ်အတွင်းတွင်

@န@

န, (န)သည် ပြုလုပ်ခံရသူ၊ နာမ်၏အစားသုံးသောနာမ်စားဖြစ်ရာ၊ အသင်၊ သင်၊ မင်းဟူသော မြန်မာအဓိပ္ပာယ်ရ၏ နကဂဲၢဧၪ, သင်လာမလား (လူတစ်ယောက်၏ အမည်နာမအစား န ကိုသုံး၏) နကထဲးလီးဧး, သင်ပြန်တော့မလား၊ ၎င်းပြင် (န)ကို နာမ်တစ်ခုခုရှေ့တွင် ထား၍သုံးတိုင်း ပိုင်ဆိုင်ခြင်း အဓိပ္ပာယ်ကိုဖော်ပြ၏ ဤနေရာတွင် အသင်၏၊ သင်၏ဟူသော မြန်မာအဓိပ္ပာယ်ရ၏ နကိ၊, သင်၏မုန့် နချီ/ဆးမံး့/ဝီးဘံံ့၊, သင်၏နွား နဝ့ၫ/နဝ့ၢဒ၊, စကားကိုလေးနက်စေရန် (န)ကို (ဝ့ၢ) သို့မဟုတ် (ဝ့ၢဒ၊)နှင့် သုံး၏၊ ဥပမာ – ထဲး့နဝ့ၢ မု၊မု၊ဆံံး – စိတ်ပျော်ပျော်နှင့်ပြန်ပါ၊ (သို့မဟုတ်) ထဲး့နဝ့ၢဒ၊မု၊မု၊ဆံံး ဟုသုံး၏၊ ဆိုလိုသည်မှာ သင်စိတ်ပျော်ရွှင်စွာနှင့်ပြန်ပါဟု ဝါကျစုံသုံးခြင်းဖြစ်၏ နဘံ၊ဝ့ၢဒ၊, သင်တို့သည်

@နါ@ နါ, နား၊ နားရွက်၊ အသွား (ဓား၊လှံ) နှါကံးထံး/နှါကဲဒုထံး, နားထင် နါကဲ့၊, နားကောက်သည် နါကူးခ်ိဳး/နါကျုးခ်ိဳး, နားရင်း နါကျိ၊, နားစည် နါဂၧာ့, ကြားသည် နါဎၧၫ့, နားလေးသည်၊ နားထိုင်းသည် နါ(ဎု၊နါ), ဓားသွား နါထးကီး, နားရွက်အနောက်ဆံစပ် နှါထိၭ, နားကြပ် နါ(ထနါ), ခြံစည်းရိုး၊ စောင်ရန်း နါဒံs, နားဋောင်း နါဒံၩ့, စောင်းကောက်(တူရိယာ) နါ(ပနါ), ကျွဲ နါလိၤ၁s, တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး ကပ်တီးကပ်ဖဲ့ လုပ်သည် နါလီႏ, ပြောသည့်အတိုင်းလုပ်သည် နါအဲ့၊၁ီဲ့, နဖာချေး နါအၧၩ့, နားပင်းသည်

@နး@ နး, ည နး (ဆန်းဆနး), ညကြီးသန်းခေါင် နး (မုနး), ညအချိန် နးရး၁၂, နာနတ်သီး နးရံး, နာရီ နး (၁ၫ့၁ၫ့နး), ညစဉ်ညတိုင်း

@து@

နေး, ဆူးကြွင်း၊ အသားထဲကျန်သောဆူး၊ နတ်ဆိုး၊ ဖုတ်၊ တစ္ဆေ နေး(ခ်ိနနေး), နားထောင် နေး(ဂီၩနေးခု၊), စောစောစီးစီး နေး(ဆနနး), နတ်ဆိုး၊ ဖုတ်၊ တစ္ဆေ၊ စုံး၊ ကဝေ နေး(ထနနး), သံလိုက် နေးထား, စုန်းပြူး၊ ဖုတ်ဝင်သည် နေးဒီး, ဘီလူးစီးသည် နေးဘွဲ့၊, နားလည်သည် နေး(အနားအီးထား), ဆူးကျန်ရစ်သည်

@န1@

နာကွs, လင်းဝက် နာဂါ, လိုချင်အားကြီးသည်၊ လောဘကြီးသည် နာပီာ့/နာပီာ့ဖၧၩ့, နှာခေါင်းပေါက်အတွင်း နာဆီာ့, နှာခေါင်းမွေး နာဖၧၩ့, နှာခေါင်းပေါက် နာဖၧၩ့ကs, နှာစေးသည်၊ နှာစေးရောဂါ နာဖၧၩ့ခိၪထိs, နှာခေါင်းပေါက်ဝ နာမီးလီၩ့/နာဘီၩ့, နှာတံ နာလံ(ဟဂဲာ. ၂း၁၇), စိုးထင်းသည်၊ ဖားဥစွဲသည် နာအာ့၊, နှပ်ချေး နာ(ထိsနာ), အစွန်အဖျား၊ အစွန်း နာ(၁sနာ), ရင်ပတ် နး (အရှပ), တင်း (တင်းတောင်း)၊ ရေတွက်သည် နးဆၧဝံဆၧ/ဝံထၧ့နးထၧ့, ရေတွက်သည် နး (လနၤ – အရှပ)/(ကတၢ့ – အနပ), တစ်တင်း နး (ဆၧဝံဆၧနၤ), အရေအတွက် နး (ဖဲၫနၤ), တစ်ခွဲ

@နಽ@

နေး, ဓားရှည်၊ ဆိုးသည် နေးကိုုs/နုးအကိုုs/နုးတရိုး, ဓားအိမ် နုးခိုုဆ္လုု, ဓားဦးစွန်း နုးတီး, အလွန်ဆိုုးပါတကား နုးထားႏှ ခက်ပြီ နုးနုနလုု၊, လွန်စွာဆိုုးသည်၊ အလွန်ဆိုုးသည် နုးထားနုနထားလုုံ, ပို၍ပို၍ဆိုုးသည် နုုး(ဆာနုနုဆာရျာ့), ဒုက္ခဆင်းရဲ နုုး(ဆာနုနု), ပက်ခွံ

@្រង្វា@

နၢ့, မောင်းနှင်သည်၊ အကျယ်တူ နၢ့ကၩ, မော်တော်ကား မောင်းသည် နၢ့ခွံ၊, နှင်ထုတ် နာ့ဂီး(အရှပ)/နာ့ပီး, အကျယ်တူညီသည် နာ့စဲဲ့့, ပြေးအောင်မောင်း (နွား) နာ့ဆါ(ယနာ့ဆါ), ကိုယ်တိုင် (ကျွန်ုပ်ကိုယ်တိုင်) နာ့ဆါ(နနာ့ဆါ), သင်ကိုယ်တိုင် နာ့ဆါ(အနာ့ဆါ), သူကိုယ်တိုင် နာ့ဆါ(ဂံံ့အနာ့ဆါ), အိမ်ရှင်ကိုယ်တိုင် နာ့ဆီ၊(ဂံံ့အနာ့ဆါ), အိမ်ရှင်ကိုယ်တိုင် နာ့ထီးရှီ၊, ဖြည်းဖြည်းမောင်း နာ့ထံနံ့၊, နှင်ထုတ်ပစ် နာ့ထနီ၊/နာထီးနီ၊, ဟိုဖက်ကိုမောင်း နာ့ထယီး/နာ့ထီးယီး, ဒီဖက်ကိုမောင်း နာ့ထီပေး/နာ့ထီးယီး, ဒီဖက်ကိုမောင်း

```
နာ့လၩ့ခွံ၊, မောင်းချ
နၢ့ယီး, ဤမျှကျယ်သည်
နာ့ဖျိၭ/နာ့စဲဲ့ဖျိၭ, တစ်ခြားသို့မောင်းပစ်
@နဲ့@
နႏ့, (နႏ့)ကို အခြားဝေါဟာရနှင့်သာ တွဲ၍ အောက်ပါအတိုင်း သုံးနိုင်သည်
ဆၧာ့နၩ့, ထိုင်သည်
မံၫနာ့, အိပ်ချသည်၊ လဲလျောင်းသည်၊
မှ၊နၩ့, အပျို၊ မိန်းမပျို
လနဲ့ /ကနဲ့ /န်းနဲ့ အချို့
အာ့နႏ့, ဝေငှသည်၊ ခွဲဝေသည်
@နဲ့@
နေ့, မြက်
နာ့ကွံ, ထန်းလျက်
နာ့ရှာ, ကင်မလင်း
နဲ့၊ထဲ့, သတိရသည်
နေ့ဖဲ့့၁၁/နေ့ဖဲ့့၁၁, ဘွဲ့ချဉ်သီး
နေ့ဘဲဒဲ့ဆဲဲ့, ချဉ်ပေါင်
နေ့၁ၭ, နိုးသည်
နဲ့့သံမံနဲ့သံ၊, မြက်ပင်ပေါင်းပင်များ
နေ့ (၁ၭနေ့), မေ့သည်
@နး@
နး, ပျိုရွယ်သူကရင်အမျိုးသမီးများ၏ နာမည်ရှေ့တွင်တပ်၍ ခေါ်ရသောစကား၊ ဥပမာ –
နးဆၩ့ဖီၫ – မနှင်းပွင့်
နုးကႏ၁၂, မာလကာသီး
နးခီၢ့, ကိုယ်ကာယ(ခန္ဓာ)
နးဂၢဒီၭ, နောက်တစ်နေ့ညနေ
နးဂၩဒီၭ, နောက်တစ်ယောက်
နးဂၩအ့ၬ, မည်သူမျှ၊ တစ်ယောက်မျှ
နးဎုၭဒီၭ, နောင်ဘဝ
```

```
နးဎွၩမုၪ, ဘုရင်မ
နးစီး့, တစ်နေရာရာ
နးစီး့အာ့၊, မည်သည့်နေရာမျှ
နးဆီး, အနည်းငယ်
နးဆိ, ခဏ၊ ခေတ္တခဏ
နးဆိၭအ့ၤ, ဘယ်သောအခါမျှ
နးတရိး/နၭအကိုၭ, ဓားအိမ်
နးထၢ, တစ်ထွာမျှ
နးထံ၊, တစ်ချက်မျှ
နးထီ, တစ်ချိန်မျှ
နးထီဒီၭ, နောက်တစ်ချိန်
နးနံ့၊ဒီၭ, နောင်နှစ်ခါ
နးနၩ့, အချို့
နးနး/ဝဲနး, မမ၊ အစ်မကြီးကို မမဟု ခေါ်သကဲ့သို့ မောင်နှင့်ညီမများက ခေါ်သောစကား
နးနး, စစ်မှန်သည်
နးနး(မူးမူးနးနး), ရည်ရည်လည်လည်၊ ရည်ရည်မွန်မွန်
နးဖၧာ့ဒီၭ, နောက်တစ်ကြိမ်
နးဖျါ, တစ်တောင်မျှ
နးဘျၩ့ဒီၭ, နောက်တစ်ခေါက်
နး၁ဖျီး(အရှပ), သားပျိုသမီးပျိုများ
နး၁ၭ, ဝိညာဉ်၊ စိတ်ဝိညာဉ်
နး(နံၫုနး), နှောင့်နှေးကြန့်ကြာသည်
@နံ@
နံ, ရယ်သည်
နံဂူ၊, တိတ်တိတ်ရယ်သည်
နံတခၤႆၭတခၢႆၭ, တခ်ိခ်ိရယ်သည်
နံထာ့, ပြုံးရယ်လာသည်
နံဘ၊, ကြည့်ရယ်သည်၊ မခန့်ညားသည့်စိတ်နှင့်ရယ်သည်
နံဘ၊ဆၧာ့, ပြန်ရယ်ပြသည်
နံမိလံ၊မိလံ၊, ပြုံးစိစိလုပ်သည်
နံမွံၫ, ပြုံးသည်
```

နံဝဲဲ့တခၤႆ်တခၤႆိန, တခ်ိခ်ိနှင့် နောက်ပြောင်ရယ်သည် နံ(ဆၧနံ), ရယ်စရာ၊ ရယ်ရွှင်ဖွယ်ရာ

@နံး@
နံး, နေ့
နံးလနံး, နေ့တစ်နေ့
နံးလႏဆာ့, အထူးနေ့
နံးသံ့သာ့ဘံ့၊, နေ့ရက်ကာလ
နံးအမု၊, ကောင်းမြတ်သောနေ့၊ မင်္ဂလာရှိသောနေ့
နံး(ကိုးတဆဲာ့နံး), သန်ဘက်ခါ
နံး(ကိုးမှဆဲာ့နံး), နက်ဖြန်ခါ
နံး(ကိုးနေးနံးဒီး), နောက်တစ်နေ့
နံး(မုဒိ၊နံး), နေ့ကြီးရက်ကြီး
နံး(လနံးယီး), ယနေ့
နံး(သုံးပေးသာ့), နေ့ချိန်းရက်ချိန်း

@န் அ

နံ J, အမျိုးသမီးလုံချည်၊ ထမီ နံ Jကီ ႏွ, အမျိုးသမီးဝတ်ရန်လုံချည် နံ Jဆွ နေ့ အမျိုးသမီးအတွင်းခံလုံချည် နံ Jမ္ ၊ အမျိုးသမီးအဆင်စုံလုံချည် နံ Jထိ ့ အမျိုးသမီးပိုးလုံချည် နံ Jထိ ႏွ အမျိုးသမီးလုံချည်ကွင်း နံ Jထီ ႏွ ထမီချုပ်ရိုး

@နံ1@

နံၢ, နှစ်၊ နှစ်ဂဏန်း နံၫခိၪ, နှစ်ရှဉ်း နံၫဂၩ, နှစ်ယောက် နံၫဆံၢ, နှစ်ဆယ် နံၫဆီၪ့, နှစ်ရံ

```
နံၫရှူ၊, နှစ်မှုတ်(ရေ)
နံၫတၢ့/နံၫနၤ (အရှပ), နှစ်တင်း
နံၫတၢ့ခု၊, နှစ်တင်းခွဲ
နံၫထၧာ့, နှစ်ထပ်
နုံၫဒုၩ, နှစ်ကောင်
နိၫနိၩ, နှစ်နေ့
နံၫပၪ(လဲဲ့၊ပၪနံၫပၪ), နှစ်ပြား (လှည်းဘီးနှစ်ဘီး)
နံၫဖျို့, နှစ်လုံး
နံၫဘံံ့၊, နှစ်ချပ် (ဖျာ၊သွပ်)၊ ကျယ်ပြန့်သောအရာ
နံၫဘံံ့(ထိ၊၁ံ၊ဆၢ့၁ံ၊), ကြက်၊ငှက်များကို (ဒုၩ)ဟုမသုံးပဲ (ဘံံ့)ဟုသုံး၏
နီးဘs, ငွေဒင်္ဂါးနှစ်ကျပ်
နံၫမိၩ့, နှစ်မျိုး
နံၫရွ., နှစ်တိုက်
နံၫလီဲ့, နှစ်တုံး
နံၫဝၢ့, နှစ်ပတ်
နုံၫ၁ၢ့, နှစ်ရက်
နံၫ၁ူၭ, နှစ်တင်း (ကြက်တင်းနှစ်တင်း)၊ နှစ်သိုက် (ငှက်)
@န்ட@
နံး(ကနံးလၪ/ဂၢ့လၪ), ဓနိ
နံး (ဖန်း/ဆၧဖနံး), ကုန်စည်
နံ၊ (ဖနံ၊ထးကၩ), ကုန်ရောင်းကုန်ဝယ်၊ ကုန်သွယ်ရေး
နံး (ဖနံးဖိរ/ပှဖနံးဖိး), ကုန်သည်
နံ၊ (ဖနံ၊ဆၧ), ကုန်ကူးသန်းရောင်းဝယ်သည်
နံး(လုံးမႊဖန်း), ကုန်ကူးသွားသည်
နံး(မနံးထၢ့မျါ), ကျောက်မျက်ရတနာ
နံး(လံးမံနံး/လံးမံနံ), မှတ်တမ်း
@နံಽ@
နံး(ဂူၫနံး/ဂူၫဆၢအနံး), ဆန်ကွဲ
နံး(ဂုလၩ့အနံး), ဆန်ကွဲကို ဆန်ခါနှင့်ချသည်
နံး(ပိၢ့နံးလံး), စာပုံနှိပ်သည်
```

```
@နံ့ာ့@
နံ့ာ့(အနံ့ာ့), စားလုတ် (ကြက်၊ငှက်)၊ ရက်ကန်းလက်ခတ်
နံ့ာ့(ဆာ့အနံး့), ကြက်စားလုတ်
နံ့ာ့(ထာအနံး့), ရက်ကန်းလက်ခတ်
နံ့ာ့(ထိပ်အနံး့), ငှက်စားလုတ်
ထိန့်စုံ့@
နံ့ပုံ့@
```

နံ့၊, နှစ်၊ ဈေးနှုန်း၊ ရက်ကန်းလက်ခတ်
နံ့၊ကျိ\$/နံ့၊ကျိ\$ယူန, နှစ်ကုန်ပြီ
နံ့၊ချဲ့ထံန, နှစ်စ
နံ့၊ခု (အနံ့၊ခု), ဈေးကြီးသည်
နံ့၊ဆ၊ာ့လး, နှစ်ပတ်လည်
နံ့၊ဆံ၊လးယံ၊, နှစ်ပေါင်းများစွာကြာညောင်းသည်
နံ့၊ဆံ၊လုံပံ၊, နှစ်ပေါင်းများစွာကြာညောင်းသည်
နံ့ပုံသုံး, နှောင့်နှေးကြန့်ကြာသည်
နံ့၊သံ၊လုံပံ၊, နှစ်များလများ
နံ့၊ (ဎ္ဃနံ့၊လဲ၊), နှစ်မည်မျှနည်း၊ ဘယ်နနှစ်လဲ
နံ့၊ (အနံ့၊ဆံနော၊လဲ၊), ဈေးမည်မျှနည်း၊ ဘယ်ဈေးလဲ
နံ့ပုံဘ၊လုံသာ၊, နေ့သင့်နံသင့်

@န့@ န့, ရသည် န့ကးဆၧ, အကျိုးရှိသည် န့ကးဆၧအ့ၬ, အကျိုးမရှိ န့ထူးဆၧအ့ၬ, အသုံးမကျ၊ အသုံးမဝင် န့ဘၪ, ရရှိသည် န့၁ၫဆၧ(ပှန့၁ၫဆၧ), အမွေရသည် (အမွေရသူ) န့အမၢ, မိန်းမရသည် န့အဝၩ, ယောက်ျားရသည် န့အ့ၬ, မရပါ န့(ဆၧန့၁ၫ), အမွေဥစ္စာ

```
န့ (မၩန့ ), ယူသည်
@န့1@
န့္၊, သာ၊ပျား
နေ့ၢခ်ိဳးထံၫ, ပျားလဘို့
န္၊ဎီၩ့/န္၊၁ိၭ, ရွယ်တူ၊ ဤအရာနှင့်အတူတူပဲ
န့ၢစၩ့, ပျားရည်
န္၊ဒိၩ, ပျားအုံ
န္၊န့ၢယီၩ/န္ၢယီၩ, ဤမျှလောက်ကြီးသည်
န့ၢနၧၩ, သင်သာ
န္၊နီ၊/န္၊နီ၊၁ိၭ, ထိုမျှလောက်ကြီးသည်
န့္၊ယၧၩ, ကျွန်ုပ်သာ
နေ့ ၊ပၥ့ ၊လဲ ၊, ဘယ်မျှကြီးသနည်း
န္ ့ အခွႏႇပျားအဆိပ်
န္၊အီးန္၊အီး, ဤမျှ၊ ထိုမျှ
န့္၊ (၁န့္၊), ဆိပ်ကမ်း
န္၊ (၁န္ၢလၪ), တက်မ
န္၊ (၁န့ၢ၀ႆၭ), တက်မချင်
န္၊ (ကဘႏ၁န္၊), သင်္ဘောဆိပ်
န္၊ (လဲဲ့မ့္၊၁န့္၊), မီးရထားဘူတာ
@န့၊@
နေ့၊, စစ်စီသည်
နု၊ဆၧအၪၟ/နု၊အဆၢ, အစားအသောက်စစ်စီသည်
@န္$@
န္း(ပုန္နၭ၁နံဖိၪ), ဘုရားကျွန်
```

@နဲ@

နဲ, ရက်ကန်းနပ်၊ ဦးပဥ္ဇင်း

နဲကညၢ, ဦးပဥ္စင်းကြွလာသည်

@နဲး@
နဲး, ယုံကြည်သည်၊ ယဉ်ပါးသည်
နဲးကလိးကလၤ, နတ်ကိုးသည်၊ နတ်ကိုယုံသည်
နဲးရှာ, ကြည့်၍ယုံ၊ မယုံ့တယုံ
နဲးတီး, ယုံတာပေါ့၊ အလွန်ယဉ်ကျေးသည်
နဲးထားႏွံနဲးယူး, (ခုတော့)ယုံပြီ
နဲးနဲ့, ယုံကြည်စိတ်ချသည်
နဲးပံးနဲးပီး, မည်မည်ရရ တစ်ခုတည်း မဟုတ် ဟိုယုံဒီယုံ
နဲးမွံးနဲးဖျး, မစူးစမ်း မဆင်ခြင်ဘဲ ယုံသည်
နဲးယီး, ယုံလွယ်သည်
နဲးလဲးထုံး, သေချာစွာယုံသည်
နဲးလဲးနဲးဝံး, အခြေအမြစ်မရှိယုံသည်
နဲးဝံး့နဲးဝံး, အခြေအမြစ်မရှိယုံသည်
နဲးဝံး့နဲးဝံး, ယုံကြည်ခါစ
နဲးခူးနေးမာ, ယုံမှားသည်

နဲး (ဆၢ့ဖၢနဲး), ကြက်ဖယဉ်သည်

@နဲး@ နဲးအၩ့, လင်းယုန်ငှက်

@နဲ့ာ့@
နဲ့ာ့, ထုလုပ်သည်၊ ပန်းပဲ
နဲ့ာ့ပု, ဓားထုလုပ်သည်
နဲ့ာ့(ပနဲ့ာ့တမှု), ဖယောင်းတိုင်
နဲ့ာ့(ပနဲ့ာ့၁ိ၊), ကွမ်းညှပ်
နဲ့ာ့(၁ၭအံုးနဲ့ာ့), စိတ်ညစ်ရသည်
နဲ့ာ့(အံုးနဲ့ာ့), အီသည်၊ အငိုရွဲသည် (ကလေး)
နဲ့ာ့(ပှနဲ့ာ့ဆမ), ပန်းပဲသမား

@နဲ့ (@ နဲ့ ့, ထက် နဲ့ ့နီ ့ လို းသင်္ဂ အချေအတင် နဲ့ ့ (ဆနဲ့ ့), အမှတ်အသား နဲ့ ့ (ရှု းနဲ့ ့), (...) ထက်နည်းသည် နဲ့ ့ (တုံ့နဲ့ ့), (...) ထက်ထူသည် နဲ့ ့ (ထီ းနဲ ့), (...) ထက်ရှည်သည်၊ မြင့်သည် နဲ့ ့ (နု းနဲ ့), (...) ထက်ဆိုးသည် နဲ့ ့ (ဖုံ့နဲ ့), (...) ထက်လင်းသည် နဲ့ ့ (ဘူ းနဲ ့), ထက်နီးသည် နဲ့ ့ (ဘူ းနဲ ့), ယခုသော် နဲ့ ့ (ဘုံးနဲ ့ ယီး), ယခုသော် နဲ့ ့ (အာနဲ ့), (...) ထက်များသည်

@နဲ့နဲ့@

နဲး, ပတ်ဝန်းကျင်၊ ပလိုင်း နဲး့/၁နဲး့(အရှပ), တညင်း နဲး့ပီး့, ဘေးပတ်ဝန်းကျင် နဲး့ထီး, ဘေးနား၊ တညင်းပင် နဲး့၁၂/၁နဲး့၁၂, တညင်းသီး နဲး့(ဆွ1ုနဲး), ပလိုင်းကိုလွယ်သည် နဲး့(ထံ1ချိုနဲး့), မြစ်နား၊ ချောင်းနား နဲး့(ထံ1နဲး့), ကမ်းနား

@နဲး@ နဲး(ဆနဲး), ယက်သဲ့ နဲး(ဖနဲး), ဟန်လုပ်ချွဲသည်

@နၧၩ@ နၧၩ, သင်၊ မင်း၊ ခင်ဗျား

@รุงาุ@ နၧာ့, အနံ့ခံသည်၊ နံသည် နျာ့ချ, ခါးသီးသောအနံ့ နှၧာ့ခိဂဲာ့, ငါးပိအိုး မီးကျွမ်းသောအနံ့ နျာ့ခိဘ္မွာ, တူးခြစ်စော်အနံ့ နျာဂုံ၊/နျာယ္၊, တူးစော်နံသည် နျာ့ပံ၊, ညှီစော်နံသည် နှၧာ့ဎိၪ, ညှော်စော်နံသည် နျာ့စု၊, သိုးသည်၊ သိုးစော်နံသည် နၧာ့ဆၧာ့, ချိုသောအနံ့ နၧာ့ဆဲဲ့, ချဉ်စော်နံသည် နှၧာ့ဆဲဲ့ဘၩ့, ချဉ်စုတ်စုတ် လှော်စာစော်အနံ့ နှၧာ့ထိၭ, နှာခေါင်းနှင့်တေ့၍ အနံ့ခံသည် နျာဖဲ့့, ချဉ်ဖြုံဖြုံ့အနံ့ နျာမှာစီး, မီးအနံ့ နၧာ့မ္၊လူ, မီးခိုးစော်နံသည် နျးများ/နျးကျာ၊, မွှေးကြိုင်သောအနံ့ နၧာ့ယိ, နမ်းကြည့်သည် နျာ့၁ံာ့, စိမ်းစော်နံသည် နျာ့အာ့၊, လေလည်သည်၊ အီးပေါက်သည် နၧာ့အုၪ, ပုပ်စော်နံသည်

နၧာ့အုၭ, ဟောင်စော်နံသည် နၧာ့အွံၪ/နၧာ့မၧာ့, နမ်းသည်

@နား့@ နား့, နိုင်သည်၊ အောင်မြင်သည်၊ သင်(အပင်)၊ ဓားနောင့် နား့ကဲာ(မးနား့မးကဲာ), လုပ်နိုင်ကိုင်နိုင်သည် နား့ထား္ခ/နား့ကၠၭ, ဇွဲရှိသည် နား့မှ, သင်ပင် နား့ (ကွၩနားႏုပ္စ၊နားး), ပုဆိန်အနောင့်၊ ဓားအနောင့် နားး (ယမၩနားး), ကျွန်ုပ်လုပ်နိုင်သည် နားး (ရီၫနားး), သင်ဖြူးဖျာ

@နု၊ @
နု၊, ဝင်သည်၊ ထက်သည်
နု၊ ဂူ၊, တိတ်တဆိတ်ဝင်သည်
နု၊ ဆွံ၊, သွတ်သွင်းဝင်ရောက်သည်
နု၊ ဖွံ၊, သွတ်သွင်းဝင်ရောက်သည်
နု၊ ဖွံ၊, ဥဒဟိုဝင်နိုင်သည်
နု၊ ဖျီ၊့, ဥဒဟိုဝင်နိုင်သည်
နု၊ သံ့နု၊ ဥ၊, မသိအောင်ဝင်နိုင်သည်
နု၊ လဲ့, ဝင်သွားသည်
နု၊ လဲ့၊, ကိုယ်စားဝင်သည်
နု၊ (ဂဲ၊ နု၊ ဘီ၊), ဝင်ခဲ့ပါ
နု၊ (ဎ့၊ နု၊ လဲ့၊), ဓားအလွန်ထက်သည်
နု၊ (ရှုံးနု၊ လဲ့၊), အစားဝင်သူ၊ ကိုယ်စားလှယ်

@နူ@ နူ, နို့၊ နို့အုံ နူကၧၩ့ထၪ့, နို့အုံတင်းလာသည် နူခံၫထိၭ/နူခိမ^{ု့} (အရှပ)/နူ၁ၪ, နို့သီး နူပူထၪ့, နို့ရည်သက်ဆင်းသည် နူထံၢ, နို့ရည် နူထံၢအရ၊ (၁၀ႆ. ၂း၁), နို့စစ်၊ မလိုင်

```
@နူး@
နူးထဲ့ ၂/ပနူးထဲ့ ၂/ထဲ၊ ့ထဲ့ ၂/တိုးထဲ့ , မီးလောင်၍အရေဖု ပိန်တွန့်သည်
@ลูเ@
နူ၊ (ခ်ိဳ႕နူ၊ ), ဦးနှောက်
နူ၊ (ခနူ၊ ), ကန့်ကော်
နူး(ခနူးဖီး), ကန့်ကော်ပန်း
နူ၊ (အခံအနူ၊ ), ခြင်ဆီ၊ ဦးနှောက်ခြင်ဆီ
@နူ့ಽ@
နူးဆဲး, နှုတ်ဆက်သည်
@နိ@
နိ, နှာဆေး၊ နှာခေါင်းဆေး၊ နှာရှုဆေး
@နိၪ@
နို၊က၊, တံညှပ်
နို့ကဲ ့, တုတ်ချောင်း
နို့ျကွန္အထီး/ထီးဘီး, ခဲတံ
နို့၊ကွ္ဇ္လလိုး, ကျောက်တံ
နိ၂ခၤ (ခၤလၩ့နိ၂ခၤ ), သလိပ်(သလိပ်ဟက်ထုတ်သည်)
နိၪခုၪ, တုတ်
နို့၊ခ်ီးစူး, ထိပ်ချွန်သောတုတ်
နိ)ခွဲ့နဘီး/နိ)ချဲဲ့ဘီး, ကောက်ဆွ
နိၪစူၩ, တုတ်ချွန်
နို၊ဆဲ့ၭ, ခက်ရင်းခွ
နို၊ဆរ့ဎံ, စပါးပင်ထောင်ကိုလှဲသောဝါး
နိုးတဂ်ီး/နိုးတဂ်ီး, တံမြက်စည်း
နို့ ၂၀၁၈ နို့ ၂၀၁၈ နို့ ၁၀ နို့ ၁၀ နို့ ၁၀ နို့ ၁၀ နို့
နိုးတၧၩ့ယါ, အလံ
နိ၊ထါ/နိ၊ဖၭထါ, ကြိုးလွန်းခွ
```

နိျထး, လူရိုက်သောတုတ်၊ ကြိမ်ဒဏ်ပေးသောတုတ် နို၊ထံ၊, မီးညှပ် နိုးထူ, တံစို့တံ နို့၊ထိုး, တောင်ဝှေး နို့ နွန်း နိၪပုၭ, တံချူ နို၊ဖလီ, လောက်လွှဲ နိုးဖနထန, ကွန်ပါ နိ) ဖူး ဖန္ဘူး/နိုးဂံဥ္၊ (အရှပ), ယပ်တောင် နိုးဖျၭ, စို့ နိုးဖျံ့, ရိုက်ရန်တုတ် နိပ္ေ, ယောက်မ နို ၁၀ ၊ /နိ ၁၀ ဂီ ၁ , တံမြက်စည်း၊ ပေါက်ပေါက်မွှေသောတံမြက်စည်း @နိၢ@ နိၫ(၁နိၫ), ဥပဒေ၊ စည်းမျဉ်းဥပဒေ နိုး(၁နိုးထီး့), ဆောင်ပုဒ် @နိုး@ နိ၊ဒူ၊, ကညွတ်(ကုန်းကညွတ်) @နိၵ@ နိုၭ, ပါးစပ် နိုးဂၭဂီၩ့, ခံတွင်းပျက် နိုးဆီး, နှုတ်ခမ်းမွေး နိုးဆဲဲ့ဘၩ့, ခံတွင်းချဉ်သည် နိုးဖူးထုံး, ပါး နိုးဖၧၩ့, ခံတွင်း နိုးဖၧၩ့ခၪ, ခံတွင်းခါးသည် နိုးဖၧၩ့ဆၧာ့, ခံတွင်းချိုသည် နိုးဖၧၩ့ဆဲဲ့/နိုးဆဲဲ့ဘၩ့, ခံတွင်းချဉ် နိုးဖိုး, နှုတ်ခမ်းပွဲ

```
နို် ရျံး, နှုတ်ခမ်း
နိုးဖျံးဆဲး, နှုတ်ခမ်းတွဲသည်
နိၭၥ့ၪဖျၩ့ထီၫ, စကားတတ်လျှာရှည်သည်
@နိႏ့@
နိုႏှံ ဦးချို
နိုး့ကဲဲ့နနါကဲဲ့, နားကောက်
နိၩ့ဆူၭ, ချိုနှစ်ခုကြားထဲ
နိုႏ္နာ့၊န၂၃့၊, အသိအမြင်ရှိသည်၊ ဗဟုသုတရှိသည်
နိုး(ခဲ့နိုး), ခြေညှိုး
နိုး့(စူ၊နိုး့), လက်ညှိုး
နိုး့(ဆၧဘၩ့နိုး့), ပြောင်
နိုး (ပနါနိုး), ကျွဲချို
@နိဲ့့@
နို့, ထောင့်
နိာ့ကွာ့, ထောင့်ကြိုထောင့်ကြား
နို့၊ (အနို့္), အခန်း၊ ကဏ္ဍ
နို့၊ (အနို့၊လံခ်ီၫ), ထောင့်လေးထောင့်
နိံ့ (အနိဲ့အကွဲ့), ကြိုကြိုကြားကြား
@နိၢ့@
နိၢ့, နုံသည်
နိၢ့နၭ, နုံအသည်
နိုာ့ (၁နိၫ့), ကျင့်ဝတ်၊ လူကျင့်ဝတ်
နိၢ့ (၁နိၢ့၁နာ့)ပှရှၩ၁နိၢ့၁နာ့, တုံးတိုက်တိုက် ကမ်းဆိုက်ဆိုက် ဇွတ်တရွတ်လုပ်တတ်သူ၊
ရွတ်ရွတ်ချွန်ချွန်လုပ်တတ်သူ
@နိး@
နိုး, အိုး
နိး(ခၢ့နိးခဲ့ာ့), ခြေဖနောင့်
```

နိုး(စူ၊နိုးခဲၫ), လက်တတောင်ဆစ် နိုး(ထံၫနိုး), ရေအိုး @နီ၂@ နီ၊, က၊ သည် နီ၊လီၢ, လေ၏၊ လေသည် နီ၊(ယၧၩနီ၊), ကျွန်ုပ်က၊ ကျွန်ုပ်သည် နီ၊(အဝ္ဂၢနီ၊), သူက၊ သူသည် နီ၊လီၫ (မၩဝ့ၢဒ၊လီၫ), လုပ်လေ၏၊ လုပ်လေသည် နီ၊(ဆၧနီ၊), သည်အရာ၊ သည်ဟာ နီ၊(ထီးနီ၊), ထိုတွင် နီ၊(ဘဲၫနီ၊), ဤကဲ့သို့ နီ၊(လၧနီ၊), ထိုနေရာမှာ၊ ဟိုမှာ နီ၊(အနီ၊), ထိုဟာ @နီ1@ နီ1, နပန်းလုံး နီၢထံၭ, တောင်မရိုးပင် နီၫထံၩ့ဖါ, နပန်းလုံးလှဲချသည် နီးလဲ၊, ဘာလဲ နီၫလိၬ၁ၭ, နပန်းလုံးကြသည် နီၫ၁့ၪ, နပန်းလုံးတတ်သည် နီၫ(တနီၫ)/၁ိၩ့(အရုပ), ခြင်ထောင် @နီး့@ နီ့၊, အင်း၊ ဂယက်၊ တုတ်သည် (သန်း) နီး့ခိ၊, အင်းသူကြီး နှီးပူးလး, ပိန်းဂယက် နီ့့ဆါ, အင်းပိုင်ရှင်၊ အင်းသူကြီး နီး့၃း့, သန်းတုတ်သည်

နီ့၊အခီာ့, အင်းအခွန်အကောက်

@နီၢ့@ နီၢ့ယါ, နောင်တ နီၢ့(ပနီၢ့), စည်းကမ်း နီၢ့(ပနီၢ့ဖျံၩ), ချိန်သီးကြိုး

@နီး့@ နီး့, မာသည် နီး့ချံး, မာကျောသည်၊ အလွန်မာသည် နီး့ခွဲ့့၊, စွေ့ကောင် နီး့ခွဲ့့၊ထံ၊, မြွေပါ နီး့နနလ့၊, အလွန်မာကျောလှသည် နီး့တီး, တယ်မာတာကိုး

@နီး@ နီး, နန်းတော်၊ ထီးနန်း၊ ခြမည်းကောင်မျိုး နီး (ခနီး), ဂဏန်းသင်္ချာ နီး (ခနီးတပၨဒ), အလီပုံ၊ အလီတိုင် နီး (စဎ္ဎၩအနီး), ဘုရင့်နန်းတော်

@နွါ@ နွါထၤ, တစ်ပြင်လုံးအပြည့်၊ တစ်ခွင်တစ်ပြင်လုံးအနှံ့ နွါထၤ(မံၫနွါထၤ), ခန်းလုံးပြည့် အိပ်နေကြသည် နွါထၤ(လႏ့ထံးဖါနွါထၤ), တစ်ပြင်လုံးအနှံ့လဲနေကြသည်

@နွၩ@ နွၩ (ယွၩ – အရှပ), မှန် နွၩဒိၭမ့ၬ, မျက်မှန် နွၩလဲမ့ၤ/နွၩဖီႏ, မှန်ပြောင်း

@နွံၫ@ နွံၫ, အမြိတ် (ဆံမြိတ်၊ လွယ်အိတ်အမြိတ်)၊ အစ နွံၫ (ခိၪနွံၫ), ဆံစ၊ ဘီးနှင့်ဖီး၍ ကျွတ်ပါလာသောဆံပင်များ နွံ ၊ (ခ်ိ၊ဖံဒအနွံ ၊), ခေါင်းခုအစ နွံ ၊ (ခ်ိ၊ဖု၊့အနွံ ၊), ခေါင်းပေါင်းစ နွံ ၊ (ရှ ၊့အနွံ ၊), ပုဆိုးစ နွံ ၊ (ဘု၊ခဲ၊အနွံ ၊), ပြောင်းဖူးအမျှင်

@နွ့ @ နွ့ / နွဲ, ပိန်းနဲ နွ့ထံး, ပိန်းနဲပင် နွ့ ၁၂, ပိန်းနဲသီး

@နွာ့ @
နွာ့ , ခုနစ်ဂဏန်း၊ ရက်သတ္တပတ်
နွာ့ကဲး , ခုနစ်ခြမ်း
နွာ့ ချီ , ခုနစ်ဖက်
နွာ့ ဂေး , ခုနစ်ယောက်
နွာ့ ဂေး , ခုနစ်ယောက်
နွာ့ ဂေး , ခုနစ်တပ်၊ စစ်တပ်ခုနစ်တပ်
နွာ့ စီ ၂ , ခုနစ်တယ်
နွာ့ စီ ၂ , ခုနစ်ထယ်
နွာ့ ထီ ၂ , ခုနစ်ထောင်
နွာ့ နံ ၂ , ခုနစ်နှစ်
နွာ့ နံ ၂ , ခုနစ်နှစ်
နွာ့ လ ၂ , ခုနစ်ရာ
နွာ့ လ ၂ , ခုနစ်နေရာ
နွာ့ လ ၂ , ခုနစ်နေရာ
နွာ့ ၁ ၂ , ခုနစ်နေရာ

დად ე

ပ, ငါတို့၊ ကျွန်ုပ်တို့ ပကိ[ု]့ (အရှပ)/စူးကီ^၂, စုရုံး ပခံး/ပခံးထ^၂, ဆက်သသည် ပဂၨၢထ^၂, တိုက်တွန်းသည်၊ နှိုးဆော်သည်

န္စ္၊ (ပုန္စ္၊မု၂), နတ်သမီး၊ နတ်သမီးခုနစ်ဖော်

```
ပဎွၩ/စဎွၩ, ရှင်ဘုရင်
ပစ္သ, တစ္ဆေ၊ သရဲ
ပစၪခွံ၊, ကျွန်ုပ်တို့ရှုံးသည်
ပဆီး, ခလှုံ့၊ လက်ဖွဲ့
ပထး, ကျူဖျာ
ပထု၊/အီ၊ပထု၊, ရပ်ဆိုင်းသည်
ပထု၊့, ကပ်စေးနှဲပင်
ပထုံ့၁၁, ကပ်စေးနှဲသီး
ပဒႏ့, ကာကွယ်သည်
ပဒႏထၤ, ကာကွယ်ထားသည်၊ တားမြစ်သည်
ပဒဲၩ, ယုန်
ပဒူး(အရှပ)/ဘီ၊ကွံၩ, ကျည်းပင်
ပနါ, ကျွဲ
ပနဲၫ့တၧၩ့, ဖယောင်းတိုင်
ပနဲၢ့၁ိၬ, ကွမ်းညှပ်
ပနိၭ, ကျွန်ုပ်တို့ပါးစပ်
ပနီၢ့, စည်းကမ်း
ပနီၫ့ဖျံၩ, ချိန်သီးကြိုး
ပဖါ, ငါတို့ဖေဖေ
ပဖံၤ, ငါတို့မြေ
ပမၩ, ငါတို့လုပ်သည်
ပမၢ, လှည်းထမ်းပိုး
ပမၢဖုၢ, လှည်းထမ်းပိုးတုံး
ပမၫ၃ွၫ, ထမ်းပိုးကျည်း
ပမိ, ငါတို့မေမေ
ပယံJ, ကျွန်း၊ ကျွန်းပင်၊ ကျွန်းသား
ပယၩ့, မြန်မာလူမျိုး
ပယူ၊(အရှပ)/ထိ, ချိန်ရွယ်သည်
ပယ္လ္၊ (မၩပယ္လ္၊), နောက်ပြောသည်၊ နောက်ကစားသည်
ပရၧာ့ (ဆၧပရၧာ့), သတင်း(စာ)
ပရၧာ့လၩ့, သတင်းပို့သည်
ပရ၊ႆၭ/၁ၭ၃ွံၫ, ရှောက်(အပင်)
```

ပရးနော၊ ၁၁၂ ရှောက်သီး ပရးနော၊ ၁၁၂ ရှောက်ချိုသီး ပလၢ, ပုလင်း ပလၢ, ပုလင်း ပလ၊ ၁၂ ပလ၊ မေးထိုးထ၊, နှောင့်ယှက်သည် ပလ၊ ၁၂ ပလ၊, လှည့်ပတ်ဖြားယောင်းသည် ပလူ ၁၂ (အရှပ), အင်္ကျီ ပဝုံးထီးလူ၊, ငါတို့အားလုံး ပအီး(အရှပ)/ဘျို့, ခြကောင်

@ပၩ@ ပၩရမံၢ, ပါရမီ၊ အစွမ်း

@ပာ@ ပ၊ (ပ၊ပဲ၊ – အရှပ), အပြား ပ၊ (ထၭပ၊), သံပြား ပ၊ (လဲ၊့ပ၊), လှည်းဘီး ပ၊ (လိးပ၊), ကျောက်ပြား ပ၊ (၁ံံ့ပ၊), ပျဉ်ပြား

@ပs@ ပsကၩ, လေးစားသည် ပsထံsပsယၤ၁ၭ, သတိထားသည် ပsပၧၩ့, စိုရွဲသည် ပsယၭ/အီၪပsယၭ, စိုအိနေသည်၊ ပျော့အိစိုထိုင်း

@ပၩ့@ ပၩ့ပဲၩ/ဆိၬပၩ့ပဲၩ, ခါးတစ်ခွင်ချီသည် ပၩ့ပဲၩထၪ့ဖျီး, အုန်းပင်ကို ခွဖက်တက်သည်

ကၢံကၩ\ရူၫံကၢံကၩ' ကြားဝွ်ငုးဝွ်ငုံးစဉ်အွီး ကၢံတာ' ကင့်တကု (() ကျံ()

ပါ့ပု, ဖောင်းဖောင်းအိအိ ပါ့လႏု(အရှပ)/အါ့နဲ့လႏဲ့ ဝေပုံကျ ခွဲဝေသည် ပါ့၁ါ့, အဝကျယ်ကားဝိုက်သော ဖင်ရှိသည့် အင်တုံကဲ့သို့

@ပံ@

ပံစလီ1, မိုးမခပင် ပံတခၩ, မဲဇလီပင်

@ပိုး@

ပံး, ပလွေ ပံးဘး, လက်အုပ်ချီမှုတ်ရသောပုလွေ ပံး၁၊/၁sပံး၁၊, ကြို့သီး ပံး၁ံ၊ခဲၫ၁ံ၊, (စကားဖိုမ)ပလွေတွေနှဲတွေ ပံး(၁ီsပံး၁၊), ဥသျှစ်၊ ဥသျှစ်သီး

@ů1@

ပံ၊လု၊, ဆင်ဖိနပ်နာ၊ သစ်တုံးစားဒီပိုး ပံ၊လုၭပံ၊လ၊, ညိုမည်းနေသည်

@ပံಽ@

ပံး, ကြက်ကလေးအော်သည်ကို (ပံး)ဟု ခေါ်သည် ပံးကဒဲးဒူ၊, တောက်တာရိုး ပံး(ဆ1့ဖိ၊ပံး), ကြက်ကလေးအော်သည် ပံးတီး, တယ်အော်ပါလား (ကြက်ကလေး) ပံး(ဆ၊ပံးဆ၊ပူး), ရှုပ်ရှုပ်ယှက်ယှက် ရှုပ်ရှုပ်ထွေးထွေး ပံး(လ2့မါပံး), ပျောက်သွားပြီ၊ ငြိမ်ဝပ်သည် ပံး(အလူလ2့မါပံး), အသံပျောက်သွားပြီ

@ບໍ່**1**@

ပ္၊(အရှပ)/ဆံၭ, ငယ်သည်၊ သေးသည်

ပဲ, ခြေထိုးသည်၊ တစ်ဖက်သူ၏ ခြေကိုလိမ်သည် ပဲပီး/ပဲပီးထ၊, လိမ်သည်၊ လိမ်ထားသည် (ခြေနှင့်) ပဲပီးထဲ့သံ့ သစ်ပင်ကိုဖက်တက်သည် ပဲပီးထဲ့အခဲ့ မိမိခြေထောက်ကို လိမ်ထားသည် ပဲယဲနလဂုံး, (...)ငါ့အပေါ် ခြေမတင်နှင့် ပဲပီး (ထံ၊ပဲပီး၁ၭ), ရေဘောင်ဘင်ခပ်သည်

@ပ်း@

ပဲး, ဖယ်သည်
ပဲးခွံ၊, ဖယ်ပစ်
ပဲး (ခိ၊ပဲး), ယက်ထုတ်သည်
ပဲး (ဆາ့ပဲးခွံ၊), တွန်းဖယ်ပစ်
ပဲး (အီ၊ပဲး), ဖယ်စမ်း၊ ဖယ်ပါ၊ ဖယ်နေပါ
ပဲး (အီ၊ပဲးပဲး), ကင်းရှင်းအောင်ဖယ်နေပါ

@၇်း@

ပဲးတရာ့, တံခါး၊ အိမ်ဝင်တံခါးပေါက်၊ ခြေကျော်တံခါး ပဲးတရာ့ထိs, ခြေကျော်တံခါးအဝ ပဲးထဲ့ (အရှပ)/ပွဲးထဲ့, ပြည့်စုံသည်

@01s@

ပၧၩ, ကျွန်ုပ်တို့အား၊ ကျွန်ုပ်တို့ကို

@nis@

ပၧၩၞ, အုပ်ချုပ်သည်၊ စိုးပိုင်သည် ပၧၩ့ထၤဝၩ့ထၤ, ပတ်လည်ဝိုင်းလျက် စိုးမိုးထားသည် ပၧၩၞ (ဆၧပၧၩ့ဆၧပြၭ), အုပ်ချုပ်ရေး ပၧၩၟ (အီၪပၧၩ့အာ့၊), မနေသာ၊ နေ၍မရ ပၧၩၞ (ပုပၧၩ့စၟၩ), ငွေထိန်း

@იෳ@

ပၧးထၪ့/ပနူးထၪ့ (အရှပ), အဖုအပိန့်ထွက်သည်၊ အင်ပျဉ်နာ

@ပူး@ ပူးတပ္ငါနံး, ဗုဒ္ဓဟူးနေ့

@ပူး@ ပူး, စပါးပုတ် ပူးတလူး (အရှပ)/ပိဲ့ပုတလိဲ့, ပုကျစ်ကျစ်၊ ပုကွကွ ပူးတုး (အရှပ)/တလၫထာ့ဖိုး, ထန်းခေါက်ဖာ ပူးလူးပးလး, စိမ်ပြေနပြေ ပူး (ဆဲးပိုးဆားပူး), ရှုပ်ရှုပ်ထွေးထွေး၊ ရောရောနှောနှော ပူး (အာ့ပူးပူး), သုတ်သုတ်စား

@ပိၩ@ ပိၩ (ဖီးပိၩ), ကျူပင်

@ပိၤ@ ပိၤ, နွားလဘို့ ပိၤလာ့, ဝန်စည်စလယ် ပိၤ၁ိၭ, အဆုတ် ပိၤ၁ိၭဆာ, အဆုတ်ရောဂါ

@ပိၭ@ ပိၭထၪ့ (အရှပ)/အိၭထၪ့, ဖွင့်သည် **@ဂ္ဂဒီ**@ ပိႏ့, အပုံ(အမှိုက်) ပိႏ (အရှပ)/ရှါ, ဝတ္ထု၊ ပုံဝတ္ထု ပိႏွဆုၩ, ပုံလျက်သား၊ ဒီအတိုင်း ပိႏ့ထာ့, တော်လှန်ပုန်ကန်သည် ပိန္ (စူးပိန္), စုပုံသည် ပိႏ့ (ဆံၫပိႏုလပိႏ္နဲ), ဆယ်ပုံတစ်ပုံ ပိန္ (ထរ့ပိန္), တပုံတခေါင်းကြီး ဂ္ဂန္ (သ်ၫဂ္ဂနံ), စဂျးဂ်ုံ ပ္ဂ်င္န္က (အဲ့ ၁၇နံ), ချေးဂ်ုံ **@**ဂွၢံ@ ပိၪ့တလိၪ့/(ပူးတလူး – အရှပ), ပုပုကျစ်ကျစ်၊ ပုပုလုံးလုံး ပိဲ့ပး, ကိုယ်လုံးကိုယ်ထည် ဝဝအိအိ ပို့လို့, လုံးလုံး(ကိုယ်ခန္ဓာ) @ပိၢ့@ ပိၢ့နံၭ (ပယ), ပုံနှိပ် @ပိး@ ပိး (လႏ့ထဲ့၊ပိး), ဖုတ်ကနဲကျသည် @ပီ@ ပီစီး့ထဲ့ (အရှပ)/စူးပိုး, စုပုံသည် ပီလံ၊ (အရှပ)/ဖီလံ၊, စာဖတ်သည် @ပီး@ ပီးမံး (အရှပ)/မံးထၤမု၊, သီလရှင် ပီး (ဆၧအူၪဆၧပီး), ဂါထာမန္တရား ပီး (လပီး), လှိုင်း

ပီး (လပီးဎွံၫဆၢ့), လှိုင်းကြက်ခွပ်

ပီး (လပီးဘွးခ်ိဳ၊), လှိုင်းခေါင်းဖြူ

@ပီး@ ပီးပး, ပျော့အိအိ

@ပီး့@ ပီး့လႏ့, ပေါင်သည်၊ ပေါင်နှံသည် ပီး့လီး့, တွဲလဲ ပီး့ (စံပီး့), ကျင်ငယ်အိတ်

@ပ္ငါ့@ ပ္ငါ (ပူးတပ္ငါ), ဗုဒ္ဓဟူးနေ့

@ပၠၪ@ ပၟၪ, ပြန့်သည်၊ ပွင့်သည် ပၟၪထါ, ပြန့်ကားနေသည် ပၟၪလၩ့, ဖြန့်ချသည် ပၟၪ (ထိထរ့ပၟၪထរ့), ဖူးလာပွင့်လာသည် ပၟၪ (လၩ့ပၟၪ), ပြေကျသည်၊ (အစီး)ပြေသည်

@ပု၊@ ပု၊ပု၊ (ဘံးပု၊ပု၊), နှိပ်နယ်သည်

@ပၠၩ့@ ပၠၩ့ကၥံၫ, ဗာရာဏသီပြည် ပၠၩ့ဆ္ၭ, အရောအနှောမရှိ၊ သူ့ချည်းသက်သက်၊ ကျပ်ချွတ် ပၠၩ့၁မါ, ပန်းရံဆရာ

@ပုု့့@ ပုု့့, နို့အံကျသည်(ကလေး) ပုု့့ထ့၊, စုဆွဲ၍နှုတ်သည်

```
@ဂ်ါန@
ပျုၭ, အမြှုပ်၊ မွဲသောအရောင်
ဂါီး (ယ၁ံၫဂ်ါီး), မြင်းရှိ
ပ္ဗူး (ထံၫပ္ဗူး), ရေအမြှုပ်
ဂါီး (ဒံၫဂ်ါီး)՝ ကးအမြိုဂ္
ပ္ဗူး (နိုးပ္ဗူး), ပါးစပ်အမြှုပ်
@ပို့ಽ@
ပိုး, အံသည်၊ အော့အံသည်
ပို့sလၩ့, အံချသည်
ပို့ (လီၢ့ပို့န), ဝမ်းရောဂါ၊ ဝမ်းကျရောဂါ
ဂ္ဂ်ိဒ (၁၁၅ ႏိုင္ပိန္), မူးယစ္ေဆးဝါး
ပိုး (၁ံ၊မၧၩ့ပိုးဆၧလၩ့ဘၢယိ၊), မူးယစ်ဆေးဝါးအန္တရာယ်
@ပါး@
ပျၩချံၫ, သစ်လုံးကိုလှေလုပ်ရာတွင် လှေဝမ်းကိုကောင်းစွာထွင်းပြီးမှ အောက်မှ မီးဖြင့်ရှိုမြိုက်စဉ်၊
လှေဝမ်း ကားထွက်လာရန်ပြုလုပ်ခြင်းကို (ပျၩချံၫ)ဟုခေါ် ၏
@ဂါး<u>@</u>
ပျႏ့, ရှင်းသည်၊ ဟင်းလင်းပြင်
ပျၩ့ဂုၩမၬ, အလွန်ရှင်းပါသည်၊ အလွန်လင်းပါသည်
ပျၩ့တုၩ့/အီးပျၩ့တုၩ့, ရှင်းလှပါသည်၊ လင်းထိန်နေသည်
ပျံ့ဖနဲ့, ဟင်းလင်းပြင်၊ ကွင်းပြင်
ပျၩ့မှထု/အီးပျၩ့မှထု, ရှင်းလင်းလျက်နေသည်
ပျဒ္ (ချဲံ့ပျဒ္ပျဒ္), စကား ရှင်းရှင်းလင်းလင်းပြောပါ
ဂါး (ဆၫဂါၭဲ၈ၫး), အတယား
ပျર့ (မၩပျၩ့ခွံ၊), ရှင်းပစ်ပါ
ပျဒ့ (ဖူးပျဒ့ဖၧၩ့၁ၭ), လမ်းကိုခုတ်ထွင်ရှင်းလင်းသည်
@ပျံံ့@
ပျံး, လွဲချော်သည် (အရိုးအဆစ်)
```

ပျံံ့ထဲ့ (အရှပ)/လဲ့ဖျုံ့၊, (ဓား၊ ပေါက်တူး၊ ပုဆိန်အသွား)ကျွတ်ထွက်သည်

ပျံႏ၁ၪ, ပင်လယ်သစ်ပင်တစ်မျိုး၏အသီး ပျံႏ့(အဆၧာ့ပျံႏွ), အဆစ်လွဲသည်

@ပျံ့့@ ပျံ့့, ရေလွှမ်းသည်၊ ရေလျှံတက်သည်၊ လျှံသည်

@ပျဲး@ ပျဲး(အရှပ)/ဖျါ, ခွင့်၊ခွင့်ပေးသည် ပျဲးဒ၊ခလူ၊/အီ၊ခိၭဒ၊ခလူ၊, ခဏခွင့်ပြုပါဦး ပျဲး(လံးပျဲး)/လံးဖျါ, ခွင့်စာ ပျဲး(လံးပျဲးလဲ့း)/လံးဖျါလဲ့း, ခရီးသွားလက်မှတ်

@ပျဲး့@ ပျဲး့, ဖြုန်းတီးသည်၊ ကျီစား (အပျိုနှင့်လူပျိုတို့ ကျီစားခြင်းမျိုး) ပျဲး့ယၧၩလဂုး, ငါ့ကိုမစနှင့်၊ မကျီစားနှင့်

@ပျၧၩ့@ ပျၧၩ့, ရေအိုင်၊ လူးအိုင်၊ နယ်သည် ပျၧၩ့ခရဲး, တလင်းနယ်သည် ပျၧၩ့လၩ့၁ၭ, အိုင်လူးသည် (ဝက်၊ကျွဲ) ပျၧၩ့ဘုၪ, စပါးနယ်သည်

@ပျိႏ့@ ပျိႏ့, ရေထဲကျောက်ခဲ၊ ရွံ့ခဲ့ကျ၍ မြည်သောရေသံ ပျိႏ့ (လႏုထ္၊ထံၫကျးပျိႏှဲ), ရေထဲကျသံ (ပျိႏ့)ကနဲကြားရသည်

@ပျီး@ ပျီး, ဗလာ၊ အလကား၊ ဘာမျှမရှိ ပျီးပျီးလီၫ, အလကားပဲ ပျီးဖျ_ိ့, လွတ်လပ်သည် ပျီးပျီးဖျံ့းဖျံ့, လွတ်လွတ်လပ်လပ် ပျီး(ဖ့ံ့ပျီး), အလကားပေးသည် ပျီး(မၩ့ပျီး), အလကားလုပ်သည်

@ပျု၊@ ပျု၊/ပျု၊ခိၬ, ကျောပိုးသည်၊ ကျောပေါ်တင်သည် ပျု၊လၫ့, ကျောပေါ် ပိုးသည်

@ပျုး@

ပျုး, ဉျံ၊ ဉျံဖွ၊ ဉျံခံ၍ မန်းမှုတ်ခြင်း ပျုးခးဆၧဆၧး့လႏဒ့ၪၥွံၪဒၭဘႏ, ဉျံဖွ၊ မိုးပေါ်ကဖားပြုပ် ကင်းပါရွာချ ပျုးထဲး့ယလးဂဲၫထဲႏဂဲၫထဲႏ, ဉျံဖွ၊ ကျွန်ုပ်လိပ်ပြာလာကြလာကြ

@ပြး@ ပြး, ကြဲသည်၊ ဖြန့်ကြဲသည်၊ ကွဲလွင့်၊ ပျံ့လွင့်သည် ပြးပြး(အီ၊က္၊လႏုပြးပြး), ကြဲကြဲ(ကြဲကြဲချ) ပြးအဲ့၊ပြးဆံ၊, ချေးစင်သေးစင်သလို ပြန့်ကြဲသည်

@ပြံ၊@ ပြံ၊, ပြုံထွက်သည်၊ အသားတွင်အဖုကလေးများပြုံထွက်သည် ပြံ၊ထ^{ု့}ပြုးပြုး, အဖုကလေးပြုံထွက်သည်

@ပြီး@ ပြီး, သေးငယ်သော ပြီးကဒံး, သေးသေးကလေး ပြီးပြး/ပြီးပြးလႏ့/လႏ့ပြီးပြး, ပျံ့နှံ့သွားသည်၊ ပြန့်ကြဲနေသည် ပြီး(ကဲဲ့ပြီး/ကဲဲ့ပ္ၫ)/ကဲဲ့ဆံး, ကရင်သတ်ပုံတွင် (ၪ)ကဲ့သို့အကောက်ငယ် ပြီး(ဒိါဆံးပြီး၃၂), ကြီးကြီးငယ်ငယ်၊ ရွယ်ရွယ်၊ လတ်လတ်၊ ခွာကြီးခွာငယ်

@ပြး@ ပြးပြး, မြည်သံ

@ပြၧး့@ ပြၧး့, ပြိုင်သည် ပြၧၩ့ကွၩ့, အားကစားပြိုင်ပွဲ ပြၧၩ့ချံၫ, လှေပြိုင်ပွဲ ပြၧၩ့ချဲၩ့/ချဲၩ့ပြၧၩ့, စကားပြိုင်ပြောသည်၊ စကားရည်လုပွဲ ပြၧၩ့စဲၤ့/စဲၤ့ပြၧၩ့, အပြေးပြိုင်ပွဲ ပြၧၩ့လိၬ၁ၭ, အချင်းချင်းပြိုင်ကြသည်

@ပြုး@ ပြုးပြုး, ကိုယ်စီကိုယ်ငှ၊ ကိုယ့်ငန်းကိုယ်တာ မနေမနား ကြွကြွရွရွလုပ်ဆောင်သည် ပြုး(ထု ့လံထု ့လံထု ့ပြုးပြုး), ကဟေ့၊ ကဟေ့၊ ကြွကြွဟေ့ ပြုး(ဆ အာ ့ခံ းခူး / ရှ ၊ ထ ့ပြုး ထူး), မည်းမှောင်နေသော ကောင်းကင်ပြင်ထဲ ကြယ်တွေဝေဆဲ ဟူသော ကရင်တို့၏ စကားထာဖွဲ့ခြင်းဖြစ်၏၊ အဓိပ္ပယ်မှာ မှောင်နေသော ပေါက်ပေါက်ဖောက်အိုးထဲမှ ဖြူဖွေးသော ပေါက်ပေါက်တွေပွင့်နေခြင်းကိုဆို၏

@ပြိး@ ပြိး, ပြိုင်တူ ပြိး(ဂဲၫဘိးဂဲၫပြိး), လာဆိုလျှင် တစ်ပြိုင်တည်းလာကြသည် ပြိး(လဲ့းဘိးလဲ့းပြိး), သွားဆိုလျှင် တစ်ပြိုင်တည်းသွားကြသည် ပြိး(မၩဘိးမၩပြိး), လုပ်ဆိုလျှင် တစ်ပြိုင်တည်း လုပ်ကြသည် ပြိး(အဲ့့ဘိးအဲ့့ပြိး), စားဆိုလျှင် တစ်ပြိုင်တည်း စားကြသည်

@ပြီး@ ပြိး(အရှပ)/ရှိၫ, ပါးစပ်မှ ပြွတ်ထုတ်သည် ပြိးထံၫ/ရှိၫထံၫ, ပါးစပ်မှ ရေကို ပြွတ်ထုတ်သည် ပြိုးထံၫလၧဖီး့ရှိန/ရှိၫထံၫလၧဖီး့ရှိန, ပြွတ်နှင့်ရေထိုးသည်

@ပြီး@ ပြီးပတံ၊နံး, ကြာသပတေးနေ့

@ပြီး@ ပြီး(မ့၊အာ့ဆ၊၁ီၫပြီးပြီး), မီးလောင်၍ မြည်သောအသံ ပွံၫ(လိးပွံၫ), ကျောက်စရစ်လုံးသေးသေး ပွံၫ(အဖျို့လွံးပွံၫ), အလုံးသေးသေး

@ပ္ပံs@

ပွံး, မောသည်၊ မောပန်းသည် ပွံး(လႏုပွံးလႏုထႏု), ခြေကုန်လက်ပန်းကျသည် ပွံး(မ့၊ပွံး), မျက်ချေး ပွံး(အပွံး), မိန်းမကိုယ်၊ ယောက်ျားကိုယ်မှချေး ပွံး(အီးပွံး), နားနေသည်၊ အနားယူသည် ပွံး(အီးပွံးအီးသ), နားနားနေနေ

ထိုင်္ဂလွှဲခဲ့ ဂါ ကို ကို တွင်္ဂလည်း ထိုင်္ဂလွှဲခဲ့ ဂါ လွှဲလမ်းသဘင်

@ပွဲ့ (တပွဲ့), ကိုရင်သာမဏေ

@ပွဲး@ ပွဲးနူးစဲး (အရှပ)/အီးပဲးကဆံး, အနည်းငယ်ဖယ်ပေးပါ

@ပွဲး@ ပွဲး(အနပ)/ဎွဲး(အရှပ), ပျဉ်းကတိုး ပွဲး(၁ံံ့ပွဲး), ပျဉ်းကတိုးသား

@ဖ@
ဖစီးခွါ/စီးယိ, စမ်းကြည့်
ဖစီးလးခွါ/စီးယိခွါ, ပြန်စစ်ကြောပါ
ဖတံး့(အရှပ)/တတံး, အမှတ်အသား
ဖတီး့(အရှပ)/၃၊့, တည်ဆောက်သည်
ဖဒၨး(ဆၧဖဒၨး), ဝန်တင်သည် (ကုန်ပစ္စည်း)
ဖနံး, ကုန်ကူးသည်

ဖနံးထားကား, ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေး ဖန်း (အရှပ)/ထား, အိမ်ရိုက်သံ ဖနဲ့ ျ/ဖန်း, ဟန်လုပ်ချွဲသည်၊ မူသည် ဖယံး, ပြစ်တင်ဆိုဆုံးမသည် ဖရံးဘု၊ (အရှပ)/ရှိ 1ဘု၊, စပါးလှေ့သည် ဖလါ/အီ၊က္၊ဆံံးုပံ၊, အနုမောဒနာပြုသည် ဖလံ (အရှပ), မရွေးမုန့် ဖလံ့၊ (ဆ၊ဖလ္၊), တိမ်းရှောင်သည် (ခိုလှုံရာ၊ ကွယ်ကာရာဌာန) ဖလီ, လောက်လွဲ ဖအီ/ဆ၊ဖအီ, သံချပ်

@ဖါ@ ဖါ, ဖခင် ဖါဖါ, ဖေဖေ ဖါကဆါ, ခမည်းတော် ဖါကဆါယွၩ, ခမည်းတော်ဘုရား ဖါထီး, ဖခင်အရင်း ဖါယါ, ပထွေး ဖါ(ထီးဖါ), လဲကျသည်

@ဖၩ@ ဖၩဖၩ/လၩ့ဖၩဖၩ, နိမ့်လျော၊ နိမ့်လျောကျသည် ဖၩ (ဂၩ့ဖၩ), ယောက်(အိမ်) ဖၩ (ဂူၬဖၩ), နံဘေး ဖၩ (မုဖၩ), မြောက်အရပ်

@ဖၪ@ ဖၪ (ဘၩဆိၪဖၪ), ဘုရားဆုတောင်းသည် ဖၪ (ပှလဖၪ/ပှရှၩလဖၪ), လူတွေ ဖၪ (အဝ့ၫ၁ံၪလဖၪ), သူတို့တတွေ

```
@01@
ဖၢ, ဖိုသတ္တဝါ၊ လိင်ထီး၊ ထန်းခေါက်ဖာ၊ တစ်ခါတစ်ရံ လူယောက်ျားနာမည်ရင်းတွင်
တပ်ခေါ်သောစကား
ဖၢခ်ိဳးကျၭ, ထန်းခေါက်ဖာအဖုံး
ဖၢခွၭ/ဖၢ့ခွၭ, မီးဖို
ဖာဆွံ၊, သင်းထားပြီးသော ဖိုသတ္တဝါ
ဖၢထံ, ဦးလေး၊ ဦးဦး
ဖၫထံ/ဖၫနံ့၊, မသင်းသေးသောအထီး၊ အသိုး
ဖၢလၩ့ဘု၊, ပျက်စီးသွားသော စပါးအစား စိုက်ပျိုးဖာထေးသည်
ဖၢလုၭ, မောင်ညို
ဖၢဝီၩ, မောင်နီ
ဖၢ၁ၧာ့, မောင်မည်း
ဖၫဘွၩ, မောင်ဖြူ
ဖၢ (ဆၢ့ဖၢ), ကြက်ဖ
ဖၢ (ဆၢ့ဖၢကီး/ဆၢ့ဖၢကီးကရီး), ကြက်ဖကြီး
ဖၢ (ထွံ့ ၂ဖၢ), ခွေးထီး
ဖၢ (ပနါဖၢ), ကျွဲထီး
@01@
ဖေးဘဲဲ့, ပုဆိုး၊ ခြုံစောင်
ဖ၊ (ခၢ့ဖ၊), ဖြတ်ကျော်သည်
ဖ၊ (ယိဖ၊), လျစ်လျူရှုသည်
ဖ၊ (လူးဖ၊), ကျော်သွားသည်
@us@
ဖၭဆၧ, မဲချသည်
ဖၭထယၭ, ခန့်မှန်းသည်
ဖၭထၟဖၭ, ပေါက်ခွဲသည်
ဖsထီး, အမြင့်ကြီး၊ အရှည်ကြီး၊ အလွန်မြင့်၊ အလွန်ရှည်
ဖၭဒိၪ, အလွန်ကြီးသည်
ဖၭနံၩဖၭ၁ာ့, နေ့ရက်ချိန်းသည်
ဖၭမးအဲ့၊ /ဖၭမးဘၪအဲ့၊, တာဝန်မခံနိုင်
```

ဖၭယိၬ, အလွန်နက်ရှိုင်းသည် ဖၭလၢ့, ပေါက်ပြီး (ကြက်ကလေး) ဖၭ၁ံၪ့မှ, ထင်းပေါက်ခွဲသည် ဖs(ထ့ဖs), ကွဲသည် ဖၭ(ဖ္ၢဖၭ), ခွဲချသည်၊ ခုတ်ခွဲချသည် ဖs(ဖီၫကဖs), ပန်းတစ်ပွင့်

@01@ ഗു, ന്വ് ဖၢ့ခ်ိဳး, အပေါ်မှာ ဖၢခ္ကၭ/ဖၢခ္ကၭ, မီးဖို ဖၢ္ခလၤ, အောက်မှာ ဖၢ့ယၪ, ငါးဝမ်းဗိုက်အူဖောက်ထုတ်သည် ဖၢ့ (ဖိနဖၢ့), ထက်ဝက်၊ တစ်ဝက် ဖၢ့ (ဘု၊ဖၢ့), စပါးထည့်ရန်ကျီ

@os@

ဖႏ့, လုံ၊လင်းသည် ဖၩ့ကျၩကျၩ, ထင်ရှားစွာလင်းသည်၊ ကောင်းကောင်းမြင်နိုင်သည်အထိလင်းသည် ဖႏ့ကျံံ့ကျၧာ့, တလက်လက်တောက်သည် ဖဒုဂိးရှာ့ဂိးရှီး, ပြိုးပြိုးပြက်ပြက် ဧရာင်ခြည်ထွက်သည် ဖၩ့ဎံၫ, လှပစ္စာလင်းသည် ဖၩ့ဎံၩ့, နေရာတိုင်းလင်းနေသည် ဖၩ့ဆံၭ/ဖၩ့ရှၩ, အလင်းနည်းသည် ဖႏ့တုႏွချၬ, ထိန်ထိန်လင်းသည် ဖနဲထ^{ာ်}ကီး' တင်းလာပြံ ဖၩ့ထိ, လုံရိုး ဖၩ့ထီၫ့ရှၤ, မြွေမင်းသား ဖႏၟဍၪဒုၪ, မှုန်မွှားမွှားလင်းသည် ဖၩ့ဒိၭ, အလင်းရောက်သွားသည် (တစ်စုံတစ်ခုသို့) ဖၩနနါ, လုံသွား ဖႏ့ပျႏ့ပျႏ့/ဖႏ့ပျႏ့မှထု, ထင်ထင်လင်းလင်း

```
ဖႏ့ဖံးဖံးလံုးလံုး, မှိတ်တုတ်မှိတ်တုတ်
ဖႏ့ဘီႏု, လှံအရိုးတံ
ဖႏ့ယုံးယဲ, မျက်စိမခံနိုင်သည်ထိလင်းသည်
ဖႏ့လႏုံး, အလင်းရောင် တစ်စုံတစ်ခုပေါ်သို့ကျသည်
ဖႏ့လႏုံးသာ, ငယ်ထိပ်ကိုအုံပေးသည်
ဖႏ့လေးပံုး), အလင်း
ဖႏ့ (ဆးဖႏဲ့), ဂုဏ်ပြုသည်
ဖႏ့ (မုဖႏဲ့), နေအလင်းရောင်
ဖႏ့ (လႊဖႏဲ့), လအလင်းရောင်
ဖႏ့ (လႊပႏုံး), ဂုဏ်သရေရှိ၊ ဂုဏ်သရေရှိစွာ
```

ဖါ့ (လိုးဖါ့မှာ), ရုပ်တုဆင်းတု ဖါ့ (လိုးဖါ့ခွာ), လူပျိုဖော်

@0:0

ဖး, အံ့အားသင့်သည်၊ ဆေးခြောက်၊ ပိဿာချိန်၊ ဖြန့်သည်၊ ဖြန့်လှန်းသည် ဖးပု႔လႏ, ဖြန့်ချသည် ဖးပု႔လႏ, ဖြန့်ချသည် ဖးဘဲး(အရှပ)/ဖးဘွဲ့နဲ, ဝါဂွမ်းမှ အမှိုက်သရိုက်ကို ထုတ်ပစ်သည် ဖးလႏ, ဖြန့်လှန်းသည် ဖးလႏုျာ့, ပုဆိုးကို ဖြန့်လှန်းသည် ဖးလႏုျာ့, စပါးကို ဖြန့်လှန်းသည် ဖး (ကဖး), တစ်ပိဿာ ဖး (တဖး), တပေါင်းလ ဖး (ယဖး), ကျွန်ုပ်တို့ အံ့အားသင့်သည် ဖး (ယ႔ာဖး), ငါးတစ်ပိဿာ

@ಀಁ@

ဖံစခs(အရှပ)/ဖံတခၩ, မဲဇလီပင် ဖံစလီၢ့, မိုးမခပင် ဖံထဲ့ / ဖံ၊ထဲ့, အရည်ပျော်သည် ဖံနိုးဖံနာ, မဲ့ကာရွဲ့ကာ ဖံမှး (အရှပ), မုန်းနေသော မျက်နှာထား ဖံခွံး/ဒဲ့းဖံ, မချင့်မရဲ၊ အားမလိုအားမရ

@ம்

ဖံ၊, ပြည် (အနာ) ဖံ၊ထါ့(အရှပ)/ဖံထါ့, အရည်ပျော်သည် ဖံ၊အဲာ့ဂံ၊/အဖံ၊အဲာ့ဂံ၊, ပြည်ကိုက်သည်

@01@

ဖံၢ, အဖွား ဖံၫဆိၩဖူၫဆိၩ, ဘိုးစဉ်ဘောင်ဆက်မှ ဖံၫရှါဖူၫရှါ, အဖိုးအို၊ အဖွားအို ဖံၫထံၫ၁ၪ, နှာခေါင်းပူသီး

@ůι@

ဖံ၊, စေးသည်၊ စေးနဲသည်၊ တွန့်တိုသည်၊ ရွံ့၊ မီးငြိမ်းသည် ဖံ၊ခိလီဲ့၊, ခဲလုံး ဖံ၊ပဲးဖန, ပတ်ကြားအက် ဖံ၊ဖံ၊လဲ့ ၊လဲ့၊, မှိတ်တုတ်မှိတ်တုတ် ဖံ၊မု၊, မြေမှုန့် ဖံ၊ (ဂါ့ခို) , မြေကြီး ဖံ၊ (မဲ့၊လဲ့ဖံ၊), မီးငြိမ်းသည် ဖံ၊ (ပုရုးအဖံ၊), ကပ်စေးနည်းသူ

@ůs@

ဖံး, အရေပြား၊ အခေါက် ဖံးခိုး, အပေါ်ယံ၊ အပရိက ဖံးခုးစုထၤ, ထိန်းသိမ်း စောင့်ရှောက်ထားသည် ဖံးဆုံးဆေး, လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်သည် ဖံးထၤခုး ့, စွဲစွဲမြဲမြဲကိုင်ထားသည်၊ စွဲစွဲမြဲမြဲခံယူထားသည် ဖံးထုံးဖုံးဝိုး, မိတ်ဖွဲ့သည်၊ မိတ်ဆွေဖွဲ့သည်
ဖံးထုံး, အသားလှုပ်သည်
ဖံးဖီး(အရှပ)/ဘု၊ဖီး, ပေါက်ပေါက်
ဖံးဘူးယ၊ထုံး, သွေးချင်းသားချင်း၊ ဆွေမျိုးနီးစပ်
ဖံးယ၊, သွေးသား၊ ဇာတိပကတိ
ဖံးဝိုး/ကိုးဖုံးဝိုး, ဖိတ်ခေါ်သည်
ဖံးဝွံ၊, အရေတွန့်သည်
ဖံး(ခဲ့၊ဖုံး), ဖိနပ်
ဖံး(ဓု၊ဖုံးခု၊), လက်နှီး
ဖံး(ထားမုံးဖုံး), နွားသားရေ
ဖံး(ထီးနဲ့၊ဖုံးထပု/ထီးနေ့ဖုံးထပ), ကျက်မှတ်ထားသည်
ဖံး(၁ံ့၊ဖုံး), သစ်ခေါက်

@ဖံာ့@ ဖံာ့ချာ, ပြာ ဖံာ့ချာဖၧၩ့, မီးဖိုချောင်၊ မီးဖိုခန်း

@ဖံး့@ ဖံး့/ဖံး့မှ, ကလိတ်ပင် ဖံး့(ခ်ိိိ်််ံဒီပေး), တောစာသရက်သီး ဖံး့(ဆၢ့ကိုနဖံး့ – အရှပ)/ဖံၢခ်ိန်ခန, လိပ်ပြာကောင်

@ဖံး@ ဖံး, ဘိန်း၊ ပလူ ဖံးဆါ, ဘိန်းစား ဖံးထဲ့့, ပလူထွက်ပျံသည် ဖံးဘွဲ့း, ဘိန်းဖြူ

@ဖ့ၪ@ ဖ့ၪ, ပေးသည် ဖ့ၪကၪ, ဂလဲ့စားချေသည် ဖ့၊ခဲ့ၭ, ကိုယ်စားပေးသည် ဖ္၊ဂု(ဖ္၊ဝံ – အရှပ), ဦးဆောင်ပေးသည် ဖဲ့၊စိုး/ဖဲ့၊လၢံစိုး, လှမ်းပေးသည် ဖုံးဆး, ပေးစရာ ဖ္၊စီၩ့ဖ္၊မၩ့, တန်ခိုးပေးသည်၊ အာဏာပေးသည် ဖ္၊ဆၧာ့, တုံ့ပြန်၍ပေးသည် ဖ့၊ထဲႏ့, ပြန်ပေးသည် ဖ္၊နဲ၊, သင်ပြသည်၊ ညွှန်ပြသည် ဖ္၊နၧၩ, သင့်ကိုပေးသည် ဖ့်မျာ, ပေးအိပ်သည် ဖ္၊ယၧၩ, ကျွန်ုပ်ကိုပေးသည် ဖ္၊ယု, တစ်ဆင့်ပေးသည် ဖဲ့၊လ႑ံ, ပေးပါ ဖ့၊ဝဲၩ, ပေးထားပြီးသား ဖုံး၁ၫ∕ဆ¹ဨံး၁ၢ, အဧမှ<mark>ေ</mark>််ာစီလ ဖဲ့၊၁၊ဆၧ, အမွေပေးသည် ဖ့၊အာ့, စားရန်ပေးသည်

@ဖ္ၢ@ ဖ္ၢ, ဖွဲ ဖ္ၢကဲၩ့, ဖွဲကြမ်း ဖ္ၢမုၤ, ဖွဲမှုန့်

ဖ္ၫ၃ွန, ဖွဲကြမ်း

@ას@

ဖွေး, ခုတ်သည်၊ ကြက်ပေါင်ပင် ဖွဲ့ (ချီး, ခုတ်လှဲသည် ဖွဲ့ (ချီး, ကျိုးကျအောင်ခုတ်သည် ဖွဲ့ (ချီး, ခုတ်ထွင်သည် ဖွဲ့ (ချီး (ခုံးစီး - အရှပ), လမ်းထွင်သည်၊ လမ်းခုတ်ထွင်သည် ဖွဲ့ (ဂူး) (ဖွဲ့ (ဂူး) (စုံးခုတ်သည် ဖွဲ့ (ဂူး) (စုံးကူး) (စုံးခုတ်သည်

```
ဖူးဖူး, တောင်ယာခုတ်သည်
ဖှ၊စဲႏှ ယိုင်လဲအောင်ခုတ်သည်
ဖ့၊စူး, ချွန်သည်၊ ချွန်အောင်ခုတ်သည်
ဖု၊ဆွၩ, စောင်းခုတ်သည်၊ ခပ်စောင်းစောင်းဖြစ်အောင်ခုတ်သည်
ဖူးထူး, ခုတ်ဖြတ်သည်၊ ပိုင်းသည်
ဖ့၊ထူ၊, အညွန့်ဖြတ်သည်၊ အဖျားကိုခုတ်ဖြတ်သည်
ဖ့၊နၧၩ, သင့်ကိုခုတ်သည်
ဖ့၊ဖၭ, ထက်ခြမ်းခွဲသည်
ဖူးဘာမာ/ဖူးမာ, မှားခုတ်သည်
ဖ့၊ယၧၩ, ကျွန်ုပ်ကိုခုတ်သည်
ဖ့၊လၩ့, ခုတ်ချ
ဖု၊လႏုၥံံ့ထဲႏှ သစ်ကိုင်းကိုခုတ်ချသည်
ဖူးလိ၊၁ၭ, တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး ခုတ်ကြသည်
ဖ့၊ဝၪ, ဝါးခုတ်သည်
ဖူး၁၊, ကြက်ပေါင်သီး
ဖူးဘုံ့, သစ်ခုတ်သည်
ဖူး၁ံံ့မှ, ထင်းခုတ်သည်
```

@6@

ဖဲ, ခွာသည်၊ ဖယ်သည်၊ ဖယ်ရှားသည်၊ လျှောက်သွားရာလမ်းမရှင်းလင်း၍ ဖယ်ရှားသည် ဖဲကဲ့ ၊/ဖဲကဲ့ ၊ထား/အီ ၊ကဲ့ ၊ထား, သိမ်းထား၊ သိမ်းထားလိုက် ဖဲချံ ၊ဖ ၊ ဒဲ့ ၁၃, (လှေသွားရာ လမ်းကြောင်းရှိ ဒိုက်၊ဗေဒါကို) ဖယ်ရှားသည် ဖဲလ ့ , စဲသည် (မိုး) ဖဲလ ့ ယူ န , စဲပြီ (မိုး) ဖဲလ ့ ယူ န , စဲပြီ (မိုး) ဖဲလ ့ တု န ၊, ခြင်ထောင်ကို ပင့်တင်လိုက် ဖဲလ ့ ရှာ့လု ၊, စောင်ကို ဖယ်လိုက် ဖဲလ ့ ရှာ့လု ၊, စောင်ကို ဖယ်လိုက် ဖဲ(တ ဖဲ) , နဖားကြိုး ဖဲ(လ ့ ဖဲ) , အရှိန်လျော့သည် (မီး)

@**ၑဲ**ၫ@

ဖဲၢ, ပုတီး၊ ဆွဲကြိုး ဖဲၢစ္ၩ, ငွေပုတီး၊ ငွေဆွဲကြိုး ဖဲၢထီာ့, ရွှေပုတီး၊ ရွှေဆွဲကြိုး ဖဲၢလၩ့, စကားနာထိုးသည်

@ဖဲ့ စု

ဖဲာ့, ဂွေး(အပင်) ဖဲာ့၁၁, ဂွေးသီး ဖဲာ့(နှ၊ာ့ဖဲာ့), ချဉ်စော်နံသည် ဖဲာ့(မှ၊ဖဲာ့), မျက်ခမ်းစပ် ဖဲာ့(မှ၊ဖဲာ့နှ၊ဎီာ), မျက်စိမျက်နှာရှုံ့မှဲသည်

@o;i@

ဖဲ့းထာ့, မောင်းတင်သည် ဖဲ့းထာ့ကျီး, သေနတ်မောင်းတင်သည် ဖဲ့းထာ့ချံး, လေးတင်သည်

@၀န်စ

ဖဲ ႏ / ခိ ၊ ဖဲ ႏ နှုတ်ခမ်းနား၊ နှုတ်ခမ်းသား ဖဲ ႏ (ထံ ၊ ဖ ၊ ႏ ခိ ၊ ဖဲ ႏ), ရေတွင်းနှုတ်ခမ်း ဖဲ ႏ (ထံ း ခိ ၊ ဖဲ ႏ), အိုးနှုတ်ခမ်း ဖဲ ႏ (မ ၊ ခိ ၊ ဖဲ ႏ), စဉ့် အိုးနှုတ်ခမ်း ဖဲ ႏ (ယ ၊ ဖဲ ႏ), ငါး ပတ်

@ဖဲး@

ဖဲး, ခြုံသည်၊ အရောင်လက်သည် ဖဲးဆၧဘႏု, သင်္ကန်းရုံသည် ဖဲးပြၫပြၫ, အရောင်ဖြာထွက်သည်၊ အရောင်မီးပွားကဲ့သို့ ဖြာထွက်သည် ဖဲး၁ဲၫခၪ့/ဖဲးကဲး (အရှပ), တင်ပျဉ်ခွေသည် ဖဲး၁ဲၫစူၪ, လက်ပိုက်သည် ဖဲး(မ္၊ဖဲး), မီးပွားစင်သည်

ဖ^{ျာ}, အကြိမ်၊ အခါ၊ ကြမ်းပိုး @ဖ^{ျာ}့@ ဖၧာ့ဆဲဲ့, ကင်ပွန်းချဉ် ဖၧာ့ဖျာ, မနူးမနပ်ထမင်းအရသာ ဖၧာ့လႏဲ့ ခပ်ထည့် ဖၧာ့လႏဲ့ထံာလၪ, ဆားခပ်ထည့်၊ ဆားခပ်ပါ ဖၧာ့လႏဲ့သံ့ပွံံ၊, ဆေးထည့်သည် ဖၧာ့လဲး, ကြောင်ကျစ်ပင် ဖၧာ့လဲ့၊, သပ်ချသည် ဖၧာ့လဲ့၊ များခို, ကျောကိုသပ်သည် ဖၧာ့လဲ့၊ဖၧာ့ခူန, ကျောသပ်ရင်သပ်ပြုသည်၊ တယုတယပြုသည် ဖၧာ့(လဖၧာ့/ကဖၧာ့), တစ်ကြိမ် ဖၧာ့(အဖၧာ့ဖၧာ့), အကြိမ်ကြိမ် ဖၧာ့(အဖၧာ့ဖၧာ့), အကြိမ်များစွာ

@o1s@

ဖၧၩ့, ပြားငါးဆယ်၊ အိုး၊ တွင်း၊ အထဲမှာ ဖၧၩ့ခဲၫ့, အိုးမည်းရှိသော အိုးဖင် ဖၧၩ့ဂိၢ့, ပေါင်းချောင် ဖၧၩ့ထၭ, သံအိုး၊ ဒယ်အိုး ဖၧၩ့ထံး, ရေအိုး ဖၧၩ့ထီးဘႏႇ ကြေးအိုး ဖၧၩ့ထီးဘွၩ, ဒန်အိုး ဖၢို့ဖွဲး, မြေအိုး ၈႑န်မုံး, ထမင်းအိုး ဖားနဲ့မှဖားနဲ့သန္တေဖျနဲ့သူ့ ရေးသည်။ လမ်းပန်း ဖၧၩ့မှၤ, အိုးမည်းအမှုန့် ဖၧၩ့လး, အနာ ဖၢန်သန္ တမ်ိုး ၈ၫၭ၁ၭထၟၭၐၢႛ တၐႂးၶၟ ဖၧၩ့၁ၭနၩ့ႇ လမ်းဘေး ဖၢနံ့၁ၩဨၟၩဨၨၧႛ တဨ်းသစ္ဝယ္ ဖၧၩၞ၁ၭမှ, လမ်းမကြီး

ဖၧႜၟၣၧၟႜ, ဟင်းအိုး ဖၧႜ့(ဆၧဖၧႜၟ), တွင်း ဖၧႜ့(ဆၟၪဖၧႜၟ), ကဏန်းလုံးတွင်း ဖၧႜ့(နါဖၧႜၟ), နှာခေါင်းပေါက် ဖၧႜ့(လဖၧႜ့/ကဖၧႜၟ), ပြားငါးဆယ်၊ ငါးမူး

@ဖၧး@ ဖၧး, ရွံသည်၊ ရွံစရာ

@ဖၨၪ@ ဖၨၪ, တိုသည်၊ နိမ့်သည် ဖၨၪထီၢ, အတိုအရှည်မညီ ဖၨၪနဲ့ဲ့, ပို၍တိုသည်၊ (သူ့ထက်)သာ၍နိမ့်သည် ဖၨၪလၨၪ, တိုလွန်း၊ နိမ့်လွန်း ဖၨၪ(လၩ့ဖၨၪ), နိမ့်သွားသည်၊ တိုသွားသည် ဖၨၪ(၁ၭဖၨၪ), စိတ်တိုသည်

@ဖု@
ဖု, ညီ၊ ညီမ၊ မောင်၊ နှမ
ဖုခ၊(ဖျုခ၊ – အရှပ), တောင်ပိန္နဲပင်
ဖုခွ၊, ညီ
ဖုထံး, ညီအရင်း၊ ညီမအရင်း
ဖုဒ၊ဘၨား, ညီအငယ်ဆုံး၊ ညီမအငယ်ဆုံး
ဖုဒ့ၩ/ဖုဒ့ၩဖိ၊/ဒ့ၩဖိ၊, ညီလေး၊ ညီမလေး
ဖုမှ၊, ညီမ
ဖုယါ, ဖခင် သို့မဟုတ် မိခင်ဖက်ကပါသော မောင်နှမ
ဖုလ၊, ကွမ်းရွက်

@ဖုၢ@ ဖုၢ, ခုန်သည်၊ သစ်တုံး ဖုၢကဒိၭလၢ့(အရှပ), ဦးချသည် ဖုၫကလဲၢ့, ခုန်ပေါက်သည်
ဖုၫခီးခွs့, ခုန်ပျံခုန်လွှား
ဖုၢရှာါ(အရှပ)/ခွၢရှာါ/ပုခွၢရှာါ, လူအို၊ သက်ကြီးသူ
ဖုၢထဲ့၊(အရှပ)/ဖူၢထဲ၊, ဝက်ဝံ
ဖုၢထဲ့၊/ဖုၢလဲ၊, ခုန်တက်သည်
ဖုၢဒၩ, ကြမ်း၊ ကြမ်းခင်း၊ ခင်းပျဉ်
ဖုၢဒၩခိ႕, ကြမ်းပျဉ်ပေါ်
ဖုၢဒၩဒီ႕့/ဆန္ဒီ႕, အကားပျဉ်ကာ
ဖုၢဒိန, ခုန်တိုက်သည်
ဖုၢဖဲ၊, ခုန်ကျော်သည်
ဖုၢဖဲ၊, ခုန်ကျော်သည်
ဖုၢဖုံး, ကြိုးခုန်သည်
ဖုၢလဲ့, ခုန်ချသည်
ဖုၢလဲ့, ခုန်ချသည်

@ဖုរ@ ဖုរ(အရှပ)/ပျုរ/ပျုរခိၤ, ကုန်းပိုးသည်၊ ကျောပိုးသည်

@ဖုး@
ဖုး, သုတ်သည် (စွန်)၊ ဆုပ်သည်
ဖုးထးခၧာ့ခၧာ့, မြဲမြဲဆုပ်ကိုင်ထားပါ
ဖုးနေ့, သုတ်လို့ရသည်၊ သုတ်၍ရသည်
ဖုး(မာဖုးနေ့ပှရှး), မိကျောင်းလူကို သုတ်၍သွားသည်
ဖုး(လံးမုလဖုး), မိုးလေဝသ
ဖုး(လံးလဖုး), လေမုန်တိုင်း၊ မိုးသက်မုန်တိုင်း
ဖုး(လဖုးလဲး), မုန်တိုင်းကျသည်
ဖုး(လံးဖုးဆာ့ဖိး), ကြက်ကလေးကို စွန်သုတ်သည်
ဖုး(ခွဲ့ခုတဖုး), လက်ထွန့်

@ဖုរ့@ ဖုး့, ပေါင်းသည် ဖုး့(ခ်ိဳးဖုး့), ခေါင်းပေါင်းပေါင်းသည် @ဖုး@
ဖုး, အနာစက်၊ ဖော်သည် (မြောင်း)
ဖုးထဲ့စုံကမ်္ခာ, ကန်တူးဖော်သည်
ဖုးထဲ့စုံကမ်္ခာ, ရေတွင်းတူးဖော်သည်
ဖုးထဲ့ချင်္ဂလာ၊, တစ်ကိုယ်လုံး အနာပေါက်သည်
ဖုးဖေးဆဲ့ချင်္ခရာ ဆွဲမည်
ဖုးဖိုး, ရွံ့တူးသည်
ဖုးလဲ့ခံ့ခွဲ့ချ, ဆေးဖော်စပ်သည်
ဖုး(စူ့ချေးခဲ့ဖုး), လက်ရောခြေပါ အနာစက်ပေါက်သည်
ဖုး(ဆုံချီးခုးဖုး), အခြေအနေငြိမ်သက်သည်

@ဖူၫ@

ဖူး, အဘိုး၊ ဘိုးအေ၊ အစာအိမ် ဖူးဖူး, ဘိုးဘိုး ဖူးဆံးဂု, မြေငလျင်လှုပ်သည် ဖူးဖံး, ဘိုးဘွား ဖူးဖူးဖံးဖံး, ဘိုးဘိုးဘွားဘွား ဖူးခံပီးခံပ, (စကားဖိုမ) ပန်းမန်၊ ပန်း(အားလုံး) ဖူး(ဆပ္ပုံးဆပ္ပေ), ဖုတ်တစ္ဆေ၊ မကောင်းဆိုးရွား ဖူး(ဆပ္ပုံးအဖူး), နွားအစာအိမ်

@ဖ်ုံ

ဖူး, ခါချသည်၊ ယပ်သည်၊ ယပ်ခပ်၊ နူးညံ့သည်၊ ညင်သာသည် ဖူးခွံးဖီးမှး, ဖုန့်မှုန့်ကို ယပ်ခတ်ပစ် ဖူးဆဲ့ ဒုံငွံ၊, ခါချ၊ ခါပစ် ဖူးချူ ၂/ ဖူးဖန္ချူ ၂, ယပ်ခတ်သည် ဖူးဘု ၂, စပါးလှေ့ရာတွင် စပါးမှုန့်ကို စကောနှင့် ယပ်ပစ်သည် ဖူးဘု ၂, ဝါဖတ်သည် ဖူးလွ ၂, ဝါဖတ်သည် ဖူးလွ ၂, ပြည်းညင်းသာယာစွာ ဖူးလူ ၁, ဖြည်းညင်းသာယာစွာ ဖူး (ဆနချဲ့ဖူး), စကားချိုသာသည်

ဖူး(နိ) ဖူးဖရြူး), ယပ်တောင် ဖူး(လူဖူး), အသံချိုသာသည်

@ဖူး@

ဖူး, ပွတ်ခံသည်၊ ပွတ်ခုံတင်သည် ဖူး(ဘု၊ကဖူး), စပါးတစ်ရုံ

@%@

ဖိ(ဆဲ့ ၊ဖိ/ဆံဖိၫ – ၁မိ. ၃း၁၅), ကြေမွသည် ဖိ(ဒိ၊ဆဲ့ ၊ဖိ/ဒိ၊ဆံဖိၫ), ကြေမွအောင် ထုရိုက်သည် ဖိ(ဒိ၊ဖိဝၢ့ဖိ), ရိုက်နှက်သည် ဖိ၊(ဒိ၊ဖိဝၢ့ဖိအမၫ), မယားကိုရိုက်နှက်သည်

စြးစိုစ္တ

ဖိုး(ကဖိုး/နုံၫဖိုး), တစ်မွှာ၊ နှစ်မွှာ ဖိုး(နွဲ့၁၊အဖိုး), ပိန္နဲသီးအမွှာ

@63@

ဖိပ, လူ၊ တိရစ္ဆာန်အရာခပ်သိမ်းတို့၏ သေးငယ်၊ နုနယ်၊ ပျိုရွယ်၊ နည်းပါးမှု အစရှိသည်တို့ကို ဖော်ပြရာ၌ (ဖိပ)ကို အခြားစကားလုံးများနှင့် ပူးတွဲသုံးစွဲသည့် ဝေါဟာရဖြစ်၏ ဤတွင်(ဖိပ)တစ်လုံးတည်းသည် သား၊ သမီး၊ ကလေး၊ အကောင်ငယ်၊အပင်ငယ်၊ သေးငယ်သောအရာ၊ နည်းပါးသည် ဟူသောအနက်အဓိပ္ပာယ်ကို ဖော်ပြသည် ဖိပခွာ(ယဖိပခွာ), သား (ကျွန်ုပ်၏သား) ဖိပခွာဆံး, သားငယ် ဖိပတ္လပ့်(အရှပ)/ဖျုပွဲ့ပုံ, မိတဆိုး ဖတဆိုးသားသမီး ဖိပပ္ပဲ့၊(အရှပ)/ဖျုပွဲ့ပုံ, မိတဆိုး ဖတဆိုးသားသမီး ဖိပည္ပံ့၊ ကိုရစ္ဆာန်များ သားပေါက်သည်ကို (ဖိပဆါ)ဟု ကရင်လိုခေါ်သည် ဖိပဆိန္တာ, ကလေးငယ် ဖိပည်, ဒိုင်း (ဒိုင်းမြှား) ဖိပဆို, သွားသမီးအရင်း ဖိပတ္ပံ့, သားသမီးအရင်း

```
ဖိဲ့၊ဒ၊ဘၨား, သား သို့မဟုတ် သမီး အငယ်ဆုံး၊ အထွေး
ဖိုးခုံးဖိုးသုံး ကလေးသူငယ်
ဖိ၊မှ၊(ယဖိ၊မှ၊), သမီး (ကျွန်ုပ်သမီး)
ဖွဲ့၊မှာဆွဲနှဲ့ သမီးငယ်
ဖိုးမှာနဲ့, သမီးအပျို
ဖိ်းမှးနုံးဖိုး၁၁၃၁, သားသမီးအပျိုလူပျို
ဖိုးယါ, မယားပါ သို့မဟုတ် လင်ပါ သား သို့မဟုတ် သမီး
ဖိပ္ဝဲရှါ, သားဦး၊ သမီးဦး
ဖို့၊၁၊, ကလေး
ဖိၪ၁ၪခွၫ, လူပျို၊ လူရွယ်
ဖိၪ၁ၪမှၪ, အပျို၊ မိန်းမရွယ်
ဖိၪ၁ၪအာ့နု(အရှပ)/ဖိၪအီၩနု, နို့စို့ကလေး
ဖိ၊(ခိုးဖိ၊), သရက်ပင်ကလေး
ဖိုး(ချုံးဖိုး), လှေကလေး
ဖွဲ့၊(ဂၢုံခ်၊ဖွဲ့၊), ကမ္ဘာလူသား
ဖိုး(ဂံံ့ဖိုး), အိမ်ကလေး
ဖွဲ့၊(ဎၩ့ဖွဲး), မရမ်းပင်ကလေး
ဖိုး(ပူးဖိုး), ဓားကလေး
ဖိ၊(ဎ္ဂႏ္ဂဏီးဖိ၊), ဒီလောက်ကလေး၊ ဤမျှလောက်ကလေး
ဖိ၊(ဆၢ့ဖိ၊), ကြက်ကလေး
ဖိ၊(ဆံးခိုးဖိုး), ငယ်ငယ်ကလေး
ဖိ၊(ဆ၊ဒဲးဘၭဖိ၊), အပြစ်သား
ဖိ၊(ရှ၊ဖိ၊), ကြယ်ကလေး
ဖိ၊(ရှၩခိ၊ဖိ၊), နည်းနည်းကလေး
ဖိ၊(ထរ့ဖိ၊), ကလေးရသည်
ဖိ၊(ထរ့ဖိ၊န့မၫ/ထរ့ဖိ၊ထរ့ရှါ), အိမ်ထောင်ကျသည်
ဖိ၊(ထိုးဖိုး), ဝက်ကလေး
ဖိုး(ထွံးဖိုး), ခွေးကလေး
ဖိ၊(ဒံ၊လႏ့ဖိ၊ဆါ), ဉချပေါက်ပွားသည်၊ မျိုးဆက်ပြန့်ပွားသည်
ဖိုး(ယ၊ဖိုး), ငါးကလေး
ဖိ၊(လိးဖိ၊), ကျောက်ခဲကလေး
ဖွဲ့၊(၀၊ဖွဲ့၊), ဝါးပင်ကလေး
```

ဖိုး(ဘုံ့ဖိုး), သစ်ပင်ကလေး

@ဖိၢ@
ဖိၢ, ဦးတည်သည်၊ ဦးလှည့်သည်၊ မို့သည်
ဖိၢစိၩနကျီးလၧနီၪ, သင့်သေနပ်ကို ဟိုဖက်လှည့်ထား
ဖိၢတီးတီးလၧ၁ံ့၊နီၪ, ထိုအပင်နှင့် တည့်တည့်ဦးတည်ထား
ဖိၢထဲးလဲ႕ယီးလဂံ့း, ဒီဖက်ပြန်မလှည့်နှင့်
ဖိၢဒီးခလဲၪ, ဘယ်ကိုသွားဦးမလဲ
ဖိၢလၢ့, ဖောင်းကြွသည်
ဖိၢလံ၊ဖၢလၢ, ဖွံ့ဖွံ့ဖြိုးဖြိုး၊ ထွားထွားမွတ်မွတ်(အညွန့်အရွက်)
ဖိၢ(ဆဲၢဖိၢအ၁ၭ), စိတ်နေမြင့်သည်
ဖိၢ(ထံးဖိၢအ၁ၭ/ထုၭဖိၢအ၁ၭ), စိတ်လုပ်သည် (ကလေး)
ဖိၢ(မံာဆီပံ့အမှုးဖိုး), အအိပ်ကြီး၍ မျက်ခွံမို့သည်

രംപ്ര

ဖိ၊, ပဲ့သည်၊ လိုက်ရှောက်သည်၊ မာလာ (အပင်) ဖိုးခဲ့သွာ, လင်းနေစုံး ဖိုးခွံ၊, ကျိုးထွက်သွားသည် ဖိုးဆီး့(အရှပ)/ဖီးဆီး့, အဓမ္မကျင့်သည် ဖိုးဆီးဆုံး, မနီးမဝေးကလိုက်သည် ဖိုးထွာ့, နောက်လိုက်သည်၊ လိုက်ရှောက်သည် ဖိုးဒ္ဓာ, မာလာဖူး ဖိုးဒိုး, ဗုံတီးသည် ဖိုးဖျိုးသေး, လမ်းအတိုင်းလိုက်သည် ဖိုးမျို့၁၂/ကူနဝႆန၁၂/ပုံးလီး၁၂, ရုံးပတီသီး **စွ**းဓန္တါနီဒီၫ' ပွဲဓင္းဂင္ ဖိုးလႊ့, ပွဲကျသည် ဖိုးလိုး, လုပ်သည်၊ ပြူလုပ်သည် ဖိ၊၁ယ္ဂန္နအခဲၢ့, နောက်ယောင်ခံလိုက်သည် ဖိုးသုံ္နားဖိုးသုံး တားပဲ့၊ သွားပဲ့ဓား ဖိုး(မဲ့ ၊ဖိုး/၃ ၊ဖိုး), သွားကျိုးသည်

ဖိး(ဎုးနါဖိး), ဓားသွားပဲ့သည်

@ဖိၵ@

ဖိန, ဖက်သည်၊ ပိုက်ဖက်သည်
ဖိနဂိႏ, ပိုက်ထွေးသည်
ဖိနဂိႏလီၫ/ဎွဲ့ၩဂီႏလီၢ, ပြီးရုံပဲ
ဖိနဖံး, တစ်ဝက်၊ ထက်ဝက်
ဖိနဖံးနှံး, နေ့တစ်ဝက်
ဖိနဖံးနုံး, နှစ်တစ်ဝက်
ဖိနဖံးမှ, သန်းခေါင်ယံ
ဖိနဘံန, ဖုံးဖိသည်
ဖိနဘံနဖိနဘားနဲ့, ဖုံးကွယ်ထားသည်
ဖိနဘိနယီး, ဤမျှလောက်
ဖိနဘိနနီး, ထိုမျှလောက်
ဖိနာတိနနီး, ထိုမျှလောက်

@ဖိၢ့@

ဖိၫ့, ပုဆိုးဝတ်သည့်အခါ ပိုထွက်နေသည့် ပုဆိုးစ၊ ခါးပုံစ၊ စူထွက်သည် ဖိၢ့တိၩ့, ဗိုက်စူနေသည်၊ ဗိုက်ပူ ဖိၢ့ထၤ, ခါးပုံစထဲထည့်ထားသည်၊ ခါးပိုက်ထဲပိုက်ထားသည် ဖိၢ့ထၤလၧရှာ့ထိၢ့ဖၧၩ့, ပုဆိုးခါးပုံစထဲ ထည့်ထားသည် ဖိၢ့နိုးဖိၫ့နာ၊, ပလုတ်ပလောင်း ဖိၫ့ဝါထၤ, ပွေ့ဖက်ထားသည် ဖိၫ့(ဂူးဖိၫ့), ဝမ်းဗိုက်

@ဖိဲ့ (ထာသာဖို့), မြှုံးနှင့် ငါးထောင်သည် ဖို့ (ဒိဒယာလၧဖိဲ့), မြှုံးနှင့် ငါးထောင်သည်

@ဖိႏ့@ ဖိႏ့, ကြက်မောက်ပင် ဖိုးရှိ၊၁၊, အမွေးရှိသောကြက်မောက်သီး ဖိုးမဲ့၊၁၊, အမွေးမရှိသောကြက်မောက်သီး ဖိုး၁၊, ကြက်မောက်သီး

@မိုး@

ဖိး, ပေါက်သည်၊ ပေါက်ရောက်သည် ဖိုးဂိၢလိုး, ဟောင်းလောင်းပေါက်သည် ဖိးစိုးယဲးယိုး, အလွန်ဝေးဝေးပေါက်သည် ဖိုးတူ့နှ, ပေါက်သွားပြီ ဖိုးထံၫဖိုးခႏႇ လူရည်လည်သည်၊ ပေါက်ရောက်သည် ဖိုးဖျီာ့ခ်ိဳ မျီာ့ခဲာ့, ဥဒဟိုပေါက်သည် ဖိုးဖျီာ့လၧဝါအိုး, တစ်ဖက်သို့ ရောက်အောင်ပေါက်သည် ဖိုးလႊဲ့အဗ္ဇုံး, အူအထိပေါက်သည် ဖိး(ချံၫဖိးထီၢ့ဖိး), (စကားဖိုမ) လှေသမ္ဗာန်ပေါက်သည် ဖိး(ခုរ့ဖိး), တူးဖောက်သည် ဖိုး(ဆၧဖိုး), အပေါက် ဖိး(ထံၫဖိးနီ 1့ဖိး), (စကားဖိုမ) ရေလမ်း၊ လှေလမ်းပေါက်သည် ဖိး(ထူဖိး), ထိုးဖောက်သည် ဖိး(ဘု၊့ဖိး), ထွင်းဖောက်သည် ဖိး(မူးအားဖိုး), မီးပေါက်သည် ဖိး(လဲးလီး့ဖိး), သွားလာရန် လမ်းပေါက် ပေါက်သည် ဖိး(လူဖိး), လွန်ဖြင့်ဖောက်သည်

@ဖီ@

ဖီ, ဖတ်သည်၊ ဖို့သည်
ဖီဂီးလီ၊(အရှပ)/ဖိုးဂီးလီ၊/ပွားဂီးလီ၊, ပြီးရုံဘဲ
ဖီပွားထားစားဖားႏဲ့/ဘွဲ့၊ပွား, တွင်းကိုဖို့သည်
ဖီဆူးပနါ(ဖီဆု၊ပညး – အရှပ), ကန်သင်းရိုးဖို့သည်
ဖီရှီ၊လံ၊(နွ၊ပဲးတီး – အရှပ), စာကိုအလွတ်ကျက်မှတ်သည်
ဖီတဖား, တာဖို့သည်
ဖီတမား, တမံဖို့သည်

ဖီ(ဘု၊လဖီ – အရုပ)/ပိုးလစီး, ပျိုးတစ်လက်

@61@ ဖီ1, ပန်း ဖီၫကၪ, ရင်ခတ်ပန်း ဖီးကဲ့၊, ကန့်ဘလူပန်း ဖီးကွဲးမိုး, တောကန့်ဘလူ ဖီးကဲ့၊ ဓိរလီး, တောင်ကန့်ဘလူပန်း ဖီးခီးလီး, ခေါင်းလောင်းပန်း ဖီၫစဎ္ဂz, ဇီဇဝါပန်း၊ ထပ်တရာပန်း ဖီးဆန္း, နှင်းဆီပန်း ဖီးဆာ့ထံး, ကြက်မောက်ပန်း ဖီၫဆၢ့ဖျર့, ကြက်လျှာပန်း ဖီးရှရိၩ့, ခွာညိုပန်း ဖီၫထီ, ပန်းငုံ ဖီးထိုးကိုး, ပေါက်ပွင့် ဖီးထိုးကုံး / ဖီးထိုးကဲ့၊ (အရှပ), ကြက်တူရွေးပန်း ဖီၫထိ၊ကုႏ့မှ/၁ရ၊, ထိန်ပင် ဖီၫထိၭထီၩ့, ကြောင်မြီးတူပန်း ဖီးဖျီး/ဖီးဖျၧာ့ မြက်သင်တုန်း ဖီၫမ္း၁ိၪ, စင်္ကြာပန်း ဖီၫမ္းအဲႏ, နှစ်ကူးပန်း ဖီးမှနး, ညမွှေးပန်း၊ ဆောင်တော်ကူးပန်း ဖီၫမှမ့၊, နေကြာပန်း ဖီးမွုံးရှာ, သဇင်ပန်း ဖီးယာ, နှင်းပန်း ဖီးဘုံ/ဖီးဝံဘုံးသူ, ဆူးပေါက် ဖီၫဝး, ပန်းဥယျာဉ် ဖီး(ထဲ့ဖီး), ရေပေါ်ပေါ်သည်

@ဖီး့@ ဖီး့, ကိုင်သည်၊ ဖမ်းသည်

```
ဖီာ့ကsထၤ/ဖီာ့စၧဒဲ့ထၤ, ဖမ်းချည်ထား
ဖီးကျူး, ဖမ်းဆွဲသည်
စ္စ္မာချာချာ့, မြဲမြဲကိုင်
ဖီ့ဆၧၩ့, ကူဖမ်းသည်
ဖီး့ဆီး, မတရားကျင့်သည်
ဖီးထၤ, ကိုင်ထား၊ ဖမ်းထား
ဖီ့၊လၫုစိုး, အပေါ်ကိုလှမ်းကိုင်
@໕ຳ@
ဖီာ့လၩ့ဝၪ, ဝါးဖောင်ဖွဲ့သည်
ဖီးလႏှံံ့၊, သစ်ဖောင်ဖွဲ့သည်
စြန္မစီ
ဖီး့, ခြံ၊ ကျစ်သည်၊ လွတ်သည်၊ ပြောင်း(မီး)
ဖီးကုန်, ကျည်တောက်၊ ဝါးဆစ်ပြောင်း၊ ဝါးဆစ်တို၊ ပတ်သာ
ဖီးခွံ၊, လွန်သွားသည်
စူနဲခွာထွၩ မွ်ဝ
ဖီးရှိၭ, ပြွတ်
ဖီး့တရာ့, ခြံတံခါး
ဖီးထ၊ (ဝႏဖီးထ၊ ), ဝိုင်းထားသည်၊ ပတ်လည်ဝိုင်းထားသည်၊ ခြံပတ်လည်ခတ်ထားသည်
ဖီးထံ၊, ရေဗူး၊ ရေနှင့်လွတ်သည်
ဖီးဖျံး, ကြိုးကျစ်သည်
ဖီး့ဖျ့န, လွတ်မြောက်သည်
ဖီးမှုးဖီးနှာ, မျက်နှာလွှဲခဲပစ်
ဖီးဝါအ့၊, မလွတ်တတ်ဘူး
ဖီးအ့၊, မလွတ်ဘူး
ဖီး့(နူးဖီး့/နူးလဲမှး), မှန်ပြောင်း
@ဖီး@
ဖီး, ကိုင်းပင်ကျူပင်၊ ပေါက်ကွဲသည်၊ ပေါက်ကွဲသံ
ဖီးကျၩ, ကိုင်းတော
ဖီးဎဲာ့, ကိုင်းပင်အခြောက်
```

ဖီးစီး, ကိုင်းပင်ကြိုကိုင်းပင်ကြား
ဖီးဆူး, ကိုင်းပင်ကြိုကိုင်းပင်ကြား
ဖီးထံး, ကိုင်းပင်ကြိုကိုင်းပင်ကြား
ဖီးထံး, အသီးကို ပုတီးပြုလုပ်သောကိုင်းမျိုး၊ ချိတ်ပင်
ဖီးထံးသံ, အထက်ပါချိတ်သီး၊ ၎င်းကို ကရင်အမျိုးသမီးများအင်္ကျီတွင် ပုတီးစီကုံးရ၏ ဖီးထီး့ပံး, ထူထဲမြင့်မားသော ကိုင်းတော၊ တောကြီးမြက်မည်း
ဖီးပိုး, ကျူပင်
ဖီးဖန, ပေါက်ကွဲသည်
ဖီးဘု၊, ဆင်ငိုမြက်
ဖီးဘိုး, ကိုင်းတံ၊ ကိုင်းရိုး
ဖီးမဲး့ပွဲ့၊, မဏ္ဍကနားဖျင်းမိုးရသောကိုင်းပင်
ဖီး(ဖံးဖီးဒူး)/ဘု၊ဖီးဒူ၊, ပေါက်ပေါက်ဆုပ်
ဖီး(ဘု၊ဖီး), ပေါက်ေပါက်

@\vi90

ဖှၢ, ဈေး၊ ဘုန်းကြီးကျောင်း ဖှၢ(လုံးဖှၢဖၧၩ့), ဈေးသွားသည်

@4]@

ဖျါ, မြှား၊ လွတ်သည်
ဖျါခဲ့ႏ, မြားအဖျားတွင်တပ်သော ပါးဟက်၊ ဆူး
ဖျါခွံ၊, လွှတ်ပစ်သည်
ဖျါခွာ၊, နကျယ်ပင်
ဖျါဂုံးဘာစဲ၊, လွှတ်သားပဲ
ဖျါဂုံ၊, တိတ်တိတ်လွှတ်သည်
ဖျါစု၊, မြားဆိပ်
ဖျါဆာမ၊/ဖျါဆားခဲးဘား, အပြစ်လွှတ်သည်
ဖျါရှိုးဖျါရှုး, မစဉ်စား မဆင်ခြင်လွှတ်သည်
ဖျါတီး, လွှတ်ပါတယ်
ဖျါထဲ့၊, လွှတ်တင်သည် (စွန်)
ဖျါထဲံး, ပြန်လွှတ်သည်၊ ပြန်ရန်ခွင့်ပြုသည်

ဖျါပထု၊, ရပ်ထားသည်၊ ရပ်ခွင့်ပြုသည် ဖျါဖီး့, မြားတောင့် ဖျါဘီး့, မြားတံ ဖျါဘွဲ့ အဆိပ်မလူးသောမြား ဖျါမဲ့ခဲ့ ျားမြီး၊ မြားအမြီး ဖျါမဲ့၊, မျက်နှာသစ်သည် ဖျါမှ၊ထံၫ/ဖျါမုထံ၊, မြရာပင် ဖျါလး့, လွှတ်သည်၊ စေလွှတ်သည် ဖျါလုလး့, ပေါက်လွှတ်ထားသည် ဖျါ(ကွဲ့ ျပျါ), ခွင့်လွှတ်သည်၊ ဖြေလွှတ်သည် ဖျါ(ချံ့၊ ဘံ ျပျဲဘံ), (စကားဖိုမ) လေးမြား ဖျါ(စူ ျပျါ), လက်တောင် ဖျါ(ဆျနဲ့ ျပျါ), လက်မှတ်(သင်္ဘော၊ ရထား) ဖျါ(လံ ျပျိ/လံ ပျဲး – အရှပ), ခွင့်စာ ဖျါ(အာ့ကံးဖျါ), ခွင့်တိုင်သည်

@4|2@

ဖျး, ထွင်းသည် ဖျးဆု၊့ဖၧး, ဆုံခွက်ထွင်းသည် ဖျးထ၊့, ကပ်ရိုက်သွင်းသည် ဖျးထ၊့ထု၊့စူ၊ယ၊, ကားတိုင်၌ကပ်ရိုက်သည် ဖျးဖီး, ထွင်းဖောက်သည် ဖျးမီးဖၧး, မောင်းခွက်ထွင်းသည် ဖျး(စိနဖျး), ဆစ်သည် (ကျောက်ဆစ်) ဖျး(ထနဖျး), ဆောက် ဖျး(နို့မျး), စို့

@മി

ဖျၪ, လင်းဆွဲ ဖျၪခါနၫ, လင်းနို့ ဖျၪအ့ၪ, လင်းနို့ချေး

@պւ@

ဖျ၊, ချော်သည်၊ ချော်ထွက်သည်၊ လွဲချော်သည် ဖျ၊ဆွးရှိးလႏွား, ချော်၍ ဝမ်းလျားမှောက်ထိုးကျသွားသည် ဖျ၊ရှုး, ရုတ်တရက်ချော်ထွက်၊ အမှတ်တမဲ့ချော်ထွက် ဖျ၊တရူးလႏ့, ချော်ထွက်ပွတ်ညှပ်သွားသည် ဖျ၊မေ့တဲ့ တခဏခြင်း ဖျ၊ (စူ ျဖျ၊ ချ့ဖျ၊), ခြေချော်လက်ချော် ဖျ၊ (ဆာကို ျဖျ၊), အကြံချော်သည် ဖျ၊ (ယဲးဖျ၊ ဘာဆာ), ချော်နှင်းမိသည် ဖျ၊ (လႏ့ဖျ၊), ပြုတ်ကျသည်

@\(\psi\)

ဖျs, ပေါက်သည်၊ စိုက်သည် ဖျsကလ၊, ရုတ်ကနဲ၊ လျှပ်တပျက်ခြည်း ဖျsခိ၊, ခေါင်းငြိမ့်သည် ဖျsကဲ့ခိ၊, မြေကိုပေါက်သည် ဖျsဆုsမဲ့၊, မျက်တောင်ခတ်သည် ဖျsဆုsစိုးအမဲ့၊, မျက်ရိပ်ပြသည် ဖျsဘု၊, ကောက်စိုက်သည် ဖျs(ဂူဖျsအခါ့), ခြေထောက်မြွေပေါက်သည် ဖျs(လာ့ဖျs), မိုးကြိုးပစ်သည် ဖျs(၃ာ့လဲ့ဖျsလဲ့), စိုက်ပျိုးသည်

@ဖျာ့@ ဖျာ့(မ၊ဖျာ့ – အရှပ), နကျယ်ကောင် ဖျာ့ဒိႏဲ့, နကျယ်အုံ ဖျာ့(ဝ၊ဖျာ့), တင်းဝါး

@ဖျဲ့@ ဖျဲ့, စွပ်သည် ဖျဲ့ခဲဲ့ (ကီးကံံ့ – ဘျံs), ဘောင်းဘီ ဖျဲ့ထၤ, စွပ်ထား

ဖျာ့ထးစူးဘုံး, လက်စွပ်ဝတ်ထားသည် ဖျာ့ထာ့/ဖျာ့လာ့, စွပ်ပါ၊ စွပ်လိုက်ပါ ဖျာ့နူး, စွပ်ထည့်၊ စွပ်သွင်း ဖျာ့(ခာ့ဖျာ့), ခြေစွပ် ဖျာ့(စူးဖျာ့), လက်အိတ် (ဆေးရုံသုံး)

@၈၀%

ဖျႏု, ရွံ့သည်၊ ကြောက်လန့်သည်၊ ရွံ့ကြောက် ဖျႏုန့ , ကြောက်လန့်စိတ်ဖြစ်ကျန်ရစ်သည် ဖျႏုပုရှး, လူကိုလန့်နေသည် (ကြက်) ဖျႏု(ရှာရှာဖျႏုဖျႏု), ရွှင်ရွှင်လန်းလန်း ဖျႏု(ရှာဖျႏု), ကြောက်လန့်နေ၍ အကပ်မခံ ဖျႏု(ထံၫဝၭဖျႏု), ရေလှုပ်ရှားသည်

@ဖျး@

ဖျး, ရုတ်ခြည်းလန့်၍ (တစ်ခုခုလုပ်ခြင်းမျိုး) ဖျး၁ၫ့/မံၫမးဖျး၁ၫ့, အိပ်မက်မက်ပြီး တစ်ခုခုထလုပ်သည် ဖျး(ချဲဒုမွံၫချဲဒုဖျး), ရုတ်ချည်းပါးစပ်မှ ပြောမိပြောရာ ပြောသည် ဖျး(ဆာ့ယူးဖျး), ကြက်အိပ်တန်းမှလန့်၍ ပျံမိပျံရာပျံခြင်း

@ဖျီး@ ဖျီး/ဖျူး, ကြိုး ဖျီးခွႏ့, ကြိုးခွေ ဖျီးဆၧာ့, ကြိုးတင်းသည် ဖျီးထs, ဝါယာကြိုး၊ သံကြိုး၊ သွတ်ဆူးကြိုး ဖျံးလးထီး, ကြိုးလျော့ကျသည် ဖျံး(တဖဲဖျံး), နွားနှဖားကြိုး ဖျံး(ထsဖျံး), သံကြိုးစာ

ဖျံး(ထံ1ဆဲးဖျံး), ရေပုံးကြိုး

@ဖျံး@ ဖျံး, ရှူးပျံ၊ လွန်သည် (လွန်နှင့်)၊ လိမ်ပွတ်သည် (လက်ပွတ်စူးနှင့်)

ဖျံးဖိးဆၧ, လိမ်၍ဖောက်သည် (လွန်နှင့်သို့မဟုတ် လက်ပွတ်စူးနှင့်) ဖျံးလႊံ့အနါ, နားကျပ်သည် ဖျံး(ထၭဖျံး), သံလက်ပွတ်စူး ဖျံး(န့ာဖျံးပှရှး), လူကိုပျားတုပ်သည် ဖျံး(နို့ဖျံး), နားကျပ်တံ၊ ပွတ်စူး

@ဖျံး@ ဖျံး(ထိ၊ဖျံး), တံတွေးထွေးသည် ဖျံး(ဘ၊ဖျံး/မှ၊၁၊ဘ၊ဖျံး), မျက်လုံးထဲအမှိုက်ဝင်သည် ဖျံး(ဘ၊့ဖျံးဒံး), နုသည်၊ အလွန်နုသည် ဖျံး(၁းဖျံး), အားမလိုအားမရ

(၈န. *လ*) (၅၈န. (၅၈

ဖျႏ့, လျှာ ဖျႏ့ခဲ့၊ထံး, လျှာရင်း ဖျႏွစ်၊/ခ်ိုးဆၧာ့ဖျႏ့, လျှာခင် ဖျႏလးထုဲ့, လျှာလေးသည်

@ဖျဲ့@ ဖျဲ့, တံပျာနှင့်ရိုက်သည် ဖျဲ့(နိဲးဖျဲ့), တံပျာ၊ နှင်တံ၊ နွားမောင်းတုတ်

@ဖျာ့@ ဖျာ့, ချောသည် (လမ်း) ဖျာ့နနလ္၊, အလွန်ချောသည် (လမ်း) ဖျာ့ဖျိုး/ဖျဖြိုး/ဖျိဖျာ့(အရှပ), ချွဲသည်၊ ပျစ်ပျစ်ချွဲချွဲ ဖျာ့(ထံးထိုးဖျာ့ဖျိုး), ငါးရှဉ့်ချွဲသည် ဖျာ့(အယာဖျာ့), အသားချောသည်

@ဖျ့့@ ဖျ့့, ကင်းလိပ်ချော၊ ပျော့သည် ဖျး့(ဖံးဖျး့), ရွံ့ပျော့သည် ဖျး့(မုးဖျး့), ထမင်းပျော့သည် ဖျး့(အီးဖျး့စွေ့း), ပျော့ပြဲနေသည်

@ဖျ့\$@

ဖျး, လွတ်သည်၊ လွတ်မြောက်သည် ဖျးယူး, လွတ်မြောက်ပြီ ဖျး(ဂးဖျး), လွတ်ထွက်သွားသည်

<u>@</u>မျဲ@

ဖျဲ, တပည့်၊ မယားမယူသူ ဖျဲခိၪ, ရေသီငှက်ပျော၊ ရခိုင်ငှက်ပျော ဖျဲ၁ကီ/မရဲၭ၁ဖီၭ, ဆင်တုံးမနွယ် ဖျဲ(ထံးဖျဲ), တပည့်၊ ငယ်သား ဖျဲ(အဖျဲဒေ/အရှါဒေ), လူပျိုလား၊ သူအိုလား

@u[þ@ ဖျဲၪ, မြန်သည် ဖျဲ့ပျဲ့, မြန်မြန် ဖျဲ့တီး, မြန်တာပေါ့ ဖျဲ့သာသား, အတော်အသင့်မြန်သည် ဖျဲ့လေ့၊, အလွန်မြန်သည် ဖျဲ့၊(ချဲ့းဖျဲ့၊), စကားပြောမြန်သည် ဖျဲး(စဲဲ့ဖျဲး), အပြေးမြန်သည် ဖျဲး(စူးဖျဲးခဲ့းဖျဲး), လက်မြန်ခြေမြန် ဖျဲး(ရှါဖျဲး), အိုလွယ်သည်၊ ရင့်လွယ်သည် ဖျဲး(ထါ့ရှါဖျဲး), အိမ်ထောင်ကျစောသည်၊ မြန်သည် ဖျဲး(ဖိုးဖျဲး), ကျိုးမြန်သည် (သွား) ဖျဲး(မံၫ့ဖျဲး), မှည့်မြန်သည် ဖျဲ၊(လုံးဂီးလုံးဖျဲး), ပြီးမြောက်သည် ဖျဲး(အာ့ဖျဲးဖျဲး), မြန်မြန်စား ဖျဲး(အီးဖျဲး/လႊဲ့ဖျဲး), မွေးဖွားသည်

@ဖျဲး့@ ဖျဲး့, ကျစ်သည် (ချည်မျှင်၊ အမျှင်)၊ ငင်သည် ဖျဲး့ကဲး့, ကျစ်နေအောင်ကျစ်ပါ ဖျဲး့ခွဲ့းဖျံး, ငါးမျှားကြိုးကျစ်သည် ဖျဲး့လူး, ချည်ငင်သည် ဖျဲး့(လူးဖျဲး့), ချည်မျှင်

@ဖျဲး့@ ဖျဲး့, မှိန်း ဖျဲးနါ, မှိန်းသွား ဖျဲး့ဘီး့, မှိန်းရိုး ဖျဲး့(ကဖျဲး့ဎး), တစ်ဆက်တည်း ဖျဲး့(ရှုsနဲ့ဖျဲးနဲ့), ကြောက်မိလန့်မိ ဖျဲး့(၁sမဲး၁sဖျဲး့), ကြောက်ရွံ့တုန်လှုပ်သည်

@ဖျဲး@ ဖျဲး, ရုတ်ခြည်းဆွဲသည် ဖျဲးခွံ၊, ရုတ်ခြည်းဆွဲယူသည် ဖျဲးထ၊, ရုတ်ခြည်းဆွဲထားသည် ဖျဲးနှ့, ရုတ်ခြည်းဆွဲ၍ရသည် ဖျဲးန့ခွံ၊, ရုတ်ခြည်းဆွဲယူရထားသည်

@ဖျၧာ့@ ဖျၧာ့, ပတူကောင် ဖျၧာ့ကွၩယး, ပတူကြား ဖျၧာ့ထံၫလုၩ, ပတူအနက် ဖျၧာ့ဒိႏ္, ပတူအိမ်

@ဖျု@ ဖျု, ရူးသည် ဖျုထိs, ဝက်ရူးပြန်သည် ဖျုဖၧၩ့, မရဏာနိုင်ငံ ဖျုလၫ့/ဖျုထၪ့, အရူးထသည် ဖျု၁ံၫဂၬ၁ံၫ၁ၭ, ပြာလောင်ခတ်သည် ဖျု၁ံၪဎၧၩ့၁ံၪ, သေလွန်သူများ ဖျု၁ံပဲလီး၁ရဲၫ၁ခၭ, နာနာဘာဝ၊ ဝိနာဘာဝ ဖျု(ထိၭဖျု), ဝက်ရူး ဖျု(ထွံ၊ဖျု), ခွေးရူး

@ဖျး@
ဖျး(အနပ)/ဖုံး(အရှပ), ကြိုး
ဖျးခွႏ့, ကြိုးခွေ
ဖျးဆၧာ့, ကြိုးတင်းသည်
ဖျးထs, ဝါယာကြိုး၊ သံကြိုး
ဖျာလဲးထီး, ကြိုးလျော့ကျသည်
ဖျား(တဖဲဖျား), နွားနှာဖားကြိုး
ဖျား(ထ်းဆွဲးဖျား), ခေျပုံးကြိုး
ဖျား(ထိုးဆွဲးဖျား), ရေပုံးကြိုး
ဖျား(သီးဖျား), လျှော်ကြိုး

@ဖျာ@ ဖျာ, ကျွတ်သည် ဖျာလာ့/ဖျာထာ့/လဲ့ဖျာ, ကျွတ်ထွက်သည် ဖျာ(ကွဲးနါဖျာလာ့), ပုဆိန်သွားကျွတ်ထွက်သည် ဖျာ(စုံးနါဖျာလာ့), ဓားသွားကျွတ်ထွက်သည် ဖျာ(စုံးလဲ့ဖျာခဲ့လဲ့ဖျာ), ခြေကုန်လက်ပန်းကျသည်

@ဖျား@ ဖျား, ဆိုက်သည် (မီးထင်း)၊ ထည့်သည် ဖျားလႏု၁ံံ့မှ, ထင်းထည့်ပါ (မီးထဲ)၊ ထင်းဆိုက်ပါ ဖျားလႏုလၧမှ ၊ဖၧႏု, မီးထဲထည့်လိုက်သည်

@ဖျူး@

ဖျူး, လွှတ်သွားသည်၊ မမီ၊ ပြုတ်လုတည်းကား ဖျူးဖျဲ့့, မမီတမီ ဖျူး(စူးဖျူး), လက်လွတ်သွားသည် (ဥပမာ – မိမိရရမကိုင်မိဘဲ လွတ်သွားသည်) ဖျူးလႏဲ့အ၁ၭ, လှေခါးမှမဆင်းဘဲ အိမ်ပေါက်မှလျောဆင်းသည် ဖျူး(အဆႏာ့ဖျူး), အဆစ်ပြုတ်သည်

@ဖျိ@ ဖျိဖျႏ(အရှပ)/ဖျဖျိုး, ချွဲသည်၊ ချွဲပျစ်သည် ဖျိ(၁ၭဖျိ၁ၪ), သပြုသီး

@ဖျိုး@ ဖျိုး(ဆၧအဖံၫအဖျိုး), ပြည်သားနံရည်

@ဖျိၤ@ ဖျိၤ, မှည့်သည် (အမည်) ဖျိၤခိၪ, မိဿလင်ပင် ဖျိၤဒံၩ၁ၪ, ဇာဒိပ္ဖိုသီး ဖျိၤအမံႏ့, အမည်မှည့်သည်

@ဖျိး@
ဖျိး, ပြည့်လျှံသည်၊ ရွေ့လျားသည်
ဖျိးတံး/ပွဲ့းတံး, အပြည့်ဘဲ
ဖျိးဖျဲးမ၊, လျင်မြန်စွာရွေ့လျားသည်
ဖျိးမဲ့၊, မျက်ပြူး
ဖျိးယဲးယဲ၊, အဝေးသို့ရွေ့သွားသည်
ဖျိး(ဂးဖျိး), လမ်းမှားသည်
ဖျိး(ထံ၊ထဲ့ဖျိး), စမ်းရေတွင်း
ဖျိး(ထဲ့ဖျိး), ပြည့်တက်သယ်၊လျှံတက်သည်
ဖျိး(ဘု၊ဖျိးထဲ့), စပါးအသီးမှည့်စပြုသည်
ဖျိး(ဝးဖျိး), နယ်နှင်သည်၊ နယ်ပြောင်းသည်
ဖျိး(၁ံ့ဖျိး), အခြားတစ်နေရာသို့ပို့ပစ်သည်

```
@မျိႏ့@
ဖျိုး, ကရင်လူမျိုး၊ ရှေးဦးရှေးဖျား
ဖျိုးရှိ/မိထံၭ, ပိုးကရင်လူမျိုး
ဖျိုးရှၩ့/ဖါထံs, စကောကရင်လူမျိုး
ဖျိုးဖျိုးအိုး/ဖျိုးလုံးလုံးအိုး, ရှေးရှေးတုန်းက၊ ရှေးသရောအခါ
ဖျိႏ့(လၧဖျိႏလၧအ၁ၢ့အိၩ), အစအဦး၌
ဖျိုး(ပုမ္ဂံးပုရှါလၧဖျိုး့ဖျိုးအိုး), ရှေးရှေးကလူကြီးသူမများ
@ရျိံဖ
ဖျို့, လုံးသည်၊ အလုံး
ဖျို့ဒို့, တောင်ပို့
ဖျို့(ကၧၩ့ဖျို့), လုံးပါ၊ လုံးပေးပါ
ဖျို့(ဂုဖျို့), ကြိမ်လုံး
ဖျို့(ဂါ့ခ်ိပျို့), ကမ္ဘာလုံး
ဖျို့(ထၭဖျို့), သံလုံး
ဖျို့(ဝ၊ဖျို့), ဝါးလုံး
ဖျာ့(အီးဖျို့ဒိႏ္), လုံးလုံးပုံသဏ္ဌာန်ရှိသည်
@မျိး@
ဖျိး(ဘ၊ဖျိး), ခဲ့လျှင်၊ အကယ်၍သာ
ဖိး(ဘ၊ဖျိးယလ္နၩ), ကျွန်ုပ်သွားခဲ့လျှင်၊ အကယ်၍သာ ကျွန်ုပ်သွားလျှင်
ဖျိး(ဘ၊ဖျိးဘ၊ဖျs), ပွတ်ထိသည်၊ ပွတ်ကာသီကာထိသည်
@ဖျီး@
ဖျီး, အုန်း
ဖျီးထံး, အုန်းပင်
ဖျီးမဲ့၊ ၁၁/ မဲ့ းဖျီး ၁၁, အုန်းထမင်း
ဖျီးမိ, ပိုးဟပ်
ဖျီးဘံဲ့, အုန်းခွံ
```

ဖျီးဘံပ့ဖျး, အုန်းခွံကြိုး

ဖျီးဘံာ့လွှ, အုန်းခွံရောင်

ဖျီး၁ၪ, အုန်းသီး

```
ဖျီး၁ၪထံၫ, အုန်းရည်
ဖျီး၁ၪ၁ိၪ, အုန်းဆီ
```

@ဖျီး@ ဖျီး, ထင်သည်၊ ပေါ်သည် ဖျီးကဆံးကဆံး, အနည်းငယ်ထင်သည်၊ သို့မဟုတ် ပေါ်သည် ဖျီးကျးကျး, ပီပြင်စွာထင်သည် ဖျီးကျံးကျေးကျံးကျး, မှုန်ဝါးဝါးပေါ်သည်၊ မပေါ်တစ်ချက်ပေါ်တစ်ချက် ဖျီးခါနဲ့ အာ့၊ /ဖျီးဆဲ့ အာ့၊, ထင်လည်းမထင်ပါ၊ ပေါ်လည်းမပေါ်ပါ ဖျီးပံ းဖျီးလး, တင့်တယ်လှပစွာပေါ်သည် ဖျီးထံးထံးကျးကျး, ထင်ထင်ရှားရှား ထင်သည်၊ ထင်ထင်ရှားရှားပေါ်သည် ဖျီးထံးထံးကျးကျး, ထင်ထင်ရှားရှား ထင်သည်၊ ထင်ထင်ရှားရှားပေါ်သည် ဖျီးဖျီးစိုး, တစ်ဖက်သို့ ဖောက်၍မြင်သည်

@ဖျီၫ@ ဖျီၫ(၁ၭဖျီၫ – အရှပ)/၁ၭယီၢ, စိတ်လွယ်သည်၊ သဘောလွယ်သည်

@ဖျီး့@ ဖျီး့, ကျွံသည်၊ အောင်သည် ဖျီး့ခ်ိဳးဖျီး့ခဲ့း, ဥဒဟိုပေါက်သည်၊ တိုးလျိုပေါက် ပေါက်သည် ဖျီး့စိုး, ကျွံထွက်သည် ဖျီး့ထဲ့့, အောင်သည်၊ အောင်မြင်သည်၊ အပေါ်သို့ ပေါက်ထွက်သည် ဖျီး့ယူး, အောင်ပြီ၊ ပေါက်ထွက်ပြီ၊ ကျွံထွက်ပြီ ဖျီး့လဲ့း, ကျွံဆင်းသွားသည် ဖျီး့(လဲံ့ဖျီး), ကျွံကျသည်

@ဖျီး့@ ဖျီး, လမ်းကြောင်း၊ သစ်ပင်ကိုသပ်၍တက်သည်ကို ကရင်များက(ဖျီး့)ဟုခေါ်သည် ဖျီးထဲ့အနထဲ့(အရှပ), လူသေအလောင်းကို ပြင်ခြင်း ဖျီးလဲး, အဖျားကျသွားသည် ဖျီး(လဲဲ့ဖျီး့), လှည်းလမ်းကြောင်း ဖျီး(အကို္ပ္စအဖျီး), နည်းလမ်းတကျ ဖျီး(အဖျီးဘ၂), လမ်းမှန်သည်၊ နည်းစနစ်ကျသည်

@ဖျီး@ ဖျီး, လွန်သည် ဖျီးခွံ၊, လွန်သွားသည် ဖျီးပွံ၊, ကျောရိုး ဖျီးပွံ၊ကူန, ခါးကုန်းသည် ဖျီးထု၊့, ခေါင်တိုင် ဖျီးလ၊ံ၊, လွန်ကဲသည် ဖျီးလ၊ံ၊ဖျီးလဲး, လွန်လွန်ကဲကဲ ဖျီးလ၊ံ၊အခ၊ံ၊, လိုသည်ထက်လွန်ကဲသည် ဖျီးလိ၊၁န, လွန်သွားကြသည်(အဓိပ္ပာယ်မှာ တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး လွန်သွား၍ မတွေ့ရကြ)

@ဘ@ ဘနီး/ဘဲၫနီး, ထိုကဲ့သို့ ဘယီး/ဘဲၫယီး, ဤကဲ့သို့

@ဘး@

ဘး, ရှိခိုးသည်၊ ဦးချသည် ဘးကလိး, နတ်ပူဇော်သည် ဘးကဲ့၊, ဘုရားရှိခိုးသည် ဘးထဲ့၊, ကန်တော့သည် ဘးထဲ့မုနု၊မုထဲ့၊, အရှေ့အနောက်သို့ လှည့်ရှိခိုးသည် ဘးလဲ့အဲ့ယူး, ကိုယ်ပူအေးသွားသည် ဘး(ရှူျသဲ့ဘေးလဲး), အေးဆေးသွားသည် ဘး(ဘို့ထဲ့ပုဘာလဲး), ဝတ်ပြုကိုးကွယ်သည် ဘး(ဆဲ့ဘို့ဆဲ့သား), ကိုးကွယ်မှုဘာသာ ဘး(၁းကျုံးဘားလဲး), ခွက်ပျောအခိုင်ထွက်သည်

@ა1@

ဘ၊, ထိသည်၊ မိသည်၊ ကြုံရသည်၊ ခံရသည်၊ အသင့်အတင့်

ဘ၊က၊ဘ၊ဂဲၩ, ခက်ခဲမှုကြုံရသည် ဘၪကူၭ, ရှသည် ဘ၊ကွၭ, ခြစ်မိသည် ဘာခါယထနါ, ကျွန်ုပ် ခြံစည်းရိုး အကျိုးခံရသည် ဘ၂ချုံၫ, မှန်လာမျိုးစေ့ ဘ၊ခီးလိ၊၁ၭ, တွေ့ဆုံကြသည် ဘ၊ဂၤလိ၊၁ၭ, ကူးစက်သည် ဘ၊ဂၭဂီၩ့, ပျက်စီးမှုခံရသည် ဘ၊ဎဲးယဒႏ့, ကျွန်ုပ်ထောင်းပိခံရသည် ဘ၊စုၭ, ဆောင့်မိသည်၊ တိုက်မိသည် ဘ၊စူးဘ၊ဆၢ, ဖျားနာသည် ဘ၊စီ၊, စိုသည် ဘ၊ဆဲ့ၭ, ဆူးစူးသည် ဘ၊ဆဲၫ့, သက်ဆိုင်သည် ဘ၊ဆၧာ့ယၢ, မျက်နှာချင်းဆိုင်သည် ဘ၊ဆုး, တိုက်တိုက်ဆိုင်ဆိုင် ဘ၊ဆုးဘ၊ထၢ့, အဆင်သင့်သည် ဘ၊ဆုးမ့၊, အလောတော်၊ အံကိုက် ဘ၊ဆီၢ့လီၫ(မၩဘ၊ဆီၢ့လီၫ), ပါနှင့် (မလုပ်ပါနှင့်) ဘ၊ရှဲ့, ဆင်းရဲပင်ပန်းသည် ဘာရှုနဘာဖျဲ့, အမှတ်တမဲ့ခံရမည် ဘ၊တံးတုး, ရုန်းကန်ရမည် ဘ၊တုႏ့, လန့်ဖျပ်စေသည်၊ ကြောက်လန့်စေသည် ဘ၊တုႏယ၊, ငါးကိုလန့်စေသည် ဘ၊တီး့ဘ၊ထံၭ, ထိခိုက်ခံရသည် ဘ၊တီး, တည့်တည့်ထိသည်၊ တကယ်ထိသည်၊ မှန်သည် ဘ၊ထ၊, ခံနေသည်၊ ဆီးတားထားသည် ဘ၊ထံ, မုန်လာဉ ဘ၊ထး, အရိုက်ခံရသည် ဘ၊ထဲး, ထိမိခိုက်မိ ဘ၊ထၧၩ့, ခလုတ်တိုက်သည် ဘ၊ထူး/ဘ၊ကူး, ရှသည်

```
ဘ၊ထိထၤ, ကွယ်နေသည်
ဘ၊ထိး, ခံရသည်
ဘ၊ဒ၊, သင့်တော်ရုံ၊ မြင်ရသည့်အတိုင်း
ဘ၊ဒၭ, မလွန်စေရ၊ မများစေရ
ဘ၊ဒိ၊ဘ၊ထံၭ, အနာတရဖြစ်သည်
ဘ၊ဒိၵဘ၊လ၊, မုန်လာရွက်
ဘ၊ဒီႏ, တူသည်
ဘ၊ဒီႏံဘ၊ဂါ, (စကားဖိုမ) အတုအပရသည်
ဘ၂နါ/ဘ၂အနါ, နားနှင့်တည့်သည်၊ သဘောကျသည်
ဘာန့ဘာထာ့, အခိုက်သင့်သည်၊ ဖြစ်မှဖြစ်တတ်လေခြင်း
ဘ၊နၧၩဘ၊ယၧၩ, သင်ဖြစ်စေ၊ ကျွန်ုပ်ဖြစ်စေခံရလျှင်
ဘ၊နိုးဘ၊နၢ, ခံတွင်းတွေ့သည်
ဘ၂နီ1လဲ၂, ဘာဖြစ်မည်နည်း၊ ဘာအကြောင်းနည်း
ဘ၊နိ၊ဘိၭ, ပါးချိတ်ယောင်သည်
ဘ၊ပံံးဘ၊ပီးအူ၊, ကမောက်ကမ
ဘ၊ပူ၊လီၢ, တည့်တည့်ထိတာပဲ
ဘ၊ဖံ့၊လၢ့, ပေးရမည်
ဘၪဖုၢလၩ့, ခုန်ချရမည်
ဘ၊ဖိဲ့၊, မြှုံးနှင့်မိသည်
ဘ၊ဖိႏ, ထိ၍ပေါက်သည်
ဘၪဖီၢ, မုန်လာပွင့်
ဘ၊ဖီး့, အဖမ်းခံရသည်
ဘ၊ဖျၭ, ချော်ထိသည်၊ ရုပ်ထိသည်
ဘာဖျံန, မျက်စိ အမှိုက်ဝင်သည်
ဘ၊ဖျိး, ခဲ့လျှင်၊ လျှင်ကော
ဘာဖျိုးလအီးဘာ, မရှိခဲ့လျှင်၊ မရှိခဲ့သော်
ဘ၊ဖျိုးအီ၊, ရှိခဲ့လျှင်၊ ရှိခဲ့သော်၊ ရှိလျှင်ကော
ဘ၊ဘၩ, ရှိခိုးရသည်
ဘ၊ဘံၭ, နှိပ်ရသည်၊ ဖုံးကွယ်နေသည်
ဘ၊ထိးဘံၭ၁ၭ, အနိုပ်ခံရသည်
ဘၪဘျၭ, ငြိစ္ဇန်းသည်၊ ချိတ်မိသည်
ဘၪဘျၪ့ဘျိၪ၁ၭ, လူးလာခတ်၊ လူးလာတုန့်ခေါက် (မှတ်ရန် – လူကိုလူးလာခတ်သုံး၍
```

```
တိရစ္ဆာန်မှာ အဓိပ္ပာယ်ခြင်းတူသော (မျဲးမျီး)ဆိုသောစကားကိုသုံး၏)
ဘၪဘျူၭ, စုတ်ဖြဲခံရသည်
ဘ၊မၩ, လုပ်ရမည်
ဘ၊မၩ၁ၭ, ဖြစ်လာရမည်
ဘ၊မ၊, မှားသည်
ဘ၊မံၢ, အိပ်ရမည်
ဘ၊မ့ၤ/ဘ၊ဆုးမ့ၤ, အကိုက်ပဲ၊ အံကိုက်ပဲ
ဘ၊မ့၊ဘ၊နၢ, မျက်စိသဘောကျသည်
ဘာမှးမဲ, အရှက်တကွဲခံရသည်
ဘ၊မံၢ့၁ၭ, ကျေနပ်ရသည်၊ တင်းတိမ်ရသည်
ဘ၊မု၊၁ၭ, ပျော်အောင်နေရသည်
ဘ၊မီး့ဘ၊မၭ, ငိုကြွေးမြည်တမ်းရသည်၊ ကြေကွဲဝမ်းနည်းရသည်
ဘ၊မီၩ့, ဆွဲသွားရသည်
ဘ၊မွဲ, ဟုတ်ရမည်
ဘ၊ယနါ, ကျွန်ုပ် နားနှင့်တည့်သည်
ဘ၊ယ၊, ငါးမိသည်
ဘ၊ယၤ, စုတ်ပြဲခံရသည် (အဝတ်)
ဘ၊ယံၫယါ/ဘ၊ယုၩယါ, အလေ့အထရှိရမည်၊ အကျင့်ရှိရမည်
ဘ၊ယဲး, နင်းရမည်
ဘၢယူၭ, တော်ပြီ
ဘာယူးယာ့, ရိုသေရမည်
ဘ၊ယိ၊/ဆၧဘ၊ယိ၊, အန္တရာယ်
ဘ၊ယိ၊ဘ၊မီး့, စိုးရိမ်ပူပန်သည်
ဘ၊လနၩ့, အချိုမှုန်သည်
ဘ၊လဘ၊, အကယ်၍
ဘ၊လၧကျီႏ, သေနတ်နှင့်ထိသည်၊ သေနတ်မှန်သည်
ဘ၊လးဘ၊စၩ, အခြေကျသည်
ဘ၊လးဘ၊စၩအ္စ၊, အခြေမကျ
ဘၤလုၩ, သွားရမည်
သၤတ္ပါ, သာတွဲ
ဘ၊လု၊ဘ၊ကီႏ, ဝတ်ဆင်ရမည်
ဘ၊လူ၊, အားလုံးမှန်သည်
```

ဘ၊လိ၊, သင့်တင့်သည်၊ သင့်မြတ်သည် ဘ၊လိၭ, ပေးဆပ်ရမည် ဘ၊လိး, ကျောက်ပေါက်သည်၊ ကျောက်ရောဂါရသည် ဘ၊လီၩ့, ခရီးကြုံ ဘ၊ဝံႏ့ဘ၊ဝႏ့, ထစ်ရာတစ်ခြား၊ ခုတ်ရာတစ်မျိုး ဘ၊၁ၭ, ကြိုက်နှစ်သက်သည် ဘ၊၁ၭလိ၊, ပေညစ်သည်၊ ညစ်ပတ်သည် ဘၪၥံၫမဲၪ, အမှားပြူမိသည် (ကစားသမား)၊ ဖောင်းဖြစ်သည် ဘ၊၁ံၭ/ဘ၊၁ံၭဖၢ့, ခူစူးမိသည် ဘ၊အထီ, အချိန်ကျသည် ဘ၊အၭ, နှာစေးသည် ဘ၊အာ့မိၩ, ငုံထားရသည်၊ ငုံရသည် ဘ၊အာ့ဘ၊အီး, စားရသောက်ရမည် ဘ၊အဲ့ဝံအဲ့ဝါ, ဆည်းပူးရမည် ဘ၊အာ့အူးအာ့ၿပးႏှ ချီးမွမ်းထောပနာ ပြုရသည် ဘ၊အွၬ, မမုန်ပါ ဘ၊အၧၩ့ဆၧ, မကောင်းဖြစ်စေသည် ဘ၊အု၊့လႏ့ဆၧႏ့လႏ့, မိုးမှောင်ရွာချ ဘ၊အူၭ, တိရစ္ဆာန်မေထုန်ပြုသည် ဘ၊အူးဖျ့ၭ, မေထုန်မဲ့ ဘ၊အွံ၊ဘ၊ယိ၊, သည်ပိုးရွက်ဆောင် ဘ၊အွံးထ၊့ဖၭထၢ့, အခိုးပွင့်ရသည် ဘာဧ၊ ဘာအဲ့၊ဧာ, မုန်မမုန်

@ဘၭ@

ဘၭ, ကျပ်(ငွေ)၊ ဖြစ်သည် ဘၭကကၠၪကကၠၪ, တစ်ခါတစ်ခါဖြစ်သည် (အလုပ်၊ခရီး) ဘၭကိၭကၠၪ, ခါတိုင်းဖြစ်သည် ဘၭခၧးကၠၪခၧးကၠၪ, တစ်ကြိမ်တစ်ခါဖြစ်သည် (အထက်ကထက်နည်းသည်) ဘၭခိၭမၬခိၭမၬ, မကြာမကြာ၊ ခဏခဏဖြစ်သည် ဘၭထၪ့အ့ၬ/ဘၭလၢ့အ့ၬ, ဖြစ်လို့မရ၊ ဖြစ်၍မရ ဘၭနားကၠၪအ္ဓၬ, တစ်ခါမျှ မဖြစ်မြှောက်ဘူး ဘးဖျီးလၨာ, ဖြစ်လွန်းသည် ဘးလးလဲ့၊, ဖြစ်မှာချည်းပဲ ဘးလႏွမ်း/ခွဲ့့လႏွမဲ့ႏဲ့ ထမင်းခူး ဘးလားအဲ့၊, မဖြစ်တော့ပါ ဘးဝါအဲ့၊, မဖြစ်တတ်ဘူး ဘးသဲ့၊အဲ့၊, မဖြစ်ဆိုင်ဘူး ဘးအဲ့၊, မဖြစ်ဘူး ဘးဧာ, ဖြစ်ရဲ့လား ဘး(ထူးလာ့ထဲ့သားအဲ့၊), အထမမြောက်ပါ ဘား(မေးဘးအဲ့၊), မလုပ်ဖြစ်ပါ ဘား(လဲ့ဘေးအဲ့၊), မသွားဖြစ်ပါ

@ဘႏ့@
ဘႏ့, ဝါသည်
ဘႏ့ထပ္, ဝါတက်လာသည် (အရောင်)
ဘႏ့ထိ, အဖူးဝါသည်
ဘႏ့နိုး့/ဆမဘႏွနိုး, ပြောင်
ဘႏ့ဘာ, ပဲပုစွန်၊ ပဲဓားမသီး
ဘႏ့ဘွး, ဧာ(ပိတ်)
ဘႏ့မုး, နိုင်ငံ
ဘႏ့(ကဘႏွ), သင်္ဘော
ဘႏ့(ကဘႏွယူ), ရောက်သင်္ဘော
ဘႏ့(ကဘႏွယါ), ရွက်သင်္ဘော
ဘႏ့(ခ္၊ဘႏွ), ချေ(သတ္တဝါ)
ဘႏ့(ယ၊ဘႏွ), နနွင်း
ဘႏ့(အလွှဘႏွ), အရောင်ဝါသည်

@ဘာ့@ ဘာ့, နုသည်၊ ပျိုရွယ်သည် ဘာ့(အရှပ)/ဝါဘာ့, ဝါးမျှစ် ဘာ့ရှါ, နုသည်ရင့်သည် ဘာ့ဖျံးဒံး, အလွန်နုသည်၊ နုနုထွတ်ထွတ် ဘါ့ (အလ၊ဘါ့), အရွက်နုသေးသည် ဘါ့ (အယိုးဘါ့), အညွန့်နုသည် ဘါ့ (အားဘါ့), အသက်နုသည်၊ အသက်ငယ်သည် ဘါ့ (၁၁၁), လူငယ်

@ဘံး@
ဘံး, မြစ်
ဘံး/ဒံး(အရှပ), လွင့်သည် (မိုးတိမ်)
ဘံးချိုး/ရှိပျိုး(အရှပ), မြစ်ကြောင်း
ဘံးဘံး(အရှပ), မထင်မရှား၊ မထင်တထင်
ဘံးဝံး့ဘံးဝနဲ့, ဟိုလွှင့်ဒီလွှင့်၊ ဟိုဟိုဒီဒီလွှင့်သည်

@ဘီး@ ဘီး, ကျစ်စာ (ပုစွန်၊ ကြွက်)

ဘံ၊(ယူဘံ၊), ကြွက်ကျစ်စာ

ဘီးဘဲး (နေက ငြေက) ဘီးဘဲး (အရှပ) / ဝနတရုး, ခိုက်ခိုက်တုန်သည် ဘီးဘူး, ရောထွေးသည်၊ ရှုပ်ထွေးသည် ဘီးဘူးစနဎၤ / ဘီးဘူးဆူးခွေး, ရှုပ်ထွေးပွေလိမ် ဘီးလႏ့ ကျစ်စာထွက်လာသည် ဘီးလႏ့အာ့၊ (နဘီးလႏုအာ့၊), ကျစ်စာခဲမထွက် (မင်းလဲအစွန်းအစမထွက်)

ဘံ၊ဝိၭ/ဆၧဘံ၊ဝိၭ, အမှိုက် ဘံ၊ဝွံ၊/ချဲဒ့ဘံ၊ဝွံ၊, တိုးတိုးပြောသည် ဘံ၊(နါ့အဲ့၊ဘံ၊), မြက်ဖတ်

@ဘံး@

ဘံး, နှိပ်သည်၊ ဖျစ်သည် (လက်နှင့်)၊ ပိတ်ဆို့သည် ဘံးဆၧ/ပှဘံးဆၧ, အနှိပ်သည် ဘံးဆၧနုထံ၊, နို့ညှစ်သည် ဘံးဆံး, ဖျစ်သည်(အရည်ထွက်ရန်) ဘံးတလံး, နှိပ်ချေသည် ဘံးထ၊, နှိပ်ထား ဘံးထံးခို့၊, ပခုံး

```
ဘံးထံးလၩ့, ဖိ၍နိုပ်ချသည် (ဟနေသောနေရာ)
ဘံးဖျို့, လုံးသည်(အလုံးဖြစ်လာရန်)
ဘီးဘီး/ဒို၊ဒို၊, တထင့်ထင့်
ဘီးဘားသီးဘားနဲ့, မပေါ်တပေါ်
ဘံးယိ, နိုပ်ကြည့်သည်
ဘံးလႊကို မှ နေ့ ညှစ်သည်
ဘံးလႊ့ရှုးလႊ့, နှိပ်၍သပ်ချသည် (ဆေးနှင့်)
ဘံးဘံး, ရေညှစ်သည်
ဘံးဘံ့ဘံးဘို့ အရမ်းနှိပ်သည် (ပြည်မမှည့်ပဲ)
ဘီး၃ွးဘီး၃ွး/အီး၃ွးအီး၃ွး, အသံဝင်သံ (ချဲဒ့ဘီး၃ွးဘီး၃ွး – အသံဝင်သံဖြင့် စကားပြောသည်)
ဘံး(ချုးဘံး), ဖုံးသည်
ဘံး(ဂိၢ့ဘံး), မိုးထား (စပါးမိုးမစိုရန်)
ဘံး(ဆ၊့ဘံးတရၢ့), တွန်းပိတ် (တံခါး)
ဘံး(ဘ္ကျသံး/ဘွဲ့၊ဘံး), ဖို့၍ပိတ်သည်
ဘံး(အဖၧး့လး့ဘံး), အပေါက်ပိတ်သည်
ဘံး(အလူလၩ့ဘံး)/အလူးအံး, အသံဝင်သည်
ဘံး(လၩ့ဘံး), ပိတ်သွားသည်
@သူံ ဖ
ဘံ့့, အကြေးခွံ၊ အချပ်အပြား၊ တစ်ပြင်တစ်ခွင်လုံး၊ လုံခြုံမှု၊ မိုတ်သည် (မျက်စိ)
ဘံာ့ခါန္ အာ့ ၊ /ဘံာ့ဆ္ခအ္ ၊ , လုံလည်းမလုံ
ဘံ့စာ့ဘံ့စာ့, ဖွင့်လိုက်ပိတ်လိုက် (မျက်စိ)
ဘံံ့ထၤ, မိုတ်ထား (မျက်စိ)
ဘံံ့ထုး, မျက်ရိပ်ပြသည်
ဘံ့၊ဘံ့၊ ၁၁၁ လုံလုံခြုံခြုံ
ဘံ့မွ၊, မျက်စိမိုတ်
ဘံံ့ယံးအူး, ကြာကြာမလုံ
ဘံံ့လၧၩ့အွၤ, မလုံတော့ပါ
ဘံ့၊၁့၊အွ၊, မလုံနိုင်
ဘံ့၊အူး, မလုံပါ
ဘံ့၊(ဆၧဘံ့၊ဆၧဍု၊), လျှိုဝ္နက်
ဘံ့(ကျၭကဘံ့္), ကျီးကန်းတကောင်
```

ဘံး့(ချဲးကဘံး့), စကောတစ်ချပ် ဘံး့(ဂႏၶိးထၧာ့ဘံးယၫ), မြေကြီးတစ်ပြင်လုံး၊ တစ်ကမ္ဘာလုံး ဘံး့(ယ၊ကဘံး့), ငါးတစ်ကောင် ဘံး့(ယ၊အဘံး့), ငါးအကြေးခွံ ဘံး့(ထိ၊ဘံး့ဘံး့), ငှက်မင်းသား

@ဘံး့@ ဘံး့ကဲး/မံး့ကဲး(အရှပ), ဂုံညင်းပင် ဘံး့ကဲး၁ၪ, ဂုံညင်းသီး

@ဘုး@ ဘုး, အင်္ဂါတွင်းနှုတ်ခမ်းသား ဘုးဆုံး, မှေးသည်၊ မှေးရှက်သည် ဘုးဆုံး(မှ၊ဘုံးဆုံး), မျက်စိမှေးရှက်သည် ဘုံးဆုံး(ဥ္ပုဘုံးဆုံး), သန်းပြ (သန်းဥသန်းပြ) ဘုံး(လုံးဘုံး), အမျိုးသမီး အင်္ဂါနှုတ်ခမ်းသေး

@ဘ္၊@ ဘ္၊/ခဘဲၭ, ဆိတ်သတ္တဝါ ဘ္၊ဖၢ, ဆိတ်ထီး ဘ္၊ဖၫနံ့၊, ဆိတ်သိုး ဘ္၊မံး့/ဆၧဖၭ, တောင်ဆိတ်၊ တောဆိတ်

@ဘ္ၫ@ ဘ္ၫ၁ကူၭ/ဘိၪ့ဘံၭဖၭဒိၪဖၭထီၫ့, အလွန်ကြီးမားခိုင်ခန့်သည်

@ဘုး@ ဘုး(ချဲဒ့ဘုးဘုး), စကားအဆက်မပြတ်ပြောသည်

@ဘဲး@ ဘဲး, ညိုးနွမ်းသည်၊ မောသည်၊ နူးနူးနပ်နပြ်ဖစ်သည် ဘဲးကဆံးဆံး, အနည်းငယ်ပန်းသည်

ဘဲးဆဲဲ့/နဲ့ သုံးဆဲဲ့, ချဉ်ပေါင် ဘဲးတလိs/ဘဲႏတလိs, ပဲစောင်းလျား ဘဲးထဲးနဲ့, နူးပြီ (အလွန်ကြာစွာချက်မှ နူးသည့်အခါ၊ ဒီတစ်ခါတော့နူးပြီဆိုသည့်သဘောနှင့် (ဘဲးထားနဲ့)စကားကိုသုံး၏) မောပြီ ဘဲးဒံအေ့၊, မနူးသေးပါ ဘဲးယူs, နူးပြီ (သာမန်ချက်၍နူးသည့်အခါ နူးပြီဟုရိုးရိုးပြောဆိုခြင်းမျိုး) ဘဲးလားစဲ့အေ့၊, မနူးတော့ပါ ဘဲးဝါဒံအေ့၊, မနူးတော်သေးပါ ဘဲးဝါအေ့၊, နူးလည်းမနူးပဲနှင့် ဘဲး(လႏုဘဲး), နွမ်းသွားသည်

@သွၢ@

ဘဲ၊, စည်းထားသောစိုက်ပင်ငယ်များ အပူငွေ့မပျံရန်ဖြန့်ထားခြင်းကို (ဘဲ၊)ဟုဆို၏ ဘဲ၊လႏ့ထ၊ဆ၊ဂဲ၊ဖိ၊, ငရုတ်ပင်လေး ဖြန့်ထားပါ ဘဲ၊လႏ့ထ၊ဘု၊ဖိ၊(မိုး), စပါးပင်လေး ဖြန့်ထားပါ

@ဘဲၢ@

ဘဲၫနီၪ/ဘနီၪ, ထို့ကဲ့သို့ ဘဲၫယီၩ/ဘယီး, ဤကဲ့သို့ ဘဲၫ၁့၊လဲၪ/ပ၁့၊လဲၪ, ဘယ်လိုလဲ ဘဲၫ၁ိၭ/ခလၨး/မၤအ့ၪ, စေရန်(စား) ဘဲၫ၁ိၭနမိန့ဆၧမး, အလုပ်ရစေရန်

@သွဴး@

ဘဲး, ပဲအမျိုးမျိုး၊ ရစ်ပတ်သည်၊ ပတ်စည်းသည် ဘဲးချံ၊, ပဲစေ့၊ ပဲမျိုးစေ့ ဘဲးဂဲ့ခို၊(ဘဲးမှု၊ယီးအာ့၊), မြေပဲ ဘဲးဂဲ့ဆေ့၊, ကောင်းစွာပြန်စည်းပါ ဘဲးတလိန, ပဲစောင်းလျား ဘဲးထဲ၊လဲမျိုး, ကြိုးနှင့်စည်းထား ဘဲးထံ, ပဲမြစ် ဘဲးတီး, ရစ်ပတ်သည်၊ သွယ်လျလျ ဘဲးမှ, ပဲပင် ဘဲးလေး/ထဲ့ဘဲး, ပတ်၍တက်သည်၊ ရစ်ပတ်၍တက်သည် ဘဲးလဲးဖုံး, ကြမ်းခင်းကို ကြပ်စည်းသည် ဘဲးဝဲးဝဲ၊, ပတ်ပတ်လည်ရစ်ပတ်သည် ဘဲးဝဲ၊, ပဲသီး ဘဲးသုံ့, သစ်ပင်ကို ပတ်တက်သည် ဘဲး(ခံးဂုံးဘဲးဘီး), ကိုယ်ကာယ သွယ်သွယ်လျလျ

@ဘဲ့ @ ဘဲ့ , ပန်းကန်၊ အိပြားသည် ဘဲ့ , ပန်းကန်၊ အိပြားသည် ဘဲ့ , ထွာ့ (အရှပ) , ပန်းကန် ဘဲ့ တိန်ဘဲ့ တဲ့ , ပိန်ခွက်လိမ်ရွဲ့ ဘဲ့ ဘဲ့ ဘဲ့ , ပိပြားပြား ဘဲ၊လ ့ / ကွဲ၊လ ့ , ချွတ်သည် (ဖိနပ်) ဘဲ့ ၁၁ ႏ (ထရှပ) , ဟင်းပန်းကန် ဘဲ့ ၁၁ ႏ (ယန်းကန်တောင်း၊ ပန်းကန်စင် ဘဲ့ (မုံ ့ ဘဲ့) / မုံ ့ ထွေ့ ၊ (အရှပ) , ထမင်းပန်းကန် ဘဲ့ (လ ့ ဘဲ့) , ပြားချပ်သွားသည်

@ဘား့@
ဘားႏွဲ့ ပါးသည်၊ ထုံး
ဘားႏွဲ့နေးလုံး, အလွန်ပါးသည် (လူ)
ဘားဖျားသေ, အလွန်ပါးသည် (ပုဆိုး)
ဘားလုံးခွံး, မြှုပ်ပစ်လိုက်
ဘားအေးပနို့ ပါးစပ်ထုံးပေါက်သည်
ဘား(နေါဘား), ထမီပါးသည်
ဘား(နေးဘား), ထမီပါးသည်
ဘား(ဒေးဘား), လင်မဲ့ကိုယ်ဝန်
ဘား(ဒေးဘား), နှစ်ခြင်းခံသည်၊ ဗတ္တိဇံခံသည်
ဘား(ဘာအုံးဘား), ငါးပိမီးအုံး

@ဘၨၢၭ@ ဘၨၢၭ/ဖဘၨၢၭ, စစ်စလီငှက်၊ ရေဘဲ

@ဘၨး@ ဘၨး, သားသမီးအထွေး (အသက်ကြီးသူက သားသမီးအရွယ်လူငယ်ကို (ဘၨး)ဟုတပ်ခေါ်ကြ၏) ဘၨး(ဂါဘၨး), ဒေါ်လေး၊ ဒွေးလေး ဘၨး(ဒၪဘၨး), ငယ်ငယ်ရေ ဘၨး(ဖုံၫဘၨး), ဖွားလေး ဘၨး(မုံဘၨး), ဖိုးလေး ဘၨး(မုံဘၨး), ဦးလေး @@ဘၨးဧာဆာဧာ, ချွဲချွဲပျစ်ပျစ်ပြောခြင်းမျိုး

@ဘုး@ ဘုးရုၫဘုးဆုၢ, ဂရုစိုက်သည် ဘုးရုၫဘုးဆုၫအ့၊, ဂရုမစိုက်ပါ

@ဘု၊@
ဘု၊, စပါး
ဘု၊ကူးစမ့း, လူး၊ ဆတ်စပါးမျိုး
ဘု၊ကိုႏ, ဂျုံစပါး
ဘု၊ကျ့၊, ပဲစင်းငုံ
ဘု၊ခဲၫ, ပြောင်း ဖူး
ဘု၊ခဲုးလႏ, စပါးနှံငိုက်လာသည်
ဘု၊ချုံ၊, စပါးမျိုး
ဘု၊ဆိႏ, စပါးနှံ
ဘု၊ဆဲး, စောင်သောစပါးစေ့
ဘု၊ဆဲး, စောက်စောစပါး
ဘု၊ထိ၊ရှု၊ (လ၊မး (အရှပ), ဒေါင်းစပါး
ဘု၊ထိနေ၊ (လီထိနေ၊, စပါးရိုးပြတ်
ဘု၊ဒားထုံ, စပါးနှံဖုံးစ၊ စပါးဖုံးသည်၊ ဖုံးတုံးလုံးတုံး

ဘု၊နှထံၫ, စပါးနို့ရည် သ်ၫဂ္ဂန္ စဂျးဂ်ု ဘု၊ဖၢ့, စပါးကျီ ဘု၊ဖီၫ, စပါးပွင့် ဘု၊ဖီး/ဖံsဖီး(အရှပ), ပေါက်ပေါက် ဘု၊ဖျိုထဲ့, စပါးသီးထွက်စ ဘု၊ဘနဲ့ဖို့၊, စပါးဝါမျိုး ဘု၊ဘိႏ့, အလေ့ကျပေါက်စပါး ဘု၊ဘီး, စပါးပင် ဘု၊မံၢ့ထរ့, စပါးမှည့်လာသည် ဘု၊မႏ့/ဘု၊မၬ/ဘု၊အမွၩ, ဆန်ထဲပါလာသော စပါးလုံး ဘု၊မဲၫထၢ့, စပါးအစို့ထွက်သည် ဘု၊မှယီး, မှယောစပါး ဘု၊လႏ့/ဘု၊လႏ့ထိၭဆၢ, ကျွေးသည်၊ ဝက်စာကျွေးသည် ဘု၊လၧာ့, ကောက်လှိုင်း ဘု၊ဝီးယူး, စပါးမှည့်၍ တစ်ပြင်တစ်ခွင်လုံး နီလာသည် ဘု၊၁ၭ, ဆန်စေ့ ဘု၊၁ၢ့, ကောက်သစ် ဘု၊၁ံၫ/ဘု၊၁ံၫလၧစု၊, အဆိပ်နှင့် ကျွေးသတ်သည် ဘု၊၁ၧာ့, စပါးနက်မျိုး၊ ငကျွဲဆန် ဘု၊၁၁, စပါးအဖျင်း ဘု၊လၩ/ဘု၊အလၩ, စပါးလိပ်ပြာ ဘု၊အာ့ဘု၊အီး, ကျွေးမွေးသည်

@ဘုಽ@

ဘုs, စေးသည်၊ ကပ်သည် ဘုsဆုs, စေးကပ်ကပ်ဖြစ်သည် ဘုsထJ, ရက်ကန်းဆင်သည် ဘုsထL, ငြိနေသည်၊ သောင်တင်သည် (လှေ) ဘုsထဲး, အနားကပ်လျက်ရှိသည် ဘုsမဲ့J, မီးရအောင် တုတ်နှစ်ချောင်းနှင့် ပွတ်တိုက်သည် ဘုsလz, အောက်သို့ရောက်သည်

ဘုၭလၩ့ (ချံၫအ၁ၭနၫဘုၭလၩ့), လှေဝမ်း မြေကြီးနှင့်ထိသည်

@သ်ၫ@

ဘူး, မွသည်၊ ရွသည်၊ မွမွရွရွ၊ လွယ်သည် ဘူးမဲးတဲ့န, ရွရွကလေး၊ မွမွကလေး ဘူးဘူးယီးယီး, လွယ်လင့်တကူ ဘူး(မုံးထံးဘူး), မျက်ရည်လွယ်သည် ဘူး(၁ံ့အယာဘူး), ကွမ်းသီးမွသည် ဘူး(၁ံ့အယာဘူး), သစ်သားမွသည် ဘူး(အာ့ဘူးအာ့ယာ), တောင်းတောင်းပန်ပန်၊ တောင်းပန်တိုးလျှိူး

@ဘူး@

ဘူး, နီးသည်၊ နှိုက်သည်၊ တော်စပ်သည် ဘူး ခိုး, နီးနီးလေး ဘူး စိုး, လှမ်းနှိုက်သည် ဘူး ဆွေ့၊, ကဏန်းလုံးနှိုက်သည် ဘူး တီး, နီးတာပေါ့၊ နီးပါတယ် ဘူး ထံ့၊, နီးလာပြီ ဘူး ထံံး, နေးကပ်သည် ဘူး ထဲး, နီးကပ်သည် ဘူး ဒဲ့၊, ဖွားနှိုက်သည် ဘူးနဲ့, နှိုက်၍ရသည် ဘူးနဲ့၊့, သာ၍နီးသည် ဘူးလိၤ၁ၭ, အမျိုးတော်သည်၊ နီးကြသည် ဘူးဝါအ့၊, မနီးပါဘူး၊ မတော်စပ်ပါဘူး

@ဘိုး@

ဘိး, မီးလောင်ဖု ဘိးထဲ့ / ပနုးထဲ့ (အရှပ), အဖုအပိန့်ဖြစ်လာသည် ဘိးထံ၊, ရေမဆူသောထမင်း ဘိးနဲ့ I, ဆိုတာပဲ၊ ဤကဲ့သို့ပါတဲ့ ဘိးဧ I, ဤလိုလား၊ ဤကဲ့သို့ကိုး ဘိး (မုးဘိုးထံ၊), ထမင်းရေမဆူပါ ဘိး (မု၊အဲ့ ဘိုးထဲ့), မီးလောင်၍ ဖုလာသည် ဘိုး (မု၊နဲ့အဲ့၊ဘိုး), လုပ်၍မရဘူးလို့ ဆိုသားပဲ၊ မယူရဘူးလို့ ဆိုသားပဲ ဘိုး (ယို၊နဲ့အဲ့၊ဘိုး), မထမ်းနိုင်ဘူးလို့ ဆိုသားပဲ

@ဘိုး@

ဘိs, မသည်၊ ထူသည်၊ ချိုးသည်၊ ဆိုလျှင်၊ ဆိုသည်နှင့် ဘိsက / ဘိs က ၊ ထား က က အောင် လုပ်ထားသည် ဘိs ကဲ ၊ ကောက် အောင် ကွေးချသည် ဘိs ကဲ ၊ ကောက် အောင် ကွေးချသည် ဘိs က ၊ ကော့ စေသည် ဘိs က ၊ ကွေးချသည် ဘိs က ၊ ကွေးချသည် ဘိs ချိုးသည် ဘိs ချိုးသည် ဘိs ချိုးသည် ဘိs ချုံးလ ပဲ မှောက်သည် ဘိs ပဲ ၊ လှေခါးလွှဲ ထောင်သည်၊ လှေခါးလွှဲ ထားသည် ဘိs ပဲ ၊ လှေခါးလွှဲ ထောင်သည်၊ လှေခါးလွှဲ ထားသည် ဘိs စဲ ပဲ , စောင်း ရွဲ့စေသည် ဘိs ဆ ၊ ့ထု ၊ , ဆွဲ ထူသည် ဘိs ဆ ၊ ့ထု ၊ , ဆွဲ ထူသည် ဘိs ဆ ၊ ့ထု ၊ , ဆွဲ ထူသည် ဘိs ဆီ ၊ သင်္ဂ တည့် စေသည် ဘိs တီ ၊ တည့် စေသည် ဘိs တီ ၊ တည့် စေသည်

ဘိးထဲ့၊ ကုံသည်
ဘိးထဲ့၊, ထူသည်
ဘိးထဲ့၊ ထူသည်
ဘိးထဲ့၊ ဘိုးလဲ့၊ ထူလိုက်ချလိုက်
ဘိုးပွဲ့၊လဲ့၊ ကိုင်္ဂေသည်
ဘိုင်္ဂေသည်

@ဘိ@

ဘိ, ပြာမှုန် ဘိ (လွ၊ဘိ), လွှစာ ဘိ (ဝံၫမိ၊ဘိ), ဆေးလိပ်ပြာ ဘိ၊ (ဝံၭဘိ), ပိုးကျစ်စာ၊ ပိုးမှုန့် ဘိ၊ (အတီး့မှၭဘိ), အက်တွန်မစ်ဓာတ်ပြာ

@သွို့@

ဘိႏ, ဖျံသတ္တဝါ၊ ခိုက်၊ အခိုက်အတန့် ဘိႏွဆၧႏ့, စပ်ကြား ဘိႏွနဲဲ့၊ယီး, ယခုအခါ၊ ယခုဆိုသော် ဘိႏွပမံၫ, ကျွန်ုပ်တို့အိပ်ခိုက် ဘိႏွဘန္, အခိုက်အတန့်၊ အတောအတွင်း

@သွၢံ@

ဘိ[ု]့ ကုသိုလ်၊ ပွဲလမ်း ဘို့ဂုံးထးဂုံး, ကုသိုလ်ကောင်းသည် ဘို့ဆဲၫ့ဘိါ့ရှာ့, ဝတ်လစ်စားလစ်၊ အဝတ်အစားချိုတဲ့သည်

@သီး@

ဘီး, ကျား၊ သက်သာသည်၊ ပါ ဘီးကွံး/ခံး့ပဒူး(အရှပ), ကျီးပင် ဘီးခ်ိဳးကူး, ကျားခေါင်းခွံ ဘီးဂား, ကျားရုပ် ဘီးထဲးယီးထဲး, သက်သက်သာသာ နေထိုင်ရသည်၊ ကောင်းစားလာသည် ဘီးပွဲး/ခဲ့းစံးဖီး, ကျားသစ် ဘီးဘီး, သက်သက်သာသာ ဘီးမု, ကျားကြီးမျိုး ဘီးယုံးဆန, ကျားဟိန်းသည် ဘီးပံုးဆန, ကျားဟိန်းသည် ဘီးပံုးခဲ့းခံး, (စကားဖိုမ) သစ်များကျားများ ဘီး (မႊဘီး), လုပ်ပါ ဘီး (လုံးဘီး), သွားပါ ဘီး့, ဝသည်၊ ထုပ်ပိုးသည်
ဘီး့ကုနလုန, ဝဝတုတ်တုတ်
ဘီး့ထၤ, ထုပ်ထား
ဘီး့ထၤ့ယူန, ဝလာပြီ
ဘီး့ဘံန/အီးဘီး့ဘံန, ဝဖီးနေသည်
ဘီး့ဘံနကူးထား, ဝကားနေသည်
ဘီး့ဘံနထၤ, ထုပ်ထား
ဘီး့၁, အဆီအစ်နေသည်
ဘီး့ (ခ်းဘီး့), ဆံထုံး
ဘီး့ (ဆီးဘီး့), ဆံထုံး
ဘီး့ (ဆီးဘီး့), ထမင်းထုပ်
ဘီး့ (မုံးဘီး့), ထမင်းထုပ်
ဘီး့ (ယာအုးဘီး့), ငါးပိထုပ်

@ဘီး@

ဘီး, အချောင်း၊ သွယ်ခင်းသည်
ဘီးပး/ထံ၊ပးဘီးပး, အမြဲတန်း
ဘီးပ္ပံ့၊, အတံ၊ အရိုးတံ
ဘီးစံး, ပိတ်ချင်း
ဘီးထဲ့၊, ထောင်သည်
ဘီးထဲ့၊, တံတားခင်းသည်၊ ဆောက်သည်
ဘီးလံု့, တံတားခင်းသည်၊ ဆောက်သည်
ဘီးလံု့, သွယ်သည် (ရေ)
ဘီးလံု, သွယ်သည် (ရေ)
ဘီး (ဂႏုဘဲးဘီး/အဂႏုဘဲးဘီး), ကိုယ်ဟန်နွဲ့နှောင်းသည်
ဘီး (ဂူကဘီး), မြွေတစ်ကောင်
ဘီး (ထို၊ဖိုးကဘီး), ကြံတစ်ချောင်း
ဘီး (လိ၊ဘီးထဲ့), အရွယ်ရောက်စ
ဘီး (ဝ၊ကဘီး), ဝါးတစ်ချောင်း

@သ်း@

ဘုၩ, ညင်သာသည်

ဘုးဘုး, ညင်ညင်သာသာ ဘုး (ချဲး့ဘုးဘုးလီး), ညင်ညင်သာသာပြောသည် ဘုး (ဆၧလူဆၧချဲႏ့ ဘုးဘုးလီး), အပြောအဆိုညင်ညင်သာသာရှိသည်

 $@\lambda$ i@

ဘုႏ, ကုသည်၊ ပြင်သည် ဘုႏဆၧ၁ၟၪ, ကုတတ်သည် ဘုႏထဲႏ, ပြန်ပြင်ပါ ဘုႏထဲႏ၁နိၫ, ဥပဒေကိုပြင်ဆင်သည် ဘုႏန့အာ့၊, ကု၍မရပါ ဘုႏာ့ပအာ့၊, မကုတတ်ပါ ဘုႏု(ဘၪဘုႏကၪ), ကုရခက်တယ် ဘုႏု(ထိးဘုႏအ၁ၭအာ့၊), အကုမခံ၊ ကုသမှုမခံယူ

@ဘျး@ ဘျး(ဘျိ၊ဘျး), ပေါ့ပျက်သည် ဘျး(အဘျိ၊အဘျး), အပေါစား၊ တန်ဖိုးမရှိ

@ചി1@

ဘျ၊, ပျောက်ကင်းသည်၊ လှီးသည်၊ အတုအယောင် ဘျ၊ရှာ/ကဲႏရှာ, နှီးထိုးသည်၊ နှီးဖျာသည် ဘျ၊ထဲႏဲ, ပျောက်ကင်းသည် ဘျ၊လႏဲ, လှီးချသည် ဘျ၊(ဆ၊အာ့ဂူ၊အာ့ဘျ၊), သူခိုးသူဝှက် ဘျ၊(ချဲးဘျံးချဲးဘျ၊), လိမ်လည်ပြောသည် ဘျ၊(ရှာဘျ၊ကဘျ၊), နှီးပြားတစ်ပြား ဘျ၊(မီ၊အဘျ၊), မစ္ဆာပရောဖက် ဘျ၊(ဝ၁ဘျ၊), ဝါးပြား၊ ဝါးအမှေးပါး ဘျ၊(၁ီး့ခိ၊၁၊အဘျ၊), ကြက်သွန်အမှေး ဘျs, ချိတ်သည် ဘျsစိး, လှမ်းချိတ်သည် ဘျsထ၊, ချိတ်ထား ဘျsနါ, နားရွက်ကုတ်သည် (ဝက်) ဘျsဘျား, ပျော့ခွေခွေ ဘျsလဲးဆဲး, ချိတ်ဆွဲသည် ဘျsလဲးထဲ၊ထို့, လွယ်အိတ်ကို ချိတ်ဆွဲထားသည် ဘျs(ခွဲ့့ကဘျsဘာနား), ငါးမျှားချိတ် ချိတ်မိမည်

@ဘျး့@ ဘျး, ခန်းမ ဘျး့ကိႏ့ဒိ၊, တက္ကသိုလ် ဘျး့ဆးႏု/ဒူးဆး၊, အတွင်းခန်း ပြင်ခန်းကို ခြားထားသောအကာ၊ခန်းဆီး ဘျး့ဒိ၊, ခန်းမဆောင်၊ လွှတ်တော်ဆောင် ဘျး့ဒိ၊ထၤ, အထက်လွှတ်တော် ဘျး့ဒိ၊လၤ, အောက်လွှတ်တော် ဘျး့ဖိ၊, ဝရန်တာ

@သါးံ@

ဘျႏ့ အခေါက်၊ အခါ၊ အကြိမ် ဘျႏ့(ကဘျႏနံၫဘျႏဲ့), တစ်ခေါက်နှစ်ခေါက် ဘျႏ့(အဘျႏဘျႏဲ့), အခေါက်ခေါက်အခါခါ ဘျႏ့(အၪဘျႏဲ့), ခေါက်ပေါင်းများစွာ၊ ခါပေါင်းများစွာ၊ ကြိမ်ဖန်များစွာ

@ဘျံး@

ဘျံး, ဖုံးလွှမ်းသည်၊ အလွှာ၊ အရွက် ဘျံးခဲ့ ယားခိုး, ခြေဖမိုးလွှမ်းသည် (ရေ) ဘျံးခဲ့ ခုံး, တင်ပါးခွက်ထိလွှမ်းသည် (ရေ) ဘျံးဂႏဲ့/ဘျံးပဂႏဲ့, အရပ်လွှမ်းသည် (လူတစ်ရပ် ရေလွှမ်းသည်) ဘျံးဒေ၊, ပက်လက်လှန်သည်၊ လှန်သည် ဘျံးဘျား, ပါးလွှာသည် ဘျံး(ဘာဘျံး@@), ပြောင်းပြန်ဖြစ်သည် ဘျံး(လံ၊ဘျံး), စာရွက် ဘျံး(လံ၊ဘျံးကဘျံး), စာရွက်တစ်ရွက်

@ဘျံ့@ ဘျံ့ဘျဲ့, ပျံလွှားငှက် ဘျံ့ဘျဲ့ဘွႏ, စင်ယော်ငှက်

@ဘျး့@ ဘျး့, ကြေသည် ဘျး့လူးယူး, ကြေမွကုန်ပြီ ဘျး့ဘျး့ဘျိုးဘျိုး, ကြေကြေညက်ညက် ဘျး့(ထဲ့၊ထဲ့၊ဘျႏ့ဘျႏွ), ပြတ်ပြတ်သားသား ဘျး့(ဒိ၊လဲ့ဘျး့), ထုချေသည် ဘျး့(လဲ့ဘျး့), ကြေမွသည်

@ဘျဲ့ @ ဘျဲ့, သုံသည် (လောက်စာလုံး) ဘျဲ့ဒဲ့၊, ထွန့်ထွန့်လူး ဘျဲ့ဒဲ့၊၁ၭ, ထွန့်ထွန့်လူးသည် (မရမနေ) ဘျဲ့ဘျိ၊အမှ, အမြီးနန့်သည် (ခွေး) ဘျဲ့ဘျိ၊အ၁ၭ, လူးလာခေါက်၊ လူးလာတုံ့ခေါက် ဘျဲ့(ယူးဘျဲ့), သုံသွားသည် (လောက်စာလုံး)

@ဘျဲး@ ဘျဲး, ဝသည် (အစာ)၊ သုတ်လိမ်း (ဆေးဝါး) ဘျဲးစီ၊ထံ၊, ရေပတ်တိုက် ဘျဲးအာ့ဘျဲးအီး, ဝဝလင်လင်စားရသည် ဘျဲးအလီး, ကိုယ်ကိုရေပတ်တိုက်သည် ဘျဲး(အာ့ဘျဲးယူး), စားလို့ဝပြီ

@ဘျဲး့@ ဘျဲး့(မဲၫ. ၁း၄), ဆင်ခြေလျောမြေ ဘျဲႏွခွံ၊ဝ၊မှ၊ (အရှပ)/၁့ၭလဲ့ၭခွံ၊, ဝါးမျက်ဖျင်သည် ဘျဲႏလႏ့/လႏ့ဘျဲႏ့, ဆင်ခြေလျောဆင်းသည်

@ဘျဲ၊@ ဘျဲ၊, အပို ဘျဲ၊ဆဲ/အဘျဲ၊အဆဲ, အပိုအလျှံ ဘျဲ၊ထးကတၢ့, တစ်တင်းပိုသည် ဘျဲ၊(လႏ့ဘျဲ၊ထး), ပိုကျန်ခဲ့သည်

@ဘျဲ့(ဘျဲ့(ယူးဘျဲ့), အရင်းထူအဖျားပါး (နှီးဖျာရာတွင် အရင်းမှအဖျားသို့ ပါးသွားသည်)

@ဘျၨား@ ဘျၨား(ယူးဘျၨားထား), ရှပ်၍ ပျံတက်သည် (လေယာဉ်) ဘျၨား(ယိဘျၨားထား), မျက်လွှာ လှန်ကြည့်သည် ဘျၨားလႊဲ့, ထိုးဆင်းသွားသည် (စွန်)

@ဘျၨၢၭ@ ဘျၨၢၭ(တဘျၨၢၭ), အလွန်များသည် ဘျၨၢၭ(အီၪတဘျၨၢၭ), အများကြီးရှိသည်

@ဘျုံ့@ ဘျုံ့, တစ်ခွက်၊ ခပ်ယူ၊ ခတ်သည် (ကျွဲ) ဘျုံ့ထဲ့ထံ , ရေခပ်ယူသည် ဘျေ့ာဒဲ့ထံ , ဟင်းရည်ခပ်ယူသည် ဘျေ့(ထံ ကဘျုံ့), ရေတစ်ခွက် ဘျံ့လိုး , ဝှေ့ကြသည်၊ ခတ်ကြသည်

@ဘျူး@ ဘျူး, စုတ်ပြတ်သည်၊ ခွာယူသည်၊ ဖြုတ်သည် ဘျူးလႏဲ့လဲ့့၊, လှည်းဖြုတ်သည် ဘျူးလႏဲ့ဆၧမံႏဲ့, နွားဖြုတ်သည် ဘျူးအဖိုး, အရေခွံခွာယူသည် ဘျူးဝံး့ဘျူးဝိး, စုတ်ပြတ်ပြဲရဲသည် ဘျူး(ဂူဘျူးအဖိုး), မြွေအရေခွံလဲသည် ဘျူး(အဖိုးဘျူး), အရေခွံစုတ်ပြဲသည် ဘျူး(ပုရှုးအဘျူး), လူပေလူတေ

@ဘျိ၊@ ဘျိ၊/ဘျး(အရှပ), ပေါ့သည် (အရသာ) ဘျိ၊ဆဲ့းဆႏဲ့ ပေါ့ရွတ်ရွတ် (အရသာ) ဘျိ၊လဂံုး, မပေါ့နှင့် ဘျိ၊(၁ၧၢ့ထံၢလၪဘျိ၊), ဟင်းဆားပေါ့သည်

@ဘျို့@ ဘျို့, ခြကောင်၊ တလူလူ ဘျို့ထဲ့၊ဂံံ့, အိမ်ခြတက်သည် ဘျို့အဲ့၊ပထး, ထရံခြစားသည် ဘျို့(မှ၊ခူ၊ထဲ့၊ဘျို့ဘျို့), မီးခိုးတလူလူတက်သည်

@ဘျီး@ ဘျီး, ကန်းသည် ဘျီးနါ, နားပင်း၊ နားပင်းသူ ဘျီးမ့ဲ၊, အကန်း၊ မျက်စိကန်းသူ ဘျီး၁့၊အဲ့၊, မရှက်တတ်ဘူး

@သျီး@

ဘျီး့ဘျိ၊၁ၭ, လူးလိမ့်သည် (ဝေဒနာကြောင့်) ဘျီး့(ကုု၊့ဘျီး့), ပျင်းရိသည် ဘျီး့(ဆາ့မိဒံ၊ဘျီး့), ကြက်မဉသိမ်

@ဘွ၊@ ဘွ၊, ပျို့တက်သည်၊ အော်ဂလီဆန်သည် ဘွ၊ထုးဘွ၊လႏ့, ပျို့တက်လာသည်

@ဘွး@ ဘွး/အွး(အရှပ), ဖြူသည် ဘွးခိ၊, ခေါင်းဖြူသောသူ ဘွးဆံံံ့, ဖြူဖွေးသည် ဘွးထံ့, ဖြူလာသည် ဘွးလိံးကိုံး့, တစ်ကိုယ်လုံးဖြူသည်၊ အသားဖြူကလေး ဘွးလီံံ့ကိံံ့, ဆွတ်ဆွတ်ဖြူနေသည်

@ဘွဲး@ ဘွဲးကကုၤ(အရှပ), ရုံးပတီ ဘွဲးတလိး(အရှပ), ပဲစောင်းလျား ဘွဲးထံ(အရှပ)/ဘဲးထံ, ပဲမြစ် ဘွဲး၁ံၫ့ခၨ၊(အရှပ)/ခိၭဒဲ့း, သီဟိုပင် ဘွဲး(ထီးလဘွဲး), ငွေတစ်ပဲ

@ဘွဲ့၊@ ဘွဲ့၊(အရှပ – ဘွဲ့၊), ဖို့သည် ဘွဲ့၊ဎွဲ့းထဲ့၊/ဘွဲ့၊ဎွဲ့းထဲ့၊, ပြည့်အောင်ဖို့သည် ဘွဲ့၊ဆံၫဖိနခဲ့၊ထံနေ/ဘွဲ့၊ဆံၫဖိန, ကြံပင်ကို ဖို့ပေးသည်

@ဘွဲ့၊@ ဘွဲ့၊/ဘဲး(အရှပ), ဝါဂွမ်း မ, (မ)အက္ခရာသည် ကရင်စကား၏ ဈေးစကားခေါ် နေ့စဉ်သုံး အရပ်စကားများတွင်များစွာပါဝင်နေရာ (မ)အက္ခရာတစ်လုံးတည်းသည် (မွဲ) ဟုတ်ကဲ့၊ ဟူသောစကားကို ကိုယ်စားပြုသုံးလေ့ရှိ၏ မကိုးယားဧ၁/မွဲအကိုးယားဧ၁, ကျွန်ုပ်ကို ခေါ်တာလား မကြ၊ံၭဧၪ/မွဲအကြ၊ံၭဧၪ, တော်ပါ့မလား၊ သင့်တော်ပါမည်လော မဎၧၢၟၕၪ/မွဲအဎၧၫၟၕၪ, လေးပါသလား မငါ, ကောင်းသည် မဆံးလဲ၊/ဆံဆံလဲ၊/ရှုံရှုံလဲ၊(အရုပ), ဘယ်တော့လဲ မနၵမၤလဲ၊, အလွန်ဆိုးပါတကား မနံ၊ထၢ့မျါ, ကျောက်မျက်ရတနာ မနဲးလူ၊, အလွန်များသည် မနီၢလဲၪ/မွဲနီၢလဲၪ, ဘာတွေလဲ မပၢၩလဲၤ/မွဲပလၢလဲၤ, အဘယ်သူနည်း မဘ၊လဲ၊/မွဲအဘ၊နီၢလဲ၊, ဘာဖြစ်သလဲ မမွဲဧၪ/မွဲအမွဲဧၪ, ဟုတ်ပါရဲ့လား မမွဲမၤလဲၪ/မွဲအမွဲမၤလဲၪ, အလွန်ဟုတ်ပါတကား မယၧးဧၪ/မွဲဃၧးဧၪ, အကျွန်ုပ်ေလာ မရီး, ကျောက်ရောဂါ၊ လျှိုမြှောင် မရဲၭ၁ဖီၭ/ဖျဲ၁ကီ, ဆင်တုံးမန္တယ် မလၧၢ့ၜဲၪ/မွဲအလၧာ့ဆၞဧၪ, လောက်ပါရဲ့လား၊ လုံလောက်ပါသလား မ၁့၊ယၫ/မွဲအ၁့၊ယၫဝ့ၫဆွဧေ၊, သိပါရဲ့လား

@မါ@

မါ, အကြွေး၊ ငါးပိပိုး မါထဲ့ / ဒဲ့၊ထဲ့ မါထုံ့, ကြွေးတင်သည် မါလဲ့ / ယဲ့ ၊အုံ့ ၊ မါလဲ့ ၊ ငါးပိပိုးကျသည် မါ (လဲ့ မါ), ပျောက်သွားသည်

@se@

မး, လုပ်သည်၊ လုပ်ကိုင်သည် မးကး, အလုပ်လုပ်သည်၊ (အလုပ်ကြမ်း) မးက၊မးဂဲး, ခက်ခဲအောင် ပြုလုပ်သည်

```
မးကံ၊မးကဲႏ့, ကြောင်ကြောင်ကျားကျားဖြစ်အောင်လုပ်သည်
မးကဲဒ့မႊက္ခံၩ, မဖြောင့်မတ်မမှန်ကန်စွာ လုပ်သည်
မးကိုးမးကဲ့နဲ့ တိုတိုထွာထွာ လုပ်တတ်သည်
မၩခါ, လုပ်ကျိုးသည်
မၩခုးခ်ိုး, ကွေ့လည်ကြောင်ပတ်လုပ်သည် (တစ်ဖက်သား)၊ ရီးတီးယားတားဖြစ်အောင်လုပ်သည်
မးခိမးဂ်ီး, ပူပင်သောကရောက်အောင်လုပ်သည်
မးခ်ိးမႊတၩ, အကျိုးရှိအောင်လုပ်သည်
မၩချံံ့လႏဲ့, အေးအောင်လုပ်သည်
မၩချုၭမၩခ်ီၫ, အချိန်အားအောင်လုပ်သည်
မၩချွဲ, စမ်းသပ်ကြည့်သည်၊ အကဲစမ်းသည်
မၩဂုၩဆၧ, ကောင်းကျိုးပြုသည်
မးဂ်ီး့မးကဲ၂, ပြီးစလွယ်လုပ်သည်
မၩဂီၩ့အ၁ၭ, ရူးဟန်ဆောင်သည်
မးဂူးမၩခၪာ့, တည်တံ့ခိုင်မြဲအောင်လုပ်သည်
မးဂူၫမးဘံံ့, တိတ်တိတ်ပုန်းလုပ်သည်
မၩဎိၭလၩ့ဆၧ, အတူတက္ဂအလုပ်လုပ်သည်
မၩဎုၭမၩဆံၬ, တောင်သူလယ်သမား အလုပ်လုပ်ကိုင်သည်
မၩဎူၫမၩဎၩၞ, ငြိမ်းချမ်းအောင်ဆောင်ရွက်သည်
မးဆး(ဒိ၊မးဆး), လုပ်သည်၊ ကြိုယာ(ကြိယာဝိသေသန)
မးဆၧမၩ, အလုပ်လုပ်သည်
မးဆံ၊, လယ်လုပ်သည်
မၩဆၧာ့ထဲၩ့, ပြန်လည်တုံ့ပြန်သည်
မၩဆၧၩ့ဂူၫဂၩ, သူတစ်ပါးကို ကူညီသည်
မၩဆိၫအ၁ၭ, ဦးလျင်စွာ
မၩဆီံ့မၩနၧၩ့, နိုင်ထက်စီးနင်းလုပ်သည်
မးဆီံ့မးနီႏ့, မနိုင်တနိုင်လုပ်ဆောင်သည်
မၩရျၭမၩဖျဲၩ့, မဆင်မခြင် လုပ်ဆောင်သည်
မးတုံ့ဆၧ, ခြောက်လှန့်သည်
မးထរ္ခမးထီး, တိုးတက်အောင် လုပ်ဆောင်သည်
မးထံ၊ထ၊, နှောင့်ယှက်သည်
မႊထ့ဖၭ, ခွဲပစ်သည်
မႊထ့၊ခွံ၊, ဖြတ်ပစ်သည်
```

မႊထုး, စသည်၊ ခနဲ့သည်၊ ကျီစားသည် မၩဒၪဝၞၫ, လုပ်ပါစေ မၩဒဲႏအ၁ၭ, ခေါင်းမာစွာခံနေသည် မၩဒိ၊ထរ့ထီၫထរ့, ကြီးပွားတိုးတက်အောင်လုပ်သည် မၩဒီၭ, လုပ်ပြန်ပြီ မၩဒီႏ, တုပသည်၊ အတုယူသည် မၩဒု၊မၩဒၩ, ရန်ရှာသည်၊ ရန်လုပ်သည် မၩနံဆၧ, ရယ်စရာလုပ်သည် မၩန့, ယူပါ မၩန့ခွံ၊, ယူလိုက်ပါ မၩနဲၩ, ယဉ်ပါးအောင်လုပ်သည် မၩနဲ့၊့ဆၧ, မှတ်သည်၊ အမှတ်သညာပြုသည် မၩနၧၩ့, အောင်မြင်သည် မၩနၧၩ့ဆၧ, အနိုင်ရသည် မၩနၧၩ့မၩၜၪ, အနိုင်ကျင့်သည်၊ နိုင်ထက်စီးနင်းလုပ်သည် မၩပယ္လ္မာ့, ကျီစားသည် မးပိႏဲ့ထ^{ဲ့}, စုပုံသည် မးပြီးပြး, ကြဲဖြန့်သည်၊ ကွဲပြားစေသည် မၩဖနံၤ, ကုန်ကူးသည် မၩဖိၤလဂ္ဂၩ, ပဲ့အောင်မလုပ်ပါနှင့်၊ သူလုပ်သလိုမလုပ်နှင့် မၩဖီၩ့ဖျၭ့, လွတ်မြောက်စေသည် မၩဖျ့ၪ, ချောမွတ်စေသည် မၩၛဲၪၛဲၪ, မြန်မြန်လုပ်ပါ မၩဖျီၪ, ဖော်ထုတ်သည် မၩဘၢဒိၢဘၢထံၭ, ထိခိုက်နစ်နာစေသည် မးဘ၊လိ၊, သင့်မြတ်အောင်ပြုလုပ်သည် မၩဘႆၭထၤ, ဖုံးကွယ်ထားသည် မႊဘံၭမႊဘၧၩ့, ဖုံးဖုံးဖိဖိလုပ်သည် မၩဘိរ့, လှူဒါန်းသည် မးဘိဲ့ဆၧ, အလှူလုပ်သည် မၩဘျၪ, ပျောက်ကင်းစေသည် (ဝေဒနာ) မၩဘျၭ့, ချေပစ်သည်

မးမံုး, အုပ်မှည့်သည်
မးမံုးမဲ, အရှက်ခွဲသည်
မးမုံးဝs, စိတ်သက်သာစေသည်
မးလို သင်ယူသည်
မးသု လုပ်တတ်သည်
မးသု သင်ယူသည်
မးသု သင်္သေသတ် တော့ လော့လာသည်
မးသု သင်္သေ တတ်အောင်လေ့လာသည်
မးသု သင်္သေ လုပ်ပုံ၊ လုပ်ဟန်
မးအာဝs, လုပ်ပုံ၊ လုပ်ဟန်
မးအာဝs သို လုပ်ပုံက
မးအာဝs သို လုပ်ပုံက
မးအာဝs သို လုပ်ကိုင်စားသောက်သည်
မးအာဒ့မှုးအီး, လုပ်ကိုင်စားသောက်သည်

@e1@

မာ, မိကျောင်း၊ အမှား
မာကဘီး, မိကျောင်းတစ်ကောင်
မာဆီးပုရှး, မိကျောင်းလူကိုချောင်းနေသည်
မာထဲ့ဖီး, မိကျောင်းပေါ်နေသည်
မားသုံး, မိကျောင်းသောင်းကျန်းနေသည်
မာဖုံးပုရှး, မိကျောင်းလူကိုသုတ်သည်
မာတုံးမှားမိသည်
မာဘားမိဖါ, မိဘကိုမှားမိသည်
မာလူး, မှာလိုက်သည်
မာလူးထေး, မှာထားသည်
မာ(ဆာမာလူး), ပညတ်တော်၊ တရား၊ ကျင့်ထုံး
မာ(ဆာခူးဆာမာ), အပြစ်တရား
မာ(ဗေးမာဆာ), အပြစ်လုပ်သည်
မာ(အဆာမာနီးလဲး), ဘာအပြစ်လဲ

@⊌1@

မၢ, ဇနီး၊ မယား မၢကဂၩဝၩကဂၩ, တစ်လင်တစ်မယား

```
မာဆမ်ိန, သမုဒ္ဒရာ
မၫဖၭဒိၪ, မယားကြီး
မၢဖိၪ, မယားငယ်
မาမၧာ့(မၭ. ၆ႋ၂၄/လု. ၁၆ႋ၉), စည်းစိမ်ၣစ္စာ
မၢ၀ၩ, လင်မယား
မၫ(၁ံၫမၫ), အပျော်မယား၊ မောင်းမမိဿံ
@ul@
မ၊. သားမက်
မ၊ (အရုပ)/ပိုး, ပျိုးပင်
မ၊ကၨာ/တကၨာ(အရုပ), ဒါပေါ့
မ၊ဆံ, ဇီယာ
မ၊ဆံ၁ၪၫ့, စမုံနက်
မ၊တိႏ့(အရှပ)/ခံ၊ထံၭ/ခံ၊မှ, ကြက်ဆူပင်
မ၊ထး, ဆီး၊ဆီးပင်
မ၊ထး၁၂, ဆီးသီး
မ၊ပနိၭ, စပ်ရှားရှားအရသာ (တညင်းသီးစိမ်းစားသကဲ့သို့ ပါးစပ်၌ စပ်ရှားရှားအရသာမျိုး)
မ၊လဲ၊ (ဂုၩမ၊လဲ၊), ပါလား၊ ပါတကား၊ (ကောင်းပါတကား)
မ၊အဲၫ, ဖာလာ
မ၊အဲၫ၁ၪ, ဖာလာစေ
မ၊အဲ့၊/ဘဲၫ၁ိၭ/ခလၨၩ, စေရန်
မၤအ့၊ကဲ၊ထၢ့, ဖြစ်လာပါစေ
မၤအဲ့၊ပူနဲႛ ငြိုးဂါစေ
မၤ(ဘု၊မၤ/ဘု၊မၩ့/ဘု၊့မွၩ), ဆန်ထဲမှစပါးလုံး
@\s@
မၭ(ဘၪမီၪ့ဘၪမၭ), ငိုကြွေးမြည်တမ်းရသည်၊ ကြေကွဲဝမ်းနည်းရသည်
@e1@
မာ့(အမာ့), သရက်ရွက်
မာ့(အမာ့လz့), သရက်ရွက်ပွလာသည်
မါ့ (အမါ့အလဲ့), သရက်ရွက်ကျောက်ကပ် (စကားဖိုမ)
```

```
မာ့(၁မၢ့), သမင်
@ค¹@
မဲ့၊ဂၩနိဲ့၊/မှၫဂံလနိဲ့၊, မနှစ်က
မာ့ဂူၫနှံာ့, တစ်နှစ်က၊ တစ်မြှန်နှစ်က
@ьѕ@
မႏ့, ဦး၊ ဦးလေး၊ ဦးကြီး၊ ဘကြီး (အစရှိသည့် သက်ကြီးသူတို့အား ရှိသေစွာအမည်ရင်း၌
တပ်ခေါ်ရ၏)
မႏှ ဟောင်သည်
မၩ့ကနံၭ, ပိတ်ချင်း
မႏုချီးချီာ့, တောင်သလဲပင်
မၩ့ချီၩ၁ၪ, မန်ကျည်းသီး
မႏှိခဲ့၊ကျၬ, ကြက်မအုပ်ပင်
မၩ့စီး, ဦးကြီး၊ ဘကြီး
မဒဲ့စီးပဲဲ့ပီၫ့/မဒဲ့စ႑ဲပဲဲ့ပီၫ့, ယောက်ဖခွေးခေါ်ငှက်
မႏႜဆၧ(ထ္ဂံ၊မႏၶာၧ), ဟောင်သည် (ခွေးဟောင်သည်)
မၩ့ဆံလၪ, ဆမိတ်ရွက်
မႏ့ထု၊့ဆၧ, ဆက်ခါဆက်ခါ ဟောင်လိုက်နားလိုက်
မၩ့ဖီး, မင်းဘောပင်
မႏဘၤံၩ, ဦးလေး၊ ဘထွေး
မႏုလ္၊ (နု၊ ၁), လားဘဲ၊ ဟုထင်သည် (မင်းလားဘဲ၊ သင်ဟုထင်သည်)
@u:@
မး, ရေပူစမ်း
မးလံၢ့, ဆက်ရက်ငှက်
မး၁ံၢ, ဥပုသ်စောင့်သည်
မး၁ံၫနံၩ, ဥပုသ်နေ့
မး(ဖၭမးဘၪအ္၊), တာဝန်မယူနိုင်
မး(မံၫမး), အိပ်မက်
မး(မံၫမးဆၧ), အိပ်မက်မက်သည်
မး(မံၫမးဖျး၁ာ့), အိပ်မက်ရာမှ ကယောင်ကတမ်းပြုခြင်း
```

@မံ@ မံနံး(အကလ Minute), မိနစ်(အချိန်)၊ မှတ်တမ်း မံလး, မိုင်(အကွာအဝေး)

@မီး@ မီး, သပြေ မီးကျဲႏဲ့, သပြေချဉ် မီးကျဲႏဲ့၁, သပြေချဉ်သီး မီးထီး, သပြေပင် မီးယိ၊, သပြေညွန့်၊ သပြေပန်း မီးလီး/မီး၁၁၂, သပြေကြက်ချေး မီး၁၂, သပြေသီး မီး(၀၂မီး), ဝါးနက်

@မံ၊@ မံ၊(ကိ၊မံ၊), တဆေး၊ မုန့်လုပ်တဆေး မံ၊(ခါ့မံ၊), ခြေသည်း မံ၊(စူ၊မံ၊), လက်သည်း

@မံၫ@
မံၫ, အိပ်သည်
မံၫကယု၊, တရေးအိပ်သည်
မံၫခံာ့, ငိုက်မြည်းသည်
မံၫခိs, စောင့်အိပ်သည်
မံၫချိsလၩ့, မှောက်အိပ်သည်
မံၫဂီ, အတူအိပ်သည်
မံၢစီံံ့လၩ့၁s, ခြေဆန့်အိပ်သည်
မံၫဆိမံၫခံာ့, အိပ်မှုန်စုံမွှား
မံၢဒံႏုခံာ့, စောင်းအိပ်သည်
မံၫနႏု, လှဲအိပ်သည်

မံၫမၪ, အိပ်ပျော်သွားသည် မံၫမး, အိပ်မက် မံၫမးဆၧ, အိပ်မက်မက်သည် မံၫမးဖျး၁ၫ့, အိပ်မက်၍ ကယောင်ကတမ်းဖြစ်ခြင်း မံၫမု၊အာ့အွံ႕, အိပ်ပျော်စားဝင် မံၢယီး/မံးယီး(အရှပ), ကြောင် မံၢယီးဖျာ့, မြက်သင်တုန်း မံၢယီးမံး့/မံးယီးမံး့(အရှပ)/ထိးထီး, တောကြောင် မံၢအာ့ထာ့, ပက်လက်လှန်အိပ်သည်

@ப்ட்@

မီးဆ၊(အရှပ)/အာ့ထုၫ့ကီာ့, ကောက်ခံသည် မီးထဲဒဲ့ဆ၊(အရှပ)/အာ့ကံဒဲ့ထဲဒဲ့မါ, အကြွေးပြန်တောင်းသည် မီးအခီၫ့/အာ့ထုၫ့အခီၫ့, အခွန်ကောက်ခံသည်

@**မ**ိ\$@

မီးထးခွာ, ဖိုးသူတော် မီးထးမှ၊, သီလရှင် မီး(မာဆမီး), ပင်လယ်သမုဒ္ဒရာ

@မံၫ့@

မံာ့, မှည့်သည်၊ကျက်သည်၊နပ်သည်
မံာ့ဆိၫ, အမှည့်စောသည်
မံာ့ထာ့ဘံ့ခံာ, အပင်ပေါ်မှာမှည့်သည်
မံာ့နား့မား, မှည့်၍မွှေးကြိုင်သည်
မံာ့ဘုႏှ မှည့်ရွဲနေသည်
မံာ့ဘူး, မှည့်ပြီ၊ ကျက်ပြီ၊ နပ်ပြီ
မံာ့ယူး(ခိုးသမ်း့ယူး), သရက်သီးမှည့်ပြီ
မံာ့ယူး(မုးမံာ့ယူး), ထမင်းကျက်ပြီ
မံာ့ယူး(၁၁ ျှမံာ့ယူး), ဟင်းကျက်ပြီ
မံာ့ယူး(၁၁ ျှမံာ့ယူး), ဟင်းကျက်ပြီ

@န့်မံ@ မံႏ့, အမည်၊ ရိုင်းသည်၊ အရိုင်း မံး့ကဲး (အရှပ)/တံး့ကဲး, ဂုံညင်းပင် မံး့ကဲး၁၊(အရုပ)/ဘံး့ကဲး၁၊, ဂုံညင်းသီး မံႏဂုၩ၁၊ဖျီ၊, နာမည်ကောင်းကျော်ကြားသည် မံး့ပိၫပါ, နာမည်ပျက်သည်၊ နာမည်အရုပ်ဆိုးသည် မံံႏှရှါခွာ, ယောက္ခမယောက်ျားသူ မံၩ့ရှါမု၊, ယောက္ခမမိန်းမသူ မိၩ့တရူး, သရက်ကင်း မီးတရူးထံ, သရက်ကင်းဉ မံၩဒီၩ, နာမ်စား မံဒုနီၫလဲ၊, နာမည်ဘယ်လိုလဲ မီးမှ၊, နာမည်ကောင်းသည် မံး့ယီး(အရှပ)/မံၫယီး, ကြောင် မံး့ယီးမံး့(အရှပ)/မံၢယီးမံး့, တောကြောင် မံး့လ၊ကျး, တောကြီးမျက်မည်း၊ နက်သောတော မံၩ၁ၪ, နာမ်၊ အမည်နာမ မံႏွာ၊(ဒိ၊မံႏွာ၊), နာမဝိသေသန @မ်း@ မီး, မိုန်း မံးရှီး, ဆောင်ပုံမိုန်း (ငါးချောင်းပူးသောမိုန်း) မံးထရိး, ခွမိုန်း (ငါးရှဉ့်ထိုးသောမိုန်း) @မံ@ မ့, အမြီး မ့ကီၩ့, မြီးတန်း မှခរ့ထိၭ, မြီးဒူး မှဖျီး, မြီးရိုး မ့(ခဲာ့မ့ယူ၊), မြီးညောင်ရိုး

```
@ès@
မှး, ထမင်း
မှးခိဘႏ့, ထမင်းချိုး
မှုးခို၊, စလောင်းဖုံး
မှုးခ်ိုးထံၫ၁း ျခိုးထံၫ, ထမင်းဦး ဟင်းဦး၊ ထမင်းဦးပေါင်း ဟင်းဦးပေါင်း
မှးဎဲၫ့, ထမင်းခြောက်
မ့ၩဎ္ဂံ, ထမင်းပြုတ်၊ ဆန်ပြုတ်၊ ယာဂု
မူးဆွိ၊, ထမင်းကြမ်း
မှုးထံၫ, ထမင်းရည်
မှးထံႏှ ကောက်ညှင်းကျည်တောက်
မှးထီး, ကောက်ညှင်းထုပ်
မ်းထွန်ဒီ၊' ထရင်းဆ်ဂု
မုံးနှုံးစုုံ၊, ထမင်းသိုး
မ့ၩပှူး, ထမင်းရည်အမြှုပ်
မှးဖs, လှော်စာဖတ်
မှုးဖျီး၁ိ၂, အုန်းထမင်း
မှးမံာ့ယူး, ထမင်းကျက်ပြီ
မှးဝဲႏိုဒိ၊, ထမနဲ
မ့ၩ၁ၞၭ, ခေါပျဉ်၊ ခေါပုတ်
မး၁ိ၂, ဆီထမင်း
```

@မဲ့]@ မဲ့], မီး မဲ့], မီးခိုး မဲ့]ခဲ့], ထင်းမီးစ မဲ့]ခဲ့], ထင်းမီးစ မဲ့]ခဲ့], ဓာတ်ခဲ့၊ ဘတ္ထရီ မဲ့]သ], မီးစာ မဲ့]ရှိ], မီးစှာ မဲ့]ရှိ], မီးတိုင်၊ ဓာတ်မီးတိုင် မဲ့]ဒႏဲ့, မီးတောင်း

မ္၊နူ၊, မီးကျီးခဲတွင်း၊ ပူသောပြာပုံထဲ မှ၊နွံၩ၁၊, ဒုံးကျည် မှ့့၊ပျဒ္န, မီးလင်းထိန်နေသည် မှ ဖွဲ့, မီးလင်းသည် မှာဖံ၊, မီးငြိမ်းသည် မ္**ၢ**ဨ်း, မီးပွား **ဓံ**ၫ၈ၫၭႆႛ ဓူးထှ မှ ၊ဖိ, မီးတုတ် **ဓိုး**စူး၈ၩ' န်း၊ န်းဆွ မှ၊ဘံၭစီး, လက်နှိပ်ဓာတ်မီးဓာတ်ခဲ မ္၊ဘီႏ, မီးချောင်း မ္၊လ၊, မီးညွန့် မှ၊လၩဖံၤ, မီးငြိမ်းသွားပြီ မ္၊လၩ့ဖဲ, မီးအရှိန်လျော့သွားသည် မှ၊အာ့ဆၧ, မီးလောင်နေသည် คံ**າ**သားနဲႛ ဓူးခွဲ **ဓံ**ၫအၫၭၴ**၈**ၩ, ဓူးယျိုးခွဲ

@မ့၊ @ မ့၊, မျက်နှာ၊ အမျက်(ဝါး)၊ အဆစ် မ့၊ ခံs, မျက်စိမှုန်သည် မ့၊ ခံsနါအားနဲ့, (စကားဖိုမ) မျက်စိမှုန်နားလေး မ့၊ ခံs၁၁၂, မူးဝေသည် မ့၊ ခံ၊ ခံ၊, ပတ်ဝန်းကျင် ဂရုမပြုအားပဲ အလုပ်လုပ်နေသည် မ့၊ ခုံ၊, မျက်စိပြာဝေသည် မ့၊ ခို၊, မျက်စိပြာဝေသည် မ့၊ ခိခားနဲ့, နဖူးမောက်နှာရောင်ကောက် မ့၊ ခွဲနေ့ဖားနဲ့, မျက်ကွင်း၊ မျက်နှာ၊ မျက်ဝန်း မ့၊ ဆာ၊, မျက်စိနာသည် မ့၊ ဆာ၊, မျက်စိနာသည် မ့၊ ဆာန်, မျက်စိကြည်လင်ပြတ်သားသည် မ့၊ ဆိန်, မျက်စိရှင်သည်၊ မျက်စိသန်သည်

```
မ့၊ဆီဲ့, မျက်တောင်မွေး
မ့၊ရှၩ, မျက်ဆံ (တရား ၃၂း၁၀)
မုံးတဒၧၩ့/မုံး၁ဒၧၩ့, နဖူး
မှ၊ထរ့ဂီး, မျက်ထောင့်နီ
မ့၊ထံၢ, မျက်ရည်
မှ၊ထံၫခၧာ့/မှ၊ထံၫနီၩ့, မျက်ရည်ခိုင်သည်
မှ၊ထံၢဒိၩ့, မျက်ရည်အိတ်
မ့၊ထံၫဘူ၊, မျက်ရည်လွယ်သည်
မ့၊ထံၫလၩ/နွၩ, မှန်၊ ကြည့်မှန်
မ့၊ထံၫလၩ့, မျက်ရည်ကျသည်
မ့၊ထုၭ, မျက်ခမ်းလှုပ်သည်
မ့၊ထုး, မျက်ခုံးမွေး
မှ၊ထိခဲၢ့, မျက်ထောင့်စွန်း
မ့၊နံ, မျက်နှာပြုံး
မ့၊ပၪ, မျက်နှာပြင်၊ မျက်ခွက်
မှုံ့ပွဲနဲ့, မျက်ချေး၊ မျက်ဝတ်
မှးဖႏဲ့ မျက်စိလင်းသည်
မှးဖိၭ, မျက်ခွံ
မှနဖဲာ့, မျက်စိဖန်သည်
မ့၊ဖဲာ့နာဖဲာ့, (မီးခိုး၍ သို့မဟုတ် မျက်စိနာ၍) မျက်ရည်စက်လက်ကျသော မျက်စိ
မှ၊ဘုံးဆုံး, မျက်စိမှေးသည်
မှုးဘံံ့ခဲ့ခုခု၊, သေသည်၊ ဘဝတစ်ပါးပြောင်းသည်
မှ၊ဘျံၭ, မျက်ခွံ
မှးဘျံးလၤ, အောက်မျက်ခွံအတွင်းအမှေးပါး
မှုးဘျီး, မျက်စိကန်းသည်
မ့၊မဲ, ရှက်သည်
မ့၊မၧာ့၁ၭဝၭ, အသက်ရှင်စဉ်
မ့၊ယၢ, ရှေသို့၊ အပြင်၊ ထို့အပြင်
မ့၊ယဲၫ့, မျက်စိစွေစောင်းသည်
မ့၊ယု၊/မ့၊လႏွဆၢ့ထီး့, မျက်စိမှုန်မှုန်ကလေးမြင်ခြင်း
မ့၊လႏွရှါ, မျက်နှာပျက်သည်
မှၤလၩ့အိၢ့, မျက်တွင်းချောင်သည်
```

မ့၊လဲး, မုန်းသည်
မ့၊ဝံးလၫ့ဘၧးလၢ, မျက်စိရှုပ်သည်၊ ဇဝေဇဝါဖြစ်သည်
မ့၊၁ဒၧး့/မ့၊ထုးခိၪ, နဖူး
မ့၊၁ၪၣၪဖျံး, မျက်စိအမှိုက်ဝင်သည်
မ့၊ (စူ၊မ့၊ခာ့မ့၊), လက်ဆစ်ခြေဆစ်
မ့၊ (၀ၪအမှ၊), ဝါးအဆစ်၊ ဝါးအမျက်
မ့၊ (၁ံ၊မ့၊ဆၫ), မျက်စဉ်းဆေး
မ့၊ (၁ံ၊့အမှ၊), သစ်အမျက်

@မ်း@

မှး, သဲ၊ လက်သီးနှင့်ထိုးသည်
မှးပျံးဖဲ့၊ႏုမှးပျံးမှ, သဲကန္တာရ
မှးပြီးကဒံး, သဲလုံးသေးသေး
မှးဖျို့, သဲလုံး
မှးဘာ ပှရှုအနဲး, ဘေးလူကို လက်သီးနှင့်ထိုးမိသည်
မှးလဲးအား, သူ့ကိုယ်သူ ပြန်ထိုးသည်
မှးလဲးအား, ဆို့ကျွံသဲနုန်း၊ နုန်းကျွံသဲသောင်
မှးလိုးသည်၊ လက်သီးနှင့်ထိုးကြသည်
မှး(ထံ သာ့ မှေးယွဲး), သဲနှင့်ရေစီးဆင်းရာမြစ် (ကရင်လူမျိုးတို့သမိုင်းအရ ယခုမြန်မာနိုင်ငံထဲမရောက်မီ ဖြတ်ကျော်လာခဲ့ရသော ဂိုဘီသဲကန္တာရကို အမှတ်တရဖွဲ့ဆိုထားသော ထီဆေ့မေ့ရွား ပါးစပ်ရာဇဝင်)

@\@

မဲ, အရှက်၊ ရှက်သည် မဲခ့ၭ, အစားရှက်သည်၊ အတွက်ရှက်သည် မဲန့, အရှက်ရသည် မဲ၁့ၪ, ရှက်တတ်သည် မဲ၁ဲ/ချံ၊အမဲ၁ဲ, တူးလေးခလုတ် မဲ(မ့၊မဲ), ရှက်သည်

@sé@

မဲးပွဲးမှ ၁/အံးကူးမှ ၁, ပြည်တန်ဆာမ မဲးထီ ၁, ထိုးဝါး မဲးဖဲ (အရှပ)/ဝါဖဲချံ ၁, တက်နှင့်ယက်၍ လှော်သည်၊ လှော်တက် မဲး (လႏ့မဲး), ဆန်းသည်၊ ထူးသည်

@ié@

@မဲၫ@

မဲး, ဒိုး၊ လင်သေမယားသေအထီးကျန်ခဲ့သူ မဲး(ကွႏမဲး/လိုးကွႏမဲး), ဒိုးကစားသည် မဲး(ခွးမဲး/ပုခွးမဲး), မုဆိုးဖို မဲး(မု၊မဲး/ပုမု၊မဲး), မုဆိုးမ မဲး(ဘ၊ဘံးမဲး), ဒိုးမှားထိုးသည်၊ မှားယွင်းသည် မဲး(အီ၊မဲးထး), အထီးကျန် (မုဆိုးဖို၊ မုဆိုးမဖြစ်ကျန်ရစ်ခဲ့သည်)

@၅ၢံ@

မဲ့၊, သန်မာထွားကြိုင်းသည် (ကလေး) မဲ့၊(ဖိ၊၁၊ယီးမဲ့၊့ဂုၩလဲ့၊), ဤကလေး အထူးကျန်းမာထွားကြိုင်းသည်

@ค¹រ<u>ํ</u>@

မး္ခဲ့, အသက်ရှင်သည်၊ အလေးချိန် ခွက်တစ်ဆယ် မး္ခဲ့ကဲႏွမးခဲ့ခ်ီး, လူစဉ်မမီ အသက်ရှင်ရသည် မး္ခဲ့(တမး္ခဲ့), တာတမံ မး္ခဲ့(ထံးလ၊ကမး္ခဲ), ဆားအချိန် ခွက်တစ်ဆယ် မး္ခဲ့(၁ၭမး္ခ), အသက် မး္ခဲ့(၁ၭမး္ခာဒရှီး), အသက်ဝိညာဉ်

@คารั**@**

မၧႜၟ, တူ သို့မဟုတ် တူမ၊ မူးသည် မၧႜၟခွၫ, တူမောင် မၧႜၟဆၧ, တစ်ခုခုကြောင့်မူးသည် မၧႜၟဃၧအၪ့, အစာတောက်သည် မၧႜၟဎၣ, တူမ မၧႜၟလပီၩ, လှိုင်းမူးသည် မၧႜၟလၧႜၟမၧႜၟၣၧၢ့, စိမ်ပြေနပြေ၊ မရပ်မနား မၧႜၟၣၭထံၫဂၤထံၫ, အရက်မူးသည် မၧႜၟၦရှၩ, လူတောက်သည်

@မှ@

မှ, နေ၊ နေ့ရက်၊ နွယ်ပင် မုခံာ့, တောင်အရပ် မုခံs, မိုးချုပ်သည်၊ ညအချိန် မုခိလႏဲ့ နေပူသည် မုဂၪ, ညနေ မုဂၢနုံး, မနေ့က၊ ယမန်နေ့ မုဂံး့အ၁s, နေ အိမ်ဖွဲ့သည် မုဂံာထဲ့ပဲ, နေထွက်လာသည် မုဂဲာထဲ့ပဲ့ ဖေ့မူး, နေထန်းတစ်ဖျား မုဂိးထဲ့ပဲ့, နေရောင်ခြည်ပေါ်ထွက်စ မုဂီး, နံနက်ချိန်

မုဎဲးလၩ့, နေမွန်းလွဲ၊ နေမွန်းတိမ်း မုဎဲးလၩ့ဖိၭဖၢ့မူၭ, ညနေစောင်း နေစွယ်ချိုး မှဆၢ, နေ့လည်နေ့ခင်း မုဆ္နၭလၩ့, နေရောင်ထိုးသည် မှဆဲဲ့, နက်ဖန်ခါ မုဆဲဲ့ဘွၩ, နံနက်မိုးစင်စင်လင်းချိန် မှရှးဝီး, တိမ်နီတောက်သည် မှတကီးဖီၢ, နေကြာပန်း မုထာ့, အရှေ့အရပ် မှထုဲ့, မွန်းတည့် မှနၩ, ညအချိနဲ မုန္၊, အနောက်အရပ် မုနံး/မုနံးမှ၁ာ့, နေ့ရက် မုဖး(အရှပ)/လံးခံၢ, မြောက်အရပ် မဲဖဒဲ့ထၢႆ, မ်ိုးလင်း မှမွ၊, နေ မုမ့၊ထၢ့, နေထွက်သည် မုလႏွန္၊, နေဝင်သည် မှ၁၊, မိုးသီး မုအဂ်ိး, နေရောင်ခြည် မု(ဆၧမုဆၧဘီႏွ), (စကားဖိုမ) နွယ်ပင်ပေါင်းပင် မှ(ထံးမှ), သခွားပင် မု(ထံၫလုၩမု), ဗူးပင် @@မု(ဒံၩလံၩမု), သပွတ်ပင် မု(ဖိၭဖၢ့မု), ညသန်းခေါင်ယံ မု(လုးခဲၫမု), ရွှေဖရုံပင် မု(လုးမု), ကျောက်ဖရုံပင်

@မု၊@ မု၊, အမျိုးသမီး မု၊ခွၢ, ယောက်ျားရှာ မု၊ခွၢအ၁ၭ/မိဖၢအ၁ၭ, ဖိုမစိတ် မု၊ခီးလဲး, စာတန်မာရ်နတ် မု၊ရှါ, အသက်ကြီးသူ အမျိုးသမီး၊ မိန်းမအို မု၊နႏ့, အပျို မု၊နႏ့ရှါ, အသက်ကြီးရင့်သော အပျို၊ အပျိုကြီး မု၊မဲ၊, မုဆိုးမ မု၊မု၊ခွၫခွၢ, (စကားဖိုမ) မိန်းမရောယောက်ျားပါ မု၊လိ၊ဘီး/မု၊တလီးလၢ့, အပျိုဖော်ဝင်စ မု၊(ထံးမု၊၁၊), သခွားသကမသီး

@မုၫ@ မုၫဂံ(အရှပ)/မၢ့ဂၩနံံ့၊, မနှစ်က မုၢလါ, မျှော်လင့်သည်၊ မြှော်မြင်သည် မုၢလိံ့(အရှပ)/ခမျၧး, လူထု

@မုး@
မုး, အမှုန်၊ အမှုန့်၊ နှစ်သက်သည်၊ ပျော်ရွှင်သည်
မုးလႏ, ခံစားသည်၊ စံစားသည်၊ မွေ့လျော်သည်၊ ရွှင်မြူးသည်
မုးလႏဒးစွံ၊, ရွှင်မြူးဝမ်းသာသည်
မုးလႏဒးထိ၊, ရွှင်မြူးဝမ်းမြောက်သည်
မုးလိ၊၁ၭ, ရည်ငံကြသည်၊ ရည်ရည်ငံငံရှိကြသည်
မုးလိ၊၁ၭ, ရည်ငံကြသည်၊ ရည်ရည်ငံငံရှိကြသည်
မုး(ကို၊မုး), မုန့်မှုန့်
မုး(ကု၊၊့မုး), ဆန်လှော်မှုန့်
မုး(ကွာ၊မုး), ဆန်လှော်မှုန့်
မုး(ဆမုးဆများ), ငြိမ်သက်ခြင်း
မုး(ဆမုးဆာလး), ငြိမ်သက် ဝမ်းမြောက်ရွှင်မြူးခြင်း
မုး(ဆမုးအာဒ), မွေ့လျော်ပျော်ရွှင်သည်
မုး(ဖီးမုး), မြေမှုန့်
မုး(အီ၊မုး), နေကောင်းသည်
မုး(အီ၊မုးအီ၊ရှူ၊), ကောင်းမွန်စွာနေရသည်

@မူး@ မူး/၁ံဲ့ကဒၩရာ, ခပေါင်းခါး၊ မုတ်ခါး @မူၭ@ မှုးခိုးကောင်းကင် မှုနှစ်ျှစ်၊, မိုးပွင့် မူးခ်ိုးခဲ့ပုံတွဲနေ/မူးထီး, မိုးကုတ်စက်ဝိုင်း မူးခ်ိဳးမှုးဒဲ့ၩ, ကောင်းကင် ကောင်းချီးချမ်းသာ မူးခ်ိဳ႕ဘၩ့မူး, ကောင်းကင်နိုင်ငံတော် မူးလႏုဂံဲ့/ဆၧမူးလႏဲ့, အဖီချသည်၊ အဆွယ်ချသည် (အိမ်)၊ အဖီ မူး(တလၭမူၭခွၫ), သတို့သား မူး(တလၭမူၭမုၪ), သတို့သမီး မူး(ထးလဲးမူးလဲး/ထးလဲးဝဲးလဲး), ခေါ်စာကြွေးသည် မူး (၁မူး – အရှပ)/ဆၧဆၢဖိၪ, ဝက်သက်ရောဂါ မူး(အမူးအရး/ခူး), မှုခင်း၊ အမှုအခင်း @မိ@ မိ, မိခင်၊ အမေ၊ တိရစ္ဆာန်အမမျိုး၊ လိမ့်မည်၊ လိုသည်၊ လိုချင်သည် မို့. အမေ မိခိုးနီ 1/မီခိုးနီ 1, ခုတင်က၊ ခုနက၊ ခုနတုန်းက မိဂါ, အဒေါ်၊ အရီး မိရှါ/မိဎ္ဎါ, ကိုယ်ခန္ဓာ၊ တိရစ္ဆာန်၏မိခင် မိထီး/ရှိ, ပိုးကရင်လူမျိုး မိထံး, မိခင်အရင်း မိနၢ့, မဒန်း(နွား) မိဖါဖံၫဖူၫ, မိဖဘိုးဘွား မိမိဖါဖါ, ဖေဖေမေမေ မိယါ, မိထွေး မိလးဖါစၩ, ရိုးရာအတိုင်း၊ နေသားတကျ မိလံ၊မိလံ၊, ပြှုံးစိပြုံးစိ မိလ္နႏ, သွားလိုသည်၊ သွားချင်သည် မိလှၫဖါလါ, မိရိုးဖလာ၊ မိဖရိုးရာထုံးစ မိလျွဲ/မိ၊လျွဲ၊, သံရောင်လိုက်သည် (သရက်သီး) မိအာ့, စားလိုသည်၊ စားချင်သည် မိ (ချီမိ/ဆၧမံၩ့မိ), နွားမ

```
မိ (ဆၢ့မိဎ္ဂါ), ကြက်မကြီး
မိ (ဆາ့မိဒံ၊), ဥကြက်မ
မိ (ယမိလူး/ယကလူး), အကျွန်ုပ်သွားမည်
စြမ်ိုး@
မိုး, ငုံသည်
မိုးဎွ့$လၩ့, ထွေးထုတ်သည်
မိုးထိုး/နိုးမိုးထိုး, ချွန်ထွက်သည်၊ နှုတ်ခမ်းချွန်ထွက်သည်
မိုး (ထံၢလမိုး), ရေတစ်ငုံ
မိး (ဖုလ၊လမ်း), ကွမ်းတစ်ငုံစာ
မိး (အာ့မိး), ငုံသည်
မ်ိး (အါ့မ်ိးထပ်ထံး), ရေငုံထားသည်
@မိၫ@
မိၢ(အရုပ)/အ၁ံ့၊, အစိမ်း(သစ်သီး)
@မိုး@
မိ၊, ပွက်သည် (ငါး)၊ မော့သည်၊ နှုတ်သီး (ငှက်)
မိုးကျီး/၁ံ့၊မိုးခ်ီး့, ဆေးတံ
မိ၊ထဲ့, ပွက်သည် (ငါး)၊ မော့သည်
မိုးထုံ့အခ်ိုး, ခေါင်းကိုမော့သည်
မိုး(ခို့၊မိုး), ခမောက်
မိ၊ (ဆາ့အမိ၊ ), ကြက်နှုတ်သီး
မိုး (ထိုးအမိုး), ငှက်နှုတ်သီး
မီး(ဒိုးမီး), ဖုထုံး
မိ၊ (စၧၩ့ဒိ်၊မိ၊ /စၧၩ့ဒိ၊ချိ၊), ဖုထုံးထုံးသည်
မိုး (ယာမိုး/၁၁ ့ယာမိုး), ငါးဆုပ်လုံးဟင်း
မိး (ယာမိုးထာ့), ငါးပွက်သည်
မိုး(၁ံာမိုး), ဆေးလိပ်
@မိၢ့@
မိၢ့, ညှောင့်၊ ဆူးညှောင့်
```

မိၢ့(ထိၭဘၪမိၢ့), ဝက် ညှောင့်နှင့်ထိသည် မိၢ့(ဒိၭထၬမိၢ့), ညှောင့်ထောင်ထားသည်

@မိႏ့@ မိႏ့(လႏ့မိႏ့လႏ့မါ), (စကားဖိုမ) ပျောက်သည်၊ ရှသည်

@မီ@ မီ, မကြာ (အချိန်) မီခိၤ, ခဏ မီလီၫ, မကြာပါ၊ ခဏလေး မီအ့ၤ, တစ်ခဏမဟုတ်ပါ မီ(လၧမီလၧၩ့ဘိၭ), ခဏလေးမှမဟုတ်ဘဲ မီ(လယံၤလမီ), မကြာမမြင့်မီ မီ(အယံၤအမီ), အကြာနှင့်မကြာ

@မီး@ မီး, ပရောဖက် မီးအချိုး, ပရောဖက်စကား မီးအဘျး, မိစ္ဆာပရောဖက်

@မီး့@ မီး့, စဉ့်အိုး မီး့ဆရ့(အရှပ)/မီး့ဆရၨ, ရာဝင်စဉ့်အိုး မီး့မေးသ, ရွေးစေ့၊ ရွေးသီး မီး့(ကမီး့/လမီး့), တစ်ခွန်း၊ တစ်လုပ်စာ မီး့(ချဲး့နးမီး့), တစ်ခွန်းလောက်ပြောပါ မီး့(နးထံးနးမီး့), တစ်ခွန်းတစ်ပါဒ မီး့(နးမီး)့), တစ်ခွန်းလောက်၊ တစ်လုပ်လောက်

@မီး့@ မီး့, မောင်း(တီးသော)၊ ဆွဲခေါ်သည်၊ ဆွဲသွားသည် မီး့ကျူးလဲ့၊, တရွတ်ဆွဲသည်၊ တရွတ်တိုက်ဆွဲသည် မီး့ဆၢ့နါ, ကြေးစည် မီး့ထរ့ခွံး/မှီး့ထរ့ခွံး(အရှပ), ဆွဲထုတ်လိုက် မီး့န့ပ္ပရှးအချီ, သူတစ်ပါးနွားကို ဆွဲယူသွားသည်

@မီး့@ မီး့မီး့(အရှပ)/မီး့စီးႏှ အတူတူပဲ မီး့နဲ့ဆး, ရန်ငြိုးထားသည် မီး့ဘး, သတိရအောက်မေ့သည် မီး့ဘားသယူ, သတိရလွမ်းဆွတ်သည် မီး့ဘံး, ငြင်းပယ်သည်၊ ဖုံးကွယ်သည် မီး့(ဘးမီး့ဘားမါ), စိုးရိမ်ကြောင့်ကြသည်၊ ပူဆွေးသောကရောက်သည်

@မီး@ မီး, မောင်း (ဆန်ဖွပ်သည့်)၊ မောင်းတံ မီးပၪ/ဆု့၊မီး, မောင်းဆုံခွက် မီးဖုၢ, မောင်းတံ၊ မောင်းတုံး မီးဘံးထ၊့(အရှပ)/လံးလဖု၊, လေပြင်းမုန်တိုင်း မီး၁၊, မောင်းဆံ၊ မောင်းသီး မီး(ဂါ့အုးဂါ့မီး)အရှပ, လူစုလူဝေးနှင့်ကြွေးကြော်သည် မီး(ယဲးမီး), မောင်းထောင်းသည်၊ ဆန်ဖွပ်သည်

@မှာ@ မှာ(ဂဲၩမှာမှာ), ရွစိရွစိလှုပ်ရှားသည် မှာ(လိរ့ဂဲၩမှာမှာ), လောက်ကောင်ရွစိရွစိလှုပ်ရှားသည် မှာ(ပုရှုအာဂဲၩမှာမှာ), လူများ၍ ရွစိရွစိ လှုပ်ရှားနေသည်

@မှာ့(တမှာ့ – အရှပ)/လႊဲ့မဲး, ထူးခြားသည်

@ဗ္ငံၫ@ ဗ္ငံၫ(ချဲဒ့ဗ္ငံၫဗ္ငံၫ), အသံမမြည်တမြည်ပြောသည်

```
@မှီၫ@
မှီၢ, သေးနုပ်သည်
မှီးမှီးဖိုးလီး, သေးသေးနုပ်နုပ် ကလေးပဲ (ငါး)
@မျါ@
မျါ(၀၊အမျါ), သက်ကယ်ခံဝါးခြမ်းပြား
@4|L@
မျ၊ (ထမျ၊ ), ဓားပြ
@4|1@
မျာ့(တမျာ့ – အရှပ), မြင့်စောက်သောကမ်းပါး
@မါ်း@
မါး(ကာမါး), ငျးမြင်း
မျာ့(ယာမျာ့ထိနထံ), ငါးမြင်းအုပ်ဖား
@မျဲ@
မျဲ(ကမျဲ), ကမြင်းသည်
မျဲ(ကမျဲကစဲ/ကမျဲကမျီး), ကမြင်းတင်းတင်း၊ ကမြင်းစပ်စပ်
@မျိး@
မျဲး, လျှာလိပ်လူးသည် (သွားရည်ယို၍လျှာ)
မျဲးမျီး, လူးလာခတ်သည်(ခွေး)
မျဲးအနိန, ပါးစပ်ကိုလျှာနှင့်လိပ်သည်
မျဲးနိုးမျဲးနာ၊, ပါးစပ်ရောနှာခေါင်းပါ လျှာနှင့်လိပ်သည်
@မျိုး@
မျိုး, အမြှောက်
မျိုလူ, အမြောက်သံ
မျိုးလူဦး, အမြောက်သံမြည်သည်
မျိုး၁၊, အမြောက်ကျည်ဆံ
```

```
မျို(ခနမျို), အမြောက်ပစ်သည်
@မျီံ့@
မျီာ့(ကမျီာ့ – အရှပ)ထဒိၭ, သစ်သားကွမ်းအစ်
@မျီး@
မျီး(ကဆၢ့အမျီး), ဆင်နှာမောင်း
@Ås@
မွၩ/မၬ, စပါးလုံး(ဆန်ထဲ)
မွၩ, တွယ်တက်ရန်တိုင် (ဘူး၊ ဖရုံ)
မွၩဖၧၩ့, ဆူးထိုးတွင်း (တောင်ယာ စပါးစေ့ထည့်ပျိုးရန် တူရွင်းငယ်ဖြင့် ထိုးတူးထားသော
ဆူးထိုးတွင်း)
မွၩ(ဂူၫဆၫအမွၩ/ဂူၫဆၫအမၤ), ဆန်ထဲမှ စပါးလုံး
မွ်း(ထံးမွး), သခွားငြမ်းတိုင်
မွး(ထံၫလုံးမွား), ဘူးပင်ငယ်ငြမ်းတိုင်
မွး(၁ံ့ယႏုမွးဒိုး/ကိုးခို၊ဒိုး), ချိုးစာကောက်မြက်အညွှန့်
@ဗ္ပ္ငံစ
မွံး, နာမည်ချင်း တူသူချင်း တပ်ခေါ်သောစကား
မွီး(အီးမွီးအီးရှါ), အိန္ဒြေသိက္ခာရှိရှိ နေတတ်သည်
မ္ဂ်ဴး(ပုမ္ဂ်ဴး), ဧည့်သည်
မွံး(ပုမ္ပုံးပုရှါ), ရှေးသူကြီးသူမ
@မ္ဂ်ဴၫ@
မွံၫ/မွံၫမွံၫ/ဒု၊ဒု၊, မထင်မရှားမြင်သည်
မွံၫ(ဆၧဆၧၩ့ဎ္ဂံၫလၩ့မွဴၫမွံၫ), မိုးဖွားကျသည်၊ မိုးဖွဲဖွဲရွာသည်
ဗ္ဂံၫ(နံထរ့ဗ္ဂံၫဗ္ဂံၫ/နံဗ္ဂံၫထរ့), မသိမသာပြူးသည်
မွံၫ(လုံးမွံၫ/လုံးမွံၫလုံးဖျား), လမ်းမသိပဲ ရမ်းသွားသည်
@မွဲ@
```

မွဲ, ဟုတ်ကဲ့၊ ဟုတ်ပ၊ ဟုတ်သည်၊ မှန်သည်

မွဲဆ့, ဟုတ်သားပဲ မွဲဆဲ့ဧၪ, ဟုတ်ပါသလား မွဲဆၧအ့ၬ, မဟုတ်ဘူး (ဤအလုပ်(ဝါ)ဤလုပ်ရပ်) မွဲတရှါ, တကယ်ဟုတ်ပါတယ်၊ အမှန်ဖြစ်ပါတယ် မွဲတီး, ဟုတ်တာပေါ့၊ ဟုတ်ပေသည် မွဲထၧၩ့, ဟုတ်ပြီ မွဲဒံးအာ့၊, မဟုတ်သေးဘူး၊ မဟုတ်သေးပါ မွဲဒၪဝၞၫ, ဟုတ်ပါစေ မွဲနၧၩ့အာ့၊, မဖြစ်နိုင်ပါ (ဤလုပ်ရပ်) မွဲပ၁့၊လဲ၊/မွဲဘဲၫ၁့၊လဲ၊, ဘယ်လိုလဲ၊ အသို့နည်း မွဲပနီ၊/မွဲဘဲၫနီ၊, သောအကြောင်းကြောင့် မွဲဘ၊လဲ၊/မဘ၊လဲ၊, အဘယ်ကြောင့်နည်း၊ ဘယ့်နှယ်ကြောင့်၊ ဘာပြုလို့ မွဲမွဲ, ဟုတ်ကဲ့၊ ဟုတ်ကဲ့၊ ဟုတ်ပါသည် ဟုတ်ပါသည် မွဲလႊလါအ့၊, လုံးဝမဟုတ်ဘူး မွဲလါနာ့, သို့ရာတွင် မွဲဝါအ့၊, ဘယ်ဟုတ်မှာလဲ မွဲ၁့၊အ့၊, ဖြစ်စရာအကြောင်းမရှိ၊ ဟုတ်စရာအကြောင်းမရှိ မွဲအဲ့၊, မဟုတ်ပါ မွဲဧ၊, ဟုတ်သလား <u>@</u>წა@ မွဲ၊(နၧာ့မွဲ၊ – အရှပ), ပုပ်စော်နံသည်၊ မခံမရပ်နိုင်သောအနံ့ @ယ@ ယ, ကျွန်ုပ်၊ ကျွန်တော်၊ ကျွန်မ ယကခၭ, ကျွန်ုပ်ပစ်မည် ယကဂဲၢ, ကျွန်ုပ်လာမည် ယကဂူ၊နၧး, (ဘမ်းစကား) မင်းကိုငါတွယ်မည်၊ သင့်ကိုရိုက်မည် ယကမၩ, ကျွန်ုပ်ယူမည်၊ ကျွန်ုပ်လုပ်မည် ယဂဲၢ, ကျွန်ုပ်လာမည် ယစဲဲ့, ကျွန်ုပ်ပြေးသည် ယဆၧ, ငါ့ဥစ္စာ၊ ကျွန်ုပ်ပစ္စည်း

ယထဲး, ကျွန်ုပ်ပြန်သည် ယဒၪ, ကျွန်ုပ်မြင်သည်၊ ကျွန်ုပ်တွေ့သည် ယနာ့ဆါ, ကျွန်ုပ်ကိုယ်တိုင် ယမး, ကျွန်ုပ်လုပ်သည် ယလံး, ကျွန်ုပ်သွားသည် ယ၁ၭ, ကျွန်ုပ်စိတ်၊ ကျွန်ုပ်၏စိတ် ယ၁ၭဒၪယဝံ့ၫ, ကျွန်ုပ်စိတ်နှင့်ကျွန်ုပ် ယဟိဝးယွး, ထာဝရအရှင်ဘုရားသခင်

@ധി@

ယါ, ကူးသည်၊ ကူးခတ်သည်(ဧရ)၊ ရွက် ယါခိုးစီး, ရွက်တိုင်ဖျား၊ ရွက်တိုင်ထိပ် ယါစူးခူး, ရွက်လက် ယါထံး, ရေကူးသည် ယါထုး, ရွက်ကိုိုး ယါလး, ရွက်ဖြင် ယါ၁ူး/၁ံးလး, ဆေးရွက်ကြီး ယါ(နိုးတား ယါ), အလံ ယါ(ဖါယါ), ဘထွေး ယါ(ဖုယါ), မိခင် သို့မဟုတ် ဖခင်ပါ ညီ သို့မဟုတ် ညီမ ယါ(မိယါ), မိထွေး ယါ(ဝဲယါ), မိခင် သို့မဟုတ် ဖခင်ပါ အစ်ကို သို့မဟုတ် အစ်မ ယါ(ယုးယါ/ယံးယါ), အကျင့်ပါသည်

@თა@

ယး, ရာဂဏန်း ယးဒုး, ရာခိုင်နှုန်း ယးလး့(အရှပ)/ရိလး့, ဖြို့ချသည်၊ ဖြို့သည် ယး(ဆၧဒုၭဆၧယး), စစ်မက်အင်္ဂါ ယး(လယး/ကယး), တစ်ရာ

@თა@ ယၪ, အသား၊ ငါး ကၢယၢ, ငါးယင့ ယ၊ကၭကပၧၩ့, ငါးတန် ယၪကၭကူၫယၢ့ႇ ကက္ကူရံငါး ယ၊ကၭကွ္ဇ္ဆ္, ငါးကျောက်ဖား ယၪကၭကၠၩ, ငါးတောင်စင်း ယၪကျီၭကျီၭ, ငါးဖျံ ယ၊ကၭစခၤ, ငါးမြင်း ယ၊ကၭတဖီး, ကသပေါင်း ယ၊ကၭဖလူ, ကဘီလူး ယ၊ကၭမး, ငါးခေါင်းပွ ယ၊ကၭရီး, ငါးယောင် ယ၊ကၭဝဲ, စုပ်ငါးမန်း ယ၊ကူးကူး, ငါးအိုက်၊ ကလငဲ့ ယာယ္ပါ, ငါးခ် ယာယ္ခ်ိန္, ငါးကြင်း ယ၊က္နီး့ဎွီၭ, မှော်ထွေး (တို့စရာ မှော်ပင်တစ်မျိုး) ယၪကျၭ, ငါးနက်ပြာ ယၢကျរမဲ့၊ ငါးစူးရ @@ယၪကျွၫ, ငါးသိုင်း ယၪခဲ့ၫ, ငါးမြွေကျား ယာချို့လာ, ငါးဖယ်အောင်း ကၢပဲဒထ္ခန္နဲႛ ငျးစင္း ယၪဂူအီၩ့, ငါးမြွေနဂါး ယၪဎဲၫ့မၞၪ, ငါးကျပ်တိုက်ခြောက် ယ၊စံးပီၫွ, ငါးဆီးအိမ်၊ ငါးစည်ဖောင်း ကာစ်နေ္ဖာ႔ကားခဲ့ပစ္ခ်န္း ငါးစင္ပစဂ္ ယၪဆၢ, ငါးကျည်း ယ၊ဆၢဎဲၫ့, ငါးကျည်းကျပ်တိုက်ခြောက် ယ၊ဆဲ့ၭ, ငါးကြော် ယ၊ဆဲႏ, ငါးခြောက်

ယာဆဲ့၊, ငါးချဉ် ယ၊ဆုးဒိုး/ယ၊ဆိုးဒိုး, ငါးနုသန်း ယာဆူာ, ငါးကြောင်း ယာဆီးခွဲနဲ့ ငါးစင်ရိုင်း ကာဆီးခွဲ့သွားမဲ့၊, ငါးဖင့်ယျှ ယ၊ရုႏွဖိ၊, ငါးသံချိတ် ယာထံၫ့, ငါးလင်ပန်း၊ ငါးဖရုံ ယ၊ထံၫ့တရီး, ငါးသင်္ဘောပေါက် ယ၊ထိ၊, ငါးဖောင်ရိုး ယာထုးထိုး/ယာထီးထိုး, ငါးပူတင်း ကၢထိုးဖျံနဲႛ ငါးခွေးလျှာ ယ၊ထီၢ့, ငါးရွှေ ကၢဒ္စ္မာ, ငါးဉ ကၢဒွာခွာ' ငျးဧဂြဲဓ ယ၊ဒီၩ့, ငါးရံခွိုင်း ယ၊နှၭ, ငါးမန်း၊ ငါးဆင်၊ ခုတ်ငါးမန်း ကၢၐး, ငါးစင်း ယ၊ဖ္၊၃ွန္/ယ၊ကၭကျဲၭ(အရှပ), ငါးဖျင်းသလက် ကၢဨန္ႛ ငါးဂည္ ယာဖျံၭ, ငါးဖယ် ယ၊ဖျူး၁ူ၊ဘီႏု/ယ၊ပူ၊ဘီႏ(အရုပ), ကသဘိုး ကၢဖျိန်စွာ' ငျးဘတ်ထွဲး ယၪဘၩ့ဒႆၭ, ငါးခုံးမ ယ၊ဘု၊ဖီၢ, ငါးမှုန်ကလေး ယၪဘွၩဖိၪ, ငါးဖြူကလေး ယာမဲ့နှဲ့ ငါးပုတ်သင် ယာမှ, ငါးရွေး ယာမျး့, ငါးမြင်းရင်း ယာမျႊထိနထံ, ငါးမြင်းအုပ်ဖား ယာလံၢ, ငါးရံ့ခေါင်းတို ယ၊လုံးချို့/ယ၊ချို့အႏဲ့, ငါးနောက်သွား၊ ငါးပက်လက် ယ၊လံ၊ဖိ၊, ငါးဝန်လိုစာ

ယာလူ, ငါးရံ့
ယာလူထူး/ယာလိးထူး, ငါးထွေ
ယာလီး့ဖိာ, ငါးတီကလေး
ယာဝီးမှt, ငါးမြစ်ချင်း၊ ငါးမျက်စံနီ
ယာအုာ, ငါးပိ
ယာအီး, ငါးမြွေထိုး
ယာအီးကလါ/ကားပနီး (အရှပ), ငါးရံ့ပနော်၊ ငါးရံ့သင်းအုံ
ယာ(ချီယာ/ဆာမံး့ယာ), အမဲသား
ယာ(ထိးယာ), ကြက်သား
ယာ(ထိးယာ), ကိုယ်ပူသည်
ယာ(အယာထံး့), မိုးခိုသား

@ယာ@
ယာ, ရှေ့
ယာဘႏ, နနွင်း
ယာဘႏ, နနွင်းခါး
ယာဘႏ, နနွင်းခါး
ယာဘႏ, နနွင်းမှုန့်
ယာဘႏ့မေ, နနွင်းမှုန့်
ယာ(ခါ့ယာ၁s), ခြေဖဝါး
ယာ(စူးယာ၁s), လက်ဖဝါး
ယာ(ထပ္ပေးယာ), ရှေ့သို့တက်
ယာ(ထပ္ပေးယာ), တစ်ကိုယ်လုံး
ယာ(ထပ္ပေးယာ), လက်ဝါးကပ်တိုင်၊ လက်ဝါးကားတိုင်
ယာ(လေးယာ), ရှေ့သို့
ယာ(လုံးလေးယာ), ရှေ့သို့
ယာ(လုံးလေးယာ), ရှေ့သို့
ယာ(လုံးလေးယာ), ရှေ့သို့
ယာ(လုံးလားယာ), ရှေ့သို့

@ယၤ@ ယၤ, စုတ်သည်၊ ပြဲသည် ယၤဒူ၊, ငှက်ပျောအူ ယးဖုၢ, ငှက်ပျောတုံး ယးမီး, တောငှက်ပျောပင် ယးဘူး, ဖီးကြမ်းငှက်ပျော ယး(ရှဲ့ယး), ဆင်းရဲသည် ယး(ရှဲ့ရှဲ့ယးယး), ဆင်းဆင်းရဲရဲ ယး(အရှဲ့ယး), သူ့ပုဆိုး စုတ်ပြဲသည် ယး(အနံးယး), သူ့ထမီ စုတ်ပြဲသည်

@ws@

ယၭ, တွယ်တာသည်၊ ခင်တွယ်သည် ယၭထၤ/ထိးဆၧာ့ယၭထၤ, လက်ခံသိမ်းယူထားသည် ယၭနေ့ပှရှၩအဆၧ, သူတစ်ပါးဥစ္စာကို သိမ်းယူထားသည် ယၭအမိ/ဖိၪ၁ၪယၭအမိ, မိခင်ကိုတွယ်တာသည်၊ ကလေးသူ့အမေကို တွယ်တာသည်

@ယ1ံ@

ယာ့၁ၭ, သနားသည်၊ ကြင်နာသည် ယာ့၁့၊့ယာ့၁ၭ, သနားကြင်နာသည်

@ကၢံ@

ယာ့, ရိုသေသည် လေးစားသည်၊ ရွံ့သည်
ယာ့(ခူးယာ့), ရွံ့ရသည်၊ ကြောက်ရွံ့ရှိသေရသည်
ယာ့(ခူးယာ့ခ်ိဳး), ရဲကြပ်
ယာ့(ခူးယာ့ခ်ိဳးခိုး), ရဲမှူး၊ စခန်းမှူး၊ ဌာနာအုပ်
ယာ့(ခူးယာ့ခ်ိဳးဆုံး), ရဲမှူး၊ စခန်းမှူး၊ ဌာနာအုပ်
ယာ့(ခူးယာ့မိဳး), ရဲ၊ ရဲသား၊ အာဏာသား
ယာ့(ခူးယာ့လး), ရဲစခန်း၊ ဂါတ်တဲ
ယာ့(ယူးယာ့), ရိုသေသည်
ယာ့(ယူးယာ့ပနကး), ရိုသေလေးစားသည်

@က်စဲ

ယၩ့, ခရမ်း၊ ဉနှစ် ယၩ့ခၪ၁ၪ, ခရမ်းခါးသီး ယႏွခူ၊, ဆူးလေပင်
ယႏွဲဆဲ့ ၁၁, ခရမ်းချဉ်သီး
ယႏွဲထံ့ မြှောက်သည်
ယႏွဲထံ့အစူ၊, လက်မြှောက်သည်
ယႏွံပြူနပြူနာ၊, ခရမ်းကစော့သီး
ယႏွံဖိုး၁၂/ယႏုက္နီ၊၁၂, ခရမ်းကြွတ်သီး
ယႏွံမွဲး, ချိုးစာကောက်ပန်း
ယႏွယါစူ၊, လက်နှစ်ဖက်မြှောက်ခါမြှောက်ခါပြုလုပ်သည်
ယႏွယါဒံန, အတောင်နှစ်ဖက်ကို ခတ်သည်
ယႏွယူ၁၂, တောက်ရပ်သီး
ယႏွဲသျှ, ခရမ်းသီး
ယႏု(ဆၢုံဒံ၊အယႏွဲ), ကြက်ဥအနှစ်

@ယး@

ယး, အရှိန်အဝါ၊ အရှိန်အဟုန် ယးဒိုး, ခါး ယးဒိုး, မြင့်မြတ်သည်၊ ကြီးမြတ်သည် ယးဒိုး, အရှိန်နှင့်တိုက်သည် ယး(ကယး), စိတ်ခြောက်ချားဖွယ်မြင်ကွင်း ယး(ကယးကဖး), စိတ်နှလုံး တုန်လှုပ်ခြောက်ချားရသည်အထိ မိန်းမောအံ့သြဖွယ်ရာအခြင်းအရာ ယး(ခဲးပူး), ခါးပုတ်၊ ခါးစည်း ယး(မဲးယး), ခါးပုန်း (အိမ်ခါးပုန်း)

@ယံး@

ယံး, ညီသည်၊ ညီညွတ်သည် ယံးယံးရှီးရှီး့, ညီညီညွတ်ညွတ် ယံး(ဆၧယံးဆၧရှီး့), ညီညွတ်မှု၊ စည်းလုံးညီညွတ်ခြင်း ယံး(ပအ့၊ယံးနီ၊ ပကရှီး့), ညီညာလျှင်ပြည်သာမည်

@ယံၪ@

ယံ၊(အရှပ), ညိုးနွမ်းသည်

ယံ၊(ပယံ၊/၁ံ့ပယံ၊), ကျွန်းသစ်၊ ကျွန်းပင်

@ယံ1@

ယံၫ/ဂံរ့, သက်ကယ်အပင် ယံၫခ့ၤ /ဂံၫခ့ၤ, သက်ကယ်ပျစ်၊ ပျစ်ပြီးသောသက်ကယ် ယံၫယါ/ယုၩယါ, နေကြ (သွားနေကြ)၊ အကျင့်ပါသည်၊ အကျင့်ဖြစ်သည် ယံၫလၪ/ဂံၢလၪ, သက်ကယ်

@ယံု@

ယံ၊, ကြာသည်
ယံ၊ဆံးအ၊လဲ၊/ယံ၊ဎွၩ့ဘဲၫ၁့၊လဲ၊, မည်မျှကြာသနည်း
ယံ၊နုးနုးလေ့၊, အလွန်ကြာသည်
ယံ၊နုး, ကြန့်ကြာသည်
ယံ၊ယံ၊, ကြာရှည်ခဲ့သော်၊ ကြာရှည်လျှင်
ယံ၊ယံ၊လေ့၊, ကြာမြင့်စွာ
ယံ၊လဲ၊, ကြာလွန်းသည်
ယံ၊ (ဆံးယံ၊လဲ၊), ဘယ်တုန်းကလဲ၊ ဘယ်တော့လဲ
ယံ၊ (ဖယံ၊), ပစ်တင်သည်

@ယံಽ@

ယံး(လၩ့ယံး), ညှိုးရော်သည် ယံး(လၩ့ယံးလၩ့ဘဲး), ညှိုးနွမ်းသည်

@ကုံး@

ယံး, ခဲသည်၊ ကိုက်သည် (ဦးခေါင်း) ယံး့(ခ်ိ၊ဎွံ၊ယံး့), ခေါင်းကိုက်သည် ယံး့(ယူယံး့), တိတ်ဆိတ်သည် ယံး့(ယူယံး့ဘျ၊့ယံး့), တိတ်ဆိတ်ငြိမ်သက်သည်

@ကုံ@

ယံ့၊ (အနုပ)/ဂံံ့(အရှပ), အိမ် ယံ့၊ (ယူယံံ့), ရေယုံနာ @ယ့္ၫ@ ယ္ၫ, စိမ်းသည် (အရောင်) ယ္ၫကျ္ဒ, စိမ်းရောင်ပကတိ၊ အစိမ်းရောင်သက်သက် ယ္ၫကျံးကျႏ, စိမ်းဖန့်ဖန့် ယ္ၢယဲဘႏ့ခဲၫ/ဒၪဆၧယ္ၢယဲဘႏ့ခဲၫ, ဖျား၍သို့မဟုတ် တစ်ခုခုကြောင့် စိတ်ထဲအရောင်အမျိုးမျိုးမြင်တွေ့သည် ယ္၊(အလွ့အယ့္ၫ), အရောင်အစိမ်း၊ အစိမ်းရောင်

@က်၊@

ယ့၊, စန့်သည်၊ မွှန်းသည် ယ့၊ထာ့လူ၊ယူး, စန့်ကုန်ပြီ ယ့၊ဘျs့, မွှန်းသည် (ဓားဖြင့်) ယ့၊ဘျs့ယာ, ငါးကိုမွှန်းသည် ယ့၊ဘျs့ယာအုာ, ငါးပိကိုမွှန်းသည်

@ယဲ@

ယဲ, ငါးဂဏန်း၊ တောက်ပသည်
ယဲဂၩ, ငါးယောက်
ယဲဆံ1, ငါးဆယ်
ယဲယၩ, ငါးရာ
ယဲယဲ, တလက်လက်(အရောင်)
ယဲယူ၊, ပြူးကျယ်တောက်ပစွာ (မျက်စိ)
ယဲ(ကယဲ), အားလုံး၊ အပေါင်း၊ ရှိသမျှ
ယဲ(ကယဲအီ၂), ရှိသမျှ၊ ရှိသလောက်
ယဲ(ဖဲ့ယဲ), လင်းရောင်တောက်ပသည်
ယဲ(ဖဲ့ယုံးယဲ), ပြိုးပြိုးပြောင်ပြောင် အလင်းရောင်တောက်ပသည်
ယဲ(ယုံးယဲ), ပြိုးပြိုးပြက်ပြက်တောက်သည်

@ဟဲ≀@

ယဲး, အမျှင်၊ စေးသည်၊ အခင် (ချည်) ယဲးဂူးလု့၊, အလွန်စေးသည် (ကောက်ညှင်းပေါင်း) ယဲးယူ, စေးပျစ်ပျစ်
ယဲး(ဒိ၊ယဲးဖံ၊), စေးအောင်ထောင်းထုသည် (ရွံ့)
ယဲး(ဘံးယဲးဖံ၊), စေးအောင်နယ်ရဖတ်ရသည် (ရွံ့)
ယဲး(လုံးခဲ့ 1၁၊ယဲး), ရွှေဖရုံသီးစေးသည်
ယဲး(လူ၊ကယဲး), ချည်ခင်တစ်ခင်
ယဲး(အယဲးထီး), အမျှင် ရှည်သည် (လျှော်မျှင်)
ယဲး(အယူအယဲး), အယီအရွဲ
ယဲး(အဲ့၊ယဲးအဆာ), စားမြှုံပြန်သည်

_ (၂)

ယဲာ့, စွေသည်၊ စောင်းသည် ယဲာ့မှၤ, မျက်စောင်း ယဲာ့(အမှၤယဲာ့), သူ့မျက်စိစောင်းသည်

@ကႈံ@

ယဲး, ဝေးသည်၊ ပုစဉ်းရင်ကွဲ ယဲးဂါ့ကို (ယဲးယုံးကို ပုစဉ်းရင်ကွဲအော်သံ ယဲးယဲးလုံ၊, ဝေးလံစွာ ယဲး့ဘံ၊ယ်၊ဘံ၊, အလွန့်အလွန်ဝေးသည်

@ယ်း@

ယ်း, နင်းသည် ယဲးထဲး, နင်းမိသည် ယဲးမီး, မောင်းထောင်းသည် ယဲးလဒုထဲဒု, သိပ်သွားအောင်နင်းချသည် ယဲးလဒုဘု၊, စပါးကိုနင်းခြွေချသည်

@თ¹⁵@

ယၧၩ, ကျွန်ုပ်၊ ကျွန်တော်၊ ကျွန်မ၊ ငါ ယၧၩဒဲနၧၩ, သင်နှင့်ကျွန်ုပ်၊ ငါနှင့်မင်း ယၧၩဒဲယမၢ, ကျွန်ုပ်နှင့်ကျွန်ုပ်၏ဇနီး ယၧၩဒဲအဝ္ဍၢ, ကျွန်ုပ်နှင့်သူ ယၧး(ဖ္၊လၢ့ယၧး), ကျွန်ုပ်ကို ပေးပါ ယၧး(လုးဒဲယၧး), ကျွန်ုပ်နှင့်သွားပါ

@თა1@

ယၧၫ(ပယၧၫ – အရှပ)/ခးဆၧာ့/ဂၪ့ခိၪအဆၧာ့, နယ်စပ်၊ ပိုင်းခြားထားသော မြေကြော

@m11@

ယၧာ့/ဎႜဎီၭ(အရှပ), ပွဲ့လျက် ယၧာ့(ကယၧာ့/ကၠၧၩ့ကိုၩ), လက်ဝတ်တန်ဆာဆင်သည် ယၧာ့ဘံၭ/ထၟၪဘံၭ, ပိတ်သွားအောင်ထေးသည် (လှေပေါက်) ယၧာ့(ကယၧာ့၁ၭ/ကၠၧၩ့အာ၁ၭ), ဆင်မြန်းသည်၊ ခြယ်သသည် ယၧာ့(ဆၭကယၧာ့/ကၠၧၩ့ထာ့ကိုၩထာ့၁ၭ), ကိုယ်ဝတ်တန်ဆာဆင်မြန်းသည်

@mis@

ယၧး့ထၪ့, တသည်၊ တမ်းတသည် ယၧး့ထၪ့အမံႏ, အမည်ကိုတသည် ယၧး့ဘၪဆၧ, သီချင်းဆိုသည် ယၧး့ယၧး့, တိတ်ဆိတ်ငြိမ်သက်အေးချမ်းစွာ ယၧး့(ဂၪ့ဆၧယၧး့ဆၧ), တမ်းတငိုကြွေးမြည်တမ်းသည် ယၧး့(ဒိဒ္နယၧး့ – အရုပ)/ဒိဒ္နယိႏ့, ယင်ပျား

@nn::@

ယၧး(အလယၧး), အလေးချိန်

@ယု@

ယု, မျိုသည်၊ မျိုချသည် ယုချီး, မဝါးဘဲမျိုချသည် ယုလႏ့, မျိုချသည် ယုလႏ့ကွံs, ကွိကနဲမျိုချ၊ တစ်ချက်တည်းဝင်အောင်မျိုချ ယုလႏ့အဆၧ, အစာကိုမျိုသည် (မြွေ) ယု(ကယုကစုး), တိတ်တိတ်ဆိတ်ဆိတ် @ယုး@ ယုး, ရွက်သည် ယုးရှီ၊, မကိုင်ဘဲရွက်သွားသည် ယုးထၤဆေးဘီး့, အထုပ်ကိုရွက်ထားသည် ယုးထံး, ရေအိုးရွက်သည် ယုးယါ/ယံးယါ, အကျင့်ပါသည် ယုး(မႊယုး/မႊယုးယါ/မႊယုၢယါ), အကျင့်လုပ်သည် ယုး(မႊယုးဆား၁ၭအွံး), သီချင်းကျင့်သည်

@ယု၊ @
ယု၊, ငုပ်သည် (ရေ)၊ အရပ်အမောင်း
ယု၊ထံ၊, ရေငုပ်သည်
ယု၊နှ, ငုပ်၍ရသည်
ယု၊မှ၊ /ဒာဆာထံ၊အာ့၊ /မှ၊ခံs, မျက်စိမှုန်သည်
ယု၊လး့ထံ၊, ရေထဲငုပ်သွားသည်
ယု၊အာs, တွန့်ဆုတ်သည်၊ တွေနေသည်
ယု၊ (ထုးထီ၊ထာ့အယု၊ /ထုးထီ၊ထာ့အဂႏွ), အရပ်ရှည်လာသည်

@ယုႏ့@ ယုႏ့, ဟိန်းသည်၊ မာန်ဖီသည်၊ တေးချင်း ယုႏဆၧ, ဟိန်းသည် (ခြင်္သေ့၊ ကျား၊ခွေး) ယုႏဘၪအနိန, တေးဆိုသည် ယုႏယဲ, ပြိုးပြိုးပြက်ပြက်၊ ဖိတ်ဖိတ်တောက်သည် ယုႏယဲဘႏခဲၫ, လျှမ်းလျှမ်းတောက်သည် ယုႏ့(ဆၧယုႏဘၪ), တေးသီချင်း

@ယုၢ့@ ယုၢ့(မ့၊လၩ့ယုၢ့/မ့၊လၩ့ရှ၊), မျက်နှာညိုးငယ်သည်

@ယူ@ ယူ, လွမ်းဆွတ်သည်၊ ကြွက် ယူခဲၢ့ကျs/လယါ, သူတစ်ပါးသို့မဟုတ် အခြားအပင်ကိုမှီ၍ အသက်ရှင်သူ သို့မဟုတ် အပင်၊ ကပ်ပါးကောင်
ယူဂၢ့, သင်းခွေချပ်ကောင်
ယူထံ၊, ရေကြွက်
ယူထိs, မြေကြွက်ကြီးမျိုး
ယူဒိႏဝဲႏဲ့, ဆင့်(အိမ်)
ယူနၧာ့/ယူစူးနိုs/ယီး, ကြွက်စုတ်၊ ကြွက်ကတိုး
ယူဘွဲ့ပေး, ကြွက်ဝမ်းဖြူ
ယူယံံ့၊, ရေယုန်နာ
ယူယံံ့, တိတ်ဆိတ်သည်
ယူယံံ့ဘျဲ့ယံံ့, တိတ်ဆိတ်ငြိမ်သက်သည်
ယူ(ဆံံ့ယူ၁s), လွမ်းသည်၊ လွမ်းဆွတ်သည်
ယူ(မီး့ဘာ၁sယူ), လွမ်းဆွတ်သတိရအောက်မေ့သည်

@ယူး@
ယူး, ပျံသည်၊ ပျံသန်းသည်
ယူးထာ့, ပျံတက်သည်
ယူးဖျး, လန့်၍အမှတ်တမဲ့ထပျံသည်
ယူးဘျာ့, သွေလှန်သည်၊ တစ်ခြမ်းစောင်းသည် (နှီး)
ယူးဘျာ့ထာ့, ရှပ်၍ပျံတက်သည် (လေယာဉ်)
ယူးလႏု, ပျံဆင်းသည်၊ ပျံ၍ဆင်းလာသည်
ယူး(ကဘႏံ့ယူး), လေယာဉ်ပျံ
ယူး(ရှာယူးဘျာ့), နှီးတစ်ဖက်ပါးသည်

@ယူ၊@ ယူ၊, လေချွန်သည် ယူ၊အနိၭ, ပါးစပ်ကလေချွန်သည်

@ယူ၊ @ ယူ၊, ကျောင်းသည်၊ ထိန်းသည် ယူ၊ချ၊, အလွန်လေးသည် ယူ၊ချီ, နွားကျောင်းသည် ယူ၊စိၩအစူ၊, လက်ကိုလှမ်းလိုက်သည် ယူးထဲ့စူး, လက်မြှောက် ယူးပနါ, ကျွဲကျောင်းသည် ယူးဝိုး, သိုးထိန်းသည်၊ သိုးကျောင်းသည် ယူး(ကစူးယူးယူး), အနာပြည်တခုတ်ခုတ်နှင့်ကိုက်သည် ယူး(ဆးယူးဆးဖျဲး), စုန်းကဝေ ယူး(ဆီးယူး), စွဲနပဲ၊ စွဲလုံ့လ ယူး(ဎးးယူးချး), နှင့်နေအောင် လေးသည် ယူး(ဖျးခိုးယူးယူး), ခေါင်းတညိတ်ညိတ်နှင့်ညိတ်သည် ယူး(မုံးခံးယူးယူး), ခေါင်းတညိတ်ညိတ်နှင့်ငိုက်သည်

@ယူၭ@

ယူး, ပြီးပြီဟု အတိတ်ကာလကို ဖော်ပြသည့်စကား၊ ဥပမာ ဂီး့ယူး – ပြီးပြီ၊ ထီး့ယူး – ရောက်ပြီ၊ ဒ၊ယူး – တွေ့ပြီ၊ မးယူး – လုပ်ပြီ၊ လုံးယူး – သွားပြီ ယူးယံ့, ရိုသေသည် ယူးယံ့ဆံးမှုး, အလုပ်ကိုလေးစားပါ ယူးယံ့ဆံးမှုး, အရုိန်ကိုလေးစားပါ ယူးယံ့မိဖါ, မိဘကိုရိုသေပါ ယူးယံ့ခံဖါ, မိဘကိုရိုသေပါ ယူးယံ့၁းရှါ, သက်ကြီးသူကိုရိုသေပါ ယူးယံ့ဆံးဘိဲ့ဆံးဘား, ဘာသာတရားကိုလေးစားပါ

@ധ്@

ယိ, ငုပင်၊ ကြည့်သည်၊ ကြည့်ရှုသည်
ယိကျဲ့, စောင်းကြည့်သည်၊ မျက်စောင်းထိုးသည်
ယိခွါ, ကြည့်စမ်း၊ ကြည့်ပါ၊ ကြည့်လော့၊ ရှုလော့
ယိခ့၊ထဲး, လှည့်ကြည့်သည်
ယိဂူ ၂, ချောင်းကြည့်သည်
ယိစဲးထဲ့ ၂, မျက်တောင်မခတ် စိုက်ကြည့်သည်
ယိစိးထဲ ၂, မျက်တောင်မခတ် စိုက်ကြည့်သည်
ယိစိးဆံ ၁ သုံးစုံကို မျှော်ကြည့်သည်
ယိစိးဆံ ၁ သုံးစုံကို မျှော်ကြည့်သည်
ယိစိးဆံ ၁ သုံးစုံကို မျှော်ကြည့်သည်
ယိဆံ ၁ သုံးလုံး ဂုံ ကိုကို သို့သည်

ယိဆီ 1့မီ 1့, တွေးတောဆင်ခြင်သည် ယိထរ့, ကြည့်နေသည် ယိထံၢလိဆၭ, သေချာစွာ ကြည့်ရှုစစ်ဆေးသည် ယိထဲႏွခွါထဲႏှ ကြည့်ရှုစောင့်ရှောက်သည် ယိဒီနဲ့, အတုယူသည် ယိနဲ့့, ကြည့်ရှုမှတ်သားသည် ယိနဲ့၊့ထၤ, ကြည့်ရှုမှတ်သားထားသည် ယိဖၤခ္ဂံၤ, လျစ်လျူရှုသည် ယိဖၧၩ့, ကြည့်နေသည် (ပွဲကြည့်သကဲ့သို့) ယိမ့၊, မျက်နှာလိုက်သည် ယိယဲနယို၊, ဝေးဝေးကြည့် ယိလါ, မျှော်လင့်သည် ယိလႏွစူ၊ထီး, ကိုက္ခဏကြည့်သည် ယိလဒဲ့ထံးလဒဲ့ဆဲ့နှဲ့ စေ့စေ့စပ်စပ်ကြည့်သည် ယိလံးယိလဲ, စာပေကျမ်းဂန်ကို ကြည့်ရှုလေ့လာသည် ယိလိរ, နည်းခံသည်၊ နည်းယူသည် ယိလီးလီးတီးတီး, အမှန်ကို အမှန်အတိုင်း ကြည့်ရှုသုံးသပ်သည်၊ ဖြောင့်ဖြောင့်မတ်မတ်ကြည့်သည<u>်</u> ယိထံး, ငုရွှေပင် ယိမိ၊ထၪ့, မော့ကြည့်ပါ ယိဒိ၊ဆံးအာ၊, မျက်နှာကြီးငယ်ကြည့်သည် ယိ၁ၪ, ငုသီး

@ယိး@ ယိးခရိ/ယိးခြိ, မွန်လူမျိုး ယိး၁ံ၁၁ဲာ့၁ံ၊, မွန်လူမျိုး ရှမ်းလူမျိုး

@ယိ၊@ ယိ၊(ပယိ၊ – အရှပ), ချိန်သည်၊ ရွယ်သည် ယိ၊(အါ့ယိ၊/ဘါယိ၊), စိုးရိမ်သည် ယိ၊(အါ့ယိ၊အာ့မီး့), စိုးရိမ်ကြောင့်ကြသည် @ယိး@
ယိႏ, အညွန့်၊ နက်စောက်သည်
ယိးလဲ့၊, အလွန်နက်သည်
ယိးယိုးလဲ့၊, နက်နက်နဲနဲ၊ အထူးနက်ရှိုင်းစွာ
ယိုး (ထံးယိုး), ရေနက်သည်
ယိုး (ထံးလုံးယိုး), ဘူးညွန့်
ယိုး (ယဲးယိုး), အလွန်ဝေးသည်
ယိုး (ဆမမးယိုး), တွင်းနက်သည်
ယိုး (ဆမားယိုး), တွင်းနက်သည်
ယိုး (အယိုးဆုံး), အညွန့်ဖျားကလေး
ယိုး (အယိုးထုံး), အညွန့်တုံးသည်
ယိုး (အယိုးထုံး), အညွန့်ပုတ်သည်

@ယိး @
ယိး, ထမ်းသည်၊ ရောင်ရမ်းသည်
ယိးဆေးဘီး့, အထုပ်ထမ်းသည်
ယိးလ ့ ဖီးလ ့ ရောင်ရမ်းနေသည်
ယိးလ ့ သေးကျူးသ , ငှက်ပျောသီးထမ်းချသည်
ယိးလ ့ သံု့မှ, ထင်း ထမ်းချသည်
ယိး (စူးယို အေးယို နေ), လက်ရောင်ခြေရောင်သည်
ယိး (ဆာဆားယို နေတဲ့), ရေဖောရောဂါ
ယို (ဆာဆုံးဆားယို နေ), ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုး
ယို (လ းယို အေးသုံး), လဆန်းရက်
ယို (လွှဲ ဆားယို ဆေး), သယ်ဆောင်ထမ်းပိုးသည်

@ယိၢ့@ ယိၢ့(၁ၧၢ့ယိၢ့ – အရှပ)/၁ၧာ့ခဲၫဘံၩ, မည်းချိပ်နေသည်၊ နက်ကြုတ်နေသည်

@ယိႏ့@ ယိႏ့(အိႏယိႏွ), အူသည် ယိႏ့(ထွံ၊အိႏ့ယိႏွ), ခွေးအူသည်

@ယီး@

ယီး, ဤ၊ ဤဟာ၊ သာသည်(နေ)၊ လင်တစ်ဦးတည်းယူထားသည့် မိန်းမနှစ်ဦး၏ အခေါ် ယီး(ကက္၊ယီး), ဤတစ်ကြိမ် ယီး(ကဂးယီး/လဂးယီး), ဤတစ်ယောက် ယီး(ကဂၢယီး/လဂၢယီး), ဤညနေ၊ ယနေ့ညနေ ယီး(ကဂ်ီးယီး/လဂ်ီးယီး), ဤနေ့နံနက်၊ ယနေ့နံနက် ယီး(ကဆိုးယီး/လဆိုးယီး), ဤဘဝ ယီး(ကဒီးယီး/လဒီးယီး), ဤတစ်သိုက်၊ ဤတစ်တိုက် ယီး(ကန္းယီး/လန္းယီး), ဤည ယီး(ကန်းယီး/လန်းယီး), ဤနေ့ယနေ့ ယီး(ကပၢယီး/လဖၢယီး), ဤလူတွေ၊ ဤအရာတွေ ယီး(ကယီးယီး/လယီးယီး), ဤနွေ၊ ဤနွေချိန်ခါ ယီး(ကရ္ဂယီး/လရုယီး), ဤမိသားစု တစ်သိုက် ယီး(ဎ္ဂႏ္ၿပီး), ဤမျှ ယီး(ဆၧယီး), နေသာသည် ယီး(ဆၧယီးခၢ), နွေအခါ၊ နွေရာသီ ယီး(ထၧာ့ယီးလၭ), လင်တစ်ယောက်သာရှိသော မိန်းမနှစ်ဦးကို ခေါ် ပုံ ယီး(ဘိုးယီး), ယခုပင် ယီး(မံး့ယီး – အရှပ)/မံၫယီး, ကြောင် ယီး(အထီဘိႏွနဲ့ ့ယီး), ဤအချိန်အခါမျိုး ယီး(အယီး), ဤဟာ၊ ဤအရာ ယီး(အနီ၊အယီး), ထိုအရာဤအရာ

@ယီၫ@

ယီး, လွယ်သည်၊ လွယ်ကူသည် ယီးကဲ့ လွယ်လင့်တကူ၊ အလွန်လွယ်သည် ယီးကဲ့ လွယ်လိုက်တာ ယီးတီး, လွယ်တာပေါ့ ယီးဖိုးဘိုးအား, မလွယ်လှပါ ယီးဘဲ့သား, အသင့်အတင့်သာလွယ်သည် ယီးယီးဖိုးလီး, လွယ်လွယ်လေးပါ ယီးအာ့း, မလွယ်ပါ @ယီး့@ ယီး့, ကြိုးကြာငှက် ယီး့ဒံ၊, ကြိုးကြာငှက်ဉ ယီး့ဝဲး/အာ့ယီး့ဝဲး, ကြိုတင်ပူပန်သည်

@ယီံ့@ ယီံ့, ပူးကောင် ယီံ့လႏဲ့ခဲ့(အရှပ)/စီံ့လႏဲ့ခဲ့, ခြေဆင်းသည်

@ယီး့@ ယီး့(ယူယီး့), လွမ်းဆွတ်သည် ယီး့(ဆၧယူဆၧယီး့), လွမ်းဆွတ်တသသည် ယီး့(တယီး့), ကျားလျှာ(လက်သမားသုံး) ယီး့(ယူအဲ့းယီး့အဲ့း), လွမ်းစရာ ဆွေးစရာမဟုတ်ပါ

@ယီး@
ယီး, ကြွက်ကတိုး၊ ထိုးကွင်း၊ ယောင်အော်သည်
ယီး(အရှပ)/ယွ့ (လယီး/လယွ့့), တစ်ပိုဒ် (သီချင်း)
ယီးလဘီး့/ယီးကဘီး့, ကြွက်ကတိုးတစ်ကောင်
ယီး၁့ , ယောင်တတ်သည်
ယီးအီ ၊/အယီးအီ ၊, ထိုးကွင်းရှိသည်
ယီး(ထၭခိ၊လယီး/ထိၭခိ၊လယွ္တ), သီချင်းတစ်ပိုဒ်

@ယွါ@ ယွါ(လႏုယ္ပါ), အောက်နိမ့်သွားသည်၊ အောက်လျှိုးသွားသည် ယွါ(ကိၢ္ဒာ၊လႏုယ္ပါ), လောက်စာလုံးပစ်မှတ်အောက်နိမ့်သွားသည် ယွါ(ဂၭဖၭယွါယွါ), လွှားကနဲ လွှားကနဲ လှမ်းသွားသည် ယွါ(နါကဲဲ့နါယွါ), ပြောရခက်သည်၊ ခေါင်းမာသည်

@ယွး@ ယွး, ဘုရား၊ စီးဆင်းသည်၊ မျှောသည် ယွး/ကဆါယွး, ဘုရားသခင် ယွး(အရှပ)/နွး, မှန်၊ ကြည့်မှန် ယွးဒိ၊မ့၊ (အရှပ)/နွးထိးမ့၊/နွးဒိ၊မ့၊, မျက်မှန် ယွးလႏ့, စီးဆင်းသည်၊ စီးကျသွားသည် ယွး(လႏ့ယွး), မျှောသည် ယွး(ထိ၊လႏ့ယွး), မျှောချသည်၊ မျှောပစ်သည်

@ယွ့ @ ယွ့ (အနပ)/ယီး (အရှပ), ပိုဒ်(သီချင်း)၊ သံစဉ်၊ သံပုံ ယွ့ (ထၭဓိၪကယွ့ – အနပ/ထၭဓိၪလယီး – အရှပ), သီချင်းတစ်ပိုဒ် ယွ့ (အယွဲ့ဘဲၫ၁့၊လဲ၊), သံစဉ်ဘယ်လိုလဲ၊ သံပုံဘယ်လိုလဲ

@ယွာ့@ ယွာ့, ခုတ်ဖျင်သည် ယွာ့ချံးဝါ, လှော်တက်ကို ခုတ်ဖျင်သည် ယွာ့ဂံံံ့ထုံ့, အိမ်တိုင်တွက်သစ်ကို ခုတ်ဖျင်သည်

@ရ@ ရါထနါ, ရွတ်ဖတ်သရဇ္ဈယ်လုပ်သည် ရါ(ခရါ), ထွန် ရါ(ခရါဖိၪ), ထွန်ခြစ် ရါ(အမူးအရါ), အမှုအခင်း

@ရး@ ရးလႏ့အလူ/တရးလႏ့အလူ, အသံလွှင့်သည် ရး(နးရး၁၂), နာနတ်သီး ရး(လႏုရူးလႏုရး), ကိုင်းညွတ်အုပ်ဆိုင်းနေသည် (သစ်ကိုင်း)

@ရာ@ ရာ(တရာထာ့အမ့), အမြီးကို ဖြန့်သည် (ငှက်) ရာ(မၩရာရာ/လုံးရာရာ), မြန်မြန်လုပ်သည်၊ မြန်မြန်သွားသည် ရာ(၁ံာ့လာဝာလါ၁ံ၊ ၁ီၫရာရာ), သစ်ရွက်ခြောက် ဝါးရွက်ခြောက်ပေါ်လှုပ်ရှားသည် @ฤ1@ ရ၊(ဆရၢ), ဆရာ ရၫ(မိရၫ), ပုလဲ၊ ပုလဲထုတ်၍ရသော ဂုန်းကောင် @வு@ ရ၊(လရ၊ – အရှပ), ငရဲ ရ၊လ၊, ဝက်လာ ရ၊ (ဆရ၊ – အရှပ), ဆေးရိုးလှော်သော မြေအိုးကြီး ရ၊ (မရ၊လဲ၊ – အရှပ), ဟုတ်မည်မထင် ရေးမှာ, ငရဲမီး ရးမူးအားႏွဲ့, ငရဲမီးခဲ ရ၊ (ဖ၀၊လရ၊), တာ၀ရငရဲ @ရၢ့@ ရၢ့၀ဲၩ, လျာထားသည် ရာ့(ကမံတံၫရာ့ဝဲၩ၁ၭ), အရန်ကော်မတီ ရာ့(စုၩရာ့), စီရင်သည်၊ ဆုံးဖြတ်သည် ရာ့(ဆရာ့), စာရင်း ရာ့(ဆရာ့ပထး), စာရင်းအင်း ရာ့(တရာ့), တံခါး ရာ့(တရာ့ခနေ့), တံခါးခုံ ရာ့(တရာ့ခို၊ထိန/တရာ့ဖိုးထိန), တံခါးဝ၊ တံခါးပေါက်ဝ ရာ့(တရာ့မု), တံခါးမ ရာ့(တရာ့လၪ), တံခါးရွက် ရာ့(တရာ့လံး), ပြတင်းပေါက် ရာ့(ပဲဲ့တရာ့), ခြေကျော်တံခါး @ရး@ ရးလႏ၁ၭ, လူထွက်သည်၊ ရှင်လူထွက်သည် ရး(ခရး), တောင်းသည် ရး(ခ်ီးရး), ရှေ့နေ

ရး(အ1့ခရး), တောင်းစားသည်

@ရံး@ ရံး(နးရံး), နာရီ ရံး(နးရံးခဲးစူ၊), လက်ပတ်နာရီ ရံး(နးရံးဘျးတ၊ႏဲ့), တိုင်ကပ်နာရီ

@ရံၫ@ ရံၫဖီၭ (အကလ Report), ပြန်ကြားစာ ရံၫရီၫ, အရွက်ကြွေကုန်၍ အကိုင်းအခက်သာ ကျန်တော့သည်သစ်တော ရံၫ (ဖရံၫဘုၪ)အရှပ, စပါးလှေ့သည် ရံၫ (မရံၫမရူၫ), ဆူဆူညံညံ သုတ်သီးသုတ်ပျာ

@ရံး@ ရံး, ရစ်ခွာသည် ရံးထဲ့း၁ံ့း, သင်းသတ်သည်၊ သစ်ပင်ကို အခေါက်ပတ်လည်ရစ်သတ်သည် ရံးရူး/ဂံးဂူး, ပွတ်တိုက်သည် ရံးဝးဝး, ပတ်ပတ်လည်ရစ်ခွာသည် ရံး၁ံ့း, သစ်ပင်ကိုရစ်ခွာသည် ရံး(လဲဲ့းရုံး), ဝင်ရိုး၊ လှည်းဝင်ရိုး

@ရံး@ ရံး, ပေ ရံးထံး(ရံးထု၊ – အရှပ), ပေပင် ရံး(ကူးတရံး), အရေဖျားလှီးသည် ရံး(ထရံး), စားရိတ်

@ရာ့@ ရာ့ရာ့, ပိုးကောင်နှံကောင်များမြည်သံ ရာ့(၁ရာ့ဒူ႕), ဇရစ်ရိုး

@ရာ့@ ရာ့ရာ့, အဆက်မပြတ်စီးကျသည်

```
ရာ့(ဆံ၊ဆ၊ရာ့ရာ့), ဆီးဆက်ခါပေါက်သည်
ရာ့ (ယွၩလၩ့ရာ့ရာ့), ဆက်ခါစီးဆင်းသည်
@ရၭ@
ရန္(ကရန္ၿဖဴ႕ႏွ – အရှပ)/မရီးဖဴ႕ႏွ, လျိုမြောင်ထဲ
@ရဲ@
ရဲ၁ံၢ, အနူဆေး
ရဲ(ထရဲ – အရှပ)/ဆၧဎဲၩ, ဒရယ်
@ရဲၫ@
ရဲၫ(ဆၧအရဲၫ), မိမိလုပ်မိသော မကောင်းမှုအပြစ်၊ ငရဲ
ရဲၫ(ဆၧအရဲၫကဘၪနၧၩ), သင် ငရဲကျမည်
@ရဲ့@
ရဲး့(ကရဲး), ချွန်း (ဆင်)
@ရဲး@
ရဲး(ခရဲး), တလင်း
ရဲး(ဘု၊အီ၊ခရဲးဖၧၩ့), တလင်းထဲစပါးရှိသည်
@911@
ရၧၬ, ဂုံနီအိတ်
@q<sub>4</sub>s@
ရၧၭ(ပရၧၭ၁ၪ – အရှပ) ၁ၭၥွံၪ၁ၪ(အနပ), ရှောက်သီး
ရၧၭ(ပရၧၭဆၧာ့၁ၪ), ရှောက်ချိုသီး
@a1s@
ရၧၩ့(တရၧၩ့), ဒိုက်ဖတ်
```

@d1j@

ရၧာ့(ခရၧာ့), အသင်းအဖွဲ့၊ ခြံဝင်း ရၧာ့(ဆၧပရၧာ့), သတင်း၊ စာလွှာ၊ သတင်းစာ ရၧာ့(ပရၧာ့လၩဲ့), သတင်းကြားပြောသည်၊ သတင်းပို့သည် ရၧာ့(ဆၧ၁ၭထိ၊ပရၧာ့), ကောင်းသောသတင်း၊ ဝမ်းမြောက်ဖွယ်သတင်း

@d1i@

ရၧၪ့ရၧၪ့(အရှပ), တအိအိ၊ ကြီးမားသောအရာ၊ တိရစ္ဆာန်ရွေ့လျားသွားလာပုံ ရၧာ့(ကဆၢုလုၩဆၧရၧၪ့ရၧၪ့), ဆင်ကြီးတအိအိနှင့်သွားသည်

@ရၧး@ ရၧးစၧး, ရိုင်းစိုင်းသည်၊ ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်းသည်

@ရုး@ ရုး(တရုးလႏဲ့), ခါချသည်၊ လှုပ်ခါချသည် ရုး(ထိ၊တရုး), လှုပ်ခါ (အပင်၊ အကိုင်း)

@ရူ@ ရူထဲး့(အရှပ)/အာ့လိၢလၫ့, ပြန်ရုပ်(နေလှန်းအဝတ်)

@ရူး@ ရူး(တရူး/ဆၧရံ၊ခိၪ), တရုပ်လူမျိုး ရူး(၁ရူး), ခံတောင်း၊ ခေါင်းရွက်ခံတောင်း ရူး(ကျူးလဲ့၊ ရူးရူး), တရွတ်ဆွဲသည်

@ရိ@ ရိလ²့, ဖြိုဖျက်သည်၊ ဖြိုချသည်၊ ဖျက်ချသည်

@ရိုး@ ရိုး၁န့ၫ/ရိုး၁န့ၫခဲၫ့, ပဲ့ကိုင်သည် ရိုး(၁ရိုး), ဘုရားကျောင်း၊ တရားဇရပ်၊ ဥပုသ်ဇရပ်

@ရိႏ့@

ရိႏ့, ရုံး ရိႏ့(ခးရိႏွ), ဌာနရုံး ရိႏ့(ခးဒီ၊့ရိႏွ), တိုင်းရုံး ရိႏ့(ဆၨၩခးဒီ၊့ရိႏွ), ပြည်နယ်ရုံး ရိႏ့(ပုဒိ၊ရိႏွ), အစိုးရရုံး

@ရိႈ@

ရီး, ကနားဖျင်၊ ခေတ္တအသုံးပြုရန်တဲအိမ်

@ရီ@

ရီ, ပလိုင်း၊ ပလုံး(တောင်း) ရီ၁ံာ့, ရသမ်ပင်

@ရီ1@

ရီၫ (ထံၫယွၩလၩ့ရီၫရီၫ), ရေစီးဆင်းသံ ရီၫရီၫရၪရၪ, သစ်ရွက်ဝါးရွက်ခြောက်ပေါ်လှုပ်ရှားသံ

@ရီ၊@

ရီ၊, ဂဟေဆော်သည် ရီ၊ဎု၊ထ၊, ဂဟေဆက်ထားသည်

@ရီး@

ရီးခ်ီ (နဲ). ၈း၁၁), ဒေါနရွက် ရီး(ကၭရီး), ငါးယောင် ရီး(မရီး – အရှပ)/လိးဆၧဆၢ, ကျောက်ရောဂါ ရီး(မရီးဖၧၩ့ – အနုပ/ကရၭ့ဖၧၩ့ – အရှပ), လျှို့မြောင်ထဲ

@ရုံ@

ရွံ, ရွေးပါ၊ ရွေးသည် ရွံထ[ွ]/ရွံချိၤထ[ွ], ရွေးကောက်သည် ရွံန့, ရွေးယူပါ၊ ရွေးယူသည် ရွံအာ့ထုၢ့ထ[ွ], ရွေးကောက်တင်မြှောက်သည် ရွံအာ့ထုာ့ထာ့ခိုးနါ, ခေါင်းဆောင်ရွေးကောက်တင်မြှောက်သည် ရွံအာ့ထုာ့ထာ့အဘီး, ကိုယ်စားလှယ်ရွေးကောက်တင်မြှောက်သည်

@ရွ ့@ ရွ ့(ကရွ ့ဎး), တစ်မျိုးတည်း၊ တစ်စားတည်း၊ တစ်တိုက်တည်း ရွ ့(ကရွ ့နီ J), ထိုအမျိုးအစား၊ ထိုအတိုက် ရွ ့(ကရွ ့ယီး), ဤအမျိုးအစား၊ ဤအတိုက် ရွ ့(ပုရှ းကရွ ့နီ J), ထိုလူတိုက်သည် ရွ ့(ပုရှ းကရွ ့ယီး), ဤလူတိုက်သည် ရွ ့(ပုရှ းအရွ ့နီ J), ထိုအမျိုး၊ ထိုအသိုင်းအဝိုင်း ရွ ့(ပုရှ းအရွ ့နီ J), ထိုအမျိုး၊ ဤအသိုင်းအဝိုင်း

@ရွး့@ ရွး, ကျပ်တစ်ဆယ် ရွးလႏ့(အရှပ), ပျဉ်ကိုချခင်းသည်(အိမ်) ရွး့(ကရွး), အချိန်တစ်ဆယ်ကျပ်သား၊ ကျပ်တစ်ဆယ်သား ရွး့(ကရွးယဲဘး), အချိန်တစ်ဆယ်ငါးကျပ်သား၊ ငွေတစ်ဆယ်ငါးကျပ် ရွး့(ယဖးယဲရွး့), အချိန်တစ်ပိသာငါးဆယ်သား ရွး့(ယဲရွး့), အချိန်ငါးဆယ်သား

@လ@
လ(အရှပ)/က(အနပ), တစ်
လကၭဘၪ/လကၭလၧၩ့, မကလေး၊ မျှမကသေး
လကုၤ(အရှပ)/ကကုၤ, တစ်သိန်း
လခိလချံာ့, မပူမအေး
လခိၪ/ကခိၪ, တစ်ရှဉ်း(နွား)
လခီၢဖၩ/ကခီၫဖဲး့, တစ်ဖက်တည်း၊ တစ်ခြမ်းတည်း
လခွဲ့့့/ကခွဲ့့, တစ်ယာက်
လဂၩလါလါ, ယောက်တိုင်း၊ လူတိုင်း
လဂၩၓီး့လဂၩ, တစ်ယောက်ပြီး တစ်ယောက်
လဂၩဒၪလ္ဍၤ, တစ်ယောက်တည်းပင်လျှင်

လဂၩတိၭနိၭ, တစ်ယောက်ထီးတည်း လဂ္ဂၩ, ပါနှင့် လဂ္ဂၩဘၪ, မကောင်းပါ လဂဲ၊ဘ၊, မစပ်ပါ(ငရုတ်သီး) လဂ်ဲဘာ၊, မလာပါ လဂ်ီ/ကဂ်ီ, တစ်အုပ်(နွား) လစိုး/ကစိုး, တစ်မိုက် လစီ့၊, တစ်နေရာ လစီးစီး, တစ်နေရာရာ လစီးလါလါ, မည်သည့်နေရာမဆို၊ နေရာတိုင်း လဆံ/ကဆံ, တစ်ကိုင်၊ လက်တစ်ကိုင် လဆံၫ/ကဆံၢ, တစ်ဆယ် လဆ႑/ကဆ႑, တစ်ဆင့် လဆီး/ကဆီး, တစ်စုံ၊ တစ်ရံ လတီး့/ကဖျို့, တစ်လုံး (မျက်စိ) လတၨၢၭ/ကတၨၢၭ, တစ်ကုဋေ လထၫ/ကထၢ, တစ်ထွာ လထု/ကထု, တစ်စည်း လထူ/ကထူ, တစ်သီ၊ သီတန်နှင့်တစ်ခု လထို့/ကထို့, တစ်အိတ် လထီး / ကထီး, တစ်ထောင် လထီး/ကထီး, တစ်ဆုံစာ(မောင်း) လဒ္န/ကဒ္န, တစ်တောင်း လဒုၩ/ကဒုၩ, တစ်တောင် လဒိႏ္/ကဒိႏႇ တစ်မြို့ တစ်အုံးတစ်သိုက် လဒီ္န္/ကဒီ္န္, တစ်စု၊ တစ်ဖွဲ့၊ တစ်အုပ်စု လနုး/ကနုး, တစ်ည လန္၊/ကတ္ခု, တစ်တင်း လနံး/ကနံး, တစ်နေ့ လနဲ့ / ကနဲ့, တစ်ချို့ အချို့ လနး/အလနး/အဒၢ့ဎၩ့, အနံ လနို့/ကနို့, တစ်ထောင့်

```
လပီး, လှိုင်း၊ ရေလှိုင်း
လပီးဘွားခ်ိုး, လှိုင်းခေါင်းဖြူ
လပို့ ကပို့, တစ်ပုံ၊ တစ်ပုံတစ်ခေါင်း
လဖၪ, တတွေ၊ အပေါင်း
လဖၭ/ကဖၭ, တစ်ပွင့်
လဖၧာ့, တစ်ကြိမ်၊ တစ်ခါ
လဖၧာ့လထါ(အရှပ)/ကကၠၪကဆါ, တစ်ခါတစ်ရံ
လဖုၫ/ကဖုၢ, တစ်ခုန်၊ တစ်တုံး(သစ်တုံး)
လဖု၊, မှန်တိုင်း
လဖီး့/ကဖီး့, တစ်ကျည်တောက်၊ ကျည်တောက်တစ်ခု
လဖီး့ခ်ိဳ မီး့ခဲာ့ဘာ, ဦးမလွတ် ပဲ့မလွတ်ပါ
လဖီးဘၤ, မလွတ်ပါ
လဖျဲ့ပူး/ကဖျဲ့ပူး, တစ်ဆက်တည်း၊ တစ်စပ်တည်း
လဖျီး့ဎး/ကဖျီး့ဎး, တစ်ကြောင်းတည်း
လဘၭ/ကဘၭ, တစ်ကျပ်
လဘံာ့/ကဘံာ့, တစ်ပြား၊ တစ်ချပ်
လဘံံ့ၿး/ကဘံံ့ၿး, တစ်ပြားတည်း၊ တစ်ချပ်တည်း
လဘီး/ကဘီး, တစ်ထုပ်
လဘျર့/ကဘျર့, တစ်ခေါက်၊ တစ်ခါ၊ တစ်ကြိမ်
လဘျર့လါလါ, ခေါက်တိုင်း၊ ခါတိုင်း၊ အကြိမ်တိုင်း
တဓၢသၢ\တသၢဓၢသၢ, ဓမ်ားဂျ
လမႊဘၤ, မလုပ်ပါ
လမံ၊, နိမိတ်
လမံုး/ကမံုး, တစ်မျိုး၊ တစ်စား
လမံဒုမိဒ္/ကမိဒုမိဒ္, တစ်မျိုးမျိုး၊ တစ်စားစား
လမံုးလါလါ/ကမံုးလါလါ, မည်သည့်အမျိုးအစားမဆို
လမုၤ (ယကလမုၤနၧၩဧီၪ), (ဘမ်းစကား)ချမယ်၊ တွယ်မယ်(ဒေါသကြောင့်
ရိုက်မည်ဟုကြိမ်းဝါးသည်)
လမ္မၭ, လမ္ပပင်
လမွဲဘၤ, မဟုတ်ပါ
လယါ/ယူခဲၢ့ကျၭ, ကပ်ပါးကောင်
လယၤ, ဆိုင်း(ထမ်းပိုး)
```

လယၧး/အလယၧး, အလေးချိန်
လဃၧးလၩၟၣၭ, အရှိန်ယူသည်
လဃၬ, ညွှတ်ကွင်း
လလၬ/ကလၬ, တစ်သောင်း
လဝံဂ့ဝ႞ၟၣၪ/လဝ႞ဝ႞ၣၭၣၪ, မလည်ပါ
လၣၙၭ/ကၣၙၭ, တစ်တင်း(ဥတင်း)
လအံးလအိၩ, ဤမှာထိုမှာ၊ ဒီမှာဟိုမှာ
လအံ့၊လအီး, မစားမသောက်
လအံ့၊လဆံ၊, ဝမ်းမသွားဆီးမပေါက်
လအံ့အိပ်အံ့းနဲ့ ပဲ့, မညည်းမညူ
လအၧးလ၁႞, မဆိုးမပေ
လအု၊လကျ၊, မပုပ်မသိုး
လအူးလချ့ဲ့, မအောင့်မရစ်မနာ
လအံ့၊လ၁ႆ၊, ဘာအရသာမျှမရှိ
လအိ၊လကျ၊, မဆွေးမမြေ့

@രി@

လါ, စမ်းပါ၊ လုပ်စာလုပ်ခ
လါကဲ၊ကႏ/လါကဲ၊ဆိုး, ထူးကဲလှစွာ၊ အလွန်တရာ၊ အထူးသဖြင့်
လါခီးလါခီး/လါခီးလါဘး, နှစ်ဦးနှစ်ဖက်
လါဆီး(မုင်္လေါဆီး), စမ်းပါ (လုပ်စမ်းပါ)
လါဆီး(လုံးလါဆီး), သွားစမ်းပါ
လါဆီး(ခိုးနှာလါဆီး), နားထောင်စမ်းပါ
လါဆီး(ခိုးနှာလါဆီး), နားထောင်စမ်းပါ
လါနာ့ (လါနာ့ ဂုံး (လါနာ့ ဘိုး သို့သော်၊ သို့ရာတွင်
လါဖား (အရှပ) / ဖိုး မှုံး
လါဘီး, ပါကွယ်၊ ပါခင်ဗျာ
လါဘီး (မုင်္လေါဘီး), လုပ်ပါကွယ်၊ လုပ်ပါခင်ဗျာ
လါဘီး (လုံးလါဘီး), သွားပါကွယ်၊ သွားပါခင်ဗျာ
လါလဂုံး နှင့်ကွယ်၊ နှင့်ခင်ဗျား
လါလဂုံး (မုင်္လေါလဂုံး), လုပ်ပါနှင့်ကွယ်၊ လုပ်ပါနှင့်ခင်ဗျား
လါလဂုံး (မုင်္လေါလဂုံး), လုပ်ပါနှင့်ကွယ်၊ လုပ်ပါနှင့်ခင်ဗျား
လါလဂ်လ (လဂ်လါလါ), ယောက်တိုင်း၊ လူတိုင်း
လါလါ (လဂ်လါလါ), နေရာတိုင်း၊ မည်သည့်နေရာမဆို

လါ(ဆီးမီး့လါ), စဉ်းစားစမ်းပါ လါ(ထီးနဲး့လါ), မှတ်ထားစမ်းပါ လါ(နဲးလါ), ယုံစမ်းပါ လါ(မုၢလါ), စေလိုသည် လါ(ယိလါ), မျှော်လင့်သည် လါ(လးလါ), စိုးစဉ်းမျှ၊ အနည်းငယ်မျှ၊ ဘယ်သောအခါမျှ လါ(လးလါလဂုံး/လးလါအုံး), နည်းနည်းကလေးမျှ၊ ဘယ်တော့မှ လါ(မးလးလါလဂုံး), စိုးစဉ်းမျှမလုပ်ပါနှင့် လါ(အလါ), လုပ်စာ၊ လုပ်ခ လါ(အာ့ဖိုးအလါ), သားသမီးလုပ်စာကိုစားရသည် လါ(အီးပဲးလါ), ဖယ်နေစမ်းပါ

@002@

လး, လ၊ ရက်လ၊ လိပ်ပြာ(လူ) ဇီးဖြူပင်(ရှားဖြူပင်) လးကဘံ့၊, တစ်လ လးခံၭ, လမိုက်သည်၊ လမိုက်ည လႊချုံး(မၫရုၭ – အကလ March), တန်ခူးလ လးခူး(ယူၫလဲ႑ – အကလ July), ဝါခေါင်လ လးဂံႏအာၭ, လအိမ်ဖွဲ့သည် လးဂိုး, လရောင်ထိုးသည် လးဂီ/ခတူဂီ(စဲနပတံပုဘမာ), သီတင်းကျွတ်လ လးပိs(ယူ၊ – အကလ June), ဝါဆိုလ လၩဎွၩ, လပြည့် @@လၩဎၟၩလီး(လီၭ), လပြည့်ကျော် လးရှါလး့, လဆုတ် လးရှူ၊(အရှပ)/လးဒုၩ, အရိပ် လးဆဲ့(ကလးဆဲ့ – အရှပ), ရှားစေး လႊဆၧာ့၁ၪ, သင်္ဘောရှားဖြူသီး လးတး(အီးလးတး/အီးလူးတူး), ပြောင်ပြီ၊ ဘာမျှမရှိ လးထၤ့, လထွက်သည် လးထၤ့က၁႑/လၩ့ယိၭထၤ့က၁႑, လဆန်းတစ်ရက် လးဒီး, ဂြိုလ်နက္ခတ်တာရာ

လၩနၢ့(အီးတိၫဘၧၢ – အကလ October), တန်ဆောင်မှန်းလ လးနှု၊, လဝင်သည် လႊန္ဂ်ဴၢ(လႊမ့္၊ – အကလ May), နယုန်လ လးဖုံ့, လသာသည်၊ ဂုဏ်ကျက်သရေ၊ အရောင်အဝါ လးမ့ုဖျီး, လမျက်နှာမြင်ရသည် လးယာ(လႊအ့ဖြူ – အကလ April), ကဆုန်လ လးယိုးထာ့, လဆန်း လးလါအ့၊, ဘယ်သောအခါမျှ လၩလ္၊, ချည်းဘဲ၊ မှာချည်းဘဲ လးလႏ့, လမွန်းတိမ်းသည်၊ လအဝင်ဘက်သို့ဆင်းသည် လးလံံး(နဝ္၊ဘၧၢ November), နတ်တော်လ လးလူ၊, လကုန်သည် လၩ၁ၪ, ဇီးဖြူသီး၊ ရှားဖြူသီး လး၁ံၫ/လးအီ၊ထိ, လကွယ် လး(ကိုးဘု၊အလး), စပါးလိပ်ပြာကိုခေါ်သည် လး(ကိုးပုရူးအလး), လူလိပ်ပြာခေါ်သည် လး(ချဲႏ့ပှရှးအလး), သူများ အတင်းပြောသည် လး(ဆၧလၩဆၧဖၩ့), ဂုဏ်ကျက်သရေ လး(ဆၧနဲ့၊လးဖႏဲ့), ဘွဲ့တံဆိပ် လး(မၩလၩမၩဖၩ့), ဂုဏ်ပြုသည် လး(အီ၊လးအီ၊ဖႏွ), ဂုဏ်သိက္ခာနှင့်နေသည် လး(အလႊဘံဲ့အာ့၊), လိပ်ပြာမလုံပါ လး(အဝံၢအလး), သေသူ့လိပ်ပြာ

@თ1@

လ၊, အရွက်၊ဖက်ရွက် လ၊ထူၫ၁ံၫမိ၊, ဆေးလိပ်ဖက် လ၊ဖၭ, လက်ဖက် လ၊ဖၭဎဲၫ့, လက်ဖက်ခြောက် လ၊(ဆ၊ဒိၭဆၧလ၊), ဟင်းသီးဟင်းရွက် လ၊(ထံၫလ၊), ဆား လ၊(ထံၫလ၊ဆၧၢ့), သကြား လ၊(ဖုလ၊), ကွမ်းရွက် လ၊(ဝ၊လ၊), ဝါးရွက် လ၊(ဝ၊နံ၊လ၊), ဝါးဘိုးဖတ် လ၊(၁ံ၊လ၊)/ယါ၁ူန, ဆေးရွက် လ၊(၁ံ့လ၊), သစ်ရွက်

@**001@**

လၢ, ကွင်း၊ပြာသည်(အရောင်) လၢဖၧၩ့/ယွၩဖၧၩ့(အရှပ), ကွင်းထဲ၊ နွားစားကျက် လၢ(တလၢခ်ိး), တလာကူဘာသာ လၢ(တလၢ), သေတ္တာ လၢ(ခူးလၢ), ယင်ကောင် လၢ(ပလၢလဲ၊), ဘယ်သူလဲ၊ မည်သူနည်း လၢ(လၩ့လၢ), အလွန်ကြီးမားများပြားသော လူစုလူဝေး လၢ(အလၢ), အပြာ လၢ(အလွဲ့အလၢ), အပြာရောင်

@လ၊@

လ၊, အောက်
လ၊ခီ1, အောက်ဘက်
လ၊ခီ1ကဆံs, အောက်ဘက်အနည်းငယ်
လ၊ဆီ ့၊, လက်ဆောင်ပဏ္ဏာ
လ၊ထပ်္ပူး (အရှပ)/ယံးယူး, ကြာပြီ
လ၊ထပ္/လ၊လၤ, ဆူသည် (ရေနွေး)
လ၊အား ့/ ပိုးပါလ၊အား ့, အကျည်းတန်၊ အရုပ်ဆိုးသည်
လ၊ဆွံ ့၊, ဝေကျသည် (ထမင်းရည်)
လ၊ (ခဲ့ထိုးလပါ), ခြေရင်း
လ၊ (စုံးလလ၊), ငွေတစ်သောင်း
လ၊ (ဂံ ့ခိ ့၊လ၊), အိမ်အောက်
လ၊ (ဂံ ့ခိ ့၊လ၊), သစ်ပင်အောက်
လ၊ (ဘံ ့လ၊ – အရုပ)/အဲ့လိ၊, ဆူပူကြိမ်းမောင်းသည်

```
@0s@
လးကလဲ၊(အရှပ), တယ်ဆန်းပါလား၊ အလွန်ထူးဆန်းသည်
လၭဆၢ, လိပ်ဆရွှေပင်၊ ဖက်ယားပင်
လး(တလၭမူၭမုၪခွၫ), သတို့သမီးသတို့သား
လး(လၩ့လၭ), ထူးဆန်းသည်၊ ဖိတ်ကျသည်
လး(လၩ့လိလၩ့လၭ), ထူးဆန်းအံ့သြဖွယ်ရာ
@လၢ့@
လၢ့, မိုးကြိုး
လၢ့ကထၤ, လင်းတငှက်
လၢ့ဎ္ပုံႏႇမိုးကြိုးပစ်သည်
လၢ့ထ္၊, ပုစဉ်းကောင်
လၢ့ဖဲၢ, နဘဲပင်
လၢ့ဖိၪက္လ္နဲ႔လၢ့ဝဲဒံန, လျှပ်စီးလက်သည်၊ လျှပ်ပြက်သည်
လၢ့ဖျၭ, မိုးကြိုးပစ်သည်
လၢ့ဘူၭ, နဘဲပင်နှင့်တူသော်လည်း အရွက်ကို တို့စားရသောအပင်မျိုး
လၢ့မှၪ, လျှပ်စစ်
လာ့မဲဍုၭ, နွယ်ပင်တစ်မျိုး
လၢ့လႏုအီးထံၫ, သက်တန့်
လၢ့(ကူးလၢုခ္အာလၢ္), ကိုက်ခဲလာသည်
လာ့(ဆ၊ပိ၊ဆ၊လာ့), ဝန်စည်စလယ်
လါ့(တဲ့လေါ့), တင်ထား၊ တင်သည်
လၢ့(ထၢ့လၢ့), တပ်သည်၊ တပ်ဆင်သည်
လၢ့(ဒီႏလၢ့), တည်သည် (အိုး)
လၢ့(ပလၢ့)/ကီး့ပလၢ့, ပုလင်း၊ နတ်ရေစဉ်ပုလင်း
လာ့(ဖ့၊လာ့), ပေးသည်
လၢ့(မဲ့၊့လၢ့), ကျန်းမာ၀ဖြိုးလာသည် (ကလေး)
လၢ့(မံၢ့လၢ့), မှည့်လာသည်
@00z@
```

လႏ့, ကျသည်၊ ကျဆင်းသည်

```
လး့ကယး, စိတ်ခြောက်ခြားဖွယ်ရာမြင်ကွင်း
လႏုကူန, ကိုင်းညွတ်သည်၊ ကွေးကျသည်
လႏ့ကၠႏ့, စိုက်ပင်မပေါက်ပဲ လစ်လပ်ကျန်နေသည်
လး့ကျိၭ(အရှပ)/လး့လိ, အခေါက်၊ အရေကွာကျသည်
လး့ကွဲ၊, ပြေသွားသည် (ကြိုး)
လႏွခုၭ, ဖိတ်ကျသည်
လႏုချၩ, ပြောင်သည် (ဦးခေါင်း)
လၩ့ချၭ, ခန်းခြောက်သည်
လႏုချာ့, ချောင်သွားသည် (ကြိုး)
လႏုချႏှ ပြန့်နှံ့သွားသည် (ကြိုး)
လႏုချုၭ, မှောက်ကျသည်၊ မှောက်သွားသည်
လၩ့ချံး, လိုမ့်သွားသည်
လႏုချီး/လႏုအီးချီး(လႏုအဲး – အရှပ), ညွတ်ကျသွားသည် (တိုင်ကျွံဝင်)
လႏဂၤ, တူသည်
လႏုဂံ၊ (ရှ၊့လႏုဂံ၊), အဆုံးစွန်ကျဆင်းသည် (အဆုံးစွန်ဆင်းရဲသည်)
လႏုဂူ၊ (ဆၫလႏုဂူ၊ ), သဲခိုက်ထိနာရသည်
လႏုဂီၫ့, လစ်လပ်သည်၊ ကျဲသွားသည်
လႏုပ်ိန္ (လႏုပလို၊ – အရှပ), သင့်မြတ်သွားသည်
လႏု ပို့ကျသည်
လႏုပ္စံ၊(ဂူၭလႏုပ္စံ၊), ကြွေကျသည်၊ သားလျှောကျသည်(လူ)
လႏုပ္ငံ၊လႏုလဲႏႇ ပုပ်ပျက်ကြွေကျသည်
လႏှစဲႏ့(စဲႏလႏဲ့), ယိုင်ကျသည်
လၩ့စူး, ချွန်းသွားသည် (အဖျား)
လၩ့ဆါ, ပျော့သွားသည်
လၩ့ဆၢ့, ထူးခြားသည်၊ ခြားနားသည်
လႏ့ဆၢ့ထီး့, မွေးရာပါ မျက်စိမှုန်သည်
လး့ဆႏ, ယိုကျသည် (မိုး)
လႏုဆံး, ငယ်သွားသည်၊ သေးသွားသည်
လႏုဆ္မႈဆူး(အရှပ)/လႏုဆ္မႈထုႏ္, မတ်မတ်စိုက်ကျသည်
လး့ဆဲး, တွဲလောင်းကျသည်
လႏဆၨး, မျိုးရိုးဗီဇ ဆင်းသက်လာသည်
လး့ဆိုး, ခေတ်ကာလအဆက်ဆက်
```

```
လႏၼိးလႏုက္ရၪ, အစဉ်ထာဝရ
လး့ဆွး, စွေစောင်းသွားသည်
လႏုရှါ(မူးလႏုရှါ/မူးလႏုယၧာ့), မျက်နှာမသာမယာ၊ မျက်နှာညှိုးငယ်သွားသည်
လႏုရှး, နည်းသွားသည်
လႏုရှ၊(အရှပ)/လႏ့ဖၭ, ကွဲသွားသည်
လႏုရှာနူ, နို့ခွဲသည်၊ နို့ဖြတ်သည်
လႏုရှာ့, ဆင်းရဲသွားသည်
လႏုရှိး, ကြုံ့သွားသည်
လႏုရှီၫ့(အရှပ)/ရှီၫ့လႏ၁ၭ, ငုံ့သည်
လႏုတရါ(တရါလႏုခၭ), ဖြာကျသည်၊ ဝေဝေဆာဆာဖြာကျသည်
လႏ့ထာ့, ထရံတိုင်၊ ကြံတိုင်
လး့ထး(အီ၊လး့ထး), ကျန်ခဲ့သည်၊ ကျန်ရစ်သည် (နေရစ်ခဲ့သည်)
လး့ထံးဖါ, လဲသွားသည်၊ လဲကျသွားသည်
လး့ထံ၊, ကျဉ်းသွားသည်
လၩ့ထီး, သေချာသည်
လႏွထ္၊, အောက်ကျသွားသည်
လး့ထဲး့, သိပ်သည်းသွားသည်၊ ကျဆင်းသွားသည်
လႏ့ထဲး, အတူကျသွားသည်
လႏ့ထဲးဒိၭ, ဖိကျသည်
လး့ထုံ့, ရေနက်ထဲချော်ကျသွားသည်
လး့ထု၊့(ခါ့လး့ထု၊့), ရေနက်ထဲ ခြေချော်ကျသွားသည်
လး့ထု၊့(ဖျံ့လႏဲ့ထု၊့), လျှာလေးလာသည်(သေခါနီး)
လး့ထူ၊, ကျေသွားသည်
လး့ထူး (မါလး့ထူး ), ကြွေးကျေသွားသည်
လႊ့ထိး(အရှပ)/လႊ့ခုၭ, ဖိတ်ကျသည်
လၩ့ထီၢ့, ခွက်သွားသည်
လႏုထီး, လျော့သည် (ကြိုး)
လး့ထွီးလး့ယွး, မျောသွားသည်
လႏၟဒၩ, နှိမ့်သွားသည့်အပိုင်း (မြေ)
လႏုဒၭ, အနည်ထိုင်သည်
လၩ့ဒၭၦၬ, ပြားကျသွားသည် (အိမ်ပြို၍ အမိုးပြားကျသွားသကဲ့သို့)
လႏုဒံႏု, ကာရံကျသည်၊ သံစဉ်ကာရံကျသည်
```

```
လႏုဒံႏုခံၫ့, တစ်ဘက်စောင်းကျသွားသည်
လႏုဒံႏဆံႏ, သိမ်သွားသည်၊ သေးသွားသည်(ခါး)
လႏုဒိုး, ငတ်ပြတ်သည်
လႏွဲဒိုႏှ ယဉ်ပါးသည်
လႏွနံ, ရယ်စရာ၊ ရယ်ဖွယ်
လႏွန့ဂ်း, အားရစရာ၊ အားရဖွယ်
လႏွန္၊, ဝင်သွားသည်
လၩနီၢ့, ညှက်သွားသည်
လႏ့ပလိ၊ / လႏုိပ်နဲ့ သင့်မြတ်သွားသည်
လၩ့ပီၫပၭ, ပျော့သွားသည်
လႏုပ္စ ၊, ပြေသွားသည်၊ ပွင့်ဟလာသည် (ပန်း)
လႏုပြီးလႏုပြး, ကွဲလွင့်သွားသည်
လႏွပ္နိၭ, မှည့်ပျော်သည်
လၩ့ပျႏ့, ရှင်းသွားသည်၊ ရှင်းလင်းသွားသည်
လၩ့ပ္ဂံၭ, မောစရာ၊ ရင်မောစရာ
လၩ့ပ္ဂံၭလၩ့ထၩ့, မောပန်းနွမ်းနယ်သည်
လၩ့ဖၩဖၩ, ဆင်ခြေလျှောကျဆင်းသွားသည်
လၩ့ဖၭ, ကွဲကွာသွားသည်
လၩ့ဖံၤ, ငြိမ်းသွားသည်(မီး)
လး့ဖဲ, အရှိန်လျော့သွားသည်(မီး)
လႏ့ဖၧာ့ကၠၧၩ့, ပျက်စီးယိုယွင်းသွားသည်
လႏ့ဖိ၊၁၊, သူငယ်ပြန်သည်
လႏုဖျၤ, ခလုတ်ပြုတ်သွားသည်၊ မောင်းပြုတ်သွားသည်
လႏ့ဖျဲ့, ကျွံဝင်သည်၊ ဥပမာ – စလောင်းဖုံးကျွံဝင်သည်၊ ရန်သူထဲ ကျွံဝင်သွားသည်
လႏုဖျုနမဲ့ ၊ ဖခန့် မီးထဲကျသွားသည်
လႏုဖျီး(ခဲ့၊လႏုဖျီး့), ကျွံကျသည်(အပေါက်ကျွံကျသည်)
လႏ့ဘာယိာ, အန္တရာယ်ရှိသည်၊ စိုးရိမ်စရာရှိသည်
လႏ့ဘႏ့, ဝါလာသည်၊ အရောင်ဝါလာသည်
လႏ့ဘႏလႏမူး, အံ့ချီးဖွယ်ရာ၊ အံ့ဩချီးမွမ်းဖွယ်ရာ
လႏ့ဘုးဆုံး, မှေးသွားသည် (မျက်စိ)
လႏ့ဘံၭ, ပိတ်သွားသည်၊ ပိတ်ဆို့သွားသည်
လႏ့ဘဲး, နွမ်းသွားသည်
```

```
လႏ့ဘဲဲ့, ခွက်ပိန်သွားသည်၊ ပိန်ပြားသည်
လၩ့ဘၧၩ့, ပါးသွားသည်၊ မြှုပ်သွားသည်
လၩ့ဘၧၩ့ကိုၩ့, စုံးစုံးမြှုပ်သွားသည်
လၩ့ဘူၭ, နီးသွားသည်
လႏုဘိ၊, ပြာကျသွားသည်
လႏုဘိ၊့လႏုဘး, ရှိခိုးချင်စရာ၊ ကြည်ညိုဖွယ်ရာ
လႏ့ဘိုးဘိုး (မံၢလႏ့ဘိုးဘိုး), နှစ်နှစ်ခြိုက်ခြိုက် (နှစ်နှစ်ခြိုက်ခြိုက် အိပ်ပျော်သည်)
ဘႏ့ဘျၭ, ပျော့ကျသွားသည်
ဘႏ့ဘျ့န, ကျေသွားသည်၊ ကျေညက်သည်
လႏ့ဘျ့$လႏွနု၊, ကျေမွသွားသည်
လႏ့ဘျဲ၊, ပိုလျှံ၊ အပိုအလျှံ၊ ပိုကျန်ခဲ့သည်
လႏုဘျဲး(အရှပ), မတ်စောက်သည် (ကမ်းနှဖူး)
လႏ့ဘျဲ့(စူ၊လႏ့ဘျဲ့၊ခဲ့၊လႏ့ဘျဲ့), ခြေကုန်လက်ကုန်သည်၊ ခြေမသယ်ချင် လက်မသယ်ချင်
လႏ့ဘျုၨာ႔လႏုယ္ဓါ, ပစ်မှတ်အောက် နိမ့်ကျသွားသည်
လၩ့ဘျူး, ကျွတ်သွားသည် (ပုဆိုး)
လႏုဘိုးလႏုဘျၭ, ပျော့ခွေကျသည်
လၩ့မါ, ပျောက်ဆုံးသွားသည်
လၩ့မၪ, မှားယွင်းသည်၊ အပြစ်လုပ်သည်
လႏွမ့္ၿမဲ, ရှက်စရာ၊ ရှက်ဖွယ်
လၩ့မဲၩ, မတူ၊ တူညီခြင်းမရှိ၊ ထူးခြားသည်
လႏ့မုၤ/လႏ့မၢ့, အမှုန့်အမွှား ဖြစ်သွားသည်၊ မြူမှုန်ကဲ့သို့ဖြစ်သွားသည်
လ<sup>ွဲ့မို</sup> (မိုးကုs), ဖြူဖတ်ဖြူရော်(မျက်နှာ)
လႏ့မိႏ့လႏ့မါ, (စကားဖိုမ) ပျောက်သည်ရှသည်
လၩ့ယံၭ, နွမ်းသွားသည်၊ ညိုးသွားသည်
လႊယံးလႊဲ့ဘဲး, ညိုးနွမ်းသွားသည်
လႏယၧာ့/မ့၊လႏယၧာ့/မ့၊လႏုရှါ, ညိုးငယ်သည် (မျက်နှာ)
လႏုယူးလႏုယ္မႇ ရိုသေဖွယ်ရာ၊ ကြည်ညိုဖွယ်ရာဖြစ်သည်
လႊ့ယွႊ/လၧထွံႊ, မျောသွားသည်
လႏုရၧး, စာရိတ္တကျဆင်းသည်၊ သိက္ခာကျသည်
လး့လၢ, ကျယ်ပြန့်စွာရှိနေသော (လူစုလူဝေး)
လၩ့လၤ, ဖိတ်သွားသည်
လႏုခုးလႏလၤ, ဖိတ်စင်ကျသွားသည်
```

```
လႏုလး(လႏုလိလႏုလး), ထူးဆန်းသည်(ထူးဆန်းအံ့ဩဖွယ်ရာ)
လႏုလၢ့, သားလျှောကျသည် (တိရစ္ဆာန်)၊ လျှောမွေးသည်
လႏုလံး/လးလံး, ဟောင်းနွမ်းသည်
လႏုလံန, တုံးသည် (ဓားသွား)
လႏုလ္နႈ (နဲ႕. ၁၆း၂), ရိရွဲပုပ်ကျသည်
လး့လဲ၊, မြေပြို့ကျသည်၊ ကမ်းပါးပြို့ကျသည်
လႏုလဲႏ, မရင့်မီ ပုပ်ကျသော(အသီး)
လႏလၧႏႇ ဗွက်ထသည်
လႏုလၧႏုလႏုဖျိုာ့, ဗွက်ထကျွံဝင်သည်၊ ဗွက်ထနွံနစ်သည်
လး့လူၫ, လောင်းချခံရသည် (ရေနွေး)
လႏုလူ၊ /လႏုလူ၊ ယူန, ကျကုန်ပြီ၊ ဆင်းကုန်ပြီ
လး့လိ/လႏုကျိၭ(အရှပ), အရေပြားကွာကျသည်
လး့လိ၊ (ခဲ့မံ၊လဲ့လိ၊), ပုပ်ကျသည်၊ ခြေစွယ်ငုပ်၍ပုပ်ကျသည်
လး့လိၢ့, အပေါက်ကျွံသည်
လႏုလီး/လႏုချဲႏ့, ပြောချင်စရာ
လၩ့လီး(အွံ၊လၩ့လီး), အလွန်မြိန်သည်
လႏုလ္ငံး, သေးငယ်သွားသည်
လႏ၁ၭ(ဘၪခိႏဘၪတၩဆၧ), အကျိုးရှိသည်
လႏွားအေ့၊, အသုံးမကျ
လႏၞ၁ၭနးမိၩ့အ့ၬ, ဘာမျှအသုံးမကျ
လႏၟ၁ၭလိၪ, ရွံ့စရာ
လႏုၥံၢ, သေသွားသည် (စိုက်ပင်)
လၩ့၁ံၭ, ခန်းသွားသည်၊ ခန်းခြောက်သွားသည်
လႏၞ၁ၭ, နိမ့်ကျသွားသည်
လႏွ၃္စၢ, ပေါက်ကျသည်
လၩ့ၥွံၭ, ရှုံ့တွပိန်ခြောက်သွားသည်
လၩ့အာ့, စားချင်စဖွယ်
လႏွအ္နႏ, လျော့ကျသွားသည်
လႏုအံ့၊, ကျဉ်းသွားသည်
လႏ့အဲး(အရှပ)/လႏ့အီးချီး, တိုင်ကျွံဝင်၍ နိမ့်ကျသွားသည်
လႏ့အဲ့၊, ကိုက်ချင်စရာ၊ ဥပမာ – ခွေးကိုက်ချင်စရာဖြစ်အောင်လုပ်သူ
လၩ့အုၭ, ရေနစ်သည်
```

လႏ့အူး, သွေ့ခြောက်ရာမှ အစိုပြန်လာသည် လႏ့အူး/လႏ့အာ့အူး, ချီးမွမ်းထိုက်သည် လႏ့အိာ့, ခွက်နေသည် လႏ့အိာ့လႏဲ့ထီး့, ချိုင့်ခွက်ဖြစ်နေသည် လႏ့အီး, သောက်ချင်စဖွယ်

@လး@

လး, နေရာ၊ ဒေသ၊ ထင်ကျန်ခဲ့သော အမှတ်အသား လးကျဲး, နေရာဒေသ လးခဲၢ့, နောက်မှာ၊ နောက်တွင် လးဆဲ့၊နဲ့ /လးဆၧာ့နဲ့ ကုလားထိုင်၊ ထိုင်ခုံ လးဆီးဆိ, ပလ္လင် လးမံၢ, အိပ်ရာ လးမံၫခိၪ, အိပ်ရာပေါ် လးမံၢဒၩ, အိပ်ရာခင်း လးမံၫဖၧၩ့, အိပ်ရာထဲ လးလး(ဘဲၫလးလး), မူလအတိုင်း၊ ယခင်အတိုင်း လး(ခဲ့လး), ခြေရာ လး(စူ၊လး), လက်ရာ လး(ဎုၭလး), ယာခင်း လး(ဆံ၊လးအဲ့၊လး), အိမ်သာ လး(ဆံးလး), လယ်ခင်း လး(တီး့လး), ဒေါင်းလန်း၊ ဗျပ် လး(နှုလး)/ရူးနှုလး, ကိုယ်စားဝင်သည်၊ ကိုယ်စားလှယ် လး(မိလးဖါစၩ), ရိုးရာအတိုင်း၊ နေသားတကျ

@လံ@

လံ, လေးဂဏန်း လံထဲ့အား, အဝတ်လဲသည် လံနိဲ့့, လေးထောင့် လံ(ဂဲထု့့လံ), ကသည်၊ ကခုန်သည် လံ(နၢလံ) (ဟၭဂဲၫ. ၂း၁၇), စိုးထင်းသည်၊ ဖားဥစွဲသည် လံ(လံးလံဖျီး), အရပ်လေးမျက်နှာ လံ(၁၀ီ1လံဖး), ကောင်းရာသုဂတိ၊ ဘုံ၊ အရပ်

@လံး@

လံး, လေ၊ မြှေး၊ ဟောင်းနွှမ်းသည် လံးခိ, လေပူ လံးဂဲၢ, လေလာသည်၊ လေတိုက်သည် လံးဂဲၫရျူာရျူာ, လေတဖြည်းဖြည်းလာသည် လံးဆွs, လေထိုးသည် လံးဆုံးကုံး, လေထိုးလေအောင့်သည် လံးထာ့, လေတက်သည်၊ လေချဉ်တက်သည် လံးထ၊့ထဲႏှ မှတ်သုံရာသီဝင်ပြီ လံံးနှဲး၊့မှး၊့, သန့်ရှင်း လတ်ဆတ်သော လေ၊ လေကောင်းလေသန့် လံးမှလဖု၊, လေပြင်းမှန်တိုင်း လံးလႏ့, လေကျလာသည်၊ လေပြင်းမှန်တိုင်းကျသည် လံးလးထိုး, မှတ်သုံလေ ဆုတ်ခွာပြီ လံးလံး(ဖျိုးလံးလံးအိုး), တုန်းကတည်းက (ရှေးတုန်းကတည်းက) လံးလိး, မြေးမြစ် လံး၁ဝံၭ, လေပွေ၊ လေဆင်နှာမောင်း လံးအူ၊ဆၧ, လေတိုက်သည် လံး(စၩလံး), လေဆန် လံး(စၩလံးစၩထံၫ), လေဆန်ရေဆန် လံး(ဖၭလံၩ), လေစုန် လံး(ဖၭလံၩဖၭထံၫ), လေစုန်ရေစုန် လံး(ဖိ၊လံး/ဖိ၊၁ံ၊လံး၁ံ၊), သားသမီး မြေးမြစ်များ လံး(၁လံး), မျှော့သတ္တဝါ

@လံ၊@

လံ၊ပလၩ/ဖျံ၊, ရှူးပျံ လံ၊ဘၩ့, ရှဉ့်သတ္တဝါ လံ၊၀ီၩ, ရှဉ့်နီမျိုး

@လံၢ@ လံၫဖၩ, နတ်ဆဲသီး (ရက်ကန်းပစ္စည်း) @လံ၊@ လံ၊, စာ၊စာအုပ်၊စွန်ငှက်အမျိုးမျိုး လံးကျီာ့ကျီာ့, လင်းယုန်ငှက် လံးကွေ့နဆဲၫ, ကူးယူသောစာ လံးကွာ့နဲ့၊, မှတ်တမ်းစာ လံ၊ ခဲ့ထို နဲ့ သင်ပုန်းကြီးစာ လံ၊ခဲ့မံ၊, စွန်လက်သည်း လံ၊စဲးနဲ့၊, တံဆိပ်ခတ်စာ လံ၊စူ၊မံ၊, ဆူးရစ်ပင် လံ၊စူ၊လး, လက်ရေးစာမူ လံ၊ဆၧဖံၭ, သားရေစာ၊ သားရေပေါ်ရေးစာ လံ၊ဆၧယၧၩ့ဘၪ, တေးစာ၊ တေးချင်းစာအုပ် လံ၊ဆာ့ဝူ၊, ကြက်ယက်စာ လံံးဆံံး့ဎံ၊, သမ္မာကျမ်းစာ လံ၊ဆိၢုဂ္၊ဆိၫ့ဘ္ဂႏ, သဝဏ်လွှာ၊ ဩဘာစာ လံးရှါ, ဝတ္ထုစာအုပ် လံ၊ရှိနထၪ့/လံ၊ပတံၫ(အရှပ), လျှောက်လွှာ လံးရှီးရှါ, စကားပုံ လံ၊တတံႏႇ မှတ်စုစာအုပ် လံ၊တၢိၭ, စာတိုက် လံ၊ထၭခိၪ/ထၭခိၪထၭချဲၩ့, ရှေးဖြစ်ဟောင်းတို့ကို သီဆိုရွတ်ဖတ်သောစာကဗျာ လံ၊ထၢ့လ၊, ပေရွက်ပေါ်တွင်ရေးသောစာ၊ ပေစာ လံံထူး, စာလိပ်၊ လိပ်ထားသောစာပေ လံ၊ထိ၊ရှ၊, ဒေါင်းစွန် လံ၊ထိုး၁ၭ, ထောက်ခံစာ လံ၊ထီၢ့လံ၊စ္ၩ, ဘုရားစာ၊ ကျမ်းစာ၊ ဘုရားနှုတ်ကပတ်တော် လံ၊ဒူး (ဖီလံ၊ဒူး), စာကြည့်တိုက် (စာဖတ်ခန်း)

လံ၊ဒိုး, စာအိတ်

လံ၊ဒီႏှ ပုံစံစာရွက်

လံ၊ဒီၩလၩ, သုတ္တံကျမ်း၊ ခိုင်းနှိုင်းဆုံးမစာ လံ၊နှ၊, လင်ကောင်ပိုးငှက် လံ၊နးနီး့ခၢရံၢ, ဒွေးမယ်နော်ဝတ္ထု လံ၊နးမံးဖီၫဝီး, သပြေညိုပန်းဝတ္ထု လံ၊ပရံစနက္ဝန္, အထွေထွေဗဟုသုတ စာစောင် လံံးပရၧာ့, ပေးစာ၊ စာလွှာ၊ သတင်းစာ လံးဖါ၁ူၫဂဲၩ, သုဓနုမင်းသားဝတ္ထု လံံးဖဲၫ, ဆွဲကြိုးဆွဲသည်၊ ပုတီးဆွဲသည် လံ၊ဖီး၁ီဲ့/ပပ္ရရၧၭ, သမ္မာကျမ်းစာကို ရေးသားထားသော ရှေးခေတ်ကျူပင် ကိုင်းပင်မှရသော ပါပီရပ်ခေါ်စာ လံးဖျါ, ခွင့်စာ လံးဖျါ၁ံၫမၧာ့, သုဓန္ဒမင်း လေးတော်အတွက်သုံးသောမျှား လံးဖျို့, စာလုံး လံံးဘွးခို့၊, စွန်ခေါင်းဖြူ လံးမှုးဖျို့, ခဲစာလုံး လံ၊မၧာ့(ဖံၢ. ၄း၃/နဲ႕. ၁၃း၈), အသက်စာစောင် လံးမိရှါ, အခြေခံစာပေ လံံးယာအျာ, စွန်ပုပ် လံ၊လၩ့ဂဲၩ့(အရှပ)/လံ၊၁ံၫ့, သိန်းစွန် လံ၊လူ၊/ဒံၭဒူၭ, လက်ဝါးနှစ်ဖက် တစ်ခုခုကို လိပ်သည် လံၤ၁ၭအ္ပံ၊, သီချင်းစာ၊ ဓမ္မသီချင်းစာ လံ၊ဝံ၊လဲဝံ၊, စာပေများ လံ၊ ၁ႆၭ၁ီၫဝံ, ဥပုသ်နေ့အကြောင်းစာပေ လံ၊ဘျံၭ, စာရွက် လံ၊အုႏလႏ့, ကတိစာချုပ်၊ ပဋိညာဉ်စာချုပ် လံ၊ (ကွ္ဂနဆဲၫလံ၊), စာကူးရေးသည် လံ၊ (ကွ္လ္ကနလံ၊), စာရေးသည် လံး(ကူးလံး၃၁), ပုရစ်ကောင် လံ၊ (ဖီလံ၊), စာဖတ်သည်

@လံಽ@

လံၭ, ပြဲသည်၊ လန်သည်၊ တုံးသည်

လံး(ကလိကလံး), ရွတ်ရွတ်နောက်နောက်လုပ်သည် လံး(ဎ့၊နါလၩ့လံး), ဓားသွားတုံးသည် လံး(နိုးလံး), ပါးစပ်ပြဲသည်၊ နှုတ်ခမ်းလန်သည် လံး(လိလံး), ရွှန်းသည်ပျက်သည်

@လံး့@

လံံး, ပါးသွား၊ ပွတ်တိုက်ပါများ၍ပါးသွားသည် လံံးတံံး, ပြောင်ချောနေသည် လံံးလဲဲဲဲ အခ၊ အဖိုးအခ လံံးလူ၊ယူs, ပါးကုန်ပြီ (စက်ပစ္စည်း) လံံး(အဲ့၊လံံး), ငှားသည်၊ ငှားရမ်းသည်

@လံံ့(လံံ့(ဎ့၊ဆလံံး), ဓားအခွေး၊ ဓားခွေး လံံ့(မးလံံး့), ဆက်ရက်

@လံး@

လံး, မိန်းမအင်္ဂါ၊ မိန်းမကိုယ် လံးခိုးဆား၊ မိန်းမကိုယ်ခုံ လံးဖဲ ႏ မိန်းမကိုယ်နှုတ်ခမ်းကြီး လံးဖား ေမိန်းမကိုယ်အပေါက် လံးဘု းေမိန်းမကိုယ်နှုတ်ခမ်းသေး လံးသာသေး/လံးကဲသာ, မိန်းမကိုယ်အစေ့

@လ့@ လ့, ကျောက်ကပ်

@လုံး@

လဲ့း, သွားသည် လုံးကိုး, သွားခေါ် လုံးခိုး/လုံးခိုးအခို၊, သွားစောင့်သည်၊ ခရီးဦးကြိုပြုသည် လုံးဂ်း/လုံးစဲဲ့၊ကွဲ့း(အရှပ), အလည်အပတ်သွားသည်

လုံးပဲၫ့, ပတ်သွားသည်၊ ကွေ့သွားသည် လုံးပိုးလုံး/လုံးရှီး, အတူတကွသွားသည် လုံးဆၧ, ခရီးသွားသည် လုံးဆဲးထဲႏွဲဆဲး, သွားစရာလာစရာ လူးဆီး/လူးကိၭ, သွားခေါ်သည် လူးထာ့, တက်သွားသည် လုံးထဲ့၊လုံးထီး၊, တိုးတက်ကြီးပွားသည် လူးထီး, ရောက်သွားသည် လုံးနှု၊, ဝင်သွားသည် လူးဖိုး, နောက်လိုက်သည် လုံးဖိုး, ခရီးပေါက်သည်၊ ခရီးလမ်းပေါက်သည် လုံးဖီး့/လုံးဖီး့ခွံ၊, လွန်သွားသည် လုံးဘူး, အနားသို့ကပ်သွားသည် လုံးလႏှ ဆင်းသွားသည် လုံးလုံးထဲႏထဲႏှ သွားသွားလာလာ လုံးလိုး/လုံးလိုးဝန်ရှု၊, ခနော်ခနဲ့၊ လှုပ်လီလှုပ်လဲ့၊ တည်ငြိမ်မှုမရှိ လုံးဝံႏဝႏ, လှည့်လည်သွားလာသည် လုံးအာ့ဂၤ, ကြိုဆိုသည်

@လ္ 1@

လ့ၢ, ပြသည် (မီး) လ္၊ဒ္ဒၪ, မီးဖြင့်ဖားရှာသည် လ္၊ဖၩ့, အလင်းပြသည် လ္၊မ္၁, မီးပြသည် လ္၊ယၪ, မီးဖြင့်ငါးရှာသည် လ္၊(ဖံ၊ဖံ၊လ္၊လ္၊), မှိတ်တုတ်မှိတ်တုတ် လ္၊(ဥု၊လ္၊ဖၩ့), ပိုးစုန်းကြူး

@တံး@

လေ့၊, ကစန်းသို့မဟုတ် သဗော့ပင် လေ့၊နီ၊မ၊/ဒ၊လဲ့၊, မှသာ၊ သည်အထိ လဲ့၊လ၊, သဗော့ရွက် လှ၊ (ချီ၊လှ၊လ၊), သဗော့ဖျာ လှ၊ (ဆႏုလ္၊၁၊), ဆပ်သွားသီး လှ၊ (ဆႏုလ္၊လ၊), ကစန်းရွက် လှ၊ (ဆႏုကလု၊), တီကောင် လှ၊ (ဆႏုကလု၊စီးခို၊), ဘွတ်ကလုံငှက် လှ၊ (ဒ၊လု၊), မှသားသည်အထိ လှ၊ (ဖလု၊), တိမ်းရှောင်သည် လှ၊ (လးလု၊), ချည်းပဲ

@လ္ ့ ေ

လ့ၭ, ရှို့သည်၊ မြိုက်သည်၊ ထိုးခွဲသည် လ့ၭဆၢ့ဎွံ၊, ကြက်အူကိုထိုးခွဲဆေးကြောသည် လ့ၭထိၭဎွံ၊, ဝက်အူကိုထိုးခွဲဆေးကြောသည် လ့ၭလၧမၟၪ, မီးနှင့်တို့သည်၊ မီးနှင့်မြိုက်သည် လ့ၭလၫ့မှ ၊/လ့ၭထၪ့မှ ၊, မီးတင်ရှို့သည် လ့ၭဘန္ၫ/၁ံ ့လုၭဘန္ ၊, ဘောစကိုင်းပင် လုး(ဖၧး့လု၊), ပွတ်သပ်သည် လုး(အာ့လႏုလ္နး), စားသွားသည် (မီး သို့မဟုတ် ပြည်စားသွားသည်)

@<a>\cdot\@

လဲ, ကျယ်သည်၊ ကျယ်ပြန့်သည်၊ ဖြန့်သည်၊ လှန်သည် လဲထဲ့, ကျယ်၍လာသည် လဲထဲ့လဲထဲ့, ကျယ်၍ကျယ်၍လာသည် လဲထဲ့အဆဲံ့ /လဲလဲ့အဆဲံ့, သင်တိုင်းကိုလှန်သည် လဲထဲ့အရှဲ့ /လဲလဲ့အရှဲ့, ပုဆိုးကိုလှန်သည် လဲ(ဖနလဲ), အလွန်ကျယ်သည် လဲ(လဲထဲ့လဲထဲ့အား), အဝတ်အစားလဲသည်၊ ဝတ်စားဆင်ယင်သည် လဲ(လုံးလဲလဲ့ – မန. ၂၁ႏ၈), ဖြန့်ချသည်၊ ဖြန့်ခင်းသည်

@လဲး@

လဲး, ရောသည်၊ ဖျော်သည်၊ နယ်သည် လဲးကပဲး, မွှေနောက်ရောပြွန်းပစ်သည် လဲးဎု၊, ရောနှောသည်၊ ရောနယ်သည် လဲးနါ, နားကြားပြင်းကပ်သည်၊ မကြားချင် လဲးမဲ့၊, အမြင်ကပ်သည်၊ မမြင်ချင် လဲးဗွံးအား, ရောပြွမ်းနေသည် လဲးလံု, ဖျော်သည် လဲးလီ(အရှပ)/လဲးလီ, လူးသည် (လှေ) လဲး(ဘာလဲး), ပစ္စည်းချင်းမှားယူမိသည် လဲး(၁နလဲး), မုန်းသည် လဲး(၁နလဲး), အီသည် (စား၍) လဲး(အာ့လဲး), လဲလှယ်သည်

@ഗ്)@

လဲ၊, လဲ၊ နည်း၊ အသို့နည်း၊ အဘယ်နည်း လဲ၊အိး(နု၊းလဲ၊အိး), ကော (သင်ကော၊ မင်းကော) လဲ၊(ခလဲ၊/ခီ၊လဲ၊), ဘယ်လဲ၊ ဘယ်ကိုလဲ လဲ၊(နီ၊လဲ၊/ဆ၊နီ၊လဲ၊), ဘာလဲ၊ ဘာတွေလဲ လဲ၊(ဘ၊လဲ၊/ဘ၊နီ၊လဲ၊), ဘာဖြစ်သလဲ လဲ၊(မွဲမ၊လဲ၊), တယ်ဟုတ်ပါလား လဲ၊(လၭကလဲ၊ – အရှပ), တယ်ဆန်းပါလား လဲ၊(အ၊း့မ၊လဲ၊), တယ်ဆိုးပါလား

@လဲၫ@ လဲၫ, အနှစ် လဲၫ(၁ံ့အလဲၫ), သစ်ပင်၏အနှစ် လဲၫ(အခံအလဲၫ), အဆီအနှစ်

@လဲ၊@ လဲ၊၁မါ, လက်သမား လဲ၊ (ရှၭလဲ၊), ကမ်းပြိုသည်

@လဲၢ့@ လဲၢ့, ကျောက်ဆောင်၊ ကျောက်တောင်

```
လဲၢ့ထၩ့, ရေတံခွန်ကြီး
လဲၢ့ဒႏုခိၪ, ကျောက်တောင်ထိပ်
လဲၢ့ဖၭထီၢ, မြင့်သောကျောက်တောင်
လဲ ့ (လိုး ၁ ံ၊လဲ ့ ၁ ံ၊ ), ကျောင်ဆောင်ကျောက်တောင်များ
လဲၫ့(ဍၫလဲၫၟဍၪ), ဖလံတောင်ဝှေး
လဲၫ့(အរလဲ႑), လျှာဖြင့်လျှက်သည်
@00,1@
လဲ့၊, လှည်း
လဲ့၊ ၁၂/လဲ့၊က၁့၊, မြင်းလှည်း
လဲ့ကို့, မထင်ရှားသောလှည်းလမ်းရာ
လဲ့ချိုး, လှည်းစင်တုံး
လဲ့၊ချီ, နွားလှည်း
လဲ့၊ဂံံ့၊, လှည်းအိမ်၊ လှည်းကဲ့အိမ်
လဲ့နှါကး, ဆိတ်မျက်လုံး (လှည်း)
လဲဲ့ပနါ, ကျွဲလှည်း
လဲဲ့ပမၢ, လှည်းထမ်းပိုး
လဲဲ့ပၪ, လှည်းဘီး
လဲ ့ဖျီး/လဲ ့ဘျိုး (အရုပ), လှည်းလမ်းကြောင်း
လဲဲ့မှ ၊, မီးရထား
တဲ့၊ထဲးခဲ့၊, စက်ဘီး
လဲ့၊ရံန, လှည်းဝင်ရိုး
လဲ့၊ ၁၀ သည်းဖြစ်စေ စွပ်ဖားဖြစ်စေ
@လဲး@
လဲး, ကမြင်းသည်
လဲး(အရှပ), ခန္ဂ
လဲးဒဲႏ/အလဲးဒဲႏှ လုံးတန်(သစ်ပင်၏ အကိုင်းအခက်ကင်းသော ပင်စည်၏လုံးတန်)
လဲးလီး, ခေါက်တုံ့ခေါက်ပြန်သွားသည်
လဲးလီး့လဲးထဲ့, ဤမှထိုမှသွားလာသည်
လဲး(စဲ့စုတလဲး), ခုန်ပေါက်ပြေးသည်
```

လဲး(ဒႏုလဲး), အိမ်မြှောင်

လဲး(နးလဲးမှ၊), ကမြင်းမ လဲး(ဖၧၩ့လဲး), ကြောင်ကျစ်ပင် လဲး(မု၊ခီးလဲး), စာတန်မာရ်နတ် လဲး(၁ၭလဲး၁ၭဘျ၊), တဏှာရာဂစိတ်

@001@

လၧ, သို့၊ မှ၊ က၊ မှာ လၧခဲာ့, နောင်သောအခါ၊ နောင်မှ လၧခဲာ့ထဲႏဲ့ နောင်သောအခါမှ လၧနီၪ, ဟိုမှာ၊ ထိုမှာ လၧဖျိႏုဖျိႏအိႏ, ရှေးရှေးတုံးက၊ ရှေးသရောအခါ၊ ရှေးအခါသမယ၌ လၧယီး, သည်မှာ၊ ဤမှာ လၧအံးလၧအိႏ, ဟိုဟိုဒီဒီ၊ ထိုထိုဤဤ

@011@

လၧၬဖိၪ/ၦမနံဖိၪ(အရှပ), ကမ္ဘာသူကမ္ဘာသား

@თ1j@

လၧာ့, တစ်ဂဏန်း၊ လုံလောက်သည်၊ စည်းသည် (ကောက်လှိုင်း) လၧာ့ဎ္ဎ့ၩ, ပြည့်ပြည့်ဝဝ၊ ကုံလုံကြွယ်ဝသည် လၧာ့ထာ့ဎ္ဎ့ၩထာ့, ပြည့်စုံလုံလောက်လာသည် လၧာ့ဒီးအာ့၊, မလုံလောက်သေး၊ မလောက်သေး လၧာ့ဖီၩ, မြှားကျည်တောက် လၧာ့ဘုၪ, ကောက်ပင်ကိုလှိုင်းသည် လၧာ့ဃူး, လောက်ပြီ လၧာ့လၧာ့ဎ္ဎၩ့ဎၟၩ, ပြည့်ပြည့်စုံစုံ လၧာ့လၧာ့ဎၟၩဎၟၩ, ပြည့်ပြည့်စုံစုံ လၧာ့အာ့၊, မလောက်ဘူး၊ မလောက်ပါ လၧာ့(ပလၧာ့), နှောင့်ယှက်သည်၊ လှည့်စားသည် လၧာ့(ပလၧာ့မၩထံးထ၊), တားဆီးနှောင့်ယှက်သည် လၧာ့(ဘုၪလၧာ့), ကောက်လှိုင်း

@onis@

လၧႜၟ, ဧန္ဂးသည်၊ သွားဖုံး၊ တော့နှင့် (မစား) လၧႜၟခၧႜၟ, ဟာလာဟင်းလင်း၊ ဟင်းလင်းပေါ်သည် လၧႜၟလဂၟႜၩ/မၩလၧႜၟလဂၟႜ, တော့နှင့်၊ မလုပ်တော့နှင့် လၧႜၟလၧႜၟ/အီၪလၧႜၟလၧႜၟဒႆႜၭ, ဧွေးဧွေး၊ ခပ်ဧွေးပဲရှိသေးသည် လၧႜၟ(၃ၣအလၧႜၟ), သွားဖုံး

@011@

လၧး, ဒီလှိုင်း၊ လှေသင်္ဘော လူရေသတ္တဝါကြောင့်ထသောလှိုင်း လၧးဖၧၩ့, ဗျိုက်တော၊ ရေမခန်းသောမြေနိမ့်ဗျိုက် လၧး(ကဘၩ့လၧး), သင်္ဘောလှိုင်း လၧး(ထံၫလၧးထၪ့), ရေလှိုင်းထသည်

@လၨ(@ လၨၨ, ဘာသာစကား

@ດາຳ@

လ၊ံ၊, ပိုသည်၊ လျှံသည်၊ ပိုကဲသည်
လ၊ံ၊ခາ့ဖ၊, ကျူးလွန်သည်
လ၊ံ၊ဖ၊/လိဖၭ(မ၊, ၇း၂၂/ဘၭ, ၂၀း၂၁), လောဘကြီးသည်
လ၊ံ၊(ချဲံ့လ၊ံ၊လီးလ၊ံ၊), လွန်ကဲစွာပြောသည်
လ၊ံ၊(ချဲံ့လ၊ံ၊အနိၭ), ကဲပြောသည်
လ၊ံ၊(ဎွဲ့လ၊ံ၊), ပြည့်လွန်းသည်
လ၊ံ၊(ဖျီးလ၊ံ၊), လွန်လွန်းသည်
လ၊ံ၊(အ၊လ၊ံ၊), များလွန်းသည်

@လှ@

လု/လုဆး/လုထာ့ဆး, ပူဇော်သည်၊ ပသသည် လုအာ့လုအီး, ကျွေးမွေးသည်၊ ပြုစုသည် လု(အာ့လုဆ႑ဲ), ကြက်မွေးမြူသည် လု(အာ့လုထံ႑), ရေချိုးသည် @လုး@ လုးလဲလႏ့(မၭ. ၂၁း၈), ဖြန့်ချသည်၊ ဖြန့်ခင်းသည် လုးကုး/ကုးလုး, ဝဝတုတ်တုတ်(ကလေး) လုး(ထံၫလုးခၪ), ဘူးခါးသီး လုး(ထံၫလုး၁ၪ), ဘူးသီး

@လု1@ လု1လါ, ရိုးရာ၊ ထုံးစံ၊ စရိုက်၊ အလေ့အထ၊ ဓလေ့ လု1ဎံ1လါ၁့၊, ယဉ်ကျေးမှုအနုသုခုမပညာ (အက၊ ပွဲသဘင်) လု1(မိလု1ဖါလါ), မိရိုးဖလာ၊ ရိုးရာ

@လု၊ @ လု၊, ခြုံသည် လု၊စီး့/လု၊ရှာ့လု၊, စောင်ခြုံသည် လု၊ရှာ့ကီး, ပုဆိုးခြုံသည် လု၊ဘံ၊/လု၊ဘံ၊လု၊ဘၧး, လွှမ်းခြုံသည်၊ လွှမ်းမိုးသည် (စောင်၊ ရေ) လု၊ဘံ၊အဓိၪ, ခေါင်းမြီးခြုံသည် လု၊(ဓိလု၊ဘံး), အလွန်ပူသည် လု၊(ဓိလု၊လု၊/ဓိ၁၊လု၊လု၊), အပူတရှိန်ရှိန်ရှိနေသည် လု၊(၁ၭလု၊), အသည်းယားသည်

@လုၭ@ လုၭ, အနီရင့်ရောင်၊ အညိုရောင် လုၭဖုၭ, နီရဲသည်၊ သွေးရောင် လုၭ(ဖၢလုၭ), မောင်ညို (နာမည်) လုၭ(ဝီးလုၭဖုၭ), နီမြန်းနေသည်

@လုး@ လုး, စမ်းသည်၊ ကျောက်ဖရုံ လုးခဲ1, ရွှေဖရုံ လုးဆၧ, စမ်းသည် (လက်နှင့်) လုးယိ, စမ်းကြည့်သည် (ကိုယ်ပူ) လုး၁ၪ, ကျောက်ဖရုံသီး

@လုဲ့@ လုဲ့(ကလုဲ့ကလုဲ့), သူတစ်ပါးအား တံတွေးထွေးမိ၍ (ကလုဲ့ကလုဲ့)ဟုဆိုရခြင်းသဘော လုဲ့(ထုဲ့လုဲ့), မတ်တတ်၊ တည့်တည့်မတ်မတ်

@လူ@
လူ, အသံ
လူစီးလူမႏ, အသံဩဇာ
လူဒီ၊ဎွဲးဒီ၊, အဖိုးတန်သည်၊ တန်ဖိုးကြီးသည်
လူဒီ၊ဂႏဲ့ဖျီ၊, ရုပ်မြင်သံကြား
လူဒီ၊ထဲ့၊, အသံမြည်လာသည်
လူအံန, အသံဝင်သည်
လူ(ခဲ့၊လူခို၊)/ခဲ့၊လုံးခိ၊ (အရှပ), ဒူးခေါင်း
လူ(ဆဲ၊အလူ), အသံ၊ နှုတ်ကပတ်တော်
လူ(အလူအထာ), စကား၊ နှုတ်ထွက်စကား

@လူJ@
လူJ, ချည်၊ ချည်မျှင်
လူJခုJ/လူJခုJ, ချည်လုံး၊ ရစ်ထားသောချည်လုံး
လူJခုJဒို့, လွန်း
လူJထွံ1, ရက်ဖောက်သီး
လူJနွံ1, ချည်အမြိတ်၊ ချည်ခင်အမြိတ်
လူJဖျဲ့J, ကျစ်ထားသောချည်
လူJ(ခူJလူJ/ခုJလူJ), ချည်ရစ်သည်

@လူၫ@
လူၫ/ဂါ, လောင်းသည် (ရေ)
လူၫကီး့/ဝါစူးကီး့, စုပေါင်း လောင်းထည့်သည်
လူၫခွံး/ဂါခွံး/ဂါလႏွခွံး, လောင်းပစ်သည်၊ သွန်ပစ်သည်
လူၫထံၫ/ရှီၫ့ထံၫ, ရေလောင်းသည်
လူၫဖိး, ပေါက်အောင်ဖောက်သည်၊ အပေါက်ဖောက်သည်

```
လူၫလၩ့ဂါလၩ့, သွန်းလောင်းချပေးသည်
```

@လူ၊@ လူ၊, ကုန်သည် လူ၊ချးနး, အကုန်ပြောင်သွားသည် လူ၊ဂဲး, အားကုန် လူ၊ဂုံးလူ၊ဘၭ, အားသွန်ခွန်စိုက် လူ၊ဂ်ီးလူ၊စၪ, အလဟသကုန်သည်၊ အလကားကုန်ရသည် လူ၊ဆံၢ, အကုန်အစင်၊ အကုန်လုံး လူ၊ထူးဆံၫ့ဘၩ့, အကြွင်းမရှိကုန်သည် လူ၊ထွၭ, အစွမ်းကုန် လူ၊ယူၭ, ကုန်ပြီ လူ၊လံႏတံႏ, ပြောင်တလင်းခါသွားသည်၊ အကုန်အစင် ဘာမျှမကျန် ပြောင်သွားသည် လူ၊ (ခ်ိဳးလူ၊), ဦးထုပ် လူ၊ (ပလူ၊)/ဆဲ ာ့(အရှပ), အင်္ကျီ လူ၊ (မ၊လူ၊), မှာလိုက်သည် လူ၊ (ဆၧမၪလူ၊), ပညတ်တရား၊ ဥပဒေ လူ၊(မၩလူ၊ခွံ၊), ကုန်အောင်လုပ်၊ ပြီးအောင်လုပ် လူ၊ (မၩလူ၊ဂီၩ့), ဖြုန်းသည်၊ ဖြုန်းတီးသည် လူ၊ (ထီးအလူ၊), အားလုံး လူ၊ (အွံ၊လူ၊ဘံၭ/အွံ၊၁ိ၊လူ၊ဘံၭ), ထူးကဲစွာ အရသာရှိသည် @လိ@ လိ, ပြောင်လှောင်သည် လိ၁့၊လံၭ၁့၊/လိလုၩ၁့၊(အရှပ), ပြောင်တတ်ရွှန်းတတ်သည် လိ(ကလိကလံး), ရွှတ်ရွှတ်နောက်နောက် လုပ်သည် လိ(ချဲ့လိလီးလိ), ရယ်စရာ မောစရာ ပြောသည် လိ(ချဲ့လိအနိုး), ရယ်စရာပြောသည် လိ(မၩလိအ၁ၭ), ရယ်စရာလုပ်သည် လိ(လႏုလိ), အရေပြားကွာကျသည် လိ(လၩ့လီလၩ့လၭ), ထူးဆန်းအံ့ဩဖွယ်ရာ လိ(ပှလိ/ပှရှးအလိ), လူပြက်၊ လူရွှင်တော်

@လိုး@ လီးတီး, ပြူးနေသည် (မျက်စိ) လိုး (ဂိၢလိၫ), ဟောင်းလောင်းပေါက်၊ တိုးလျှိုးပေါက် **@လို့** ၂@ လိ၊ထ၊့အ၁ၭ, ယောင်ဆောင်သည်၊ အသွင်ဆောင်သည် လိ၊ဘီးထ၊့, အပျိုဖြန်း၊ လူပျိုဖြန်း လိ၊(ဆၧမၩလိ၊), သင်ခန်းစာ လိ၊(ဆၧမၩလိ၊လး), ပညာသင်ရာဌာန၊ ကျောင်း လိ၊(မၩလိ၊), သင်ယူသည် လိ၊(၁ၭလိ၊/ဘၪ၁ၭလိ၊), ညစ်ညမ်းသည်၊ ညစ်ပတ်သည် လိ၊ (၁ၭလိၪ၁ၭလႆၭ), ညစ်ပတ်ပေရေသည် @လိၢ@ လိၢ(အរ့လိၢလၩ့)/အរ့လူၢလၩ့(အရှပ), နေလှန်းသည် **ര**ം လိ၊, ဆော့သည်၊ ဆော့ကစားသည်၊ သွန်သည်

@လိး@
လိး, ဆော့သည်၊ ဆော့ကစားသည်၊ သွန်သည်
လိးကွဲ့နဲ့, ကစားသည်
လိးဆံနေးမံနဲ့လဂဲ့နဲ့, ဘာမျှမဆော့နှင့်
လိးနီဂလဲ၊, ဘာဆော့သလဲ
လိးဖပံ့ခွာ၊, လူပျိုဖော်၊ ယောက်ျားချင်း
လိးဖပံ့မှ၊, အပျိုဖော်၊ မိန်းမချင်း
လိးဖပံ့ပုံ, အပျိုဖော်၊ မိန်းမချင်း
လိးလပံ့နေ့ (၂ပံ. ၂း၂၂), ဝက်လူးအိုင်၊ ကျွဲလူးအိုင်
လိုးလဂဲ့နဲ့ မဆော့နှင့်
လိုးလဂဲ့နဲ့ မဆော့နှင့်
လိုးလနဲ့ ထီးယီး, ဤမှာသွန်ချပါ
လိုးလနဲ့ အချင်းချင်းကျီစားသည်၊ အချင်းချင်းဆော့ကစားသည်
လိုးလိုး၁နဲ့ အချင်းချင်းကျီစားသည်၊ အချင်းချင်းဆော့ကစားသည်
လိုး (နီဂလိုး၁နဲ), နပန်းလုံးကြသည်
လိုး (ပြားလိုးဘနဲ့), ညွှားကစားသည်

@လိၭ@

လိနက္ပ္ခုအာန, ခက်ခဲဟန်ပြုသည် လိနဂ္ဂႏအာန, အလှဆင်သည် လိနဆျအာန, ဖျားဟန်ဆောင်သည် လိနရှု့အာန, ဆင်းရဲဟန်ဆောင်သည် လိနထဲ့အမါ, အကြွေးပြန်ဆပ်သည် လိနအဲ့အာန, ခေါင်းမာဟန်ဆောင်သည် လိန္ပေအာန, ရယ်ဟန်ဆောင်သည် လိနေ့အာန, ရယ်ဟန်ဆောင်သည် လိနေ့အာန, ညစ်ကျယ်ကျယ်လုပ်သည် လိနေ့၊အာန, ညစ်ကျယ်ကျယ်လုပ်သည် လိနေ့၊အာန, အိပ်ဟန်ဆောင်သည်၊ အိပ်၍ရအောင် အိပ်ဟန်ပြုသည် လိနလဲ့နာ့ဆါလာဂျဲ့ခ်ာမှု၊, ကိုယ်ကိုမြေမှုန့်၌လူးလဲသည် လိနလဲ့နာ့ဆါလာဂျဲ့ခ်ာမှု၊, ကိုယ်ကိုမြေမှုန့်၌လူးလဲသည် လိနလဲ့နာ့ဆါလာဂျဲ့ခ်ာမှု၊, ကိုယ်ကိုမြေမှုန့်၌လူးလဲသည် လိန် (ကလိနကလ၊), နတ်သိကြား လိန် (ကလိနကလ၊), နတ်သိကြား

@လိၢ့@ လိၢ့, ခွက်ဖလား၊ လွန် လိၢ့(တလိၢ့), သင်ပေါင်းပင်

@လိဲ့ @ လိဲ့, လောက်ကောင် လိဲ့အဲ့, လောက်စားသည်၊ လောက်ကျသည်၊ (ငါးပိ) လိဲ့အဲ့့, လောက်ချေး

@လိႏ့@ လိႏ့, ရိတ်သည် (ဆံပင်)၊ ဓနုန်းပင် လိႏ့ကိႏ့, ကိုယ်တုံးလုံး လိႏ့ခိျ/လိႏ့အခိျ, ခေါင်းရိတ်သည် လိႏူချို၊, ဓနုန်းချောင်း လိႏုခွံ၊အဆီဲ့၊, အမွေးရိတ်ပစ်သည် လိႏုတိႏုခိ၊ပွံ၊, ခေါင်းပြောင်၊ ကတုံးပြောင် လိႏုနိုးဆီဲ့၊, နှုတ်ခမ်းမွေးရိတ်သည်

@လိုး@

လိး, ကျောက်တုံး၊ ကျောက်ရောဂါ လီးကျဲႏ, ဓားသွေးကျောက် လိးဎိၩ့ဎး, ကျောက်ပေါက်နာအမာရွတ် လီးဆဲာ့, ကျောက်ချဉ် လီးဆဲၫ့၁ၧၫ့, ကျောက်ချဉ်နက် လိးဆူ၊ခဲၩ့, ကျောက်ဆူး လိးတၧၩ့/လိးထုၪ့, ကျောက်တိုင် လီးဒၩ, တမံသလင်းအခင်း လိးနိုး(အဇံ၊. ၂၇း၁၆), သန္တာကျောက် လိးပၪ, ကျောက်ပြား၊ ကျောက်ဖျာ လိးပ္ကာ, ကျောက်စရစ်ခဲ လိးဖၩ့, ကျောက်သလင်း လိးဖီၢ, ကျောက်ပွင့် လိးဘွၩ, စိန်၊ ကျောက်ဖြူ လိးမ္၊, မီးခတ်ကျောက်၊ လိပ်သည်းကျောက် လိးမှလဲၫ့ဖၢ့, မြင့်မားသော ကျောက်တောင်ကြီးများ လိးယ္၊, ကျောက်စိမ်း လိးဝီး, ပတ္တမြား လိးဝီးဆူ၊, အပွင့်နီနှင့် ကျောက်ဆူးခက်ပင် လိးခံ၊လဲၢ့ခံ၊, ကျောက်တုံး ကျောက်ဆောင်များ လိး၁ူၫ/လိးဦ္ဂၢ, ဖိုခနောက် လိးဥ္ဂၢထီး, ကျောက်မီးသွေး လိး၌၊, ကျောက်သွေး လိးအိုးလဲၢ့အိုး, ကျောက်ဂူလှိုဏ်ခေါင်း

@രം

လီခၢ့, ကောက်ရိုး

လီခါ့ပိုး, ကောက်ရိုးပုံ လီထိနနာ, ကောက်ရိုးပြတ် လီဒီး, အနာအဆာမရှိ စင်းလုံးချော လီဘါ့(မန. ၂း၁၁), လောဗန်ခေါ် အမွေးနံ့သာ လီ(ဖလီ), လောက်လွှဲ

@လီး@

လီး, ပြောသည်၊ စွတ်ဖား လီးကး, ပြောပြီးသားပေါ့ လီးကျိနထဲး့, ပြန်လည်ရှင်းပြသည်၊ စကားပြန်သည် လီးကြုံးအာ့၊, မပြောသင့်ပါ လီးဆီးလ၊ဆီး, ရှေးဆိုရိုးစကားသမိုင်းစဉ်ကို ပြောသည် လီးရှိန, တိုင်ပြောသည် လီးတုႏ့, သင့်မသင့်စဉ်းစားပြီးဖွင့်ချသည် လီးထး, ပြောကြားခဲ့သည် လီးထဲႏှ ပြန်ပြောသည်၊ ပြန်လည်ပြောကြားသည် လီးထဲး့ဆၧ, စကားပြောနေသည် (တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး) လီးထုး, သတိပေးသည်၊ သတိပေးပြောကြားသည် လီးထွာ့, မှာခဲ့သည်၊ (ခွဲခါနီး) လီးဒိနဆိန, ဆင့်ကဲဆင့်ကဲပြောကြားသည် လီးနီးလဲ၊, ဘာပြောသလဲ လီးဘ၊, ပြောပြသည် လီးဘံ့၊၃ွံ ၊, တိုးတိုးတိတ်တိတ်ပြောပြသည် လီးလႏုလၤလႏု, ဟောပြောသည် လီး(လဲဲ့သံ၊လီးသံ၊), လှည်းဖြစ်စေ စွတ်ဖားဖြစ်စေ လီး(ကျူးလၧလီး), စွတ်ဖားနှင့်ဆွဲသည်

@ഗു@

လီ၊, ကုန်လွယ်သည်၊ အစားမခံ၊ ရင်ဟာကျန်ရစ်သည် လီ၊(အာ့လီ၊အီးလီ၊), ကြာရှည်စွာ စားသောက်မခံ လီ၊(၁ၭလီ၊ထး), ရင်ထဲဟာတာတာကျန်ရစ်သည် @လီၫ@

လီး, မည်၊ သည်၊ ၏၊ သတည်းဟူသော ဝါကျ၏အဆုံးစကားလုံး၊ လိမ်သည်၊ ညာသည် လီး(အပ္ပဝုးလီး), စားလေ၏၊ စားလေသည် လီး(အပ္ပလီးဆန), လိမ်သည်

@လူံ့@

လီး, အတုံး၊ အခဲ လီး့(ကလီး့/လလီး့), တစ်တုံး၊ တစ်ခဲ လီး့(ကၧၩ့ခိလီး့), အလုံး၊ လုံးပါ၊ လုံးလျက်နေသည် လီး့(ဖံးခိလီး့), ရွံ့ခဲ့၊ ရွံ့တုံး

@လီၢ့@

လီး့, ဝမ်းလျှောသည် လီး့ကီးသင်္ကေး, နှမြောစုံမက်သည် လီး့ထံး, အရိုးတောင်၊ အရိုးသင်္ချိုင်း လီး့ပို့း, ဝမ်းကျရောဂါ လီး့ဖၧး, လူသေတွင်း၊ အရိုးတွင်း လီး့လး့(အဲ့သိုးလး့), ဝမ်းနုတ်သည်၊ ဝမ်းနုတ်ဆေးစားသည် လီး့လး့ခဲ့ပုရှုးအဆူး, လူကြားထဲ ခြေဆင်းသည် လီး့လး့ခဲ့ခဲ့ဆဲမိုးဖၧး့, ကြမ်းပေါက်ထဲ ခြေထည့်သွင်းသည်

@လီး@

လီး, လိုက်သည်၊ ဖြောင့်သည်၊ ကိုယ်ခန္ဓာ လီးခဲ့ ချိန် ကိုယ်ပူသည် လီးချိန် မီသည်၊ လိုက်၍မီသည် လီးဆီး, လိုက်သွားသည် (မီနိုင်ရန်)၊ ထပ်ကြပ်လိုက်သည် လီးထဲ့၊ ဒေး, ဖြောင့်တန်းနေသည် လီးဖိုးအခဲ ျာ, နောက်ကလိုက်သည် လီးဖိုး လိုက်ဖမ်းသည် လီးလိုး ၁၁, တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦးလိုက်ကြသည် လီးလီး, ဖြောင့်ဖြောင့် လီးလီး, ဖြောင့်ဖြောင့် လီး့(တီးလီး့), ဖြောင့်မတ်မှန်ကန်သည် လီး့(ဘ၊လီး့/ဘ၊ဆုးလီး့), ကြုံကြိုက်သည် လီး့(မီးလီး့/ခဲ့၊မီးလီး့), ခြေမွဲရိုး၊ ခြေသလုံးမွဲရိုး လီး့(လဲးလီး့), လူးလာတုံ့ခေါက်သွားသည်

@လီး@

လီး, ပြုစားသည်၊ ထိုးချသည်၊ ပုံကြမ်း လီးဆၧ, ပြုစားသည် လီးလႏုဒိန, ရှည်လျားသောအရာနှင့်ထိုးချသည် လီး(ချံၫဝါအလီး), လောင်းထားသောလှော်တက်၊ လှော်တက်ပုံကြမ်း လီး(ဆၧလီးဆၧဘွဲး), ပြုစားခြင်း၊ ပြုစားခြင်းအတတ် လီး(ဆုန္နတလီးလႏု၁န), အလျားလိုက် ထိုးကျသွားသည် လီး(အလီး), အလျား လီး(အပွဲး), ချေးသည်၊ ချေးငှားသည်

@လှါ@ လှါဆံးကီး့(အရှပ)/နဲး့ပီး့, ပတ်ဝန်းကျင်

@လွါ@ လွါ, ရင့်၍မှည့်ရောင်သန်းသည်၊ သံရောင်တက်သည် လွါ(မိរလွါ/မံၫ့လွါ), သံရောင်သီး၊ ဝမ်းရောင်သီး

လွဲါ(၁ၭလွဲါ), လူလတ်တန်း

@လွ1@ လွ1အ၁ၭ, လူးလှိမ့်သည်

@လွံ@ လွံ(ထိ၊လွံ), ချိုးငှက် လွံ(ထိ၊လွံခၫ), ချိုးစိမ်း လွံ(ထိ၊လွံလၫ့), ချိုးလင်းပြာ၊ လင်းပြာငှက်

@လွံး@

လွံး/လွံးပွံ၊ဖိ၊/လွံးလွံးဖိ၊, အလွန်သေးငယ်သည်

@స్థ@

လွှဲ့, အရောင်အဆင်း၊ မချင့်မရဲ လွှဲ့ (၁ၭလွဲ့), စိတ်မချင့်မရဲဖြစ်သည် လွဲ့ (အလွဲ့ဝီး), အနီရောင်

@လွ့ၢ@

လွှေ့ကဒီးလွှေ့ကဒး, လှီးလွဲလှည့်ပတ်သည် လွှေ့(ထီး့၁ံ၊လွှေ့၁ံ၊), ရွှေငွေဉစ္စာ လွှေ့(အဲ့လွှေ့), လှည့်ပတ်ဖြားယောင်းသည်

@ംി@

ဝါ, လှော်သည်၊ လှော်ပါ ဝါကီး, စုသိမ်းကျုံးယူသည် ဝါခီး/ဝါလါခီး, တစ်ဖက်မှာ ဝါချုံး, လှေကိုလှော်သည် ဝါခွံး, ကျုံးပစ်လိုက် ဝါထး, ဖက်ထား၊ ဖက်ထားသည် ဝါထး, ကျုံးယူသိုလှောင်သည် ဝါန့, လိုက်၍ စုသိမ်းကျုံးယူသည် ဝါပိုး, ကျုံးယူစုပုံသည် ဝါလါခီး, ဤမှာဖက် ထိုမှာဖက်၊ နှစ်ဦးနှစ်ဖက် ဝါအုံး, မ()သလောက်၊ ဥပမာ – မ(တတ်နိုင်)သလောက်၊ မ(ဆန့်)သလောက်၊ နိုင်ဘူး ဝါ(ထႏှဝါ), တစ်ဖက်ကမ်း၊ မျက်နှာချင်းဆိုင်ဖက်ကမ်း

@os@

၀ၩ, လင်ယောက်ျား၊ခင်ပွန်း ၀ၩ(ထၧၢ့မၫ၀ၩ), လင်မယား

@01@

၀ၪ, ၀ါး

ဝ၊ကဲ့၊, ဝါးကောက် ဝ၊ကျု၊, ဝါးဘိုး ဝ၂ခ်ီၫ, ဝါးခြမ်း ၀ၪခ်ီးခဲ့၊, တလကူဝါး ၀ၪချဲး/၀ၪမိချီ, သိုက်ဝါး ၀ၢၵၟၭ/၀ၢ၁ၩႛ ၀ျးကား ဝ၊ဆ႑မ္း/ဝၪခ်ီးခၭ, ထီးရိုးဝါး ၀၊ဆူ၊, ကျခတ်ဝါး ၀ၪတခုး/၀ၪလဲမ့ၤ, ဝါးမျက်ဆံကျယ် ၀၊ထံ, အာတာလွတ်ဉ၊ သင်ဉ ဝၢဨၞၨၪႛ ဝျးဧေလင္ ၀ၪဖီးပိၩ, ကျူဝါး ဝၪၛၢၞ, တင်းဝါး ဝ၊သၢံ, မျှစ် ဝၢသိန္ ဝျးဖြူ ၀ၪမံၩ, ၀ါးနက် ဝ၊မံးလိး, ဝါးနက်ကင်းပိတ် ဝ၊မှးထံး့, ကောက်ညှင်းကျည်တောက် ဝၢမ်ၤ' ဝျးဆစ္ ဝ၊လၩ့မဲၩ, ခရင်ဝါး ဝ၊လႏုဒီၢ, သော်ကပင်၊ ရေကစင်းပင် ဝၢဝံ, ဝါးအမြစ် ၀ၪ၁ီၫ့, ကြသောင်းဝါး ၀၊အဖိ၊, ဝါးဆစ်ပိုင်း၊ ဝါးကျည်တောက်ပိုင်း ဝ၊အမွၬ, ဝါးမျက်

@၀1@ ၀1(ပ၀1), ပ၀ါ

@၀၊@ ၀၊, ပတ်ပြီ၊ ပတ်မိပြီ ၀၊က၀ၢ့, တစ်ပတ်လည်သည် ဝးဆွဲ့, ပတ်လည်ဝိုင်းနေသည် ဝးဖီး, ပတ်လည်ဝိုင်းထားသည် ဝးယူး, ပတ်လည်ပတ်မိပြီ ဝးဝး, ပတ်ပတ်လည် ဝးအာ့ံး /ဖိုးဝးအာ့ံး, ပတ်၍မမီပါ၊ ဖက်၍မမီပါ ဝး(၁ဝး), ကျွတ်ကောင်

@os@

၀ၭရှၫ, မောင်းပြန်ရိုက်ခတ်သည် ၀ၭရှီးရှိၭ, လှိုင်းတံပိုးသဖွယ် မြောက်တက်ဆောင့်ကျသကဲ့သို့ တောက်တက်ခတ်လှုပ်ရှားသည် ၀ၭတရုၩ, တုန်ခါသည် ၀ၭထိၬ/၀ၭထိၬ၀ၭတၟၭ, တုန်လှုပ်သည် ၀ၭဖျၩ့, ရုတ်တရက်ခြင်းလှုပ်ရှားလာသော ရေမျက်နှာပြင် ၀ၭလုၤလုၤ, တအိအိလှုပ်ရှားသည် ၀ၭ(ထိၧ၀ၭ), လွှဲသည် (ပုခက်)

@o1@

ဝါ့/အဝါ့, အပတ်၊ အခေါက်၊ အကြိမ် ဝါ့ဆနအ္န၊, အသုံးမကျပါ ဝါ့ထး@@, အဝကျယ်သည် ဝါ့(ကဝါ့), တစ်ပတ် ဝါ့(တဝါ့), ရှာ

@oss@

၀ႏ, ဝိုင်းရံသည် ၀ႏၟခႏ,/၀ႏၟဒႏ, ဝိုင်းဝိုင်း ၀ႏၟထၤ, ဝိုင်းထားသည် ၀ႏၟထၪ့, မြောက်တက်သွားသည် ၀ႏၟထဲး့, ဝိုင်းဝန်းသည် ၀ႏွဒီံး့, ရပ်ကွက် ၀ႏ္ဖီး့, ခြံ့ကာထားသည် ဝႏယံၫ, စပါးလင်ပင် ဝႏလဲႏ/ကဲဲ့ကီဲ့ဝႏလဲႏဲ့ ကွေ့လည်ကြောင်ပတ်၊ ကွေ့ကွေ့ကောက်ကောက် ဝႏဝဲ, အဖုံးအပိတ်မရှိ ဖွင့်ထားလျက်ရှိနေသည်၊ ဟာလာဟင်းလင်း ဝႏုခဲ့၊/ဝႏုခဲ့၊မိာလႏဲ့ ပင်စိမ်းပင် ဝႏု(ဆန္ဝင်းဆန္ဝင္န), အလဟသအရာ စား ခြံဝင်း

@၀း@ ၀း, ခြံဝင်း ၀းထု၊၀းလၩ့, နိုးတစ်ချက်၊ မနိုးတစ်ချက် (အအိပ်) ၀းထု^၂, ခြံတိုင် ၀းဖျိ\$, တစ်ကျွန်းပို့ခံရသည်၊ တစ်နယ်တစ်ကျေးပို့ခံရသည်

@ô@

ဝံ, ရေတွက်သည်၊ အမြစ် ဝံကီး့/ဝံစူးကီး့, ရေတွက်ပြီး စုပေါင်းထားရှိသည် ဝံခၢ, ခါးသီးလှသောအကျင့်စရိုက်၊ အနိဌာရုံ ဝံခိ၊ထံၭ/ဝံခိ၊ထု၊, အလျင်အဦးဆုံး ဝံဎု၊ဆၧနဲဲ့၊, အပေါင်းလက္ခဏာ ဝံဆၧာ့, မွန်မြတ်သောမျိုးရိုးဗီဇစရိုက်၊ ဣဌာရုံ ဝံထរ့နှၤထរ့, (စကားဖိုမ)ရေတွက်သည် ဝံထံsဎဲၩလၪ, ဆွေစဉ်မျိုးဆက် ဝံထဲး/ဝံထဲးဎုၤ, ပေါင်းထည့်သည်၊ ပေါင်းသည်၊ အပေါင်း ဝံဘု၊ (အရုပ)/ရိုၫဘု၊, စပါးလေ့သည် ဝံ၁ံၫလၩ့ဒိၩ, ငတ်ပြတ်သေဆုံးသည် ဝံဍ၊(အရုပ)/ဖု၊ဖၭရူ၊၊, ယပ်ခတ်သည် ဝံဟာ့(အရှပ)/ဖံစလီး, မိုးမခပင် ဝံအ၊ထၤ့, မြှောက်သည်၊ အမြှောက် ဝံအ၊ထၢ့ဆၧနဲ့၊, အမြှောက်လက္ခဏာ (x) ဝံ(၁ၭဝံ), ဆာသည် (အစာ) ဝံ(၁ၭဝံလၩ့ဒိၩ), ငတ်ပြတ်ခေါင်းပါးသည် ဝံ(အဝံ), အမြစ် ဝံ(အဝံအစၧၩ့), (စကားဖိုမ) အမြစ်အတွယ်များ

ဝံ(အီ၊ဝံ), ငတ်ပြတ်သည် ဝံ(အီ၊ဝံအီ၊ဆံႏဲ့), ငတ်ငတ်ပြတ်ပြတ်

@၀၀ီ@

ဝံး, ပွေးကောင်၊ ပွေ့၍သယ်ဆောင်သည် ဝံးဆၧဘံ၊၁၁န, အမှိုက်သယ်သည် ဝံးတံး, အလွန်သေးငယ်သောအပေါက် ဝံးလၧအစူ၊ဖၧး့, လက်နှင့်သယ်ဆောင်သည်၊ လက်ထဲပွေ့ယူသည် ဝံးလၢ့ဘၧး့လၢ့, ရှုပ်ထွေးကုန်သည် ဝံးလာ့ဘၧး့လာ့(အနါ), နားရှုပ်ထွေးကုန်သည် ဝံးလာ့ဘၧး့လာ့(အမှ၊), မျက်စိရှုပ်ထွေးကုန်သည် ဝံးလာ့ဘၧး့လာ့(အ၁န), စိတ်ရှုပ်ထွေးသည် ဝံးဝါ, လက်ယပ်ခေါ်သည်

@ů0@

ဝံ၊, သဲလွန်စ၊ သော့ချက်၊ မောင်းခလုတ် ဝံ၊လႏ့(အရှပ), အကိုင်းကိုဆွဲချသည်

@o1@

ဝံၫ(အရှပ)/ဖျံၤ/လူၫ/လူၫဖိး, လွန်သည်၊ လွန်ဖြင့်လွန်သည်၊ အချွန်ဖြင့် ဖောက်သည် ဝံၫအ၁ၭ, ကွေးနေသည်၊ ကွေးအိပ်သည် ဝံၫ(ထိၧဝံၫ), ငုံးငှက်

@၀ံု@

ဝံ၊, လိမ်ကျစ်သည် ဝံ၊ကဲႏ, ကျစ်နေအောင်လိမ်သည် ဝံ၊ခဲ့, ခြေလိမ်နေသောသူ ဝံ၊စဲႏ, စောင်းရွဲ့နေသည် ဝံ၊စူ, လက်လိမ်နေသောသူ ဝံ၊ထဲ့, လှည့်ပေးသည် (နာရီသော့) ဝံ၊နိန, ပါးစပ်ရွဲ့နေသူ ဝံ၊ပကံန(အရှပ)/ဝံ၊၁ဒဲႏ, ကျစ်ကျစ်ပါအောင်လိမ်သည် ဝံးဝံန, အရည်ညှစ်ပစ်သည် ဝံး(ဂူးဎဲၫဝံး), ဝမ်းရစ်နာသည် ဝံး(နို၊ဝံး), သော့ ဝံး(နို၊ဝံးဒိန္န), သော့ခလောက်

@**o**s@

ဝံး(ထံၫ၁ဝံး), ဝဲဩဃ ဝံး(လံၩ၁ဝံး), လေပွေ၊ လေဆင်နှာမောင်း ဝံး(၁ဝံး), မှော်ပင်

@၀ံၫ့@

ဝံာ့, အနာစိမ်း ဝံာ့လာ့/ဝံာ့ထာ့, အနာစိမ်းပေါက်သည် ဝံာ့လႏုပို့နဲ့, အနာဝများစွာနှင့်အနာစိမ်း ဝံာ့ဝာ့, လည်လျက်နေသည်၊ ပတ်ချာလည်သည် ဝံာ့ဝာ့အဓို့၊, ခေါင်းခါသည် ဝံာ့ဝာ့အစူ့၊, လက်ခါသည်၊ လက်ခါပြသည် ဝံာ့ဝုံ့အို့၊/ဝံာ့ခူ့၊ခို့၊, အနာစိမ်းငယ်

@၀ို့@

ဝံႏ၀ႏ, ထိုထိုဤဤ၊ ထိုမှဤမှ ဝံႏ၀ႏအ၁ၭ, ထိုထိုဤဤသွားလာနေသည် ဝံႏ(ချဲႏုဝံႏချဲႏ၀ႏ), ပြောမိပြောရာပြောသည်၊ ပေါက်ကရပြောသည် ဝံႏ(ဎဲဲ့ဝံႏ၀ႏဲ), ပတ်ခါပတ်ခါကွေ့သည်၊ ကွေ့၍ပြောသည် ဝံႏ(စဲဲ့ဝံႏုဝႏဲ), ပြေး၍လှည့်ခါပတ်ခါပြုသည် ဝံႏ(ဆၧဝံႏဆၧဝႏဲ), ဘာမျှမဟုတ်၊ အလကား ဝံႏ(မၩဝံႏမၩဝႏဲ), ဖြစ်ကတတ်ဆန်းလုပ်သည် ဝံႏ(လုးဝံႏ၀ႏဲ), သွားလာလှည့်ပတ်သည်

@ဝံး@

ဝံး, မြို့ ဝံးကီးတရံး, ကော့ကရိတ်မြို့ ဝံးခနူးဖျူၫ, ဓနုဖြူမြို့ ဝံးခလိၭ, ဇလွန်မြို့ ဝံးခို့၊, မြို့တော် ဝွးခွာဒာန္ မြိမ္မီး ဝံးတခ်ို့, ရန်ကုန်မြို့ ဝံးတဝၢ့ထု, တွံတေးမြို့ ဝံးထဝဲၢ, ထားဝယ်မြို့ ဝံးထအာ့, ဖားအံမြို့ ဝံးထိ၊တရဲၭ, ဒေးဒရဲမြို့ ဝံးဒီး, မြို့နယ် ဝံးပင်္ခာ့, ပုသိမ်မြို့ ဝံးဖၧၩၟ, မြို့ထဲ ဝံးဖိ၊ထၭဖိ၊, မြို့သူမြို့သား ဝံးဘျံၭ, မြိတ်မြို့ ဝံးမၢ့တၧး, မန္တလေးမြို့ ဝံးမှၤဒိ၊မၤ, မုတ္တမမြို့ ဝံးမီးလမှဲာ့, မော်လမြိုင်မြို့ ဝံး၁ရဲာ့, သန်လျင်မြို့ ဝံးခံ၊ထၭခံ၊, (စကားဖိုမ) မြို့ကြီးပြကြီးများ ဝံးဟၢ့ကထၭ, ဟင်္သာတမြို့ ဝံး(ကဝံးကဝး), ပျော်တစ်ချက် မပျော်တစ်ချက် (အအိပ်)

@၀့ၢ@

ဝ့ၢ, ပါသည်၊ ပါပြီဟူသော ဝါကျအဆုံးတို့၌ သုံးသောစကားဖြစ်သည့်ပြင် သင်၊ သင်တို့၊ သူ၊ သူတို့၊ ကျွန်ုပ်၊ ကျွန်ုပ်တို့ စသည့် ဝေါဟာရများနှင့်တွဲ၍ အောက်ပါအတိုင်း အသုံးပြုသောစကားရပ်ဖြစ်၏ ဝ့ၢ(ကွန္တဝ့ၢ), ရေးပါသည် ဝ့ၢ(ကွန္တဝ့ၢယူး), ရေးပါပြီ ဝ့ၢ(ချဲနဲ့ဝှၢယူ), ပြောပါသည် ဝ့ၢ(ချဲနဲ့ဝှၢယူး), ပြောပါသည် ဝ့ၢ(ချဲနဲ့ဝှၢယူး), ပြောပါပြီ ဝ့၊(ချဲနဲ့ဝှၢယူး), ပြောပါပြီ ဝ့၊(မၩဝ့၊), လုပ်ပါသည် ဝ့၊(မၩဝ့၊), လုပ်ပါသည်

ဝ့ၫ(လႏုဝ္၁), သွားသည် ဝ့ၫ(လႏုဝ္၁), သွားပါပြီ မှတ်ချက်။ ဤရွေဖြင့် ပါသည့်၊ ပါပြီ၊ အသုံးပြုသည့်ပုံစံများဖြစ်ပြီး၊ အောက်ပါတို့ကား သင်၊ သင်တို့၊ သူ၊ သူတို့၊ ကျွန်ုပ်၊ ကျွန်ုပ်တို့ အစရှိသည့် ဝေါဟာရကို အသုံးပြုပုံဖြစ်၏ ဝ့ၢ(နဝ္၁), သင်၊ သင်သည် ဝ့ၢ(မဝ္၁), ကျွန်ုပ်တို့သည် ဝ့ၢ(ယဝ္၁), ကျွန်ုပ်တို့သည် ဝ့ၢ(ယဝ္၁), ကျွန်ုပ်သည် ဝ့ၢ(အဝ္၁), သူသည်

@or@

ဝ့၊, လှော်သည်၊ လှဲသည်၊ ယက်သည်၊ ပက်သည်
ဝ့၊ခွံ၊ထံ၊, ရေကိုပက်ပစ်သည်
ဝ့၊ထံ၊, ရေပက်သည် (ခနွှဲနှင့်)
ဝ့၊ထွာ့၊, မုန့်ဆန်းလှော်သည်
ဝ့၊သု၊ဖီး, ပေါက်ပေါက်လှော်သည်
ဝ့၊လ၊ထံ၊, ရေနှင့်ပက်သည်
ဝ့၊လ၊နှံ, လှဲသည်၊ လှဲချသည် (တံမြက်စည်းနှင့်)
ဝ့၊လႏုံ့ဆျားပို့၊ လှဲချသည် (တံမြက်စည်းနှင့်)
ဝ့၊လႏုံ့သည်၊ လှဲချသည် (တံမြက်စည်းနှင့်)
ဝ့၊လႏုံ့သေးဘံ၊၁၁နေ့ အမှိုက်ကိုလှဲသည်
ဝ့၊လႏုံ့နေ့ နန်းအောင်ပက်ပစ်သည်
ဝ့၊ဝ၊ ဧမ္ဘနှောက်သည်
ဝ့၊ဝ၊ စူ၊, လက်ယပ်ပြသည်
ဝ့၊အာ့မှုးဝှ၊, ထမင်းကိုလှော်စားသည်
ဝ့၊(ဆာ့ဝဲ့၊အာ့အဆာ၊, အစာယက်စားသည်
ဝ့၊(နိုးဝဲ့၊), တံမြက်စည်း

@6@

၀ဲ, အစ်ကို၊ အစ်မ ၀ဲခွာ, အစ်ကို ၀ဲစီး, အကြီးဆုံးအစ်ကို ဝဲရှါ, ဦးဆုံးမွေးသော သား သို့မဟုတ် သမီး၊ သားဦးသမီးဦး ဝဲထ္သ, ဖွင့်သည် ဝဲထ္သဝဲလႏ့, ဖွင့်လိုက်ပိတ်လိုက် ဝဲနး, အကြီးဆုံးအစ်မ ဝဲမု , မိမိထက်ကြီးသောအစ်မ ဝဲ(ဝၩ့ဝဲ), ပွင့်နေသည် ဝဲ(အာ့ဝဲယာ), ငါးသဲ့သည်

@01@

၀ဲ၊, ပွဲသည်၊ ရာသီကုန်သည် ၀ဲ၊(ခိၭ၁၊၀ဲ၊ယူၭ), သရက်သီးပွဲပြီ၊ သရက်ရာသီကုန်ပြီ ၀ဲ၊(ဆၧဆၧၩ့၀ဲ၊ယူၭ), မိုးကုန်ပြီ

@000

ဝဲး, ကြိုတင်နှင့်သည်
ဝဲး(ကိုးဝဲးတဲးဝဲး), ကြိုတင်ကြံစည်ပြင်ဆင်သည်
ဝဲး(ချဲးဝဲးလီးဝဲး), ကြိုတင်ပြောထားသည်
ဝဲး(မးဝဲး), ကြိုတင်လုပ်ထားသည်
ဝဲး(လုံးဝဲး), ကြိုတင်သွားထားသည်၊ သွားနှင့်သည်
ဝဲး(အဲ့းဝဲး), ကြိုတင်စားထားသည်၊ စားနှင့်သည်

@o`<u>1</u>@

ဝဲာ့, လှည့်သည်၊ သစ်ခေါင်းပျား၊ တူရူ၊ မူသည် ဝဲာ့ခိ၊ခဲာ့, ပြောင်းပြန်လှည့်ထားသည်၊ ခေါင်းတစ်ပြန်ဖင်တစ်ပြန် လှည့်ထားသည် ဝဲာ့ဒိနချိာ့, ကျောခိုင်းသည် ဝဲာ့အမှၤလ၊မုထ၊့, အရှေ့ဖက်မျက်နှာမူသည် ဝဲာ့(ဘု၊ဝဲာ့စႏဲ့), သစ်ခေါင်းပျားဖို့သည် ဝဲာ့(အနိုးဝဲာ့), စာပါးစပ်နာ

@9§

ဝဲႏ့, ခေါင်းတွင် အကွက်အကွက်ပေါ်နေသော အရေပြားရောဂါတစ်မျိုး၊ တစ်ခုခုအပေါ်လျှောက်သွားသည် ဝဲး့ကဒုႏ, ပိုးလုံးကောင် ဝဲး့ထီး, တံတားပေါ်လျှောက်သွားသည် ဝဲး့(မုးဝဲး့၁ိ၊), ထမနဲ ဝဲး့(အဲ့၊ဝဲး့မုး၁ိ၊), ထမနဲထိုးသည်

@၀ၧၬ@ ၀ၧၬ(ခ၀ၧၬ), လုံးပတ်၊ အလုံးအ၀န်း

@၀ိ၊@ ၀ိ၊လိၢ့, ဝတ်ရုံ

@ဝီၫ@ ဝီၫ(၁ဝီၫလံဖး)/ပၢရဒဲၭ, ကောင်းရာသုပတိဘုံ၊ ပါရာတိသုခဘုံ

@ാ@

၁ထံၫ/၁ထ္ၫ/ၦ၁ထံၢ, သူဌေး ၁ထံၫ၁ယီၫ့, သူဌေးသူကြွယ် ၁ဒဲ့ခီႏဲ့ ပုစွန်ထုပ် ၁ဒဲ့ဖိ၊, ပုစွန်ဆိတ် ၁နဲ့၊ချီး/၁နဲ့၊ချိႏဲ့ ဆိတ်ချေးပင် ၁နဲ့၊, ဆိပ်ကမ်း ၁နဲ့၊လဲ၊, တက်မရွက် ၁နဲ့ဂဝံ၊, တက်မရွက်

```
၁နဲး႔နဲးထီး, တညင်းပင်
၁နဲး/ဆနဲး, ယက်သဲ့
၁နူး/ထိ၊၁နူး, ဟင်္သာငှက်
၁နီၫ, ဥပဒေ၊ စည်းမျဉ်းဥပဒေ
၁နိၢထီၢ့, ဆောင်ပုဒ်
၁နိၢလၪ, ကုက္ကား၊ တံခွန်ကုက္ကား
၁နိၫ့, ကျင့်ဝတ်၊ စည်းကမ်း
၁နိၢ့၁နၢ့/ၦရှၩ၁နိၢ့၁နၢ့, တုံးတိုက်တိုက် ကမ်းဆိုက်ဆိုက် ဇွတ်တရွတ်လုပ်တတ်သူ
၁နီၫ့, တစ်တောင်ဆစ်နှင့်တွက်သည်
၁မၪ/မၪ, မိကျောင်း
၁မၢ့, သမင်
၁ရဖူး, သရဖူ
၁ရၭ, ထိန်ပင်
၁ရၭဒိၭ, ဆံဆေးခြင်းရွက်
၁ရၭအၩ့, အင်ပင်
၁ရာ့ဒူ၊, ဇရစ်ရိုး
၁ရဲၫ၁ခၭ, တစ္ဆေသရဲ၊ နာနာဘာဝ
၁ရဲၫ့, သန်လျင်မြို့
၁ရိ၊, တရားဇရပ်၊ ဘုရားရှိခိုးကျောင်း
၁ရီၢ, ဆိတ်ဖူး
၁လၫ့/ဝၪ၁ၭ, ဝါးအမျှင်
၁လံၩ, မျှော့
၁လံၭ/နီၪခၤ/ခၤဘၩ့(အရှပ), သလိပ်
၁၀1/၃၂, ကြာပင်
၁၀ၭ, ကျွတ်ကောင်
၁၀ံs, မှော်ပင်၊ ရေမှော်ပင်
၁၀ံ၊/လံၩ၁၀ံ၊, လေဆင်နှာမောင်း
၁၀ီးလံဖး, ကောင်းရာသုဂတိဘုံ၊ နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာ(ပၢရဒဲၭ)
၁အုၭ၁ကၠၩ့, ရက်စက်ကြမ်းကြူတ်သည်
```

@sc@

၁းထံၫ(အရှပ)/ဝ့၊ထံၢ, ပက်ခွံနှင့် ရေ ပက်ထုတ်သည်

၁ၩ(ဂၧာ့ထၪၟၣၩလၩ့), ကျော်ကြားသည်၊ ကျော်စောကိတ္တိ

@p1@

၁၂, ရှူသည်၊ အသီး၊ သီးသည် ၁၊ကၭ, အသက်ရှူကျပ်သည် ၁ၪက္နၭ, အသက်ရှူခက်သည် ၁၂ချုနအေ့၊, အသက်မရှူအား၊ အလုပ်များသည်၊ မသီးအား ၁၊ဂူ၊, အသက်အောင့်ရှူရသည် ၁**ၪဎၟၭဎၟၭ, ဖြည်းဖြည်းရှူသည်** ၁၊ရှိ၊, သက်မချသည်၊ ရှူထုတ်သည် ၁၊ထၢ့ဘၭအ့ၤ/၁၊အႏၟခၢ့, အသက်ရှူမဝ၊ ပင့်သက်ရှူသည် ၁၊ထၪ့၁၊လၩ့, ရှူထုတ်ရှူသွင်းသည် ၁၂နဲ့အဲ့၊, အသက်ရှူမရ ၁၊၁့၊အဲ့၊, အသက်မရှူတတ် ၁၊အ္၊, အသီးမသီး၊ အသက်မရှူပါ ၁၂(ကိ႑၁၂), လောက်စာလုံး ၁၂(ကီႏ၁၂), အသက်အောင့်ထားသည် ၁၊(ဓိၭ၁၊), သရက်သီး ၁၊(ထီၫ့၁၊), ဂျင်၊ မဂူသီး ၁၊(ထီး၁၊), ခဲ ၁၂(၁့ၭ၁၂), ကွမ်းသီး

@prc@

၁ၢထနၢ, သာသနာ ၁ၢ(ဆၧန့၁ၢ), အမွေအနှစ်

@**os**@

၁ၭ, စိတ်၊ နှလုံး၊ ယားယံသည်၊ နံဝိညာဉ် ၁ၭကၪ/ပှ၁ၭကၪ, စိတ်ခက်သည်၊ ခက်ခဲသူ ၁ၭကၭ, ရင်ကျပ်သည် ၁ၭကဲဲ့, စိတ်ကောက်သည် ၁ၭကဲဲ့လၢ့, ဒေါသထသည်

```
၁ၭကုၭ, ကြို့ထိုးသည်
ယၩ၃ွ႞၁ႆ႑ စွဲလုဂ်ဘာ
၁ၭကိၩ့, အသက်ရှည်သည်
၁ၭက္ဂွံၩ, လိုချင်တပ်မက်သည်
၁ၭက္ဂွံၩ၁ၪ(အရုပ)/၁ၭကျုၩ၁ၪ, ငှက်ပျောသီး
၁ၭကျဲုၩ၁ံဲ့၁ၪ/ကျိုႏှစ်ၩ၁ၪ(အရှပ), သင်္ဘောသီး
၁sခတiိုး, ရာဂစိတ်
၁sခံs, ပညာမဲ့၊ သဘောမပေါက်
၁sခ္၊, မနာလိုခြင်း
၁sခဲးထ1့, ဒေါသမီးထက္ခြသည်
၁ၭခၧာ့, စိတ်တည်ကြည်ခိုင်မာသည်
၁ၭခု၊ထၪ့/၁ၭဘွ၊လၢ့, ပျိုတ့က်သည်၊ မအီမလည်ဖြစ်သည်
၁ၭခု၊့ထၤ, ဆို့နှင့်လာသည်၊ ရင်ထဲဆို့တက်သည်
၁sခိ, စိတ်ပူပင်သည်
၁ၭခိဆၧ/၁ၭခိယၧၩ, စိတ်ဆိုးသည်၊ ကျွန်ုပ်ကို စိတ်ဆိုးသည်
၁ၭခ်ိအိၩ့, ရင်ပူသည်
၁ၭခိၢ့အီၪ, ညှစ်အားပေးသည် (ကလေးမွေးသည့်မိခင်)
၁ၭခဵၢၞ, မနိဩဃပင်
၁ၭချံ့၊, အေးချမ်းသည်၊ စိတ်အေးလက်အေးရှိသည်
၁ၭဂၭဂီၩၞ, စိတ်ပျက်သည်
၁sဂံၩ့ဂၩ့/၁sဒံၩ့ဒၩ့(အရှပ), စိတ်စနောင့်စနင်းဖြစ်သည်၊ သင်္ကာမကင်းဖြစ်သည်
၁ၭဂူၩ/၁ၭဂူၩ၁ၭဘ္ခၩ, စိတ်သဘောကောင်းသည်
၁ၭဂဲၩ, စိတ်လှုပ်ရှားသည်
၁ၭဂဲၢ့/၃ၪ့ဂဲၢ့၁ၭဂဲၢ့, (စကားဖိုမ) ငြူစူသည်
၁sဂူး, စိတ်တည်ငြိမ်သည်
၁ၭဎဲၢ, ရင်နာသည်
၁ၭဎၧာ့, စိတ်လေးသည်၊ ရင်လေးသည်
၁ၭဎ္ဂံၫ, ဝမ်းမြှောက်သည်၊ ဝမ်းသာသည်
၁ၭဎွၩ့, ရင်ပြည့်သည်
၁ၭဆါ, စိတ်အားငယ်သည်၊ အီသည်
၁ၭဆၫ/၃ၧ့ဆၫ၁ၭဆၫ, စိတ်နာသည်
၁ၭဆၭ, ဉာဏ်ကောင်းသည်
```

၁ၭဆၧၩ့, စိတ်ရှည်သည် ၁ၭဆူ/၁ၭဆ္ဂံ, ကနစိုပင် ၁ၭဆူ၁ၪ/၁ၭဆ္ဂံ၁ၪ, ကနစိုသီး ၁ၭဆိ႑၁ၪ/မၩနၩ၁ၪ(အရုပ), ဖန်ခါးသီး ၁ၭဆီံ့၊, စိတ်အားထက်သန်သည် ၁ၭရှါ, သက်ကြီးသူ ၁ၭရှါထႆၭ, မတော့ပင် ၁ၭရှါမံၫထူ, သက်ကြီးခေါင်းချချိန် (ညဉ့် ၁၁နာရီ) ၁ၭရုု့, စိတ်ဆင်းရဲသည်၊ စိတ်ညစ်သည် ၁ၭရုံၩရှု/၁ၭရှူ၊, စိတ်ရှုပ်ထွေးသည်၊ တွေဝေသည် ၁ၭရှူ၊, စိတ်ငြိမ်းအေးသည် ၁ၭရှူ၊လႏႇ စိတ်အေးသွားသည် ၁ၭရီၩ့/၁ၭမၧာ့၁ၭရီၩ့, အသက် ၁ၭတီၩ, စိတ်ဖြောင့်မတ်သည် ၁ၭထၢ့, စိတ်ဆိုးသည် ၁ၭထរ့ထီၫ, မာနကြီးသည်၊ စိတ်နေမြင့်သည် ၁ၭထိ၊, ဝမ်းမြှောက်သည် ၁ၭဒၩ့, သက်တန့်နာ ၁ၭဒဲၩ့, ဆုံးမရခက်ခဲသည် ၁ၭဒူၩ, ရဲရင့်သည် ၁းဒွဲ၊ဒွဲ၊, စွဲလ်တထင့်ထင့် ၁ၭန႑, ရင်ဘတ် ၁ၭနၢလိၩ့, ရင်ဘတ်ပေါ် ၁ၭနေ့၊, မေ့သည် ၁ၭနၧၩ့, စိတ်ဆန္ဒရှိသည် ၁ၭနူနွၭ, စိတ်ညစ်သည် ၁ၭနီႏ, စိတ်ခိုင်မာသည်၊ အသက်ပြင်းသည် ၁ၭပံၩ၁ၪ, ကြို့သီး ၁ၭပျၩ့, စိတ်ကြည်လင်သည်၊ စိတ်ရှင်းသည် ၁ၭဖၩ့ထၪ့, မြင်တွေ့လာသည်၊ သဘောပေါက်သည် ၁ၭဖၧၩၟ, စိတ်ထဲတွင် ၁ၭဖၧး/ဆၧဖၧး၁ၭ, စိတ်မသတီ၊ ရွံ့သည်

```
၁ၭဖူး, စိတ်သိမ်မွေ့သည်
၁ၭဖျံၭ, အသည်းယားသည်
၁ၭၛဲၪႇ စိတ်မြန်သည်
၁ၭဖျုထၪ့, အရူးထသည်
၁ၭၛိႇသပြုပင်
၁ၭၛိ၁ၪ, သပြုသီး
၁ၭဘၪ/ယ၁ၭဘၪနၧၩ, ကြိုက်သည်၊ သင့်ကို ကျွန်ုပ်ကြိုက်သည်
၁ၭဘၪမၪ, စိတ်နှင့်မတွေ့၊ စိတ်ခုသည်
၁ၭဘၪ့, လူငယ်၊ ငယ်ရွယ်သူ
၁ၭဘႆၭ, ပန်းနာရောဂါ
၁ၭဘဲၩ, ဆာလောင်မွတ်သိပ်သည်
၁ၭဘီၩ့, ချစ်သူ၊ ချစ်ရသူ၊ အချစ်တော်
၁ၭဘျိၪ/၃့၊့ဘျိၪ၁ၭဘျိၪ, စိတ်ပေါ့ဆသည်၊ ပေါ့လျော့သူ
၁ၭဘွ၊လၢ့, အော်ဂလီဆန်သည်၊ အံချင်သည်
၁ၭမံၫမၪ, မေ့မေ့လျော့လျော့ဖြစ်သည်
၁ၭမႆၫ့/မႆၫ့၃ၪ့မႆၫ့၁ၭ, ကျေနပ်သည်
၁sမဲၪ, ကြောက်သည်၊ ရွံ့သည်
၁ၭမၧာ့/၁ၭမၧာ့၁ၭရီးနဲ့, အသက်
၁ၭမှ, ဝိညာဉ်၊ စိတ်ဝိညာဉ် (ဟေဗြဲ ၄း၁၂)
၁sမှဆံၫ့ဎႆ၊, သန့်ရှင်းသောဝိညာဉ်တော်
၁ၭမှအ၁ၭ/ဖံၭယၪအ၁ၭ, ဝိညာဉ်ပကတိစိတ်၊ ဇာတိပကတိစိတ်
၁sမုၤ/၁sမုၤ၁sရှူ၊, စိတ်ပျော်ရွှင်သည်၊ စိတ်ရွှင်မြူးသည်
၁ၭယူ, လွမ်းဆွတ်သည်
၁ၭရၧး, စိတ်ရိုင်းစိုင်းသည်
၁ၭလၩ့, စိတ်ငယ်ဝမ်းနည်းသည်
၁ၭလၩ့ဂူ၊, စိတ်နာကျည်းသည်
၁ၭလၩ့ဎိၬ, စိတ်သဘောတူညီသည်
၁ၭလၩ့ထုၪ့/၁ၭလၩ့ထုၪ့ရှူၭ, သတိလက်လွတ်သွားသည်၊ သတိလက်လွတ်ရောယောင်ပါသွားသည်၊
စိတ်ကုန်ခန်းသည်
၁ၭလၩ့ထီး, သတိကောင်းစွာရှိသည်
၁ၭလၩ့ထံးဒဲယွၩ, ဘုရားသခင်၌ အထူးရင်းနှီး လေးစား ကြည်ညိုသည်
၁ၭလးလံၩ, လူဟောင်းစိတ်၊ မူရင်းစိတ်၊ မပြောင်းလဲသောစိတ်
```

```
၁ၭလဲ/၁့၊လဲ၁ၭလဲ, သဘောထားကြီးသည်၊ သဘောကျယ်သည်
၁ၭလဲၩ, အီသည်
၁ၭလဲး/၃့၊လဲး၁ၭလဲး, ရာဂစိတ်
၁ၭလၧၢ့/၁ၭလၧၢ့ဎ္ဂႏႇ စိတ်ပြည့်ဝသည်
၁ၭလၧာ့အ္ဇၤ, စိတ်နှံ့စပ်မှုမရှိ
၁ၭလၧၩ့, စိတ်နွေးထွေးသည်၊ စိတ်ငြိမ်သက်မှုရသည်
၁ၭလုၤ/၁ၭဖျံၭ, စိတ် သို့မဟုတ် အသည်းယားသည် ကြောက်ဒူးတုန်သည်၊ အမြင့်မှအောက်သို့
ငုံ့ကြည့်၍ ကြောက်စိတ်ဖြစ်ရခြင်း သဘောမျိုး
၁ၭလိၪ/၁ၭလိၪ၁ၭလႆၭ, ညစ်ပတ်သည်၊ ပေသည်
၁ၭလီၪ/န္ဂဲးအ္၊, အားမလိုအားမရ
၁ၭလီၩ့/၁ၭတီၩ၁ၭလီၩ့, ရိုးဖြောင့်မှန်ကန်သည်
၁ၭလ္ဂါ, သက်လတ်ပိုင်း၊ လူလတ်ပိုင်း
၁ၭလွ., သူတစ်ပါး ပျင်းတွဲစွာ လုပ်ဆောင်သောအလုပ်ကို မြင်တွေ့သဖြင့်
စိတ်တွင်ဖြစ်ပေါ်သောခံစားချက်
၁sos/၃့၊ဖီး၁sos, စိတ်တုန်လှုပ်ခြောက်ခြားသည်
၁sosထိ၊, နှလုံးတုန်ရင်ခုန်သည်
၁ၭဝံ/၁ၭဝံမ္း, ဆာသည်၊ ထမင်းဆာသည်
၁sဝ့၊ဝs, စိတ်ငြိမ်သက်မှုမရ၊ စိတ်လှုပ်ရှားသည်
၁sဝံးလၢ့ဘၧၩ့လၢ့, စိတ်ရှုပ်ထွေးသည်၊ စိတ်ဝေခွဲမရရှုပ်ထွေးသည်
၁sဝံၩဝၩ့, စိတ်ဇဝေဇဝါဖြစ်သည်
၁ၭ၁႑/၃ၪၟ၁႞ၟၣၭ၁႞ႇ စိတ်သစ်သဘောသစ်
၁ၭ၁့ၫ(၁ဲၭ၁့ၫ)/ပုထိး၁ၭ, သက်သေ
၁ၭ႙္ဂံၫ/ပရၨၭ(အရုပ), ရှောက်
၁ၭၥ္ဂံၫ၁ၪ/ပရၨၭ၁ၪ(အရုပ), ရှောက်သီး
၁ၭ႙ၟံၫဆၧာ့၁ၪ/ပရၨၭဆၧာ့၁ၪ(အရှပ), ရှောက်ချိုသီး
၁ၭအံံ့၊, သဘောထားကျည်းသည်
၁ၭအၧၩ့, စိတ်ကြမ်းသည်၊ သဘောထားဆိုးသည်
၁းအူး, ဝမ်းနည်းသည်
၁ၭအူၭ/၃ၪ့အူၭ၁ၭအူၭ, ရင်အောင့်သည်၊ လေအောင့်သည်၊ ဘေးထိုးရင်ကြပ်
၁ၭအီ၊, ဆန္ဒရှိသည်
၁ၭအ္တံၪ, ဆိုသည်၊ ဆိုပါ (သီချင်း)
၁ၭအ္တံ၊ဆၧ, သီဆိုသည်၊ သီချင်းဆိုသည်
```

```
၁ၭ(၃ၪၟ၁ၭ)/အ၃ၪ့အ၁ၭ, အသည်းနှလုံး
၁ၭ(ပု၃့၊ပု၁ၭ), လူ့စိတ်သဘော
@pj@
၁ၢ့, သစ်လွင်၊ အသစ်၊ ရက်
၁ၢ့ခၢ, ဘုန်းကြီး၊ ရဟန်း
၁ၢ့ဂီၩ, ဥဩငှက်၊ ကစ္စန်းဥပိုး
၁ၫဎၘၩ, သံအမတ်
၁ာ့စ်ဲး, ညဉ့်အခါ အိပ်ရာပေါ်တွား၍တက်လာတတ်ပြီး ဖျစ်သတ်မိက လက်တွင်ပိုးစုန်းကြူးရောင်
အရောင်တောက်နေတတ်သော တီကောင်သဖွယ် အကောင်မျိုး
၁ာ့ဆီး, အသစ်စက်စက်
၁ာ့ထာ့, သစ်လွင်လာသည်၊ အသစ်ပြန်ဖြစ်သည်
၁ၢထီး, တယော
၁ၫ့နုးချီး, တစ်ညဉ့်လုံး၊ ညဉ့်လုံးပေါက်
၁ၢ့ဖၭအ၁ၭ(ထ့ဖၭ), ကွဲအက်နေသည်
၁ၢ့မႏ့(၁ထံၫ), သူဌေး
၁ၢ့၁ၢ့နၩ, ညစဉ်ညတိုင်း
၁ၢ့၁ဲၫ/၁ၩ့ထဲၩ့, ခဏခဏပြောသည်
၁ၢ့(နံၫ၁ၢ့၁ၧၢ့၁ၢ့), နှစ်ရက်သုံးရက်
၁ၢ့(မှန်းမှ၁ၢ့), နေ့ရက်၊ ရက်စွဲ
```

@25@

၁႑(အ၁႑), အသစ်

၁့(အနံးအ၁့), နေ့ရက်ချိန်ခါ

၁ႏ့, ထပ်ဆင့်ပြောသည်၊ ထပ်ခါထပ်ခါပြောသည် ၁ႏဆးချဲး့, ထပ်၍ဆိုရန်သီချင်းပိုဒ် ၁ႏထဲး့, ထပ်၍ပြောသည် ၁ႏဝဲးအူး, မပြတ်ပြောသည်

၁ၢ့(ယက၁ၢ့ဘၪနၧၩ), မင်းကို ငါတွယ်မိမယ်

၁ၢ၀ၭႛ ဂှဲသင့ဘဲ့ **@၁**ၢဴ@

```
၁့၊ ၁ႏ၁ံ၊ ၁ႏ၁ံ၊), သုံးမတ်၊ ခုနစ်ဆယ်ငါးပြား
```

ဝံ့၊မွ၊, အုံဆေး၊ အနာမှည့်အောင်အုံဆေး

@ပင် ၁ံ၊, ဆေးလိပ်သောက်သောဆေးရွက်၊ ဆေးမှုန့်နှင့်ရောဂါဘယအတွက် သုံးစွဲသော ဆေးအမျိုးမျိုးအပြင် အများနှင့်ဆိုင်သော ဝေါဟာရ (ဥပမာ – တို့၊ တို့တစ်တွေ၊ တို့သည်) ၁ံ၊/ယါ၁ူး(အရှပ), ဆေးရွက် ၁ံ**၊ကူး, ဆေးဗူး၊ ဆေးထည့်သော**ဗူး ၁ံ၊ကူးဘျ၊, ချောင်းဆိုးပျောက်ဆေး ဝံ၊ကု၊ႏ့(အရုပ)/ကံ၊ကဲႏဖိ၊, ဒန့်ချွဲပင် ၁ံ၊ကျs, ကပ်ဆေး င်္ချခၢဖွဲ့၊, ဆေးပုလဲ ဝံ၂ခ်ိ၂/ဝံ့၊့ဗ္ဂံ၊အချီး, ဆေးစာ၊ ဆေးနည်း ငံ့၊ချနမှ, ဝယ်တွယ်ဆေးပင် ၁့ၫခွံ၊ခွဲ၊/၁့၊ရှီး, သီး ၃့၊ၵၢႆ မားတူးဆေး ၁ံ**၊ဎဲၫ့, ဆေးပင်တစ်မျိုး၊ ဖရောင်းချုပ်ပ**င် **၁ံ၊ငူ၊, ရှိန်းခို** ၁၁၈နဲ့, ဆေးဆီ၊ ဆေးချေ<u>း</u> ၁ံ၊ဆရၫ(အရှပ)/၁ံ့းပ္ပံ၊ဆရၫ, ဆေးဆရာ ၁ံ၊ရှီၫမှ/ပံကခၩလိလ၊မှ, ပွေးဆေးပင် ၁ံးရှီၫလ**း/ပံတခၩလဲလး, ပွေးဆေးရွက်** ၁ံ၊တၤႆs, ဆေးတိုက် **၁ံ**Jထံၫ, မှင်ရည်၊ ဆေးရည် ၁ံ**၊**ထု, ဆေးစည်း **၁ံ**Jထိဲ၊, ရေချင်းယားပင် ၁ံ**၊ထိ**ဲ့, ဆေးလွယ်အိတ် ၁ံ၊ဒူၭ, ကွမ်းရာ ၁ံ၊ကဒူၭ, ကွမ်းရာတစ်ရာ ၁ံ၊ပီး, သစ်သားအကာ၊ အနှစ်မဟုတ်သောအပိုင်<u>း</u> ၁ံၪမၢ, အပျော်မယား **၁ံ**ၫမံၢ့, အနာကျက်ဆေး

ဝံ၊မၢၫ့(ဖျါဝံ၊မၢၫ့), အသက်ဆက်ဆေး ၁့ၫမၢၭႛ မ်ဳးကစုဆေးဝါး င်္ချမိုး, ဆေးလိပ် ငံ့၊မိုးခ်ီး့, ဆေးတံ **၁ံ၊လ၊, ဆေးရွက်ကြီး** ငံ၊လဲ/ဆွေးငံ၊လဲ၊, ပါးရဲထိုးသည် င်္ခ၊လႏွဎၪႏွ, အနာစိမ်းအုံဆေး **၁ံ၊လိ**ါ့လ၊, လောက်သေရွက် ၁ံ၊၀ၩ, အပျော်လင် ငံ့၊ငံု, ဆေးဖတ်၊ ငုံထားသောဆေးဖတ် **၁ံ**ၪ၁ၧာ့ဖျဒ့, နွယ်ပင်တစ်မျိုး ၁ံ၊၁ၧာ့မူနချ**ၭ, စွန်းထင်းညစ်ပေသည် ၁ံ၊အခိ၊, ဆံပင်ကျစ်သည်၊ ကျစ်ဆံမြီး ကျစ်သည်** ဝံ၊(နဝံ၊), သင်တို့ ၁ံ၊(န၁ံ၊ဝ္ၫ), သင်တို့တစ်တွေ ၁ံ၊(ဖီၫဝံ၁ံ၊၁ၧၫ့), ညှော်ခံဆေးတစ်မျိုး ၁ံ၊(အဝ္၁၁ံ၊), သူတို့သည်၊ သူတို့တစ်တွေ

@ວຳ@

ວံးကွs, ခက်ခဲစွာသေရသည်၊ ခက်ခက်ခဲခဲအသက်ထွက်သည် ວံးကုံး, ကျူးအေးသည်၊ သီဆိုကျူးအေးသည် ငံးဂုံးငံးဘာ, ကောင်းမွန်စွာသေရသည် ငံးဂိုးငံးစာ, အလဟသသေရသည် ငံးစွာ, အသေကောင်၊ အလောင်းကောင် ငံးဆားစုသု့, မတ်တတ်သေသည် ငံးဆီးပုံးနီး, မသေသေအောင် ဒုက္ခခံရသည့်အဖြစ်မျိုး ငံးရှုပုံခံးယာ, ဆင်းဆင်းရဲရဲသေရသည် ငံးတထိး(အရှပ)/ငံးထုအု၊လံံး, ကာလနာ၊ အများအပြား သေကြေ ပျက်စီးခြင်း ငံးထလားခွံ၊, သေလွန်သွားသည် ငံးထဲးပုံ၊, တစ်ပါတည်းသေသည် ငံးထီးငံးပဲး့, ပိန်ခြုံးခြောက်ကပ်သေသည် ငံးဒ၊ခွံ၊, စွန့်ပစ်ပြီးသေသည် ငံးဒ၊ခွံ၊ဆ၊ဒဲးဘန, အပြစ်ကိုစွန့်ပစ်ပြီးသေသည် ငံးဒ၊ခွံ၊ဖိ၊မာ၊, သားမယားကိုစွန့်ပြီးသေရသည် ငံးနို့းငံးနန, ပြုစုရာမဲ့သေရသည် ငံးယူ၊, မေ့မျောနေသည် ငံးယူန, သေပြီ ငံး၁အုန / ငံး၁အုနင်း၁ကုန့, ညဉ်းဆဲသတ်ဖြတ်ခြင်းခံ၍ သေခြင်းမျိုး ငံးအားနဲ့ငံး၁း့/ ငံးအားနဲ့အားနဲ့၁း၃း့, တစ်ဖက်နှင့်တစ်ဖက် ခုတ်ထစ်သတ်ဖြတ် သေသည် ငံး(ဆာငံးဆာရှါ), အိုခြင်း၊ နာခြင်း၊ သေခြင်း

@ວໍເ@

ငံး(စုးကင်း/စုးလင်း), ငွေတစ်မတ် ငံး(၁့၁င်္၁၁ႏှင်း), သုံးမတ်၊ ခုနှစ်ဆယ်ငါးပြား

@၁ႆಽ@

ວံs, ပိုးကောင်မွှားကောင်အမျိုးမျိုး
ငံးကျုံး/ထံးကံ J/ရှီးနိုး (အရှပ), ရေညှိ
ငံးထံးဂါ ထံ၊, အရက်
ငံးဖေ့၊, ဘောက်ဖတ်
ငံးတံ့၊, ဆွေ့ပိတ်ထားသည်
ငံးမု့, ခူ
ငံးမု့ဒု၊, ခူယား
ငံးလေး, ပိုးကျသည် (သီးနှံပင်)
@@ဝံးဘ J, ပိုးထိသည်၊ မြွေကိုက်ခံရသည်
ငံးအာ့ J, ပိုးစားသည်
ငံး (စူ Jဝံး), လက်စွပ်
ငံး (ဘ Jဝံs), ခုနာစွဲသည်၊ ရေမြောင်းလုပ်၍ ရေစစ်သည်
ငံး (တီး့ဝံs), ခန်းခြောက်သည်

@ວຳ@ ၁ံာ့, စိမ်းသည် (သစ်သီး)၊ ခတ်သည် (ခြေထိတ်) ဘုံဆ္၊, မမှည့်သေး၊ မချက်သေးသော(အသီး၊ အသား) င်္ခာ့ထၤ, ထိပ်တုံး သို့မဟုတ် ပခြုပ်နှင့် ခတ်ထားသည် င်္ခာ့ထၤထမျၤအခာ့, ဓားပြခြေထောက်ကို ထိပ်တုံးခတ်ထားသည် င်္ခာ့ထၬချီအနိန, နွားပါးစပ်ကို ပခြုပ်နှင့် ချည်ထားသည် **၁ံၫ့နံးချီး့**, တစ်နေ့လုံး **၁ံ**ၫ့၁ံၫ့နံၩ, နေ့စဉ်နေ့တိုင်း ၁ံာ့(ခ်ိၭ၁၊အ၁ံာ့), သရက်သီးအစိမ်း ၁ံၫ့(န[ှ]ၫ့၁ံၫ့), စိမ်းစော်နံသည်၊ အစိမ်းနံ့ရသည် **@**၁့ႆ@ **၁ံာ့**, သစ်အမျိုးမျိုး **၁ံ့ကဆ**ာ့မဲ့၊, သစ်ဆင်စွယ် ၁ံ့ကျ<mark>း</mark>, သစ်တော်ထဲ **၁ံ့၊ခၤ, ခအုံးပင် ၁ံ့ခံ**ံာ, သစ်ပင်အဖျား **၁ံ့ခို့၊, သစ်ခေါင်း၊ တောခေါင်း ၁ံ့ခိုးဆု**ဲ့, သစ်ငှတ် ၁ံ့ပ္ငံ၊/၁ံ၊(အရုပ), ဆေး(ဘယဆေး) **၁ံ့**ပွဲ၊ဆရာ ဆေးဆရာ၊ ဆရာဝန် သုံ့ပွဲ့ ၊ ဖါစၧၩ့, ဆေးဝါးမန္ဆရား **၁ံ့စ**ဎ္ဂၩ, သစ်မင်း @@၁ံ့စိၭလိ@၁ံ့ခါဖျိ, အများထက်မြင့်တက်သောအပင် လေထိ၍ကျိုးတတ်၏ **၁ံ့ဆူ, ကရဝေးပင် ၁ံ့ဆီး/၁ံ့အဆီး, သစ်ပင်ပါးပြင်း ၁ံ့ရှါဝ**၊နၧာ့, တောကြီးမြက်မည်း **၁ံ့ရှိၫအ့ရ**န္န, အာရ**ဇ်ပင် ၁ံ့ထါ, သစ်ပင်ခွ**ကြား ၁့ံ၊ထွဲနဲ့ သစ်ယိုင်း **၁ံ့ထုးထိ၊, ထောက်ရှာပင်** ၃့ၢီထွဲဆၢ' ဂွ်းစာဂင္

၁ံ့နိနဆီံ့လ[ွ], ညောင်ခြေထောက် **၁ံ့နို**ႏုံ့သဲ့လဲ ့, သစ်ကိုင်းသစ်ခက် **ခံ**့၊ပၪ, ပျဉ်ပြား **၁ံ့**ဖုံၭ, သစ်ခေါက် သံ့ဖၧၩ့, သစ်အပေါက် **၁ံ့ဖုၢ, သစ်တုံး** ခံ ျဖီး, သစ်ပွင့် **ခံ ့ဖျို့, သစ်လုံး** ၁့ၢိုမ် ထင်း **၁ံ့မှခဲ**ာ့, ထင်းစ၊ ထင်းချောင်း **၁ံ့လ**၊, သစ်ရွက် **၁ံ့လု**့နဘနျာ့, ဘောစကိုင်းပင် **၁ံ့လဲး**ဒဲ့, သစ်ပင်စည်၏ အကိုင်းအဆစ် ကင်းသောအပိုင်း **ခံးခုံးဝါခဲ့၊** သစ်ဝါးများ **၁ံ့၁**၁ဒဒႏှ ကျွန်းဖို **၁ံ့အလဲ**ၫ, သစ်သားအနှစ် **၁ံ့အ၁ံ၊ပံၩ, သစ်သား**အကာ **၁ံ့၊အိုး, သစ်အခေါင်း**

@ວ້າ@

၁့၊, တတ်သည်၊ တတ်နိုင်သည်၊ မြင်း ၁့၊ဘ၊, တတ်ကျွမ်းသည် ၁့၊ယ၊, သိသည် ၁့၊ယ၊န၊၁့၊, သိနားလည်သည် ၁့၊လ၊့ဘ၊လၢ့/၁့၊ထ၊့ဘ၊ထ၊့, တတ်သိလိမ်မာလာသည် ၁့၊ဝါအေ့၊, မတတ်ပါဘူး ၁့၊၁့၊လီ၊, သိနိုင်ဖွယ်ရာ ၁့၊(က၁့၊), တတ်လိမ့်မည်၊ မြင်း ၁့၊(က၁့၊ယီး), မြည်း ၁့၊(က၁့၊ယီး), မြည်း ၁့၊(န၊၁့၊)/နိုး့၁့၊န၊၁့၊, နားလည်သည် ၁့၊(မၩ၁့၊), လုပ်တတ်သည် ၁့၊(မၩ၁့၊မၩဘ၊), လုပ်တတ်ကိုင်တတ်သည် ၁့၊(မၩ၁့၊မၩဘ၊အ၁ၭ), လုပ်တတ် ကိုင်တတ်အောင်ပြုသည် ၁့၊(ကိပ္ပံ့၊ကိပ္ပံဘ၊), ကြံတတ်ဖန်တတ်သည် ၁့၊(ဆၧ၁့၊ဆၧဘ၊), အတတ်ပညာ

@5s@

၁့ၭ/၁့ၭမု, ကွမ်းသီးပင် ၁့ၭခွၬ, ရှေးထမင်းထည့်စားသောဗျပ်၊ ဒေါင်းလန်း ၁့ၭလၟၬ, ဖျင်သည်၊ သပ်သည် ၁့ၭ၁ၪ, ကွမ်းသီး ၁့ၭ(မဲ့ၩ၁ၟၭ), ခေါပြင် ၁့ၭ(မွဲအဲ့၊၁့ၭအဲ့၊), ဟုတ်လဲမဟုတ်ဘဲနှင့်၊ မဟုတ်ပါဘူး

@၁ဲး@ ၁ဲးထံၫ(အရှပ)/၁ထံၫ/၁ထ္ၫ(အနပ), သူဌေး

@ວ່າ@

၁၁, ဆော့သည်
၁၁(က၁), ဆော့မည်
၁၁(ခႏ၁), ဤနယ်တစ်ခွင်၊ ဤကမ္ဘာတစ်ခွင်
၁၁(နາ့၁၁), မြက်ကြက်သွန်၊ အချို့က မြက်မုံညှင်း
၁၁(ဖိ၊၁), ကလေးဆော့သည်
၁၁(ဘု၊၁၁), စပါးထဲပေါက်တတ်သော တက်ပွတ်ပင်
၁၁၁(၁), စပါးထဲပေါက်တတ်သော တက်ပွတ်ပင်
၁၁၁၁(၁), စပါးထဲပေါက်တတ်သော တက်ပွတ်ပင်
၁၁၁၁(၁), စပါးထဲပေါက်တတ်သော တက်ပွတ်ပင်
၁၁၁၁(၁), စပါးထဲပေါက်တတ်သော တက်ပွတ်ပင်
၁၁၁(၁), စပါးထဲပေါက်တတ်သော တက်ပွတ်ပင်
၁၁၁(၁), စပါးထဲပေါက်တတ်သော တက်ပွတ်ပင်
၁၁၁(၁), စပါးထဲပေါက်တတ်သော တက်ပွတ်ပင်

@ɔ̀1@

၁ဲာ့, ရှမ်းလူမျိုး၊ ထိုင်းလူမျိုး ၁ဲာ့(ဆံၫ၁ဲာ့), ဆီးအောင့်သည်၊ ဆီးပူသည် ၁ဲာ့(ဖိၢ့၁ဲာ့), ရှမ်းမြှှုံး၊ မြှုံးဖင်ချွန်း ၁ဲာ့(ဝဲ့၁ဲာ့), ပင်စိမ်း **@**5ຳ@ **၁ဲ့(ချိ၊အ၁ဲ့), ခရုခေါင်း @oss@** ၁၊ၭ(အ၁၊ၭနံၩ), သောကြာနေ့ **@**၁૧ၨ/@ ၁ၧာ့, သုံးဂဏန်း၊ ဟင်းလျာ၊ မည်းနက်သည့်အရောင် ၁ၧၫ့ခဲဘံး, လက်လက်တောက်မည်းနက်သည် ၁ၧၢ့ဓိၪ၁ၪ, ကြက်သွန် ၁ၧာ့ခိၪ၁ၪဘွၩ, ကြက်သွန်ဖြူ ၁ၧၢ့ခိၪ၁ၪ၀ီၩ, ကြက်သွန်နီ ၁ၧၫ့ဂၩ, သုံးယောက် ၁ၧာ့ဆာ့ယၪ, ကြက်သားဟင်း ၁ၧာ့ဆံၫ, သုံးဆယ် ၁ၧာ့ထံၢ, ဟင်းရည် ၁ၧာ့ထံၫ၁ၧာ့နီာ့, (စကားဖိုမ) ဟင်းရည် ၁ၧၫၞဖး, သုံးပိဿာ ၁ၧာ့ဘံၩ, မည်းနက်သည်၊ နက်ကြုတ်သည် ၁ၧၫ့မၧၫ့, အလေးချိန်သုံးဆယ်ပိဿာ ၁ၧာ့၁ံ၊ခႏ၁ံ၊, အမဲဟင်းလျာ ၁ၧၫ့(ရူး၁ၧၫ့ခ်ိၧ), မနုဿလူသား ၁၈၊ (ထွာ၁၈၊တာ), ငယ်ချေး ၁ၫၨာ(၈ၫၭ၁ၫၨာ), လင်းဆွီး **@sic@** ၁ၨၢၩ, ပ၊ တာပ၊ ပြီ၊ ပေါ့

၁ၨး(မွဲ၁ၨး/မွဲလီၫ၁ၨး), ဟုတ်ပ၊ ဟုတ်တာပ၊ ဟုတ်ပြီ၊ ဟုတ်ပေါ့၊ ဟုတ်တာပေါ့

@၃ಽ@

၁႞ၩ(မၩ၁႞ၩ/မၩလီၫ၁႞ၩ), လုပ်တာပ၊ လုပ်တာပေါ့

၃ၭ, စစ်၊ ရွေ့သည် ၁ုးကူး(အရှပ), သဟဇာတမျှသည် ၃ၭခိၪ, စစ်ဗိုလ်၊ ဗိုလ်ကြီးအဆင့် ၁နခ်ိုးရိုး ဗိုလ်မှူး ာုနှိုးရျှင် ၁နှိုးရျှင် ၁ုၭခွံ၊, ရွေ့ပစ်လိုက် ၃ၭစဲၩ, စစ်ကြောင်း ၃ၭစဲႏၟၶိၪ, စစ်ကြောင်းမှူး ၁ုးဆံၫခ်ိဳ႕, တပ်စုမှူး ၃ၭဆူၭဆဲၫ, စစ်ဆင်ရေး ၃ၭဆီး့ဆုး, ခွာ၍ရွေ့သည်၊ ခပ်ခွာခွာရွေ့ထားသည် ၃ၭဒီၪဓိၪ, တပ်ကြပ် ၃ၭနံၩ၃ၭ၁ၢ့, နေ့ရွေ့ရက်ရွေ့၊ ရက်ရွေ့ဆိုင်းသည် ၁ုၭနွ့ ၫစဲဲး့, စစ်ကြောင်း (၇)ကြောင်း ၁ုနပဲၩ, ရွေ့ဖယ်ပစ်သည် ၁န္တရ္ရွ္၊, စစ္ခ်သား ၃ၭဖီၪ့, သုံ့ပန်း၊ စစ်သုံ့ပန်း ၃ၭဘူၭ, အနီးသို့ တိုးသွားသည်၊ အနားသို့ရွေ့သွားသည် ၃နမှ, တပ်ရင်း ၃ၭမုခိၪဆုၢ့, တပ်မဟာ ၃ၭမုခိၪဒၧၩ့, ဗိုလ်ချုပ် ၃ၭမှ၁့၊ဘီႏ, စစ်သည်ဗိုလ်ပါ ၃ၭလၫ့/၃ၭထၪ့, အထက်သို့ရွေ့သည်၊ ရှေ့သို့ရွေ့သည် ၃ၭလၩ့, အောက်သို့ရွေ့သည် ၃ၭလၩ့ထံး/၃ၭထံး, စိသွားအောင်ရွေ့သည် ၃း(ဆၧဒုၭ၃ၭဒုၭ၃ၪ), စစ်မက်အင်္ဂါ

@၁်ံစ

၃့၊, သန်းမ၊ ဆောက်သည်၊ စိုက်သည် ၃့၊ကုၭ၁ၭရှါ, လူကြီးသူမ၊ ရိုသေနာခံထိုက်သူ ၃့၊ကဲ့၊၁ၭကဲဲ့, ကောက်ကျစ်စဉ်းလဲသည် ၃့၊ကုၭ၁ၭလၩ့, ရှိုက်ကြီးတငင် ၃့၊ကိႏ၁ၭကိႏ, တော်တော်နှင့်မသေနိုင် ၃့၊ကူး, တဲဆောက်သည် ၃့၊ခါ၁ၭလၩ့, စိတ်ညိုးငယ်သည် **၁**့၊ခံ၁ၭလဲ၊, အသည်းနှလုံး ၃့ ခုံး ၁၄ခုံး အမြင်မှန်မရ၊ စိတ်အမြင်မပေါက် ၃့၊ခိ၁ၭဂီၩ, စိတ်ပူပင်သောက ၃့၊ဂံံ့၃့၊့ဎၢ့, အိုးအိမ်ဆောက်လုပ်ခြင်း ဍာ့ဂုၩ၁ၭဘွၩ, စိတ်သဘောကောင်းသည်၊ စိတ်နှလုံးဖြူစင်သည် ၃့၊ဂဲၢ့၁ၭဂဲၢ့, ငြူစူသောစိတ်၊ ငြူစူသည် ၃့၊ဂူး၁ၭခၧာ့, စိတ်ခိုင်မာတည်ကြည်သည် ၁့ ျပါ, သန်းမ၊ သန်းမကြီး ၃့၊ဎ္ဂုံ၁ၭယီၢ, ဝမ်းမြောက်ပျော်ရွှင်သည် ၃့၊ဆၫ၁ၭဆၫ, စိတ်နာသည်၊ စိတ်နှလုံးနာသည် ၃့၊ဆၭ၁ၭဆၭ, ဉာဏ်ပညာထက်မြက်သည် ၃့၊ဆၧဒီး့ဆၧ, ဆောက်လုပ်သည် ၃့၊ဆၧဖျၭဆၧ, စိုက်ပျိုးသည် ၃့၊ဆၧၩ့၁ၭဆၧၩ့, စိတ်ရှည်သည်၊ သည်းခံသည် ၃့၊ဆံၫ့၁sဆံၫ့, စိတ်သန့်ရှင်းစင်ကြယ်သည် ၃့၊ဆီး၁ၭဆီး, စိတ်ထက်သန်သည် ၃့၊ရှါ၁ၭရှါ, အိုမင်းရင့်ရော်သည် ၃့၊ရှူ၊၁ၭရှူ၊, စိတ်ငြိမ်သက်အေးချမ်းသည် ၃့၊တီး၁ၭလီႏ, စိတ်သဘောဖြောင့်မတ်မှန်ကန်သည် ၃့၊ထၤ့, ဆောက်လုပ်သည်၊ တည်ဆောက်သည် ၃့၊ထၤ့၁ၭဂဲၢ့, ဒေါသအမျက်ထွက်သည် ၃့၊ထံး၁ၭထံး, ရင်းနှီးခင်မင်သည် ၃့၊ထိ၊၁ၭထိ၊, ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာသည် ၃့၊ထီၫ၁ၭထီၢ, အသက်ရှည်သည် ၃့၊ထီးလႏ၁ၭထီးလႏႇစိတ်ပါလက်ပါ ၃့၊ဒံ၊, သန်းဉ ၃့၊ုဒံ၊၃့၊ုဎါ, (စကားဖိုမ) သန်းဥသန်းပြ ၃့၊ဖီး၁sos, စိတ်တုန်လှုပ်ခြောက်ခြားသည် ၃့၊ဘၤ၁ၭဘၤ, စိတ်သဘောကြိုက်နှစ်သက်သည်

@ວ່າ@

ဥ္၊ဂဲၩ, မြည်တွန်တောက်တီးသည် ဥု၊ထၨာ့၁၊ထၨာ, သီးပွင့်လာသည် ဥု၊(ခိ၊ဥု၊), ဆံပင် ဥု၊(ချဲႏုဘံ၊ဍု၊), တီးတိုးစကားပြောသည် ဥု၊(ဆၧဍ၊ဆၧ၁၊), အသီးအနှံ ဥု၊(အီ၊က္၊ဍု၊), ပုန်းသည်၊ ပုန်းရှောင်သည်၊ ဝှက်ထားသည် ဥု၊(အီ၊ဍု၊), ဖုံးကွယ်သည်

@ລຸາ@

ခူးခြဲးစဲး့(အရှပ), သွေ့ခြောက်သည် ခူးထဲ့း/ခွံးထဲ့း, သွေ့သည်၊ ခြောက်သည် ခူးလံယီး့/ခံးခူးလံယီး့, ခုတ္ထာ ခူးလဲ့းဖစ္နဲ့, ပိုးစုန်းကြူး ခူးလဲး့ခူး, ဖလံတောင်ဝှေးပင် ခူးဝနဆံး့, စင်ကြယ်စွာဆေးသည် ခူးဝံးဆား(အရှပ), သံချပ်ထိုးသည် ဍၫအီးထံၫ(အရှပ)/၁ၭဝံထံၢ, ရေငတ်သည်၊ ရေဆာသည် ဍၫ(ခီၫ့ဍၫဓိၪ), ကုန်းခေါင်ခေါင် ဍၢ(ဆၧချဲႏၟဍၫဝံ၊ဆၧ)/ဆၧဖအီၭ, သံချပ်

@ဍၭ@ ဍၭ, ဆူညံ့သည် ဍၭလူၭ, မည့်အရေး ဍၭလူၭကမၩနီၪ, လုပ်မည့်အရေး ဍၭဝံၪဍၭလၩ, ကဲ့ရဲပြစ်တင်သည် ဥၭ(ဆၢၟဍၭ), ကြက်တင်း ဥၭ(ဆၧဍၭဆၧၯၩ), ကြွေးကြော်သံ၊ ဆူညံသည် ဥၭ(ဆၧဍၭဆၧမၪ), အပြစ်ဒုစရိုက် ဥၭ(ဆၧဂဲၫဍၭလၩ့), လေရောမိုးပါ ရွာချဖို့ဆင်လာပြီ ဥၭ(ထိၪဍၭ), ငှက်သိုက် ဥၭ(အဍၭအခဲာ့), ဘုန်းတန်ခိုးအာနှဘော်

@ടു'@

၁၁, သိုး၊ သွေးသောက်သူငယ်ချင်း၊ ဆီအမျိုးမျိုး၊ အဖျင်းအမှော် ၁၁၁, ငှက်လှောင်အိမ် ၁၁ဆီ၁, သိုးမွှေး ၁၁, သိုးထီး ၁၁, သိုးထီး ၁၂, သိုးထား ၁၂(စဲ၊ ၁၂, စက်ဆီ ၁၂(စဲ၊ ၁၂, စက်ဆီ ၁၂(ထိုး ၁၂), စက်ဆီ ၁၂(ထိုး ၁၂), စက်ဆီ ၁၂(ဘုံး ၁၂), စပါးအဖျင်းအမှော် ၁၂(ဘုံး ၁၂), စပါးအဖျင်းအမှော် ၁၂(ဘုံး ၁၂), စပါးအဖျင်းအမှော် ၁၂(ဘုံး ၁၂), အိုသွေးသောက် ၁၂(အဝိ၂အယဲး), အဆီအဆိမ့်

@ဝိ်း@ **၁ိ**ၭ, မိုးသည်၊ ဝတ်ဆင်သည်၊ အပေါင်းအဖော် ဝိနခ^{ဲ့}စီန, ဖိနပ်ဝတ်သည်၊ ဖိနပ်စီးသည် **၁ိ**နချီဘံး, ပင်လယ်အုန်းပင် **ဒိ**နစူ၊ဘီန, လက်စွပ်ဝတ်သည် **ဒိ**းဆဲၫ့, သင်တိုင်းဝတ်သည် **ဒိ**းထ^{ု့}, ဝတ်ဆင်သည် ဝိၭထរ့ဂံរ့ခိၪ, အိမ်မိုးသည်၊ အိမ်အမိုးကို မိုးသည် **ဒိ**းထဲ့ကီးထဲ့ / ကီးထဲ့ ဒိုးထဲ့, ဝတ်ဆင်သည် ၁ိs(ဆၧကီး့ဆၧ၁ိs), အဝတ်အစား၊ အဝတ်အထည် ၁ိs(ထံး၁ိs), အပေါင်းအဖော်၊ သူငယ်ချင်း ၁ိs(န္ၢ၁ိs), ဤမျှ၊ ဤမျှလောက် ၁ိs (န္ ျပဳႏွန္ ျ၁ိs), ရွယ်တူတန်းတူ ၁ိs(ဖံ**း**၁ိs), မိတ်ဖွဲ့သည်၊ မိတ်သဟာယပြူသည် ၁ိs (ဘဲၫ၁ိs), စေရန်၊ စေခြင်းအလို့ငှာ ၁ိs (ယ၁ိs/ယထံး၁ိs), ကျွန်ုပ်အဖော်၊ ကျွန်ုပ်မိတ်ဆွေ ၁ိs(ယ**၁ိ**sခၧ့ဖီs), ကျွန်ုပ် ဖိနပ်စီးသည် ၁ိs(ယ၁ိsပလူ၊ /ယ၁ိsဆဲၫွ), ကျွန်ုပ်အင်္ကျီဝတ်ညသ်

@၁ို့ @ ၁ို့ ပို့သည်၊ ပို့ဆောင်သည်၊ ပေးပို့သည်၊ သွန်းသည်၊ သွန်းလုပ်သည် ၁ို့ကျို, ဖားစည်ကိုသွန်းလုပ်သည် ၁ို့စီး, ပေးပို့သည် ၁ို့စီးဆားပရား၊ သတင်းပေးပို့သည် ၁ို့စီးဆားဂႏု ရုပ်တုကို သွန်းလုပ်သည် ၁ို့ထား, ရုပ်တုကို သွန်းလုပ်သည် ၁ို့ထဲး, ပြန်ပို့သည် ၁ို့ထဲး, ပြန်ပို့သည် ၁ို့ထဲး, ပြန်ပို့သည် ၁ို့ဖျိန, တစ်ခြားသို့ပို့ပစ်သည် ၁ို့လႏု အောက်သို့ပို့သည် ၁ို့လႏု အောက်သို့ပို့သည် ၁ို့လႏု အောက်သို့ပို့သည် ၁ို့လႏု အောက်သို့ပို့သည်

@၁ိ့@ ၁ိႏ့/ဆိ**ာ့ကး/**၁ိး(အရှပ), သုံးသည်၊ အသုံးပြုသည် ၁ိ^ဥ(အရုပ)/တနီၢ, ခြင်ထောင် **@**ຊຶ່ງ@ **၁ီ**၂, ဂုန်လျှော် **ဒီ** ၂၈၈ နဲ့ မိုက်ဆံလျှော် ၁ီးကိုး(အရှပ), သစ္စာ၊ သစ္စာတရား **ဒီ**၊ဂဲၩ(အရုပ)/ဒီ၊ယဲၩ, လျှော်မျှင် **ဒီ ဖျံုး, လျှော်ကြိုး @**ວໍາ@ **၁ီ**1, မြည်သည် (အသံ) **ီး(ချဲ**ႏွီးဦး), ကျယ်ကျယ်ပြှော **၁ီ**ၫ(ခွာ့လူဘီၫ), တံပိုးခရာသံမြည်သည် ဦး(မ်း၁့၊မ[ှ]၁ေ၁s), တတ်မြှောက်အောင်လုပ်ဆောင်သည်၊ လူတတ်လုပ်သည် ၁ီၫ(၁့၊၁ီၫဒိ၊လ္၊), အလွန်တတ်မြှောက်သည် @၁ီಽ@ **ဦ**းပီး၁**ၪ**, ဥသျှစ်သီး @ວໍາ@ **၁ီ**၅, သဲသောင်ပြင် **ီာ့ထရ**ွန္, ငါးဖျံအဖို **၁ီ**ာ့၁ီးလာ့ဂူၫဆာ, ထမင်းချက်ရန် ဆန်ဆေးသည် **၁ီ**း(မုး၁ီး၁ီနထံး), ဆန်ဆေးရည် **၁ီး့(ယွ**ုအ**၁ီး့), ကောင်းကင်တမ**န် ၁ီး့(အ၁ီး့), စေတမန်၊ အဖွဲ့တစ်ခု၏ ကိုယ်စားလှယ် **@**ဍၢႆ@

၁ီ့၊, သင်သည်၊ သင်ကြားသည်၊ သွန်သင်သည်၊ အူတိုင်

ဒီးထဲႏ/ဒီးထဲႏ္ဒာထဲႏ, သွန်သင်ဆုံးမသည် ဒီးလိ၊, သင်ကြားသည် ဒီးလိ၊နဲးဂမ္း/ဒီးလိ၊နဲးလိ၊, သင်ကြားညွှန်ပြသည် ဒီးအိုးသ, ကျွဲကောသီး ဒီး(အဒီး), အူတိုင် ဒီး(ဘု၊ခဲးသအဒီး), ပြောင်းဖူးအူတိုင် ဒီး(ဘု၊ခဲးသအဒီး), ငှက်ပျောအူတိုင် ဒီး(အာ့ဒီး), သွန်သင်ဆုံးမသည်၊ ဆုံးမသြဝါဒပေးသည်

@၁ီနဲ့@

၁ီး့ခိ၊၁၊, ကြက်သွန် (ဖြူ၊ နီ) ၁ီးလႏ, စီသည် ၁ီးလႏ့ကဂဲးကဂဲး, တစ်တန်းတစ်တန်းစီသည် ၁ီးလႏ့ဘု၊လ၊ာ့, ကောက်လှိုင်းစီသည် ၁ီးလႏ့အႏ့ကတဲး, အုတ်ခဲစီသည်

@პ1@

၃၂, လှီးသည်၊ နွှာသည်၊ အများထက်ကြီးထွားသည် ၃၂ခ်ိဳ႕, သင်္ချိုင်းကုန်း ၃၂ထီး, မီးသွေး ၃၂နဲ့ ၂ဂူ ၁ဂၩ, အခြားကြီးထွားသည်၊ ဥပမာ – အသီး၊ သား၊ ငါးများကို ရွေးချယ်ရာတွင်ပြောသောစကားဖြစ်၏ ၃၂လႏ့, လှီးသည်၊ နွှာသည်၊ ထွင်သည်

@၃ၢ@

၁၂/မဲး (အရှပ), သွား၊ ကြာပင် ၃၂ခဲ့၊, အံသွား ၃၂ဎံႏု, သွားကျိန်းသည် ၃၂ဆ႑, သွားနာသည် ၃၂ထဲ့၊ သွားမူးထပ်၍ပေါက်သည် ၃၂ဖိုး, သွားကျိုးသည်

```
ဥ္ဂၢဖီၢ, ကြာပန်း
၁၁ဘီး, <u>ကြာရိုး၊ ကြာစွ</u>ယ်
၃ၫမှ, ကြာပင်
၃ၫမဲ၊, သွားစွယ်၊ အစွယ်သွား
ဥ္ဂၢထဲၩ/ဥ္ဂၢယၪကၠဳႏွစ္ပံ၊, ကြာမျှင်
၁၂လၧႏႇ သွားဖုံး
၃ၫ(ဎၢ့၃ၫ), လှေခါးချင်၊ လှေခါးထစ်
၁၂(ဂူ၊ဆၫ၁၂), ဆန်လုံးတီး
@၃ಽ@
၃s, ရှသည်၊ ရှတတ်တတ် (လည်ချောင်း)
၁ွs(ခိ၁ွs), ပူဆင်းသွားသည်၊ ပူရှိန်းသွားသည် (လည်ချောင်း)
၃s(ခ်ိ၊၃s/ခ်ိ၊ဘီၩ့၃s/ခ်ိ၊ယု၃s), လည်ချောင်းရှသည်၊ လည်ချောင်းရှတတ်တတ်ဖြစ်သည်
ခွs(ချဲ့အံ့နခွနအံခွန/ချဲ့ခဲ့ဘံနခွနဘံနခွန), အသံဝင်သည်
@5i@
၃့ၫ့, ခုတ်ထွင်သည် (ဓားရှည်နှင့်)၊ ကိုင်းခုတ်ဓားနှင့်ခုတ်ထွင်သည်
၃့႑နဲ့ မြက်ကိုခုတ်ထွင်သည်
၃့ (ဆၧအူၭဆၧ၃ွ ာ့), မျောက်(စကားဖို စကားမဖြင့် ပြောလေ့ပြောထရှိသည့် ဝေါဟာရ)
@၃ွံ၊@
္ဂွံ၊, သွေး
ဦးခိုလီး, သွေးခဲ
ခွံ၊စဲ့၊ထၤ့, သွေးထွက်သည်
ဥ္စံ၊ထဲ့, သွေးတက်သည်
ဥ္ဂံ၊ထီာ့, သွေးကြော
ၥွံၪဖျီ<mark>း, သွေးကြောင်း၊ သွေးစီးကြောင်</mark>း
ခွံ၊လႏ့, သွေးကျဆင်းသည်
ဦ္ပါ(ဆၧဦ္ပႆ), အသွေး
ဦး(ဆးဦးဆးယး/ဆးဖိုးဆးယး), အသွေးအသား
```

ငွံၫ, အသိုက်၊ ခြောက်သည်သွေ့သည် ငွံၫထဲ့ပယူး, သွေ့ပြီ (အဝတ်) ငွံၫထဲ့ပယီးထဲ့၊, သွေ့ခြောက်လာပြီ ငွံၫ၁၂, နှံစားပြောင်း ငွံၫ(ဆဲ၊ငွံၫဆဲ၊ယီး), သွေ့ခြောက်၍ခြေခင်းလက်ခင်းသာသည် ငွံၫ(ထိ၊ငွံၫ/ထိ၊ဍး), ငှက်သိုက်၊ ငှက်၏အသိုက် ငွံၫ(ပလူ၊ငွံၫထဲ့ပယူး), အင်္ကျီသွေ့ပြီ ငွံၫ(ဖံ၊ငွံၫထာ့ပယူး), မြေကြီးသွေ့ခြောက်ပြီ

@၁္ဂံေ

ငွံ၊, ရှူသွင်းသည် ငွံ၊နိ, နှာဆေးရှူသည် ငွံ၊လံ၊ဘၩ့, ရှဉ့်ကို အသံတုလုပ်၍ ခေါ်သည်

@၁၀

ခွံs, တွန့်သည်၊ ရှုံ့သည် ခွံsလၩ့အ၁s, တွန့်၍တက်သည် (အရေခွံ) ခွံs(လၩ့ခွံs), တွန့်ရှုံ့သွားသည် ခွံs(လၩ့ခွံsလၩ့ဘဲး), တွန့်ရှုံနွှမ်းရိသည် ခွံs(အဖိၤခွံs), အရေတွန့်သည်

@၃့ಽ@

၃ွ့နှဲ့ ကြမ်းသည်၊ ဥပမာ – အသားနှင့်ထိ၍ မချောမွတ်ပဲ ကြမ်းတမ်းသော မျက်နှာပြင်၊ ထိမိ၍ ယားယံစေသည်

շ္စႏခ္၊ /အီး၁ွႏွခ္၊ /ဎွႏွၿ၊ ဎႏၟ, မွတ်မွတ်ညက်ညက်မရှိ၊ ကြမ်းထော်ထော်ရှိသည် ၁ွႏ (ပလီႏွ၁ွႏွ), ကိုယ်လက်ယားသည် (စပါးမှုန်သို့မဟုတ် တစ်ခုခုနှင့်ထိမိ၍ ယားယံခြင်းမျိုး) ၁ွႏ (ဘံံ၊ဖၧၫ့၃ွႏွ), စပါးမှုန်ယားသည်

@၃့ၢ@

၃့၊ထs, သံကြိုး ၃့၊ထီး, ရွှေစလွယ် ၃့၊(ခိ၃့၊), ချွေး @ဟၢ@

ဟၢလလူယၢ, ထာဝရဘုရားကို ချီးမွှမ်းကြလော့

@ကပံုက္

ဟၤုံအၤုံး, ဟင့်အင်း

@လီး@

ဟီးတရး, တရားဟောသည်

အကီး့အ၁ိၭ, အဝတ်အထည်

အခံဖၧၩ့, အတွင်းထဲ၊ အတွင်းသဘော

@လူံဖိ

ဟီးပီး, နံနံပင်

@3@

၁၊ (အ) အက္ခရာကို နာမ်ရှေ့တွင်ထား၍ အသုံးပြုလျှင် ထိုနာမ်၏ ပိုင်ဆိုင်မှုကို ဖော်ပြ၏ ဥပမာ– ဦးမောင်၏သင်္ဘောကို (မၩ့မီၢ့အကဘၩ့)ဟု သုံး၏ ၂၊ ထိုမျှမက နာမဝိသေသနတစ်ခုခု၏ရှေ့တွင် (ဆၧ)အက္ခရာကို ထည့်သွင်းလျှင်၊ ထိုဝေါဟာရသည် နာမ်ဖြစ်လာသဖြင့် (အ)အက္ခရာကို ထိပ်ဆုံး၌ထား၍သုံးလျှင်လည်း ထိုနာမ်၏ ပိုင်ဆိုင်မှုကို ဖော်ပြ၏ ဉပမာ – ဦးမောင်၏ကောင်းမှုကို (မၩ့မီၢ့အဆၧဂ္ၩ)ဟုသုံး၏ အကဘႏဲ့, သူ့သင်္ဘော၊ သူ၏သင်္ဘော အကယးကဖး, ဘုန်းတန်ခိုးအာနှဘော် အက၊အဂ်ၩ, အခက်အခဲ အကံ၊အမူး, အညစ်အကြေး အကူးအခွာ့, ညောင်းညာကိုက်ခဲသည် အက္န္အအက်ိန္, ခဲရာခဲဆစ် အကဲ့၊အကီ၊, အကွေ့အကောက် အကဲ့၊အက္ဂ္ငံၩ, ကောက်ကျစ်စဉ်းလဲသည် အကဲဒဲ့အခ်ီၫ, အခြမ်းအပဲ့၊ အစအန အကုၭအကျၩ့, အတိုအစ အကူး, အခွံ

```
အခံအလဲၢ, အတွင်းအနှစ်
အခံၫအထိၭ, အခြေအမြစ်
အခဲၢ့အခ်ိဳ၊, ဖင်ခေါင်း၊ အရင်းအဖျား
အခ်ိဳးနွံၫ, သူ့ဆံမြိတ်၊ သူ၏ဆံပင်အမြိတ်
အခ်ိၢ့, အနံ
အခ်ိဳးအတၩ, အကျိုးကျေးဇူး
အချီး/၁ံ့၊ပ္ပံ၊အချီး/၁ံ၊ခ်ိ၊(အရှပ), ဆေးစာ၊ဆေးနည်း
အဂါ/အမိဂါ, သူ့အဒေါ်၊ သူ၏အဒေါ်
အဂံံ့, သူ့အိမ်၊ သူ၏အိမ်
အဂံံ့အဎၢ့, သူ့အိုးသူ့အိမ်
အဂုံးအဘၪ, ကောင်းတာတွေ၊ အကောင်း
အဂဲ႑, ဘေး၊ ဘေးစောင်း
အဂဲး/ကဂဲးကဂဲး, အကြောင်း၊ တစ်ကြောင်းတစ်ကြောင်း
အဂဲးဘဲၫယီး, အကြောင်းမှုကား
အဂဲးအကွီး, ဖြစ်စဉ်၊ သမိုင်းစဉ်
အဂဲးအဖး, ကျိုးကြောင်းစုံ၊ အကျိုးအကြောင်း၊ အကြောင်းအရာ
အဂူ၊အဘံံ့/အဒူ၊အဘံံ့, လျှိုဝင်္က
အဂူးအား, ဇီး၊ ကိုယ်ဝန်၊ ကိုယ်လေးလက်ဝန်
အဂ်ိး, ရောင်ခြည်
အဂိၩ့, အရုံ(ဝါးရုံ)
အင်္ဂဒ္ဒအစ္ခာ၊, အရူး၊ အပေါ
အပါ, အလှေး
အၿံံံအလး, အလှအပ
အဎဲၢ့, အခြောက်
အပဲႏ, အမွှာ
အဎုၭလးဆံၤလး, တောင်ယာလယ်ကွင်း
အပိႏအပါ, အလှေးအမွှား
အပီး့/အနဲး့အပီး့, အနီးအနား
အၿိဳးအရူး, သူ့ကျေးသူ့ကျွန်
အစၪအနၧၩ့, အရှုံးအနိုင်
အစု၊အဖျါ, အဆိပ်အတောက်
အစူ၊အခါ့, ခြေလက်၊ သူ့ခြေသူ့လက်
```

အစီး, အနံ့ အစီး့အမႏဲ့ တန်ခိုးအာဏာ အဆါအဆီဲ့၊, အပျော့အမာ အဆา/အဆາအစ္စဆာအီး, အစာ၊ အစာရေစာ အဆၧ, သူ့ပစ္စည်း၊ သူ့ဥစ္စာ အဆၧဂုၩ, သူ့အကောင်း အဆၧအၧၩ့, သူ့အဆိုး အဆၤံး/အဆၤံးအဆၤ, သူ့လူမျိုး အဆံးလး, သူ့လယ်ခင်း အဆူးအထ္, ကြိုထဲကြားထဲ အဆီး့အဒံၭ, အမွေးအတောင် အဆီံ့အနီံး့, တင်းမာသည်၊ တင်းမာသော အရှါမၢ, တကယ်ပါ အရှါမၫနီ၊, တကယ်တော့၊ တကယ်ဆိုလျှင် အတု၊နံး, တနင်္ဂနွေနေ့ အတီးအလီး, ဖြောင့်မတ်သည်၊ ဖြောင့်မတ်သော အထါဖၧၩ့, ခွကြားထဲ အထၢံ့အလႏဲ့ အတက်အဆင်း အထၢံထီး, အမြင့် အထံ၊အကျၩ, အတိအကျ အထံးအဖျဲ, သူ့တပည့်၊ တပည့်တော် အထံးအ၁ိၭ, သူ့အပေါင်းအဖော်၊ သူငယ်ချင်း အထဲး့အဖၢ့, အကိုင်းအခက် အထု၊့အဎႏ, ကိုယ်ခန္ဓာတည်ဆောက်ပုံ အထိအဖီၢ, အဖူးအပွင့် အထိ၊အဒီႏ, အတိုင်းအတာ အထီအခၢ/အဆၧာ့အထီ, အချိန်အခါ အထီး, အရှည် အထီးအဖၨၪ, အရှည်အတို အထီၢ့, အကြော့ အထီးအလၭ, အထောင်အသောင်း အဒးအဒီံ့၊, အခင်းအကာ

```
အဒរ့ဎၩ့/အလနး, အနံ
အဒို့ တောင်ပံ၊ အတောင်
အဒိ၊အမှ, အကြီးအကျယ်၊ ကြီးကြီးကျယ်ကျယ်
အဒိႏအတဝၢ, သူ့မြို့သူ့ရွာ
အခွဲ့ဖမဲ့, ကုန်းတွင်းပိုင်း၊ အတွင်းပိုင်း
အနဲဒဲ့အပီဒဲ့, အနီးအနား
အနှၧၩ့အစၪ, အနိုင်အရှုံး
အနိုးအနာ, သူ့ပါးစပ်နှာခေါင်း (စကားဖိုမ)
အနိၢ့အကွၢ့, ထောင့်ကြိုထောင့်ကြား
အနိုးအထဲး, အခက်အလက်
အနီ၊, ထိုဟာ၊ ထိုအရာ
အနွံၫ, အမြိတ်၊ ပန်းပွား
အပၪ, ဘေးဘက်အခြမ်း
အဖါ, သူ့အဖေ၊ သူ့ဖခင်
အဖံၢ, ပြည်၊ သူ့အဖွား
အဖံs, အရေပြား၊ အခေါက်
အဖု, သူ့ညီ၊ သူ့ညီမ
အဖူၢ, သူ့အဘိုး
အဖို့၊, သူ့ကလေး
အဘ္ခ္မ, အနု
အသၭႇ အဝါ
အဘံ၊, ကျစ်စ (ကြွက် သို့မဟုတ် ပုစွန်)
အဘုံး, သူ့အစေ့
အဘဲဲ့/အထွဲ့ (အရှပ), သူ့ထမင်းပန်းကန်
အဘု၊, သူ့စပါး
အဘူးအထီး, သူ့ဆွေသူ့မျိုး၊ သူ့ဆွေမျိုးနီးစပ်
အဘိႏ, အလေ့ကျပင်
အဘီး, အချောင်း
အဘျ၊, အတုအယောင်
အမါ, သူ့ကြွေး၊ အကြွေး
အမၢ, သူ့ဇနီး
အမၢ့, သရက်ရွက်
```

```
အယါ, အမေတူအဖေကွဲ၊ အဖေတူအမေကွဲတော်စပ်သူ
အယ<sup>ွှဲ</sup>, သူ့သိက္ခာ၊ ရိုသေလေးစားဖွယ်သိက္ခာ
အယ္၊, အစိမ်းရောင်
အယဲႏ, အဝေး၊ ကွာဝေးသည်
အယိ၊, အညွှန့်
အယီး, ဤအရာ
အလါ, သူ့လုပ်စာ
အလၩအဖၩ့, ဘုန်းတန်ခိုးကြီးသည်
အလံးအလိးအလး/အလိႏ့, သူ၏ မြေးမြစ်တီကျွတ်
အလံး, မ၏အင်္ဂါ
အလ္, လူ၏ကျောက်ကပ်
အလဲ, အကျယ်
အလဲၢ, အနှစ် (သစ်သား)
အလဲၫဖံၫ, ချည်းပဲ၊ သူ့ချည်းပဲ
အလဲးအယီး, ကမြင်းတင်းတင်းနှင့်
အလၧာ့အဎွၩ့, အပြည့်အဝ၊ အပြည့်အစုံ
အလၧၩ့, အနွေး၊ သွား၏ခြေရင်း၊ သွားဖုံး
အလၧး, သူ့လှိုင်း၊ တစ်စုံတစ်ခု၏လှိုင်း
အလ၊ံ, သူ့ဘာသာစကား
အလုၢအလါ, သူ့ရိုးရာထုံးစံစရိုက်
အလု၊အကီး, သူ၏အဝတ်အစား
အလူအဎွၩ, သူ့တန်ဖိုး
အလိအလံၭ, သူ၏ပြောင်လှောင်မှု
အလီး, သူ့အပြော
အလီႏ, သူ့ကိုယ်ခန္ဓာ
အလီး, အလျား
အလွါ, မှည့်ရောင်သန်းသည်
အလွ့, အရောင်အဆင်း
အဝၪ, သူ၏ဝါး
အ၀ၩ, သူ့လင်
အဝး, သူ့ခြံ
အဝံ, အမြစ်(သစ်ဝါး)
```

```
အဝံ၊, သဲလွန်စ
အဝ္ၫ/အဝ္ၢဒၪ, သူ၊ သူမ၊ သူ၏၊ သူမ၏
အဝဲ့၊၁ံ့၊, သူတို့၏
အ၁ံးအခၩ, အကောင်အထည်
အ၁့၊အဘ၊/အ၁့၊အဝီၢ, တတ်သိလိမ်မာသည်၊ တတ်ကျွမ်းသည်
အ၁၊ႆၭနံၩ, သောကြာနေ့
@အါ@
အါ, ကြွေးကြော်သောစကား
@332@
အးကုႏ, စကားတတ်စကလေးအား (အးကုး)ဟု သံယောင်လိုက်ဆိုရန် လူကြီးတွေက
လုပ်ပြခြင်း
အးလါ, ဝမ်းနည်းသံဖြင့် ကြွေးကြော်သောစကား
@331@
အ၊, များသည်
အ၊ကၨ, များတာပေါ့၊ တကယ်များတယ်
အားခႏ/အာထုံးအားခႏုနိုင်ငံပေါင်းများစွာ
အာခုႏႇ အထည်များစွာ (ထဘီ)၊ အချောင်းများစွာ(တုတ်)
အၪခဵၫ, ဘက်များစွာ
အ၊ဂၩ/အ၊ဒံၩအ၊ဂၩ, လူအယောက်များစွာ၊ လူများစွာ
အ၊ဂ်ီႏ, အလကားများသွားသည်
အၪစဲၩ့, စစ်ကြောင်းများစွာ
အ၊စီံ့, နေရာများစွာ၊ ဒေသများစွာ
အာဆၤံး/အာဆၤံးအာဆၤ, လူမျိုးများစွာ
အ၊ဆိအ၊လး, တစ်ခဏပေါင်းများစွာ
အ၊ရုၩ, မညီမျှ
အာတာ့/အာနး(အရှပ), ထင်းများစွာ
အ၊တၧၩ့, (အလွတ်) စိုက်ထားသောတိုင်များစွာ
အ၊တီး, အလွန်များတာပဲ၊ အလွန်များသည်
အ၊ထၪ့, များလာသည်
```

အာထၫံ့, အထပ်များစွာ အ၊ထု, အစည်းများစွာ အ၊ထုဲ့, အဆောက်အဦးတိုင်များစွာ အားဒာဆား အများအားဖြင့် အ၊ဒုၩ, အကောင်များစွာ အ၊ဒူၭ, အခန်းများစွာ အၪဒိႏၞ, မြို့ကြီး သို့မဟုတ် အုံများစွာ (ပျား) အ၊နဲ့၊့, ထက်များသည်၊ ထက်မကများသည် အ၂နိၭအ၂န႑, နှုတ်များသည်၊ စကားများသည် အ၊နွှၢ, ရက်သတ္တပတ်များစွာ အ၊ပိႏၞ, အစုအပုံများစွာ အ၊ဖၭ, အပွင့်များစွာ အၫ၈ၫၭႛ ထိင္းများစိသ အ၊ဖိႏ, အပေါက်များစွာ အာဖျိာ့, အလုံးများစွာ အာဖျီး/အာက္ပ္စီးအာဖျီး, လမ်းကြောင်းသို့မဟုတ် လမ်းစဉ်များစွာ အၪဘံၪ့, အချပ်သို့မဟုတ်အပြားများစွာ အ၊ဘီႏ, တိုင်သို့မဟုတ်သွားရာလမ်းများစွာ အ၊မၬ, များလှသည် အာမံႏွ/အာမံႏအာမိုး, အကြောင်းကိစ္စများစွာ အ၊မီၢ့, အခွန်းများစွာ အာယူး, များလှပါပြီ၊ များလှပါသည် အာယွဲ့ /အာယီး (အရှပ), အပိုဒ်များစွာ (သီချင်း) အ၊လၨႇ ဘာသာစကားပေါင်းများသည်၊ ဘာသာစကားများစွာ အာလၤံာ/အာလၤံာအာလီး, များလွန်းသည် အ၊လ့၊, အများကြီး အ၊လုၢအ၊လါ, ရိုးရာထုံးစံများစွာ အ၊လူအ၊ချဲၩ့, စကားများရသည် အ၊ဝံး, မြို့များစွာ အ၊အ၊ဂ်ီဂီ, များများစားစား

```
အး(ဂါ့အး), ကလေးငိုရင်းအသံပျောက်သည်
အၭ(ဘၪအၭ), အအေးမိနှာစေးသည်
အး(အုးအး), ဆွံ့အသည်
@300
အႏဲ့ အင်း၊ အင်းကွက်
အႏကတဲး, အုတ်ခဲ
အႏ္ဂာထပ္ပံ, အင်္ဂတေ
အႏွထၢ့, ပက်လက်
အႏ့ထႏ့, အဝကျယ်စွာဟနေသော(အင်တုံ)
အႏထၤ့/အႏ့ထၤ့နိုး, ဟသည် (ပါးစပ်)
အႏုလါ, ဂုံးကောင်
@ai@
အာ့, စားသည်
အာ့ကာ, ကင်သည်
အာ့ကံႏှ တောင်းသည်
အာ့ကံႏအာ့ယၫ/အာ့ဘူ၊အာ့ယၫ/အာ့အွံ၊အာ့ယၫ, တောင်းပန်သည်
အာ့ကဲာ့, ကြိုချက်သည်
အာ့ကုနအီးဎွဲ့ႏ, ဝစွာစားသောက်ရသည်၊ ဝဝလင်လင်စားသောက်ရသည်
အာ့ကီး/အာ့ကီးအာ့စန, ကဲ့ရဲ့သည်၊ စကားတင်းဆိုသည်၊ အတင်းပြောသည်
အာ့ကျိုး, နယ်ဖတ်သုပ်စားသည်၊ လက်သုပ်
အာ့ခရး/အာ့ခြး, တောင်းစားသည်
အာ့ခၩ/အာ့ခ၊ (လု. ၁၉း၁၁), ရောင်းဝယ်သည်၊ ကုန်သွယ်သည်၊ ဖောက်ကားသည်
အာ့ခွဲ့ာ, မျှားသည်
အာ့ခွဲ့ ကွဲ့ ကြိုးနှင့်သိုင်း၍ဆွဲသည်
အာ့ခွဲ့ ၁၀၁၄, ငါတို့စိတ်ကိုမျှားသည်၊ ကျွန်ုပ်တို့စိတ်ကိုသွေးဆောင်သည်
အာ့ခွဲ့ာယာ, ငါးမျှားသည်
အာ့ခွဲ့ အာ့စာ့, ဖြားယောင်းမေးမြန်းသည်
အာ့ဂၤ, ကြိုဆိုသည်
အာ့ဂူ၊, ခိုးယူသည်
အာ့ဂူး/အာ့ဂူးအာ့ဂဲာ့, လုယူသည်၊ လုယက်တိုက်ခိုက်သည်
```

```
အာ့ဂိၢ့, ပေါင်းသည် (ပေါင်းချောင်ဖြင့်)
အာ့ဂိၢ့မှးအဲႏ့, ကောက်ညှင်းပေါင်းသည်
အဲ့ၿ၊, ရှာသည်၊ ရှာဖွေသည်
အဲ့၊ပဲႏဲ့, ရှေးအယူအရ မိဘအားငရဲကြီး၍ မိဘကိုပူဇော်သည်၊နှောင်းခေတ်တွင်
နတ်စားဖြစ်သွားသည်
အာ့ပူၫအာ့ဎၤ, စူးစမ်းရှာဖွေသည်
အာ့စိၢ, မီးဖုတ်သည်
အာ့ဗ္ပံ, ပြုတ်သည်
အာ့ဎ္လႏ, ဝယ်သည်
အာ့စၭ, အဖော်စပ်သည်၊ ဖိတ်ခေါ်သည်
အာ့စာ့, မေးသည်၊ မေးမြန်းသည်
အာ့စိုးအာ့စာ့, စစ်ဆေးမေးမြှန်းသည်
အာ့ဆၢ, ရောင်းသည်
အာ့ဆုံး/အဆုံး, ကြော်သည်၊ အကြော်အလှော်
အာ့ဆုၢ, ထောင်းသည်၊ ဖွပ်သည်
အာ့ဆုၫဂူၫဆၢ, ဆန်ဖွပ်သည်
အာ့ဆုၫဘု၊, စပါးထောင်းသည်
အာ့ဆုၫအာ့ထီး, (စကားဖိုမ) ထောင်းသည် ဖွပ်သည်
အာ့ဆူၫဝၭ, လျှော်ဖွပ်သည်
အာ့ဆူး/အီးဆူး, စို့သည်၊ စုပ်သည်
အာ့ဆို၊ /အာ့ဒ္ဒန, ခူးသည်၊ ဆွတ်သည်
အာ့ရှာ့အီးရှာ့, အနေအစားဆင်းရဲသည်
အါ့ရှုးအီးရှုး, အမှတ်မထင် ဖြုန်းကနဲ စားသောက်မိသည်
အာ့ရီးအီးရီး, အတူတက္မွ စားသောက်ရသည်
အာ့ထၩ, စိန်ခေါ်သည်
အာ့ထံႏအာ့ဖီာ့, ချက်ပြုတ်သည်
အာံထားံုအာံကီး, စား႐ြံမျို့ စား႐ြံ
အာ့ထုၫ့, ကောက်သည်၊ ကောက်ယူသည်
အာ့ထီး, ထောင်းသည်
အာ့ဒုံ့, ခပ်သည်၊ ခပ်ယူသည်
အာ့ဒုာ့ထံၫ, ရေခပ်သည်
အာ့ဒိနတံၢ, ရေခံသည်
```

အာ့ဒိနအာ့ဒုာ့, (စကားဖိုမ) ရေခပ်ရေခံခြင်း အာ့နုဒ္, ဝေသည်၊ ဝေငှသည်၊ ခွဲဝေသည် အာ့နု(အရှပ)/အီးနု, နို့စို့သည် အរ့ဖၩ့, ကာလဗေဒင်ကြည့်သည် အာ့ဖီာ့, ချက်သည် အာ့ဖျါမ့၊, မျက်နှာသစ်သည် အာ့ဖျူးခိ၊, ခေါင်းလျှော်သည် အာ့ဘာမာ, မှား၍စားသည် အာ့ဘားႏှ မီးအုံးသည် အာ့ဘၧၩ့ယာအု၊, ငါးပိ မီးအုံးသည် အာ့ဘု ၊ / အာ့လု, မွေးမြူသည် အာ့ဘိုး/ခုးလ၊အာ့ဘိုး, အုံသည်၊ ယင်အုံသည် အာ့ဘိာ့, ပွဲတော်ဝင်သည်၊ ပွဲတော်စားသည် အာ့ဘျံးအာ့ဘျာ၊, လိမ်လည်လှည့်ဖျားသည် အာ့မႊ/မႊန့, ယူသည်၊ ယူငင်သည် အာ့မူး, ထမင်းစားသည် အာ့မၧာ့, စေခိုင်းသည် အာ့မိၩ, ငုံသည် အာ့ယု, မျိုသည် အာ့ယုလႏႇ မျိုချသည် အာ့ယိၢ, စိုးရိမ်သည် အာ့ယိ၊အာ့မီာ့, စိုးရိမ်ကြောင့်ကြသည် အဲ့၊ယိ၊၁ၭအုၭ, စိုးရိမ်ကြောင့်ကြဝမ်းနည်းသည် အာ့ရဲဒုအီးရဲဒု, ပျော်ပွဲစားသည် အာ့လၤ, ကြိမ်းမောင်းပြစ်တင်သည် အာ့လံၤ (အဇံၫ. ၁၃း၂၁), လိုက်လံရှာဖွေဖမ်းဆီးသည်၊ ဥပမာ – မှဆိုးအမဲကိုရှာဖွေပစ်ခတ်ဖမ်းသကဲ့သို့ အာ့လံံးအာ့လီၫ, (စကားဖိုမ) လိမ်လည်သည်၊ လိမ်သည် အာ့လံံ့/အာ့လံံ့အာ့လဲၫ, ငှားရမ်းသည် အာ့လူး, လက်ဆောင်တင်သည်၊ ဖလှယ်သည်၊ ထပ်သည် အာ့လူးလႏှ စားသွားသည်၊ ဥပမာ – မီးသို့မဟုတ် ပြည်စားသွားသည် အာ့လဲး, လဲလှယ်သည်

```
အာ့လၤံာအီးလၤံာ, အစားအသောက်ကြူးသည်
အာ့လုထံၫ/အာ့လုထံၫအာ့လုနီၫ့, ရေချိုးသည်၊ ရေမိုးချိုးသည်
အာ့လိၢလၩ့/အာ့လူ၊လၩ့(အရှပ), လှန်းသည် (နေ)
@@အာ့လိၩ့လာ့/အာ့လူ၊ံလာ့(အရှပ), ရုပ်သည် (အဝတ်)
အာ့လိၤ (အရှပ)/လွၫအ၁ၭ, လူးလှိမ့်သည် (ယေဇ ၆း၂၆၊ မာ၊ ၉း၂ဝ)
အာ့လိၭ, လျော်ကြေးတောင်းသည်၊ ဒဏ်တပ်သည်
အာ့လီၢ, လိမ်သည်
အာ့လီး, ချေးငှားသည်
အာ့လွျှာ, သွေးဆောင်ဖြားယောင်းသည်
အာ့ဝ့၊, လှော်သည်
အာ့ဝဲ, သဲ့ယူသည် (ယက်သဲ့ သို့မဟုတ် ဒိုင်းဝန်းနှင့်)
အာ့ဝဲဒဲ့, ကျိုသည်
အာ့၁ီာ့, သွန်သင်ဆုံးမသည်
အာ့အူး, ချီးမွမ်းသည်
အာ့အီး, အတွင်းဘက်သို့ လှိုဏ်ခေါင်းဖြစ်စေရန်လှိုက်စားသည်
@အုံး@
အံး(လ၊အံးလ၊အိး), ဤမှာထိုမှာ
@ૹs@
အံး(လူအံး/လူဘံး), အသံဝင်သည်
@အဲ့ဒီ@
အံ့န, ဂျင်
အုံးယ၁္၁' ကမ်း
အံုးဂဲႏ့, မြည်တွန်တောက်တီး
အံံးဆဲာ့ခ်ီာ့, ပဒဲကောပင်
အံံးထ၊့အမဲ၊, မချိသွားဖြဲ၊ မချိပြုံးပြုံးသည်
အံံးထံ, ဂျင်းတက်၊ ဂျင်းဉ
အံႏနဲၫ့/အံႏဆိ၊အံႏနဲၫ့, စိတ်တို၍ ဒေါသနှင့်ဆူဆူအောင့်အောင့်လုပ်သည်
```

အံ့၊/အဲ့၊, ကျဉ်းသည် အံ့၊ခိုး, အလွန်ကျဉ်းသည်၊ ကျဉ်းကျဉ်းလေး အံ့၊(အံ့၊ဒိုး္ရ), အင်ဒုံ အံ့၊(အဖၧၩ့အံး့), အပေါက်ကျဉ်းသည် အံ့၊(အ၁းအံး့), သဘောထားကျဉ်းသည်

@**ჰ**1@

အာ့ I, မစင်၊ ခဲ့လျှင်၊ ခဲ့သော်၊ အကယ်၍ အာ့ Iစဲ I့နါ, ငယ်ချေး၊ ကလေးငယ်ချေး အာ့ Iဆ I, မစင်စွန့်သည် အာ့ Iမွဲ, သို့သော်လည်း အာ့ Iမွဲဘဲ Iနီ I, ထို့ကြောင့်၊ ထိုအကြောင်းကြောင့် အာ့ Iလမွဲဘ I, သို့မဟုတ်လျှင်

@အ့ၭ@ အ့ၭထၪ့, လန်သည် အ့ၭထၪ့၁ၭကဆံၭ, အနည်းငယ်လန်နေသည်

@အ့၊ @
အ့၊, မ
အ့၊(ကဲ၊အ့၊), မဖြစ်ပါ
အ့၊(ခီ၊အ့၊), မအားပါ
အ့၊(ဂဲ၊အ့၊), မလာပါ
အ့၊(နျး့အ့၊), မတတ်နိုင်ပါ
အ့၊(မွဲအ့၊), မဟုတ်ပါ

(@ജ

အဲ၊, ချစ်သည်၊ မေတ္တာရှိသည် အဲ၊ဂါ, ဖက်ပိုက်နမ်းရှုပ်သည် အဲ၊တၩ့, မေတ္တာမျှသည်၊ ရီးစားထားသည် အဲ၊ဒိ၊, အချစ်ဆုံး အဲ၊ဒိၭ, နှစ်သက်သည် အဲ၊ပခၧႏ့, လိင်တူချင်းဆက်ဆံသည် အဲ၊ဘိႏ့/အဲ၊ဘိႏ့အဲ၊ဖၭ, မျောက်မထားသည် အဲ၊လဲးအဲ၊ဘျ၊, မတရားသောမေထုံ အဲ၊လိ၊ကွံးလိ၊, တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး ချစ်ခင်လေးစားသည်

@အဲး့@ အဲး, ကောက်ညှင်း @@အဲး့ထံံ့၊, ကောက်ညှင်းပေါင်း အဲး့ဘွး, ကောက်ညှင်းဆန်ဖြူ အဲး့၁ၭ, ကောက်ညှင်းဆန် အဲး့၁ၭ, ရသေ့ အဲး့၁ၧၢ့, ကောက်ညှင်းငချိပ်

@391@ အဲ့၊, ကိုက်သည်၊ ထက်သည် အဲ့၊ကျိုး/အဲ့၊ကျိုးအာ့၊, ဝါးသည်၊ ဝါးစားသည် အဲ့၊ဂ်ံ၊/အဲ့၊ဂ်ံ၊အဲ့၊ဆီး, ကိုက်ခဲသည်၊ အဆစ်အမြစ်ကိုက်ခဲသည် အဲ့၊ဂံုမဲ့၊/အဲ့၊ဂံုး၃၂, သွားကြိတ်သည်၊ အံသွားခဲကြိတ်သည် အဲ့ စူ s / က စူ s , ပြည်ကိုက်သည်၊ သွေးပြည်ဖွဲ့၍ ကိုက်ခဲသည် အဲ့၊ဆို၊နှ , ကိုက်ချီသည် အဲ့၊ထီး / အဲ့၊ထီးအ၃ွာ, ကိုက်စိထားသည်၊ သွားကိုစိ၍ ကိုက်ထားသည် အဲ့၊ထူဖၭ, ကိုက်ခွဲသည် အဲ့၊ထူး, ကိုက်ဖြတ်သည် အဲ့၊ထုၭ, ကိုက်ဆွဲသည် @@ အဲ့၊ထုနခွဲ့၊, ငါးများကိုတွတ်သပ် (ငါး) အဲ့၊နှ, ကိုက်ရသည်၊ ဥပမာ – ကြောင်က ကြွက်ကို ကိုက်ရသည် @@အဲ့၊လိ၊အဲ့၊ထ၊, (အရှင်ကဆိုသည်၊ မြည်တွန်တောက်တီးသည်) အဲ့၊လိ၊၁ၭ, ကိုက်ကြသည် (ခွေးချင်း) အဲ့၊လိ၊ဆိၭချဲၩ့, ဆုံးမကြိမ်းမောင်းသည် အဲ့၊(ဎူ၊နှါအဲ့၊့), ဓားသွားထက်သည်

အၧၩ(အရှပ)/အဝ္ၢ, သူ၊ သူ၏

@အား့@
အားႏဲ့ ဆိုးသည်၊ ပင်းသည်
အားႏဲ့ ဆိုးသည်၊ ပင်းသည်
အားႏနါ, နားပင်းသည်
အားႏနါမှု၊, သဖန်းမွေးဆုတ်ပင်
အားႏနားချင်း, အလွန်အမင်းဆိုးသွမ်းတေပေသည်
အားႏအားႏွားျား, ဆိုးဆိုးဝါးဝါး
အားႏအားလေးသည်
အားႏအားလေး/ကြားလေးသေ်(အရှပ), ကြုံးဝါးသည်
အားႏ(ဆားဆုံးဆေးသျှ), မကောင်းဆိုးဝါး၊ ဆိုးသွမ်းမှု
အားႏ(မှာအားႏဲ့), မီးခဲ

@အၨး@ အၨး, အိုး (အာမေဋိတ်စကား) အၨးဆၧယီး, အိုး ဘယ်လိုပါလိမ့် အၨးဆုး/မိအၨးဆုးဒၪယူး, သေမတတ်၊ သေမတတ်ဘဲ

@အၨၪ ၊ ထုတ်ကဲ့ အၨၪနဲ ၊, ဟုတ်သားပဲ၊ ဟုတ်လိုက်လေ

@အၨၢၩ့@ အၨၢၩ့တလုး, တစ်ပွေ့တစ်ပိုက်ကြီး၊ ကြီးခိုင်ဝတုတ်သည်

@အုး@ အုး/အူး, မြန်သည် အုးတီး, အလွန်သွားသည်၊ အလွန်မြန်သည် အုးထုး, နှေးကွေးထုံထိုင်းသည် အုးမ၊, တကယ်မြန်သည် အုး(အအုး), အရှိန်အဟုန် @အုរ@
အုរ, ပုပ်သည်
အုးဘုန, အိပြဲသွားသည် (ထိမိဖိမိ၍)
အုးလႏုပ္ငံန, ပုပ်ပျက်သွားသည်
အုးလႏုစိန္နလ ့, ပုပ်ပျက်ယိုယွင်းသွားသည်
အုးသံကျာသံ၊, ဆွေးမြေ့ပျက်ကျသည် (သစ်သား)
အုးသံ၊ပွဲ့နှာံ၊, ညစ်ပတ်နံစော်သည်
အုး(ဆုံးအုးယာအုး), (စကားဖိုမ) ဝမ်းစာငါးပိ
အုး(ဒုံးအုးယားဆုံး), (စကားဖိုမ) ငါးပိငါးခြောက်
အုး(နုံးအုံး), ပုပ်စော်နံသည်
အုး(ယာအုံး), ငါးပိ

@အုး@ အုးပု၊ (အရှပ), မခြောက်တခြောက် အုးပုး, စိုထိုင်းသည် (အဝတ်) အုးသ, အသက်ရှူမဝ (တစ်ခုခုကြောင့်) အုးသမထံး, ရေနစ်၍အသက်ရှူမဝ အုးအား, ဆွံ့အသည် အုး(လႏုအုး), ရေနစ်သည် အုး(၁းအုး), စိတ်ငြိုးငယ်သည်၊ ဝမ်းနည်းသည်

@အု ့ @ အု ့ , အိုင်ဖွဲ့သည်၊ အုံဖွဲ့သည်၊ ဥပမာ – ရေ သို့မဟုတ် မိုးတိမ် အု ့ လ ့ , အုံ့ဆိုင်းလာသည် အု ့ (ဆ ၊ အု ့) , မိုးသား၊ မိုးတိမ် အု ့ (ဆ ၊ အု ့ လ ့) , မိုးသားတသည် အု ့ (မ ့ ၊ ထံ ၊ အု ့ လ ့) , မျက်ရည်ဝဲလာသည် အု ့ (အီ ၊ အု ့ သ ့) , အိုင်ဖွဲ့ကျန်ရစ်သည်၊ ရေကွက်ဖြစ်ကျန်ရစ်သည်

@အုႏ့@ အုႏလႏ့, ဝန်ခံသည်၊ ကတိပြုသည် အုႏလႏုအီ၊လႏု, ကတိဝန်ခံချက်ပေးသည်

@ჰነ@ အူ၊, မှုတ်သည် အူ၊ခဲၩ, တောင်အောင်မှုတ်သည် (မီး) အူ၊ခဲၢ, နှဲမှုတ်သည် အူ၊စိၩ, လှမ်းမှုတ်သည် အူ၊ဆၧပီးဆၧ, မန်းမှုတ်သည် အူ၊ရှူ၊/အူ၊၁ူ၊, အေးအောင်မှုတ်ပေးသည် အူ၊ရှိၫ, မှုတ်ထုတ်သည် အူ၊ထံၢ, ရေကိုမန်းသည် အူ၊ပံၩ, ပလွေမှုတ်သည် အူ၊ဘံး, လွင့်အောင်မှုတ်သည် အူ၊မ္၊, မီးမှုတ်သည် အူ၊လံၩ, လေပန်းသည် အူ၊၁ီၫ, မြည်အောင်မှုတ်သည် အူ၊(ဆၧအူ၊ဆၧပီၩ), ဂါထာမန္တရား အူ၊(ထံၫအူ၊), ရေမန်း အူ၊(လံးအူ၊ဆၧ), လေတိုက်သည်

@အူး@
အူး, အောင့်သည်
အူးကွးအူးကီး, ဗိုက်ထဲက ဟိုဟိုဒီဒီ အောင့်နာသည်
အူးချ့ဲ့, အောင့်၍ရစ်နာသည်
အူး(ဆဲ့အူး), မျောက်
အူး(ဘဲ့အူး), မိတ်လိုက်သည်
အူး(ကလအူး), ကုလားအုပ်
အူး(လဲ့အူး), ခြောက်မှ ပျော့ပြောင်းလာသည်
အူး(လဲ့အူး/လဲ့အဲ့အူး), ချီးမွမ်းဖွယ်ရာဖြစ်သည်
အူး(၁၁အူး), ရင်အောင့်သည်
အူး(၁၁အူး), ရင်အောင့်သည်

@အိး@ အိး, လှိုဏ်ခေါင်း အိးချိႏ, ဟောင်းလောင်း အိး(ဆမအိးဖမဲး), လှိုဏ်ဂူတွင်း၊ လှိုဏ်ဂူ အိး(ပွဲ့အေးပွဲ့အေး), မည်ရွေ့မည်မျှ အိး(နဲ့၊အီးနဲ့၊အိး), ဤရွေဤမျှ အိး(ဘဲ၊အီးဘဲ၊အိး), ဘယ်ပုံဘယ်နည်း အိး(မးအီးမးအိး), ဤသို့ထို့သို့လုပ် အိး(လမအိး), ဟိုမှာ

@အိ၊@ အိ၊, ဆွေးသည် အိ၊ကျ၊, ဆွေးမြေ့သည် အိ၊လႏ့ကျ၊လႏဲ့, ဆွေးမြေ့ကျွေကျသည် အိ၊လူ၊ယူး, ဆွေးကုန်ပြီ အိ၊၁ံၫကျ၊၁ံၫ, ဆွေးမြေ့ကျေမွသည် အိ၊အီႏဲ့, အရသာပေါ့သည် (ဆေးလိပ်) အိ၊(အီး့အိ၊), ကြက်ဖတွန်သည်

@အိၭ@
အိၭ/ဘၪလိ၊, တည့်သည်၊ သင့်တော်သည်၊ သင့်မြတ်သည်
အိၭရှါ, ခွာချသည်
အိၭထဎံ့/ဝဲထၪ့, ဖွင့်သည်
အိၭထူးဆၧအဲ့၊/အိၭထီးအဲ့၊, အသုံးမကျ
အိၭဖၭ, ဖြဲဟသည်
အိၭလၩ့အဖံၭ, အရေခွံလဲသည်
အိၭလၩ့အဘံၪ့, အခေါက်ခွာသည်
အိၭလိ၊၁ၭ, တည့်ကြသည်
အိၭဝိၭ, လုန်နေသည်

@အိႏ့@ အိႏထိႏ့, ခုံးသည် အိႏယိႏ, အူသည် အိႏ့(ထးဖျးအိႏဲထိႏဲ), ဆောက်ခုံး အိႏ့(ထွံ၊အိႏယိႏဲ), ခွေးအူသည်

@ဆွဲ် @

အိ[ု]့, ချိုင့်၊ ချိုင့်ခွက်၊ ခွက်သည်၊ ချိုင့်ဝင်သည် အို့(လႏဲ့အိုး့), ချိုင့်ဝင်သည်၊ ဟောက်ပက်ဖြစ်သည် အိုး(မု၊လႏဲ့အိုး့), မျက်တွင်းဟောက်သည်

@အီ@ အီ/ဧီ, နော်

အီ(ကိုးယၧးအီ/ကိုးယၧးဧီး), ငါ့ကိုခေါ်နော် အီ(ဂဲ့လဂုံးအီ/ဂဲ့လဂုံးဧီး), မငိုနဲ့နော်

@အီး@

အီး, သောက်သည် အီးချီး, တစ်ဖက်နိမ့်လျောကွေးကျသွားသည် အီးပူး, ဇွန်းနှင့်သောက်သည် အီးဆူး, စုပ်သည် အီးထံ၊, ရေသောက်သည် အီးဝံ၊မိ၊, ဆေးလိပ်သောက်သည် အီးဝံ့၊ပွံ၊, ဆေးသောက်သည် အီး(၁ံ့ပု၊လႏံ့အီးချီး), ကြမ်းခင်းတစ်ဖက် နိမ့်လျောကွေးကျသည်

All Check below

@အူး@

အီး, ရှိသည်၊ ရရှိသည်၊ နေသည် အီးကစုး, တိတ်တိတ်နေ အီးကဲ့၊, သိမ်းထား အီးကဲ့၊ကီး့, စုသိမ်းထား၊ စုပုံထား အီးကဲ့၊ထၤ, သိမ်းထားလိုက် အီးကဲ့၊ထၤ, တင်ထား၊ တင်မြှောက်သည်

```
အီးကူးထး, ချန်ထားခဲ့
အီးက္၊ထီ, ရပ်ထား၊ ရပ်ဆိုင်းထား
အီးကူးပဲး, ဖယ်ထား၊ ဖယ်ထားလိုက်
အီးက္စ္အာလႏွ, ချထားသည်
အီးကဲ့ ၊ ၁ ၊ , ဝှက်ထားသည်
အီ၊က္၊၁ုဒ္နအီ၊က္၊၁ၭ, စိတ်နေသဘောထား
အီးကိၭ, စုံသည်၊ စေ့ငုသည်
အီးကိုးဂႏ, ယောက်တိုင်းရှိသည်
အီးကိုးအေ့၊, မစုံလင်သေး၊ မစေ့ငှသေး
အီးကိၭဧး, စေ့ငုပြီလား၊ စုံပြီလား
အီ၊ကိၩ့အီ၊ခိၭ, အသက်ရှည်သည်၊ ရှင်သန်သည်၊ အောင့်အီး စောင့်ဆိုင်းသည်
အီးကိုးအီးကီး, စုရုံးတိုင်ပင်သည်
အီးကီး, စည်းဝေးတိုင်ပင်သည်
အီးက္ဂႏု/အီးရီး့(အရှပ), အိမ်လည်သည်၊ လည်ပတ်သည်
အီးခိုး, စောင့်သည်
အီးဂၧႏဲ့, အဖော်ပြူနေသည်၊ အဖော်အဖြစ်နေသည်
အီးဂူး, တည်သည်၊ တည်မြဲသည်
အီးဂူးအီးချာ့, တည်တံ့ခိုင်မြဲသည်
အီးဂူးအီးဘံး့, ပုန်းလျှိုးကွယ်လျှိုးနေသည်
အီးဂ်ီးအီးစား, အလဟသ အချိန်ဖြုန်းသည်၊ အချည်းနှီးနေသည်
အီ၊ဎိၭလၩ့, အတူနေသည်
အီးပု၊, အတူတူနေသည်၊ မင်္ဂလာဆောင်သည်
အီ၊ဎု၊ဆီၢ့ဂီ, အတူတက္ဂစုရုံးနေထိုင်သည်
အီးစူးအီးရိုး/အီးပိုးအီးရိုး, စုရုံးနေထိုင်သည်
အီ၊ဆီ့၊, နေကောင်းသည်၊ ကျန်းမာသည်
အီ၊ဆီ၊့အီ၊ချဲၫ့, ကျန်းကျန်းမာမာရှိသည်
အီးရှီး/အီးကွာ့(အနပ), အိမ်လည်သည်၊ လည်ပတ်သည်
အီးထႏ့, ဖြစ်ပေါ်လာသည်၊ ရှိလာသည်၊ ဖြစ်လာသည်
အီးထး, ကျန်ရစ်သည်
အီ၊ထီ, ရပ်ထားသည်
အီးဒဲန, ရှိသေးသည်
အီးဒုၩ, အကာအကွယ်ယူသည်
```

```
အီးပျီး/အီးပျီးအီးခီး, အားနေသည်၊ အားလပ်သည်
အီးပျီး, တစ်ခုတစ်လေပါတတ်သည်
အီးပံ့န္/အီးပံ့န္အီးသႏုနားနေသည်၊ နားနားနေနေ
အီ၊ဖီၩ့/အီ၊ဝ၊ဖီၩ့, ဝန်းရံနေသည်
အီးဖျဲး, မွေးဖွားသည်
အီးဖျီး, ထင်ပေါ်သည်
အီးဘဲံ့အီး၁ူး/အီးဂူးအီးဘဲ့, ပုန်းလျှိုးကွယ်လျှိုးနေသည်
အီးဘူး, နီးသည်၊ အနီးမှာရှိသည်
အီးဘို့, အဝတ်အချည်းစည်းဖြစ်သည်
အီးဘီးဘံး, ဝဖီးနေသည်
အီးမံးခံာ့မံးမာ, ငိုက်မြည်းအိပ်ပျော်နေသည်
အီးမံၫနဒ့, လှဲအိပ်လျက်နေသည်
အီးမံးမှးမံးရှူး, နှစ်နှစ်ခြိုက်ခြိုက်အိပ်လျက်နေသည်
အီးယဲဒ္, ဝေးသည်၊ အဝေးကြီးနေသည်
အီးယူယံနဲ့, တိတ်ဆိတ်ငြိမ်သက်နေသည်
အီးယူအီးယီး့, ကြည်နူးလွမ်းဆွတ်ဖြစ်နေသည်
အီးယူး, ရှိပြီ
အီးရုံးရီး, အရွက်မရှိ အရိုးတံသာ ကြိုးတိုးကြဲတဲရှိနေခြင်း
အီ၊လၩ့ထ္၊, ကျကျန်ခဲ့သည်
အီးလၩ့ထး, ကျန်ခဲ့သည်
အီ၊လူးတူး, လွတ်လပ်လဟာ
အီ၊လဲၢ့ထဲၫ့/အခ်ိုးအဂၩ့အီ၊လဲၢ့ထဲၫ့, ပိန်ရှည်ရှည်၊ အရပ်အမောင်းပိန်ရှည်ရှည်
အီးလၧၩ့အ့ၬ, မရှိတော့ဘူး၊ မရှိတော့ပါ
အီးလိုးတိုး, ပြူးထွက်နေသည်
အီ၊လိႏုတိႏ, ကတုံးပြောင်
အီ၊လီးလီးယနဲ၊နၧးယီး, ကျွန်ုပ်ပြသည့်အတိုင်းတည့်တည့်မှာရှိသည်
အီးဝံ, ငတ်သည်၊ ငတ်တာကောင်းတယ်
အီးဝံအီးဆံဒ္န, ငတ်မှုတ်ခေါင်းပါးသည်
အီးဝံုးအီးဝဲး, အတည်တကျမရှိ လျှောက်နေသည်
အီ၊၁့၊အီ၊ဘ၊, နေတတ်ထိုင်တတ်သည်
အီး၁ူးအီးမာ, မှားယွင်းသည်
အီးအာ, အများပင်ရှိသည်
```

အီးအာ့၊, မရှိ၊ မရှိပါ အီးအာ့၊ပွဲ့ႏှ ရှစ်ခေါက်ချိုးနှင့်နေသည် (မျက်နှာ) အီးအိး့အိုး့, ဟောက်ပက်ပက်ရှိသည်

@အီး@ အီး, ခြကောင်၊ နှိုက်သည် အီးခွနခွန, ရှိုက်၍မွှေနှောက်သည် အီးခွဲ့နထဲ့၊, နှိုက်၍ကော်ထုတ်သည် အီးဂူ၊အီးဘံ့၊, တိတ်တိတ်နှိုက်သည် အီး့ဎ့ၭဎ့ၭ, ဖြည်းဖြည်းနှိုက် အီးစိုး, လှမ်းနှိုက်သည် အီးရှိုးအီးရှုး, လွှဲချော်ရှိုက်သည် အီးတီးတီး, တည့်တည့်နှိုက် အီးထူးအဲ့၊, နှိုက်၍မမီ အီးထီးလးအာ့၊, အောက်သို့နှိုက်၍မမီ အီးဒူးဒူး, ရဲရဲတင်းတင်းနှိုက် အီးနှ, နှိုက်၍ရသည် အီးဖၧး, ဝမ်းဗိုက်ထဲ အီးဖိုး, ပေါက်အောင်နိုက်သည် အီးယ၊, နှိုက်ယူဆုတ်ဖြဲသည် အီးယိ, နှိုက်စမ်းကြည့် အီးလႏ, လက်ထည့်၍နှိုက်သည် အီးအာ့ဂံာ့ထုာ့, အိမ်တိုင်ကို ခြံတက်သည် အီးအိ၊, တွန်သည်

@အွး@ အွး(အရှပ)/ဘွး, ဖြူသည်

@အွာ@ အွာ(အရှပ)/ဖဲ, တွန်းဖယ်သည် အွာနုး/ဖဲခွံး/လုံးနုး, တွန်းဖယ်၍ဝင်သည် အွာဖျီာ့/ဖဲနုးဖျီာ့, တွန်းဖယ်၍ ပေါက်ထွက်အောင်ဝင်ပါ @အွံး@ အွံး, အိုက်သည်၊ အငွေ့ အွံးထဲ့, အငွေ့ပျံ့သည် အွံးထုံးအွံးလဲး့, ပူလိုက်အေးလိုက် အွံး(ထံ၊အွံး), ရေငွေ့ အွံး(အလီးအွံး), ကိုယ်ပူသည်

@အွံ၊@ အွံ၊, အရသာရှိသည် အွံ၊တီး, သိပ်ကောင်း၊ သိပ်အရသာရှိသည် အွံ၊၁ၭဆၧး့, သည်းခံသည် အွံ၊၁ႆ၊, မြိန်သည် အွံ၊အွံ၊ဆၧာ့ဆၧာ့, ရသာချိုမြိန်၊ ချိုချိုမြိန်မြိန် အွံ၊(ဆၧအွံ၊ဆၧဆၧာ့), ချိုမြိန်ရသာ အွံ၊(ဆၧအွံ၊ဆၧယိ၊), ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုး

@အွဲ့ . အွဲ့ , ကာမစပ်ယှက်သည် အွဲ့၊ဝံၫထဲ့ , ငါမသား

@အွဲး@ အွဲးလႏ့, ပြန်ထုတ်သည်၊ ထွေးထုတ်သည်

```
🕏, ဟေး၊ ခင်ဗျား၊ ဝေး အစရှိသည့် ထူးသောဝေါဟာရ
ဧ့/ယဂဲၢယူၭ, ဝေး ငါလာပြီ
ဧ့(ယဂဲၫယူకယါဧ့), ငါလာပြီ ဝေး
@§1@
ဧီး/အီ, နော်
ဧီး(အဲ့ဧီး/အဲ့အီ), စားနော်
ဧီး(ဂဲၫဧီး/ဂဲၫအီ), လာပါနော်
@ის
၁၊ (ပု)အက္ခရာသည် ကရင်ဘာသာစကား၌ အခြားဗျည်းတို့၏ နည်းဥပဒေသများအတိုင်းမလိုက်၊
သီးခြား၍ မိမိဖာသာခြားနားသော အသုံးကြောင့် မြန်မာနိုင်ငံ
ပိုးကရင်နှစ်ခြင်းကွန်ဖရင့်အနေဖြင့် ၎င်းကို ဗျည်းများနှင့်အတူမထားတော့ဘဲ ဗျည်းတွဲအနေဖြင့်
(ကၠ, ခု, ကြ, ခြ, ကျ, ချ)တို့နှင့်အတူပူးပေါင်းထားရန် ၁၉၈၈ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလ
နှစ်ပတ်လည်ညီလာခံတွင် တစ်ညီတစ်ညွှတ်တည်း ဆုံးဖြတ်ထားကြ၏
၂၊ (ပု)ကို မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ပိုးကရင်များက (ပၧၫ)သို့မဟုတ် (ပၩ)ဟူ၍ အသံထွက်ပြီး၊
ကရင်ပြည်နယ်ပိုးကရင်တို့က (ဟၧၩ)သို့မဟုတ် (ဟ)ဟုအသံထွက်လျက် မြိတ်၊
ထားဝယ်နယ်တွင်ရှိနေကြသော ပိုးကရင်လူမျိုးသည် ၎င်းကို (ဂၧၩ)သို့မဟုတ်
(ဂ)ဟူ၍အသီးသီးအသံထွက်၏
၃၊ မြစ်ဝကျွန်းပေါ်တွင် ၎င်းအက္ခရာကို (ပုရှး)ဟူ၍
နာမ်စားများတွင်အသုံးပြုထားကြောင်းကိုလည်း သိမှတ်ကြရပေမည်
ပုကိរ့၁့၊/ပုကိរ့၁့၊ကိរ့ဘ၊, ပညာရှိ
ပှကၠု၊့/ပှကၠု၊့ပှဘျီး, ပျင်းရိသောသူ၊ လူပျင်း
ပုခမျၧး, လူထု
ပှခးဖိၪ/ပှထံၫဖိၪခးဖိၪ, တိုင်းသူပြည်သား
ပှခံၫထူ၊, လူနူ
ပုခံနဖို့၊/ပုခံနဖို့၊အားနဖို့၊, လူဆိုးသူဆိုး
ပုခ္ဂၫ/ပုထိပုခ္ဂၢ, ယောက်ျား
ပုခွာမဲၫ, မှဆိုးဖို
ပုဂၢ့ခိုးဖို့၊, လောကီသား
ပုဂံဲ့ဖိဲ့၊ဎၢ့ဖိဲ့၊, အိမ်သူအိမ်သား
```

ပှဂူၫဂၩ, အခြားသူများ၊ သူတစ်ပါး

ဂ်ပ္စနံစ္သား ဟီမ်ဳိး ပုစီးဖိၪ, ကျေးကျွန်များ ပုစခႏႇ ရွာလူကြီးများ ပှစ္နရာ့ခွး, တရားသူကြီးများ ပှစၪ, ဖုတ်တစ္ဆေ ပှဆၭဆၧဖိၪ, စက်ချုပ်သူ ပှဆံာ့ၿံ၊, သန့်ရှင်းသူများ ပှဆၧဖၩ့ဖိၪ, အလင်းရသူများ၊ ပညာအမြော်အမြင်ရှိသူ ပှရှၩ(အနပ)/ပှမနံ(အရှပ), လူ ပှရှးအန့၊/ပုရှးအဖံ၊, လူကပ်စီးနဲ ပှရှၩလႏွဆၢႇ လူထူး ပှရှဲ့ဖိဲ့ ယူးဖို့ ဆင်းရဲသား ပှတဝၢ့ဖိၪ, ရွာသူရွာသား ပှတီးပှလီး, ဖြောင့်မတ်သူ ပှထမsဖိ၊, ပန်းတည်းသမား၊ ပန်းပဲ ပှထမျ၊ဖိၪ, ဓားပြသူခိုး ပှထုၫမု/ပှဂ်ီမု, လူစုလူဝေး ပှထူးပှလၧာ့, ချမ်းသာကြွယ်ဝသူ ပှဒုၭဆၧဖိၪ, စစ်တိုက်သူ ပှဒိၪ/ပှဒိၪၦရှါ/ပှဒိၪၦမု, အစိုးရအရာရှိ ပုဒ္ဓီးဖို့၊, မြို့သူမြို့သား ပုန္သၫမ္၊, နတ်သမီး ပှပျီးဖျွ့ဖိဲ့၊, လွတ်လပ်သူ ပှဖၢဆွံၫ, မိန်းမစိုး ဂ်ဲစ္ဖ႑ၵိၫ / ဂ်ဲ႔မြဲသိၫ , ဓွသမဲ့ ပှဖျိၩ့, ကရင်လူမျိုး ပှဖျိႏွရှိ, ပိုးကရင်လူမျိုး ပှဖျိႏ့ရှႏှ စကောကရင်လူမျိုး ပှဘိဲ့ပှဎွၩ, ရှင်ဘုရင် ပှမၩဆံးဖိၪ/ပှမၩဆံးမၩကၩ, လယ်သမား ပှမၩဖၧၩ့ဖိၪ, အိုးလုပ်သမား ဂ်မနကၢဨၟၢ' သူငျ

ပှမှၪ, အမျိုးသမီး ပှမှ၊နႏ့, အပျို ပှမု၊ရှါ, အမယ်အို ပှမှ၊မဲၢ, မုဆိုးမ ပှမွီး/ပှမွီးပှထံၫ, ဧည့်သည်၊ ဧည့်သည်စောင်သည် ပှမွ်းပှရှါ, ရှေးလူကြီးသူမ ပှယူ၊၁ိၪ, သိုးကျောင်းသား ပုယူ၊ဆၧမံႏႇ နွားကျောင်းသား ပုလႏုက္ငႏွစ္မွဴ၊, အပျိုကြီး၊ လူပျိုကြီး ပှလုဆၧ, ယစ်ပုရောဟိတ် ပှာထံၫ/ပှာထ္ၢ, သူဌေးသူကြွယ် ပှ၁့sနဲ/ခီၫ့ရး, ရှေ့နေ၊ ဥပဒေကျွမ်းကျင်သူ ပှ၁ၧာ့ခိၪဖိၪ, စာနက်များ ပှၥွံរခူး, ကမြင်းမသား ပှအကၢ, ခက်ခဲသူ ပှအរ့ကံၩ့အခ်ီး, အခွန်ခံ ဂဲအာံပ်ာအားดွာ' ဘီခွီးဘီဝဲယ္ ပုအၢံ့ဖႏဲ့ဆၧဖွဲ့၊, ကာလဗေဒင်ကြည့်သူ ပှအာ့လီၫဆၧ, လိမ်လည်သူ ပုအၧႏပု၁ၢ့, လူဆိုးသူခိုး